

รายงานผลการวิจัย
เงินทุนอุดหนุนเพื่อพัฒนาและพัฒนาระบบนิเทศวิทยาทาน
แห่งประเทศไทยตลอดมา ๗๐๐ ปี ตามมติไทย

A
1304

อักษรวิธานและการใช้ภาษาของฮิวเมอริสต์

ไทย

ชลดา เวียงรัมย์ลิขิต

๒๕๒๗

ฝ่ายวิจัย จพ/๑

มอบให้: ส.ศก.ลว. สถาบันวิชาการ

จุด: กรณีพิเศษ คย

๕/ ๓.๓ ๒๕

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายงานผลการวิจัย
เรื่อง
อิทธิพลวิธีและการใช้ภาษาของฮิวเมอริสท์

โดย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุ่งฤดี เรืองรักษ์ลิขิต
ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ได้รับทุนวิจัยจากเงินอุดหนุนเพื่อเพิ่มทุนและพัฒนาระบบวิชาการ
ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๒๗

รุ่งฤดี เรืองรักษ์ลิขิต

รายงานวิจัย
เรื่อง
อักษรวิธีและการใช้ภาษาของฮิวเมอริสต์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต
ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๒๓

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์อักษรวินัยและการใช้ภาษาของชีวเมอริสต์ จากข้อมูลเท่าที่พบได้ในเวลานี้

รายงานผลการวิจัยแบ่งออกเป็น ๕ บท บทที่หนึ่งเป็นบทนำ บทที่สองกล่าวถึง ประวัติของชีวเมอริสต์ตลอดจนนามปากกาและผลงานของเขา บทที่สามเป็นเรื่องอักษรวินัยของชีวเมอริสต์ บทที่สี่กล่าวถึงการใช้ภาษา และบทที่ห้าเป็นบทสรุป

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าชีวเมอริสต์มีอักษรวินัยและการใช้ภาษาทั้งในคำที่เหมือนและแตกต่างไปจากผู้อื่น ลักษณะที่แตกต่างจากผู้อื่นนับเป็นลักษณะเด่นของภาษาชีวเมอริสต์ ทำให้เกิดภาษาที่เป็นแบบเฉพาะของชีวเมอริสต์เอง กลวิธีการเขียนและการใช้ภาษา ทำให้ภาษาของเขาน่าอ่าน ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินและให้อารมณ์ขัน และในบางครั้ง ยังมีเนื้อหาที่ให้ความรู้เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านอีกด้วย

นอกจากนี้ ชิวเมอริสต์ได้เสนอแนะอักษรวินัยและการใช้ภาษาบางประการเพื่อให้นักภาษานำไปพิจารณา นับว่าเป็นการช่วยให้อักษรวินัยและการใช้ภาษาของไทยคลี่คลาย ขยายตัวมากกว่าเดิม

การศึกษาครั้งนี้สะท้อนให้เห็นชัดว่าชีวเมอริสต์มีความรอบรู้เรื่องภาษาไทยเป็นอย่างดียิ่งในเรื่องคำ สำนวน และการใช้ภาษาในรูปแบบต่าง ๆ นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นอย่างแจ่มแจ้งว่าชีวเมอริสต์มีความตั้งใจมั่นในอันที่จะอนุรักษ์ภาษาไทยให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ และสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ภาษาไทย นับเป็นแบบอย่างของผู้ที่สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างมีศิลปะ

Abstract

This research is an analytical study of orthography and language usage of Humourist, a well-known writer of comic story, from most data which can be found.

The research is divided into 5 chapters. The first chapter is an introduction stating the scope and the purpose of the research project. The second one is the story of Humourist's life, pseudonyms and work. The third is the analysis of orthography. The fourth chapter shows his language usage. And the last chapter is the conclusion.

It can be concluded that his usage and orthography are both alike and different from other writers. The differential is the outstanding characteristic which forms his own typical language. His usage and style make his work readable, enjoyable and humorous. Besides, his work gives useful subject-matter to his readers. He also increases some topics about usage and orthography to the consideration of linguists. This study reflects his good knowledge of words, idioms and various forms of usage. His writing shows his intention to conserve the correctness in Thai usage and to develop

Thai language. Thus, he is considered a good example
of Thai language user with literary arts.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิจกรรมประกาศ	จ
บทที่	
๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาของปัญหา	๑
๑.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒
๑.๓ วัตถุประสงค์ในการวิจัย	๒
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย	๒
๑.๕ วิธีดำเนินการวิจัย	๓
๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๔
๒ แนะนำชีวเมอริสต์	๕
๒.๑ ประวัติของชีวเมอริสต์	๕
๒.๒ ประวัติการทำงาน	๗
๒.๓ ประวัตินามปากกา	๑๔
๒.๔ ผลงานของชีวเมอริสต์	๒๑
๓ อักษรวิธีของชีวเมอริสต์	๒๔
๓.๑ การใช้เครื่องหมาย	๒๕
๓.๒ การย่อหน้า	๔๗
๓.๓ การใช้อักษรย่อ	๕๐
๓.๔ การใช้ตัวเลข	๕๕

บทที่	หน้า
๓.๕ การใช้ตัวอักษรแทนตัวเลขและเครื่องหมาย	๑๐๔
๓.๖ การสะกดคำ	๑๑๓
๓.๗ การเขียนคำโดยระบุเสียงอ่านหรือเสียงพูด	๑๔๖
๓.๘ การเขียนคำตามเสียงอ่านหรือเสียงพูด	๑๕๑
๓.๙ การใช้คำย่อ	๑๖๑
๔ การใช้ภาษาของสัทเมอริสติก	๑๖๘
๔.๑ การใช้คำ การเล่นคำ และการหักท่วงการใช้คำผิด	๑๖๘
๔.๒ การใช้สำนวน การเล่นสำนวน และการหักท่วงการใช้สำนวนผิด	๒๔๗
๔.๓ การใช้ภาษาสัญลักษณ์	๓๒๒
๔.๔ การใช้ภาษาอ้อมค้อม	๓๒๓
๔.๕ การใช้ภาษาที่เรียงคำต่างจากปกติ	๓๓๑
๔.๖ การใช้ภาษาบอกจำนวน บอกเวลา และบอกขนาดหรือปริมาณ	๓๓๓
๔.๗ การใช้ภาษาอธิบายความหรือรายละเอียดเพิ่มเติม	๓๓๕
๔.๘ การใช้ภาษาเพื่อเน้นความหมาย	๓๕๕
๔.๙ การใช้ภาษาที่มีความหมายขัดแย้งกัน	๓๖๖
๔.๑๐ การใช้ภาษาเสียดสี เหน็บแนมหรือล้อเลียน	๓๖๘
๔.๑๑ การใช้ภาษาบรรยายความคิดแปลก ๆ หรือสิ่งที่เป็นไปไม่ได้	๓๗๓
๔.๑๒ การใช้ภาษาที่ได้รับอิทธิพลจากต่างประเทศ	๓๗๗
๔.๑๓ การใช้ความเปรียบเทียบ	๓๘๑
๔.๑๔ การใช้ข้อความหรือประโยคซ้ำชุด	๓๘๐
๔.๑๕ ความประณีตในการใช้ภาษา	๓๘๔
๕ บทสรุป	๔๐๐
บรรณานุกรม	๔๑๕

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาของปัญหา

เรื่องอักษรวิธีและการใช้ภาษาของนักเขียนแต่ละท่านเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งที่สามารถสะท้อนให้เห็นความรู้ความสามารถรวมทั้งวิถีในการใช้ภาษาของนักเขียนผู้นั้นได้เป็นอย่างดี

อิ๋ว เมอริสต์^๑ เป็นนักเขียนที่มีอักษรวิธีและการใช้ภาษาเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปว่ามีลักษณะแปลกแหวกแนวให้อารมณ์ขัน ตลอดจนมีศิลปะในการใช้ภาษาไทยได้อย่างที่เยี่ยมอย่างใดก็ดี คำกล่าวข้างต้นเป็นเพียงคำกล่าวลอย ๆ ที่ปราศจากหลักฐานอ้างอิงอย่างเด่นชัด ทั้งนี้เนื่องจากยังไม่มีผู้ใดได้ศึกษาวิเคราะห์ภาษาของอิ๋ว เมอริสต์อย่างจริงจัง

นอกจากนี้ อิ๋ว เมอริสต์เป็นนักเขียนที่พยายามสร้างสรรค์ความเจริญแก่ภาษาไทย โดยชักชวนให้ผู้อื่นใช้ภาษาไทยให้เป็นรูปแบบเดียวกันด้วยการใช้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานเป็นบรรทัดฐานในการเขียนสะกดการันต์ ซึ่งการกระทำดังกล่าวนี้เป็นที่ประจักษ์แก่บรรดานักอ่านรุ่นเก่าเป็นอย่างดี และน่าเสียดายที่คนรุ่นใหม่ไม่ค่อยได้ทราบคุณค่าที่ซ่อนตัวของอิ๋ว เมอริสต์เท่าใดนัก

ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ประกอบกับในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ นี้ เป็นปีที่ทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้จัดงานฉลอง ๙๐๐ ปีลายลักษณ์ไทย ผู้วิจัยจึงได้เสนอหัวข้อเรื่อง "อักษรวิธีและการใช้ภาษาของอิ๋ว เมอริสต์" เพื่อให้สอดคล้องกับบรรยากาศของการจัดงานดังกล่าว และเพื่อยกย่องคุณค่าที่ทางค่านภาษาของอิ๋ว เมอริสต์ในโอกาสเดียวกันนี้

^๑อิ๋ว เมอริสต์ เป็นนามปากกาหนึ่งของนายอบ ไชยวสุ นักเขียนผู้มีชื่อเสียงทางค่านเขียนเรื่องในแนวตลกขบขัน และเนื่องจากนามปากกา "อิ๋ว เมอริสต์" นี้ เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายมากกว่านามปากกาอื่น ๆ หรือแม้แต่ชื่อนามจริง ผู้วิจัยจึงได้นำมาใช้เรียกโดยให้ความหมายว่า หมายถึงนายอบ ไชยวสุ

๑.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เท่าที่สำรวจปรากฏว่ายังไม่มีผู้ใดได้ทำการวิจัยเรื่อง "อักษรวิธีและการใช้ภาษาของฮิวเมอริสต์" หรือเรื่องอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับเรื่องนี้แต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม มีสิ่งที่ตีพิมพ์เรื่องหนึ่งที่ปรากฏก่อนรายงานผลการวิจัยฉบับนี้ คือบทความในวารสารศิลปวัฒนธรรม เรื่อง "ครอบครัว ไชยวสุ 'ฮิวเมอริสต์' (ม.เจ็บบใจ ภาษาไทย)" ของกองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม หน้า ๖๔-๗๗^๑ เท่านั้น แต่ก็ เป็นบทความที่เขียนขึ้นหลังจากที่ผู้วิจัยได้เสนอรายงานความก้าวหน้าของการวิจัยเรื่อง "อักษรวิธีและการใช้ภาษาของฮิวเมอริสต์" ไปแล้วเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๖ ณ ห้องประชุมสารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นเอกสารจำนวน ๓๕ หน้า

๑.๓ วัตถุประสงค์ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้คือ

๑.๓.๑ เพื่อศึกษาอักษรวิธีและการใช้ภาษาของฮิวเมอริสต์ รวมทั้งผลของการใช้ภาษากังกล่าว

๑.๓.๒ เพื่อแนะนำหรือชี้แจงให้เห็นความพยายามในการอนุรักษ์ภาษาไทยของฮิวเมอริสต์ รวมทั้งเพื่อเป็นการยกย่องการกระทำดังกล่าวในโอกาสที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดงานฉลอง ๗๐๐ ปีแห่งลายสือไทยในปี พ.ศ. ๒๕๒๖

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

เนื่องจากฮิวเมอริสต์เป็นนักเขียนที่มีผลงานตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๖๓ จนถึงปัจจุบัน^๒ และงานเหล่านั้นทั้งที่เป็นนวนิยาย บทความ สารคดี และเรื่องสั้น แต่เป็น

^๑กองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม, ศิลปวัฒนธรรม ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑๐ (สิงหาคม ๒๕๒๖) : ๖๔-๗๗.

^๒ฮิวเมอริสต์หยุดเขียนชั่วคราวราวกลางปี พ.ศ. ๒๕๒๖ โดยให้เหตุผลว่าสมองไม่ค่อยแล่น ประกอบกับเป็นโรคเข้าเสื่อม นิ่งนานไม่ได้ แต่ต่อมาก็เริ่มเขียนใหม่อีก

ที่น่าเสียดายว่าผลงานส่วนใหญ่ได้สูญหายไปจากตลาดหนังสือเกือบหมดสิ้นแล้ว อย่างไรก็ตามที่ผู้วิจัยก็ได้พยายามค้นหาข้อมูลจากงานเขียนเหล่านั้นอย่างเต็มความสามารถ บ้างก็ได้อาจมาจากหอสมุดแห่งชาติ ท่าवासกรี บ้างก็ได้อาจมาจากสถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บ้างก็ได้อาจมาจากนักอ่านรุ่นเก่าซึ่งยังมีงานเขียนของชีวเมอริสต์หลงเหลืออยู่ บ้างก็ได้อาจมาจากสำนักพิมพ์คุรุสภา บ้างก็ได้อาจมาจากงานเขียนในปัจจุบัน และบางส่วนได้รับความอนุเคราะห์จากชีวเมอริสต์ผู้เป็นเจ้าของงานเขียนเหล่านั้น

อนึ่ง นับว่าผู้วิจัยยังโชคดีอยู่บ้างที่ได้ข้อมูลมามากพอที่ทำให้ได้เห็นแนวทางในค่านักขรวิธีและการใช้ภาษาของชีวเมอริสต์ได้อย่างแจ่มชัดพอสมควร ดังที่ปรากฏรายละเอียดในรายงานผลการวิจัยฉบับนี้

๑.๕ วิธีดำเนินการวิจัย

เนื่องจากงานวิจัยเรื่องนี้เป็นงานวิจัยเอกสาร การดำเนินการวิจัยส่วนใหญ่จึงเป็นการวิจัยจากข้อมูลที่เป็นเอกสาร แต่ทั้งนี้ก็มี การสัมภาษณ์เจ้าของผลงานเพื่อใช้ประกอบการวิจัยให้มีความสมบูรณ์และถูกต้องมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามที่ผู้วิจัยได้อ้างอิงงานเขียนของบุคคลอื่นที่เห็นว่าเป็นประโยชน์แก่การวิจัยครั้งนี้ด้วย การดำเนินการวิจัยเรื่องนี้แบ่งออกได้เป็นหัวข้อ ๆ ดังต่อไปนี้

๑.๕.๑ กำหนดโครงสร้างของการวิจัย

๑.๕.๒ รวบรวมข้อมูลจากงานเขียนทุกประเภทของชีวเมอริสต์

๑.๕.๓ รวบรวมงานเขียนของบุคคลอื่น ๆ ที่เห็นว่าเกี่ยวข้องและมีประโยชน์ต่อหัวข้อ

การวิจัยในครั้งนี้

๑.๕.๔ วิเคราะห์ข้อมูล

๑.๕.๕ สัมภาษณ์ชีวเมอริสต์เพื่อให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์มากขึ้น

๑.๕.๖ เขียนรายงานการวิจัยตามโครงสร้างที่ได้กำหนดไว้

๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า รายงานผลการวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากแก่ทั้งนิสิต นักศึกษา และบุคคลทั่วไปผู้สนใจงานเขียนของฮิวเมอริสต์ ผู้วิจัยจะขอจำแนกประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะได้รับดังต่อไปนี้

๑.๖.๑ เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ต้องการทราบกลวิธีการใช้ภาษาของฮิวเมอริสต์

๑.๖.๒ เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางแก่ผู้ที่ต้องการใช้ภาษาเลียนแบบฮิวเมอริสต์

ในโอกาสต่อไป

๑.๖.๓ เป็นแนวทางในการสังเกตอักษรวิเศษและการใช้ภาษาของนักเขียนท่านอื่น ๆ

๑.๖.๔ เป็นประโยชน์แก่นิสิตที่ศึกษาวิชาการเขียนและศิลปะการใช้ภาษา เพราะได้เห็นแบบอย่างของการใช้ภาษาอย่างมีศิลปะ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ ๒
แนะนำชีวเมอริสค์

ชีวเมอริสค์เป็นนามปากกาหนึ่งของนายออบ ไชยวสุ ซึ่งปัจจุบัน(พ.ศ.๒๕๒๓)ยังมีชีวิตอยู่ โดยเป็นที่รู้จักกันทั่วไปในฐานะนักเขียนแนวตลกขบขันที่มีชื่อเสียงมากคนหนึ่ง
อนึ่ง เนื่องจากผู้วิจัยประสงค์จะให้ผู้อ่านได้รู้จักชีวเมอริสค์ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ จึงขอแบ่งหัวข้อของการวิจัยในบทนี้ออกเป็นหัวข้อย่อยดังนี้

- ๒.๑ ประวัติชีวิตของชีวเมอริสค์
- ๒.๒ ประวัติการทำงาน
- ๒.๓ ประวัตินามปากกา
- ๒.๔ ผลงานของชีวเมอริสค์

๒.๑ ประวัติชีวิตของชีวเมอริสค์

ชีวเมอริสค์เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๔๔๔ ที่บ้านใกล้ปากคลองสำเหร่ ตำบลที่ออกคลองบางหลวง ตำบลคลองสำเหร่ จังหวัดธนบุรี^๑ เป็นบุตรคนแรกของหลวงรัตนเทพีธรรารักษ์^๒ และนางเที่ยง ไชยวสุ ในจำนวนพี่น้องทั้งหมด ๗ คน^๓

^๑ชีวเมอริสค์(นามแฝง), "สุนทรภู่อัปเจ้าพเจ้า" ลลนา ๑๘๑(กรกฎาคม ๒๕๒๓) : ๒๔.

^๒หลวงรัตนเทพีธรรารักษ์เคยเป็นพระพี่เลี้ยงในสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าชายมหาวชิรุณหิศ เมื่อพระองค์สิ้นพระชนม์แล้ว หลวงรัตนเทพีธรรารักษ์ก็ได้มาทำหน้าที่เป็นสมุหนัญชีในสมเด็จพระพันวษา

^๓สัมภาษณ์ชีวเมอริสค์เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๒๒.

ชีวเมอริสต์จบการศึกษาจากโรงเรียนวัดชนะสงคราม วัดราชบพิธ วัดเทพศิรินทร์ และ
 สามัคยาจารย์ตามลำดับ โดยจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ หรือชั้นประโยคมัธยมบริบูรณ์สายศิลปะ (ภาษา
 เยอรมัน) จากโรงเรียนมัธยมวัดเทพศิรินทร์เมื่ออายุ ๑๔ ปี (พ.ศ. ๒๔๖๒) และในปีเดียวกันนี้เองก็สอบ
 วิชาครูชุดประโยคมัธยมได้จากสามัคยาจารย์ (ชีวเมอริสต์เริ่มเรียนวิชาครูที่สามัคยาจารย์ขณะที่เรียนอยู่
 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยเรียนในตอนบ่าย) * แล้วก็ไปสอบบรรจุเป็นครูที่โรงเรียนวัดเบญจมบพิตร
 เมื่ออายุได้ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๔๖๓) เมื่ออายุได้ ๒๑ ปี (พ.ศ. ๒๔๖๕) สมัครเข้าเป็นนักเรียนนายคาบ
 สำเร็จแล้วก็ได้มาสอนที่โรงเรียนวัดเทพศิรินทร์เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๖ อายุ ๒๓ ปี (พ.ศ. ๒๔๖๗) ชิวเมอริสต์
 ได้ขวทที่วัดบวรนิเวศน์เป็นเวลา ๑ พรรษา ๒ อายุ ๒๔ ปี (พ.ศ. ๒๔๖๘) ชิวเมอริสต์ก็แต่งงานกับ
 นางสาวสายใจ นาคะปิตต์ ๓ ซึ่งถ้านับเวลามาจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๒๙) ก็แต่งงานมาได้ ๕๙ ปีแล้ว
 ชิวเมอริสต์มีบุตรธิดาทั้งสิ้น ๘ คน หลาน ๒๓ คน และเหลน ๑๐ คน ๔ นับได้ว่าเป็นบุคคลที่มีลูกหลาน
 มากผู้หนึ่ง

ชีวเมอริสต์เป็นบุคคลที่ถือได้ว่าเป็นการตัดสินใจที่เด็ดขาด สามารถงัดเข็มเหล้าได้ทันทีที่ต้องการ
 กล่าวคือชีวเมอริสต์เป็นนักดื่มเหล้าจึกมาตั้งแต่ในวัยหนุ่ม และดื่มมาเป็นเวลานานหลายสิบปีติดต่อกัน
 แต่ครั้งพอถึงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๐๐ อันเป็นที่ชีวเมอริสต์มีอายุครบ ๕๖ รอบ ชิวเมอริสต์ก็สามารถ
 งัดเข็มเหล้าได้โดยเด็ดขาดในทันทีทันใดนับตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมาจนกระทั่งทราบเท่าทุกวันนี้ จึงนับได้ว่า
 ชิวเมอริสต์เป็นบุคคลที่มีจิตใจเข้มแข็งมากผู้หนึ่ง

* สัมภาษณ์ชีวเมอริสต์เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๒๖.

๒ ชิวเมอริสต์ (นามแฝง), "เป็นบ้าได้ง่าย" ลลนา ๑๑๑ (สิงหาคม ๒๕๒๐) : ๑๘.

๓ สัมภาษณ์ชีวเมอริสต์เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๒๖.

๔ ชิวเมอริสต์ (นามแฝง), "บันทึก" ลลนา ๒๐๗ (สิงหาคม ๒๕๒๔) : ๓๑.

ปัจจุบันฮิวเมอริสต์มีอายุ ๔๔ ปี พำนักอยู่ที่บ้านเลขที่ ๒๓/๕ ซอยศิริวัฒน์ ตรงข้ามวัดศรีสุการาม หรือวัดชีปะขาว บางขุนนนท์ เขตบางกอกน้อย

เมื่อพิจารณาประวัติชีวิตของฮิวเมอริสต์แล้ว กล่าวได้ว่าฮิวเมอริสต์เป็นคน ๕ แผ่นดิน กล่าวคือ มีชีวิตตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชพระมหากษัตริย์ในรัชกาลปัจจุบัน นับได้ว่าเป็นบุคคลที่มีอายุยืนยาวมากคนหนึ่ง

๒.๒ ประวัติการทำงาน

ฮิวเมอริสต์มีอาชีพ ๒ อย่างคือ

๒.๒.๑ อาชีพครู

๒.๒.๒ อาชีพนักหนังสือพิมพ์และนักเขียน^๑

๒.๒.๑ อาชีพครู

ฮิวเมอริสต์เริ่มเป็นครูหลังจากสอบวิชาครูประโยคมัธยมจากสามัคยาจารย์ได้ไม่นาน คือเริ่มเป็นครูเมื่ออายุ ๑๔ ปี (พ.ศ.๒๔๖๓) ที่โรงเรียนวัดเบญจมบพิตร ได้เงินเดือน ๆ ละ ๔๐ บาท หลังจากนั้นอีก ๓ ปี คือเมื่อมีอายุได้ ๒๑ ปี (พ.ศ.๒๔๖๕) ก็สมัครเข้าเป็นนักเรียนนายคาบ^๒ เพื่อที่จะรับราชการทหารปีเดียวแล้วปลดกองหนุนออกมาเป็นครูต่อไป โดยได้เงินเดือนขึ้นสิบบาทเป็นค่าวิชา...^๓ หลังจากปลดกองหนุนในปี พ.ศ.๒๔๖๖ แล้ว กระทรวงศึกษาธิการก็ได้ส่งฮิวเมอริสต์มาสอนหนังสือที่โรงเรียนมัธยมวัดเทพศิรินทร์ ได้เงินเดือน ๆ ละ ๕๐ บาท โดยสอนประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สอนทุกวิชา สอนอยู่ได้ประมาณ ๒ ปีก็ถูกย้ายให้ไปทำงานธุรการแทนงานสอน เพราะทำผิดกฎข้อบังคับของโรงเรียนที่ลงโทษนักเรียนผู้หนึ่งซึ่งดำรงพระอิสริยยศเป็นพระองค์เจ้าโดยผลการ คือมิได้ขออนุญาตอาจารย์ผู้ปกครองก่อนที่จะลงโทษ^๔ ปี พ.ศ.๒๔๖๕ หลังจากทำงานธุรการได้ระยะหนึ่ง ฮิวเมอริสต์ก็ดำเนิน

^๑อาชีพนักหนังสือพิมพ์และอาชีพนักเขียนเป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ผู้วิจัยจึงได้เสนอไว้ในหัวข้อเดียวกัน.

^๒ "บันทึก" สดนา ๒๐๗ : ๓๑.

^๓ สัมภาษณ์ฮิวเมอริสต์เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๒๖.

เรื่องขอย้ายไปสอนที่โรงเรียนสตรีเบญจมาชลาชัย โดยสอนแต่เฉพาะวิชาคำนวณเท่านั้น * ต่อมา คณะครูโรงเรียนสตรีเบญจมาชลาชัยได้ไปเปิดโรงเรียนฝึกหัดครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ สิวเมอริสต์ จึงได้ไปสอนวิชาคำนวณที่โรงเรียนแห่งนี้ด้วย (โรงเรียนฝึกหัดครูแห่งนี้เป็นโรงเรียนสตรีเหมือนโรงเรียนเบญจมาชลาชัย) จนกระทั่งถึงปี พ.ศ.๒๔๗๓ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสามารถผลิต อักษรศาสตรบัณฑิตรุ่นแรกออกมารับใช้สังคม ทำให้เกิดมีครูผู้หนึ่งที่สามารถสอนวิชาคำนวณได้ กิ่งนั้นในปี พ.ศ.๒๔๗๔ ทางกระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดให้ครูผู้หนึ่งเหล่านั้นไปสอนวิชาคำนวณให้แก่ นักเรียนหญิง ^๒ ซึ่งก็รวมทั้งนักเรียนที่โรงเรียนสตรีเบญจมาชลาชัยและที่โรงเรียนฝึกหัดครู เพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ด้วย สิวเมอริสต์จึงถูกย้ายไปสอนที่โรงเรียนวิศุทธิวาราราม หลังจากถูก ย้ายได้เพียงวันเดียว สิวเมอริสต์ก็ขอลาออกจากการเป็นครูกับเหตุผล ๒ ประการคือ ครูใหญ่ ที่โรงเรียนวิศุทธิวารารามต้องการให้สิวเมอริสต์สอนวิชาภาษาไทยซึ่งขณะนั้นสิวเมอริสต์ไม่ถนัด เพราะในระยะเวลาช่วงหลังของการเป็นครู สิวเมอริสต์สอนอยู่แต่เฉพาะวิชาคำนวณ ไม่ได้สอนวิชา ภาษาไทยมานานแล้วอย่างหนึ่ง และอีกอย่างหนึ่ง ในช่วงเวลาที่ถูกย้ายมาสอนวิชาภาษาไทยนั้น

^๑ สมัยนั้นกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้ครูชายสอนนักเรียนชาย และครูหญิงสอนนักเรียน หญิง เว้นแต่กรณีที่มีบางวิชาที่ครูหญิงสอนไม่ได้ เช่น วิชาคำนวณ และวิชาพลศึกษา ฯลฯ จึงจะ อนุญาตให้ครูชายสอนวิชาเหล่านั้นแก่นักเรียนหญิงได้ สิวเมอริสต์ได้มาเป็นครูที่โรงเรียนสตรีเบญจมา ชลาชัยก็ด้วยเหตุผลอย่างนี้

^๒ ลาวัญย์ โชคามระ กล่าวไว้ในเรื่อง "ขุนนางผู้หนึ่ง (ประวัติการรับราชการของสตรี ตั้งแต่สมัยก่อน)" ในหนังสือ รักเกล้า หน้า ๓๓๕ ว่า "ในรุ่นนั้นมีครูผู้หนึ่ง ๔-๕ คน เท่าที่จำได้ก็คือ คุณครูรัตนา ศุภศิริวัฒน์ (ถึงแก่กรรมแล้ว) คุณครูละออง วิริยะศิริ (เดี๋ยวนี้เป็นสิวีรัตน์) คุณครู อารมณ์ คชเสนีย์ (ปัจจุบันคือ กฤษณามระ) คุณครูฉะบอบ วิโรจน์เพชร (เวลานี้เป็น พ.ท.หญิงฉะบอบ ไปพะระกฤษณะ)..."

เหลือเวลาอีกเพียง ๒ เดือนเท่านั้นก็จะสอบไล่แล้ว และเกณฑ์การตัดสินการสอบผ่านชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ในสมัยนั้นมีว่า หากนักเรียนคนใดตกวิชาภาษาไทย ก็สอบได้ไม่ถึง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ก็จะถูกปรับให้ตกวิชาอื่น ๆ โดยครูจะไม่ตรวจข้อสอบวิชาอื่น ๆ ให้เลย *

ด้วยเหตุผลทั้ง ๒ ประการนี้ ฮิวเมอริสต์จึงลาออกจากการเป็นครูที่โรงเรียนวัดสุทธิวราราม โดยได้รับเงินเดือนครั้งสุดท้ายเดือนละ ๕๐ บาท และการลาออกครั้งนี้นับเป็นการลาออกจากอาชีพครูโดยเด็ดขาด โดยที่มิได้ย้อนกลับมาอีกอาชีพนี้อีกต่อไป ๒

๒.๒.๒ อาชีพนักหนังสือพิมพ์และนักเขียน

ฮิวเมอริสต์ก็อาชีพนักหนังสือพิมพ์เป็นหลักในการเลี้ยงชีพตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๔ เป็นต้นมา คือหลังจากที่ได้ลาออกจากการเป็นครูที่โรงเรียนวัดสุทธิวรารามแล้ว โดยนายมานิตย์ วสุวัต เป็นผู้ชักชวนให้ไปทำหน้าที่บรรณาธิการหนังสือพิมพ์สยามราษฎร์ ได้เงินเดือน ๆ ละ ๑๕๐ บาท ซึ่งนับว่ามากกว่าเงินเดือนที่ได้รับจากการเป็นครูถึงเท่าตัวทีเดียว *

ลาวัญญ์ โขตามระ ได้กล่าวไว้ในหนังสือ รักเกล้า หน้า ๒๔๖ โดยมีเนื้อความตรงกันว่า "...สมัยก่อนนั้นกรรมการผู้ตรวจจะแนจะตรวจคำตอบวิชาภาษาไทยก่อน ซึ่งสมัยนั้น ม.๔ ก็ยังต้องสอบอ่านไทยกันอยู่ ถ้าคนไหนได้คะแนนภาษาไทยไม่ถึง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ก็เป็นอันพอกันที่ไม่ต้องตรวจคำตอบข้อสอบวิชาอื่น ๆ ของนักเรียนคนนั้นอีกต่อไป เพราะท่านถือว่า แค่ภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาบรรพบุรุษยังไม่รู้ก็ถึงขั้นสอบได้แล้ว ถึงวิชาอื่นจะเก่งก็ป่วยการ พวกที่สอบตกประเภทนี้ ทางกระทรวงศึกษาธิการซึ่งสมัยก่อนมีชื่อว่ากระทรวงธรรมการเรียกว่าตกภาษาไทย

แต่นักเรียนคนใดก็ตาม ถึงสอบภาษาไทยได้คะแนนเกิน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ แต่คะแนนรวมได้ไม่ถึง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ก็ถือว่าสอบตกโดยไม่มีปัญหา ประเภทหลังนี้เรียกว่าตกคะแนนรวม"

*สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๒๖.

**สัมภาษณ์ฮิวเมอริสต์เมื่อวันที่เดียวกัน.

การเป็นบรรณาธิการที่หนังสือพิมพ์สยามราษฎร์นี้พิสูจน์ได้ว่าฮิวเมอริสต์เป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ที่มีความสามารถมากคนหนึ่ง คือสามารถจัดทำหนังสือพิมพ์ฉบับนี้จนมียอดจำหน่ายพุ่งสูงขึ้นถึง ๑๐,๐๐๐ ฉบับต่อวัน ทั้ง ๆ ที่แต่เดิมมียอดจำหน่ายเพียง ๓,๐๐๐ ฉบับต่อวันเท่านั้น ทั้งนี้ก็ด้วยการปรับปรุงการเสนอข่าวให้ทันต่อเหตุการณ์มากยิ่งขึ้น ถึงขนาดที่เรียกว่า บางเรื่องคณะรัฐบาลเพิ่งจะประชุมเสร็จไปหมดแล้ว หลังจากนั้นเพียงไม่กี่ชั่วโมง หนังสือพิมพ์สยามราษฎร์ก็สามารถเสนอข่าวเรื่องดังกล่าวให้ผู้อ่านทราบได้แล้ว ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจที่หนังสือพิมพ์สยามราษฎร์ในยุคนั้นจะมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย เพราะสามารถเสนอข่าวล้าหน้าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ

อย่างไรก็ตาม ฮิวเมอริสต์ได้ลาออกจากการเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์สยามราษฎร์หลังจากทำงานได้เพียง ๔ เดือนเท่านั้น เนื่องจากหนังสือพิมพ์ฉบับดังกล่าวถูกฟ้องร้องคดีหมิ่นประมาท ฮิวเมอริสต์จึงได้ย้ายไปทำงานหนังสือพิมพ์ที่ค่ายสีลมและบางขุนพรหมตามลำดับ จนกระทั่งได้มาทำหนังสือพิมพ์สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์รุ่นบุกเบิกในคณะของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, นายวิลาศ มณีวัต, นายรำภาณุ(ประหยัด ศ.นาคะขนาด) ฯลฯ โดยมีคุณสละ ลิขิตกุล เป็นบรรณาธิการ^๒ ในช่วงนี้ฮิวเมอริสต์ได้เขียนบทความต่าง ๆ มากมาย และหลังจากนี้ไม่นาน ก็ได้ไปเขียนเรื่องลงในสยามสมัยรายสัปดาห์เป็นประจำ แล้วต่อมาก็ได้เขียนให้หนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ อีก^๓

อาชีพนักหนังสือพิมพ์ของฮิวเมอริสต์สิ้นสุดลงเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๐ อันเป็นที่ฮิวเมอริสต์คัดสินใจงัดคีมเหล็กโดยเด็ดขาดตามคำแนะนำของเพื่อนสนิทคนหนึ่ง กล่าวคือเมื่อวันที่ ๑๕

^๑สัมภาษณ์ฮิวเมอริสต์เมื่อวันเดียวกัน.

^๒กองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม, "ครอบครัว 'ฮิวเมอริสต์' รมเจ้าภาษาไทย", ศิลปวัฒนธรรม ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑๐ (สิงหาคม ๒๕๒๖) : ๖๘.

^๓จากการสัมภาษณ์ รายชื่อหนังสือพิมพ์ที่ฮิวเมอริสต์ได้เข้าไปร่วมงานด้วย ได้แก่ สยามราษฎร์ ประชาชาติ ประชามิตร ชาวกรุง กะดังทอง ปิยมิตร สุวรรณภูมิ สยามรัฐ ฉบับเบ่ง สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ และสยามสมัยรายสัปดาห์ ฯลฯ

สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ อันเป็นที่ครบรอบวันเกิดปีที่ ๕๖ ของฮิวเมอริสต์ ฮิวเมอริสต์ได้ไปรับ
ศีล ๕ จากเจ้าคุณอุบาลี (ปัจจุบันคือสมเด็จพระสังฆราชของคัมภีร์ปัจจุบัน) และเพื่อให้ตนเองสามารถ
งคคิมเหล่าได้เกิดขาด ฮิวเมอริสต์จึงไม่ไปทำงานที่สำนักพิมพ์สยามรัฐซึ่งขณะนั้นทำงานเป็น
นักเขียนประจำอยู่ที่นั่น เพราะที่สำนักพิมพ์แห่งนั้นมักจะมีการเลี้ยงเหล้ากันเป็นประจำทุกเย็นหลัง
เลิกงานแล้ว และฮิวเมอริสต์มีความอึดอัดใจที่จะต้อง "คอยหลบและหลีกเลี่ยงเพื่อนฝูงอยู่ตลอดเวลา
เวลา เพราะไม่สามารถจะโกหกเพื่อนว่าป่วยได้ทุกครั้งที่เพื่อนชวนให้คิมเหล่า ครั้นจะไปนั่งเฝ้า
คิมร่วมอยู่ด้วยก็ทำไม่ได้ เพราะคนเมากับคนไม่เมานั้นพูดกันคนละภาษา" ^๑

นับแต่บัดนั้นเป็นต้นมา ฮิวเมอริสต์จึงเพียงแต่เขียนเรื่องอยู่ที่บ้าน แล้วส่งไปลงพิมพ์
ที่สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ สยามสมัยรายสัปดาห์ และที่หนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ รวมทั้งวารสาร
ลลนา และหนังสือปกอ่อนค่าย กวน ซึ่งตีพิมพ์ออกเป็นวาระในยุคนั้นด้วย ^๒

อนึ่ง ในบรรดาหนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ ที่ฮิวเมอริสต์ได้ไปร่วมทำงานด้วยนั้น บางฉบับ
ฮิวเมอริสต์ก็เป็นแต่เพียงผู้จัดทำเท่านั้น เช่น เป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ สยามราษฎร์ และเป็น
ผู้ช่วยบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ สุวรรณภูมิ ฯลฯ บางฉบับก็ทำงานในฐานะกองบรรณาธิการและ
นักเขียนคอลัมน์ด้วย เช่น ที่หนังสือพิมพ์ ประชาชาติ ฯลฯ หรือบางฉบับก็เป็นเพียงนักเขียนคอลัมน์
เท่านั้น เช่นที่ กะกิ่งทอง และ สยามสมัยรายสัปดาห์ ฯลฯ

นอกจากนี้ ระหว่างที่ฮิวเมอริสต์ได้ทำงานเป็นนักหนังสือพิมพ์นี้ ฮิวเมอริสต์ได้ตั้งชมวนการ
ก่าจัดการสะกดการันต์ผิด ๆ ขึ้น ^๓ เพื่อทักท้วงการสะกดผิดตามหนังสือต่าง ๆ รวมทั้งแสดงความ

^๑ กองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม, หน้า ๒๘.

^๒ สัมภาษณ์ฮิวเมอริสต์เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๒๖.

^๓ ฮิวเมอริสต์ (นามแฝง), "เป็นบ้าไ้ง่าย" ลลนา ๑๑๑ (สิงหาคม ๒๕๒๐) : ๑๘.

คิดเห็นเกี่ยวกับการเขียนหรือการใช้ภาษาไทยบางคำ^๑ คอด้มัน "ล่อแหลม" ในสยามสมัย
รายสัปดาห์ เป็นคอด้มันที่ทำให้ชีวเมอริสต์เป็นที่รู้จักของคนอ่านและมีชื่อเสียงทางด้านนี้อย่างแพร่หลาย
 อย่างไม่รู้ก็ แม้วชีวเมอริสต์จะหันมาเขียนค่างานที่หนักหนังสือพิมพ์และนักเขียนหลังจากที่ได้
 ลาออกจากความเป็นครูแล้ว ก็มีใ้หมายควมว่าชีวเมอริสต์จะไม่เคยทำงานเกี่ยวข้องกับงาน
 ด้านนี้มาก่อน ชิวเมอริสต์เคยทำงานด้านการจัดทำหนังสือมาตั้งแต่สมัยที่ยังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยม
 ศึกษาปีที่ ๒ คือในขณะที่มีอายุได้ ๑๖ ปี (พ.ศ. ๒๔๖๐) ได้ร่วมมือกับนายเก็บ จันทนบุปผา ออก
 หนังสือชื่อ คุณลิขิต ในหนังสือดังกล่าวนี้ปรากฏว่ามีค่าสะกดดีมาก จึงถูกอาจารย์ท่านหนึ่ง คือ
 หลวงสำเร็จวรรณกิจตำหนิ ซึ่งผลของการถูกตำหนิในครั้งนี้ทำให้ชีวเมอริสต์เริ่ม "ระวังการสะกด
 การันต์อย่างตัวลึบตั้งแต่นั้นมา"^๒

นอกจากนี้ เมื่อครั้งเป็นครูอยู่ที่โรงเรียนวัดเบญจมบพิตร ชิวเมอริสต์ได้ทำหน้าที่เป็นที่
 ปรีกษาและผู้จัดทำหนังสือประจำโรงเรียนชื่อ เบญจมานุสาสน์ (พ.ศ. ๒๔๖๓) และในหนังสือ
 เล่มนี้ ชิวเมอริสต์ได้เขียนเรื่องลงพิมพ์ด้วย^๓

เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๒ ขณะที่ชีวเมอริสต์ยังเป็นครูอยู่นั้น ก็ได้ร่วมมือกับนายอุทลดา
 สายประคิษฐ์ ทั้งคณะนักเขียนสุภาพบุรุษชั้นที่บ้านของชีวเมอริสต์เอง และออกหนังสือพิมพ์

^๑อ่านรายละเอียดในบทที่ ๓ และ ๔ ของรายงานการวิจัยเรื่องนี้

^๒ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "เป็นบ้าไ้ง่าย" ลลนา : ๑๔.

^๓สัมภาษณ์ชีวเมอริสต์เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๒๖.

ในการเขียนเรื่องลงพิมพ์ในหนังสือ เบญจมานุสาสน์ นี้ ชิวเมอริสต์เขียนโดยใช้นาม
 ปากกาว่า รม ทับทิมคี่ ซึ่งผู้วิจัยจะไ้กล่าวถึงเรื่องนี้้อย่างละเอียดในภายหลัง

สุภาพบุรุษรายบักซ์ นับเป็นหนังสือพิมพ์ที่ปรากฏนามปากกา "อีว เมอริสต์" เป็นครั้งแรก^๑

เท่าที่กล่าวมาแล้วนี้เห็นได้ชัดว่าอีว เมอริสต์มีประสบการณ์ทางด้านกาเป็นนักหนังสือพิมพ์และด้านการเป็นนักเขียนอยู่มากทีเดียว

ปัจจุบันแม้อีว เมอริสต์จะมีอายุมากถึง ๘๘ ปีแล้ว ก็ยังคงมีผลงานทางด้านนี้อยู่ คือยังคงเป็นบรรณาธิการของวารสาร พุทธรักษา ของพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ส่วนด้านงานเขียนนั้นยังคงมีบทความลงพิมพ์ในวารสาร ลลนา แต่ก็ไม่สม่ำเสมอ ทั้งนี้เพราะสุขภาพไม่อำนวย (ก่อนหน้านี้มีปรากฏใน ถ้วย ตุณ ถ้วย)^๒

อนึ่ง อาชีพนักหนังสือพิมพ์และอาชีพงานเขียนของอีว เมอริสต์ได้สะท้อนให้เห็นว่าอีว เมอริสต์ได้สร้างคุณประโยชน์แก่วิชาภาษาไทยอย่างเอนกอนันต์ กล่าวคือในฐานะนักเขียนก็ได้พยายามหักท้วงการสะกดการันต์ผิดตามที่ต่าง ๆ ให้ข้อคิดที่น่าสนใจเกี่ยวกับการสะกดคำ การใช้คำบางคำ และการใช้สำนวนบางสำนวน รวมทั้งพยายามเรียกร้องให้มีการใช้ภาษาอย่างมีระบบ เช่น การใช้เลขไทย การใช้อักษรย่อ และการสะกดคำ ฯลฯ นอกจากนี้ในฐานะของบรรณาธิการ ก็พยายามดูแลให้มีการสะกดคำอย่างถูกต้อง รวมทั้งพยายามให้คณะผู้จัดทำหนังสือใช้เลขไทยอีกด้วย^๓

^๑สัมภาษณ์อีว เมอริสต์เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๒๖. และ อีว เมอริสต์(นามแฝง), "ให้สัมภาษณ์อย่างเปิดเผย" อีว เมอริสต์ในอารมณณ์ (พระนคร : เกษมสัมพันธ์การพิมพ์, ๒๕๐๕) หน้า ๑๔-๕.

หนังสือพิมพ์สุภาพบุรุษรายบักซ์มีอายุได้เพียงหนึ่งปีกับอีกเดือนครึ่งเท่านั้น คือออกหนังสือได้เพียง ๒๗ ฉบับก็ต้องหยุดกิจการ เนื่องจากไม่มีเงินจ่ายค่าพิมพ์ ทั้งนี้เพราะเวลาขายหนังสือได้ คณะนักเขียนได้นำเงินไปค้ำเหล่าฉลองกันเสียหมด โดยไม่ได้เก็บออมเงินไว้สำหรับจ่ายเป็นเงินค่าจ้างพิมพ์เลยแม้แต่หน่วย

^๒อีว เมอริสต์ได้กลับมาเขียนหนังสืออีกครั้งหนึ่งเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๒๗ หลังจากหยุดเขียนไประยะหนึ่ง หลังจากเขียนเรื่อง "เป็นบ้าไปห้านาที" ในถ้วย ตุณ ฉบับเดือนมิถุนายน ๒๕๒๖.

^๓สัมภาษณ์อีว เมอริสต์เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๒๖.

๒.๓ ประวัตินามปากกา

ชีวเมอริสต์มีนามปากกาที่ใช้ในการเขียนหนังสือ ๓ ชื่อ คือ

๒.๓.๑ รม ทับทิมคี

๒.๓.๒ ชิวเมอริสต์

๒.๓.๓ ศัสตราวุธจารย์ ชิวเมอริสต์ Pen. Con. D.D.

๒.๓.๔ L.ก.ย.

๒.๓.๕ ศรีธุก สุราลีวคี

๒.๓.๖ ศรีธอลิวคี

๒.๓.๗ อ.ช.

๒.๓.๑ รม ทับทิมคี

รม ทับทิมคี เป็นนามปากกานามแรกของชีวเมอริสต์ ใช้ในคราวเขียนเรื่องลงหนังสือโรงเรียนของวิกเบญจมาศพิตรซึ่งมีชื่อว่า เบญจมาศสาส์น ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๖๓ จากการสัมภาษณ์ชีวเมอริสต์เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๕ ทำให้ทราบว่านามปากกานี้เกิดจากการเล่นคำที่มีความหมายเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน กล่าวคือ "รม" มีความหมายอย่างเดียวกับกับ "อบ" (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ แปล "รม"ว่า "อบด้วยควันหรือด้วยความร้อนแห้งไฟ ทำให้ควันไฟหรือไอ เป็นต้น เกิดออกแล้วหรือเกาะติดอยู่" ^๑ ส่วนความหมายของ "อบ" ให้ไว้ว่า "ปิ้งกลิ่นด้วยควันหรือรมด้วยกลิ่นในที่ที่ควันหรือกลิ่นกระจายออกไปไม่ได้ ; ทำให้ร้อนหรือสุกด้วยไอน้ำหรือไอไฟในที่ที่ความร้อนออกไม่ได้, อากาศถ่ายเทไม่ได้" ^๒) ส่วน "ทับทิมคี" ก็แปลมาจากคำว่า "ไทรยวสุ" คือ "ไทรย" แปลว่า เจริญ แต่ชีวเมอริสต์นำมาแปลงความหมายเสียใหม่โดยใช้ว่า "คี" ส่วนคำว่า "วสุ" นั้น แปลว่าทับทิม

^๑ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ (กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๒๕) หน้า ๖๖๘.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๗๗.

๒.๓.๒ ฮิวเมอริสต์

ฮิวเมอริสต์เป็นนามปากกาที่ศรีบูรพาแนะนำให้ใช้เป็นนามแฝง ปรากฏครั้งแรก
เขียนเรื่อง "มาจริงจริงเป็นอย่างไร" ในหนังสือพิมพ์ สุภาพบุรุษรายปักษ์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๒^๑
ซึ่งเป็นปีที่เริ่มเขียนหนังสืออย่างจริงจังเรื่อยมา โดยแต่เดิมมีความตั้งใจที่จะเขียนเฉพาะเรื่อง
ในแนวตลกขบขันเท่านั้น

ฮิวเมอริสต์ใช้นามปากกานี้มากที่สุด จนนามนี้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายมากกว่านามจริง
ของฮิวเมอริสต์เสียอีก ฮิวเมอริสต์ใช้นามปากกานี้เขียนเรื่องลงใน สุภาพบุรุษรายปักษ์, สยามรัฐ
ฉบับเบิ่ง, สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์, สยามสมัยรายสัปดาห์ และหนังสือพิมพ์อื่น ๆ ในช่วงสุดท้าย
ของการเขียนหนังสือ ฮิวเมอริสต์ใช้นามปากกานี้เพียงนามเดียว โดยเขียนเรื่องลงในวารสาร
ลลนา และหนังสือปกอ่อน ถ้วย ตูน

๒.๓.๓ ศัสตราวุธจารย์ ฮิวเมอริสต์ Pen. Con. D.D.

ศัสตราวุธจารย์ ฮิวเมอริสต์ Pen. Con. D. D. เป็นนามปากกาที่ใช้คราวเขียน
คอลัมน์ "แซ่กสำไมย" ใน สยามสมัยรายสัปดาห์ นามปากกานี้เกิดจากสำนวน ๆ หนึ่งซึ่ง
ฮิวเมอริสต์ได้อธิบายไว้ดังนี้

เดิมทีเดี๋ยวมืดชอบพูดหอกหอกกันนัก เป็นคำที่หยาบคาย
น่าเสียวไส้ ผมเป็นผู้ได้รับการชกเถลาแล้วด้วยดี จึงทน
เสียวไส้ไม่ไหว ก็เลยหาคำหอกนี้ให้สละสลวยเป็นพระแสงหอก
เช่นกะว่า จะไปโรงเรียนหาพระแสงหอกอะไร แล้วทำให้นุ่มนวล
โดยไม่ระบุชื่ออาวุธนั้นว่า อาวุธค้ำยาวปลายแหลม เช่นกะว่า
จะไปโรงเรียนหาอาวุธค้ำยาวปลายแหลมอะไร แล้วดูมันออก

^๑"ให้สัมภาษณ์อย่างเปิกอก" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๑๔-๕.

จะยาวนุ่มร่ามไม่ค่อยรัดกุม จึงตัดสินใจว่าอาจขยับเฉย เช่นกะว่า
จะไปโรงเรียนหาอาจารย์อะไร แล้วก็ทำคำอาจขยับนี้ให้เป็นคำศัพท์คำไข
ให้ทรูทรูหน่อยว่าศัพท์สตราจ เช่นกะว่าจะไปโรงเรียนหาศัพท์สตราจ
อันใดเล่า--แล้วผมก็สถาปนาตัวเองเป็นศัพท์สตราจอาจารย์ ซึ่งเมื่อ
สืบขึ้นไปหรือลงไปถึงที่มาก็ได้ความว่า อาจารย์หอกอะไรท่านอนั้น...

ส่วนคำว่า "Pen. Con. D. D." ฟังดูเหมือนชื่อปริญญา ตัวฮิวเมอริสต์เองก็ยอมรับ
ว่าเป็น "ค็กรี่ต่อท้าย" ๒ แต่เป็นค็กรี่ที่ต่างจากของผู้อื่น เพราะโดยปกติ "อันค็กรี่ต้องมีผู้ประสาทให้
หรือมีฉนั้นก้กลั่นเอาเอง" ๓ ผมจะรอให้ใครมาให้ ก็จะไม่ทันกิจทันการ..." ๔ ฮิวเมอริสต์ก็เลย
ตั้งค็กรี่ให้ตนเองเสียเลย

สำหรับเรื่องค็กรี่ของฮิวเมอริสต์นี้ มีผู้สงสัยถามฮิวเมอริสต์ว่า ย่อมาจากคำเต็มอะไร
และมีความหมายอย่างไร ๕

มีนักอ่านผู้หนึ่งพยายามศึกษาคำเต็มของค็กรี่นี้ โดยได้เขียนอธิบายมาว่า "Pen. ลักษณะ
มีจุดข้างหลังเป็นคำย่อ ก็ต่อออกไปเป็นคำเต็มว่า Penicillin คำ Con. ก็ต่อออกไปเป็น
Condensed milk คำ D.D. ก็ต่อออกไปเป็น D.D.T." ๖ นับว่าเป็นความคิดของ
ผู้มีอารมณ์ขันไม่น้อย

๑ ศัพท์สตราจอาจารย์ ฮิวเมอริสต์ Pen. Con. D.D. (นามแฝง), "แซกสาธิบาย"
สยามสมัยรายสัปดาห์ ๔๓๔ (๕ กันยายน ๒๔๘๘) : ๕๕.

๒ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

๓ จะเห็นได้ว่าฮิวเมอริสต์ใช้คำว่า "ค็กรี่" ในนัยยะ ๒ อย่าง คือ ๑. หมายถึงปริญญา
และ ๒. หมายถึงความเข้มข้นของแอลกอฮอล์

๔ ศัพท์สตราจอาจารย์ ฮิวเมอริสต์ Pen. Con. D.D. (นามแฝง), "แซกสาธิบาย"
สยามสมัยรายสัปดาห์ ๔๓๔ : ๕๕.

๕ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔.

๖ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

อย่างไรก็ดี แท้จริงแล้ว "กิกรี" ของฮิวเมอริสค์ไม่ได้ยืมมาจากคำเต็มใด ๆ ทั้งสิ้น เป็นเพียงคำภาษาอังกฤษที่เขียนตามเสียงอ่านของคำไทยว่า "เป็นคนคืด" นี้เอง *

๒.๓.๔ L. ก. ฮ.

L. ก. ฮ. เป็นนามปากกาที่ฮิวเมอริสค์ใช้ในคราวเขียนคอลัมน์ "ล่อแหลม" ^๒ ในหนังสือพิมพ์สยามสมัยรายสัปดาห์ (แต่ต่อมาได้เปลี่ยนมาใช้นามจริงว่า "อบ ไชยวสุ" ตามคำเรียกร้องของผู้อ่าน เพราะเห็นว่าไม่ควรใช้นามปากกาที่ฟังดูเป็นของเล่นในการเขียนข้อความที่มีประโยชน์) ^๓

ฮิวเมอริสค์ได้ให้เหตุผลในการใช้นามปากกานี้ไว้ว่า

* เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๕.

^๒ ฮิวเมอริสค์ได้อธิบายความหมายของคำ "ล่อแหลม" ในคอลัมน์ชื่อเดียวกัน ในหนังสือพิมพ์สยามสมัยรายสัปดาห์ ฉบับประจำวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๔๕๕ ว่า

'ล่อแหลม' ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๔๕๓ แปลว่า 'ตั้งอยู่ในที่ใกล้อันตราย' ฟังดูเหมือนว่าข้อความนี้ใกล้อันตราย แต่ความจริงไม่ยกใช้ข้อความหรือคอลัมน์หรือตัวหนังสือ กลายเป็นตัวผมเอง และส่วนบนที่สุดของผมนั่นแหละตั้งอยู่ในที่ใกล้อันตราย ผมจึงบิคชื่อจริงเสีย ใช้ชื่อแฝงว่า 'L. ก. ฮ.' เพื่อมิให้อันตรายมาถึงง่ายเกินไป วิธีประพจน์ของผมก็คือ เจออะไรในถ้อยคำของใครที่แหลมขึ้นมาผมก็ล่อเสียเท่านั้น และโดยการประพจน์อย่างนี้ ทำให้เพื่อนกลายเป็นศัตรูไปแล้วหลายคน แต่ไม่เคยทำศัตรูให้กลายเป็นเพื่อนได้เลย

^๓ ผู้อ่านคนหนึ่งเขียนจดหมายมาถึงฮิวเมอริสค์ว่า "...งานแคมเปญกำจัดสะกดการันต์ชนิดนี้ของคุณยิ่งอีกนานกว่าจะไคล ผลเหตุด้วยชื่อแอล. ก. ฮ. กับชื่อ ศรีสุก สุราลีวดี ไม่เหมาะแก่งานอันสำคัญและเป็นหลักฐาน อีกส่วนวงการที่ท้วงก็พูดเป็นเล่นสนุกเสียหมด บางหนเคาะแคะกระแหนะกระแหนะจนผู้ผิดเขาโกรธ เสียค่าให้เจ็บเจ็บก็มี เพราะฉะนั้นหากเปลี่ยนชื่อแฝงให้ซึ่งซึ่งภาคภูมิหรือใช้ชื่อจริงซึ่งมีผู้รู้จักอยู่แล้ว และใช้ส่วนวนคำพูดให้เป็นหลักฐานน่าเชื่อถือ งานชิ้นควรได้รับเกียรตินี้ก็จะไคลผลเร็วขึ้น ทั้งจะไม่มีผู้ค้าน่าหงายใจอย่างที่เป็นมาแล้วด้วย..."

L.ก.ธ. เคยเป็นนามปากกาของคุณโพยม โรจนวิภาต แต่คุณโพยมใช้เพียงครั้งเดียวเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๐ โดยใส่ท้ายคำอวยพรในวันเลี้ยงครบรอบปีแรกของหนังสือพิมพ์รายบักษ์สุภาพบุรุษ ของคุณฤทธาภ สายประคินธุ์ แล้วคุณโพยมก็ไม่ได้ใช้อีกเลย พอคุณโพยมไปอยู่เสียต่างประเทศ ผมก็ถือวิสาสะเอามาใช้เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐ ”

อนึ่ง นามปากกา L.ก.ธ. ทำให้ผู้อ่านเข้าใจผิดว่าเป็นคำ ๆ เกี่ยวกับ Alcohol เช่นผู้อ่านคนหนึ่ง ซึ่งเป็นผู้หญิง ใช้นามแฝงว่า "ศิณี" (นามแฝงนี้เกิดจากการที่มีผู้อ่านคนหนึ่ง ซึ่งเป็นผู้ชาย ทำงานอยู่ที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ใช้นามแฝงมาว่า "ศิณี" แล้วผู้อ่านซึ่งเป็นผู้หญิงคนนี้ก็เกิดชอบใจ และนำนามแฝงนี้มาใช้บ้าง แต่เพื่อให้สอดคล้องกับความจริงที่ตนมีเพศเป็นหญิง จึงแปลงคำเดิมเป็น "ศิณี") ได้เขียนจดหมายมาคุยกับ L.ก.ธ. โดยเรียกนามแฝงนี้ว่า " L.ก.ธ. ลิซึ่ม " ๒ แสดงว่าเข้าใจว่าคำ L.ก.ธ. เป็นคำ ๆ เกี่ยวกับ Alcohol และหากพิจารณาการสะกดคำ " L.ก.ธ. ลิซึ่ม " ก็จะได้เห็นว่า ได้ผิดพลาดไปจากการเขียนคำ L.ก.ธ. ของชีวเมอริสคนั้นเอง

อย่างไรก็ดี ชิวเมอริสได้ปฏิเสธความคิดดังกล่าวไว้ดังนี้ คือ

... คำ L.ก.ธ. นามปากกาของผม ผมไม่ได้บอกไว้ที่ไหนสักที่ว่าเป็นชื่อ Alcohol ไม่ได้มีรูปไว้ให้ดู ไม่ได้มีรสไว้ให้ชิม ไม่ได้มีกลิ่นไว้ให้ดม ไม่ได้มีเสียงไว้ให้ฟัง เป็นนามปากกาหรือเครื่องหมายการค้าอย่างบริสุทธิ์ ไม่ทำให้ใครเข้าใจผิดว่า Alcohol จะสะกดอย่างนี้เลย...”

๑ ออบ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฝึกด้วยวิธีล่อแหลม (พระนคร: โรงพิมพ์รุ่งเรืองรัตน์, ๒๕๐๕) หน้า ๓๕๐.

๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๓๕.

๓ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๕๐.

๒.๓.๕ ศรีสุก สุราสีวดี

ศรีสุก สุราสีวดี เป็นนามปากกาที่อิ้วเมอริสต์ใช้ในคราวเขียนคอลัมน์ "ไป-ปู้" ในหนังสือพิมพ์สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ แต่ต่อมาได้เปลี่ยนมาใช้นามจริงว่า "อบ ไชยวสุ" ตามคำเรียกร้องของผู้อ่าน

มูลเหตุของนามปากกานี้เกิดจากการที่บุคคลในสมัยนั้นนิยมตั้งชื่อ โดยมีคำว่า "ศรี" นำหน้า อันเป็นการเลียนแบบการตั้งชื่อบุคคลสำคัญของอินเดีย อิ้วเมอริสต์จึงเลียนแบบการกระทำดังกล่าวบ้าง โดยนำคำว่า "ศรี" มาเขียนข้างหน้าคำว่า "สุก" ซึ่งย่อมาจากคำเต็มว่า "อิ้วเมอริสต์" จึงเกิดคำว่า "ศรีสุก" ขึ้น ส่วนคำว่า "สุราสีวดี" มาจากการนำเอา คำ "สุร+ อสี+ วดี" ซึ่งอิ้วเมอริสต์แปลว่า "มีคาบของดวงจันทร์เป็นริ้ว" ^๑ และอิ้วเมอริสต์ ใค้อธิบายต่อไปว่า การใช้นามปากกานี้ ยังเป็น "การอนุวรรตน์ตามผู้ที่เขาใช้ ประภาวดี, สุภาวดี, สุภาวดี, ลีลาวดี, สุชาวดี, อมราวดี ฯลฯ ให้เข้าชุกกัน" ^๒

อนึ่ง มีผู้เข้าใจผิดกันมากกว่า นามปากกา "ศรีสุก สุราสีวดี" นี้ เป็นนามปากกาของผู้ นิยมยกย่องสุราว่าเป็นของดี จนมีบางคนได้เขียนข้อความเสียดสีเจ้าของนามปากกาว่า "... เป็นคำสารภาพของผู้เห็นแก่เหล้า..." ^๓

มีผู้อ่านคนหนึ่งได้เขียนจดหมายมาคุยกับ "ศรีสุก สุราสีวดี" ในคอลัมน์ "ไป-ปู้" โดย ชื่นตันจกหมายว่า "คำนับคุณศรีสุก สุรา(ตราอะไร ร)สีวดี" ^๔ ซึ่งคำชื่นตันจกหมายดังกล่าวนี้

^๑ สัมภาษณ์อิ้วเมอริสต์เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๕.

^๒ อิ้วเมอริสต์(นามแฝง), "นับถืออย่างสูง" นิทานพระราชนิพนธ์ (พระนคร: โรงพิมพ์เจริญธรรม, ๒๕๐๖) หน้า ๒๕๕.

^๓ อิ้วเมอริสต์(นามแฝง), "งกเงิน" อิ้วเมอริสต์คึกเบ่ง (พระนคร: บริษัทอักษรโสภณ จำกัด, ๒๕๕๖) หน้า ๑๔๔.

^๔ "ไชยา" สิบทิศ" พิมพ์ไทย (๓๑ สิงหาคม ๒๔๙๓) อ้างถึงใน บ.ก.ย. (นามแฝง), "ล้อแหลม" สยามสมัยรายสัปดาห์ ๓๔๓(๑๓ กันยายน ๒๔๙๓).

^๕ สุกศรี ไชยวสุ (หน้อย) ก็ดี (นามแฝง), ใน ศรีสุก สุราสีวดี (นามแฝง), "ไป-ปู้" สยามรัฐ สัปดาห์วิจารณ์ ๒๐(๙ พฤศจิกายน ๒๔๙๓) : ๒๗.

เห็นได้ชัดเจนนว่ เจ้าของจดหมายเข้าใจว่านามปากกา "ศรีสุก สุราลิวคี" มีความหมายเกี่ยวข้องกับสุรา นอกจากนี้ เจ้าของจดหมายฉบับดังกล่าวยังใช้นามแฝงล้อเลียนนามปากกาใหม่ว่า "สุกศรี โชคา(หนอย)กคี" อันเป็นการแสดงให้เห็นชัดว่านามปากกา "ศรีสุก สุราลิวคี" เป็นที่สนใจของผู้อ่าน และมีอิทธิพลต่อผู้อ่านไม่น้อยทีเดียว

นอกจากนี้ มีผู้หนึ่งคนหนึ่งได้แนะนำอิวเมอริสตร์ว่า ทำไมจึงใช้ "สุราลิวคี" ซึ่งฟังดูค่อนข้างจะไม่สุภาพ น่าจะใช้ "สุราลิวคี" ก็กว่า^๑ จากคำแนะนำดังกล่าวแสดงว่าผู้หนึ่งพิจารณาเสียงของคำว่า /วะ/ ในฐานะคำลงท้าย และยังคงเข้าใจว่า นามปากกาใหม่นี้มีความหมายเกี่ยวข้องกับสุราเหมือนผู้อ่านคนอื่น ๆ

อย่างไรก็ตาม อิวเมอริสตร์ยืนยันว่า นามปากกาใหม่นี้ "ไม่ได้เกี่ยวแก่สุรามาเมาเหล้าเบียร์ แต่ประการใดเลย"^๒

อนึ่ง ต่อมาได้มีผู้อ่านหลายคน เช่นผู้ที่ใช้นามแฝงว่า "ชนูเวียน" และ "กรุงเทพีส" ฯลฯ เปลี่ยนคำว่า "ศรีสุก" เป็น "อุตุก" โดยอธิบายว่า "ศรีสุก ฟังดูเป็นแขก จึงขอเปลี่ยนให้เป็นพม่าเสียบ้าง..."^๓

นามปากกา "ศรีสุก สุราลิวคี" นับว่าเป็นนามปากกาที่แพร่หลายนามปากกาหนึ่งของอิวเมอริสตร์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๗ เป็นต้นมา และเป็นที่ชื่นชอบของผู้อ่านในยุคนั้นไม่แพ้นามปากกา ป.ก.ธ. ซึ่งเป็นนามปากกาที่มีชื่อเสียงมากอีกนามปากกาหนึ่งของอิวเมอริสตร์

^๑"งกเงิน" อิวเมอริสตร์คึกเบ่ง หน้า ๑๔๕.

^๒สัมภาษณ์อิวเมอริสตร์เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๕.

^๓อบ ไชยสุ, ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ผิดกัวยวิธีล่อแหลม หน้า ๓๒๔ และ ๓๓๑.

"ชนูเวียน" ขึ้นต้นจดหมายว่า

อุตุก

(คุณ ศรีสุก เป็นแขกมานาน ลองให้เป็นพม่าเสียบ้าง)

ส่วน "กรุงเทพีส" ขึ้นต้นจดหมายว่า "อุตุก(ก็ ขอเอาอย่างคุณ 'ชนูเวียน' บ้าง)"

๒.๓.๖ ศรีธอสิวตี

ธิวเมอริสต์ใช้นามปากกานี้เมื่อเขียนบทความลงในหนังสือพิมพ์ กะกิ่งทอง เมื่อปี พ.ศ.

๒๔๔๔

คำว่า "ธอ" ในที่นี้ ย่อมาจากคำเต็มว่า "ธิวเมอริสต์" และนามปากกา "ศรีธอสิวตี" นี้ ที่แท้ก็ย่อมาจากนามปากกา "ศรีสุก สุราสิวตี" นั่นเอง *

๒.๓.๗ อ.ช.

ธิวเมอริสต์ใช้นามปากกา อ.ช. คราวเขียนค่านำเรื่อง อายเปี้ยควน ๒ ซึ่งเป็นงานเขียนเรื่องยาวเรื่องแรกของธิวเมอริสต์ นามปากกานี้ย่อมาจากนามจริงว่า "อบ ไชยวสุ" นับเป็นนามปากกาที่ธิวเมอริสต์ใช้นานที่สุด

๒.๔ ผลงานของธิวเมอริสต์

งานเขียนของธิวเมอริสต์มีทั้งที่เป็นนวนิยาย เรื่องสั้น สารคดี และบทความ และมีทั้งที่เป็นเรื่องเขียนขึ้นเอง และเรื่องที่แปลมาจากภาษาอังกฤษ ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะรายชื่อผลงานที่เป็นงานชิ้นสำคัญ ๆ หรือชิ้นใหญ่ ๆ เท่านั้น ได้แก่

๒.๔.๑ ชุกตลกชีวิต

๒.๔.๒ ชุกเพชรน้ำหนึ่ง

๒.๔.๓ นิทานเรื่องอาหารบราตรี (เรื่องแปล พิมพ์ในหนังสือ อุบาย และ เคล็ด

วันจันทร์)

๒.๔.๔ นิทานหรรษา (เขียนเลียนแบบเรื่องของนิทานอีสป)

๒.๔.๕ นิยายรักในราชสำนักฝ่ายในเล่ม ๑-๔ (เรื่องแปล แปลจากเรื่อง

* สัมภาษณ์ธิวเมอริสต์เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๕.

๒.อ.ช.(นามแฝง), "ค่านำ" ใน ธิวเมอริสต์(นามแฝง), อายเปี้ยควน (พระนคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองรัตน์, ๒๕๐๖) หน้า ๑๓.

" The Romance of the Harem " ของแฮมมแอนนา ลีโอโนเวนส์)

- ๒.๔.๑๖ ยัมชามใหญ่
- ๒.๔.๑๗ รวมเรื่องสั้นซุกเฮฮา
- ๒.๔.๑๘ รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของฮิวเมอริสต์
- ๒.๔.๑๙ รวมเรื่องสั้นทรนชา
- ๒.๔.๑๐ สะกคิ์ใหญ่ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
- ๒.๔.๑๑ หัสคคิ์สัญจร
- ๒.๔.๑๒ อารมณชั้นของฮิวเมอริสต์
- ๒.๔.๑๓ อารมณชั้นข้างเตียงนอน
- ๒.๔.๑๔ อ้ายเปียคว้น (เรื่องยาวเรื่องแรกของฮิวเมอริสต์)
- ๒.๔.๑๕ ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น *

นอกจากนี้ก็เป็นบทความในหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ อีกมากมาย ซึ่งก็รวมทั้งที่ปรากฏในวารสาร ลลนา และหนังสือปกอ่อน ต่วย ต่วย

ปัจจุบัน ผลงานเก่า ๆ ของฮิวเมอริสต์เป็นงานเขียนที่แทบจะหาอ่านไม่ได้แล้ว เพราะแต่เดิมพิมพ์ในจำนวนไม่มากนัก เช่น ซุกตลกชีวิต นิทานอาหรับราตรี และยัมชามใหญ่ ฯลฯ อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่ายินดีที่ฮิวเมอริสต์มีความคิดที่จะพิมพ์ผลงานของตนออกเผยแพร่อีกครั้งหนึ่ง ทราบมาว่าขณะนี้กำลังเตรียมดำเนินการอยู่

อนึ่ง จากการสัมภาษณ์ ปรากฏว่าในบรรคางานเขียนทั้งหมด ฮิวเมอริสต์ชอบเรื่อง "เอกพจน์บุรุษที่หนึ่ง" มากที่สุด (ถ้าท่านผู้อ่านสนใจ หาอ่านได้ในหนังสือ รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของฮิวเมอริสต์) เพราะมีแก่นเรื่องที่เป็นสัจธรรม กล่าวคือฮิวเมอริสต์เชื่อว่ามนุษย์เรามากจะมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปหลังจากที่ได้สิ้นชีวิตไปแล้ว กล่าวคือ ในเรื่อง "เอกพจน์บุรุษที่หนึ่ง" ตัวเอกฝ่ายชายเป็นนักประพันธ์ ในระหว่างที่มีชีวิตอยู่ เขาได้

* เรียงลำดับตามตัวอักษร

เพียรพยายามขายผลงานการเขียนของเขาให้แก่เจ้าของโรงพิมพ์หรือเจ้าของสำนักพิมพ์แห่งใดแห่งหนึ่ง แต่ปรากฏว่าไม่มีใครยอมรับซื้อเรื่องของเขาเลย แต่เมื่อทุกคนเข้าใจว่าเขากระโดดน้ำตาย บรรดาเจ้าของโรงพิมพ์ต่าง ๆ ก็พากันแย่งชิงงานเขียนของเขา และนำไปพิมพ์เผยแพร่จนมีชื่อเสียง ทำให้ภรรยาของเขาผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์โดยชอบธรรมตามกฎหมายมีฐานะร่ำรวยขึ้นอย่างรวดเร็ว

งานเขียนของฮิวเมอริสต์ ส่วนใหญ่แล้วจะมีความเกี่ยวข้องกับชีวประวัติของฮิวเมอริสต์ ทั้งนี้เพราะฮิวเมอริสต์มักจะนำเรื่องส่วนตัวมาแทรกในงานเขียนเสมอ ๆ ดังนั้น จึงไม่ใช่คำกล่าวที่เกินจริงเลย หากจะกล่าวว่า ถ้าผู้ใดต้องการรู้จักฮิวเมอริสต์ ก็ให้อ่านงานเขียนของเขาแล้วจะทราบได้คือว่าฮิวเมอริสต์เป็นใคร มีชีวประวัติความเป็นมาอย่างไร และมีความคิดเห็นต่อเรื่องต่าง ๆ อย่างไรบ้าง

ในบทนี้ ผู้วิจัยได้แนะนำฮิวเมอริสต์ให้ท่านผู้อ่านได้รู้จักมากพอสมควรแล้ว และคาดว่าหลังจากที่ได้อ่านรายงานผลการวิจัยฉบับนี้แล้ว ก็จะยิ่งรู้จักนักประพันธ์ผู้นี้ได้ดียิ่งขึ้น

ในบทต่อไป ผู้วิจัยจะกล่าวถึงเรื่อง "อักษรวินิจฉัยของฮิวเมอริสต์" เพื่อให้ท่านผู้อ่านได้รู้จักภาษาของฮิวเมอริสต์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการใช้เครื่องหมายต่าง ๆ การเขียนคำ และการสะกดคำ ฯลฯ ว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร ต่างจากที่คนทั่วไปใช้อย่างไรบ้าง

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อักขรวิธีของฮิวเมอริสต์

อักขรวิธีคือ "แบบแผนที่ว่าด้วยตัวหนังสือ พร้อมทั้งวิธีเขียนอ่าน และใช้หนังสือให้ถูกต้องตามความนิยม..."^๑

ในตำราหลักภาษาไทยของพระยาอุปกิตศิลปสาร ได้แบ่งอักขรวิธีออกเป็น ๓ ภาค คือ

๑. ว่าด้วยลักษณะอักษร
๒. ว่าด้วยวิธีประสมอักษร
๓. ว่าด้วยวิธีใช้อักษร^๒

ในการวิเคราะห์อักขรวิธีของฮิวเมอริสต์ มุ่งหมายผลการวิเคราะห์ในข้อที่ ๓ คือข้อที่ว่าด้วยวิธีใช้อักษร โดยได้แบ่งเป็นหัวข้อย่อยต่าง ๆ ดังนี้ คือ

- ๓.๑ การใช้เครื่องหมาย
- ๓.๒ การย่อหน้า
- ๓.๓ การใช้อักษรย่อ
- ๓.๔ การใช้ตัวเลข
- ๓.๕ การใช้ตัวอักษรแทนตัวเลขและเครื่องหมาย
- ๓.๖ การสะกดคำ
- ๓.๗ การเขียนคำโดยระบุเสียงอ่านหรือเสียงพูด
- ๓.๘ การเขียนคำตามเสียงอ่านหรือเสียงพูด
- ๓.๙ การใช้คำย่อ

^๑พระยาอุปกิตศิลปสาร, หลักภาษาไทย (พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๔) หน้า ๑.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

๓.๑ การใช้เครื่องหมาย

ในการวิเคราะห์เรื่องการใช้เครื่องหมายของชีวเมอริสต์ ใ้แบ่งเป็นหัวข้อย่อย ๆ ดังนี้

- ๓.๑.๑ การใช้เครื่องหมาย !
- ๓.๑.๒ การใช้เครื่องหมาย ?
- ๓.๑.๓ การใช้เครื่องหมาย '
- ๓.๑.๔ การใช้เครื่องหมาย -
- ๓.๑.๕ การใช้เครื่องหมาย.....
- ๓.๑.๖ การใช้เครื่องหมาย .
- ๓.๑.๗ การใช้เครื่องหมาย :
- ๓.๑.๘ การใช้เครื่องหมาย :-
- ๓.๑.๙ การใช้เครื่องหมาย '
- ๓.๑.๑๐ การใช้เครื่องหมาย ,
- ๓.๑.๑๑ การใช้เครื่องหมาย ๓
- ๓.๑.๑๒ การใช้เครื่องหมาย ฯลฯ
- ๓.๑.๑๓ การใช้เครื่องหมาย ()
- ๓.๑.๑๔ การใช้เครื่องหมาย " " และ ' ' .

๓.๑.๑ การใช้เครื่องหมาย !

นายกำชัย ทองหล่อ เรียกเครื่องหมาย ! ว่า

อัสเจอร์รี่ หรือเครื่องหมายตกใจ ใช้เขียนไว้ข้างหลังคำอุทานหรือข้อความที่มีลักษณะคล้ายกับอุทาน เพื่อให้ผู้อ่านตื่นเสียว แสดงความอัศจรรย์ใจได้ถูกต้องกับความ เป็นจริงและเหมาะสมกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในความที่อ่านถึง เช่น ใจเสียใจ ตกใจ สลดใจ แปลกใจ เป็นต้น *

*กำชัย ทองหล่อ, หลักภาษาไทย (ธนบุรี : เจริญรัตน์การพิมพ์, ๒๕๑๕) หน้า ๒๓๗.

จากคำอธิบายข้างต้น แสดงว่านายกำชัยมีความเห็นว่า เครื่องหมาย ๑ ใช้เขียน
หลังคำอุทานหรือข้อความที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับคำอุทาน เพื่อให้ผู้อ่านอ่านได้ถูกต้อง โดยแสดง
อารมณ์ให้สอดคล้องกับข้อความที่กำลังอ่าน

บทความเรื่อง "วิทยานิพนธ์" ในหนังสือ ชีวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๑๕๒-๓
ชีวเมอริสต์ได้อธิบายเรื่องเครื่องหมาย ๑ อย่างละเอียด มีทั้งคำเรียกชื่อ, ส่วนประกอบ,
วิธีการเขียน, วิธีการใช้ และมูลเหตุแห่งการใช้เครื่องหมายดังกล่าวนี้

ตัวชีวเมอริสต์นั้น นอกจากจะเรียกชื่อเครื่องหมาย ๑ ว่า เครื่องหมายตกใจหรือ
เครื่องหมายอัศจรรย์เหมือนคนอื่น ๆ แล้ว ยังเพิ่มคำเรียกเครื่องหมายนี้ว่า

...เครื่องหมายสะดุ้ง เครื่องหมายอกสั่น เครื่องหมายขวัญหาย
เครื่องหมายงงงัน เครื่องหมายแปลกใจ เครื่องหมายไม่นึกไม่ฝัน...
หรือเรียกโดยอาศัยอาการของตัว ก็เรียกว่า เครื่องหมายเลิกหัว...^๑

อนึ่ง ชิวเมอริสต์ได้อธิบายส่วนประกอบของเครื่องหมายนี้ว่า

...มีส่วนประกอบสองชั้น คือเส้นชี้กลงมาเส้นหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่เส้น
อย่างชาวบ้านธรรมดา เป็นเส้นชนิดข้างบนใหญ่แล้วค่อยเรียวเล็กลงมา
พอจะถึงเส้นบรรทัดก็สะอึก โคนสะกັกกันให้หยุดด้วยจุดกลมกลมจุดหนึ่ง
เป็นส่วนประกอบชั้นที่สอง... ส่วนประกอบชั้นบนนั้น ถ้าจะอธิบายรูปพรรณ
ลักษณะให้เห็นง่ายกว่าที่อธิบายแล้วก็ต้องอธิบายว่า รูปร่างเหมือนหยคน้ำตา
ที่หกคะเมนเหมือนอย่างกับไครนอนหงายน้ำตาไหล แล้วเราชะ โงกดูทาง
หัวของคนนั้นยังงั้นแหละ หรือให้ง่ายยิ่งกว่านั้นก็ต้องว่ารูปร่างเหมือน
สากหิน คือเครื่องมือสำหรับตำดูกับครกหิน ไม่ใช่สากกะเบือ เพราะ
สากกะเบือแปลว่าสากไม้ เป็นเครื่องมือสำหรับตำดูกับครกดิน

^๑"วิทยานิพนธ์" ชีวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๑๕๓.

สากไม้มักจะสลักเสลาที่ค้ำจับ จนมีรูปร่างลวดลายสวยงามไป เวลา
ถือกลับขึ้นไม่เหมือนเป็นหยกน้ำตาครั้งที่สากหินมันเหมือน แต่ก็ทำให้น้ำตา
หยดได้เท่าเท่ากัน...

จากคำอธิบายข้างต้น นอกจากจะทำให้ผู้อ่านทราบว่าเครื่องหมายอัศเจรีย์มีลักษณะรูปร่าง
เป็นอย่างไรแล้ว ยังให้ความรู้แก่ผู้อ่านว่าสากกะเบือและสากหินต่างกันอย่างไร

นอกจากจะอธิบายเรื่องชื่อเครื่องหมายและส่วนประกอบของเครื่องหมายอัศเจรีย์แล้ว
สิวเมอริสต์ยังได้อธิบายวิธีการเขียนเครื่องหมายตกใจอย่างมีอารมณ์ขันว่า

...การเขียนเครื่องหมายตกใจทำได้หลายวิธีคือ

หนึ่ง-หายคิกังค์รูปร่างเป็นเส้นซิกตามนอนยั้ง "—" มาอันหนึ่ง
จับมันตั้งขึ้นเป็นยั้ง " | " แล้วสกกปลายข้างล่างออกให้เป็นจุด
และคิงห่างลงมานิดก็ไถ่ลเป็นเครื่องหมายตกใจยั้ง " ! "

สอง-หามหัพภาครูปร่างเป็นจุดยั้ง " . " มาสองจุด จับมันซ้อน
กันให้ไถ่ยั้ง " : " แล้วยักจุดกลางออกให้เป็นเส้นยั้ง " | "
เสร็จแล้วกลับหตตะเมนมันเสีย ก็จะได้เครื่องหมายตกใจยั้ง " ! "

สาม-หาปรัศนีรูปร่างเป็นเคียวโดยไม่มีซ็อน แต่มีจุดข้างล่างแทนยั้ง
" ? " มาอันหนึ่ง เออวงเล็บใส่เข้าข้างหน้าข้างหลังเป็นยั้ง " (?) "
ลบเคียวที่ไม่มีซ็อนข้างบนนั้นออกเสีย เหลือแต่จุดในวงเล็บยั้ง " (.) "
ที่นี้ก็จับวงเล็บอันหน้ายักให้ตรงยั้ง " | .) " แล้วก็ลบวงเล็บอันหลัง
ออกเสียยั้ง " | . " แล้วเลื่อนจุดให้มาอยู่ไถ่เส้น ก็จะได้เครื่องหมาย
ตกใจยั้ง " ! "

สี่-ถ้ารีบร้อนที่จะเขียนก็ใช้วิธีเขียน โค้ค โทร เลขจุดซีกตรงกับตัวอะไร
ก็ไม่รู้ยั้ง " . _ " ที่นี้ก็หมุนกระคาษจากขวามาซ้ายหนึ่งในสี่ของวงกลม

ก็จะได้เครื่องหมายตกใจยั้ง " ! " "

ถ้า-ถ้าหากจะเน้นคำหรือประโยคให้หนักยิ่งขึ้นด้วยการใช้เครื่องหมายตกใจสองอัน ก็ให้หาเสมอภากรูปร่างเป็นเส้นซิกซอนกันหรือเรียกกันว่า เครื่องหมายเท่ากับยั้ง " = " มาชุดหนึ่ง แล้วก็ใส่จุดมหัพภาคเข้าที่ปลายทางขวาซิกซอนยั้ง " = : " ที่นี้ก็หมุนกระดาษจากซ้ายไปขวาหนึ่งในสี่ของวงกลม ก็จะได้เครื่องหมายตกใจสองอันหรือตกใจกันยกใหญ่ ยั้ง " !! " "

หก-วิธีที่จะเขียนเครื่องหมายตกใจวิเศษสุดท้าย ซึ่งง่ายกว่าห้าวิธีที่แล้วมา ก็คือเขียนลงไปเฉยเฉยยั้ง " ! " " ก็แล้วกัน"

ส่วนวิธีการใช้เครื่องหมายตกใจ ฮิวเมอริสค์มีความเห็นว่

เครื่องหมายยั้งใจใส่ไว้ข้างหลังคำอุทานที่บอกอาการต่างๆของคำพูดของ คน หรือเสียงต่างๆ ของอะไรอะไรที่ไม่ใช่คน เป็นต้นบอกอาการเรียกหรือเตือน เช่น เฮ้ ! แฮ้ ! แน่ ! ไฉน ! บอกอาการโกรธ เช่น แหม ! ฮี ! ฮะ ! บอกอาการคำ เช่น... (พิมพ์ไม่ได้) บอกอาการตกใจหรือแปลกใจ เช่น เอ๊ะ ! โอ๊ะ ! อ๊ะ ! วะ ! บ๊ะ ! แม่ไฉน ! บอกอาการสงสาร เช่น โถ ! พุทโธเอ๋ย ! บอกอาการเข้าใจ เช่น ฮือ ! เออ ! เออวะ ! บอกอาการเจ็บ เช่น อู๊ย ! โอ๊ย ! บอกเสียงของอะไรอะไรต่างๆที่ไม่ใช่คน เช่น โครม ! บัง ! ตูม ! เจียก ! ๒

นอกจากนี้ ฮิวเมอริสค์ยังได้สันนิษฐานมูลเหตุของการใช้เครื่องหมายตกใจว่า

^๑"วิทยานพนธ์" ฮิวเมอริสค์ในอารมณ์ขัน หน้า ๑๘๖-๗.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๘๘-๕.

...ความมุ่งหมายของผู้คนคิดเครื่องหมายนี้ ก็เพื่อจะให้ผู้อ่านทำเสียงให้เหมือนจริง เพราะเสียงของคำยังงั้นสะกิดการันต์วรรณยุกต์แพรวพราว ยิ่งก็เขียนให้เหมือนจริงไม่ได้ ก็เลยต้องขอแรงผู้อ่านโดยใส่เครื่องหมายยัติเว้า เป็นการเตือนให้ออกเสียงให้เข้าท่าหน่อย แต่ข้อนี้ขอเตือนให้นักเรียนรู้ไว้ว่า เวลาอ่านให้ครูฟังเพื่อรวบรวมสะสมคะแนนละก็ เอาแต่พอสพอควรอย่าจริงจังจนเกินไป อย่างเช่น โอ๊ย ! อย่าให้ถึงแก่ครูตกใจนึกว่าโดนอะไรเข้าให้แล้วจริงๆ หรือประโยคว่า อย่านะพ้อย ! ก็อย่าให้จริงจังจนครูนึกว่าห้ามไม่ให้ห้กคะแนน ระวังไว้อย่างหนึ่งว่า คำว่ามาคล้ายคล้ายยั้ง ถ้าไม่มีเครื่องหมายอย่างว่าอยู่ข้างหลังละก็ต้องอ่านอย่างธรรมดา เช่นที่อยู่ ในสร้อยโคลงว่า แส ฮา เฮย อะไรยั้งงั้น ถ้าไปอ่านอย่างให้เหมือนเสียงจริงจริงแล้ว โคลงก็เคลงหมก - - ความมุ่งหมายอีกอย่างก็คือ ใส่ไว้ท้ายวลีหรือท้ายประโยค เป็นการเน้นความหมายให้แจ่มขึ้น เช่นประโยคที่ว่า "เพ็ททิโคทแลบนะเชอ" โดยไม่มีเครื่องหมายตกใจ อ่านเป็นเสียงเนือยเนือยธรรมดา ก็แสดงว่า สุภาพสตรีที่มีลูกแปดเก้าคนแล้วนั้น มีปรกติที่จะเฉลบปล่อยให้เพ็ททิโคทแลบอยู่เสมอ สุภาพบุรุษผู้เป็นพ่อของลูกแปดเก้าคนนั้นก็บอกรู้หรือเตือนด้วยความอ่อนใจเป็นครั้งที่สองพันห้าร้อยเอ็ด (ไม่ใช่ห้าร้อยหนึ่ง - ขอเสียที่) -- แต่ถ้าใส่เครื่องหมายตกใจลงไปเป็น "เพ็ททิโคทแลบนะเชอ !" อ่านเป็นเสียงละล่ำละลักตระหนกตกใจเสียหายชายนหน้าอย่างร้ายแรงว่า "เพ็ททิโคทแลบนะเชอ !" ยั้งก็แสดงว่านี่เพิ่งแต่งงานกันใหม่ใหม่วันหรือสองวันหรืออย่างมากที่สุดสามวัน ครั้นแลบปีละสามร้อยหกสิบห้าหรือสามร้อยหกสิบหก ถ้าเป็นอธิกสุรทินแล้ว เครื่องหมายตกใจก็หายไป... ๑

จากข้อความข้างต้น ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่าการใช้เครื่องหมายตกใจมีความสัมพันธ์

๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๘๕-๖.

เกี่ยวข้องกับเนื้อหา กล่าวคือ ถ้าใส่เครื่องหมายตกใจประกอบเนื้อความหรือข้อความใด แสดงว่าเป็นเรื่องน่าตกใจ หรือเป็นเรื่องฉีกปกติธรรมดา

สรุปแล้ว ฮิวเมอริสต์มีความเห็นในเรื่องการใช้เครื่องหมายตกใจตรงกันกับที่นายก้าชัย ทองหล่อ ได้กล่าวไว้ และฮิวเมอริสต์ได้เพิ่มเติมขึ้นอีกว่า ให้ใช้เครื่องหมายตกใจหลังวลีหรือข้อความที่เป็นเรื่องฉีกปกติหรือน่าตกใจ รวมทั้งให้ใช้เครื่องหมายนี้หลังวลีหรือข้อความที่ต้องการเน้นเป็นพิเศษ

จากการพิจารณางานเขียนของฮิวเมอริสต์ พบว่าฮิวเมอริสต์นิยมใช้เครื่องหมายตกใจมาก และใช้ใน ๒ ลักษณะ คือ

๓.๑.๑.๑ ใช้เครื่องหมายตกใจเพียงอันเดียว

๓.๑.๑.๒ ใช้เครื่องหมายตกใจหลายอัน

๓.๑.๑.๑ ใช้เครื่องหมายตกใจเพียงอันเดียว ดังตัวอย่าง

นางแนนน้อยหยุดพูดมาจับตามองพ่อประโชติ ซึ่งขณะนั้นก้อเอามือปิดประจํา กระเป๋ากออกมาเคาะแจกัน แล้วฟังเสียงดูเป็นที่พอใจมาก

"พีนวล, ถ้าพ่อประโชติอยากจะทุบแจกันนั้นจริง ๆ ละก็ ให้ฉันยกกริ่งเรียก คนใช้เอาค้อนมาเห็นจะสะดวกกว่า"

นางประจุมเสียงแหลม "ประโชติ !"

"ฮือ ! คนจะทำอะไรเล่นมั้งก็ไม่ได้ ! " เด็กวิเศษบ่น...

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมายตกใจหลังข้อความที่ต้องการลงน้ำหนักว่าเป็นพิเศษ หนึ่ง มีข้อนำสังเกตว่า เครื่องหมายตกใจที่อยู่หลังชื่อคน มักจะมีนัยยะเตือนเจ้าของชื่อให้ระวังตัวหรือปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตกใจ ดังเช่นในตัวอย่างข้างต้น มีเครื่องหมายตกใจหลังชื่อ ประโชติ (ประโชติ !) เป็นการเตือนนายประโชติให้ระวังคน อย่าชุกชนให้มากนัก

ตัวอย่างที่ใช้เครื่องหมายตกใจเพื่อเตือนเจ้าของชื่อให้ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้พูด ได้แก่ นางแนนน้อย เลิกตัว อย่างที่หัดมากับกระจกเป็นอันดีและว่า "ฉันทกำลังคอยที่จะทราบอยู่เหมือนกันว่าพี่มาทำไม"

"พี่มาจะพูดเรื่องพ่ออภิชาติลูกเลี้ยงของแม่น้อย"

การบังคับตัวของนางแนนน้อยช่วยให้ไม่แสดงกิริยาประหลาดใจอันใจออกมาเลย นางประจุมาย้า

"ลูกเลี้ยงของแม่น้อย, พ่ออภิชาตินั้นแหละ, คุณหลวง, หนังสือพิมพ์ในกรุงเทพฯ เรียกพ่ออภิชาติว่าอะไรนะ ?"

"นายอภิชนหน้าศาล !"

นางประจุมาทวน "นายอภิชนหน้าศาล !"

นางแนนน้อยได้ทราบว่หนังสือพิมพ์พูดถึงเขื่อนี้ก็ไม่พอใจ ถามว่า "ทำไมหนังสือพิมพ์จึงจะต้องมาเอาใจใส่ยุ่งกับพ่ออภิชาตัยนะพี่"

นางประจุมาย้ออกคำสั่ง "คุณหลวง, อธิบาย !"

ในตัวอย่างนี้ นางประจุมาย้าเตือนให้หลวงประจุมาย้อธิบายให้นางแนนน้อยทราบว่า เหตุใดหนังสือพิมพ์จึงสนใจและลงข่าวเกี่ยวกับนายอภิชน ซึ่งเป็นบุตรบุญธรรมของนางแนนน้อย

ตัวอย่างอื่นที่แสดงให้เห็นการใช้เครื่องหมายตกใจของฮิวเมอริสต์ ได้แก่

ช่วยด้วย! ช่วยด้วย! ชโมย! ชักันตาย! ไฟไหม้! น้ำท่วม!

เร็ว! ช่วยด้วย! ๒

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมายตกใจหลังคำและข้อความแสดงความตกใจอย่างมากของคนที่ถูกฝังต่อๆ โดยไม่คาดฝัน ความเจ็บปวดที่เกิดจากการถูกฝังต่อๆ ทำให้เจ้าตัวตกใจจนระงับสติไม่อยู่

^๑ อายเปี้ยควน หน้า ๘๗.

^๒ "การต๋อยที่ผิดปกติ" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๒๗.

๓.๑.๑.๒ ใช้เครื่องหมายตกใจหลายอันเรียงกัน

ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่า ถ้าต้องการเน้นให้เห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าตกใจมาก ก็ให้ใช้เครื่องหมายตกใจหลายอันได้ * ดังตัวอย่าง

เก่งจัง! เก่งจัง!!

ส่วนลุงแทน ไพลเซอร์นอกจากถวายคำนับแล้ว ยังมีการ
สลุต (salute) ตามแบบอย่างอเมริกันของแกล้วๆ ประชาชน
คนไทยที่ได้เห็นมีเฉพาะแต่ข้าพเจ้าเท่านั้น... [คอลัมน์ 'ฟังว่า'
เรื่อง 'มรรยาทต่อหน้าพระที่นั่ง' ในสยามรัฐ ๒๔ กย. ๕๓] ๒
▶▶ นัยน์ตาตั้งแสนดู ได้เห็นเฉพาะดูเกี่ยวเท่านั้น ลุงแทนเห็นจะสลุต
เร็วขนาดสปีกหนึ่งในพันของวินาทีเป็นแน่! ๓

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ต้องการเน้นความหมายของ "เก่งจัง" ให้มากเป็นพิเศษ จึงได้
ใช้เครื่องหมายตกใจหลังคำถึงสองอัน ทั้ง ๆ ที่ก่อนหน้านี้ก็ได้ใช้แล้วหนึ่งอัน
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

แม่! แม่!! เล่นบังคับกันเขี้ยวเขี้ยว!

จิ้งกิ้งแม่สุราแม่โขง [คำสั่งของใครไม่รู้ในแจ้งความขายเหล้าของ
โรงงานสุราบางยี่ชั้น]

▶▶ อ้าว! แล้วไม่เปิดโอกาสให้ผมกินข้าวกินปลาบ้างหรือ? ๔

ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

สภาพงานเสถียรภาพกลางทุ่งรังสิต จอมพลหม่อมอมกอบแก้วร่วมจนเสร็จ

[หัวข่าว สยามนิกร ๒๕ มกร. ๕๔]

▶▶ !!! ๕

* อ่านรายละเอียดในหน้า ๒๘ ของรายงานการวิจัยฉบับนี้.

๒ ข้อความส่วนหัว, ข้อความภายในวงเล็บ และข้อความหลังเครื่องหมาย ▶▶
เป็นของฮิวเมอริสต์

๓ ภาษาไทยของเรา ทั้งที่ใช้ฝึกควยวิธีสอแหลม หน้า ๑๕๔.

๔ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๓๘.

๕ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๒.

การใช้เครื่องหมายตกใจสี่อันเรียงกันในที่นี้ ไม่ได้ใช้ประกอบประโยคตกใจหรือประโยคที่มีความหมายผิดปกติเหมือนวิธีการใช้เครื่องหมายตกใจของฮิว เมอริสต์ดังที่ปรากฏในตัวอย่างอื่น ๆ ในที่นี้เป็นการใช้เครื่องหมายตกใจแทนประโยคหรือข้อความที่มีความหมายที่น่าตกใจทั้งหมด กล่าวคือ ฮิว เมอริสต์ตั้งใจจะหวังการใช้ภาษาของนักหนังสือพิมพ์สยามนิกรที่ว่า "จอมพลหม่อมอมรวงศ์วิเศษ" โดยใช้เครื่องหมายตกใจเรียงกันถึง ๔ อัน อันเป็นการแสดงให้เห็นว่า ฮิว เมอริสต์อ่านข้อความนี้แล้วมีความตกใจเป็นอย่างมากที่เกี่ยว

อนึ่ง ฮิว เมอริสต์ยังย้ำอยู่เสมอว่า ควรใช้เครื่องหมายตกใจประกอบข้อความที่น่าตกใจ หรือข้อความที่เป็นเรื่องผิดปกติเท่านั้น ดังตัวอย่าง

กรุงเทพฯ ! ก็กรุงเทพฯนี่ซี ทำไมจะต้องมีเครื่องหมาย ' !'
อย่างนี้ ? ทำให้พลอยตกอกตกใจไปด้วย

ก็เพราะไม่ใช่กรุงเทพฯในปัจจุบันนี้ แต่มันเป็นกรุงเทพฯเมื่อสมัยโน้น
...สมัยเมื่อเงินเคียนครั้งซึ่งมีเมียได้สามคน พร้อมด้วยลูกอีกหนึ่งทีม
ฟุตบอล ! เพราะฉะนั้นจึงต้องมีเครื่องหมายอย่างนี้ ' !' ไว้ให้ตกใจ
ตามตามกัน °

ในกรณีที่เป็นเรื่องปกติธรรมดา ฮิว เมอริสต์มีความเห็นว่าไม่ควรใช้เครื่องหมายนี้ประกอบข้อความนั้น ๆ ดังที่ได้หวังถึงการใส่เครื่องหมายอัศเจรีย์ของหนังสือพิมพ์ธรรมมาชิปย์ฉบับประจำวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๔๕๔ กล่าวคือหนังสือพิมพ์ฉบับดังกล่าวมีข้อความพาดหัวว่า "จอมพลขอร้องให้สามัคคีกัน !" ฮิว เมอริสต์ได้หวังการใช้เครื่องหมายตกใจประกอบข้อความดังกล่าวนี้ว่า "ก็เป็นเรื่องธรรมดาธรรมดาและควรทำอย่างยิ่งด้วย ทั้งก็ได้เคยทำมาแล้ว แต่ทำไมต้องมีเครื่องหมาย " ! "อย่างนี้ให้ตระหนกตกใจไปด้วย ราวกับเป็นเรื่องผิดปกติเกินธรรมดาชั้นวิสามันธุอะไรทำนองนั้น... ๒

สรุปแล้วฮิว เมอริสต์ใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์หรือเครื่องหมายตกใจคล้ายคลึงกับบุคคลอื่น ๆ

° "งกเงิน" ฮิว เมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๑๔๕-๖.

๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๒.

ในข้อที่ว่า ใช้เครื่องหมายดังกล่าวนี้ประกอบข้อความเพื่อเชื่อให้ผู้อ่านรู้ว่าจะต้องอ่านออกเสียงอย่างไร จึงจะเหมาะสมกับเนื้อความ ที่ต่างไปจากคนอื่น ๆ ก็คือ นอกจากจะใช้ประกอบข้อความเพื่อเชื่อ ประโยชน์ให้แก่ผู้อ่านแล้ว ยังใช้เพื่อเน้นความหมายของคำหรือข้อความในประโยคนั้นให้มีน้ำหนัก มากยิ่งขึ้น^๒ นอกจากนี้ชีวเมอริสค์ยังใช้เครื่องหมายนี้แทนข้อความที่ต้องการเขียนหรือเอ่ยถึง มิใช่เป็นเพียงการใช้ประกอบคำหรือข้อความที่น่าตกใจเท่านั้น

๓.๑.๒ การใช้เครื่องหมาย ?

เครื่องหมาย ? มีชื่อเรียกว่า "ปริศน์หรือเครื่องหมายคำถาม ใช้เขียนไว้ข้างหลังคำ หรือข้อความที่เป็นคำถามโดยตรง..."^๒

ชีวเมอริสค์เรียกเครื่องหมาย ? ว่า "เครื่องหมายขมวดคิ้ว"^๓ ซึ่งนับว่าเหมาะสม เป็นอย่างยิ่ง เพราะเวลาที่เราสงสัยหรือไม่เข้าใจอะไร บางทีเราก็ไม่ได้พูดออกมาให้ใครรู้ เพียงแต่แสดงความสงสัยออกมาทางใบหน้าด้วยการขมวดคิ้ว เพียงเท่านั้นผู้ที่เห็นก็อาจจะเอา ความรู้สึกหรือความต้องการของเราได้ว่า ยังไม่หายสงสัยหรือข้องใจ และต้องการคำตอบ หรือคำอธิบายเพิ่มเติม

ชีวเมอริสค์ใช้เครื่องหมายปริศน์หรือเครื่องหมายคำถามใน ๒ ลักษณะ คือ

๓.๑.๒.๑ ใช้เครื่องหมายปริศน์เพียงอันเดียว

๓.๑.๒.๒ ใช้เครื่องหมายปริศน์หลายอันเรียงกัน

๓.๑.๒.๑ ใช้เครื่องหมายปริศน์เพียงอันเดียว ชิวเมอริสค์ใช้เครื่องหมายปริศน์เพียง อันเดียวหลังคำหรือข้อความที่เป็นคำถามแบบเดียวกับที่คนทั่วไปใช้กัน ดังตัวอย่าง

สำนักงานแห่งใหญ่ของสมาคม ตั้งอยู่บนรถเมล์คันที่สมาชิกกำลัง
โดยสารอยู่

*การใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ในทำนองนี้พบได้ทั่วไปในงานเขียนของนักหนังสือพิมพ์ยุค
ปัจจุบัน

^๒ ก่าชัย ทองหล่อ, หลักภาษาไทย หน้า ๒๓๗.

^๓ "วิทยานิพนธ์" ชีวเมอริสค์ในอารมณชั้น หน้า ๑๘๓.

จึงมีสำนักงานของสมาคมอยู่สองพันแปดร้อยแห่ง โดยประมาณซึ่งจะมาก
หรือน้อยกว่านี้ ก็แล้วแต่ว่าจะเพิ่มหรือลดจำนวนรถเมล์ในกรุงเทพฯ
กรุงเทพฯขึ้นอีกเท่าไร ? หรือลงมาเท่าไร ? ๑

ตัวอย่างนี้ใช้เครื่องหมายปริศน์นี้เพียงอันเดียวหลังประโยคที่เป็นคำถาม
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

เมื่อก็ยังเล่าค้างอยู่ ทำไมจึงได้เกิดคอร์รัปชันขึ้นจนนายสุก
หัวหน้าคณะนายสุก ถึงแก่เสียชีวิตให้ชาติชกจผูกอากรฝ่ายของคน ?
จะเป็นกลล่อบายละมั้ง ? ๒

ตัวอย่างนี้ยังคงใช้เครื่องหมายปริศน์นี้หลังข้อความที่เป็นคำถามเพียงแห่งละหนึ่งอัน

เท่านั้น

ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

...เขาไม่กล้าหรือไม่อยากจะทำไฟเสีย เพราะรู้สึกเสียใจ อ๊ะ!
ว่าไ้หรือ ? เมื่อเกิดพลุกยังงไปมีชื่อเสียงขึ้นมา มีคนเกิดศรัทธา
ชอบขึ้นเรื่องหนึ่งเล่าลือกันไปว่าคียังงั้นคียังงี้แล้ว อีกสองพันสี่ร้อย
เก้าสิบเรื่องที่ชายใครไม่ได้ก็จะมีผู้อยากไ้ขึ้นมา ๓

ตัวอย่างนี้ใช้เครื่องหมายปริศน์นี้แบบเดียวกับตัวอย่างอื่น ๆ ข้างต้น

๓.๑.๒.๒ ใช้เครื่องหมายปริศน์หลายอันเรียงกัน ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมายปริศน์หลายอัน
เรียงกัน โดยไม่ได้ใช้ประกอบคำหรือข้อความที่เป็นคำถาม แต่ใช้แทนข้อความที่ต้องการกล่าว
ทั้งหมด เท่าที่พบมีเพียงตัวอย่างเดียว ได้แก่

????

สภาพงานเสถียรภาพกลางทุ่งรังสิต จอมพลหม่อมอมกอบแก้วร่วม
จนเสร็จ [หัวข่าว สยามนิกร ๒๕ มกร. ๕๔]

๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), รวมเรื่องสั้นหรรษา ม.ป.ท., ม.ป.ป., หน้า ๗๒.

๒"นักมวยรูปหล่อ" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๒๕๐-๑.

๓"ผลของการปลูกนิยม" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๓๒.

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมายปรัศนี ๔ อันเรียงกัน เพื่อแสดงให้ผู้อ่านทราบ ว่าตัวฮิวเมอริสต์นั้นสงสัยเป็นอย่างมากว่าข้อความดังกล่าวจะเป็นจริงเช่นนั้นหรือ เพราะผู้ รายงานข่าวใช้ภาษาที่มีความหมายผิดไปจากที่ต้องการ ทำให้เกิดความหมายที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ การใช้เครื่องหมายปรัศนีหลายอันในที่นี้จึงเป็นการเน้นให้เห็นว่าฮิวเมอริสต์มีความสงสัยอย่างมากมายนั่นเอง

สรุปแล้วการใช้เครื่องหมายปรัศนีของฮิวเมอริสต์มีวิธีการใช้ที่เพิ่มมากขึ้นจากที่ปรากฏ ในตำราหลักภาษาหรือการใช้ภาษาไทยโดยทั่วไป กล่าวคือนอกจากจะใช้ประกอบข้อความที่เป็น คำถามแล้ว ยังใช้แทนข้อความที่เป็นคำถามหรือข้อสงสัยอีกด้วย

๓.๑.๓ การใช้เครื่องหมาย

เครื่องหมาย เรียกว่า "ทัณฑฆาต ใช้เขียนไว้ข้างบนอักษร เพื่อไม่ให้ลื่นเสียง ออกมา เช่น :- อนันต์ สิทธิ สินธุ์ อินทร์ พักตร์ กาญจน์ ฯลฯ ตามปกติใช้เขียนไว้ข้างบน อักษรตัวสุดท้ายของคำ แต่โบราณเขียนไว้บนอักษรที่อยู่ในระหว่างคำก็มี เช่น สาสน์ สุทธิ และเรียกชื่อว่า "วิญญูการ" ๒

จากการวิเคราะห์งานเขียนของฮิวเมอริสต์ พบว่าใช้เครื่องหมายทัณฑฆาตโดยมี จุดประสงค์ ๒ ประการคือ

๓.๑.๓.๑ ใช้เพื่อฆ่าเสียงพยัญชนะ

๓.๑.๓.๒ ใช้เพื่อให้ท่านผู้อ่านทราบว่าต้องออกเสียงพยัญชนะตัวนั้น แต่ไม่ออกเสียง เต็มคำ

◦อบ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฝึกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๔๒.

๒ คำขี้ ทองหล่อ, หลักภาษาไทย หน้า ๒๓๑.

๓.๑.๓.๑ ใช้เพื่อฆ่าเสียงพยัญชนะ วิธีการใช้เครื่องหมายทัณฑฆาตแบบนี้ มีลักษณะ เป็นแบบเดียวกันกับที่นายกำชัย ทองหล่อ ได้อธิบายไว้ข้างต้น ตัวอย่างที่พบในงานเขียนของ ฮิวเมอริสต์ ได้แก่

อ้อ! นึกว่าใคร พ่อโกสินทร์นี่เอง ไขแล้ว-เธอเป็นศิลปินเกี่ยวแก่ ยี่เกอยู่เหมือนกัน ก็มีสัญญาลักษณ์ยี่เกอยู่นั้นไม่เห็นรี? นาฬิกาข้อมือเรือนทอง สายทองชนิดไม่ต้องไขลาน เพราะถึงไขมันก็เฉย ไม่ไขมันก็ยิ่งเฉย มัน แสดงเวลาคงที่สม่ำเสมออย่างนั้นอยู่ ตั้งแต่เรือเอาเรือนกับสายออกชมนั้นแล้ว ละ แล้วก็ปากกาปลดอก(คล้าย)ทองอีกสองค้ำม ไม่มีหมึก เพราะเค็มลงไป ก็ไม่ได้ใช้เขียนอะไรเกี่ยวแก่ยี่เกและโดยเฉพาเกี่ยวแก่กลอง เพราะเธอ เป็นศิลปินตีกลองยี่เก *

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์สะกดคำ "โกสินทร์" และ "สัญญาลักษณ์" โดยใช้เครื่องหมาย ทัณฑฆาตฆ่าเสียง /ทร/ ในคำหน้า และฆ่าเสียง /ขณ/ ในคำหลัง ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ในวันไหนก็ไม่รู้ของตรุษสงกรานต์ เขาจะมีการยิงปืนเป็นระยะระยะ เรียกว่าปืนอาฆานา ก่อนวันยิงปืน ผู้ใหญ่ก็ไปรับมงคลพิสมรระบองเพชร มาแจกเด็กสำหรับป้องกันผี มีแจกที่ไหนก็ไม่รู้ ผมจะไปรู้ได้ยังไง ผมยัง เด็กอยู่ น่ากลัวจะแจกในวัง มงคลนั้นก็อย่างมงคลที่เขาสวมแต่งงาน ตามบ้านนั้นแหละ ถ้าแต่งงานในวัดเขาถึงจะไม่สวมกัน หรืออย่างมงคล สวมโกนจุกเห็นจะเหมือนกว่า เพราะสวมคนเดียวไม่ได้ที่ละสองเหมือน อย่างแต่งงาน ที่จริงมงคลแต่งงานไม่ควรจะจำกัที่ละสองอย่างที่เท่ากัน ทุกวันนี้ คือเราควรจะถามความประสงค์ของเจ้าบ่าวว่า อยากจะมีเมีย ซักกี่คน สมมุติว่าเต็มใจแค่สามคน เราก็ทำให้หุ่นเวลาและให้ถูกต้อง ตามประเพณีเสียคราวเดียวพร้อมกัน โดยเอาเจ้าสาวที่เจ้าบ่าวหมายตา

*อบ ไชยวสุ, "ศิลปินกลองยี่เก" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของฮิวเมอริสต์ หน้า ๒๒.

หมายตัวไว้แล้วนั้น มาสวมมงคลมีสายล่ำมติดคือเป็นพวงเคียวรวมกับ
เจ้าบัว แล้วก็แต่งงานพร้อมกัน ไม่ต้องมาเสียเวลาทำลัษลัษล่อล่อ
บิคมังเมียเอกในการไปติดคือเมียโท และบิคมังเมียเอกเมียโทไปติดคือ
เมียตรี และบิคมังเมียเอกโทตรีไปเริ่มติดพันเมียจตุรวาต่อไป--มงคลเขา
ก็เอาค้ายิบมาววนเข้าหลายสิบหลายร้อยรอบสวมหัว แล้วมันก็หลุก
ลงมาดล่องคอ--พิสมรนั่นคือเขาเอาใบลานมาตัดกลดเลขยันต์แล้วพับ
แล้วเอาค้ายร้อยเว้นระยะให้ใบลานพันนั้นอยู่ห่างกันเท่าเท่ากัน สำหรับ
ใช้คล้องคอหรือสะพายแล่ง--ถ้าสำหรับข้างสำหรับม้า เขาก็พับใบลาน
อันโตโตร้อยเชือกป่านแน่นหนากว่าสำหรับคน กระบองเพชรนั่นคือ
ใบลานยาวซีกศอกหนึ่งลงเลขยันต์แล้วพับขมวดเป็นปมตรงปลายใช้สำหรับถือ
--ทั้งสามอย่างกันนี้ชะงักนัก ถ้ายิ่งใช้พร้อมกันครบชุด ฝึกก็จะกลัวคน
แม้แต่เด็กเด็ก ยิ่งกว่ากลัวโปลิศในเมืองนี้ด้วยกันเสียอีก--สมัยโน้น
ท่านมีของป้องกันผีพอกแจกจ่ายกันทั่วถึง สมัยนี้จะเอาอะไรมาพอและ
ยิ่งกว่านั้นก็จะมีพวกค่างาไรเวียนเข้าไปรับแจกเอามาขายร่ำรวย
ไปตามกัน

เป็นอาชฎานายังเป็นระยะระยะคืนยังรุ่งเลย ว่ากันว่าหรือเชื่อกันว่า
เป็นปืนไล่ผี แล้วทำไมถึงไปไล่มัน มีความประสงค์จะทำกรุงเทพฯ
ให้เป็นเมืองสวรรค์หรือยังงี้ก็ไม่รู้ จึงถึงแกยิงปืนไล่ยังกะโปลิศควง
กระบองไล่หาบเร่ แล้วทำไมปืนถึงไล่มันหนีเดียว พอหมดเทศกาลก็
อนุญาตให้เข้ามาอยู่ในบ้านในเมืองได้ต่อไป ชาวบ้านสงสารผี เพราะ
ผีบางผีเคยเป็นญาติกับคน เกรงว่าผีกลัวเสียงปืนจะวิ่งหนีกระเซอะกระเซิง
หลดลุ่มจมคว่ำคว่ำหาย จึงเตรียมขามใส่ขมกับปูนวางไว้ตามถนนให้ผี
ใช้หาแทนยาแคงหรือหิงเจอร์โอโอดิน แล้วก็ยังสงสารที่ผีอาจจะวิ่งวุ่น
ไปทางโน้นทางนี้หรือกระเจิง จนเกิดหิวข้าวกระหายน้ำขึ้นมาก็ได้ จึง
เตรียมข้าวผอกกระบอกน้ำไว้ให้กินให้ดื่ม แต่ไม่เคยเห็นเตรียมให้เหล่า

ทิ้งไว้ให้ เกรงผีจะมัวกอดโศกเหล่าไม่คิดกลัวเสียงปืนอาภูนา และ
เกรงอีกอย่างก็คือ เกรงว่าจนรุ่งเช้าผีก็ยังไม่หนีไป ยังกอดโศก
อ้ออ้อยู่นั่นเอง เข้าไปจะไล่ให้ผีไปเสีย เพราะพันเวลาราชการ
ของผีที่แสดงกายแล้ว ก็ปรากฏว่าเป็นพวกเราข้างบ้านนี้เอง หรือ
พ่ออายุแฉ่งนะเอง อายุชาวบ้านเขาไปนานจนสงกรานต์หน้า

ในตัวอย่างฮิวเมอริสต์เขียนคำ "สงกรานต์" "ประสงค์" "เลขยันต์" และ
"ทิงเจอร์" โดยใช้เครื่องหมายทัณฑฆาตฆ่าเสียงพยัญชนะ ต, ค, ต และ ร ตามลำดับ
ตัวอย่างสุดท้าย ไก่แก่

ปัญหาทุกขุรอนของผมไม่สู้จะรอนนัก เพียงแต่จูนจูน แต่ไม่แก้ก็ไม่ได้
ถ้าไม่แก้ ปัญหาก็จะใหญ่ขึ้นทุกที ทุกขุที่ยังจูนจูนก็จะรอนยิ่งขึ้นทุกปี การ
แก้ปัญหาลี้ภัยตั้งแต่บัดนี้ ก็ไม่ได้ มีเกียรติพอที่จะนับว่าฉลาดอะไรนักหรอก
เพราะถ้าจะนับว่าฉลาดจริง จะต้องฉลาดพอที่จะแก้เสียตั้งแต่ปัญหายังไม่
มีท่าว่าจะเกิดขึ้นอย่างหนึ่ง ซึ่งก็ไม่นับว่าคึกคัก ที่จะนับได้สนิทว่าฉลาด
จริง ที่ฉลาดจริงอย่างจริงจัง จะต้องไม่เข้ามาพำนักตั้งหลักแหล่ง
อยู่ในซอยซังกาบ้วยนี้ แม้จะไม่ซังกาบ้วยนักคือที่ซังกาบ้วยยิ่งกว่านี้
ก็ยังมีอีกเยอะแยะ แต่ก็นับได้ว่าอยู่ในเกณฑ์ซังกาบ้วยขั้นต้นหรือชั้น
อ่อนอ่อนได้ ๒

ฮิวเมอริสต์ได้กล่าวถึงปัญหาน้ำท่วมบ้านที่บางขุนนนท์ซึ่งฮิวเมอริสต์พำนักอยู่ในปัจจุบันนี้
โดยใช้เครื่องหมายทัณฑฆาตฆ่าเสียงพยัญชนะ ข ในคำว่า "ทุกข์" และฆ่าพยัญชนะ ท ในคำว่า
"เกณฑ์"

การใช้เครื่องหมายทัณฑฆาตเพื่อฆ่าเสียงพยัญชนะ ไม่ใช่เรื่องแปลกอันใด เพราะมีใช้
โดยทั่วไปในอักษรวิธีของไทย

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "เล่นสงกรานต์ไม่ต้องขึ้นศาลเข้ากรง" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์
ขัน หน้า ๑๔๑-๑๔๒.

^๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "ผมเข้าไปอยู่ในคลอง" ต่วยตูน ปีที่ ๑๑ เล่มที่ ๔ (ธันวาคม
๒๕๒๔) : ๒๑.

๓.๑.๓.๒ ใช้เพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าต้องออกเสียงพยัญชนะตัวนั้น แต่ไม่ออกเสียงเต็มคำ วิธีนี้ใช้เมื่อเขียนสะกดคำบางคำที่ต้องการให้ออกเสียงพยัญชนะบางตัว แต่ออกไม่เต็มเสียง จึงได้ใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับไว้ เช่นคำว่า "หไม่มร์" ฮิวเมอริสค์ใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตเพราะต้องการให้อ่านออกเสียงตัว ห,ม และ ร หรือคำว่า "หกินมร์" ก็ใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตด้วย จุดประสงค์ทำนองเดียวกัน คือต้องการให้ออกเสียง ห,ม และ ร นอกจากนี้ ฮิวเมอริสค์ยังใช้เครื่องหมายทัณฑฆาตด้วยเหตุผลเดียวกันนี้ในการเขียนคำไทยที่ถ่ายเสียงคำมาจากภาษาอังกฤษ เช่น คำว่า "ไลต์" เขียนเช่นนี้เพราะต้องการให้ออกเสียงพยัญชนะ ท ค้วย^๒ ในกรณีที่เป็น การเขียนคำไทยที่ถ่ายเสียงคำมาจากภาษาอังกฤษนี้ ฮิวเมอริสค์ย้ำว่า การเอาเครื่องหมาย "ทัณฑฆาตมาใช้กับคำที่ทับศัพท์คำฝรั่ง เรายอมไม่ให้อยู่แต่กับสระ แต่เรายอมให้ออกเสียงได้ แท้ที่จริงไม่แต่เพียงยอมให้ออกเสียง แต่คล้ายกับบังคับให้ออกเสียงด้วยซ้ำไป ไม่ให้อยู่เฉยเฉย อย่างไลต์ยังงี้ ตัว ท. ซึ่งโคนซ่าโคยนิตินัยแล้วนั้น โคยพฤตินัยต้องให้ออกเสียงเป็น ทะ หนึ่งหนึ่งค้วย" ๒

การใช้เครื่องหมายทัณฑฆาตในลักษณะนี้ มีจุดประสงค์เพื่อเขียนคำให้ตรงกับเสียงเดิม หรือคำเดิมให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

๓.๑.๔ การใช้เครื่องหมาย -

เครื่องหมาย - เรียกว่า "ทีสสัญญา หรือซิกยาว ใช้เขียนไว้ข้างหลังคำหรือข้อความ เพื่อแสดงว่าคำหรือข้อความที่อยู่ถัดไปนั้นเป็นบทอธิบายหรือไขความให้ชัดเจนหรือจำแนกส่วนที่แจงออกเป็นข้อ ๆ...หรือเมื่อมีเครื่องหมายพันทุ แสดงว่าพยัญชนะตัวหน้าถูกสะกดแล้ว เช่น ชุมมู อ่านว่า ชัน-มัน" ๓

^๒อ่านรายละเอียดในเรื่อง "การสะกดคำ" ในข้อ ๓.๖ ของรายงานผลการวิจัยฉบับนี้

^๓"ซากเกิน" ลลนา ๒๓๓ : ๕๐.

^๔กำชัย ทองหล่อ, หน้า ๒๔๒.

ชีวเมอริสต์เขียนเครื่องหมายที่ขสัญญาหรือชียาวในรูปที่คล้ายคลึงกับยติกังค์ คือมีไค์
ลากเส้นชียาวยาวกว่าเครื่องหมายยติกังค์แต่อย่างใด

ชีวเมอริสต์มีวิธีการใช้เครื่องหมายนี้ใน ๓ ลักษณะ คือ

๓.๑.๔.๑ ใช้เครื่องหมายที่ขสัญญาเพียงอันเดียว

๓.๑.๔.๒ ใช้เครื่องหมายที่ขสัญญาหลายอัน

๓.๑.๔.๓ ใช้เครื่องหมายที่ขสัญญาอันเดียวและหลายอันปะปนกัน

๓.๑.๔.๑ ใช้เครื่องหมายที่ขสัญญาเพียงอันเดียว แยกออกเป็นข้อย่อย ๆ ได้ดังนี้

๓.๑.๔.๑.๑ ใช้เครื่องหมาย - แทนคำเชื่อม

๓.๑.๔.๑.๒ ใช้เครื่องหมาย - เพื่อแบ่งแยกข้อความบอกเวลาที่ผ่านไปตามลำดับ

๓.๑.๔.๑.๓ ใช้เครื่องหมาย - แยกคำหรือข้อความออกจากกัน เพื่อให้เห็นชัด
ว่าเป็นคนละส่วน

๓.๑.๔.๑.๔ ใช้เครื่องหมาย - คั่นระหว่างข้อความที่เป็นส่วนขยายหรืออธิบาย
ข้อความที่อยู่ข้างหน้า หรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กับข้อความที่อยู่ข้างหน้า

๓.๑.๔.๑.๕ ใช้เครื่องหมาย - เพื่อเน้นเสียง, คำ, ความหมาย หรือสถานที่
ที่คำ ๆ นั้นระบุถึง

๓.๑.๔.๑.๖ ใช้เครื่องหมาย - โดยไม่มีจุดประสงค์สำคัญอันใด หากตัด
เครื่องหมายนี้ทิ้ง ก็ไม่มีผลอันใดต่อคำหรือข้อความนั้น ๆ

๓.๑.๔.๑.๑ ใช้เครื่องหมาย - แทนคำเชื่อม ดังตัวอย่าง

ภาพวงหน้าคอยปรากฏชัดขึ้นทุกขณะ จนเป็นภาพที่นายธรรมภัทร

จำไค์นึกกับตาแม่นยำ-คือหน้าของสมายะที่ *

ในตัวอย่างนี้ ชิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย - แทนคำเชื่อม "ว่า"

ตัวอย่างอื่น ใ้แก่

นั้น-หญ้าไ้ครับ ทำท่าเหมือนเป็นสนาม แต่ไม่ไ้

ตรงนั้น-เป็นบ่อ มีน้ำหรือเปล่าไม่รู้ ไม่เคยชะงักดู เพราะน้ำในนั้น-จะมีหรือไม่มี ไม่ทำให้รายรับ-รายจ่ายของผมเพิ่มขึ้นหรือลดลง *

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย-แทนคำเชื่อม อันแรกแทนคำเชื่อม "คือ" และอันที่สองแทน "หรือ" หรืออาจจะเป็น "และ" ก็ได้

๓.๑.๔.๑.๒ ใช้เครื่องหมาย - เพื่อแบ่งแยกข้อความบอกเวลาที่ผ่านไปตามลำดับ

ดั่งตัวอย่าง

ตะวันสูงขึ้นจนเที่ยง-คล้อยลงไปเป็นบ่าย-แล้วก็ชายลงไปเป็นเย็น-

หม่อมกระต่ายก็ยังไม่ออกจากที่เฝ้า ! ๒

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย - คั่นข้อความบอกเวลาจากเที่ยงเป็นบ่ายและเย็นตามลำดับ

ตัวอย่างอื่น ใ้แก่

ข้าพเจ้ารับเอกสารมานั่งแปลอยู่เฉพาะพระพักตร์ เจ้านายข้าราชการ

เหล่านั้นก็ยังไม่ออกจากราย รวาก็จะคอยดูอยู่จนข้าพเจ้าแปลเสร็จ

จนได้เวลาเที่ยง-บ่ายโมง-บ่ายสองโมง ก็ยังคงเฝ้ากันอยู่เช่นนั้น **

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย - บอกระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลงไปตามลำดับ คล้ายกับตัวอย่างแรก ต่างกันเพียงว่า ในตัวอย่างแรกมีคำและข้อความอื่นประกอบคำบอกเวลากว้าง ส่วนในตัวอย่างนี้ ใช้เครื่องหมายที่สัจจกั้คั่นคำบอกเวลาเท่านั้น

*ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "เรื่อง-นำเทียววัดพระแก้ว" ชุดเพชรน้ำหนึ่ง หน้า ๑๐๕.

**อบ ไชยวสุ(แปล), "เรื่องแซ-สาวกัมพูช" นิยายรักในราชสำนักฝ่ายในเล่ม ๔ หน้า

**เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๓๔.

๓.๑.๔.๑.๓ ใช้เครื่องหมาย - แยกคำหรือข้อความออกจากกันเพื่อให้เห็นชัดว่าเป็นคนละ

ส่วน กึ่งตัวอย่าง

ในการชกกันครั้งมหรรมมหาพารนี้ ผู้ดูได้รับคำบอกเล่าว่า ค่าที่นั่ง ๕.๐๐-๑๐.๐๐-๒๐.๐๐ บาทที่เคยเก็บนั้น เพิ่มขึ้นเป็น ๑๒.๐๐-๕๐.๐๐-๑๐๐.๐๐ บาท ! (ตกใจหลาย ๆ อัน) ซึ่งเป็นการเหมาะสมแก่ชื่อที่เรียกไว้ข้างต้นเพราะ "มหรรม" แปลว่าราคาแพง "

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมายที่สัญญาเพื่อแยกราคา ๓ ระดับออกจากกัน ให้เห็นว่าราคาเดิมเป็นอย่างไร และราคาใหม่ที่เพิ่มขึ้นใหม่นั้นเป็นอย่างไร

๓.๑.๔.๑.๔ ใช้เครื่องหมาย - คั่นระหว่างข้อความที่เป็นส่วนขยายหรืออธิบายข้อความ
ที่อยู่ข้างหน้า หรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กับข้อความที่อยู่ข้างหน้า กึ่งตัวอย่าง

...แต่เรื่องแจะไ้ชานรับหรือเหลียวมาก็ทำไม่ ประสาทตาและหู
ไม่ได้อยู่ในความควบคุมอย่างปรกติ สมองเลื่อนลอยแคว้งคว้าง
ผูกคูกับบุคคลซึ่งเราไม่เห็นตัว ไม่ได้ยินเสียง เป็นบุคคลที่คงจะ
ปรากฏชัดแก่ประสาทอื่นไม่อยู่ในภาวะปรกติของเรื่องแจะ
บุคคลผู้นั้นคือกามทองพี่สาวที่ตายไปแล้วด้วยความทารุณโหดร้ายของ
อังรี-หนุมเมรปนจีน-คริสตัง-คู่มั้นของนาง... ๒

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย - หน้าและหลังข้อความ "หนุมเมรปนจีน" และ "คริสตัง" อันเป็นเนื้อความส่วนที่ขยายให้ผู้อ่านรู้จักอังรีผู้เป็นคู่มั้นของกามทองได้ดียิ่งขึ้นว่าเป็นคนชาติใด และนับถือศาสนาใด

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

วันหนึ่ง-ยังจำไ้ค้คิคุจนเคี้ยวนี้-ไ้ไปนั่งอ่านอยู่ที่ม้ายาวรอบคัน

"นักมวยรูปหล่อ" ฮิวเมอริสต์คิเบ็ง หน้า ๒๔๐.

๒ "เรื่องแจะสาวกัมพูช" นิยายรักในราชสำนักฝ่ายในเล่ม ๔ หน้า ๑๔๘.

มะขามริมสระน้ำ ขณะนั้นเป็นเวลาเจ็บบสงัด เรื่องแซ่ไคยีนเสียงแว่ว
มาจากกอหลังหลังริมสระจำไค่ด้นักซึกเจนนว่าเป็นเสียงพี่สาว^๑

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย - หน้าและหลังข้อความ "ยังจำไค่คึกหูจน
เคี้ยวนี้" ซึ่งมีใจความสัมพันธ์กับความหมายในข้อความนั้นว่าเรื่องแซ่ยังจำไค่คึกหูเสียงของพี่
สาวที่ตนไคยีนในวันนั้นเป็นเช่นไร

ตัวอย่างสุดท้าย ไค่แก

เขาเล่า-ตอนนี้เริ่มกักรามต่อไปใหม่-ว่า เขามาคอยรับคนรักของเขา
ที่จะมาจากอยุธยาตามกำหนดคนกักันในจดหมาย^๒

ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย - หน้าและหลังข้อความ "ตอนนี้เริ่มกักรามต่อไปใหม่"
ซึ่งเป็นส่วนขยายให้เห็นกริยาอาการของ "เขา" ซึ่งเป็นประธานของประโยค

๓.๑.๔.๑.๕ ใช้เครื่องหมาย - เพื่อเน้นเสียง, คำ, ความหมาย หรือสถานที่ที่คำ ๆ นั้นระบุดัง
กัตัวอย่าง

ดู แม่คนนั้นก็-ยี้-ม-ตอมชะม้อยชะม้ายอยู่ไปมา^๓

ตัวอย่างนี้ใช้เครื่องหมาย - ทำให้การออกเสียงคำ "ยี้ม" ยืดยาวออกไปกว่าปกติ
ธรรมดา

ตัวอย่างอื่น ไค่แก

ฉันจะขอยืนคำอยู่ว่า ฉัน-จะ-ไม่-กลับ-ไป-มุก-กา-บุรณ-เป็น-อัน-ชาก!^๔

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย - เพื่อเน้นคำพูดของคำแต่ละคำให้ชัดเจน
แสดงให้เห็นความตั้งใจอันแน่วแน่ของผู้พูดว่าจะทำตามคำกล่าวนั้น ๆ อย่างแน่นอน

^๑เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๐.

^๒"พรหมลิขิตบนฝ่ามือ" ลูกเพชรน้ำหนึ่ง หน้า ๕๑.

^๓"โป-ปรี" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๕๕๕.

^๔อ้ายเปี้ยกวน หน้า ๔๖๗.

ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

นั่น-หญ้าใจกริบ ทำท่าเหมือนเป็นสนาม แต่ไม่ใช่

ตรงนั้น-เป็นบ่อ มีน้ำหรือเปล่าไม่รู้ ไม่เคยชะเงือกดู^๑

ชีวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย - เพื่อเน้นให้รู้ว่า หมายความว่าถึงตำแหน่งนั้น ๆ ตรงนั้น
ราวกับว่ากำลังชี้มือให้ดูอ่านมองตามเพื่อให้เห็นอย่างชัดแจ้ง

๓.๑.๔.๑.๒ ใช้เครื่องหมาย - โดยไม่มีจุดประสงค์สำคัญอันใด ถ้าตัดเครื่องหมายนี้
ทิ้ง ก็ไม่มีผลอันใดต่อคำหรือข้อความนั้น ๆ ถึงตัวอย่าง

ที่นี้-ผู้โดยสารรถเมล์ ยังมีอีกจำนวนหนึ่ง คือจำพวกไม่เสียค่าโดยสาร

และพวกไม่เสียค่าโดยสารก็แบ่งขอย่อยออกไปอีกสองกลุ่ม

กลุ่มที่หนึ่ง-ไม่ต้องเสีย

กลุ่มที่สอง-ไม่ยอมเสีย^๒

จากตัวอย่าง จะเห็นได้ชัดเจนว่าหากตัดเครื่องหมาย - ทิ้ง ก็ไม่เกิดผลอันใดต่อ
ข้อความนี้

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

คือว่า-เมื่อรถไฟโผล่เข้าชานชาลา เราก็ดูที่หน้าต่างรถ เพื่อคน
ที่เราไปรับจะ โผล่อยู่ให้เห็นง่ายบ้าง^๓

และ

ไม่เป็นไปเพื่อการทหาร, การพลเรือน, การตำรวจ, การศึกษา,
การชลประทาน, การป่าไม้, การพัฒนาท้องถิ่น, การพัฒนาท้องถิ่น,
การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การอนุรักษ์ดิน-น้ำ-ลม-ไฟ,

^๑"เรื่อง-นำเที่ยววัดพระแก้ว" ดูเพชรน้ำหนึ่ง หน้า ๑๐๕.

^๒"เรื่อง-สมาคมผู้โดยสารรถเมล์" รวมเรื่องสั้นพรรษา หน้า ๒๓.

^๓"พรหมลิขิตบนฝ่ามือ" ดูเพชรน้ำหนึ่ง หน้า ๔๕.

การพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ^๑

๓.๑.๔.๒ ใช้เครื่องหมายที่สลับหลายอัน แบ่งออกเป็นข้อย่อย ๆ ใ้ดังนี้

๓.๑.๔.๒.๑ ใช้เครื่องหมาย -- แบ่งแยกข้อความสนทนาหรือข้อความที่โต้ตอบกัน

๓.๑.๔.๒.๒ ใช้เครื่องหมาย --- หรือ ---- แทนคำหรือข้อความที่ละไว้

๓.๑.๔.๒.๑ ใช้เครื่องหมาย -- แบ่งแยกข้อความสนทนาหรือข้อความที่โต้ตอบกัน การใช้เครื่องหมายดังกล่าวในลักษณะนี้ก็เพื่อให้เห็นชัดว่าส่วนหนึ่งเป็นคำถาม และอีกส่วนหนึ่งเป็นคำตอบ ดังตัวอย่างที่ฮิวเมอริสต์ยกคำถามของผู้อ่านที่เขียนจดหมายมาถาม แล้วฮิวเมอริสต์ตอบคำถามไว้ในตอนท้าย ดังนี้

...อีกข้อความว่า ทำไมไม้มกมีไว้ให้ใช้สำหรับเขียนคำที่ให้อ่านซ้ำแล้วยังไม่ถึงไม่ใช้ คือไม่รับเอาความสะดวก ไม่รับเอาประโยชน์ของเครื่องหมายนั้น ชอบเขียนซ้ำคำลงไปอีกคำหนึ่งหาหอกปลายปืนอะไร ทั้งใจจะสร้างธรรมเนียมหรือระเบียบใหม่ขึ้นรีใจ ก็วนนี้ก็ซักมีใครใครเอาอย่างกันแยะแล้ว-- ซ่อนถ้าจะตอบอย่างผู้กว้างขวาง ก็ต้องตอบอย่างไม่เรียบร้อยว่า มันเรื่องของโอม คุณไม่เกี่ยว^๒

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมายที่สลับหลายอันแยกข้อความส่วนที่เป็นคำถามและส่วนที่เป็นคำตอบออกจากกัน แต่แทนที่จะใช้เพียงอันเดียว กลับใช้สองอันเรียงกัน

ตัวอย่างอื่น ใ้แก่

ความจริงเท่าที่ผมไปแอบสืบทราบมานั้น มันก็หนีธรรมชาติธรรมดาไปไม่พ้น คือผู้ชายนี่ปกปิดไปเอง เห็นเขามีทีโศกโศกที่ตัวเองไม่มีหรือมีก็สั้นกว่า ก็นึกว่าอย่าเลยว้า ภูทาบไม่คิดหรือ--ลองทาบเข้าไปเถอะนะเพื่อนอย่าทอดอย^๓

^๑"เรื่องสมาคมผู้โดยสารรถเมล์" รวมเรื่องสั้นทรรษา หน้า ๙๘.

^๒ภาษาไทยของเรา ทั้งที่ใช้คำวิเศษณ์หรือคำคุณศัพท์ หน้า ๔๖๓-๔.

^๓ศาสตราจารย์ ฮิวเมอริสต์ Pen. Con. D.D. (นามแฝง), "แซ่สาธิบาย" สยามสมัยรายสัปดาห์ ๔๓๓(๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๕) : ๘.

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย--แบบเดียวกับที่ปรากฏในตัวอย่างข้างต้น
คือใช้เครื่องหมายนี้ขึ้นข้อความที่โต้ตอบกัน

๓.๑.๘.๒.๒ ใช้เครื่องหมาย ---หรือ ---- แทนคำหรือข้อความที่ละไว้ กังตัวอย่าง

ก็ใจจ้ง เมื่อปีที่แล้ว เวลาช่องเต้เสด็จออกจากโทรทัศน์ช่อง ---
ขุนนางข้าราชการน้อยใหญ่ฝ่ายทหารพลเรือน ถูกเขาลงถวายคำนับแล้ว
แซ่ของถวายพระพร เสียงช่องเต้ออกมาเป็นภาษาไทยว่า "ลุกขึ้นเถอะ"
เสียงผู้ถูกเข่าทั้งหลายก็ก้งขึ้นเป็นภาษาไทยว่า "ขอบพระทัยพระเจ้าข้า"
...พอขึ้นปีใหม่นี้...พอสิ้นเสียง "ลุกขึ้นเถอะ" ก็ไค้ยินเสียงพวกถูกเข่า
ถวายคำนับเป็นภาษาไทยว่า "เป็นพระมหากษัตริย์นั้พัน" ผมก็ก็ใจจ้งที่
...ค้อยฟังเป็นภาษาจีน *

ตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย ---เพื่อละตัวเลขบอกช่องของโทรทัศน์ที่ออก
รายการที่กล่าวถึงนี้ เพื่อป้องกันคึกความที่อาจเกิดขึ้นหลังจากที่ตีพิมพ์ข้อความนี้แล้ว

ตัวอย่างอื่น ไค้แก่

อ่านหนังสือ "----" ฉบับเดือนมกราคมนี้ สะดุคตาชื่อหนังสือพิมพ์
"สยามออฟเซอรเวอร์" ที่หนังสือฉบับนั้นกล่าวถึง... ๒

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ยังคงใช้เครื่องหมาย ---แทนข้อความที่ละไว้ คือใช้แทน
ชื่อหนังสือที่ตั้งใจจะกล่าวถึง และที่น่าสังเกตคือ ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมายอุฒ์ประกาศ
กำกับเครื่องหมาย --- ก้วย

ตัวอย่างสุดท้าย ไค้แก่

การสืบสกุลต่อวงศ์หรือการสืบพงศ์ค่อพันธุ์ หรือการสืบเทือกเถา
ค่อเหล่ากอหรือการสืบเชื้อวงศ์ต่อพงศ์พันธุ์หรือการสืบเชื้อสายค่อเผ่าพันธุ์

* "บันทึก" ลลนา ๑๘๘ (มีนาคม ๒๕๒๘) : ๓๒.

๒ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

หรือเรียกให้สั้นและคุ้นหูว่า การสืบพืชต่อพันธุ์ หรือเรียกให้สั้นกว่านั้น
อีกว่า ---- อะ อัยาก็กว่า ทำเป็นคำหรับอินดูอินแลไปได้ เกี้ยว โปลิศ
จับก็จะเสียการ °

ตัวอย่างนี้ใช้เครื่องหมาย ---- คือใช้เครื่องหมายที่สัญญาถึง ๔ อันเรียงกัน เพื่อละ
ข้อความที่คิดว่าไม่น่าจะเขียนออกมาให้เห็นชัดในที่นี้

๓.๑.๔.๓ ใช้เครื่องหมายที่สัญญาอันเกี่ยวและหลายอันปะปนกัน แบ่งย่อยออกได้เป็น

๓.๑.๔.๓.๑ ใช้เครื่องหมาย - และ -- แบ่งแยกข้อความที่บรรยายสิ่งต่าง ๆ
ที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา

๓.๑.๔.๓.๒ ใช้เครื่องหมาย - และ -- แยกคำหรือข้อความออกจากกันเพื่อ
ให้เห็นชัดว่าเป็นคนละส่วน

๓.๑.๔.๓.๑ ใช้เครื่องหมาย - และ -- แบ่งแยกข้อความที่บรรยายสิ่งต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง
ไปตามกาลเวลา ดังตัวอย่าง

คนผู้หญิงอีกคนหนึ่ง-รุ่นสาว-สาวใหญ่-สาวแก่--และกำลังสาวแก่เต็มทีนั้น
น้องชายก็พาเพื่อนร่วมทำงานไปเที่ยวบ้าน กินเหล้าเมามายกันเฮฮา
แกก็ต้อนรับเลี้ยงดูเป็นอันดี ๒

ในตัวอย่างนี้ ชิวเมอริสค์ใช้ทั้งเครื่องหมายที่สัญญาอันเกี่ยวและสองอันค้นข้อความที่
กล่าวถึงความเจริญเติบโตและความเสื่อมของร่างกายที่เปลี่ยนแปลงไปตามระยะเวลาตั้งแต่
วัยรุ่นสาวจนถึงสาวแก่

๓.๑.๔.๓.๒ ใช้เครื่องหมาย - และ -- แยกคำหรือข้อความออกจากกันเพื่อให้เห็นชัดว่า
เป็นคนละส่วน ดังตัวอย่าง

...ใครเขาจะผิดที่ไหนไหน(หรือที่นี้เอง) ผมก็ได้แต่โอดครวญขอร้อง
ทักท้วงถากถางกระทบกระทั่งเบียดกระทั่งแกกระหู่ที่ว่าขอแรงให้ช่วยกันสะกด

๑ "แซ่กสาธิบาย" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๒๕ (๑ สิงหาคม ๒๔๕๕) : ๘.

๒ "แซ่กสาธิบาย" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๒๕ (๔ กรกฎาคม ๒๔๕๕) : ๕๘.

หรือตรวจกันให้ถูกถูกหน้อยเถอะคะร้าย— เท่านั้นเอง— เพราะนั่นมัน
เป็น 'อุดมการ' ของผม...

สรุปแล้ว ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมายที่สัญลักษณ์ไม่ต่างจากที่ปรากฏในตำราหลักภาษา
และสังเกตว่าไม่ว่าจะใช้เครื่องหมายที่สัญลักษณ์อันเกี่ยว หลายอัน หรือใช้ทั้งอันเกี่ยวและ
หลายอันปะปนกัน ก็มีลักษณะการใช้เป็นแบบเดียวกัน ไม่มีข้อแตกต่างอันใด

๓.๑.๕ การใช้เครื่องหมาย.....

เครื่องหมาย..... เรียกว่า "ไปยาลใหญ่หรือจุกไข่ปลา" สำหรับใช้ละข้อความที่
ยืดยาวมาก แต่เลือกเก็บเอามาแต่เฉพาะข้อความที่พึงประสงค์และพออ่านได้ความปะติด
ปะต่อกัน เป็นทำนองย่อความกลาย ๆ ตอนใดที่ไม่ต้องการก็ละไว้ โดยใช้จุกไข่ปลาแทน ฯลฯ^๒

จากการวิจัยงานเขียนของฮิวเมอริสต์ พบว่าฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมายจุกไข่ปลาท้ายคำ
หรือข้อความเพื่อแสดงว่าคำหรือข้อความที่กำลังกล่าวถึงนั้นยังไม่จบ ควรจะมีคำอื่นหรือข้อความ
อื่นตามมาอีก หรือใช้หลังคำที่ต้องการทอดเสียงให้ยาวขึ้น ดังตัวอย่าง

คติพจน์มีอยู่ว่า.....อ้า.....ข้างเถอะข้างเถอะ ป่วยการเอาคติพจน์
ของฝรั่งมาแปลผิดผิดถูกถูกซาดซาดเกินเกินโมเมว่าเป็นของเราเอง.....
เอาชีวะประวัติดีกว่า

เขา(คือผม)มีหวังจะเจริญต่อไปในภายหน้า อย่างน้อยก็เจริญด้วยอายุ
คือแก่ลงไปทุกวันทุกวัน^๓

จากตัวอย่างนี้ เห็นได้ชัดว่าฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมายจุกไข่ปลาหลังคำชนิดต่าง ๆ
ที่ยังกล่าวไม่จบความ หรือถ้าพิจารณาในเรื่องเสียง ก็อาจกล่าวได้ว่า ฮิวเมอริสต์ใช้
เครื่องหมายนี้หลังคำที่ต้องการทอดเสียงให้ยาวขึ้น

^๑ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฉีกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๓๕๗.

^๒กำชัย ทองหล่อ, "เครื่องหมายปัจจุบัน" หลักภาษาไทย หน้า ๒๓๓.

^๓ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๓.

ตัวอย่างอื่น ใต้

นี่ผมกำลังเล่าเรื่องที่สมาคมเพื่อการรักษาสมบัติวัฒนธรรมนำชม
โบราณสถานเมืองโคราชปุระและชมการซ่อมปราสาทหินพิมายด้วยวิธี
อนัสติโลซิสนะครับ.....

ก็ไปเมื่อวันที่ห้า กุมภาพันธ์ปีนี้ พอผมกลับมาผมก็เริ่มเล่า
ให้ฟังทันที *

ในตัวอย่างนี้ ใช้เครื่องหมายจุดไข่ปลาเพื่อทอดเสียงคำให้ยาวขึ้น

ตัวอย่างสุดท้าย ใต้

ผมบอกว่าไม่มีอะไรหรอก เพียงแต่จับช โมยมัดไว้ได้ตัวหนึ่งเท่านั้น...
แล้วทำท่าเหมือนอัสวินพระเจ้าอาเซอร์ พาลงไปเปิดประตูห้อง
ใต้กะโศเพื่อจะแก้ท่ออุ้งน้ำให้นายโพลให้เต็มตาหน่อย
ไม่ต้องแก้ท่อ... เพราะนายโพลก็ค้ำบูโตะเป็นช่อง โท่วไฉล่น้ำ
ออกมา.....

และ.....ไม่ใช่ นายโพล! เป็นช โมยอาชีพคนหนึ่ง ช โมยจริง ๆ
ช โมยที่มีชีวิต ช โมยเป็นเป็น ๒

ในที่นี้ ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมายจุดไข่ปลาเพื่อทอดเสียงคำให้ยาวขึ้นเหมือนที่ปรากฏ
ในตัวอย่างที่สอง

สรุปแล้ว ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมายจุดไข่ปลาซึ่งมีจำนวนจุดไม่แน่นอน มีตั้งแต่
๓ จุดขึ้นไป เพื่อแสดงว่าคำหรือข้อความนั้น ๆ ยังไม่จบ หรือเพื่อทอดเสียงคำให้ยาวขึ้นกว่า
ปกติ

*"ทัศนาร โบราณสถาน" รวมเรื่องสั้นทรรษา หน้า ๑๐๓.

๒"ช โมยกับแจกันเงิน" ชุดเพชรน้ำหนึ่ง หน้า ๑๕.

๓.๑.๖ การใช้เครื่องหมาย .

เครื่องหมาย . มีชื่อเรียกว่า

มหัพภาคหรือจุด...เขียนไว้ข้างหลังตัวอักษร มีวิธีใช้ดังนี้ คือ

๑. ใช้เขียนไว้ข้างหลังอักษรย่อ เช่น พ.ศ.
๒. ใช้เขียนไว้ข้างหลังคำย่อ เช่น เมษ.
๓. ใช้เขียนไว้ข้างหลังบทประพันธ์
๔. ใช้เขียนไว้ข้างหลังตัวเลขหรืออักษรที่บอกจำนวนข้อ เช่น

๑..... ๒. ๓. หรือ ก. ข. ค. ๑

ฮิวเมอริสต์เรียกเครื่องหมายมหัพภาคว่า "เครื่องหมายคำตอบ" ๒ ทั้งนี้คงเพื่อให้เข้าคู่กันกับ "เครื่องหมายคำถาม" นั่นเอง ส่วนวิธีการใช้ก็ไม่ต่างไปจากคำอธิบายข้างต้น ดังตัวอย่าง

...ผลก็เท่ากัน คือผู้ชายใส่เสื้อตัวเก่าจากปีกลาย ซึ่งเก่าจากปีก่อน ซึ่งเก่าจากปีโน้น ซึ่งเก่าจากปีโน้นอีกที ส่วนผู้หญิงใส่เสื้อใหม่ เอี่ยมรุ่ง พ.ศ. หรือ ค.ศ. หรืออะไร ศ. ใหม่สดสยงอยู่นอกจากแพ้นของฝรั่งนี่เอง ๓

ในตัวอย่างนี้ ใช้เครื่องหมายมหัพภาคหลังคำย่อ และหลังคำเรียกตัวอักษรไทย ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ที่ผมบอกว่า คัดทิ้งเสียหนึ่งในสามนั้น...บรรดาที่ทิ้งนั้นคือ ๑. จำพวกข้อเขียนรุ่นเก่า ๆ ที่ลงในรายวัน... ๒. จำพวกแปลฉันทพิบูลสตรี...

๓. จำพวกที่พากันและฟังไปถึงยุคมี ยุคตำรวจเรื่องอำนาจ... ๔

ในตัวอย่างนี้ ใช้จุดมหัพภาคหลังตัวเลขที่บอกจำนวนข้อหรือลำดับข้อ

^๑ ก๊าซ ทองหล่อ, หน้า ๒๓๖.

^๒ หัสคีสัญจร หน้า ๔๐๒.

^๓ "หนาวจัง" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๑๕๕.

^๔ "บอกเล่า" ภาษาไทยของเรา ทั้งที่ใช้ฝึกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า [๕].

ตัวอย่างสุดท้าย ใต้

เป็นอันว่าที่ขึ้นราคาถึงขั้นวิกฤติ ก็ไปแน่นซ้นซบกันอยู่ในที่ ๑๒๕๐๐ บาทเท่านั้นเอง ที่ ๕๐๕๐๐ บาท ต้องซ่อมให้เต็ม และที่ ๑๐๐๕๐๐ บาท ซึ่งหวังเอาไว้ตอนเศรษฐกิจนั้นไม่สำเร็จ ๑

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมายมหัพภาคในฐานะจุดศนิยมระหว่างเลขที่บอกจำนวนเงินเป็นบาทและสตางค์ ที่น่าสังเกตก็คือ แม้จำนวนสตางค์จะเป็นเลข ๐๐ ฮิวเมอริสต์ก็ยังใช้จุคมมหัพภาคใส่ไว้ข้างหน้าตัวเลขนี้ด้วย ซึ่งหากเป็นงานเขียนทั่วไป อาจไม่จำเป็นต้องเขียน ๑๒.๐๐, ๕๐.๐๐ หรือ ๑๐๐.๐๐ ก็ได้ เขียนเพียง ๑๒ บาท ๕๐ บาท และ ๑๐๐ บาทก็ใช้ได้แล้ว

สรุปแล้ว การใช้จุคมมหัพภาคของฮิวเมอริสต์ไม่ค่อยมีอะไรแปลกหรือเกิน ส่วนใหญ่แล้วจะคล้ายคลึงกับที่โบราณจารย์และคนอื่น ๆ ใช้กันโดยทั่วไป

๓.๑.๓ การใช้เครื่องหมาย :

เครื่องหมาย : เรียกว่า "จุคู้" ใช้หลังข้อความที่จะมีตัวอย่างหรือชี้แจงหรือข้อไขในลำดับต่อไป ถ้าตัวอย่างหรือข้อไขนั้นมีอยู่ด้วยกันหลายกระทง จะใช้จุคู้กับขีด(:-) ก็ได้ เช่น เขามีของหลายสิ่ง เช่น :- เสื้อ, หมวก, รองเท้า, และปากกาหมึกซึม"๒

ฮิวเมอริสต์มีวิธีการใช้เครื่องหมายจุคู้^๑ แบบเดียวกับที่ได้อธิบายไว้ข้างต้น และเท่าที่พบมีเพียง ๓ แห่งเท่านั้น^๔ โดยให้หลังคำว่า "ว่า" ซึ่งเป็นคำขยายกริยาที่อยู่ข้างหน้า ดังนี้

...ยิ่งจวนเวลา นายตำรวจก็ยิ่งกระสับกระส่ายมองเรากับมองหน้าต่างสลับกันไป ในที่สุดก็มีกริยาเบาใจ เข้ามามอว่า :

^๑"นักมวยรูปหล่อ" ฮิวเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๒๔๒.

^๒กำชัย ทองหล่อ, หน้า ๒๓๖.

^๓เครื่องหมายนี้จะตรงกับเครื่องหมาย Colon ในภาษาอังกฤษ

^๔พบในเรื่อง "เรื่องแซ-สาวกัมพูช" ซึ่งเป็นเรื่องหนึ่งในนิยายรักในราชสำนักฝ่ายใน

"มาแล้ว" ๑

ตัวอย่างที่สอง ใต้แก้ว

มหาทรัพย์เดินออกมายังหัวบันไดค้าย และกระซิบบอกข้าพเจ้าว่า ๑

"แหม่มขอรับ ดูตรงมุมโรงแถวนั้นซีขอรับ แต้อย่าชี้มือ เห็นไหมขอรับ ?"

"อะไร ? ยังไม่เห็นอะไรเลย" ๒

ตัวอย่างสุดท้าย ใต้แก้ว

.....

เกรงว่าเมื่อศาลถามแล้วไม่ตอบ ก็จะเป็นการขัดคำสั่งศาลหรือตอบ

เลื่อนเปื้อนไม่ได้ความ ก็จะฟังเป็นว่าแสวงเสให้การเลี้ยงไปเสีย

อาจจะเป็นผลไม่ก็เกิดขึ้น และเป็นท่าทีของฝ่ายกล่าวหาจะปรักปรำได้ง่าย
ยิ่งขึ้นอีก

ข้าพเจ้าจึงเรียนหม่อมกระต่ายว่า ๑

"ผู้ต้องหาคนนี้กำลังป่วยหนัก..." ๓

จากตัวอย่างทั้งหมด เห็นได้ชัดเจนว่าชีวเมอริสต์ใช้เครื่องหมายจุดระหว่างคำว่า
"ว่า" กับคำพูดของตัวละครในเรื่อง นับว่าเป็นการใช้เครื่องหมายตามแบบอย่างของ
โบราณจารย์นั่นเอง

นอกจากนี้ชีวเมอริสต์ยังมีวิธีการใช้เครื่องหมายจุดเพิ่มขึ้นอีก กล่าวคือ ใต้น้ำ
เครื่องหมายนี้มาใช้ในการเขียนบอกเวลา โดยเขียนเครื่องหมายนี้คั่นระหว่างตัวเลขบอก
ชั่วโมงกับตัวเลขบอกนาที ดังใ้ข้อขยายไว้ว่า

เครื่องหมายคั่นระหว่างตัวเลขชั่วโมงกับนาทีนั้น แต่เดิมเราไม่มี

๑ "เรื่องแซ-สาวกัมพูช" นิยายรักในราชสำนักฝ่ายในเล่ม ๔ หน้า ๑๓๘.

๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๖๗-๘.

๓ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๘๑.

กฎเกณฑ์หรือหลักเกณฑ์ว่าจะใช้ยังไง แต่มาในปัจจุบันเรานิยมใช้กันตามแบบสากล...คือใช้จุ๊กซ้อนอย่างที่เราเรียกตามภาษาของเขาว่า Colon (ออกเสียงโคล่อนหรือโคลันก็แล้วแต่ชอบ) ที่ใช้จุ๊กซ้อนอย่างนี้ ก็เพื่อไม่ให้พ้องกับจุ๊กแบบอื่นอีกสองแบบ ได้แก่จุลภาคหรือจุลทศนิยม (Comma) ซึ่งใช้คั่นข้อความขาดตอนแต่ยังคงต่อเนื่องไม่จบประโยค และใช้เกี่ยวข้องกับตัวเลขก็เป็นจุดคั่นหน้าหลักร้อยและหน้าหลักแสนหรือระหว่างหลักพันกับหลักร้อย และระหว่างหลักล้านกับหลักแสน และอีกแบบหนึ่งได้แก่มหัพภาคหรือจุดจบประโยค (full-stop) ซึ่งใช้คั่นประโยคหรือท้ายประโยค และใช้เกี่ยวกับตัวเลขก็เป็นจุดทศนิยม ที่นี้จะเอาจุลภาคหรือมหัพภาคมาคั่นชั่วโมงกับนาทีก็จะไปสับสนว่าว่กกับจุดคั่นหลักพันกับหลักร้อยและจุดทศนิยม ก็เลยใช้จุ๊กโคล่อนหรือโคลัน คือสองจุ๊กซ้อนกันซึ่งมีที่ใช้น้อย ใช้คั่นอนุประโยคหรือประโยคที่ยังไม่สมบูรณ์เต็มเนื้อความ ต้องอาศัยประโยคต่อไปประกอบอีกด้วย ส่วนที่ใช้กับตัวเลขนั้นไม่มี จึงเลือกเอามาใช้คั่นชั่วโมงนาทีเหมาะนัก ๑

การนำเครื่องหมายจุดคู่มาใช้ในการเขียนบอกเวลาชั่วโมงและนาทีนั้นว่าน่าสนใจมาก และผู้วิจัยเคยเห็นผู้อื่นใช้กัน เช่นนี้แพร่หลายอยู่บ้างพอสมควร

๓.๑.๔ การใช้เครื่องหมาย :-

ในตำราหลักภาษาไทยของนายกำชัย ทองหล่อ ไม่มีชื่อเฉพาะเรียกเครื่องหมายนี้ เพียงแต่กล่าวว่าเป็น "จุดคู่กับขีด" ๒ ซึ่งคงจะหมายถึงว่า เป็นเครื่องหมายที่ประกอบด้วยเครื่องหมายจุดคู่กับที่สัมพันธ์กันนั่นเอง

๑ "บันทึก" สุมนา ๒๐๒ (พฤษภาคม ๒๕๒๔) : ๓๐.

๒ กำชัย ทองหล่อ, หน้า ๒๓๖.

นายกำชัย ทองหล่อมีความเห็นว่า เครื่องหมาย :- มีวิธีการใช้แบบเดียวกับ เครื่องหมายจุลฑู ต่างกันเพียงว่า ถ้ามีตัวอย่างหลายตัวอย่าง ก็ให้ใช้เครื่องหมาย :- แทนเครื่องหมาย :

จากการวิเคราะห์การใช้เครื่องหมาย :- ของฮิวเมอริสต์ พบว่าฮิวเมอริสต์ใช้ เครื่องหมายนี้ระหว่างคำ "หมายเหตุ" กับข้อความอธิบายที่ปรากฏตามมา ดังตัวอย่าง เมื่อกลับเป็นเด็กลงตามลำดับอายุ ความสับสนก็จะมีมากขึ้นตามลำดับ ความรู้ (หมายเหตุ :- สับสนในที่นี้ไม่ได้แปลว่าสับสนอย่างมีเราท่านนี้กันว่า มันสับสน แต่สับสนแปลว่าอุตรินอกเรื่องเท่านั้นเอง ถ้าหากอุตริเหมือนกัน แต่ว่าอยู่ในเรื่องก็ยังไม่เป็นไร) °

เมื่อพิจารณาการใช้เครื่องหมาย :- จากในตัวอย่างนี้ จะพบว่าไม่ตรงกับคำอธิบาย ของนายกำชัย เพราะนายกำชัยอธิบายว่า ให้ใช้ต่อเมื่อมีตัวอย่างหรือข้อไขหลายประการ ถ้ามีเพียงตัวอย่างหรือข้อไขเดียว ก็ให้ใช้เครื่องหมายจุลฑูเท่านั้น แต่ในที่นี้ฮิวเมอริสต์ ใช้เครื่องหมาย :- ทั้ง ๆ ที่มีข้อไขเพียงประการเดียวเท่านั้น

๓.๑.๘ การใช้เครื่องหมาย '

เครื่องหมาย ' นี้ไม่มีชื่อเรียกเป็นภาษาไทย และไม่มีใช้ในอักษรวิชาติไทย ฮิวเมอริสต์ ได้นำเครื่องหมาย ' ซึ่งก็คือเครื่องหมาย Apostrophe ในภาษาอังกฤษมาใช้ในการเขียน ภาษาไทย

ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมายApostrophe ในงานเขียน ๒ ลักษณะ คือ

๓.๑.๘.๑ ใช้เครื่องหมาย ' แล้วมี ส ('ส)

๓.๑.๘.๒ ใช้เครื่องหมาย '

๓.๑.๘.๑ ใช้เครื่องหมาย ' แล้วมี ส ('ส) ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย 'ส แทน 's ในภาษาอังกฤษ เช่น เขียน คิง 'ส แทน king's โดยฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่าเป็นเรื่อง

°ฮิวเมอริสต์ในอารมณฺ์นี้ หน้า ๒.

ความจำเป็นที่จะต้องใช้เครื่องหมายดังกล่าว เพราะถ้าเขียน คิงส์ โดยไม่มีเครื่องหมาย Apostrophe แล้ว ความหมายจะไม่ตรงตามที่ปรากฏในภาษาอังกฤษ คือจะมีความหมายว่า พระเจ้าแผ่นดินหลายพระองค์ ไม่ใช่ของพระเจ้าแผ่นดิน^๒ ด้วยเหตุนี้ฮิวเมอริสต์จึงแนะนำว่า ชื่อโรงพยาบาล "คิงส์" ควรจะเขียนสะกดให้ถูกต้องเป็น "คิง 'ส์" จะได้ "เป็นการทำผิดพลาดไม่ให้ใครเข้าใจผิดต้องใส่ ส.การันต์ว่าไปเมื่อทับศัพท์ คิง "^๓

นอกจากมีความเห็นว่าควรนำเครื่องหมายดังกล่าวนี้มาใช้เขียนสะกดคำว่า "คิง 'ส์" แล้ว ยังเห็นว่าควรนำมาใช้ในการเขียนคำไทยอื่น ๆ ที่ถ่ายเสียงคำมาจากคำภาษาอังกฤษ โดยให้ใช้ 'ส์ แทน 's ในภาษาอังกฤษ ดังตัวอย่าง

แฮ็คโน้ต--อาร์ตี่เกิ้ลซันน์ ศาสตราจารย์เมอร์รีแมน ปริญญา
ทเวนตีเอทคี่กรี่, ฟอรัตี้ไฟฟ์คี่กรี่, และยูซีแอลไอซี แห่งมหาวิทยาลัย

"ฮิวเมอริสต์" ได้อธิบายความเห็นในเรื่องควรนำเครื่องหมาย ' มาใช้ในการเขียนภาษาไทย ในภาษาไทยของเรา ท้วงที่ไข่มุกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๓๕๑ ว่า "ผมอยากจะนำ Apostrophe มาใช้อีกสักอย่าง เราก็นำเครื่องหมายวรรคตอนของฝรั่งเขามาใช้จนจะครบหมดทุกอย่างแล้ว เป็นที่รู้จักอุปประโยชน์เป็นอันดีทั่วกัน--แล้วเราจะเว้น Apostrophe เสียทำไมเล่า แต่เราจะใช้เฉพาะในความประสงค์ที่จะแสดงว่า 'ตรงตำแหน่งที่มีเครื่องหมายนั้นประจำอยู่ เราได้ละเว้นอักษรเสียตัวหนึ่งหรือก็ตัวก็ตาม มิได้ใส่ลงไปให้ครบ...' และในหน้า ๔๐๗-๘ ได้อธิบายเพิ่มเติมมีใจความพอสรุปได้ว่า ภาษาไทยของเรารับเอาเครื่องหมายวรรคตอนของภาษาอังกฤษมาใช้โดยตั้งชื่อเป็นภาษามาลีสันสกฤต แต่รับเอาเครื่องหมายวรรคตอนของภาษาอังกฤษมาใช้ยังไม่หมด ซาก colon กับ apostrophe แต่ปัจจุบันจำเป็นจะต้องรับเอา apostrophe มาใช้ เพื่อเขียนให้ทราบว่า ได้ละอักษรบางตัวไว้ ไม่ได้เขียนไว้ให้ครบ ซึ่งการรับเอาเครื่องหมายนี้มาใช้ ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่าเป็นการกระทำที่ทำให้ภาษาเจริญขึ้น

^๒ เก็บความจากภาษาไทยของเรา ท้วงที่ไข่มุกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๔๐๗-๘.

^๓ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๑๑.

โนแวร์ ณ กรุงโนแมน 'สแลนค์' เขียนลงในหนังสือพิมพ์รายวันฝรั่งเศสมีหนังสือ

ซึ่งไม่รู้ว่าจะอะไร เพราะมันขาดไปพอดีตรงชื่อหนังสือ---

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์เขียนชื่อกรุง โนแมน 'สแลนค์' โดยใช่ 'ส'

นอกจากนี้ยังมีข้อน่าสังเกตว่าฮิวเมอริสต์ใช้ เหล้าหรือสุรา ๒๑ คีกรี กับ ๔๐ คีกรีเป็นข้อปริญา และชื่อมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ถ้าพิจารณาตามความหมายของคำ ก็จะไม่ปรากฏอยู่ ณ ที่ใดในโลกนี้ แสดงว่าแม้แต่การตั้งชื่อสิ่งต่าง ๆ หรือสถานที่ต่าง ๆ ฮิวเมอริสต์ก็ทำไปอย่างมีอารมณ์ขัน และได้ถ่ายทอดอารมณ์ขันนี้ให้ผู้อ่านได้รับด้วย

๓.๑.๔.๒ ใช้เครื่องหมาย'

ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย' ในกรณีทีละตัวอักษรหรือสระบางตัว ละพยางค์หรือละตัวเลขบางตัว โดยไม่ได้เขียนไว้ให้ครบ เพื่อให้เข้าใจแจ่มแจ้งยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอแบ่งเป็น ๓ หัวข้อย่อย ๆ ดังนี้

๓.๑.๔.๒.๑ ใช้เครื่องหมาย' ในกรณีทีละตัวอักษรหรือสระบางตัว

๓.๑.๔.๒.๒ ใช้เครื่องหมาย' ในกรณีทีละพยางค์บางพยางค์

๓.๑.๔.๒.๓ ใช้เครื่องหมาย' ในกรณีทีละตัวเลขบางตัว

๓.๑.๔.๒.๑ ใช้เครื่องหมาย' ในกรณีทีละตัวอักษรหรือสระบางตัว ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่า ในกรณีทีละตัวอักษรบางตัวไว้ ไม่เขียนให้ครบ ก็ควรจะต้องใช้เครื่องหมาย' เพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าคำที่เขียนไว้นั้นไม่ใช่คำเต็ม เช่น ปุโซ่ ควรเขียนว่า ปุ_โซ่^๒ เพราะได้ละตัว ท ซึ่งเป็นคำสะกดของพยางค์แรกไว้ หรือคำว่า เกษม ถ้าจะย่อให้เหลือเพียงเสียงอ่านหรือเสียงพูดว่า /เสม/ ก็ควรเขียนว่า เ_ษม^๓ จึงจะถูกต้อง

ในเรื่อง "กรุงสะท้านบ้านสะเทือน" ในหนังสือฮิวเมอริสต์คึกเบ็ง ฮิวเมอริสต์เขียน

^๑อบ ไชยวสุ, (นามแฝง), "นำเที่ยวไทยแลนด์" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของฮิวเมอริสต์ หน้า ๔๒.

^๒ภาษาไทยของเรา ทั้งที่ใช้ฝึกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๓๔๑.

^๓เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

ช_{รับ} แทนที่จะเขียนคำเต็มว่า ขอรับ โดยใช้เครื่องหมาย ' บอกให้ผู้อ่านทราบว่าคำที่เขียนไว้ไม่ใช่คำเต็ม ดังปรากฏในข้อความต่อไปนี้

.....

แต่ที่นายศุภพุดอกออกมาจริง ๆ นั่นคือ "ไม่ทราบช_{รับ}"^๑

คำว่า "ช_{รับ}" ในที่นี้ ละตัว อ ซึ่งที่จริงก็คือสระ ออ ของคำว่า "ขอ" นั่นเอง นอกจากนี้ คำว่า "ส_{ตั้งค์}" เวลาเขียนให้เหลือเพียงพยางค์หลัง ฮิวเมอริสติกก็มีความเห็นว่า ควรเขียนว่า "ตั้งค์"^๒

๓.๑.๔.๒.๒ ใช้เครื่องหมาย ' ในกรณีที่จะพยางค์บางพยางค์ ในกรณีที่ละพยางค์บางพยางค์ โดยไม่ได้เขียนคำเต็มไว้ ฮิวเมอริสติกก็มีความเห็นทำนองเดียวกันว่า ควรใช้เครื่องหมาย ' ในตำแหน่งที่ได้ละพยางค์นั้น ๆ ไว้ เช่น "พุด_{ไ้}" เวลาเขียน ย่อเหลือเฉพาะพยางค์หลัง ก็ควรเขียนว่า '_{ไ้}' หรือคำว่า พุด_{ไ้}พุด_{ไ้} หากต้องการจะละพยางค์ "พุด" ไว้ในฐานที่เข้าใจ ก็ควรเขียนว่า '_{ไ้}ถึง'^๔

ในทำนองเดียวกัน คำว่า ผู้กำกับการ ถ้าจะย่อเหลือเพียง ผู้การ ก็ควรจะเขียนว่า "ผู้_{การ}"^๕ คำว่า อาจารย์ ถ้าจะละพยางค์หน้า ก็ต้องเขียนว่า "จ_{ารย}" หรือคำว่า อนุญาต ถ้าละพยางค์หน้าไว้ ควรเขียนว่า "น_{ุญาต}"^๖ หรือคำว่า ผู้บังคับกอง และ ผู้บัญชาการ เมื่อต้องการละพยางค์กลางก็ให้เขียนว่า "ผู้_{กอง}" และ "ผู้_{ษาการ}" ตามลำดับ ดังที่ปรากฏในตัวอย่างต่อไปนี้

^๑"กรุงสะพานม้าสะเทือน" ฮิวเมอริสติกคึกเบ็ง หน้า ๘๒.

^๒"โรคความคันโลหิตสูง" ฮิวเมอริสติกคึกเบ็ง หน้า ๓๑๐.

^๓ภาษาไทยของเรา ท่วงทีไ้ฉีกควยวิธีล่อแหลม หน้า ๔๐๗-๘.

^๔เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๘๘.

^๕เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๖๕.

^๖เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๗๕.

"คดีหมิ่นประมาทระหว่าง 'สิ่งพิมพ์เดว' กับเจ้าของหนังสือพิมพ์มีชื่อ
ผู้คนแตกตื่นไปถูกกันแน่นชนิด ตั้งแต่เช้าตรู่..." (ของ ไทรายวัน ๒๕
มถย. ๑๑....)

การใช้เครื่องหมาย ' ในตัวอย่างนี้ ยังคงเป็นการใช้เพื่อละตัวเลขสองตัวหน้าเหมือน
ตัวอย่างที่แล้ว

อนึ่ง ในกรณีที่เขียนตัวอักษรแทนตัวเลขบอกปีพุทธศักราช และได้ละตัวเลขสองตัว
ข้างหน้าไว้ในฐานที่เข้าใจ ฮิวเมอริสต์ก็ยังคงใช้เครื่องหมาย ' หน้าองเดียวกันกับที่เขียนเป็น
ตัวเลข ดังตัวอย่าง

"...นักเรียนประมาณหมื่นกว่าคน เรียกร้องขอความเป็นธรรม
ต่อรัฐบาล ให้เห็นใจในการขึ้นค่าบำรุงการศึกษาที่ต้องสนามหลวง
เมื่อวานนี้..." (เกียรติศักดิ์ ลิบสี มิถุนายน 'ศูนย์หนึ่ง)^๒

จะเห็นได้ว่า การนำเครื่องหมาย apostrophe ในภาษาอังกฤษมาใช้ในอักษรวิธี
ไทย เป็นการแสดงให้เห็นความคล้อยตามทางด้านการใช้ภาษา กล่าวคือ เป็นการนำเอา
อักษรวิธีใหม่ ๆ มาใช้ในการเขียนภาษาไทย เพื่อให้ความหมายของคำนั้นเป็นที่ชัดเจนมาก
ยิ่งขึ้น โดยไม่ผิดไปจากข้อเท็จจริง (เช่น กรณีของการเขียนคำว่า "คิง 'ส'" แทน "คิงส์"
เมื่อต้องการให้ความหมายว่า "ของพระเจ้าแผ่นดิน") นอกจากนี้ การใช้เครื่องหมาย
apostrophe ในการเขียนละตัวอักษร ละพยางค์ หรือละคำบางคำ เป็นการใช้
ภาษาเพื่อเป็นสัญลักษณ์บอกให้ผู้อ่านทราบว่า คำ ๆ นั้นไม่ได้เขียนคำเต็มไว้ รวมทั้งเป็น
การบอกให้รู้ว่า คำ ๆ นั้นจะต้องอ่านออกเสียงอย่างไรด้วย

อนึ่ง ฮิวเมอริสต์ได้ย้ำอยู่เสมอว่า ตนใช้ภาษาพูดในงานเขียน " ดังนั้นจึงไม่ใช่

^๑ "ตทวิชาลูกเสือเอก" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๒๕๖.

^๒ รวมเรื่องสั้นพรรษา หน้า ๑๔๗.

^๓ สัมภาษณ์ฮิวเมอริสต์เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๕.

ข้อผิดหรือข้อบกพร่องที่ชื่ออเมริกันนำเครื่องหมาย apostrophe มาใช้ เพราะการใช้เครื่องหมาย
เช่นนี้จะสามารถกำหนดเสียงอ่านหรือเสียงพูดของคำ ๆ นั้นได้ถูกต้องตรงตามที่ใช้กันในภาษาพูด และ
ขณะเดียวกันก็สามารถบอกให้ผู้อ่านทราบได้ว่า คำ ๆ นั้นเป็นคำที่เขียนย่อ ไม่ได้เขียนคำเต็มไว้
และการเขียนเช่นนี้ทำให้ผู้อ่านทราบได้ว่าคำเต็มในที่นั้นควรจะเป็นคำใด และเขียนอย่างไร

ปัจจุบันนี้พบว่ามีการใช้เครื่องหมายดังกล่าวนี้เลียนแบบชื่ออเมริกัน เช่น นักเขียนท่านหนึ่ง
เขียนชื่อย่อของตนว่า " _ริงค์ " แทนที่จะเขียนชื่อเต็มว่า " ณรงค์ " * และมีคนหลายคนเขียน
"มหา_ลัย" แทนคำเต็มว่า "มหาวิทยาลัย" หรือเขียน " _บอล_เพิ่ม" แทนคำเต็มว่า "ฟุตบอล
ประเพณี" ๒ ฯลฯ

นอกจากนี้ ในการใช้เครื่องหมายนี้ตัวเลขปีพุทธศักราชสองตัวข้างหน้า ก็มีผู้ใช้กัน
ในงานเขียนปัจจุบัน เช่น คอลัมน์ "ปริทัศน์" ของวารสารสตรีสาร ฉบับที่ ๒๗ ปีที่ ๓๖ ประจำวันที่
๒ ตุลาคม ๒๕๒๖ เขียนคำบรรยายภาพหน้าทิวมกรุงเทพฯว่า "กรุงเทพมหานคร_๒๖ เมื่อ
ผู้ว่าการเป็นพลเรือเอก" ๓ ในที่นี้เขียน_๒๖ แทนคำเต็มว่า ๒๕๒๖

สรุปแล้ว ชื่ออเมริกันมีเหตุผลในการนำเครื่องหมาย apostrophe มาใช้ในอักขรวิธี
ของไทย และเป็นเหตุผลที่น่ารับฟังและสมควรนำไปพิจารณาเป็นอย่างยิ่งด้วย

๓.๑.๑๐ การใช้เครื่องหมาย

เครื่องหมาย , เรียกว่า

จุลภาคหรือจุลจุดหน้า ใช้สำหรับ

- ก. คั่นคำหลาย ๆ คำที่เรียงติดกันไป เช่น จีน,อังกฤษ, และเกาหลี
- กำลังเคี้ยวครอน
- ข. คั่นคำอุทานและคำอาลปนะ(คำร้องเรียก)ที่อยู่หน้าประโยค เช่น

*การเขียนเช่นนี้ ผู้วิจัยคิดว่าเป็นเรื่องที่ไม่เสียหายอันใด ทั้งยังเป็นกรเขียนโดยสื่อสาร
ให้ผู้อ่านทราบว่าแท้จริงแล้วชื่อนี้ไม่ใช่ชื่อที่เขียนเต็ม

๒กรณีเช่นนี้ถ้าใช้ในงานเขียนที่เป็นทางการ ก็นับว่าเป็นเรื่องไม่ถูกต้อง คือใช้ภาษาไม่ถูกต้องกับ
กาลเทศะ แต่ถ้าใช้ในประกาศทั่ว ๆ ไป และสามารถสื่อสารได้ตามความต้องการ ก็น่าจะถือว่าใช้ได้

๓"ปริทัศน์" สตรีสาร ปีที่ ๓๖ ฉบับที่ ๒๗ (๒ ตุลาคม ๒๕๒๖) : ๕.

พุทโธ, คนอะไร เช่นนี้ หรืออุยตาย, คุณพ่อกับมาแล้ว หรือฟังนี่, ฟังเอง
ทั้งหลาย, บัคนี่กองทัพอไทยได้ชัยชนะแล้ว

ค. คั้นประโยคเล็กที่รวมกันหลายประโยค เช่น เขาชอบวิ่งในเวลา
เช้า, ชอบค้ำน้ำมะนาวในเวลาบ่าย, ชอบรับแขกในบ้านกาแฟ, และ
ชอบแสดงตัวเป็นคนสำคัญในสังคม^๑

ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมายจุลภาคตามแบบที่ได้อธิบายไปแล้วข้างต้น รวมทั้งได้เพิ่มเติม
วิธีการใช้เครื่องหมายค้ำกล่าวนั้นนอกเหนือจากที่ไค้กล่าวไปแล้วอีกด้วย ซึ่งประมวลวิธีการใช้
เครื่องหมายจุลภาคได้ดังนี้

- ๓.๑.๑๐.๑ คั้นคำหลาย ๆ คำที่เรียงติดกันไป
- ๓.๑.๑๐.๒ คั้นคำอุทานและคำอาลปนะ
- ๓.๑.๑๐.๓ คั้นประโยคเล็กที่รวมกันหลายประโยค
- ๓.๑.๑๐.๔ คั้นข้อความให้แยกจากกัน

สามข้อแรกเป็นวิธีการใช้ตามแบบเดิม ส่วนข้อสุดท้ายเป็นวิธีการใช้แบบใหม่ซึ่งคงจะ
ได้รับอิทธิพลมาจากการเขียนในภาษาอังกฤษ

๓.๑.๑๐.๑ คั้นคำหลาย ๆ คำที่เรียงติดกันไป ตัวอย่างเช่น คราวเขียนพิททังการสะกด
คำฉีกในเรื่อง "สองข้างทาง" ของหนังสือแสนสุข ฉบับประจำวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๕๗ ปรากฏ
การใช้เครื่องหมายจุลภาคดังนี้

...คำสะกดถูกคือ รับประทาน, โอกาส, สะอาด, สังเกต, กงสุล,
ละมุก, สำอาน, แพร, สะพาน, นานา, บันโค, ชั้น, เลียบ, ประหลาด^๒

๓.๑.๑๐.๒ คั้นคำอุทานและคำอาลปนะ ดังตัวอย่าง

พุทโธ, ง่ายนิกเดียวแหละครับ คือยังงี้...^๓

^๑ ก่าชัย ทองหล่อ, หน้า ๒๓๔.

^๒ ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฉีกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๑๖๑.

^๓ อ้ายเปี้ยควน หน้า ๖๐.

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย , หลังคำอุทาน
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

"ลูกเลี้ยงของแม่น้อย, พ่ออภิชนันแน่ละ, คุณหลวง, หนังสือพิมพ์
ในกรุงเทพฯ เรียกพ่ออภิชนว่าอะไรนะ?"
"นายอภิชนหน้าศาล!"^๑

ในตัวอย่างนี้ใช้เครื่องหมายจุลภาคคั่นระหว่างคำร้องเรียกกับประโยคที่ตามมา
หนึ่ง มีตัวอย่างอีกประเภทหนึ่งที่ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมายจุลภาคคั่นระหว่างประโยคที่
มาก่อนกับคำร้องเรียก ทั้งตัวอย่าง

"พี่มานี้ไม่ได้สำหรับจะมาปรึกษาเรื่องพ่อประโชติ, แม่น้อย" ^๒

๓.๑.๑๐.๓ คั่นประโยคเล็กที่รวมกันหลายประโยค ตัวอย่างเช่น
คำว่ารถเมลกับรถประจำทาง ใช้คำใดคำหนึ่งก็เข้าใจได้เป็นอย่างดี
เดียวกัน เป็นคำใช้แทนกันได้

ผมก็เลือกเอาคำที่เรียกง่ายกว่า, ใช้เวลาน้อยกว่า, ประหยัด
เนื้อที่ในการเขียนได้ดีกว่า, และที่ผมชอบมากกว่า ^๓

๓.๑.๑๐.๔ คั่นข้อความให้แยกจากกัน โดยมากจะใช้ตรงข้างหน้าและข้างหลังข้อความที่
แทรกเข้ามา ท่านองเป็นคำอธิบายข้อความที่อยู่ข้างหน้า ตัวอย่างเช่น

"ลูกเลี้ยงของแม่น้อย, พ่ออภิชนันแน่ละ, คุณหลวง, หนังสือพิมพ์ใน
กรุงเทพฯ เรียกพ่ออภิชนว่าอะไรนะ?"

"นายอภิชนหน้าศาล!" ^๔

ในตัวอย่างนี้ "พ่ออภิชนันแน่ละ" เป็นข้อความที่ขยายหรืออธิบายข้อความที่อยู่ข้างหน้า
(คือ "ลูกเลี้ยงของแม่น้อย") ให้แจ่มชัดยิ่งขึ้น

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๗.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๖.

^๓ "สมาคมผู้โดยสารรถเมล" รวมเรื่องสั้นทรรษา หน้า ๔๖.

^๔ อายเปี้ยควน หน้า ๔๗.

การใช้เครื่องหมายจุดภาคในข้อ ๓๑.๑๐.๘ นี้ เข้าในว่าน่าจะได้รับอิทธิพลมาจาก การใช้เครื่องหมาย comma ในภาษาอังกฤษ *

สรุปแล้ว การใช้เครื่องหมายจุดภาคของฮิวเมอริสต์มีทั้งที่ใช้ตามแบบโบราณจารย์ และที่ใช้ตามแบบอย่างของอักษรวิธีในภาษาอังกฤษ

๓๑.๑๑ การใช้เครื่องหมาย ๖

เครื่องหมาย ๖ เรียกว่า "ไปยาลน้อย" ใช้เขียนหลังคำที่รู้จักกันโดยทั่วไปหรือรู้จักกัน ในระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง แต่ละส่วนหลังไว้ เหลือแต่ส่วนหน้าของคำพอเป็นที่เข้าใจหมายรู้กัน ได้ ในเวลาอ่านจะต้องเติมส่วนที่ละไว้ให้นั้นให้ครบ...^๒

ฮิวเมอริสต์มีวิธีการใช้เครื่องหมายไปยาลน้อยแบบเดียวกับที่ได้อธิบายมาแล้วข้างต้น คงจะยกตัวอย่างให้เห็นดังต่อไปนี้

สำนักงานแห่งใหญ่ของสมาคม ตั้งอยู่บนรถเมลคันที่สมาชิกกำลังโดยสารอยู่ จึงมีสำนักงานของสมาคมอยู่สองพันแปดร้อยแห่ง โดยประมาณ ซึ่งจะมาก หรือน้อยกว่านี้ ก็แล้วแต่ว่าจะเพิ่มหรือลดจำนวนรถเมลในกรุงเทพฯ
กรุงเทพฯ ขึ้นอีกเท่าไร? หรือลงมาเท่าไร? ^๓

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์เรียกชื่อ "กรุงเทพมหานคร อมรรัตนโกสินทร์... วิชาธรรมประสิทธิ์" และ "กรุงเทพฯ" แค่เพียงสั้น ๆ ว่า กรุงเทพฯ และกรุงเทพฯ โดยละชื่อ ตอนท้ายไว้ ไม่เขียนเต็ม ค้วยเหตุนี้ จึงได้ใช้เครื่องหมาย ๖ หลังคำว่า กรุงเทพฯ และ กรุงเทพฯ เป็น กรุงเทพฯ และกรุงเทพฯ ตามลำดับ

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

...แล้วก็ต้องตะโกนบอกใครใครว่ามันผิดครับมันผิดะมันผิดโว้ย

ทั้งนี้มิได้เป็นการเห็นแก่เด็กแก่หนุ่มสาวคนเฒ่าคนแก่คนที่จวนจะตายหรือ

*ตัวอย่างการใช้เครื่องหมายนี้ในภาษาอังกฤษ และใช้ในทำนองเดียวกัน เช่น Edison, the well-known inventor, used to be found asleep at his desk every morning.

๒ คำขวัญ ทองหล่อ, หลักภาษาไทย หน้า ๒๓๑.

^๓"สมาคมผู้โดยสารรถเมล" รวมเรื่องสั้นหรรษา หน้า ๗๒.

คนที่ตายแล้วแต่ประการใด มันเป็นพรนรกสาปสวรรค์หรือลิขิตโลกันต์
หรือเทวัญแข่งชักๆ เท่านั้นเอง *

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้สำนวน "แข่งชักหักกระดูก" แต่ไม่ได้เขียนสำนวนเต็มไว้
ละส่วนท้ายของสำนวนเหลือเพียง "แข่งชัก" เท่านั้น จึงต้องใส่เครื่องหมาย ฯ ไว้ข้างท้าย
ตัวอย่างสุดท้าย ใ้แก่

"ทำไมหนังสือพิมพ์จึงจะต้องมาเอาใจใส่ยุ่งกับพ่ออภิชาติด้วยนะพี่"

นางประชุมฯออกคำสั่ง "คุณหลวง, อธิบาย!" ๒

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์เรียกภรรยาของหลวงประชุมประชาชนว่า นางประชุมประชาชน
อันเป็นการเรียกชื่อคนที่ได้รับอิทธิพลมาจากภาษาอังกฤษ ในที่นี้ต้องการเรียก "นางประชุมประชาชน"
ให้สั้นลง จึงละชื่อข้างท้าย เหลือเพียง "นางประชุมฯ" โดยใส่เครื่องหมาย ฯ ไว้ข้างท้าย เพื่อ
แสดงให้ผู้อ่านทราบว่าไม่ใช่ชื่อเต็ม

สรุปแล้ว ฮิวเมอริสต์มีวิธีการใช้เครื่องหมายไปยาลน้อยตามแบบโบราณจารย์ คือใช้
เขียนหลังคำหรือข้อความที่ได้ละคำบางคำหรือละข้อความบางอย่างในตอนท้ายไว้

๓.๑.๑๒ การใส่เครื่องหมาย ฯลฯ

เครื่องหมาย ฯลฯ เรียกว่า

ไปยาลใหญ่ ใช้เขียนหลังข้อความที่จะมีต่อไปอีกมาก แต่นำมาแสดง
ไว้พอเป็นตัวอย่างหรือข้อสังเกต เช่น :-

๑. ในสวนมีสัตว์ต่าง ๆ เช่น นก, หนู, หมู, เป็ด ฯลฯ

๒. ข้าราชการเจ้า ฯลฯ อุดมถวายชัย ชโย ๓

ฮิวเมอริสต์อธิบายเรื่องความจำเป็นในการใช้เครื่องหมายนี้อย่างมีอารมณ์ขันว่า

* "ก็เท่านั้นเอง" ลลนา ๒๔๖ (มีนาคม ๒๕๒๖) : ๒๔.

๒ อ้ายเปี้ยควน หน้า ๔๗.

๓ กำชัย ทองหล่อ, หลักภาษาไทย หน้า ๒๓๒.

เตรียมสังหารคนพาลและกำราบคนทุจริต ฯลฯ ฯลฯ^๑

เครื่องหมาย ฯลฯ ฯลฯ ที่ใช้ในตัวอย่างนี้ แสดงว่าข้อความทั้งหมดนั้นยังไม่จบ ควรจะมีข้อความต่อไปอีก แต่ไม่ได้นำมาเขียนไว้ในที่นี้ ตัวอย่างอื่น ได้แก่

"เซอร์คิวลิส" พระคุณท่านอาจจะเห็นเป็นนามปากกาใหม่ แต่ความจริงถ้าพระคุณท่านคุ้นกับสำนวนเข้มโหวทารขันของ "คิงอาเซอร์" หรือ "เซอร์แลนสลอท" หรือ ฯลฯ ฯลฯ แล้วจะเห็นทันทีว่าเป็นสำนวนเดียวกันนั่นเอง^๒

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ยังคงใช้เครื่องหมาย ฯลฯ ฯลฯ เพื่อละข้อความเหมือนกันที่ปรากฏในตัวอย่างข้างต้น

๓.๑.๑๒.๒.๒ ใช้เครื่องหมายไปยาลใหญ่สองอันเรียงกัน โดยมีข้อความในวงเล็บมากันกลางคั้งตัวอย่าง

นายเหลนึ่งลงตัวสั้นสั้น เพราะที่นั่นเนื่องแน่นยักเยียดเปียกเสียด
ไปคัวยข้าราชการชาย ข้าราชการหญิง ประจำแผนกชาย ประจำแผนก
หญิง หัวหน้าแผนกชาย หัวหน้าแผนกหญิง...นายอำเภอ นางอำเภอ
นายตรวจรกราง นางตรวจรกราง ฯลฯ (โฮ้ย! เยอะแยะ) ฯลฯ^๓

ในตัวอย่างนี้ แม้จะมีเครื่องหมายวงเล็บและข้อความในวงเล็บมากันกลางระหว่างเครื่องหมายไปยาลใหญ่สองอัน แต่วิธีการใช้ก็ยังคงเดิม คือใช้ละข้อความที่ยังมีต่อไปอีกมาก และข้อความในวงเล็บก็ช่วยเสริมให้เห็นจุดประสงค์ในการใช้เครื่องหมายไปยาลใหญ่ให้เห็นเด่นชัดยิ่งขึ้นอีก

^๑อบ ไชยวสุ(แปล), "พระองค์เจ้าสุนาถวิสมิตรา" นิยายรักในราชสำนักฝ่ายใน เล่ม ๓ (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภาพระสุเมรุ, ๒๕๑๖) หน้า ๑๕๖.

^๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "นักประพันธ์ในฉบับนี้" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓๗๕ (๑๙ กรกฎาคม ๒๔๙๗) : ๕๘.

^๓"บริษัทชาวแกงไทยจำกัด" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๒๖๔-๕.

เหลือเพียงนี้เท่านั้น

สรุปได้ว่า ไม่ว่าอีวเมอริสต์จะใช้เครื่องหมายไปยาลใหญ่ในรูปแบบใดก็ตาม วิธีการใช้หรือจุดประสงค์ในการใช้ก็ยังคงมีเหมือนกัน คือใช้ในการละข้อความ ซึ่งก็เป็นวิธีการใช้ตามแบบที่เคยมีมาก่อน แต่แปลกแหวกแนวตรงที่ใช้เครื่องหมายนี้หลายรูป ซึ่งมีทั้งที่ใช้เครื่องหมายไปยาลใหญ่หลายอันเรียงกัน และใช้เครื่องหมายไปยาลใหญ่หลายอันซ้อนกัน

๓.๑.๑๓ การใช้เครื่องหมาย ()

เครื่องหมาย () เรียกว่า "ขลิขิต หรือวงเล็บ...จะเขียนรูป [] ก็นี้ก็ได้ สำหรับใช้กับตัวเลข, ตัวหนังสือ หรือข้อความที่กินไว้เป็นพิเศษส่วนหนึ่ง เช่น (๑), ลูกปืน ขนาด ๑๑ มม.(มิลลิเมตร) " "

อีวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย () ในกรณีที่กินข้อความไว้เป็นพิเศษเหมือนดังคำอธิบายข้างต้น ซึ่งสามารถแยกให้เห็นวัตถุประสงค์ในการกินข้อความเหล่านั้นเป็นหัวข้อ ๆ ดังนี้

๓.๑.๑๓.๑ ใช้เครื่องหมาย () เพื่อเตือนผู้อ่าน

๓.๑.๑๓.๒ ใช้เครื่องหมาย () เพื่ออธิบายข้อความที่อยู่ก่อนหน้านั้นว่าคือข้อความอะไร หรือเป็นการอธิบายข้อความนั้น ๆ ให้กระจ่างหรือแจ่มชัดขึ้น

๓.๑.๑๓.๓ ใช้เครื่องหมาย () เพื่ออธิบายข้อความที่อยู่ข้างหน้าให้แจ่มชัด โดยที่ข้อความในวงเล็บนั้นเป็นส่วนหนึ่งของข้อความที่อยู่ข้างหน้า และเวลาอ่านต้องอ่านต่อเนื่องกัน

๓.๑.๑๓.๔ ใช้เครื่องหมาย () เพื่อให้โอกาสผู้เขียนได้พูดหรืออธิบายอะไรบางอย่างให้ผู้อ่านทราบ

๓.๑.๑๓.๕ ใช้เครื่องหมาย () เพื่อบรรยายเหตุการณ์ในขณะนั้นให้ผู้อ่านทราบ

๓.๑.๑๓.๖ ใช้เครื่องหมาย () เพื่อบอกที่มาของข้อความที่ยกมาอ้างอิง

๓.๑.๑๓.๑ ใช้เครื่องหมาย () เพื่อเตือนผู้อ่าน ดังตัวอย่าง

มธุรพจน์-ปิ่น(ะ)พจน์

เผ่าทามตำราวจใช้ปิ่นพลอยพลอย [พาคหัวของแนวหน้า ๒ มนค.

๕๔]

▶▶ อ้าว ! เคียนี่เขาใช้ปิ่นผูกกันแล้วหรือนี ?

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์สร้างศัพท์ใหม่ คือ "ปิ่นพจน์" ขึ้นใช้ โดยมีคำ "มธุรพจน์" เป็นแนวเทียบ แต่เกรงว่าคนอ่านจะอ่านออกเสียงไม่ถูก จึงวงเล็บสระอะให้รู้ว่าต้องออกเสียง /นะ/ ค้วย

ตัวอย่างอื่น ไค้แก่

ครุรองอื่นอื่นสงสัยกันอยู่ว่า นางสาวสะอาคบุตรีนายพันตำราวจเอก พระนาขานิปอลิศ(ะ)การนอกราชการ ไม่น่าจะต้องมาเป็นครูให้เมื่อยปากเลย อยู่บ้านทรูกับบิดาที่ถนนไมตรีจิตก็เกินสบาย เงินเดือนครูจะไม่คุ้มค่าแรงไฟฟ้าริคเสื่อ ๒

ในตัวอย่างนี้ วงเล็บสระอะให้ผู้อ่านทราบว่าต้องออกเสียงสระในตำแหน่งนั้นเป็นเสียง /สะ/ ค้วย

ตัวอย่างต่อไป ไค้แก่

...ที่ว่ายักเนื้อไว้ก็เพราะหอยนี้ (หุ้มฉวน) เป็นหอยที่มีแต่ในเมืองฝรั่งเศษ พวกฝรั่งเศษชอบกินกันนัก ทีนี้เมื่อพวกฝรั่งเศษไปอยู่ที่ไหน ก็จะต้องเอาหอยนี้ตามไปให้กินกันให้จงได้ โดยทำให้สุกเสียก่อนแล้วใส่กระป๋องลงไป มันเอาเนื้อใส่กระป๋องหนึ่ง เปลือกใส่กระป๋องหนึ่ง ค้างหากจากกัน ๓

^๑ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฉีกค้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๔๕-๖.

^๒"หนุ่มอายุสี่สิบห้ากับบรองเท้าสี่แคง" รวมเรื่องสั้นทรราช หน้า ๕๖.

^๓"เอาที่ใช้ค้ไทยแลนค้สุ่แคนเขมร" หัสคคีส์ญจร หน้า ๓๕.

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์วงเล็บคำ "ห้ามฉวน" เพื่อเตือนผู้อ่านว่าต้องอ่านคำ ๆ นี้ตรงตามตัวอักษร ห้ามฉวนคำเป็นอันขาด เพราะมีเช่นนั้นจะทำให้กลายเป็นคำหยำบาย น่าสังเกตว่า ถ้าฮิวเมอริสต์ไม่วงเล็บคำ "ห้ามฉวน" ไว้ในที่นี้ ผู้อ่านก็คงจะไม่ถูกใจคิดถึงความหมายอื่นของคำ "หอยนี้" แต่เมื่อฮิวเมอริสต์วงเล็บคำดังกล่าวไว้เช่นนั้น ทำให้ผู้อ่านคิดไปถึงคำอื่นที่เกิดจากการฉวนคำ ๆ นี้ทันที มีผลทำให้เกิดอารมณ์ขันที่เห็นฮิวเมอริสต์วงเล็บคำดังกล่าวไว้เช่นนั้น

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

นายเหลวนิ่งลงตัวสิ้นสิ้น เพราะที่นั่นเมืองแน่นยึกเยียดเบียดเสียด
ไปค้ายข้าราชการขายข้าราชการหญิง ประจำแผนกชาย ประจำแผนกหญิง
หัวหน้าแผนกชายหัวหน้าแผนกหญิง หัวหน้ากองชายหัวหน้ากองหญิง
อธิบดี อธิบดีนี้ เลขาธิการมนตรี เลขาธิการมนตรี ท่านรัฐมนตรี
ท่านรัฐมนตรียาณี...ท่านเอกอัครราชทูต(มีสระอึ) กำชับไว้ในวงเล็บ
เผื่อว่าเวลาพิมพ์โครมโครม สระอึจะหายไปเสีย) ...ตำรวจ

ตำรวจ(มีสระอึ อ่านยากหน่อย) อัครวิน อัครวิน(มีสระอึ)..."

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์เกรงว่าข้างเรียงพิมพ์จะลืมเรียงเครื่องหมายสระอึ จึงวงเล็บข้อความบอกให้ผู้อ่านทราบว่าคำ ๆ นั้นมีเครื่องหมายสระอึอยู่ด้วย จะได้อ่านได้ถูกต้อง แม้บางคำจะอ่านยากไปบ้างก็ตาม

นอกจากนี้ กรณีที่ไม่มีเครื่องหมายวรรณยุกต์กำกับไว้ ฮิวเมอริสต์ก็เตือนไว้ด้วย เพราะหากเผลอไปใส่วรรณยุกต์เข้า จะทำให้ความหมายของคำผิดไป ดังตัวอย่าง

กิริยาที่ดูกันกับกินคือหา มักเอ่ยรวมกันคิดพันกันไปว่าหากิน(ไม่มีไม้เอก)...^๒

หรือ

^๑"บริษัทข้าวแคงไทยจำกัด" ฮิวเมอริสต์คึกเบ็ง หน้า ๒๖๔-๕.

^๒"เหตุไรเราต้องกินข้าว ?" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๓๑๓.

เหตุผลที่ค้นคว้าได้มาโดยอาศัยหลักตรรกวิทยาชั้นสูงสุด หรือมีฉะนั้นก็ชั้นลึกสุด มีว่าคอมมูนิสต์ให้วิทยาทาน เราไม่อยากจะคอมมูนิสต์ จึงต้องเก็บค่าเรียน บา (ไม่มีไม้โท) มันช่างเป็นเหตุผลที่แยบคาย ล้าลึกอะไรยังงั้น ! *

จากตัวอย่าง เห็นได้ว่าฮิวเมอริสต์เขียนข้อความในวงเล็บบอกให้ผู้อ่านทราบว่า คำที่กล่าวถึงนั้นไม่มีวรรณยุกต์กำกับ และข้อความในวงเล็บนี้เองที่ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขัน เพราะถ้าเติมวรรณยุกต์ที่ปรากฏในวงเล็บเข้าไปในคำแต่ละคำแล้ว ความหมายที่ได้จะต่างไปจากเดิมมากทีเดียว

๓.๑.๑๓.๒ ให้เครื่องหมาย () เพื่ออธิบายข้อความที่อยู่ก่อนหน้านั้นว่าคือข้อความอะไร หรือเป็นการอธิบายข้อความนั้น ๆ ให้กระจ่างหรือแจ่มชัดยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น

...ในกรณีนี้ฝ่ายแรกถือว่าชนะเค็ดชาก ฝ่ายหลังถือว่าเสมอกัน ซึ่งที่จริงควรชนะด้วยซ้ำ ถ้ามันไม่เล่นลัทธิหมาหมู มาตัวต่อตัวชีวะ อ้าย---
(คำคำซึ่งลงพิมพ์ไม่ได้) ๒

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ไม่ได้เขียนคำคำลงไปให้ผู้อ่านเห็นชัดว่าคำกันอย่างไร แต่ได้วงเล็บข้อความว่า "คำคำซึ่งลงพิมพ์ไม่ได้" ซึ่งให้นัยแก่ผู้อ่านว่า จะต้องเป็นคำคำที่รุนแรงหรือหยาบคายมาก จึงไม่อาจนำมาเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรในที่นี้ได้

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ในโปรแกรมราคาแพงยอกเยียมมโหฬารอันนำโมโหระหว่างคิงคองแยงกับชาตฤษย์คอกนี้ มีมวยไทยคู่สำคัญเหลือต้นอย่างจิ้งที่สุคณูผู้หนึ่ง ซึ่งไม่ใช่มวยในรุ่นเสือ รุ่นช้าง รุ่นค่างโหน รุ่นเบ็คย่างไฟแดง รุ่นตะพานน้ำตุ่น หรือรุ่นคุ่มแดง (ตามผิวหนัง) รุ่นประจำรอยแต่สักรุ่นเดียวเลย..."

*"วิทยาทานหรือวิทยาพาณิชย์" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๒๓๘.

๒"ชกกันเพราะความเห็นตรงกัน" ฮิวเมอริสต์คึกเบ็ง หน้า ๓๖๑.

๓"นักมวยรูปหล่อ" ฮิวเมอริสต์คึกเบ็ง หน้า ๒๔๔.

ในตัวอย่างนี้ ชาวเมอริสค์ได้เปรียบเทียบให้เห็นความสำคัญของนักมวยดูนี้ แต่เปรียบแล้วแทนที่ผู้อ่านจะรู้สึกถึงความเก่งกาจหรือความมีฝีมือของนักมวย กลับรู้สึกว่าเป็นนักมวยที่ไร้ฝีมือ เพราะชาวเมอริสค์นำไปเทียบกับอาหารบ้าง หรือโรคภัยต่าง ๆ บ้าง มีอยู่โรคหนึ่งที่ชาวเมอริสค์กล่าวถึงคือ "โรคคุ่มแคง" ซึ่งคงจะกล่าวที่ผู้อ่านจะไม่เข้าใจว่าคือโรคอะไร หรือเข้าใจเป็นอย่างอื่น ในความหมายอื่น จึงได้วงเล็บไว้ว่า "ตามฉิวหนั่ง" ทำให้ผู้อ่านทราบทันทีว่า "คุ่มแคง" ในที่นี้คือโรคฉิวหนั่งชนิดหนึ่ง

ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

ในการชกกันครั้งมหรรรสมเหาทหารนี้ ผู้ดูได้รับคำบอกเล่าว่าค่าที่นั่ง ๕.๐๐-๑๐.๐๐-๒๐.๐๐ บาทที่เคยเก็บนั้นเพิ่มขึ้นเป็น ๑๒.๐๐-๕๐.๐๐-๑๐๐.๐๐ บาท ! (ตกใจหลาย ๆ อัน) °

ในตัวอย่างนี้วงเล็บข้อความ "ตกใจหลาย ๆ อัน" เพื่อเน้นให้ผู้อ่านทราบว่าราคา ที่เพิ่มขึ้นนี้ช่างมากมายเสียเหลือเกิน ทำให้หน้าตกใจมากทีเดียว

๓.๑.๑๓.๓ ใช้เครื่องหมาย (:) เพื่ออธิบายข้อความที่อยู่ข้างหน้าให้แจ่มชัด โดยที่ข้อความในวงเล็บนั้นเป็นส่วนหนึ่งของข้อความที่อยู่ข้างหน้า และเวลาอ่านต้องอ่านต่อเนื่องกัน ประเภทนี้นับว่าน่าสนใจมาก ผู้วิจัยจึงจะขอยกตัวอย่างหลาย ๆ ตัวอย่างมาให้เห็นดังนี้
ดูน้อยพลอยรำคาญ

นอกจากพิมพ์ผิดสะกดการันต์ผิดอย่างไม่น่าจะผิดนั้นแล้ว หนังสือที่ระลึกของงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ของกระทรวงศึกษาธิการ ครั้งที่ ๑๕ พ.ศ.๒๔๕๕ ยังมีคำที่น่าจะนำมาหารือกันในหมู่นักน้อยพลอยรำคาญ ซึ่งมีผมและคุณอาจคุณ เพื่อเป็นทางให้ท่านผู้รู้มาก(มาก)ยาก(ที่จะอธิบายและ)นาน(กว่าจะอธิบาย)นั้น ได้กรุณาสละเวลาอธิบายให้เข้าใจ และหายข้องใจด้วย ๒

° "นักมวยรูปหล่อ" ชีวเมอริสค์คึกเบ่ง หน้า ๒๔๐.

๒ ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ผิดด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๓๓๕.

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์วางเล็บคำหรือข้อความไว้สามแห่ง และข้อความในวงเล็บแต่ละแห่งนั้นล้วนเป็นส่วนขยายความและเป็นส่วนหนึ่งของความที่อยู่ข้างหน้าวงเล็บนั้น ๆ ทั้งสิ้น เมื่อผู้อ่านอ่านข้อความทั้งหมด คือทั้งข้อความนอกวงเล็บและข้อความในวงเล็บ จะได้ความหมายที่แจ่มแจ้งชัดเจนมากกว่าการอ่านโดยไม่คำนึงถึงคำหรือข้อความในวงเล็บนั้น ๆ

ตัวอย่างอื่น ใต้แก่

...กลางวันมีเวลาน้อย จึงต้องกินอาหารกันอย่างย่อ จึงเห็นสมควรกำหนดให้คนไทยกินข้าว(ราคา)แกง แทนกล้วยเตี้ยวะหมี *

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์วางเล็บคำว่า "ราคา" โดยทั่วไปเราเรียกข้าวเปล่าที่มีแกงราคาอยู่ข้างบนว่า "ข้าวแกง" แต่ที่ถูกต้องแล้วควรเรียกว่า "ข้าวราคด้วยแกง" หรือ "ข้าวราคาแกง" ฮิวเมอริสต์จึงได้วางเล็บคำว่า "ราคา" ไว้ในที่นี้

ตัวอย่างต่อไป ใต้แก่

เวลาตีราคาเป็นเงินไม่ได้ เพราะซื้อขายกันไม่ได้ แล้วก็ไม่มีความหมาย ซึ่งเป็นกิโล(กรัม)ไม่ได้ เพราะไม่มีน้ำหนัก วัดเป็นกิโล(เมตร)ไม่ได้ เพราะไม่มียื่นออกเป็นเส้น ตวงเป็นกิโล(ลิตร)ไม่ได้ เพราะไม่มีเนื้อไม้เป็นเม็ดหรือเมล็ด ๒

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมายวงเล็บเพื่อเติมคำเต็มของคำที่อยู่ข้างหน้า ทั้งนี้เพราะคำว่า "กิโลกรัม" ก็คือ "กิโลเมตร" ก็คือ และ "กิโลลิตร" ก็คือ ล้วนแต่เรียกสั้น ๆ ย่อ ๆ ว่า "กิโล" เหมือน ๆ กันทั้งสามคำ ในที่นี้หากไม่มีการวงเล็บคำที่ละไว้ให้เห็นชัดแล้ว ผู้อ่านบางคนอาจจะไม่เข้าใจความหมายของคำทั้งสามนี้กระจางชัดเท่าที่ควร

* "บริษัทข้าวแกงไทยจำกัด" ฮิวเมอริสต์ศึกษา เบง หน้า ๒๖๓.

๒ "อรรถานัตถะ" สดนา ๑๖๕ (พฤศจิกายน ๒๕๒๒) : ๒๔.

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

...และทั้งคนส่งเรียงคนตรวจปฏิรูปถูกช่างเรียงคำ(มารคา)โขมง

ไค้ยืนไปถึงร้านกาแพ้ว

ในตัวอย่างนี้ ถ้าไม่ไค้วงเล็บคำว่า "มารคา" เอาไว้ ผู้อ่านก็จะไม่สามารถทราบได้ว่า "คำ"อะไร หรือ"คำ"กันว่อย่างไรร

อนึ่ง สังเกตไค้ว่า การวงเล็บคำ "มารคา"เอาไว้ ทำให้ช่วยลดความหยาบคายของคำให้ลดน้อยลงไปกว่าที่จะนำมาเขียนโดยไม่ใส่เครื่องหมายวงเล็บ คล้าย ๆ กับว่า ผู้เขียนแอบใส่ข้อความลงไปในวงเล็บเพื่อใ้คนอ่านเข้าใจความหมายไค้ชัดเจนยิ่งขึ้นเท่านั้น

ตัวอย่างต่อไป ไค้แก่

ยิ่งกว่าสวัสดิ์จะ ข้าพเจ้ายังหยิบบุหรีแผน(แผน)ซึ่งแสนจะหาซื้อยากจากของใหม่ว่นหนึ่งไค้ว

ชีวเมอริสค์ใช้สำนวน "แผนแผน" ในความหมายว่า "ไม่ไค้เรื่อง" ในที่นี้ต้องการขยายความว่า บุหรีคาแผนนี้รสนชาติช่าง "แผน(แผน)" คือช่างใช้ไม้ไค้เสียเลย นับว่าเป็นการใช้เครื่องหมายวงเล็บเพื่อสื่อความหมายให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างสุดท้าย ไค้แก่

ข้าพเจ้าเห็นว่าท่าจะไม่ไค้การ จึงเปลี่ยนวิธีสนุกเสียใหม่ สากรดรางไค้กว่า ไม่มีใครคำ(ให้ไค้ยืน) พอสากรดรางเข้าไปในรถรถก็แล่นอ้าวต่อไป เสียงหัวร่อของข้าพเจ้า คนในรถก็ไม่ได้ยินแล้วถูระอะไรข้าพเจ้าจะไค้ยืนเสียงคำ

วิธีสากรดรางสนุกกว่า ไค้กรรมจะไปถูระปะปังที่ไหน ช่างหัวมันวันสงกรานคนี้หว่า คนมีวัฒนธรรมทางระเบียบประเพณีแล้วต้องยอมเบียด

*"ธุรกิจธุรการ" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๔๗๔(๑๑ มิถุนายน ๒๔๘๕) : ๑๒.

๒"อ้ายบ้านแตก" ชิวเมอริสค์คิดเบ่ง หน้า ๒๒๐.

(และเปื้อน) *

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ต้องการสื่อสารว่า การสาคน้ำเข้าไปในรกราง ไม่ใช่ว่า "ไม่มีใครค่า" แต่ที่จริงแล้วเป็นเรื่อง "ไม่มีใครค่าให้ไค้ยีน" ค่างหาก กังนั้น ค่าในวงเล็บ จึงเป็นข้อความสำคัญที่คัดทิ้งหรือละเลยเสียมิได้ นอกจากนี้ วงเล็บที่สองช่วยสื่อความหมายให้ชัดเจนขึ้นว่า การเล่นสงกรานต์ไม่เพียงแต่ตัวจะต้องเปียกเท่านั้น แต่ยังจะต้องเลอะเทอะเปรอะเปื้อนอีกด้วย

๓.๑.๑๓.๔ ใช้เครื่องหมาย () เพื่อให้โอกาสผู้เขียนได้พูดหรืออธิบายอะไรบางอย่างให้ผู้อ่านทราบ ประเภทนี้ก็มีตัวอย่างที่น่าสนใจมากเช่นกัน จึงจะขอยกตัวอย่างต่าง ๆ มาให้เห็นหลาย ๆ ตัวอย่าง ดังนี้

คุณะวุทอีกค่าชอบกันนัก เด็กเด็กที่มันอ่านคุณะวุทว่าคุณะวุทที่ไค้ถูกต้อง มันก็หัวเราะเขา...

โฆษกถวยทองก็ยั้งจุดสำหพลอยคุณะวุทไปกะเขาด้วย จะเติมทีเข้าอีก พยายามหนึ่ง...ก็ไมยกทำ หรืออาจจะเผลอไปก็ไค้(ปลอกภัยเข้าไว้ก่อน ละเรา) ๒

ฮิวเมอริสต์วงเล็บข้อความ "ปลอกภัยไว้ก่อนละเรา" เพราะไม่กล้าปรกปรว่า การที่โฆษกถวยทองอ่านค่าคุณะวุทไม่ถูกต้อง เป็นเพราะอ่านไม่เป็น ไม่รู้ว่าค่า ๆ นี้ที่ถูกต้องแล้วควรอ่านออกเสียงอย่างไร จึงไค้แต่เพียงกล่าวไว้อย่างกลาง ๆ ว่า อาจจะอ่านผิด เพราะไม่รู้หรืออ่านผิดเพราะเผลอก็ไค้

ตัวอย่างอื่น ไค้แก่

ที่นี้สมมุติว่าเกิดรดติคกระโหลก(ออกเสียงคล้ายกระโหลก แต่ฟังให้คี่คี่แล้ว ไม่ใช่) คือหมายความว่าล่อจมองไปในร่องสองข้างทางแล่นไป

* "โป-ปู้รี" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๕๕๕-๕.

๒ "โปปู้รี Pot Pourri" ลลนา ๒๑๗ (มกราคม ๒๕๒๕) : ๒๗.

ไม่ได้ จำจะต้องให้ผู้อยู่บนรถลงเสียก่อน...

ข้อความในวงเล็บเป็นข้อความที่ฮิวเมอริสต์อธิบายเสียงคำ "กระโหลก" ให้ผู้อ่านทราบ
ตัวอย่างต่อไป ใ้แก่

เชกสเปียร์ก็ เจน รัสเซด ก็คือ โกเต้ก็ โกตองก็ ฟ็องส์ก็
ไซคอฟสกีก็ วิสก็ก็(ก็แน่) ตอนเกิดใหม่ใหม่ ล้วนเป็นเด็กด้วยกัน
ทั้งนั้น ๒

ข้อความ "ก็แน่" ซึ่งอยู่ภายในวงเล็บนั้น เป็นข้อความที่ฮิวเมอริสต์แทรกเข้ามา
เพื่อพุกกับผู้อ่าน คล้าย ๆ กับการป้อนปากพูดในละครของเชกสเปียร์

อนึ่ง น่าสังเกตว่าฮิวเมอริสต์นำเอาคำที่มีเสียงใกล้เคียงกันมาจับกลุ่มเข้าด้วยกัน
ทั้ง ๆ ที่แท้จริงแล้วไม่น่าจะจัดเข้ากลุ่มเดียวกันได้ เช่น นำ "โกตอง" มาเข้ากลุ่มเดียวกับ
"โกเต้" ซึ่งเป็นกวีชาวตะวันตก ทั้ง ๆ ที่แท้จริงแล้ว "โกตอง" เป็นชื่อที่ไม่มีความสำคัญอันใด
เลย เพียงแต่ออกเสียงใกล้เคียงกับ "โกเต้" เท่านั้น นอกจากนี้ ฮิวเมอริสต์ยังนำ "วิสก็"
มาเข้ากลุ่มเดียวกับ "ไซคอฟสกี" เพราะออกเสียง "ก็" เหมือนกัน ทั้ง ๆ ที่โดยแท้จริงแล้ว
ไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันแต่อย่างใดเลย

ตัวอย่างต่อไป ใ้แก่

(สสว.) ๑๖ กย. ๕๕

...ใครเขาจะผิดที่ไหนไหน(หรือที่นี้เอง) ผมก็ไ้แต่ไ้ค้ครวญ
ขอร้องทักท้วงดาดงกระทบกระเทียบกระเทกกระซังว่า ขอแรง
ให้ช่วยกันสะกดหรือตรวจกันให้ถูกถูกหน้อยเถอะคะร่าบ...

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์วงเล็บข้อความ "หรือที่นี้เอง" ทำนองเดียวกับที่ปรากฏใน
ตัวอย่างที่แล้ว

^๑"พรานร้อยเปอร์เซ็นต์" สสว. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๗ (๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๗) : ๒๖.

^๒"จากเด็กธรรมดาเป็นผู้นิ่งธรรมดา" ฮิวเมอริสต์ในอารมณณ์ หน้า ๒.

^๓ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ผิดด้วยวิธีล้อแหลม หน้า ๓๕๗.

ตัวอย่างต่อไป ใต้แก้ว

ผมเข้าไปในโบสถ์วัดพระแก้ว (ตอนนั้นเขายังไม่เสื่อมยังไม่ทรกยังไม่โทรม
ยังไม่ทรามเหมือนเกี้ยวนี้ ยังพอลงนั่งกราบพระได้...) ๑

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์อธิบายให้ผู้อ่านที่อาจสงสัยทราบว่าเหตุใดคนจึงยังสามารถไปวัด
พระแก้ว เพื่อนมัสการพระแก้วมรกตได้ทั้ง ๆ ที่เป็นโรคเข้าเสื่อม เกินได้ไม่ถนัด ตกเข้าหรือนั่ง
พับเพียบก็ไม่ได้ ฮิวเมอริสต์จึงอธิบายว่า ในขณะที่คนยังไม่ได้เป็นโรคเข้าเสื่อม ทำให้ผู้อ่าน
สามารถเข้าใจเรื่องราวได้อย่างแจ่มชัด ปราศจากข้อเคลือบแคลงสงสัยใด ๆ

ตัวอย่างสุดท้าย ใต้แก้ว

นายเหลวนั่งลงตัวสั่นสั่น เพราะที่นั่นเนื่องแน่นยักเยียดเบียดเสียดไปด้วย
ข้าราชการชายข้าราชการหญิง... สมาชิกและสมาชิกาผู้แทนราษฎร นายก
รัฐมนตรี (แต่ไม่มีนายกรัฐมนตรี เพราะผู้ชายยังไม่พากันเมาจนไม่ได้สติ
เสียหมดทุกคนไป)... นายตรวจจรดราง นางตรวจจรดราง ฯลฯ
(โสัย! เยอะแยะ) ฯลฯ ๒

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์อธิบายให้ผู้อ่านทราบว่า แม้จะมีผู้หญิงดำรงตำแหน่งอื่น ๆ
เท่าเทียมชาย แต่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีหญิงหรือที่ฮิวเมอริสต์ใช้ศัพท์ว่านายกรัฐมนตรีนั้น
ยังไม่มี ทั้งนี้ฮิวเมอริสต์ได้สื่อความหมายโดยนัยว่า การที่ผู้หญิงมีตำแหน่งเท่าเทียมชายได้
นี้ เป็นเพราะผู้ชายพากันเมาจนไม่ได้สติ แต่เหตุที่ยังไม่มีตำแหน่งนายกรัฐมนตรีหญิง เพราะ
ยังมีผู้ชายที่มีสติหรือสติสัมปชัญญะสมบูรณ์หลงเหลืออยู่ จึงไม่ยอมยกตำแหน่งนี้ให้ผู้หญิงครอบครอง

นอกจากนี้ ข้อความในวงเล็บที่ว่า "โสัย! เยอะแยะ" เป็นข้อความที่ฮิวเมอริสต์
อธิบายให้ผู้อ่านทราบว่า ณ ที่นั้นยังมีผู้คนอื่น ๆ ทั้งชายและหญิงชุมนุมกันอยู่อีกมากมาย ไม่
สามารถนำมากล่าวถึงในที่นี้ได้หมด

๑ "ยังคักไม่ซาค" ลลนา ๑๕๒ (เมษายน ๒๕๒๒): ๒๓.

๒ "บริษัทข้าวแกงไทยจำกัด" ฮิวเมอริสต์กึกเบ่ง หน้า ๒๒๘-๕.

ริระ ? (หัวเราะก๊าก) ไม่ฟังแน่นะ ? (หัวเราะก๊าก) เอาลองไปกะมึงดู" ๑

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์วางเล็บข้อความเพื่อบรรยายให้ผู้อ่านทราบว่าชายคังกล่าวนี้ เมื่อมองเห็นสภาพรถม้าแล้วมีความรู้สึกสมเพช จึงหัวเราะออกมาเช่นนั้น

๓.๑.๑๓.๖ ใช้เครื่องหมาย () เพื่อบอกที่มาของข้อความที่ยกมาอ้างอิง คังตัวอย่าง

นักเรียนนับพันเปิดไฮค์ปาร์ก ค้านการเพิ่มค่าบำรุงที่สนามหลวง

ตอนเย็นวันที่ ๑๑ (ข้อความใต้ภาพของสยามนิกร ๑๔ มถย. '๐๑) ๒

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์วางเล็บข้อความบอกที่มาของข้อความที่อยู่ข้างหน้าวงเล็บว่า อยู่ในหนังสือพิมพ์ฉบับใด แสดงว่าฮิวเมอริสต์ไม่ได้เขียนขึ้นเอง แต่เป็นข้อเขียนของผู้อื่น ตัวอย่างอื่น ได้แก่

"ประชาชนนับพันคลาค่ำแน่นศาลในวันนักพิจารณาไตสวนมูลฟ้องคดี
ศึกคอมมิวนิสต์..." (ของข่าวภาพ ๒๕ มถย. '๐๑) ๓

และ

"คดีหมิ่นประมาทระหว่าง 'สิ่งพิมพ์' เลว' กับเจ้าของหนังสือพิมพ์มีชื่อ
ผู้คนแตกตื่นไปถูกกันแน่นขนัด..." (ของไทรยวัน ๒๕ มถย. '๐๑) ๔

อย่างไรก็ดี บางครั้งฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย [] แทน () เพื่ออธิบายที่มา
ของข้อความหน้าวงเล็บ คังตัวอย่าง
แบ่งภาค ?

"คุณกระจาง วงษ์งาม--ได้ถึงแก่กรรมเสียแล้ว--ขณะนี้มีการสวด
พระอภิธรรม ณ วัดยานนาวา" [เคลิเมต์ ๑๖ กยย. ๕๖]

"นายกระจาง วงษ์งาม--ได้ถึงแก่กรรม--เจ้าภาพตั้งศพบำเพ็ญ

๑ "งกเงิน" ฮิวเมอริสต์คลิกเบ่ง หน้า ๑๖๑.

๒ "ตกวิชาลูกเสือเอก" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๒๕๑.

๓ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๕๕.

๔ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๕๖.

บุคคลที่วัดพระพิเรนทร์--" [พิมพ์ไทย ๑๖ กยย. ๕๖]

▶▶ แล้วจะให้ผมไปคำนับศพวัดไหนถึงจะดี ?

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย [] เพื่อบอกที่มาของข้อความที่อยู่หน้าวงเล็บ

นั้น ๆ

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ขนมเสียบละมั้ง?

น้ำปลากุ้งแคง หอม หวาน อร่อย มีขายทั่วไป... [แจ้งความ

ในสยามนิกร]

▶▶ อ้าว ! ยังงั้นก็ไม่ใช่น้ำปลานะซี^๒

และ

ผู้รอบคอบ

พรานโมะกับดึกสายฟ้าแลบ [ชื่อเรื่องในสายกลาง ๒๗ พยย.

๕๓]

▶▶ ลำพัง 'โมะ' มันก็ 'โมะ' สมประสงค์แล้ว แต่ด้วยความ
รอบคอบของนักอักษรศาสตร์ กัดว่ามันจะยังไม่ 'โมะ' จริง จึงประดิษฐ์ไม้ตรี
เข้าให้อีกอันเป็น 'โมะ' ให้มันทำงานที่ไม่ใช่หน้าที่ให้รุ่งรังไปเปล่าเปล่า!^๓

ตัวอย่างทั้งสองนี้ยังคงใช้เครื่องหมาย [] บอกที่มาของข้อความที่ยกมากล่าวในที่นั้น

สรุปแล้ว ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมายวงเล็บโดยมีวัตถุประสงค์หลายประการทั้งรายละเอียด
ที่กล่าวไปแล้ว นับว่าเป็นการใช้เครื่องหมายที่น่าสนใจมากอย่างหนึ่ง ซึ่งบางครั้งก็สามารถสร้าง
อารมณ์ขันให้แก่ผู้อ่านได้ นอกจากนี้แล้ว การใช้เครื่องหมายวงเล็บของฮิวเมอริสต์ ส่วนใหญ่จะ

^๑ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฝึกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๑๓๒.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๒๓.

^๓เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๖.

ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาที่ชีวเมทริสดังกล่าวถึงไคแจ่มแจ้งชัดเจนมากขึ้นด้วย

๓.๑.๑๔ การใช้เครื่องหมาย " " และ ' '

เครื่องหมาย " " เรียกว่า

อัญประกาศ หรือเครื่องหมายเลขใน ใช้เขียนสกัดข้างหน้าและข้างหลังตอนส่วนเบืองบนของตัวอักษร, คำ, และข้อความ ข้างหน้าเขียนหัวคว่ำ ข้างหลังเขียนหัวหงาย มีวิธีใช้ดังนี้

๑. ใช้เขียนสกัดตัวอักษรหรือคำ เพื่อให้ผู้อ่านสังเกตเป็นพิเศษ เช่น:-

ก. ตัว "นอ" มี ๒ ชนิดคือ ณ และ น

.....

๒. ใช้สกัดข้อความที่เป็นความคำวิetricิต เช่น:-

.....

ข. เขาคำว่า "ฉันเป็นคนไทย, ฉันต้องสร้างชาติไทยให้เจริญ"

๓. ใช้สกัดข้อความที่เป็นคำสนทนาปราศรัย เช่น:-

แดงถามว่า "แม่, หนูรักอะไรมากที่สุด ?"

"ผมรักชาติไทยมากที่สุด" แม่ตอบ

๔. ใช้สกัดข้อความที่นำมาจากที่อื่นหรือเป็นคำพูดของผู้อื่น เช่น:-

.....

ข. ฉันชอบพระพุทธโอวาทที่ว่า "ความประมาทเป็นทางแห่งความตาย"

ถ้ามีเลขในซ้อนกันหลายตอน ตอนนอกที่สุดให้ใช้อัญประกาศสองชั้นคือ

".....", ส่วนเลขในที่ซ้อนเข้ามา ให้ใช้อัญประกาศชั้นเดียวคือ

'.....' ตัวอย่าง เช่น:-

นักเรียนคนหนึ่งเล่าให้ครูฟังว่า "ผมมีน้องชาย ๒ คน เป็นเด็กข้างพูดทั้งคู่อ พ่อเห็นผมกลับไปถึงบ้าน น้องคนเล็กมักพูดกับคุณแม่ว่า 'คุณแม่ครับ, พี่แม่กลับไปจากโรงเรียนแล้วครับ' แล้วแกก็วิ่งมารับผม และขอให้ผมเปิด

รูปภาพในหนังสือเรียนให้แกดู" ๑

ชีวเมอริสค์ใช้เครื่องหมายอัญประกาศไม่ต่างไปจากคำอธิบายข้างต้น ดังตัวอย่าง

.....

อีกรายหนึ่ง (หนังสือพิมพ์) เขียนว่า "ไตรมาสแรกรัฐบาลรวย" ซึ่งเขา
หมายถึงระยะเวลาระหว่างเดือนมกราคมถึงมีนาคมของปีนี้ ๒

ในตัวอย่างนี้ ชิวเมอริสค์ใช้เครื่องหมาย " " กำกับข้อความที่นำมาจากหนังสือพิมพ์

ฉบับหนึ่ง

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ที่นี้คุณประยูรเกิดมาทำให้ผมหายเหงา พอลุกขึ้นนั่งได้ กางหนังสือพิมพ์
ได้ ก็เจอคุณประยูรทำให้หัวร่อก็ออกมา เพราะคุณประยูรเขียนว่า
"มะม่วงแรด" เป็นการทับศัพท์มาจากมะม่วง rat นะซี ส่วนมะม่วง
แรดของไทยนั้นเขาเขียนแรด คิว ค. สะกด อ้ายเรื่องหยักคิว ค. ใน
คำว่าคนนั้น ผมก็เห็นค้าย ผมยังอยากจะให้หยักคิว ข. ในคำว่าชวค
เสียอีกคิวค้ายซ้ำ เพื่อจะให้เป็นการใช้ตัวอักษรไทยให้ครบที่โบราณ
ท่านลิกกำหนดเอาไว้ให้ แต่คุณประยูรเลยเลิกไปหน่อยที่ดูคิวไปหยักคิว
ค. เป็น ค. ในคำว่า แรด ๓

ในตัวอย่างนี้ คำในเครื่องหมายอัญประกาศเป็นได้ทั้งคำที่ชีวเมอริสค์อ้างว่านายประยูร
จรรยาวัณษ์ ใ้สะกดเช่นนั้น และเป็นวิธีการเขียนเพื่อเน้นคำที่ชีวเมอริสค์กำลังกล่าวถึงอยู่
เพื่อให้ผู้อ่านสังเกตเป็นพิเศษ

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

๑ คำขี้ ทองหล่อ, หลักภาษาไทย หน้า ๒๓๕-๔๐.

๒ "ชุมนุมผู้จะเขม่น" สดนา ๑๔๐ (มิถุนายน ๒๕๒๓) : ๒๕.

๓ "หายเหงา" สดนา ๒๒๕ (พฤษภาคม ๒๕๒๕) : ๒๖.

พอเล่าจบครูสะอึกกล่าวว่

"สิ่งที่คุณครู จำเป็นต้องมีเวลานี้ คือผู้ดูแลหนึ่งคน หน้าที่ของคุณดูแล ไม่ใช่จะทำให้ทุกคน และไม่ใช่ว่าจะง่าย ๆ แต่คิดฉันจะรับทำได้"

"คุณพูดถึงอะไร ผมไม่เข้าใจเลย"

"คิดฉันพูดว่า คุณครูเวลานี้ต้องมีภรรยาหนึ่งคน ถ้ามีแล้วจะไม่ต้อง

ลำบากลำบากจนถึงเพียงนี้เลย คุณครูต้องแต่งงาน และแต่งกับคิดฉัน!"^๑

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย " " กำกับข้อความที่เป็นบทสนทนา

อย่างไรก็ดี แม้ฮิวเมอริสต์จะใช้เครื่องหมาย " " ตามแบบอย่างของโบราณจารย์

ที่ใช้กันมาแต่เดิม แต่ฮิวเมอริสต์ก็นิยมใช้เครื่องหมาย ' ' แทนเครื่องหมาย " " เพราะ

สะดวกกว่า ประหยัดเนื้อที่มากกว่า และเขียนได้เร็วกว่า^๒ ดังตัวอย่าง

...ยั้งนั้นมันก็ต้องเขียนว่าซูป ตัว 'บ' สะกดถึงจะถูก^๓

ในที่นี้ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย ' ' กำกับตัวอักษรที่ต้องการเน้นให้ผู้อ่านสังเกต

เป็นพิเศษ

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

เรื่องการกำหนดเวลาของเรา ถ้ากำหนดให้แน่ชัดลงไปไม่ได้ ก็ใช้
ประมาณเอาให้ใกล้เคียง และค่าแสดงการประมาณนั้นก็มีความต่างกัน
ที่จะต้องใช้ให้จำกัดเฉพาะลงไปแต่ละเวลา ไม่ใช่ค่าเดียวจะใช้ได้ทั่วไป
เป็นครอบครัววาล

เช่น 'วัน' ถ้ากำหนดเวลาเพียงประมาณ ก็จะใช้ว่าตอนเช้า ตอนสาย
ตอนราวเที่ยง ตอนบ่าย ตอนเย็น ตอนโพล้เพล้ พลบค่ำ ตอนค่ำ
หรือเช่น 'คืน' ถ้ากำหนดเวลาเพียงประมาณ ก็จะใช้ว่าตอนหัวค่ำ

^๑"หนุ่มอายุสี่สิบห้ากับรองเท่าสี่แดง" รวมเรื่องสั้นหรรษา หน้า ๑๑๕.

^๒สัมภาษณ์ฮิวเมอริสต์เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๕.

^๓"ล่อแหลมอีกแล้ว" ลลนา ๑๖๑ (กันยายน ๒๕๒๒) : ๒๕.

ตอนครึ่งคืน ตอนก่อนคืน ตอนใกล้รุ่ง ตอนสว่างจนสว่าง
หรือเช่น 'อาทิตย์' หรือ 'สัปดาห์' ถ้ากำหนดเวลาเพียงประมาณ
ก็จะใช้ว่า ตอนต้นอาทิตย์ต้นสัปดาห์ ตอนกลางอาทิตย์กลางสัปดาห์
ตอนปลายอาทิตย์สุดสัปดาห์^๑

ในที่นี้ใช้เครื่องหมาย ' ' กำกับคำที่ต้องการเน้นเป็นพิเศษ

อนึ่ง บางครั้งชีวเมทริสค์ก็ใช้ทั้งเครื่องหมาย " " และเครื่องหมาย ' '

ปะปนกันไป ดังตัวอย่าง

คำ 'กาช' นี้ที่จริงก็เป็นคำเดียวกันมีความหมายอย่างเดียวกันกับคำว่า
'แกส' ของชาวบ้านนั่นเอง ซึ่งมีที่ใช้ว่า "ตะเกียงแกส" และ "ใคร
ปล่อยแกสออกมา" เป็นต้น แต่ถึงจะเป็นคำเดียวกันมีความหมาย
อย่างเดียวกัน ถ้าจะใช้ 'กาช' แทน ก็ฟังไม่เป็นภาษาเหมือนกัน^๒

และ

มีปืนใหญ่ชนิดหนึ่งเรียกว่าปืนใหญ่ไร้แรงสะท้อน คือปืนใหญ่ธรรมดา
เวลายิง นอกจากลูกปืนจะพุ่งจากกระบอกปืนไปข้างหน้าแล้ว ยังมีแรง
ถีบตัวเองให้กระบอกปืนดอยหลังอีกด้วย ที่นี้ต่อมาเขาทำอย่างไรไม่รู้
เมื่อยิงแล้วมันไม่ถอยหลัง เรียกปืนชนิดนี้ว่า "ไร้แรงสะท้อน" ผม
เคยเห็นหนังสือพิมพ์ลงคำสัมภาษณ์นานมาแล้ว ซึ่งเกี่ยวกับปืนที่กไว้ว่า
ฉบับชื่อไรวันไหน แก่ไคยีนว่า 'ไร้แรงสะท้อน' แก่ไม่เข้าใจ ก็เลย
ใส่ลงไปหนังสือของเก่าว่า "ปืนใหญ่ร้ายแรงสะท้อน" และต่อมาก็คง
จะพอรู้กันทั่วว่าที่ถูกควรจะใช้คำอย่างไร ก็ใช้ได้ถูกต้องทั่วกัน...^๓

^๑ "ชุมนุมผู้จะเขม่น" ลลนา ๑๘๐ (มิถุนายน ๒๕๒๓) : ๒๕.

^๒ "ล่อแหลมอีกแล้ว" ลลนา ๑๖๑ (กันยายน ๒๕๒๒) : ๒๘.

^๓ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๕.

จากตัวอย่างทั้งสองนี้ จะเห็นได้ชัดเจนว่าฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย " " และ
 เครื่องหมาย ' ' ปะปนกัน โดยใช้เครื่องหมาย ' ' แบบเดียวกับเครื่องหมาย " "
 นอกจากฮิวเมอริสต์จะใช้เครื่องหมาย ' ' แทนเครื่องหมาย " " แล้ว
 ฮิวเมอริสต์ยังใช้เครื่องหมาย ' ' ในกรณีที่เป็นเลขในซ้อนแบบเดียวกับที่เคยมีใช้กันมาแต่
 โบราณ ซึ่งการใช้ในทำนองนี้ไม่มีอะไรแปลกใหม่ ผู้วิจัยจึงจะขอไม่ยกตัวอย่างไว้ในที่นี้

๓.๒ การย่อหน้า

การย่อหน้าชั้นบรรทัดใหม่นี้ แต่เดิมได้จัดอยู่ในเครื่องหมายวรรคตอนอย่างหนึ่ง
 โดยมีชื่อเรียกว่า "มหัตถสัญญา" และมีเครื่องหมายฝนทองฟองมันเป็นสัญลักษณ์^๑ แต่ปัจจุบัน
 ไม่ใช้เครื่องหมายฝนทองฟองมันแล้ว เพียงแต่ใช้วิธีเขียนตัวอักษรให้ห่างจากเส้นกั้นหน้าเข้ามา
 พอให้สังเกตเห็นได้ว่าเป็นย่อหน้าเท่านั้น

การย่อหน้า ใช้เมื่อ "จะขึ้นข้อความใหม่ ในเมื่อกล่าวข้อความตอนต้นหมดแล้ว
 หรือใช้เมื่อจะขึ้นต้นหัวข้อแต่ละหัวข้อเพื่อให้เห็นชัดและเข้าใจง่าย..."^๒

แม้ฮิวเมอริสต์จะมีวิธีการย่อหน้าส่วนหนึ่งเป็นแบบเดียวกันกับที่ได้อธิบายไปข้างต้น
 (ซึ่งในที่นี้จะไม่ขอยกตัวอย่างย่อหน้าประเภทนี้) แต่ก็มีอีกส่วนหนึ่งที่ใช้ต่างไปจากคำอธิบาย

ดังกล่าว กล่าวคือ ขึ้นย่อหน้าใหม่ทั้ง ๆ ที่ยังกล่าวความเดิมไม่หมด ดังตัวอย่าง
 ...เครื่องหมายสมาคมประจำตัวสมาชิก คือตัวโดยสารรถเมล
 ส่วนใครจะประทับใจเครื่องหมายนี้ด้วยวิธีไรนั้น ไม่มีข้อห้ามข้อกำหนด
ใครจะใช้สองนิ้วคืบไว้

ใครจะขยักำไว้ในมือ

^๑ เก็บความจากกำชัย ทองหล่อ, หลักภาษาไทย หน้า ๒๔๓.

^๒ กำชัย ทองหล่อ, หลักภาษาไทย หน้า ๒๔๓.

ใครจะสอดใส่ไว้ในสมุกหนังสือที่ถืออยู่

ใครจะเอาริมฝีปากเม้มเอาไว้

ใครจะเอาฟันหนีบไว้

ใครจะพับเล็ก ๆ สอดไว้ในแหวน, สอดไว้ที่สายนาฬิกาข้อมือ, สอดไว้

ระหว่างฟันสองซี่, ทักหูไว้, เสียบไว้ในรูหู

หรือจะเคี้ยวมันเล่นตลอดทางยัง ใจก็ไค้ทั้งนั้น *

ในตัวอย่างนี้ ชาวเมอริสต์แยกข้อความออกเป็นย่อหน้า ๆ เพื่อเป็นการเน้นความหมายของข้อความแต่ละส่วนให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้ง ๆ ที่ตามปกติแล้ว น่าจะเขียนข้อความทั้งหมดไว้ในย่อหน้าเดียวกัน

ตัวอย่างอื่น ไค้แก่

.....

สมาคมนี้มีสมาชิก ๒ ประเภท

คือ-

หนึ่งสมาชิกสามัญ

สองสมาชิกวิสามัญ ^๒

ในตัวอย่างนี้ ชาวเมอริสต์แยกข้อความในประโยคเดียวกันออกเป็นส่วน ๆ ทำให้ใจความแต่ละส่วนเด่นชัดยิ่งขึ้น ที่น่าสังเกตคือ คำว่า "คือ" เพียงคำเดียว ชาวเมอริสต์ก็นำมาเขียนเป็นหนึ่งย่อหน้าไค้

ตัวอย่างต่อไป ไค้แก่

.....

ี่เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยน ความรู้, ความคิด, ความเห็น, ความจำ, ความฝัน, ความก็, ความชอบ, ความผิด, ความแพ่ง, ความอาญา,

* "เรื่องสมาคมผู้โดยสารรถเมล์" รวมเรื่องสั้นพรรษา หน้า ๖๒-๓.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๕.

และความอ่อนอื่น บรรดาที่จะแลกเปลี่ยนกันได้ในระหว่างผู้โดยสาร

รถเมย์^๑

ในตัวอย่างนี้ ข้อความที่ขีดเส้นใต้ควรจะรวมอยู่ในย่อหน้าข้างบน เพราะเห็นได้ชัดเจนว่ามีเนื้อความต่อเนื่องกัน โดยมีเครื่องหมายจุลภาคและคำเชื่อม "และ" ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน แต่ชีวเมอริสต์กลับแยกข้อความเหล่านั้นออกมาเขียนเป็นอีกย่อหน้าหนึ่งต่างหาก

นอกจากนี้ บางครั้งชีวเมอริสต์ยังใช้คำ "ขานรับ" ในการขึ้นย่อหน้า ดังตัวอย่าง

ครบ-ถูกแล้ว-มันใกล้ แต่มันแย้ครับ ถ้าไม่จำเป็นอย่างสาหัสแล้ว

ไปที่อื่นทันทีไปที่อื่นดีกว่า^๒

ในตัวอย่างนี้ ชิวเมอริสต์ขึ้นย่อหน้าด้วยคำว่า "ครับ" ซึ่งเป็นคำขานรับ

หนึ่ง บางครั้งชีวเมอริสต์ก็ขึ้นย่อหน้าด้วยคำเชื่อมดังปรากฏในตัวอย่างแรกของหน้า

และตัวอย่างที่จะยกมาให้เห็นต่อไปนี้

ก็คือ ผมเป็นนักเอกกระดามาเขียนหนังสือ แล้วก็พิมพ์หรือขาย

ให้เขาพิมพ์...อีกนัยหนึ่งก็คือเป็น "ประพันธ์กร"...คือเข้าไปอยู่ใน

"ประพันธ์กรอาณาจักร" ด้วยคนหนึ่ง^๓

ตัวอย่างนี้ขึ้นต้นย่อหน้าด้วยคำว่า "ก็คือ" ซึ่งเป็นคำเชื่อม

สรุปแล้ว ชิวเมอริสต์มีวิธีการขึ้นย่อหน้าตามแบบอย่างของ โบราณจารย์และตามแบบอย่างของการเขียนสมัยใหม่ กล่าวคือประเภทหนึ่งเป็นการขึ้นย่อหน้าเมื่อหมกใจความหนึ่ง ๆ แล้วขึ้นต้นเรื่องใหม่ ส่วนอีกประเภทหนึ่งเป็นการนำเอาข้อความในเรื่องเดียวกันหรือข้อความเดียวกันมาแบ่งซอยออกเป็นส่วนตัว ๆ ซึ่งประเภทนี้คล้ายคลึงกับวิธีการเขียนของนักหนังสือพิมพ์ในยุคปัจจุบันนี้

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๙๔.

^๒ "เรื่อง-นำเที่ยววัดพระแก้ว" ซุกเพชรน้ำหนึ่ง หน้า ๑๐๕.

^๓ "ให้สัมภาษณ์อย่างเบื่อกอก" ชีวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๑๓.

๓.๓ การใช้อักษรย่อ

จากการศึกษาวิเคราะห์งานเขียนของฮิวเมอริสต์พบว่ามีการใช้อักษรย่อ ๒ ประเภท คือ

๓.๓.๑ ประเภทที่ย่อแล้วมีจุกลมหัพภาค

๓.๓.๒ ประเภทที่ย่อแล้วไม่มีจุกลมหัพภาค

๓.๓.๑ ประเภทที่ย่อแล้วมีจุกลมหัพภาค

ประเภทนี้แบ่งย่อยออกได้เป็น ๒ ชนิดคือ

๓.๓.๑.๑ มีจุกลมหัพภาคหลังตัวอักษรแต่ละตัว

๓.๓.๑.๒ มีจุกลมหัพภาคเพียงจุกเดียวหลังตัวอักษรย่อทั้งหมด

๓.๓.๑.๑ มีจุกลมหัพภาคหลังตัวอักษรแต่ละตัว แม้ฮิวเมอริสต์จะยืนยันอย่างหนักแน่นว่าตนเป็นนักเขียนที่เขียนคำตามเสียงพูด จึงไม่นิยมใช้ตัวอักษรย่อชนิดนี้ แต่จากการวิจัยพบว่ามีการใช้อักษรย่อประเภทนี้ไม่น้อย ดังตัวอย่าง

ถ้าท่านยังเก็บปฏิทินปี พ.ศ. ๒๔๘๕ หรือ ค.ศ. ๑๙๔๒ ไว้อย่างที่ผมเก็บ
ละก็ คุณเอาออกมาแขวนโชว์ได้เลย เพราะปีที่กล่าวถึงนี้ขึ้นต้นวันที่ ๑
มกราคมเป็นวันพฤหัสบดีเหมือนปี ๒๕๐๒ หรือ ๑๙๕๕ นี้ *

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ใช้อักษรย่อ พ.ศ. และ ค.ศ. แบบเดียวกับที่คนทั่วไปใช้กัน
อักษรย่อทั้ง ๒ คำนี้ เห็นได้ชัดว่ามีจุกลมหัพภาคหลังตัวอักษรแต่ละตัว
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ชายเก๋นั้นรับคำว่า "ครบ" เสียงตัว บ. สะกดยังไม่ทันจะขาดจาก
ปากเขาคือ เขาก็พุ่งหลาวลงไปแล้ว! ๒

ในตัวอย่างนี้ใช้อักษรย่อเพื่อเขียนพยัญชนะตัวหนึ่งในภาษาไทย คือตัว บ. โดยมีจุกลมหัพภาคหลังตัวพยัญชนะนั้น

* "ปฏิทินขึ้นสมอง..." ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๒๓๔.

๒ "ผลของการปลุกนิยาม" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๔๖.

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

สิ่งปีเภาหรับปีใหม่ควยเพลงต้นตระกูลไทย--ชวนเชิญคุ้มอวยพรท่าน

จอมพล ป.ฉ.ฉ.พ.พ. คุ้มเพลงต้นตระกูลไทย *

ตัวอย่างนี้คล้ายคลึงกับตัวอย่างที่แล้วตรงที่ใช้อักษรย่อเขียนเสียงพยัญชนะในภาษาไทย โดยมีจุดมหัพภาคหลังตัวอักษรย่อแต่ละตัว

ที่น่าสังเกตก็คือ มีการเล่นชื่อตัวพยัญชนะในภาษาไทยที่อยู่เรียงกันตามลำดับก่อนหลัง คือ ป, ฉ, ฉ, พ, และ พ- ตามลำดับ "จอมพล ป." ในตัวอย่างนี้ ทุกคนทราบดีว่า "ป." ย่อมาจากนามเต็ม "แปลก" ซึ่งก็หมายถึงจอมพลแปลก พิบูลสงครามนั่นเอง แต่จอมพล ฉ, ฉ, พ, พ นั้น ไม่เคยปรากฏว่าเป็นชื่อของบุคคลสำคัญคนใดของไทยเลย มีก็แต่เพียงจอมพล ป. เท่านั้น ฉะนั้น การเขียนตัวอย่างนี้เรียงกันในลักษณะของอักษรย่อในที่นี้ จึงเป็นเพียงการใช้ภาษาอย่างมีอารมณ์ขันของชีวเมอริสต์เท่านั้น

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

อันนักมวยเอกทั้งสองนี้ กำหนดจะชกชิงเงินรางวัลก้อนใหญ่กันที่

สนามมวยชั่วคราว หรือชั่วคราวสองคราว หรือชั่วคราวสามคราวที่ ย.น.ช.

(อยู่ถัดจาก ม.ช.ก. ไปเพียงอักษรเดียว) ในวันรุ่งขึ้นนั่นเอง ^๒

ในตัวอย่างนี้ ยังคงเล่นชื่อพยัญชนะในภาษาไทยคล้ายตัวอย่างที่แล้ว กล่าวคือ ชิวเมอริสต์ใช้ชื่อย่อ ย.น.ช. เป็นชื่อสนามมวย และบรรยายว่าอยู่ถัดจาก ม.ช.ก. ถ้ายบรรยายเพียงเท่านี้ ผู้อ่านก็ต้องตีความว่าอยู่ใกล้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งแต่เดิมมีชื่อว่า "ธรรมศาสตร์และการเมือง" และคนโดยมากมักเรียกสั้น ๆ ว่า ม.ช.ก. แต่พอชีวเมอริสต์เพิ่มคำบรรยายลงไปว่า อยู่ถัดจาก ม.ช.ก. "ไปเพียงอักษรเดียว" ก็ทำให้ผู้อ่านทราบว่า ไม่ใช่เป็นคำบรรยายที่ระบุตำแหน่งแห่งที่ของสนามมวยนี้เสียแล้ว แต่เป็นการใช้ภาษาอย่างมีอารมณ์ขันของชีวเมอริสต์ เพราะ ย. อยู่ถัดจากตัว ม. เพียงอักษรเดียว, ตัว น. ก็อยู่ถัดจากตัว ช. เพียงอักษรเดียว และตัว ข. ก็อยู่ถัดจากตัว ก. เพียงอักษรเดียวเช่นกัน นับว่า

* ทัศนคติสัญจร หน้า ๘๑๘.

^๒ "ชกกันเพราะความเห็นตรงกัน" ชิวเมอริสต์ตีพิมพ์ หน้า ๓๗๑.

เป็นการใช้อักษรย่อที่แฝงความคึกแยะบดอย่างน่าขมขันที่เคียว

นอกจากตัวอักษรย่อต่าง ๆ ที่ยกตัวอย่างมาแล้วนี้ ยังมีการใช้อักษรย่อประเภทที่มีจุดมัพภาคหลังตัวอักษรแต่ละตัวในคำอื่น ๆ อีก เช่น ส.ค.ส. (ซึ่งฮิวเมอริสต์แปลว่า "สมความประสงค์") และ L. ก. ฮ. ซึ่งเป็นนามปากกานามหนึ่งของฮิวเมอริสต์

คำว่า "ส.ค.ส." ถ้าพิจารณาอย่างผิวเผิน จะเห็นว่าฮิวเมอริสต์เขียนเหมือนคนอื่น ๆ แต่แท้จริงแล้ว แม้จะเขียนโดยมีจุดมัพภาคหลังตัวอักษรย่อแต่ละตัวเหมือนคนอื่น แต่ฮิวเมอริสต์ก็ใช้ในความหมายที่ต่างจากผู้อื่นใช้กัน เพราะคนทั่วไปใช้คำ "ส.ค.ส." ในความหมายว่าส่งความสุข แต่ฮิวเมอริสต์กลับใช้ในความหมายว่า สมความประสงค์^๑

ส่วน L. ก. ฮ. เป็นนามปากกานามหนึ่งของฮิวเมอริสต์ คำย่อนี้แปลกที่คนทั่วไปใช้ตรงที่เป็นคำย่อที่ประกอบด้วยตัวอักษรภาษาอังกฤษและตัวอักษรภาษาไทยปนกัน ซึ่งรายละเอียดของคำ ๆ นี้ผู้วิจัยได้อธิบายไว้แล้วในบทที่ ๒ ของรายงานการวิจัยเรื่องนี้

อนึ่ง การใช้อักษรย่อประเภทนี้ บางกรณีก็ทำให้สับสน เกิดการเข้าใจผิดได้เหมือนกัน หากอักษรย่อนั้นบังเอิญมีเสียงตรงกันหรือซ้ำกันเข้า ดังที่ฮิวเมอริสต์ได้ยกตัวอย่างไว้ในงานเขียนดังนี้

มีชายคนหนึ่งถามโปลิศคนหนึ่งว่า ส.ป.อ. ไปทางไหน โปลิศก็ทำแผนที่บนถนนให้ดู บอกทางให้ไปยัง ศ.ป.อ. ชายคนนั้นคำนับลาขึ้นแท็กซี่ไปยัง ศ.ป.อ. สักครู่หนึ่งก็กลับมายังโปลิศคนแก่นั้นอีก ลงจากรถบอกว่า ว่าคุณทำไมถึงต้มผม ที่ทางให้ผมไป ศ.ป.อ. ผมจะไป ส.ป.อ. ตะหาก โปลิศก็ว่าจะไปรู้เระอะ ผมเป็นโปลิศไค้ยนคำย่ออย่างงี้ผมก็ชี้ให้ไป ศ.ป.อ. ศูนย์ห้องกันอาชญากรรมตามถนนี่ะชี้ ใครจะไปรู้ใจคุณ ว่าคุณอยากจะไป ส.ป.อ. สนธิสัญญาป้องกันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้นละ^๒

^๑"ส.ค.ส. สมความประสงค์" สยามสมัยรายสัปดาห์ (๘ มกราคม ๒๔๘๘) : ๒๒.

^๒"โทรทัศน์" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๒๕๕.

สรุปได้ว่า แม้อิวเมอริสต์จะใช้อักษรย่อประเภทนี้แบบเดียวกับผู้อื่น คือใช้โดยมีจุดมัพภาคหลังตัวอักษรแต่ละตัว แต่การใช้ของอิิวเมอริสต์ก็แฝงเอกลักษณ์ของตนในด้านการให้อารมณ์ขันแก่ผู้อ่าน ซึ่งลักษณะเช่นนี้พบได้เสมอในงานของนักเขียนท่านนี้

๓.๓.๑.๒ มีจุดมัพภาคเพียงจุดเดียวหลังตัวอักษรย่อทั้งหมด อักษรย่อชนิดนี้จะปรากฏเป็นตัวอักษร ๓ ตัวโดยไม่มีสระปะปน แล้วมีจุดมัพภาคหลังตัวอักษรย่อทั้งหมดนั้น

อิิวเมอริสต์ใช้ตัวอักษรย่อชนิดนี้โดยเริ่มจากวัตถุประสงค์ในการย่อชื่อเคื่อนต่าง ๆ ของไทยเพื่อใช้ในภาษาเขียนหรือภาษาที่เป็นทางการ โดยอิิวเมอริสต์เขียนไว้ในงานของคนว่า

การย่อชื่อเคื่อนในภาษาไทยทำกันอยู่ ๔ วิธี...วิธีแรกย่อโดยตัด

"คม" หรือ "ยน" หรือ "พันธ" ทั้งเสียคือ เหลือเพียงเมษา,

พฤษภา, มิถุนา, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน, ธันวาคม,

มกรรา, กุมภาพันธ์, มีนาคม เป็นภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียน...วิธีที่สอง

ย่อโดยตัดปัจจัยส่วนต่อท้ายคำคือ "อาคม" หรือ "อายน" ซึ่งแปลว่า

"การมาถึง"ออกเสีย เหลือไว้แต่ศัพท์อันเป็นชื่อกลุ่มดาวในราศี คือ

เมษ พฤษภ มิถุน กรกฎาคม สิงห กันยายน ตุลาคม พฤศจิกายน ธันวาคม มกร

กุมภ มีนาคม และบางทีบางคนที่ประคับการันต์เข้าไปให้มันรุงรังจุ่นวาย

โดยไม่ควรรใส่เลย เคื่อนที่พอจะใส่ได้แต่ก็ไม่ควรรใส่ก็มี สิงห,

กันย, ธันวาคม, กุมภาพันธ์ นอกนั้นใส่การันต์ไม่ได้ไม่แต่เพียงไม่ควร วิธี

นี้ราชการพลเรือนและชาวบ้านใช้กันมานาน แต่พอราชการพลเรือน

ต้องรับเอาแบบของทหารซึ่งบัญญัติใช้กันไว้นานแล้วเหมือนกันนั้นมาใช้...

ชาวบ้านก็เลยต้องใช้แบบของทหารด้วย...วิธีที่สาม-คือแบบของทหาร-

ย่อโดยเอาพยางค์หน้าหรือบางที่ตัวหน้าของเคื่อนซึ่งมีสระติดพระรุงพระวัง

มาด้วยนั้นมาผสมกับตัวย่อของพยางค์ท้ายของเคื่อนนั้นเป็นรูปดังนี้ เม.ย.

พ.ค. มิ.ย. ก.ค. ส.ค. ก.ย. ต.ค. พ.ย. ธ.ค. ม.ค.

ก.พ. มี.ค. ...วิธีที่สี่-ไม่ควรจะเรียกวิธีย่อ-เรียกวิธีแทนดีกว่า-คือ

ใช้ตัวเลขลำดับเคื่อนแทน สมัยเมษายนเป็นต้นปี ก็ใช้ ๑ แทนเมษายน

นอกจากนี้ ฮิวเมอริสต์ยังได้นำวิธีการย่อคั้งกล่าวมาใช้เรียกมาตรการนับจำนวนเงินของไทยด้วย คั้งตัวอย่าง

...มีหวังอยู่อย่างเดียว ก็พิมพ์เรื่องของตัวเองขายเท่านั้น ที่พอจะทำให้ บสค. เบียดกันอยู่ในกระเป๋าได้สักชั่วโมงสองชั่วโมง^๑

ในที่นี้ใช้ บสค. ในคำเต็มว่า บาทสตางค์ ซึ่งเป็นจำนวนหน่วยนับทางการเงินของไทย ซึ่งความหมายรวม ๆ ก็คือเงินที่ใช้ซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและสิ่งของต่าง ๆ นั้นเอง

นอกจากนี้ ฮิวเมอริสต์ยังย่อคำ พระราชบัญญัติ เหลือเพียง พรบ. ด้วย คั้งตัวอย่าง ชักเริ่มหวาคเสียวแล้วซี!

รถถึงเข้าสภา [หัวข่าวพิมพ์ไทย ๑๓ มถย. ๕๓]

▶▶ ฮ้า! อย่าเล่นนะ ถึงคราวพิจารณา พรบ. บประมาณกันอีกแล้วหรือนี่? อ้อ! เพียงกระพุดตามเรื่องรถถึงเท่านั้นหรือหรือ นึกว่าตัวรถถึงบุกบันเข้าไปยังงั้นจริงจัง เล่นเอาวิตกแทนฝ่ายค้านเสียแทบแย้!^๒

๓.๓.๒ ประเภทที่ย่อแล้ว ไม่มีจุดมหัพภาค

ประเภทนี้พบได้ทั่วไปและพบเสมอในงานเขียนของฮิวเมอริสต์ ทั้งนี้เพราะฮิวเมอริสต์ใช้ภาษาพูดในงานเขียน เมื่อใช้ภาษาพูด การย่อตัวอักษรก็เป็นแบบภาษาพูดไปด้วย กล่าวคือ เวลาย่อตัวอักษร จะมีเสียง /อ/ หลังตัวย่อนั้น ๆ เพื่อให้สามารถเข้าใจได้แจ่มแจ้งยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจะขอแบ่งเป็นหัวข้อย่อย ๆ ดังนี้

๓.๓.๒.๑ ย่อแล้วไม่มีตัว อ. หลังพยัญชนะ แต่ยังคงออกเสียง /อ/

๓.๓.๒.๒ ย่อแล้วมีตัว อ. เคียง คือมีตัว อ. ปรากฏหลังพยัญชนะ มองเห็นได้ชัดเจน

^๑"หลังมานกระคาศ" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๓๐.

^๒ภาษาไทยของเรา ทั้งที่ใช้ฝึกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๑๔-๕.

๓.๓.๒.๑ ย่อแล้วไม่มีตัว อ. หลังพยัญชนะ แต่ยังคงออกเสียง /ออ/ ดังตัวอย่าง
 ...และถ้าไปเรียนเขียนมาจากโรงเรียนเป็นตัวแรก ก็น่าจะเขียน
 ตัว 'ก' ไ้ก่อน เพราะฉะนั้นถ้ากลับมาเขียน 'ก-ข-' ตามลำดับไป
 ก็ไม่เป็นที่คั่นต้น แต่ข้ามไปเขียนตัว 'อ' เป็นตัวแรกของการหัดเขียน
 หนังสือ จึงกลายเป็นโหวยไป^๑

ในตัวอย่างนี้ ใช้ ก, ก-ข-, และ อ โดยไม่มีตัว อ.เคียง รวมทั้งไม่มีจุคมัทพภาค
 ้วย

ตัวอย่างอื่น ไ้แก่

...จนกระทั่งข้าพเจ้ามานั่งชกเป็ยร้อยโนกิตตาการจิวแล้ววันนี้ และ
 จนกระทั่งรตที่ยังคงอยู่อย่างเกิมนั้นมานั่งรวมโต๊ะ้วย...^๒

ในตัวอย่างนี้ รต และ ต ไม่มีตัว อ.เคียง และไม่มีจุคมัทพภาค แต่ยังคงออกเสียง
 อ่านว่า /รตอ/ และ /ตอ/ เสมือนกับว่ามีตัว อ.เคียงอยู่ด้วย

๓.๓.๒.๒ ย่อแล้วมีตัว อ.เคียง คือมีตัว อ. ปรากฏหลังพยัญชนะ มองเห็นได้ชัดเจน
 ดังตัวอย่าง

ถ้าแกเป็นเยอรมันตะก้อมก็พอมีโอกาศจะสะกตชื่อแกไ้ถูก เพราะ
 ผมเคยเรียนภาษาเยอรมันตอนอยู่ชั้นมอเจ็ดมอแปดพอศอหกหนึ่งหกสอง^๓

ในตัวอย่างนี้ ใช้ "มอ" โดยย่อมาจากคำเต็มว่า มัธยมศึกษา และ "พอศอ"
 ซึ่งย่อมาจากคำเต็มว่า พุทธศักราช

ตัวอย่างอื่น ไ้แก่

แหม อยากบอกชื่อนอสอพอที่ผมเก็บคำหรือความมายืนนินทาจิงกรับ แต่

^๑"หวยซ่า" ชีวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๓๕๗.

^๒"อ้ายบ้านแตก" ชีวเมอริสต์คิกเบ่ง หน้า ๒๒๓.

^๓"เอาที่ไซค์ไทยแลนคัสแคนเซมร" หัตศกีสัญจร หน้า ๕๖.

กลัวจะกะโหลกร้าวมากกว่า เลยระงับความอยากเสีย^๑

คำว่า "นอกสื่อพอ" ในตัวอย่างนี้ย่อมาจากคำเต็มว่า หนังสือพิมพ์ เป็นการเขียนคำย่อ โดยไม่มีจุดมหัพภาค และมีตัว อ. หลังตัวอักษรย่อแต่ละตัวด้วย

อนึ่ง นามปากกา "ศรีฮอลิวู้ด" ของฮิวเมอริสต์ คำว่า "ฮอ" ก็ย่อมาจากคำเต็ม "ฮิวเมอริสต์" และเวลาเขียนก็เขียนย่อแบบเดียวกับตัวอย่างข้างต้น คือไม่มีจุดมหัพภาค แต่มีตัว อ. หลังพยัญชนะ ฮ. ด้วย

นอกจากนี้ยังพบว่า บางแห่งฮิวเมอริสต์เขียนคำเต็มของอักษรย่อที่อยู่ข้างหน้า เพื่อบอกให้ผู้อ่านทราบว่า อักษรย่อนั้นย่อมาจากคำเต็มอะไร ดังตัวอย่าง

เมื่อเล่าให้ฟังทางวิทยุไปยังงั้นแล้ว รุ่งขึ้นผมก็ได้รับจอมจอกหมายฉบับหนึ่งเขียนมาสั้นสั้นว่า...^๒

"จอมจ" ย่อมาจากคำเต็มว่า จกหมาย และฮิวเมอริสต์ได้เขียนคำเต็มหลังคำย่อด้วย ตัวอย่างอื่น ใ้แก่

กรรมการกีฬากรรมกรถือเสียมแบกจอบเป็นอาวุธไปพิชิตคั่นดินเฉพาะกิจ

เจอกำลังเดินเครื่องสูบน้ำ มีจอนอทคือเจ้าหน้าที่คุมเครื่องอยู่^๓

ในตัวอย่างนี้ ใ้คำย่อ "จอนอท" ซึ่งย่อมาจากคำเต็มว่า เจ้าหน้าที่ และขณะเดียวกันก็ใ้คำเต็มนี้ไว้ข้างหลังคำย่อด้วย

ในเรื่องการใช้อักษรย่อนี้ ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่าเป็นสิ่ง

จำเป็นควบคู่กันไปกับความเจริญของบ้านเมือง เพราะหน่วยงานที่จะ

อำนวยความสะดวกเรื่องให้เกิดขึ้นนี้ ก็จะต้องเพิ่มขึ้นขยายออก

^๑"ยี่นินทา" ลลนา ๑๕๔ (มกราคม ๒๕๒๔) : ๔๐.

^๒"ยังตักไม้ขาด" ลลนา ๑๕๒ (เมษายน ๒๕๒๒) : ๒๔.

^๓"น้ำท่วมแอนค้อไอ" ลลนา ๑๕๑ (ธันวาคม ๒๕๒๓) : ๔๐.

และประชาชนผู้เป็นเจ้าของภาษาโดยทั่วไปแล้ว ก็คาดว่าจะสามารถทำให้การเขียนคำย่อของชื่อเครื่องลงรอยเป็นรูปแบบเดียวกันได้

๓.๔ การใช้ตัวเลข

จากการวิเคราะห์งานเขียนของชีวเมอริสต์ จัดได้ว่าชีวเมอริสต์เป็นนักเขียนผู้อุรักษเลขไทยได้คือผู้หนึ่ง เพราะพยายามใช้เลขไทยในงานเขียน โดยได้อธิบายเหตุผลในการกระทำเช่นนี้ว่า

บ้านเมืองหลายแห่งหลายชาติหลายภาษา ที่ไม่มีตัวเลขใช้ของตัวเอง ต้องยืมเลขฝรั่งมาใช้ นั่นก็ช่างเขาปะไร เรามีของเราเองอย่าง สมเกียรติเราก็ควรใช้ของเราซิ ถึงจะเขียนไม่ค่อยง่ายไปบ้าง เลขไทยก็เป็นของไทยที่พูดของพูดก็ชั้นก็ไม่รู้คิดประดิษฐ์ไว้ให้ใช้^๑

การใช้ตัวเลขของชีวเมอริสต์แบ่งออกเป็นหัวข้อ ๆ ได้ดังนี้ คือ

๓.๔.๑ การใช้ตัวเลขบอกลำดับหรืออันดับ

๓.๔.๒ การใช้ตัวเลขบอกจำนวน

๓.๔.๓ การใช้ตัวเลขแทนเสียงและคำบางคำที่ควรจะเขียนเป็นตัวหนังสือ

๓.๔.๑ การใช้ตัวเลขบอกลำดับหรืออันดับ

ตัวอย่างประเภทนี้ ได้แก่

ที่ผมบอกว่า ตัดทิ้งเสียหนึ่งในสามนั้น มาตรวจกองที่ทิ้งอีกที่เห็นว่า รวหนึ่งในสองก็พอจะพูดได้ บรรดาที่ทิ้งนั้นคือ ๑. จำพวกข้อเขียนรุ่นเก่า ๆ ที่ลงในรายวัน ซึ่งจะได้ความน้อยไปเสียแล้ว... ๒. จำพวกแปลฉันทพิมุสสุคี แม้จะครึกครื้นอยู่... แต่ก็เปลืองที่หลายสิบหน้า ๓. จำพวกที่พาดและฟังไปถึงยุคมียุคคำตรวจเรื่องอำนาจอัศวินทรนง...^๒

^๑"เกณินินทา" ลลนา ๑๕๕ (กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔) : ๒๕.

^๒"บอกเล่า" ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฝึกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า [๕].

ในตัวอย่างนี้ ชาวเมอริสต์ใช้เลขไทยบอกลำดับหัวข้อที่ละข้อ โดยมีจุดมัพภาคหลัง
ตัวเลขบอกลำดับหัวข้อด้วย

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

เปล่า, พิเศษหรือวิสามัญอย่างไร ก็ไม่เห็นสำคัญ เป็นแกงเนื้อแล้ว
ละก้อ ฉันทักใส่ปากเดิม ๆ ไปเท่านั้นเอง นายกระสอบตอยไปยืน
ประสานมืออยู่ห่าง ๆ เหมือนชั้นจัตวาอันดับ ๘ ยืนรอรับคำสั่งจากอธิบดี^๑

ในตัวอย่างนี้ ใช้เลขไทยคือ ๘ บอกอันดับโดยไม่มีจุดมัพภาคหลังตัวเลข
ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

แต่จนกระทั่งบัดนี้(๒๕๐๕) การใช้วิธีสะกดการันต์ในสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ
ทั้งของทางราชการ ของเอกชน และในแผ่นป้ายตามถนนที่สาธารณะ
ทั่วไป ก็ยังไม่ลงรอยได้ระเบียบเรียบร้อยตามบรรทัดฐานดังกล่าวนั้น
ได้สมบูรณ์ครบถ้วน ยังคงมีที่ไ้กันฉิบบรรทัดฐานที่วางไว้ ทั้งนี้ด้วยความ
เคยชินตามวิธีเขียนที่ผิด และไม่อาทรสนใจที่จะแก้ไขให้ถูก^๒

ในตัวอย่างนี้ ใช้ตัวเลขไทยคือ ๒๕๐๕ บอกลำดับปีพุทธศักราช

อนึ่ง แม้ชาวเมอริสต์จะใช้เลขไทยในการเขียนบอกลำดับหรืออันดับ แต่ถ้าเป็นเลขหมาย
โทรศัพท์และเลขหมายรถยนต์ ชาวเมอริสต์จะไม่ใช้เลขไทย แต่ใช้เลขอารบิก ทั้งนี้เพื่อให้
สอดคล้องกับความเป็นจริง ดังตัวอย่าง

...อีกห้องเบอร์โทรศัพท์ 4244952 ของผม ก็ไม่ได้เที่ยวเขาไป
ปิดประกาศไว้ให้ใครรู้ทุกเสาไฟฟ้า^๓

ชาวเมอริสต์ได้อธิบายเหตุผลในการเขียนเลขหมาย โทรศัพท์และเลขหมายรถยนต์เป็นเลข
อารบิก ดังนี้

^๑"หมาป่ากับลูกแกะ" ชีวเมอริสต์ศึกษา หน้า ๑๑๒.

^๒"บอกเล่า" ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ผิดด้วยวิธีล่อแหลม หน้า [๑].

^๓"ไปบุรี" Pot Pourri ลีลา ๒๑๗(มกราคม ๒๕๒๕) : ๒๒.

ทางการบางแห่งบังคับใช้เลขฝรั่งก็มี เช่น เลขหมายโทรศัพท์ นั้น ก็เพราะของทำจากต่างประเทศ ไม่ได้ทำเองในบ้านเมืองเรา เขาห้ามายังไงก็ใช้ยั้งนั้น แล้วก็ออกจะถือเป็นสากลทั่วไปด้วย... เลขหมายรถยนต์ทั่วไปก็ใช้เลขฝรั่ง ทั้งนี้ก็เห็นใจเกรงใจฝรั่ง กลัวว่าเวลาฝรั่งถูกรถยนต์แล้วมันจะอ่านเลขไทยไม่ออก เลขหมายรถยนต์ที่ใช้เลขไทยก็เห็นมีรถยนต์หลวง กับของทหารหน่วยหนึ่งไม่ว่าจะจำผิดหรือถูก^๑

นอกจากนี้ ฮิวเมอริสต์ยังย้ำว่า หากใช้เลขไทยเขียนเลขหมายโทรศัพท์ "ดูจะผิดฝาผิดตัว และจะดูเคอะเขิน... เพราะที่เครื่องโทรศัพท์ไม่มีเครื่องไหนใช้เลขไทย"^๒

๓.๔.๒ การใช้ตัวเลขบอกจำนวน

ตัวอย่างการใช้ตัวเลขบอกจำนวน ใต้แก้ว

ขอโทษครับขอโทษครับขอโทษครับ

...ปิ้งฮิส... สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ ๒,๗๒๒ ฟิต...

▶▶ ปิ้งฮิสสูง ๒ ฟุตครึ่งกว่ากว่าน่ะครับ ถ้าเขียนใช้จุดมหัพภาค (ฟุตสตอป) ยั้งนั้น--หากจะให้เข้าใจว่าสูงสองพันเจ็ดร้อยยี่สิบสองฟุต ต้องใช้จุดจุลภาค (คอมม่า) ยั้งนี้ครับ

๒,๗๒๒^๓

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ท้วงการใช้เครื่องหมายค้นหลักเลขจำนวนนับในเรื่อง "สองข้างทาง" ในหนังสือ แสนสุข ฉบับประจำวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ และในตัวอย่างเดียวกันนี้ เห็นได้ชัดว่า ฮิวเมอริสต์ใช้เลขไทยในการเขียนบอกจำนวน

^๑"เก็นนินทา" สทนา ๑๕๕ (กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔) : ๒๕.

^๒"นินทาทำเคียว" สทนา ๑๕๖ (กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔) : ๓๒.

^๓ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ผิดด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๑๖๐.

ตัวอย่างอื่น ใต้

คุณเปล่า...บอกกับเหลวแต่เพียงว่า แฮ้! นี! แก! เอาเกือก

สีนั้นดูหนึ่งเบอร์ ๓๔ เร็วเร็วหน่อย *

ในตัวอย่างนี้ใช้ตัวเลขไทยบอกขนาดรองเท้าที่ "คุณเปล่า" ต้องการ
นอกจากนี้ ฮิวเมอริสต์ยังใช้ตัวเลขในการบอกจำนวนราคาด้วย ดังตัวอย่าง

เป็นอันว่าที่ขึ้นราคาถึงขั้นวิปริตนี้ ก็ไปแน่นซ้อนทับกันอยู่ในที่ ๑๒.๐๐

บาทเท่านั้นเอง ที่ ๖๐.๐๐ บาทต้องข้อมให้เต็ม และที่ ๑๐๐.๐๐ บาท

ซึ่งหวังเอาไว้ตอนเศรษฐกิจนั้นไม่สำเร็จ ๒

ในตัวอย่างนี้ใช้ตัวเลขไทยบอกจำนวนราคาที่หนึ่งดูการแข่งขันขกมวย แต่มีที่น่าสังเกตคือ
ฮิวเมอริสต์เขียน ".๐๐" หลังจำนวนราคาเต็มด้วย ใต้ ๑๒.๐๐, ๕๐.๐๐ และ ๑๐๐.๐๐

๓.๔.๓ การใช้ตัวเลขแทนเสียงและคำบางคำที่ควรจะเขียนเป็นตัวหนังสือ

ตัวอย่างการใช้ตัวเลขประเภทนี้ ใต้

๕! ๕! ๕! ๕! (ข้าพเจ้าหัวร่อ) ๓

ในที่นี้ใช้ตัวเลข "๕" แทนเสียงหัวเราะ "ฮา" โดยมีเครื่องหมายอัศเจรีย์กำกับหลัง
ตัวเลขแต่ละตัวด้วย

อนึ่ง บางครั้งฮิวเมอริสต์ก็ใช้เลข "๕" แทนเสียงหัวเราะโดยไม่มีเครื่องหมายอัศเจรีย์
กำกับหลังตัวเลขแต่ละตัว แต่ใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์เพียงอันเดียวหลังตัวเลขทั้งหมด ใต้

ถ้าคนถูกสาธยายปอนเลอะเทอะมากเครื่องแต่งกายหายสวดยหายหลอ

หมก ยึ่งหัวร่อ ๕๕๕! ๔

* "เกือกกักเกือกคับเกือกบีบ" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๒๗๔.

๒ "นักมวยรูปหล่อ" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๒๔๒.

๓ "โป-ปู้" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๕๕๔.

๔ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๕๕.

ตัวอย่างการใช้ตัวเลขไทยแทนค่าบางค่าที่ควรเขียนเป็นตัวหนังสือหรือตัวอักษร ใต้แก่
 เมื่อไม่มีตัวที่จะเป็นคอมมิวนิสต์ได้สักตัวเช่นนี้ จึงเป็นใค้อย่างมาก
 เพียงละคร ๑๐๐๐ ทาง คำ ๑๐๐ แก้ว โดย ' ฮิวเมอริสต์ ' คำ ๑๐๐
 กรองโดย ' สุขเล็ก ' ๑

ในตัวอย่างนี้ แทนที่ฮิวเมอริสต์จะเขียนว่า "ละครพันทาง" "คำร้อยแก้ว" และ "คำร้อยกรอง"
 กลับเขียนว่า "ละคร ๑๐๐๐ ทาง" " คำ ๑๐๐ แก้ว" และ "คำ ๑๐๐ กรอง" ตามลำดับ ข้อที่
 น่าสังเกตในที่นี้คือ ตัวเลข ๑๐๐๐ ในที่นี้ไม่มีเครื่องหมายจุดภาคคั่นหลักเลขอยู่ด้วย

ในเรื่อง "สุชนาตะกัม" ฮิวเมอริสต์ใช้ตัวเลข ๑ แทนค่าที่ควรจะเขียนด้วยตัวหนังสือหรือ
 ตัวอักษรว่า "หนึ่ง" ดังปรากฏในตัวอย่างต่อไปนี้

สำคัญ ไงจะ ? เขาถือกันว่า นายไมตรีทำอะไรประหลาดให้เพิ่มขึ้น
 ในโลกอีกหย่าง ๑ หรือจะ ?

ไมตรี จะ ต้องขอร้องไหสหย่างยิ่งที่อุทริถึงเพียงนั้น ขอกราบเท้า
 คุณพ่อ-เอ๋ย-ขอค่านับเท่าท่าน เพื่อให้หายโกรธ

สำคัญ ไม่เป็นไรจะ ชอบกลมาก เรื่องราวเป็นหย่างไรกัน ?
 โปรดบันยายให้ฉันฟังซิจะ

ไมตรี เป็นความซาคยักึกของฉันไปชั่วขณะจะ ต้องขอโทษอีกครั้ง
 คือเราหมั่นกันตั้งปีกว่าแล้ว ฉันก็ตั้งตาคอยว่า เมื่อไรจะ
 กำหนดแต่งงานกันเสียที ๑ นอ ถามท่าน ท่านก็ให้ถาม
 คุณสมควน ถามคุณสมควน คุณสมควนก็บายเบียงให้ถามท่าน

...

ในตัวอย่างนี้ใช้ "หย่าง ๑" และ "ที่ ๑" แทน "อย่างหนึ่ง" และ "ที่หนึ่ง" ตามลำดับ

๑ "สังข์ทองตอนตีกลอง" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๓๒๕.

๒ "สุชนาตะกัม" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของฮิวเมอริสต์ หน้า ๑๐๒.

ข้อความที่ยกมานี้สะกดตามอย่างฮิวเมอริสต์ เพราะเป็นเรื่องที่ฮิวเมอริสต์ต้องการ
 ถ่ายทอดบรรยากาศของการใช้ภาษาและวัฒนธรรมไทยในปี ๒๔๕๕.

สรุปแล้ว นับว่าอิิวเมอริสต์มีวิธีการใช้ตัวเลขไทยที่น่าสนใจมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้ตัวเลขไทยแทนเสียงและแทนค่าบางค่าคงที่ไค้กล่าวไปแล้ว ซึ่งมีผลทำให้ข้อเขียนของ อิิวเมอริสต์มีลักษณะแปลกแหวกแนว น่าสนใจ นอกจากนี้ การใช้ตัวเลขไทยของอิิวเมอริสต์ ยังเท่ากับเป็นการช่วยอนุรักษ์เลขไทยให้คงอยู่ในภาษาไทยอีกด้วย

๓.๕ การใช้ตัวอักษรแทนตัวเลขและเครื่องหมาย

เพื่อให้เข้าใจหัวข้อนี้อย่างแจ่มแจ้ง ผู้วิจัยจะขอแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ ดังนี้คือ

๓.๕.๑ การใช้ตัวอักษรแทนตัวเลข

๓.๕.๒ การใช้ตัวอักษรแทนเครื่องหมาย

๓.๕.๑ การใช้ตัวอักษรแทนตัวเลข

อิิวเมอริสต์ใช้ตัวอักษรแทนตัวเลข ๒ ประเภทคือ

๓.๕.๑.๑ ตัวเลขบอกลำดับหรืออันดับที่

๓.๕.๑.๒ ตัวเลขบอกจำนวน

๓.๕.๑.๑ ตัวเลขบอกลำดับหรืออันดับที่ อิิวเมอริสต์ใช้ตัวอักษรแทนตัวเลขบอกลำดับที่ ๒ อย่างด้วยกัน อย่างหนึ่งมีจุดมหัพภาคหลังตัวอักษรบอกลำดับที่ และอีกอย่างหนึ่งไม่มีจุดมหัพภาค ดังตัวอย่าง

"คุมเกิด" ยังไม่เป็นผลทันตาเห็น ต้อง "เร่งตาย" อีกทางหนึ่ง จึงจะช่วยให้เห็นผลเร็วขึ้น ก็ต้องตราข้อบังคับให้พกปืน หรือถ้า ยังไม่มีก็ผ่อนผันอนุญาตให้พกอาวุธอื่นตามถนัดก็ได้ ในประเภทบุคคล ต่อไปนี้ ทุกคนทุกสถาน ทุกกาลเวลา คือหนึ่ง. นักเรียนอาชีวะ สอง. นิสิตนักศึกษา สาม. นักเรียนตั้งแต่อนุบาลขึ้นไปที่สามารถบี้มค ได้ ที่จึงจกร่วงลงมาได้ โยนแมลงแม้น้ำได้ สี่. ... ห้า. ...^๑

^๑"บันทึก" สดนา ๑๖๓ (ตุลาคม ๒๕๒๒) : ๒๘.

ในตัวอย่างนี้ใช้ตัวอักษร หนึ่ง. สอง. สาม. สี่. และ ห้า. แทนตัวเลข ๑.
๒. ๓. ๔. และ ๕. โดยมีเครื่องหมายจุลภาคหลังตัวอักษรที่ใช้แทนตัวเลขบอกลำดับที่
ท้าย

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

คำแนะนำนั้นว่า เมื่อประชาชนคนใด เต็มอกเต็มใจยินดีสมัครจะ
หายไข้โดยเสรีไม่มีใครขู่เข็ญบังคับแล้ว พึงทำดังนี้คือ

หนึ่ง. หยุดงานต่อไป

สอง. พักมากมามาก

สาม. ห้ามใช้กำลัง

สี่. กินอาหารอ่อนอ่อน

ห้า. กินผลไม้มากมามาก^๑

ในตัวอย่างนี้ใช้ตัวอักษร หนึ่ง. สอง. สาม. สี่. และ ห้า. แทนตัวเลข โดยมี
จุลภาคหลังตัวอักษรที่ใช้แทนตัวเลขบอกลำดับที่เหมือนอย่างตัวอย่างที่แล้ว

ตัวอย่างต่อไปเป็นตัวอย่างการใช้อักษรแทนตัวเลขโดยไม่มีจุลภาค ได้แก่

สมาคมมีวัตถุประสงค์ คือ

หนึ่ง ส่งเสริมจรรยาบรรณของผู้นักโดยสารจดหมายให้เข้าสู่ระบอบอัน
แสดงให้ปรากฏไว้ซึ่งวัฒนธรรมของชาติ ซึ่งอารยธรรมของโลก ซึ่ง
ศีลธรรมของพระพุทธศาสนา

สอง ปลูกสามัคคีธรรม

ระหว่าง ผู้นักโดยสารกับ พนักงานประจำรถ

ระหว่าง ผู้นักโดยสาร กับผู้นักโดยสาร

ระหว่าง พนักงานประจำรถ กับพนักงานประจำรถ

.....

ระหว่าง เจ้าแก๊วเจ้าของรถ กับเจ้าแก๊วเจ้าของรถ ^๒

^๑"การปฏิบัติคนเมื่อหายไข้" รวมเรื่องสั้นธรรมชา หน้า ๑๒๒.

^๒"เรื่องสมาคมผู้นักโดยสารจดหมาย" รวมเรื่องสั้นธรรมชา หน้า ๗๖.

ในตัวอย่างนี้ใช้ หนึ่ง สอง แทน ๑ และ ๒ โดยไม่มีจุดมหัพภาคหลังตัวอักษรที่ใช้แทนตัวเลข
บอกลำดับที่แต่อย่างใด
ตัวอย่างอื่น ใต้แก่

ยาวนานแรกที่ผมคิดขึ้น เรียกว่าคำรับ ก. ประจักษ์กันว่า จะเสร็จ
ใช้เวลาถึงสิบสองปี ประกอบด้วยตัวยาสำคัญคือ ไชมันหมาจิ้งจอกหนึ่ง
ฮอร์โมนหนูหนึ่ง และไวคาทาขนมหนึ่ง อย่างละเท่าไรและผสมยังไง
นั้น เป็นความลับทางพาณิชย์ของผม...ที่นี่ก็เรียกผู้อาสาสมัครสองคน
โดยมีคุณสมบัติคือ หนึ่งต้องหัวล้าน สองต้องยินยอมให้ผมเอาเลือดหัว
ทุกโอกาสที่ประสงค์จะสูบ โดยมียาติดมือเพื่อทาหรือโดยไม่มียาติดมือ
เพื่อสำรวจผล สามต้องยินยอมให้ถ่ายรูปไว้ทุกกระยะของความก้าวหน้า
ในการใช้ยา สี่ต้องไม่คำผมไม่ว่าในกรณีใดใด *

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้ หนึ่ง สอง สาม และสี่ โดยไม่มีจุดมหัพภาคหลังตัวอักษร
ที่ใช้แทนตัวเลข

ตัวอย่างสุดท้าย ใต้แก่

ต่อมาอีกหนึ่งปี ผมก็คิดได้ว่าเห็นจะต้องลองใช้วิธีธรรมชาติของโลก
คงดีแน่ คือผมมาดำริว่า ธรรมชาติทำยังไง อะไรถึงไค้งออกขึ้นได้
ผมก็เริ่มวิจัยทันที หนึ่งต้องกิน สองต้องปุย สามต้องรคน้ำ สี่ต้อง
ไค้แคค ๒

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ยังคงใช้หนึ่ง สอง สาม และสี่ แทนตัวเลขโดยไม่มีจุด
มหัพภาค

*"เรื่องรายงานผลการค้นคว้า" รวมเรื่องสั้นทรรษา หน้า ๓๐๖.

๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๐๘.

๓.๕.๑.๒ ตัวเลขบอกจำนวน ตัวอย่างการใช้ตัวอักษรแทนตัวเลขบอกจำนวน ได้แก่ หนังสือพิมพ์เคลิเมนต์ ประจำวันที่สิบแปดมิถุนายน สองสี่เก้าเจ็ด มีข้อความอธิบายภาพในคอลัมน์ 'เคลิเมนต์บันทึก' ว่า...

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้ตัวอักษรแทนตัวเลขบอกจำนวนปีพุทธศักราช โดยไม่ไ้ระบุจำนวนหลักของตัวเลข เป็นการเขียนแทนเสียงอ่านตัวเลขแต่ละตัวที่อยู่เรียงกัน ตัวอย่างอื่น ได้แก่

เมื่อจนแค้นเข้าจริง สิบเสาะค้นหาวันสำคัญอะไรอีกไม่เจอแล้ว เราก็แต่งตั้งวันธรรมดา ๆ ขึ้นสักวันหนึ่งหรือสองหรือสาม บางทีมากกว่านั้นแล้วประิษฐ์เรียกชื่อว่า วันไกลวันเกิดของเมีย โดยวิธีนี้บางที่เราได้เลี้ยงฉลองวันเกิดกันปีหนึ่งถึงสามร้อยแปดสิบวันนะ ^๒

ในตัวอย่างนี้ใช้ตัวอักษรแทนตัวเลขบอกจำนวน ๓๕๐ โดยระบุจำนวนหลักของตัวเลขด้วย ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

เขาเข้าไปในครัว เกือบจะเตะหม้อแกงเนื้อ ซึ่งมีเหลืออยู่พอราคาข้าวได้อีกเป็นจานสุดท้าย เป็นจานที่ร้อยกับหนึ่งนั้นพังทลายลง^๓

ในที่นี้ แทนที่จะใช้คำว่า "ร้อยเอ็ด" กลับใช้ว่า "ร้อยกับหนึ่ง"

อนึ่ง มีการใช้ตัวอักษรแทนตัวเลขบอกจำนวนอีกประเภทหนึ่งที่เวลาเขียนลงไปข้อความไม่ได้เขียนเป็นตัวเลขบอกจำนวนตรง ๆ แต่ใช้เป็นคำบอกจำนวนนับในภาษาพูดแทน ดังตัวอย่างพรานนอกนั้นเขาเคยเข้าป่าล่าสัตว์ แล้วออกจากป่ามาได้แล้วคนละ สองสาม โหล ครั้งหนึ่งนั้น ^๔

ในตัวอย่างนี้แทนที่จะใช้ว่า "ยี่สิบสี่ครั้ง" "สามสิบหกครั้ง" หรือ "ยี่สิบสามสิบครั้ง"

^๑"ร้อยพัน" ลลนา ๑๖๐ (สิงหาคม ๒๕๒๒) : ๒๕.

^๒"ฉลองวันเกิด" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๒-๓.

^๓"หมาป่ากับลูกแกะ" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๑๒๐.

^๔"การผจญภัยโดยไม่มีภัยของพรานค่อนข้างใหญ่" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๔

กลับใช้ว่า "สองสามโหลครั้ง" ซึ่งโดยปกติคนทั่วไปจะไม่ใช้เช่นนั้น
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

...และมีไม้ขีดไฟก้านไม้ประมาณโหลห่อ

คืนหนึ่งผมเห็นพรานร้อยเปอร์เซ็นต์ขีดไม้ขีดไฟส่องตรงที่จะนอน

ไฟฉายมีสองโหลอันก็ไม่ใช้^๑

ในตัวอย่างนี้แทนที่จะใช้ว่า สิบสองห่อ หรือยี่สิบสี่อัน กลับใช้ว่า โหลห่อ และสองโหล
อันตามลำดับ ทั้ง ๆ ที่โดยปกติแล้ว ถ้าบอกจำนวนเป็นโหล ไม่นิยมใช้คำลักษณะนามตามหลัง
แต่ชีวเมอริสต์กลับนำมาใช้ ทำให้มีลักษณะแปลกแตกต่างจากผู้อื่น

ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

แล้วก็ที่ไหนได้ ! บ้าย "ที่หยุดรถประจำทาง" ไม่มีสระอะที่คำว่า

ประจำเสียอีก ตลอดจนสมเด็จพระเจ้าตากสินนั้นผมนับไคยี่สิบห้าบ้าย

ก็ขี้เกียจนับต่อ เพราะชากตัวลูน่านอนหงายยี่สิบห้าซุก เข้าไปครึ่งร้อย

ตัวแล้ว^๒

ในตัวอย่างนี้ใช้ "ครึ่งร้อย" แทนคำว่า "ห้าสิบ" แต่ยังมีลักษณะนาม "ตัว" ตามหลังคำ
"ครึ่งร้อย" อีกด้วย

การใช้ตัวอักษรแทนตัวเลขบอกจำนวน โดยใช้เป็นคำบอกจำนวนนับในภาษาพูดนี้เป็น
อีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้งานเขียนของชีวเมอริสต์แปลกไปจากงานเขียนของนักเขียนคนอื่น ๆ ทำให้
ผู้อ่านสะดุดตาสะดุดใจเพราะความแปลกแหวกแนวเช่นนี้

๓.๕.๒ การใช้ตัวอักษรแทนเครื่องหมาย

การใช้ตัวอักษรแทนเครื่องหมายต่าง ๆ พบเป็นจำนวนน้อยในงานเขียนของชีวเมอริสต์
แต่ก็นับว่าแปลกและน่าสนใจ ผู้วิจัยจึงได้นำมาให้พิจารณา ตัวอย่างเช่น

^๑"พรานร้อยเปอร์เซ็นต์" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๗ (๑๗ ตุลาคม ๒๔๘๗)

^๒"รุกไปความหาสระอะ" ชิวเมอริสต์ในอารมณัชน หน้า ๓๘๕.

ในการชกกันครั้งมหรรมมหาพารนี้ ผู้ดูได้รับคำบอกเล่าว่าค่าที่หนึ่ง
๕.๐๐-๑๐.๐๐-๒๐.๐๐ บาทที่เคยเก็บนั้นเพิ่มขึ้นเป็น ๑๒.๐๐-๕๐.๐๐-
๑๐๐.๐๐ บาท ! (ตกใจหลาย ๆ อัน) *

ในที่นี้ใช้ "ตกใจหลาย ๆ อัน" แทนเครื่องหมาย !!!!! ฯลฯ ซึ่งในที่นี้ก็ได้
ระบุให้แน่นอนลงไปว่ามีจำนวนเท่าใดกันแน่ การที่ชีวเมอริสต์ใส่เครื่องหมายอัศเจรีย์หนึ่งอัน
แล้วใช้ตัวอักษรบรรยายไว้ว่าตรงนั้นมีเครื่องหมายตกใจอีกหลายอัน เพราะต้องการให้ผู้อ่าน
สังเกตว่า การขึ้นราคาค่าดูในครั้งนี้ราคาตกใจเพราะขึ้นราคาจากเดิมหลายเท่าตัวที่เกี่ยว
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

...รถขนาดเดียวกันนั้นแหละ เทียนนี้ไปกันถึงยี่สิบสามคน-เครื่องหมาย
ตกใจ- ทำใจถึงไปกันได้-เครื่องหมายคำถาม-ผมก็ไม่รู้เหมือนกัน-
เครื่องหมายคำตอบ ๒

ในตัวอย่างนี้ ชิวเมอริสต์ไม่ใช้เครื่องหมาย ! หรือเครื่องหมาย ? หรือเครื่องหมาย .
แต่ใช้ตัวอักษรแทน

ที่นำสังเกตคือ ชิวเมอริสต์ใช้ "เครื่องหมายคำตอบ" แทนจุดมหัพภาค ทั้งนี้คงเพื่อให้
เข้าคู่กันกับ "เครื่องหมายคำถาม" นั้นเอง

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

โดยปกติข้าพเจ้าไม่เลือกใส่คำรวนนัก แต่ข้าพเจ้ารอกคตัวก็เพราะเชื่อ
ในลัทธิการปฏิบัติตนให้สุขภาพแก่คำรวนน้อย ทุกกาลเวลาที่เจอหน้า
เพราะฉะนั้น เมื่อรถตุ๊กเข้ามานั่งโต๊ะเดียวกับข้าพเจ้า โดยข้าพเจ้า
มิได้เชิญ... ๓

* "นักมวยรูปหล่อ" ชีวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๒๔๐.

๒ "ทัศนวนาจรสู่เมืองกาญจน์" หัตถ์คีส์จุจร หน้า ๔๐๒.

๓ "อ้ายบ้านแตก" ชีวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๒๑๘.

ในตัวอย่างนี้ แทนที่จะเขียนว่า รัตต. กลับใช้ว่า รัตตจก
ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ผมแน่ใจว่าการแสดงละครหนึ่ง การแสดงภาพยนตร์หนึ่ง การแสดง
โทรทัศน์หนึ่ง แต่ละหนึ่งละหนึ่งนั้นไม่เหมือนกัน^๑

ในตัวอย่างนี้ใช้ "ละหนึ่ง" แทนเครื่องหมายไม้ยมก ซึ่งก็มีข้อก็คือ ทำให้อ่านไม่ผิด
เพราะทราบได้อย่างแน่ชัดว่าอิวิเมอริสต์ต้องการให้อ่านคำโคซำบ้าง

ในเรื่องการใช้ตัวอักษรแทนเครื่องหมายนี้ พบว่ามีการใช้ตัวอักษรแทนเครื่องหมาย
ไม้ยมกมากกว่าเครื่องหมายอื่น ๆ

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

นโยบายลคคาครองชีพเป็นนโยบายที่หนึ่งที่สุด ในบรรคานโยบายที่
ที่หนึ่งที่หนึ่งด้วยกัน^๒

ในตัวอย่างนี้อิวิเมอริสต์ใช้คำ "ที่หนึ่ง" แทนเครื่องหมายไม้ยมก
ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ทั้งนี้ก็ควยว่าพอเหนือหัวจ้าวท่านทำอะไรทำจริงอย่างเร็วแรงแข็งเข้ม
ตามแบบฉบับจอมทหารหาญ อะไรที่ใครใครเพียงจับจับ แตะแตะ
ต้องต้องก็ตะครุบเลย ถึงจะเข้มถึงจะแข็ง อะไรที่ใครใครเพียง
ประคองประคอง ก็กระโดดกอดเลย ถึงจะเข้มถึงจะแข็ง อะไรที่
ใครใครเพียงลูบลูกคล่าคล่าก็ขยำขยำเลย ถึงจะเข้มถึงจะแข็ง^๓

ในตัวอย่างนี้แพรวพราวไปด้วยการใช้ตัวอักษรแทนเครื่องหมายไม้ยมก ซึ่งลักษณะการ
ใช้คำเป็นคู่ ๆ เช่นนี้ พบมากในงานเขียนของอิวิเมอริสต์

^๑"โทรทัศน์" อิวิเมอริสต์ในอารมณฺ์ หน้า ๒๒๐.

^๒"บริษัทข้าวแกงไทยจำกัด" อิวิเมอริสต์ลิกเบ็ง หน้า ๒๕๘.

^๓"ไป-บุรี" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๗ (๑๗ ตุลาคม ๒๔๘๗) : ๒๗.

ไต่แก

อนึ่ง ในที่บางแห่งพบว่ามีการใช้ตัวอักษรแทนเครื่องหมายไม้ยมกครวระหลาย ๆ อัน

ตัวเมียมีหน้าที่ใช้ออกมาเท่านั้น ไซไซไซไซ ใช้ออกมาเถอะ^๑
 ในที่นี้ ใช้ตัวอักษรแทนเครื่องหมายไม้ยมก ๓ อัน
 ตัวอย่างอื่น ไต่แก

เสียดายจริง มาไม่ทันรายการจำอวด ชุมนุมควาตลกเคื่อนตลก
 ทั้งหลาย เลยไม่ได้มีโอกาสนั่งฮ่าฮ่าฮ่าฮ่าฮ่าฮ่า^๒

และ

...ผมออกจะแก่พจนานุกรมไป-ไม่ทันย่อยละ-อยู่ในเกณฑ์มากเลยที่เกี่ยว
 คำไหนผมเห็นใครเขียนแฉไปจากพจนานุกรม 'สัณนิทน้อย' (อย่างคุณ
 ว่า) ผมก็ถึงเอาว่าเป็นผิด...ผมมีปัญญาอยู่เพียงแค่นี้ คือแค่ที่ดูด้วยตา
 เห็นว่าไม่ตรงกับที่พิมพ์ไว้ในพจนานุกรม ผมก็หนึ่งสองสามเคาะไปกลงไป
 ว่าผิดเท่านั้น ผมจะต้องมานั่งหรือยืนเสียเวลาพิจารณาถึงรากศัพท์
 โคนศัพท์ ลำต้น กิ่ง ก้าน สาขาศัพท์อยู่ทำไม เพราะก่อนจะบันทึก
 ลงไปเป็นมาตรฐานแบบฉบับในพจนานุกรมนั้น ราชบัณฑิตตั้งแยะท่าน ก็ได้
 ประชุมกันดูรากศัพท์ล้างคินล้างทรายเอาวางแฉกระจายดูกันทั่วถึงเป็นอัน
 ก็แล้ว ผมเองถึงจะเห็นแก่ตัวเองเขี้ยวตัวเองเป็นอันมากอยู่แล้วนี้ ก็ยัง
 ไม่นับเลย ว่าตัวเองมีปัญญา เชื่ออยู่ว่าจะเทียบกับปัญญาของราชบัณฑิต
 ตั้งแยะท่านแล้ว ก็ประมาณสรวงศ์ก็บุกอันละห่ากับชนบัตรใบละร้อย ผม
 จึงเชื่อราชบัณฑิต...จะห้ามไม่ให้เคร่งยังงี้ได้ครับ ก็พจนานุกรมเขาเป็น
 บรรทัดฐานนี้ ไม่ให้ผมเดินตามบรรทัดคัดกบรทัดกลงไปอายุชาวพาราเย

^๑"วิชาไม่น่ารู้เรื่องไต่" ลลนา ๖๖ (กันยายน ๒๕๑๘) : ๓๒.

^๒"ออกอากาศ" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๒ ฉบับ ๑๒ (๑๑ กันยายน ๒๕๕๘) : ๓๗.

นะซี(คุณคงอยากจะว่าโบราณแต่ไหนไหนก็เขียนภราท้านั้น มีลึงศัพท
 รากศัพท์มาแต่นั้นนั้นนั้นที่เคียว กลายมาเป็นนี่นี่นี่ที่เคียว---

สองตัวอย่างสุดท้ายนี้ก็มีลักษณะการใช้ตัวอักษรแทนเครื่องหมายไม้ยมกแห่งละ ๓ อัน
 อย่างไม่รู้ก็ มิได้หมายความว่าอิวเมอริสต์จะไม่ใช้เครื่องหมายไม้ยมกในงานเขียนของเขา
 ทั้ง ๆ ที่อิวเมอริสต์เองจะได้เขียนให้ผู้อ่านทราบเป็นนัย ๆ ว่าคนไม่ใช้เครื่องหมายไม้ยมก^๒ แต่
 จากการวิเคราะห์พบว่าอิวเมอริสต์เพียงแต่พยายามที่จะไม่ใช้เครื่องหมายนี้เท่านั้น เพราะบางตอน
 ปรากฏชัดว่ามีการใช้เครื่องหมายไม้ยมกด้วย ดังตัวอย่าง

เขาเลี้ยงนักมวยมือและตีนที่ ๆ ไว้หลายคน^๓

ในที่นี้ใช้เครื่องหมายไม้ยมกเพื่อซ้ำคำขยาย "ที่" อีกครั้งหนึ่ง
 ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ประโยชน์ของมันเหลือเป็นเนื้อเป็นหนังให้แก่อายโกร่งจนใครเห็น
 ใครออกปาก นอกจากจะได้เข้าอุ้มบองขึ้นมาทุก ๆ เวลานั้นที่ ขณะนี้
 มันจึงแบ่งอ้วนป้ออ้วนเป็นแดงโมค้อหัวค้อแซนค้อชา^๔

ในตัวอย่างนี้ ใช้เครื่องหมายไม้ยมกซ้ำคำ "ทุก"

ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

นอกจากนี้ยังมีคำอื่น ๆ ที่อาจจะนึกว่าเขาใช้คำผิด ๆ ขวาง ๆ หู
 อยู่บ้าง ซึ่งที่จริงนั้นสมัยที่เขาเขียนยังใช้คำนั้น ๆ อยู่ เช่นคำอธิตยาคมวิทยา
 เคียวนี้เรียกจิตวิทยา... คำสักรวาทที่ปรวาท ก็เปลี่ยนสันลงเป็นโต้วาท
 คำเหี่ยวขาวกระจอกขาวอะไรยังไม่มีทั้งนั้น ใช้แต่ผู้สืบขาว ชุรกีจยัง
 ไม่มีใครรู้จัก พูดแต่คำกิจการ^๕

^๑ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ผิดกว่าวิธีล่อแหลม หน้า ๒๗๘-๘.

^๒ปรากฏในคำนำหน้า [๓]ของรวมเรื่องสั้นบางเรื่องของอิวเมอริสต์

^๓"นักมวยรูปหล่อ" อิวเมอริสต์ กีบเบ่ง หน้า ๒๕๑.

^๔"หมาป่ากับลูกแกะ" อิวเมอริสต์ กีบเบ่ง หน้า ๑๓๘.

^๕อ้ายเปี้ยควน คำนำ หน้า ๘.

ในตัวอย่างนี้ชีวเมอริสต์ใช้เครื่องหมายไม้ยมกซ้ำคำ "ผิด" "ขวาง" และ "นั่น" แห่งละหนึ่งครั้ง

สรุปแล้ว การใช้ตัวอักษรแทนตัวเลขและแทนเครื่องหมายของชีวเมอริสต์สามารถแสดงให้เห็นลักษณะเฉพาะบางประการของชีวเมอริสต์ซึ่งผู้อ่านไม่ควรจะละเลย หากต้องการจะศึกษาภาษาของชีวเมอริสต์อย่างจริงจัง

๓.๖ การสะกดคำ

ในการเสนอรายงานผลการวิจัยเรื่องการสะกดคำของชีวเมอริสต์ ผู้วิจัยขอแบ่งเป็น ๒ หัวข้อ คือ

๓.๖.๑ การสะกดคำไทยและคำภาษาอื่นที่ไม่ใช่คำภาษาอังกฤษ

๓.๖.๒ การสะกดคำไทยที่ถ่ายเสียงคำมาจากภาษาอังกฤษ

๓.๖.๑ การสะกดคำไทยและคำภาษาอื่นที่ไม่ใช่คำภาษาอังกฤษ

ชีวเมอริสต์นิยมสะกดคำตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๔๘๓ และยอมรับด้วยความเห็นว่า เป็นโรคพจนานุกรมเมเนี่ย ดังปรากฏในข้อความว่า

ใครจะว่าผมเป็นโรคพจนานุกรมเมเนี่ยก็ว่าไป ใครจะว่าผมมีปัญญาอยู่เพียงแค่อ่านพจนานุกรมก็ว่าไป หรือจะว่าอะไรอีกก็ว่าไป-ผมเห็นของผมนิ่งงั้นแหละคือเห็นว่าพจนานุกรมเป็นหนังสือพิเศษเกี่ยวแก่การสะกดการันต์ที่ควรเชื่อถือและเชื่อถือได้ เพราะบรรดาผู้ซึ่งรัฐบาลรับรองภูมิรู้ ได้ประชุมกันชำระสะสางจากพจนานุกรมเล่มเก่าให้ถูกต้อง(แม้จะยังมีบกพร่องอยู่บ้างก็เป็นส่วนน้อย ซึ่งพร้อมจะแก้ไขให้เรียบร้อยในระยะต่อไป) และต้องเชื่อถือ เพราะทางการประกาศให้บรรดาหนังสือราชการและการศึกษาเล่าเรียนใช้ระเบียบการสะกดการันต์ตามนั้น--ถึงแม้จะไม่บังคับให้บรรดาราษฎรคนชั้นรดยนค์และเดินถนนให้ใช้ตามระเบียบนั้นให้ทั่วถึง ไม่วางกำหนดโทษไว้กับผู้ใดผิดคำสั่งต่อหนึ่งครั้งหรือหนึ่งสำเนาก็ตาม แต่ผู้ใช้ตัวหนังสือไทยก็ชอบที่จะใช้ให้ถูกต้องตามระเบียบซึ่ง

พจนานุกรมวางไว้ให้ด้วยกัน...^๑ เพื่อรักษาระเบียบการสะกดการันต์ให้เป็นอย่างเดียวกัน ไม่ดัดแปลง ถ้าจะนับว่าเป็นวัฒนธรรมสักอย่างหนึ่ง ก็ควรจะเรียกว่า 'วัฒนธรรมของการเขียนหนังสือไทยให้มีระเบียบการสะกดการันต์เป็นอย่างเดียวกัน'^๒

ชีวเมอริสต์นั้น นอกจากจะชักชวนให้ใช้พจนานุกรมฯ เป็นบรรทัดฐานในการเขียนสะกดคำแล้ว ยังได้ตั้งขบวนการแก้เพี้ยนคำจกสะกดการันต์ผิดผิดขึ้น^๓ ตั้งแต่ก่อนสงครามเรียกร้องคืนแคว้น และได้ดำเนินการชักชวนสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน อนึ่ง การชักชวนเรื่องการสะกดคำของชีวเมอริสต์กระทำในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เขียนลงพิมพ์ในวารสารบ้าง เขียนจดหมายโดยตรงถึงผู้ใช้คำผิดบ้าง และพูดทางวิทยุกระจายเสียง ทางโทรทัศน์ และแสดงปาฐกถา

ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ผิดด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๓๕๑.

^๒ L.ก.ธ.(นามแฝง), "ล่อแหลม" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๓๓ (๒๔ สิงหาคม ๒๔๘๘) : ๒๑.

^๓ สะกดตามแบบของชีวเมอริสต์ คือไม่ใช่ไม้ยมก

ชีวเมอริสต์ได้ขยายเรื่องขบวนการแก้เพี้ยนคำจกสะกดการันต์ผิดผิดในวารสาร ลลนา ฉบับบั๊กซ์หลัง เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๒ ว่า ขบวนการนี้ "เป็นขบวนการเด็กที่สุด เพราะมีผู้ดำเนินงานในขบวนการอยู่เพียงคนเดียว ไม่มีใครเขามาร่วมด้วย เขากลัวหัวแตกหรืออย่างน้อยก็ถูกคำ แล้วมาทีหลังมีผู้เห็นด้วยในการกระทำ เขียร์ให้ทำให้หนักแน่นอีกหน่อย แต่ไม่ยกกล่ามาช่วยทำ ผู้เห็นด้วยนั้นซึ่งเรียกชื่อขบวนการ เพราะมันยาวนาน ก็เลยเรียกเสียใหม่ว่า 'การณรงค์ทางภาษาไทย' "

ขบวนการนี้เป็นที่สนใจของผู้อ่านในสมัยนั้นเป็นจำนวนมาก เพราะปรากฏว่ามีผู้อ่านหลายท่านเขียนจดหมายมาหาชีวเมอริสต์โดยมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับขบวนการนี้ ซึ่งผู้อ่านรายงานผลการวิจัยฉบับนี้สามารถหาอ่านได้จากภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ผิดด้วยวิธีล่อแหลม และจากคอลัมน์ "ล่อแหลม" ใน สยามสมัยรายสัปดาห์

ตามแต่โอกาสจะอำนวย ซึ่งวิธีการต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ผู้ถูกทักท้วงไม่พอใจ * บางรายที่ เคยคบเป็นเพื่อนกันถึงกับโกรธเคืองและเลิกคบกันไปเลยก็มี ^๒

ตัวอย่างการท้วงคำที่สะกดผิด เช่น

ที่นี้คุณประยูรเกิดมาทำให้ผมหายเหงา พอลุกขึ้นนั่งได้ กางหนังสือพิมพ์ ได้ ก็เจอคุณประยูรทำให้หัวร่อก็ออกมา เพราะคุณประยูรเขียนว่า "มะม่วงแรด" เป็นการทับศัพท์จากมะม่วง rat นะซี ส่วนมะม่วง แรดของไทยนั้นเขาเขียนแรด ตั๋ว ค. สะกด... ^๓

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ท้วงนายประยูร จรรยา วงษ์ที่สะกดคำ(มะม่วง)แรด เป็น แรด และกล่าวล้อเลียนว่าหากเขียน(มะม่วง)แรด ก็คงจะทับศัพท์มาจากคำ rat ในภาษาอังกฤษ

หรือในอีก ฮิวเมอริสต์เคยท้วงคำ(ประสรนอ)แรด ว่าควรจะต้องเขียนสะกดว่า (ประสรนอ)แรด คือใช้ ค. สะกด ไม่ใช่ ต. หากต้องการจะให้แปลว่า "สัตว์ขนาดใหญ่ มีหนังหนาทับกันเป็นชั้นชั้น มีเนื้อที่สันจุกนอหนึ่งหรือสองนอ" ^๔ ซึ่งต่อมาเจ้าของกิจการขายยา ภายใต้อเครื่องหมายการค้านี้ ก็ยอมเปลี่ยนจากคำ "แรด" เป็น "แรด" ทั้งนี้เพื่อความถูกต้อง ของภาษาซึ่งเป็นผลมาจากการทักท้วงของฮิวเมอริสต์นั่นเอง

*ฮิวเมอริสต์เล่าไว้ใน"ร้อยพื้น"ของวารสารลลนา ฉบับปีที่ ๑๒๒ เดือนสิงหาคม ๒๕๒๒ ว่า "มีนักเขียนท่านหนึ่งโดนทักท้วง โกรธจัดลงหนังสือพิมพ์คำมก้วยสำนวนตลาดยอกคตลาดทำเคียนและตลาดพดูรวมกัน มีนักหนังสือพิมพ์ท่านหนึ่งฝากให้เพื่อนมาถามผมว่าจะเตะไค้ที่ไหน...มีนายห้าง นายหนึ่งให้หนักมายมารับคำคอบจากผมว่าจะหยุดทักท้วงเขาเมื่อไร มีนักเขียนสุภาพสตรีผู้หนึ่งคอบ จกหมายผู้อ่านว่า ช่างแกเถอะ ไม่โกรธหรือก แกมีแรงทักท้วงอยู่ได้อีกไม่เท่าไรก็จะเข้าโลงไปแล้ว มีอาจารย์ท่านหนึ่งเคยกอดคอกันเวลากินเหล้า เคยอยู่ฝ่ายเดียวกันเวลาโต้วาที เคยขับรถยนต์พาม ไปเที่ยวจนต้องช่วยกันเซ็นหลายกิโล พอผมทักท้วงโดยไม่วัหน้า ท่านก็ไม่มองหน้าผมอีกเลย...

^๒"ต้นเล่ม" สะกดให้ถูกตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หน้า [๓๐].

^๓"หายเหงา" ลลนา ๒๒๕ (พฤษภาคม ๒๕๒๕) : ๒๕-๖.

^๔ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฝึกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๓๕๒.

นอกจากนี้ อาหารประเภทยาของอีสานที่เรียกกันว่า ซุป ฮิวเมอริสตีมีความเห็นว่า ต้องสะกดด้วยตัว บ. ไม่ใช่ตัว ป. ดังปรากฏในข้อความต่อไปนี้

...คำ ซุป ตัว 'บ' สะกดนั้นเป็นภาษาอีสานแปลว่ายา เช่น ซุป หน่อไม้... ส่วน ซุป ตัว 'ป' สะกดนั้นเป็นภาษาฝรั่งแปลว่าน้ำแกงหรือน้ำที่ไต่จากการต้มเคี่ยวเนื้อสัตว์กระดูกสัตว์หรือผัก เห็นบัญชีอาหารร้านข้าวเหนียวหนึ่งไต่อย่างมีว่า 'ซูปหน่อไม้' มันก็ควรจะเป็นน้ำเคี่ยวหน่อไม้ซี่ แต่ันั้นมันเป็นหน่อไม้ฉีกเป็นเส้นชลูดชลิดก้วยน้ำต้มใบหญ้านาง ยาปรุงรสด้วยน้ำปลาร้า มะนาว พริกป่น ยังนั้นมันก็ต้องเขียนว่า ซุป ตัว 'บ' สะกดถึงจะถูก^๑

นอกจากนี้ คำว่า "หนามน" ฮิวเมอริสตีมีความเห็นว่าต้องสะกดด้วยตัว น. ไม่ใช่ตัว ล. ดังปรากฏในข้อความที่ท้วงการใช้คำพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์เมืองหลวง ประจำวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๙๕ ว่า

พันหน้า ม.ล. หน้ามดเสี้ยโฉม ! ๒

ฮิวเมอริสตีเขียนท้วงไว้ดังนี้

▶▶ ถ้าตั้งใจจะให้ทราบว่ หม่อมหลวงที่ถูกพันหน้านะ มีหน้ากลมกลมไม่เป็นเหลี่ยมหรือหน้าตาน่าดู หรือหน้ายังหนุ่มแน่นไม่เหี่ยวยื่นสมอายุ ๒๑ ตามข่าว หรือหน้าขนาดพองามไม่เทอะทะเช่นนั้นละก็ ฟังใช้คำว่าหนามนเถิด เพราะคำว่าหนามด แปลว่าหน้าที่มีวิหมองหน้าที่ไม่บริสุทธิ์ หน้าอันเต็มไปค้วยสนิม หน้าอันมากค้วยเหงื่อโคลหน้าสกปรก ซึ่งไม่มีหลักฐานและไม่มีเหตุผลที่จะระบุลงไปอย่างนั้น^๓

^๑ "ล่อแหลมอีกแล้ว" ลลนา ๑๖๑ (กันยายน ๒๕๒๒) : ๒๕.

^๒ ภาษาไทยของเรา ท้วงที่ใช้ผิดค้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๗๗.

^๓ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๗๗-๘.

อนึ่ง ในการเขียนท่วงของชีวเมอริสต์ บางครั้งก็ใช้วิธีล่อเลียน เห็นบนแนม และ บางครั้งก็เขียนโดยแฝงอารมณ์ขัน ดังตัวอย่างที่ชีวเมอริสต์ทักท้วงการสะกดคำผิดในหนังสือพิมพ์ สยามรัฐดังนี้

ยักษ์อีกคนหนึ่ง ?

นายกสมาคมชาวเหนือจะออกรำด้วยตนเอง... โดยเป็นตัวยักษ์ คือทศกรรณตอนชมสวน... (คอลัมน์ "ความเพิกเพลินเจริญใจ" ของ สยามรัฐ ๑๕ พย. ๕๔)

▶▶ ถ้างั้นคงเป็นยักษ์อีกคนหนึ่ง นอกเรื่องรามเกียรติ์ เพราะปรากฏว่ามีเพียงสิบทู คือห้าหน้าเท่านั้น หวังว่าทศกัณฐ์ ตัวจริงที่มีสิบคอหรือสิบหน้าคงจะไปชมเพื่อนห้าหน้าชมสวนดูบ้างว่าจะแยบคายสักเพียงไร *

นอกจากนี้ ชิวเมอริสต์ยังได้ท้วงการเขียนคำบางคำที่ควรประวิสรรชนีย์ แต่ก็ไม่ได้เขียน วิสรรชนีย์กำกับไว้ เช่น สัมภาร อุปลการ รถปรจำทาง สพาน และสะอาก ฯลฯ คำเหล่านี้จะต้อง มีสระอะด้วยเป็น สัมภาระ อุปลการะ รถประจำทาง สะพาน และสะอาก ฯลฯ การที่สระอะ ได้หายไปจากคำเหล่านี้ ทำให้ชีวเมอริสต์เขียน "ประกาศเรื่องสระหาย" เป็นการเลียนแบบ การแจ้งความคนหายหรือของหายดังนี้

ประกาศเรื่องสระหาย-ขอประกาศให้ทราบทั่วกันแต่ไม่ทั่วไปว่า ระหว่างปีเดือนวันเวลาใดไม่ปรากฏ สระอะได้หายไปจากตัวเขียน ตัวพิมพ์หนังสือไทยหลายคำ โดยไม่มีร่องรอย ไม่มีผู้เห็นหรือได้ข่าว ว่าไปทางไหน ไปอยู่ที่ใด เหตุเกิดตามป้ายที่เขียนและตามหน้าหนังสือพิมพ์ มากมายหลายแห่ง กำหนดที่เกิดเหตุให้แน่นอนลงไปไม่ได้ ท่านผู้ใด พบเห็น โปรดจับใส่คืนไว้ในที่ที่ควรจะมี โดยไม่ต้องนำไปสถานีตำรวจ หรือสถานีอนามัยแห่งใดเลย รูปพรรณของสระอะที่หายไปมีรูปลักษณะ เหมือนลูกน้ำนอนหงายสองตัว วางอยู่ตรงกันในแนวตั้งขนาดเล็กลใหญ่

ต่างต่างกัน ได้ส่วนสัมพันธ์กับพยัญชนะที่ครอบครองสระอะอยู่นั้น...

เรื่องการสะกดคำให้ถูกต้องตามพจนานุกรมมานี้ ชิวเมอริสต์ถือว่าเป็น "วัฒนธรรม" อย่างหนึ่ง เรียกว่า "วัฒนธรรมของการเขียนหนังสือไทยให้มีระเบียบการสะกดการันต์เป็น อย่างเดียวกัน" ๒ ทำให้การเขียนหนังสือลงรอยเป็นรูปแบบเดียวกัน ไม่ลักลั่น

ในการหักท้วงเรื่องการสะกดผิด ชิวเมอริสต์ได้ชี้ให้เห็นว่า บ่อยครั้งที่ไม่ได้เกิดจาก นักเขียน แต่เกิดจากผู้พิสูจน์อักษรตามโรงพิมพ์ต่าง ๆ จึงได้พยายามเรียกร้องให้สำนักพิมพ์ และโรงพิมพ์ว่าจ้างคนพิสูจน์อักษรที่มีความรู้ภาษาไทยก็พอสมควร

อย่างไรก็ดี แม้จะทราบว่า เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดจากผู้พิสูจน์อักษร ชิวเมอริสต์ก็ไม่ได้ ละเว้นที่จะหักท้วง ดังตัวอย่าง

ต้นเหตุของไฟไหม้ !

...เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสวนได้ความว่าเกิดจากการ เคี้ยว น้ำมันหมู แล้วไฟลุกพริบขึ้น...(ตอนท้ายข่าว "น้ำมันหมูเผาสาธยายาราชาจรกส์่าเพ็ง" ในพิมพ์ไทย ๑๗ ธาค. ๕๔)

▶▶ ลูกข้างเข็ชแล้วเจ้าประจูน ลงเคี้ยวแล้วเกิดไฟไหม้ ละก้อ ต่อไปลูกข้างจะกล่อมแกล่อมแล้วกลืนเลยที่เคี้ยว ! ๓

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

อัลเบิร์ตไอน์สไตน์ผู้ดวงลับ ได้มอบมรดกชั้นสูงท่ายไว้ให้กับโลก... ลอร์ด รัสเซล ได้เชิญหนังสือพิมพ์ทั่วโลกไปประชุม ประชุม มรดกชั้นสูงท่าย ของไอน์สไตน์... [ประชาธิปไตย ๔ กฏค. ๕๕]

▶▶ ถ้าผู้ดวงลับรู้ชื่อนี้ได้ควยญาณวิถีโค แกลงคำลั่นสวรรค์

๑ "รุกไปควานหาสระอะ" ชิวเมอริสต์ในอารมณณ์ หน้า ๓๔๒.

๒ "ล่อแหลม" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๓๓ (๒๕ สิงหาคม ๒๔๕๕) : ๖๑.

๓ ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ผิดควยวิธีล่อแหลม หน้า ๖๗-๘.

ไปเลย อุตส่าห์ทำมอบไว้ให้ ควรจะอ่านสู้กันฟังว่ามีความว่าอะไร
 หน้อยไหลไปฝั่งเสียฉิบ ! ๑

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ท่านเลื่อมใสถึงยั้งเงินเขี้ยว !

อุปสมบท**บาทหลวง**ที่วัดพระศรีฯ [หัวข่าวในสยามนิกร ๑ กกฎ.
 ๕๕]

▶▶ ฮ้า ! แนรี ? ถ้าแน่ก็ขออนุโมทนาด้วย (เห็นนาคหลวง
 กับ บาทหลวง เหมือนกันไปได้ !) ๒

การท้วงของชีวเมอริสต์ บางทีก็ให้อารมณ์ขันแก่ผู้อ่านไม่น้อย คงจะเห็นได้จากตัวอย่าง
 ต่าง ๆ ที่ไต่กล่าวถึงไปแล้ว รวมทั้งจากตัวอย่างต่อไปนี้

ปลาเงินปลาทอง ?

...แต่ก็พอมองเห็นทางที่จะ**จับ**เหตุวุ่นวายอันน่าอับยศอดสู่นั้น
 เสียได้ ... [เรื่อง "นมทำเพื่อพัฒนาการของกিপามวยไทย" ใน
 กิปามวย ๓ สหค. ๕๕]

▶▶ เอะยังงิ ! เห็นเหตุวุ่นวายเป็นลูกน้ำไปได้ ! ๓

จากตัวอย่างนี้ ผู้อ่านทราบได้ว่า ที่จริงไม่ใช่ "จับ" แต่เป็น "ระงับ" ต่างหาก
 ข้อผิดพลาดที่เกิดจากผู้พิสูจน์อักษรนี้ บางครั้งก็เกิดเพราะความไม่รู้ของผู้พิสูจน์อักษร
 ไม่ใช่เพราะความเฉอเฉอ กล่าวคือ แก้วคำที่สะกตถูกต้องให้ฉีกไปจากเดิม ดังที่ชีวเมอริสต์
 ได้เขียนไว้ดังนี้

อ้ายอย่างที่เขาถูกแล้ว ไปแก้ให้ถูกยิ่งขึ้นมีอีกราย คือเขาคงจะพิมพ์

ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฉีกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๒๕๒-๓.

๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๔.

๓ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๕.

ส่งมาให้ว่า 'สมณสารูป' ชายหนุ่มคนหนึ่งหรืออาจจะหญิงสาวคนหนึ่ง ซึ่งเป็นนักหนังสือพิมพ์รุ่นใหม่แก้ไขให้ถูกเป็นว่า 'สมณสารูป' คำเดิมของเขาแปลว่า สมควรแก่สมณะ แต่คำที่แก้ไขให้ถูกยิ่งขึ้นจนไม่รู้เรื่องนั้นแปลไม่ได้ หรือเคียวเข้ญให้แปลก็คงจะได้ว่า รูปทั้งหมดของสมณะ ซึ่งไม่ได้ความอะไร แล้วคำสารูปในภาษาพูดออกจะเดินทางไปในทางเยาะเย้ยหรือปรัมปรา เช่น สารูปอย่างแก หรือดูสารูปเข้าซี่อะไรท่านองนั้นเสียแล้ว^๑

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้อ่านคงจะทราบคำว่า "แก้ไขให้ถูกยิ่งขึ้น" ของชีวเมอริสต์ ก็แก้แล้วผิดนั่นเอง

สรุปได้ว่า ชิวเมอริสต์มีความเห็นว่า การสะกดคำผิดนอกจากจะเกิดจากความไม่ชัดเจนทางด้านภาษาของผู้เขียนแล้ว ยังอาจเกิดจากความบกพร่องของผู้พิสูจน์อักษรที่ขาดความรอบคอบในการทำงานหรือขาดความรู้ในทางภาษาไทย แต่ไม่ว่าจะเป็นข้อผิดพลาดที่เกิดจากสาเหตุใด ชิวเมอริสต์มีความเห็นว่า ควรจะต้องแก้ไขให้ถูกต้อง เพื่อว่าเยาวชนไทยจะได้ไม่นำไปใช้ หรือนำไปเขียนตามอย่างผิด ๆ

อย่างไรก็ดี แม้ชีวเมอริสต์จะยึดพจนานุกรมมาเป็นบรรทัดฐานในการเขียนตัวสะกดคำต่าง ๆ แต่ก็มีใ้หมายความว่าชีวเมอริสต์จะเชื่อตามพจนานุกรมไปเสียทั้งหมด คำใดที่ไม่เห็นด้วย ก็จะแสดงความคิดเห็นคัดค้าน และสะกดคำตามอย่างที่ดีกว่าน่าจะเป็นเช่นนั้น เช่น

คำว่า "สุกร" ชิวเมอริสต์มีความเห็นว่า หากต้องการให้อ่านว่า /สุก/ ก็ไม่ควรใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตบนพยัญชนะ ร เพราะเครื่องหมายดังกล่าวจะฆ่าทั้งเสียง /ก/ และ /ร/ ทำให้ไม่สามารถอ่านคำ ๆ นี้ว่า /สุก/ ได้ แม้คณะกรรมการราชบัณฑิตยสถานผู้ตรวจชำระพจนานุกรมจะอ้างว่าการที่ต้องใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตบนตัวพยัญชนะ ร เพราะไม่ต้องการให้ผู้อ่านอ่านว่า/สุ-กอน/ ซึ่งมีความหมายต่างออกไปก็ตาม ชิวเมอริสต์ก็ยังเห็นว่า ไม่ใช่

^๑"ล่อแหลมอีกแล้ว" ลลนา ๑๖๑ (กันยายน ๒๕๒๒) : ๒๕.

เหตุผลที่ถูกต้อง และอีกประการหนึ่ง คำว่า "สุกร" ก็สะกดด้วยตัว ส. ไม่ใช่ ศ. และยิ่งใช้ตามหลังคำว่า "วัน" ค้วยแล้ว ก็ยิ่งไม่น่าจะทำให้อ่านออกเสียงผิดไปได้ เพราะเป็นที่รู้จักกันอยู่แล้วว่า ไม่มี "วัน-สุ-กอน" แน่นอน^๑

คำว่า (หาย) สาปสูญ ซึ่งเป็นคำที่ปรากฏในพจนานุกรมฯ ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่า น่าจะเขียน "สาปสูญ" หรือ "สาปสูญย์" โดยอธิบายว่า

...หายสาปสูญ--นี้ถูกตามพจนานุกรมแล้วครับ แต่ผมยังเห็นตามประสา นอกคอกของผมว่า ฟังดูเหมือน 'หายสูญ' ไปค้วยอาการเหมือน 'สาบ' แต่ถ้า 'สาปสูญ' หรือ 'สาปสูญย์' ก็ฟังดูเหมือน 'หายสูญ' ไปราวกับถูกสาป หรือถูกคำให้ร้ายให้เป็นไปต่าง ๆ เข้าใจว่าจะเข้าเค้าดีกว่า^๒

คำว่า อังกฤษ ฮิวเมอริสต์เสนอว่าควรสะกดเป็น อังกฤษ โดยใช้ ฤ แทน ฎ โดยให้ข้อคิดเห็นว่า คำว่า อังกฤษ สะกดเพี้ยนไปจากคำเดิม ภาษาเดิม (เพราะภาษาอังกฤษเขียนว่า English คือใช้ตัว l ไม่ใช่ตัว r) และพระยาอุปกิตศิลปสาร ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาก็ยอมรับว่าคำ ๆ นี้เขียนเพี้ยนไปจากภาษาเดิม แต่เนื่องจากใช้กันจนเป็นที่แพร่หลายแล้ว จึงเห็นว่าไม่ควรเปลี่ยนแปลงแก้ไข^๓ แต่ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่า แม้จะใช้กันจนเป็นที่แพร่หลายแล้ว แต่เมื่อทราบว่าไม่ถูกต้อง ก็ควรแก้ไขเสีย ดังปรากฏในข้อความต่อไปนี้

...ควรจะเปลี่ยนเป็น 'อังกฤษ' ตามเหตุผลที่ว่า 'ฤ' ตรงกับ 'ลิ' หรือ 'li'^๔ และ 'ษ' ก็ตรงกับ 'sh' เป็นอัน 'อังกฤษ' โกล้เคียงกับ 'English' มากกว่า อังกฤษ แม้จะเป็นการ 'นอกครู' ไปหน่อย แต่เพื่อความถูกต้องโกล้เคียงยิ่งขึ้น ก็น่าจะแก้ไขให้ถูก^๕

^๑ สัมภาษณ์ฮิวเมอริสต์เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๕.

^๒ ภาษาไทยของเรา ท่วงทีไรผึกค้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๓๔๖-๗.

^๓ เก็บความจากศรีสุก สุราสิวกี (นามแฝง), "โป-ปรี" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒๑ (๑๔ พฤศจิกายน ๒๔๕๗) : ๒๗.

^๔ ฮิวเมอริสต์ถือว่าเมื่อ ฤ สามารถออกเสียงเป็น "ริ" ได้ ฤ ก็น่าจะออกเสียงว่า "ลิ" ได้

^๕ "โป-ปรี" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒๑ : ๒๗.

เหตุที่ฮิวเมอริสท์กล่าวว่า การสะกดคำ "อังกฤษ" เป็นการ "นอกครู" ก็เพราะยังไม่พบคำอื่นที่ใช้ 'ฤ' กล้า แต่ถึงกระนั้นก็ยังยืนยันว่าน่าจะใช้ 'ฤ' ในคำ "อังกฤษ" ได้ โดยให้เหตุผลเพิ่มเติมว่า

...จะต้องไปเป็นท่วงเรื่องกล้าไม่กล้าทำไมละครับ สมมุติว่ามันกล้ากันไม่ได้ คือหมายความว่าไม่เป็น 'อักษรควม' มันก็ยังเป็นไค้อีกอย่าง ในลักษณะของพยัญชนะประสม คือเป็น 'อักษรนำ' -- ในคำ 'อังกฤษ' ตัว 'ฤ' คือ 'ลิ' เป็นอักษรต่ำประเภทอักษรเดี่ยว คือไม่มีอักษรสูงเป็นคู่ เมื่อมี 'ก' ซึ่งเป็นอักษรกลางมาเป็น 'อักษรนำ' ก็ต้องอ่านเสียงวรรณยุกต์ตามอักษรนำ -- โดยลำพังตัวของมันเอง 'ลิ' เป็นเสียงจัตวา เมื่อมี 'ก' มานำเป็น 'กสิ' ก็กลายเป็นเสียงเอกคืออ่าน 'กะหลิ' ให้เร็วเร็วจนเป็นเสียงเดียวกัน เมื่อมีตัวสะกดเป็น 'กฤษ' คือ 'กลิช' เราก็อ่าน 'กะหลิช' ให้เร็วเร็ว นั่นเอง มันก็ไปกันได้โดยไม่ต้องห่วงว่ากล้าหรือไม่กล้า...

หรือคำบางคำที่ฮิวเมอริสท์ไม่ถึงกับคัดค้านการสะกดคำตามแบบพจนานุกรมฯ แต่ก็มีข้อเสนอแนะที่ดีกว่า ก็ได้เสนอให้สะกดคำนั้น ๆ ตามแบบของตน เช่น

"วัฒนธรรม" ฮิวเมอริสท์มีความเห็นว่า "น่าจะสะกดว่า วรรณกรรม หรือ วัฒนธรรม ให้ไค้ซुकเป็นสันสกฤตด้วยกันหรือบาลีด้วยกัน ไม่หวั้มงฎท้ายมังกร" ^๒

หรือคำ "โทรทัศน์" ก็มีความเห็นว่า ควรเขียนสะกดเป็น "โทรทรรศน์ หรือ โทรทัศน์" ^๓ เพื่อให้ไค้ซुकเป็นสันสกฤตหรือบาลี

คำว่า "วิษุทัศน์" ก็มีความเห็นท่านเองเหมือนกันว่า ควรจะสะกดเป็น "วิษุทรรศน์"

^๑"โป-ปรี" สยามรัฐสัพทาคาหวิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒๕ (๑๒ ธันวาคม ๒๔๘๗) : ๔๐.

^๒ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ผิดด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๓๔๖.

^๓"โทรทัศน์" ฮิวเมอริสท์ในอารมณฺ์ขัน หน้า ๒๕๗.

หรือ วิชาทัศน์" *

นอกจากนี้คำว่า "นิจลิน" ฮิวเมอริสต์เสนอว่า ควรสะกดเป็น นิจลิล โดยให้เหตุผลว่า

--คำ 'นิจลิน' นี้ ผมว่าไม่ถูกครับ--นิจ(จ)=เสมอ--นิจลิล= ลิลที่(หิง)รักษาเสมอ ได้แก่ ลิลห้า--เมื่อเราพูดว่า 'นายคนนั้นขึ้น รถรางไปออฟฟิศเป็นนิจลิล' หมายความว่า ขึ้นรถรางไปออฟฟิศเป็น ประกติเสมอ(ราวกับรักษาลิลห้า)--แต่ถ้าใช้ 'นิจลิน' (ใช้แค่เสียง) ก็ จะเอาความว่าอะไรไม่ถนัดหรือไม่ได้เลย ผมว่าจึงน่าจะใช่... นิจลิลก็ดีกว่าครับ--แต่ผมไม่ยกขบคำนี้--คือ 'นิจลิล' อย่างที่พจนานุกรม ใช้นี้--เพราะ 'นิจ(จ)' เป็นบาลี และ 'ลิล' เป็นสันสกฤต ถ้าจะให้ ได้ถูกเป็นสันสกฤตด้วยกัน ควรจะเป็น 'นิคยลิล' --แต่คำสมาสนี้ เรา ออกเสียง 'จะ' ครึ่งเสียง ง่ายกว่าที่จะออกเสียง 'ตะยะ' ครึ่งเสียง เราจึงนิยมใช้ 'นิจ' บาลี แต่ 'ลิล' เราใช้สันสกฤตเสียงจนจินตนา จินมือแล้ว คำนี้ก็เลยกลายเป็นหัวมังกุท้ายมังกกร--ถ้าจะใช้ให้ได้ถูก บาลีด้วยกัน ควรจะเป็น 'นิจลิล' --ก็ไม่เห็นเป็นไร ^๒

หรือคำว่า "สับประรด" ฮิวเมอริสต์ก็มีความเห็นว่าควรสะกดเป็น "สัพพรส" เพราะ เป็นผลไม้ที่มีหลายรส ^๓ กิ่งที่เขียนไว้ในงานของคนว่า

...เคินเราะฉาเข้าไปในครัว เจอสัพพรสเข้าลูกหนึ่ง (นักเรียน ไปรดเขียนสับประรดจึงจะไม่เสียคะแนน ผมไม่มีโอกาสจะไปเก็บคะแนน จากไหนมารวบรวมไว้อีกแล้ว จึงเขียนอย่างนี้นึกว่ามันควรจะเป็น) ^๔

* ภาษาไทยของเรา หัวข้อใช้ผิดด้วยวิธีสื่อแหลม หน้า ๓๓๖.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๔๓.

^๓ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๕.

^๔ "ถ้าไรจากไข่มหาหวัค" ลลนา ๑๔๔ (สิงหาคม ๒๕๒๓) : ๒๕.

คำว่า "สังสรรค์" พจนานุกรมสะกดเช่นนี้ แปลว่าการร่วมกัน ปนกันคบค้าวิสาสะกัน^๑ ชาวเมอริสค์มีความเห็นว่า น่าจะสะกดเป็น "สังสันท์" มากกว่า เพราะไ้ความหมายดีกว่า^๒ โดยดัดแปลงมาจากคำว่า "สังสนทนา" ซึ่งในพจนานุกรมแปลว่า พูคจาหารือกัณฐานกันเอง^๓

นอกจากนี้ ในการสะกดคำอุทานเสริมบทบางคำ ชาวเมอริสค์เสนอว่าน่าจะดัดแปลงคำอุทานเสริมบทนั้น ๆ ให้มีความหมาย เช่น สีสรรพ์ ไม่ควรสะกดว่า สีสัน, สีสันต์, สีสันท์, สีสันท์, สีสรร หรือสีสรรค์ โดยใ้ข้อขยายไว้ว่า

...คำอุทานเสริมบทนั้นเกิดจากภาษาพูด ไม่ใช่ภาษาหนังสือ เพราะฉะนั้นจึงหาคำหรือพยางค์มาให้คล้องจองเป็นเสียงเดียวกันหรือซุกเดียวกัน ...ไม่พิถีพิถัน ไม่เชื่อไม่เอาตัวสะกด แต่ครั้นเขียนลงเป็นภาษาหนังสือ ก็เกิดจะต้องสะกดอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้ออกเสียงอย่างคำอุทานเสริมบทนั้น --ในกรณีคำนี้ เสียงที่พ้องกับ สัน เขียนได้หลายอย่าง คือ สันต์ สันท์ สรร สรรค์ สรรพ์--เมื่อเกิดสะกดได้หลายอย่าง อ่านเสียงเดียวกัน เช่นนี้ เราก็จะต้องเลือกเขียนเอาอย่างหนึ่งละ(เพราะพจนานุกรม ไม่ใ้กว้างไว้ใ้) สีสัน คือสีนูนสูงเป็นแนวยาว หรือสีค้ำนครงข้ามกับคมของมีดของขวาน สีสันต์ คือสีเงียบสงบสงัด สีสันท์ คือสีเกลี้ยงเกลาอ่อนนุ่มสุภาพงามละมุนละม่อมละเอียก สีสันท์ คือสีกรกทิม สีสรรคือสีเลือก สีสรรค์คือสีสร้าง สีสรรพ์คือสีทั้งหมดทั้งปวง--ตรวจดูเห็นสีสรรพ์นี้แหละ ที่เข้าเค้าพอจะลากเอาอุทานเสริมบทที่เขียนแล้วแปลไม่ใ้ความ เอามาใ้มันใ้ความขึ้นมาใ้--นกดัชนีสีสันข้างงามจริง เขียนยังงี้ก็เป็นอุทานเสริมบทที่ใ้ไป ไม่ใ้ความหรือไม่ต้องการความ ผมจึงสมัครเขียน

^๑พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๔๘๓ หน้า ๘๕๒.

^๒"ชุมนุมผู้จะเขม่น" ลลนา ๑๓๖ (เมษายน ๒๕๒๓) : ๒๗.

^๓พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๔๘๓ หน้า ๘๕๒.

(และเขียนมาหลายหนแล้ว)ว่า นักตัวนี้สี่สรรพข้างงามจริง ซึ่งได้
ความเป็นสี่ทั้งตัวของนง---เมื่อพจนานุกรมไม่ได้จำกัดวิธีสะกดคำนี้ไว้
ให้เรา เราก็กมาชวนกันและช่วยกันเขียน สี่สรรพยังงี้เข้าให้มากมาก
อีกสิบปีราชบัณฑิตยสถานก็อดไม่ได้ ก็คงรับเข้าบรรจุในพจนานุกรมเอง
แหละครับ^๑

ชีวเมอริสต์ได้นำคำ"สี่สรรพ" ไปใช้ในงานของคนดังนี้

...นงบนขุนคานเท่าที่รังแกมันเพื่อการศึกษา นั้น ได้เก็บเอาศพมัน
ที่ตกลงมา...มีรูปร่างและสี่สรรพผิดผิดกันกว่าห้าสิบชนิด^๒

และ

บรรดาความสวยของตัวสงกรานต์นี้ มีที่นาเสียตายอยู่สองประการ...
บรรดาสี่สรรพที่สวยต่างต่างไม่มีเค้าเหลืออยู่เลย^๓

ฯลฯ

นอกจากนี้ คำอุทานเสริมบทที่มีพยางค์หรือคำที่ทำหน้าที่เป็นสะพานทอดเสียง
ชีวเมอริสต์ก็มีความเห็นว่า ควรจะเขียนคำที่ทำหน้าที่เป็นสะพานทอดเสียงนั้นให้มีความหมาย
คล้าย เช่น

คำ "ยศถาบรรดาศักดิ์" ควรสะกด /ถา/ เป็น ยศฐานบรรดาศักดิ์ ทั้งนี้เพื่อให้
พยางค์ /ถา/ ให้ความหมายที่ยิ่งขึ้น^๔

หรือคำ "เป็นวักเป็นเวร" ควรสะกด /วั/ ว่า วรรค เพื่อให้เป็นคำอุทานเสริมบท
ว่า "เป็นวรรคเป็นเวร" หรือสะกด /วั/ ว่า วัค เป็น "เป็นวัคเป็นเวร" ดังที่ชีวเมอริสต์
ได้อธิบายไว้ดังนี้

^๑ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฝึกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๔๐๕-๖.

^๒"กระดุมพู่ขึ้นสมอง" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒๖ (๑๖ ธันวาคม ๒๔๕๕) :

^๓"เล่นสงกรานต์ไม่ต้องขึ้นศาลเข้ากรง" ชิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๑๓๗.

^๔ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฝึกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๒๐๐.

ร้องให้เป็นวัคเป็นเวร--ความหมายก็คือร้องไห้มากกว่าธรรมดา
มากกว่าควร หรือร้องอยู่นานกว่าจะหยุด ไม่ใช่จำสองจำแล้วก็ยุติ--
แต่การร้องไห้เรื่อยไปไม่จบง่ายงายนั้น จะร้องติดต่อกันโดยไม่ขาดเสียง
เลย ย่อมทำไม่ได้ เมื่อฟังดูคนร้องไห้ 'เป็นวัคเป็นเวร' ก็น่าจะไคยีน
ร้องเป็นพักพัก และตอนพักนั้นไม่นานนัก เพียงเพื่อหายใจเข้าหรือพัก
เหนื่อยโดยอัตโนมัติตามความต้องการของร่างกายโดยไม่ต้องตั้งใจ ตอน
พักนั้นนั้นเปรียบกับหนังสือที่เหมือนเว้น 'วรรค' คือร้องเป็นตอนตอน
เว้นระยะห่างกันตอนละนิด(เพียงชั่วหายใจเข้า) และออกจะเท่าเท่ากัน
สม่ำเสมอ หรือร้องเป็นรอบเป็นคราว คือสลับกันระหว่างร้องกับหยุด
ติดต่อยเรื่อยไป--เมื่อเราเขียนเป็นวัคเป็นเวร ฟังดูต้องมีคำหนึ่งเป็น
'อุทานเสริมบท' ของอีกคำหนึ่ง ถ้าพิจารณาตามวิธีสะกด ก็เห็นว่า
เป็นวัคแปลไม่ได้ความ แต่เป็นเวรฟังได้ว่า 'ผลัดกันเป็นรอบเป็นคราว'
คือผลัดกันระหว่างร้องออกเสียงกับพักครู่หนึ่ง เพราะฉะนั้น 'เป็นวัค'
ซึ่งเพียงแต่เป็นคำคล้องจองและไม่มีความหมาย จึงเป็น 'อุทานเสริมบท'
--แต่ยังไม่รู้ 'ความเห็นเอกชน' ของผมเห็นว่า ถ้าพอจะลากเอา
'อุทานเสริมบท' เข้ามาเขียนให้เป็นคำที่มีความหมายแปลได้ด้วยก็ยิ่งจะดี
เพราะฉะนั้นผมจึงเห็นว่าควรเขียน เป็นวรรคเป็นเวร หรือจะให้เข้าจุด
เป็นบาลีด้วยกันก็เขียนเป็นวัคเป็นเวร ก็จะได้ความทั้งสองคำ *

จากตัวอย่างที่กล่าวมาแล้ว เห็นได้ชัดว่าฮิวเมอริสต์เสนอให้ใช้คำอุทานเสริมบท
ที่มีความหมาย ช่วยเสริมความของวลีนั้น ๆ ให้เด่นชัดยิ่งขึ้น นอกเหนือไปจากการทำ
หน้าที่เป็นสะพานทอดเสียง ทำให้ไต่ทั้งเสียงและทั้งความหมายในคราวเดียวกัน

อนึ่ง ในเรื่องการสะกดคำนี้ เห็นได้ชัดว่าฮิวเมอริสต์เป็นผู้มีความรู้ทางด้านภาษามาก
ผู้หนึ่ง มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่น่าสนใจ นอกจากนี้ขอเขียนถึงกล่าวถึงสะท้อนให้เห็นความ

ประเด็นในเรื่องการสะกดคำของชีวเมอริสต์ที่พยายามจะให้คำถูกคำเป็นภาษาสันสกฤตหรือภาษาบาลี อันจะก่อให้เกิดระเบียบในทางการใช้ภาษาอีกด้วย

อนึ่ง ในเรื่องของการสะกดคำนี้ ชิวเมอริสต์มีความเห็นว่านอกจากจะต้องสะกดคำให้ถูกต้องตามพจนานุกรมแล้ว ยังจะต้องสะกดให้ถูกต้องตามระดับเสียงของคำด้วย เช่น

นอนกลิ้งอึกทึค--ดมว่าอึกทึคจะถูกกว่า เพราะฟังเสียงพูดเสียงอ่านก็ชินหูกว่า สองพยางค์นี้อยู่ในระดับ 'เสียงโท' อันเดียวกัน--'อึก' เสียงโทแน่ละ แต่ 'ทึค' ตัว ท. อักษรคำ ไซ้ไม้โทก็เป็น 'เสียงตรี' ระดับเดียวกับ 'ทอแท้ทองท่วม' อะไรงี้--ถ้าจะให้มันเป็นเสียงโท ระดับเดียวกับ 'อึก' ก็ต้องไซ้ไม้เอกเป็น 'ทึค' ระดับเดียวกับ 'ทวงท่าทองเที่ยว' -เพราะฉะนั้นผมถึงได้ว่าอึกทึคถึงจะถูก^๑

นอกจากนี้ ชิวเมอริสต์ยังห่วงการสะกดคำอักษรคำโดยใช้รูปวรรณยุกต์ตรีดังนี้

บ้างไม่จำเป็นต้องใส่ก็ใส่ไม้ตรี

บ้างควรใส่ไม้โทหรือไม้ไค้ก็ใส่ไม้ตรี

สุโงโก-ลค [ชื่อสถานีหนึ่งในจำนวน ๔๕๐ สถานีที่พิมพ์ไว้ในสมุดอัตราค่าโดยสารรถไฟ เล่มใหม่]

▶▶ เห็นแต่ที่พิมพ์ไว้ใน สมุดอัตราค่าโดยสารรถไฟเล่มใหม่ แต่ไม่รู้ว่าที่ป้ายแผ่นไม้หน้าสถานีจริงจริงจะเขียนยังไง ถ้าเขียนโดยมีไม้ตรีกำกับไว้ยังงี้ด้วย ก็น่ากุ่มใจเท่ากัน แป๊ะ แคบปิดอด ฮอลดีวู้ค ไฟลอค ซึบ โนต คอกเทด ล็อคเคอรี เท็กโนส ทาสโก เทกซ์ส...ที่เห็นอยู่ในหนังสือพิมพ์ทุกวัน !^๒

ในที่นี้ชีวเมอริสต์ห่วงการใช้รูปวรรณยุกต์ตรีกำกับคำที่ใช้อักษรคำว่า เป็นการสะกดคำที่ผิด

^๑ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ผิดด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๓๕๕.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๕๐.

หลังจากที่ชีวเมอริสต์ท้วงการสะกดคำ "สุโขทัย" ไม่นาน ผู้รับผิดชอบของการรถไฟแห่งประเทศไทยก็ได้แก้ไขการสะกดคำ ๆ นี้ด้วยการตัดรูปวรรณยุกต์ตรีทิ้ง กังที่ชีวเมอริสต์ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ว่า

[หมายเหตุ - สมุทตราคำโดยสารรถไฟ ซึ่งพิมพ์ใหม่ต่อจากนั้นอีก

คราวหนึ่ง ก็ได้เอาไม้ตรีออกแล้ว เป็นชื่อสถานที่ถูกต้องว่า สุโขทัย-ลค] *

นอกจากนี้ ชิวเมอริสต์ยังท้วงการสะกดคำ "อะยิโนะโมะโตะ" ว่าตรงคำ "โนะ" ไม่ควรใช้วรรณยุกต์ตรี ซึ่งมีผลให้เจ้าของกิจการการค้าภายใต้เครื่องหมายดังกล่าวนี้เปลี่ยนวิธีการสะกดคำให้ถูกต้องเป็น "อะยิโนะโมะโตะ" ในภายหลัง

การท้วงเรื่องการสะกดคำนี้ของชีวเมอริสต์ นับว่าประสบความสำเร็จมากพอสมควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปี พ.ศ. ๒๔๕๕ ผู้อ่านที่ติดตามอ่านคอลัมน์หรือขอเขียนของชีวเมอริสต์ ได้ช่วยชีวเมอริสต์สอดส่องเรื่องการสะกดคำ เห็นคำใดสะกดผิด ก็เขียนมาให้ชีวเมอริสต์ท้วง อันเป็นการกระทำตามคำเชิญชวนของชีวเมอริสต์ที่ว่า หากผู้อ่าน "เจออะไรว่าคาญตาอยู่ที่ไหน ช่วยกรุณาเขียนแจ้งไปยังผมด้วย เท่ากับช่วยกันเป็นหูเป็นตาหรือร่วมกันเป็น 'โปลิสต์ตัวสะกดอาสาสมัคร' ๒ ทำให้บรรยากาศของการใช้ภาษาไทยในสมัยนั้นคึกคักและสนุกสนานมากทีเดียว

การท้วงเรื่องสะกดคำนี้ นับว่าเป็นการช่วยทะนุบำรุงภาษาไทยอย่างหนึ่ง คือให้คนอื่นใช้ภาษาให้ถูกต้อง เป็นประโยชน์และเป็นตัวอย่างแก่นุชนรุ่นหลังที่จะได้รับมรดกตกทอดทางวัฒนธรรมนี้ให้ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามไปด้วย จึงนับเป็นการกระทำที่มีคุณประโยชน์แก่ภาษาของชาติเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ในกรณีที่เขียนคำต่างไปจากปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำที่ยืดเสียงให้ยาวขึ้น ชิวเมอริสต์มีความเห็นว่าควรรักษาเค้าเงื่อนของตัวสะกดเดิมเอาไว้ เช่น "จูน ควรสะกดด้วย

* เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๕๕.

ตัว ณ ไม่ใช่ น เพื่อให้ได้เค้าเงื่อนว่ามาจาก 'คุณ' ^๑ และคำว่า "ปักโซ่ ปักข้อ พิโซ่ ควรสะกดเป็น ปัทโซ่ ปัทข้อ และพิทโซ่ เพื่อว่าจะได้มีเค้าเงื่อนว่าเป็นคำที่มาจาก พุทโซ่" ^๒ ฯลฯ

หรือในกรณีที่เป็นคำที่มีไคยักเสียงให้ยาวขึ้นกว่าปกติธรรมดา แต่เป็นคำที่นำมาจาก ภาษาอื่น ชาวเมอริสติกพยายามรักษารูปศัพท์ของคำเดิมไว้ เช่น อีกา ชาวเมอริสติกเขียนสะกดว่า "อีกาก" ดังที่ปรากฏในตอนหนึ่งของเรื่อง ชีวเมอริสติกในอารมณณ์ ^๓ ว่า

ครันอันตรายมา เป็นคนว่าอีกากหรืออ้ายกากหรืออี่เหยี่ยวหรืออ้ายเหยี่ยวหรือแม่แต่เครื่องบิน มันก็กางปีกออกแล้วเรียกลูกเจี๊ยบของมันให้วิ่งเข้าไปซ่อนอยู่ในที่หลบภัย ^๓

การที่ชาวเมอริสติกเขียนว่า "อีกาก" ก็เพราะคำ ๆ นี้ไทยนำมาจากภาษามาลีสันสกฤต ว่า กาก(อ่านว่า กา-กะ) แปลว่า กางซึ่งเป็นนกชนิดหนึ่ง ^๔ เป็นการรักษารูปศัพท์ในภาษาเดิมนั่นเอง

อนึ่ง ในกรณีที่ใช้ภาษาพูด ชาวเมอริสติกพยายามสะกดคำตามเสียงอ่านหรือเสียงพูด ซึ่งบางครั้งก็ทำได้ยาก แต่ชาวเมอริสติกพยายามจะถ่ายทอดให้ใกล้เคียงที่สุด เช่น การสะกดคำที่ออกเสียงควบกล้ำโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่มีเสียงควบกล้ำหลาย ๆ เสียง ได้แก่ หีบห้าย ห้ไปมร์ หรือ ห้กินมร์ ฯลฯ ^๕

นอกจากนี้ ความพยายามในการสะกดคำให้ตรงตามเสียง บางครั้งทำให้เกิดรูปคำแปลก ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำที่ต้องการออกเสียงให้ยาวขึ้น ดังตัวอย่าง

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๐๒.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

^๓ "ดูกฎานุสรณ์" ชีวเมอริสติกในอารมณณ์ หน้า ๓๘.

^๔ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ หน้า ๔๕.

^๕ การใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตบนตัวอักษรในคำเหล่านี้ เห็นได้ชัดว่าไม่ใช่เป็นการฆ่าเสียงพยัญชนะตัวนั้น แต่เป็นการกำหนดให้ทราบว่าไม่ได้ออกเสียงพยัญชนะตัวนั้นเต็มเสียง.

ทันโคนหรือนั่น เธอก็ได้ยินเสียงนายเหลวดูซึ่งไม่ได้รับความ
ยุติธรรมจากโลกเลย ถอนหายใจยาว

' แอแอเฮอเฮอเฮอเฮอ '

ในที่นี้ ฮิวเมอริสต์ต้องการสะกดคำให้เป็นเสียงถอนหายใจยาว ๆ ของนายเหลว
จึงใช้สระเอเรียงกัน ๕ ตัว, พยัญชนะ ฮ เรียงกัน ๕ ตัว และพยัญชนะ อ เรียงกัน ๕ ตัว
เพื่อให้ได้เสียง /เฮอ/ ยาว ๆ

ตัวอย่างอื่น ไค้แก'

ยังงี้เอง ! นั่นแน่แน่ !

...ปิยมิตรฉบับใหม่...ซึ่งได้รับคำสั่งจากเจ้าพนักงานการพิมพ์
ให้ไปส่งตรวจเสียก่อนนั้น ผ่านการตรวจจากเจ้าพนักงานการพิมพ์
แล้ว...ออกวางขายโดยเปิดเผยทั่วไป [แจ้งความในกึ่งพามวย
๒๐ ราว. ๕๕]

▶▶ นั่นแน่ ! จับได้แล้ว ! เรายังไม่ได้ผ่านการตรวจ
หรือเวลาเจ้าพนักงานไม่ผ่านไปเลย เก๊าะออกขายลับลับซึนนะ ! ๒

ในที่นี้ฮิวเมอริสต์สะกดคำต่างจากตัวอย่างที่แล้ว คือในตัวอย่างที่แล้วเพิ่มจำนวนสระ
และพยัญชนะให้มีจำนวนเท่า ๆ กัน เพื่อสะกดคำที่ต้องการยึกเสียงให้ยาวขึ้น แต่ในตัวอย่าง
นี้ เพิ่มจำนวนสระแต่เพียงอย่างเดียว โดยไม่ได้เพิ่มจำนวนพยัญชนะด้วย ทั้งนี้อาจเป็น
เพราะพยายามสะกดความเสียงอ่าน เวลาอ่านยึกเสียงยาว ๆ เสียงพยัญชนะ /น/ จะ
หายไปในคอ ได้ยินแต่เสียง /แอ/

ตัวอย่างต่อไป ไค้แก'

"ค้อคเทลครับ เหล้าผสมเขย่าให้เข้ากัน ก่อนอาหารเค็คซาค
ไปเลย เค็ยวครับ รอเค็ยว"

๑ "เก็อกกักเก็อกคัมเก็อกบับ" ฮิวเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๒๘๘-๘.

๒ ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ยึกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๕๖-๗.

"อ้อมมม รสแปลกก็..."

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์สะกดคำโดยสะกดเสียงของคำ "อ้อ" ค้วยการเติม "มมม" เข้าไปข้างท้าย เพราะเวลาออกเสียงจริง ๆ จะมีเสียง /ม/ อยู่ท้ายคำค้วย ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

พอกำลังฝันเพลิน ก็ได้ยินเสียงอู๊ยยย ว้ายยย วิคคค นี้กว่าเสียง ตัวละครในฝันร้อง...ถึงได้รู้ว่า เป็นเสียงหูกรถไฟ ^๒

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์เพิ่มเสียงพยัญชนะท้ายซึ่งเป็นตัวสะกด โดยเขียนพยัญชนะ ตัวสะกด ๓ ตัวเรียงกัน เพื่อยึดเสียงให้ยาวขึ้น

๓.๖.๒ การสะกดคำไทยที่ถ่ายเสียงคำมาจากภาษาอังกฤษ

การสะกดคำไทยที่ถ่ายเสียงคำมาจากภาษาอังกฤษหรือที่เรียกว่าการทับศัพท์นั้น ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่าจะต้องทับศัพท์ให้ตรงตามศัพท์เดิม ศัพท์เดิมสะกดอย่างไร ต้องพยายามสะกดให้ตรงตามนั้น เช่น คำว่า grade เวลาทับศัพท์ต้องสะกดว่า เกรค ไม่ใช่ เกรท ดังปรากฏในคำท้วงของฮิวเมอริสต์ดังนี้

--ฝีมือของวิเชียร วีระโชติ นักถ่ายภาพยนตร์เกรท เอ. อีกผู้หนึ่ง
ของเมืองไทย--(สันติสุข ๑๑ กฤต. ๔๘)

▶▶ ชอบกล ! เขาไม่ยกจ้ดลาคับฝีมือเป็นเกรค เอ. เกรค บี.
เกรค ซี. (grade A. grade B. grade C.) ซึ่งหมายความว่า
ว่า ชั้น ๑. ชั้น ๒. ชั้น ๓. แต่ไปล้ไปจ้ดเป็น เกรท เอ. เกรท บี.
เกรท ซี. (grate A. grate B. grate C.) ซึ่งถ้าจะอนุโลม
แปล ก็พอจะไค้ความว่า ซีที่ ๑. ซีที่ ๒. ซีที่ ๓. อะไรยังงั้นละกระมัง

^๑"หมาป่ากับลูกแกะ" ฮิวเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๑๓๒.

^๒"กรณีพิพาทสามประการ" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒๒ (๑๘ พฤศจิกายน ๒๔๕๕) : ๒๕.

ก็จริงหรอก แต่เราจะประนีตอีกชั้นหนึ่งโดยให้ตัว ค. สะกด ให้มันมี
เค้าเงื่อนตรงกับคำเดิมของเขาจะมีดีกว่าหรือครับ ๑

จากตัวอย่าง เห็นได้ชัดว่า ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่า คำที่เรานำมาจากภาษาอังกฤษ
เมื่อนำมาเขียนย่อให้สั้นลง ก็ควรเขียนสะกดให้ตรงตามรูปศัพท์เดิมด้วย

หรือคำที่คนทั่วไปเขียนว่า กะละแม หรือ กาลาแม ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่า ควร
สะกดว่า การะแมล ทั้งนี้เพื่อให้ตรงตามรูปศัพท์เดิมในภาษาอังกฤษ ดังปรากฏในข้อความต่อไปนี้
พอถึงวันขึ้นค่ำเดือนอ้าย ต่างบ้านก็ต่างกวนข้าวเหนียวแดง การะแมล
ข้าวเหนียวแก้ว ไปทำบุญที่วัดและแจกจ่ายบ้านใกล้บ้านไกลที่ชอบพอ
คุ้นเคยนับถือกัน ๒

การที่ฮิวเมอริสต์สะกดเช่นนี้ เพราะมีความเห็นว่า "อายนี่มัน caramel ของฝรั่ง
นั่นเอง" ๓

หรือคำว่า กิโลกรัม ฮิวเมอริสต์สะกดว่า กิโลกรัมม์ เพื่อให้ตรงตามรูปศัพท์เดิมว่า
kilogramme ทั้งตัวอย่าง

คุณซาหักกับคุณเจ็คสิบกิโลกรัมَّمَทำยมรอบพุงสี่สิบนิ้วเท่าผม แต่จำนวน
ปีตั้งแต่เกิดมาน้อยกว่าผมหนอนั้น พวกกันเข้าไปนอนในประทุนเรือ ๔
นอกจากนี้ ในกรณีที่คำต่างกัน แล้วบังเอิญถ่ายเสียงคำออกมาเหมือนกัน ฮิวเมอริสต์
ก็มีความเห็นว่า จะเขียนให้มีรูปคล้ายกัน เช่น
ฐน้อยพลอยว่าคาญ

...หีบไบนันเป็นหีบกลม สูงประมาณ ๑๐ เซ็นต์ เส้นผ่า
ศูนย์กลางประมาณ ๘ เซ็นต์...ราคา ๘ เหรียญ ๗๕ เซ็นต์...

๑ "แปลกแปลกอีก" ลลนา ๒๓๗ (พฤศจิกายน ๒๕๒๕) : ๔๓.

๒ "เฮ้อ ! ปีใหม่อีกแล้ว" ลลนา ๒๔๑ (มกราคม ๒๕๒๖) : ๔๐.

๓ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

๔ หัสคีสัญจร หน้า ๔๗๒.

ผมรำคาญว่าทำไมต้องเขียนเหมือนกัน แม้จะไม่มีใครเกิดเข้าใจผิด
ขึ้นได้ แต่มันก็ควรหรือและจำเป็นหรือที่จะต้องเขียนให้เหมือนกัน ?

เมื่อมีทางเขียนให้ผิดกันได้เพื่อแยกออกมาให้เห็นชัดว่าไม่ใช่ลักษณะนาม
ประเภทเดียวกัน เซ็นต์ในประโยคแรกคือเซ็นต์เมตร หน่วยวัดทางยาว
เซ็นต์ในประโยคหลังคือเซ็นต์หน่วยเงินหนึ่งในร้อยของเหรียญ--เซ็นต์เมตร
นั้นเขาบัญญัติวิธีเขียนย่อไว้แล้วว่า ซม. แต่เวลาทุกคนไม่ค่อยจะไขว่
ว่า ซอมอ มักไขว่คักพยางค์ท้ายว่า เซ็น-หรือพูดเต็มว่า เซนต์เมตร
เพราะฉะนั้นถ้าจะเอาคำที่นิยมคักพยางค์ท้ายมาเขียนลงเป็นตัวหนังสือ
แล้ว ก็ไม่ควรเขียนเป็นเซ็นต์ ให้พ้องกับหน่วยเงินคือควรจะเขียนว่า
"...หีบโมนั้น...สูงประมาณ ๑๐ เซ็นต์ เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ
๘ เซ็นต์..." แต่ถ้าจะถือว่าหนังสือใช้ ซม. ภาษาพูดออกเสียงเซ็น
เมื่อจะเขียนตามเสียงพูดก็ฟังเขียนเซ็นเฉยเฉย เซ็นนั้นก็ไปพ้องกับ
เซ็นชื่อ (sign) เข้า ทางที่คิดผมจึงว่า ควรเขียนเซ็นต์ยังงี้ดีกว่า
แม้สระอึจะดูรุงรังไม่คุ้นตาไปบ้าง แต่ก็มีความหมายเป็นประโยชน์ใน
ทางแยกให้ผิดจากเซ็นต์หนึ่งในร้อยของเหรียญ °

และในงานเขียนของชีวเมอริสต์ เมื่อต้องการใช้คำว่า เซนต์ ในความหมายว่า
เป็นมาตราวัดระยะเวลาความยาว ก็จะต้องใช้คำว่า เซนต์ ในความหมายว่า

...อีกอย่างหนึ่งคือนายช่างเอาพวงมาลัยกับข้อศอกทั้งสองข้างของผม
มากเกินไป ถ้าเอาพวงห่างข้อศอกผมสักหนึ่ง เซ็นต์ก็จะสมบูรณ์รูปที่เดียว ๒

และ

...ขอยบ้านผมเขาพิศขึ้นมา...ที่จะปรับปรุงผิวจราจรให้เรียบร้อย
โดยทำท่อระบายน้ำและเปลี่ยนถนนลูกรังเป็นคอนกรีต เขาก็ต้องพูด

^๑ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ผิดกัวยวิธีลือแหลม หน้า ๔๔๐-๑.

^๒ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "ความสบายที่ยังไม่สมบูรณ์รูป" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์
ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๔๐ (๒๕ มีนาคม ๒๔๘๕) : ๔๐.

กลางซอยกว้างหกสิบเซ็นต์เป็นร่องยาวตลอดซอย^๑

เมื่อชีวเมอริสต์สะกดคำว่า "เซ็นต์" อย่างนี้แล้ว ก็ได้นำวิธีสะกดอย่างเดียวกันนี้
มาใช้ในการเขียนสะกดคำอื่น ๆ ได้แก่ มิลล์ ทั้งตัวอย่าง

ก็เข้าไปสองอย่าง แต่นักไค้อย่างเดียว คือถ้าหากธรรมชาติจัดการ
ยังงี้ ให้กระดูกสันหลังเป็นอีแลสติคยืดได้ ยอมเปิดทางให้ข้างในโป่ง
ยึดยื่นออกไป ไล่ส่วนสัมพันธ์หนึ่งต่อหนึ่งเท่ากับทิศข้างหน้า ถูกใจจะ
รุ่มร่ามรกดตาโป่งหน้าโป่งหลังพิลึกอยู่ การนั่งดูหนังก็จะลำบากไม่ใช่
เล็กไม่ใช่น้อย พันเก้าอี้ที่นั่งก็จะรองรับการนั่งไว้ได้เพียงตะตะ
นิกเดียว เพราะพุงข้างหลังไปคั่นหนักกินที่ไว้ หนังสนุกยังงี้ก็ไม่
สามารถจะทนดูอยู่จนจบได้ ถ้าไม่ใช่ประเภทแปดมิลล์อย่างว่า...^๒

อนึ่งเสียง /ง/ ท้ายคำที่ไม่มีตัวการันต์หรือที่มีตัวการันต์ต่าง ๆ กัน ชิวเมอริสต์มี
ความเห็นว่าจะพยายามถ่ายเสียงให้ตรงตามเสียงเดิมดังไค้กล่าวไว้ว่า

มีตัวที่ผสมกับ ๓ เป็นตัว ง. อีกสามซุก คือ nc nk และ nx นั้น
เมื่อถ่ายอักษรเป็นตัวไทย ให้บันทึกตัวหลังไว้ด้วย ว่ากัง่ายง่ายก็ใช้
ตัวอย่างเลย คือ song เป็นซองเฉยเฉย ไม่ต้องมีตัวการันต์ แต่
bank เป็น แบงก์ และ blonde เป็นบลอนด์ แล้วก็ bronx
เป็น บร็องซ์^๓

จากตัวอย่าง แสดงว่าชีวเมอริสต์พยายามถ่ายเสียงและถ่ายตัวอักษรให้ตรงตามรูปศัพท์
เดิมมากที่สุดเท่าที่จะมากได้นั่นเอง

อย่างไรก็ดี การถ่ายตัวอักษร บางครั้งก็ไม่สามารถจะทำให้ตรงตามรูปศัพท์เดิมได้
แต่ชีวเมอริสต์ก็พยายามให้ใกล้เคียงที่สุด ดังตัวอย่าง

^๑"น้ำท่วมแอนคโธ" ลลนา ๑๕๐ (พฤศจิกายน ๒๕๒๓) : ๓๒.

^๒"ผมว่าพุงของผมสมารถที่..." ชีวเมอริสต์ในอารมณัน หน้า ๒๒๒.

^๓"ยีนินทา" ลลนา ๑๕๔ (มกราคม ๒๕๒๔) : ๔๐.

Towers ในโฆษณาหนังสือพิมพ์ใช้ "ทาวเวอร์ส" ยิ่งมีมันก็เกินตัว
 ว. ไปตัวหนึ่งนะซี จะตัดตัวหน้าออกเสียตัวหนึ่งก็จะอ่านเป็นเสียงตรง
 กับคำเดิมไม่ได้ ก็ต้องเปลี่ยนสระอาเสียให้เป็นสระเอาเป็น เทาเวอร์ส^๑
 หรือในกรณีที่ถ่ายตัวอักษรตรงตามศัพท์เดิมแล้ว ทำให้ออกเสียงไม่เหมือนศัพท์เดิม
 ชิวเมอริสต์ก็ให้พลิกแพลงการถ่ายตัวอักษรเพื่อให้ออกเสียงได้ใกล้เคียงศัพท์เดิม เช่น
 impressionism เวลาถ่ายคำ ควรเป็น "อิมเพรสชันนิสม์" คือต้องตัดสระในคำ
 sion ออก เหลือแต่พยัญชนะต้นซึ่งเป็นเสียง /ซ/ แล้วก็ออกเสียงว่า "ชะ" เร็วเร็ว^๒
 จากตัวอย่างทั้งหมด เห็นได้ว่าชิวเมอริสต์พยายามทับศัพท์หรือถ่ายเสียงภาษาอังกฤษ
 มาเป็นภาษาไทยให้ตรงกันและให้ถูกต้อง โดยมีหลักเกณฑ์ง่าย ๆ ว่าจะต้อง "ทับให้แบนสนิท"
 คือพยายามถ่ายเสียงตัวอักษรให้ตรงตามศัพท์เดิมมากที่สุด ศัพท์เดิมเป็นเสียงอะไร ก็ต้อง
 พยายามถ่ายตัวอักษรให้ได้เสียงตามนั้น

นอกจากนี้ เวลาทับศัพท์ชิวเมอริสต์ยังมีความเห็นเพิ่มเติมว่าต้องถ่ายตัวอักษรมาให้
 ครบตามศัพท์เดิม อย่าให้ตัวใดตัวหนึ่งขาดหายไป เช่น

short circuit (ไฟเซอร์ค) คำว่า short ควรถ่ายเป็นคำไทยว่า เซอร์ค
 ไม่ใช่ ซ็อด ซึ่งเรื่องนี้ชิวเมอริสต์ได้เขียนไว้ว่า

...คุณประยูรเป็นคนเกี่ยวที่ผมเห็นเขียน "ไฟฟ้าเซอร์ค" ถูกต้อง
 ตรงกับภาษาฝรั่งว่า short circuit ลึกลับจริงคือมีตัว ร. การันต์อยู่ด้วย
 นอกนั้นก็ร้อยพันหมื่นแห่งในที่อื่นหรือแม้ในฉบับเดียวกัน ก็เขียนผิดเป็น
 "ไฟฟ้าซ็อด" หึนั้น ไม่รู้ไฟฟ้าไปยังใครหรือใครยิงไฟฟ้า...^๓

คำว่า football ชิวเมอริสต์มีความเห็นว่า ควรสะกดว่า ฟุตบอลล์ ไม่ใช่
ฟุตบอล อย่างที่ปรากฏในพจนานุกรม โดยชิวเมอริสต์ได้ยั่วว่า "ใช้ครบ-พจนานุกรมใช้

^๑เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๑.

^๓"หายเหงา" ลลนา ๒๒๕ (พฤษภาคม ๒๕๒๕) : ๒๕.

'ฟุตบอล' --แต่คำนี้ผมยังอยากจะเห็นไปอีกอย่างหนึ่ง" * และ "ผมไม่เห็นถ้วยที่เอา football มาเพียงฟุตบอลในพจนานุกรม โดยถือเกณฑ์ตัวสะกดที่มีพยัญชนะซ้ำให้ตัดเสียตัวหนึ่ง ซึ่งน่าจะใช้กฎเกณฑ์นี้เฉพาะคำจากบาลีสันสกฤต" ๒

คำ chauffeur ควรสะกดว่า โชฟเฟอร์ ไม่ใช่ โซเฟอร์ หรือ โชว์เฟอร์ เพราะ "มันมี ff มันก็ควรจะเป็น โชฟเฟอร์ แต่มันก็รุ่งรังไป ไม่มีใครใช้ ควรอย่างยิ่งที่เมื่อยืมเข้ามาใช้ น่าจะให้เกียรติเขาโดยเอามาให้ครบเท่าที่จะเอามาได้" ๓

คำ motorcycle หรือ motorcy'le เวลาเขียนเป็นคำไทย ควรเขียนว่า มอเตอร์ไซค์ หรือ มอเตอร์ไซ'ล ไม่ใช่ มอเตอร์ไซค์ "เพราะตัว ค. การันต์ยังงี้ไม่รู้ที่มา" ๔ ว่ามาจากคำเดิมว่าอะไร

อย่างไรก็ดี มีคำภาษาอังกฤษบางคำที่ชาวอเมริกันยอมรับว่าไม่สามารถจะถ่ายเสียงตัวอักษรมาให้ครบได้ เช่น right ถ่ายเสียงได้เพียง ไรท์ เท่านั้นโดย "ตัว r กับ h ยอมเสียมารยาทที่จะคงปลอยไป" ๕ เพราะถ้า "ขึ้นเอามากก็จะได้เรื่องไม่ได้ความ" ๖ และ

คำฝรั่งว่า light เราถ่ายอักษรเอามาทุกตัวก็เป็น ไลกฮท ยั้งงี้ ซึ่งไม่รู้จะอ่านมันได้อย่างไร จึงจำต้องตัดของเขออกเสีย เหลือแต่ ไลท ให้อ่านได้ว่า ไลท์ เครื่องหมายทัศนศาสตร์ในวิธีใช้เดิมของเรา เราใช้พยางค์ที่หนักหน้าที คือให้อยู่ที่ตรงนั้นได้ แต่ไม่ให้ยุ่งกับการอ่าน โดยเด็ดขาด แต่ครั้งเอาทัศนศาสตร์นี้มาใช้กับคำที่ทับศัพท์คำฝรั่ง เรายอมไม่ให้ยุ่งแต่กับสระ แต่เรายอมให้ออกเสียงได้ แท้ที่จริงไม่แต่เพียง

* ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฝึกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๓๔๒.

๒ "บันทึก" ลลนา ๒๐๘ (กันยายน ๒๕๒๔) : ๒๘.

๓ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

๔ ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฝึกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๒๘๘.

๕ "ทับศัพท์" ลลนา ๒๓๑ (สิงหาคม ๒๕๒๕) : ๓๐.

๖ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

ยอมให้ออกเสียง แต่คล้ายกับบังคับให้ออกเสียงคล้ายเข้าไป ไม่ให้ยืนอยู่
เฉยเฉย อย่างไล่ท้ายงี้ ตัว ห. ซึ่งโคนฆ่าโดยนิตินัยแล้วนั้น โดย

พุดคินัยต้องให้ออกเสียงเป็น ทะ หน่อยหนึ่งด้วย *

อนึ่ง นอกจากชีวเมอริสจะทวงเรื่องการถ่ายเสียงหรือตัวอักษรไม่ครบแล้ว ยังทวง
เรื่องการถ่ายเสียงหรือตัวอักษรเกินจากภาษาเดิมด้วย เช่น

คำ sofa ควรถอดเป็นคำไทยว่า โซฟา ไม่ใช่ โซฟาร์ idea ควรสะกดว่า
ไอเดีย ไม่ใช่ ไอเดียร์ fashion ควรสะกดว่า แฟชั่น ไม่ใช่ แฟร์ชั่น ๒

Hawaii ควรสะกดว่า ฮาไว, ฮาวาย หรือ ฮาไวอิ ไม่ใช่ ฮาไวน์ ๓

การทวงเรื่องการถ่ายเสียงคำหรือตัวอักษรเกินจากศัพท์เดิม บางทีก็ให้อารมณ์ขันแก่
ผู้อ่าน เช่น

หนักเปล่าเปล่า !

...ผู้กำกับการตำรวจชรบัตคานี(คนผูกไทด์)... [เคลิเมด
บันทึก ในเคลิเมด ๑๘ มถย. ๕๗]

▶▶ ' ไ้ ! ผู้ การก้อ ไม่ควรจะล่ามากเขากระเบื้อง
(tile) ไปผูกคอไว้เลยนี้นาครบ ผมเห็นใครใครเขาเอาไท
(tie) ผูกคอกันทั้งนั้น ๔

ชีวเมอริสได้อธิบายการถอดคำ tie หรือ neck-tie เพิ่มเติมว่า
คำว่า neck-tie หรือ tie ผ่าผูกคอเสื้อเข้าอย่างเวลาแต่ง
เหมือนฝรั่งนั้น เขียนทับศัพท์เป็นคำไทยก็เขียน เน็คไท หรือ ไท
เท่านี้ก็พอ เพราะมันอ่านว่า ไท เฉยเฉยยังงั้นเอง ที่นี้เกิดมีนักเขียน

*"ซาคเกิน" ลลนา ๒๓๓(กันยายน ๒๕๒๕) : ๕๐.

๒"ล่อแหลม" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๕๐๔ (๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕) : ๖๒.

๓"ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฉีกด้วยวิธีล่อแหลม" หน้า ๕๑.

๔"เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๖๕.

ข่าวบ้าง นักเขียนเรื่องให้อ่านกันเล่นบ้าง มีความเป็นห่วงเสียเหลือเกิน
ว่า เขียนไทย เจยเจย คุณมันไม่เป็นฝรั่งเสียเลย ซักจะเป็นยังไงไม่รู้
คำฝรั่งมันน่าจะมีอะไรมาค่อท้ายให้ออกเสียงกระดูกกระดูกด้นบ้างซึ่ง
ถึงจะสมศักดิ์ศรีของคำฝรั่ง และอายอะไรที่ค่อท้ายให้ออกเสียงนั้น
เมื่อเขียนลงเป็นตัวหนังสือไทย มันก็เป็นตัวการ์นต์ แล้วก็พิจารณา
เติมเอาเองโดยไม่ได้ประชุมตกลงกันเสียก่อน จึงเลยเติมกันคนละ
อย่างสุดแต่ใครจะเห็นว่า เอาอะไรมาเติมมันถึงจะโก้ดี ผลที่ท่าน
พูดอ่านรวมทั้งเด็กนักเรียนไ้รับนั้นก็ยังมีงี้ คือมีการพูดไทรบ้าง ถูก
ไทบ้าง ถูกบ้าง ถูกบ้าง ซึ่งออกจะเป็นการเอาอะไร
ค่ออะไรไปผูกกับคอเสื้อเชิ้ตอย่างโลคโชนเหลือเชื่อ ถูกไทรก็ถูกด้วย
ยางรถยนต์ ถูกไทก็ถูกด้วยกระบี่เบืองมุงหลังคา ถูกไทม์ก็ถูกด้วย
เวลา ถูกไทก็ถูกด้วยกระแสน้ำ และถูกด้วยอะไรอะไรได้อีกหลาย
อย่างนอกจากถูกด้วยน้ำถูกคอธรรมคา ซึ่งควรเอาไปถูกเหลือเกินนั้น
อย่างเกี้ยว ' ไท ! จะเขียนว่าถูกไทให้มันถูกมันต้องนะจะมีดีกว่าหรือ
...'

หรือการถอดคำ siren ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่า

...อายหวนที่เราไ้ยีนคอนเรือบินมาคราวสงคราม หรือคอนใคร
กินอหิวาต์เข้าไป หรือคอนรถดับเพลิงวิ่งไปดับไฟนั่นแหละ เขียนไซเรน
เท่านั้นก็เหลือใจแล้ว ก็ไม่ตีแปลายังซ้ำถูกต้องตามวิธีการ
" transliterate " อย่างแจ๋วอีกด้วย ที่นี้นักเขียนชวาทักเขียน
เรื่องให้อ่านกันเล่น ไม่อยากจะเรียกว่าอายหวน คืออยากจะให้ทับ
ศัพท์ฝรั่ง และเห็นว่าเขียนไซเรน คุณมันที่อที่ยังงักกิด ไม่เห็นมีอะไร
การ์นต์ให้สมภาคภูมิของคำฝรั่งเสียเลย จึงประทับตัวการ์นต์ลงไปเท่าที่
เห็นงาม รายหนึ่งตกแต่งคักแปลงให้เป็นไซค์เลนต์ หรือกีรอก แต่ไม่รู้

จะแปลว่าอะไรดี ถ้ากลับเขียนเป็นฝรั่งอีกที ก็ได้ยังงี้
 หมอบัญญาที่จะแปลเลย อีกรายหนึ่งเอาเข้ายังงี้เลย ไซเรนทร์ คือ
 เห็นว่า ไซเรนเฉยเฉยมันลุ่นไปหรือเล็กไป เอาให้ใหญ่เลย แปลก็
 ต้องว่า 'ผู้เป็นใหญ่ในหมู่ไซร' 'ไม่ว่าอะไร หรือจะอนุโลมตาม
 เสียงอ่านก็ต้องว่า 'เป็นใหญ่ในหมู่คนไทร' กระจ่าง "

จากตัวอย่าง เห็นได้ชัดว่าการถ่ายตัวอักษรเกินไปจากรูปคำเดิม ทำให้ไม่ทราบว่
 คำเดิมคือคำใด สะกคอย่างไร และมีความหมายอย่างไรกันแน่

อนึ่ง การถ่ายเสียงคำภาษาอังกฤษที่มีตัวสะกดของพยางค์แรกทำหน้าที่พยัญชนะต้นใน
 พยางค์หลังนั้น ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่า ควรเขียนด้วยพยัญชนะเพียงตัวเดียว โดย "ไม่ต้อง
 เป็นห่วงว่าพยางค์หน้าจะไม่มีตัวสะกด" ^๒ เพราะ "เราตั้งเอาพยัญชนะต้นในพยางค์หลังมา
 เป็นตัวสะกดไ้ตามอักษรวิชีของเขา เพื่อที่จะให้อ่านออกเสียง...ได้" ^๓ แต่คนทั่วไปมักจะ
 เขียนคำประเภทนี้ด้วยตัวพยัญชนะซ้อน ๒ ตัว ซึ่งฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่า ไม่ใช่การถ่ายตัว
 อักษรที่ถูกต้อง

คำ starter ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่า "ควรเป็น สตาร์ทเตอร์ เท่านั้นก็พอ เพราะ
 ไม่มีตัว t ซ้อนเป็นสองตัว" ^๔ ไม่ใช่ สตาร์ทเตอร์ ซึ่งเป็นการถ่ายอักษรเกินไปตัวหนึ่ง
 หรือตัว w ถ่ายเสียงว่า คับลิว ไม่ใช่ คับบลิว ^๕
 คำ golfer ถ่ายคำเป็น กอลเฟอร์ ไม่ใช่ กอล์ฟเฟอร์ ^๖

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๖๓-๔.

^๒ "บันทึก" สทนา ๒๐๔ (มิถุนายน ๒๕๒๔) : ๓๑.

^๓ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

^๔ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

^๕ "ทิตานูทิส" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๒๓๖.

^๖ "การณจัญญ์โดยไม่มีภัยของพรานค่อนช้างใหญ่" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๔

คำ marker ถ้ายคำเป็น มาร์เกอร์ ไม่ใช่ มาร์กเกอร์^๑

คำ snooker ถ้ายคำเป็น สนูเกอร์ ไม่ใช่ สนูกเกอร์^๒

คำ shirt ถ้ายอักษรเป็น เชิร์ต ไม่ใช่ เช็ค หรือ เช็ท โดยชีวเมอริสต่อธิบาย

ไว้ว่า

ผมสมัครที่จะสะกดเชิร์ตยังงี้เป็นส่วนตัว ซึ่งก็ดูออกจะรุงรังวุ่นวายอยู่
 ทั้งนี้เพราะผมเห็นว่า เมื่อถ้ายอักษรฝรั่งมาเป็นไทย ก็น่าที่จะถ้ายเอามา
 ให้ครบถ้วนเต็มยศเท่าที่จะทำได้ เมื่อคำเดิมเขามีตัวอาร์อยู่ด้วย ก็ควร
 จะใส่ตัว ร. ลงไปด้วย ตามตำแหน่งที่มันอยู่ คือมันตั้งอยู่ก่อนตัวสะกด
 เราก็น่าใส่ไว้ก่อนตัว ท.--ถ้าจะถือว่า ก็ตัว ไอ กับ อาร์ ของเขามันรวม
 หน้าทีกันเข้าไค้ลงงานเป็นสระเออ ไม่ได้แบ่งแยกงานกันให้ตัวไอทำ
 หน้าทีของมัน และตัวอาร์ก็ทำหน้าที่ของมันโดยเอกเทศตามลำพังยังงั้นนี่
 ฉะนั้นตัวอาร์จึงไม่ควรและไม่จำเป็นที่จะต้องติดมาเป็นตัว ร. ในการถ้าย
 เป็นอักษรไทย คือถ้ายเอามาแต่ความเป็นสระเออก็พอแล้ว ไค้ผลเป็น
 เช็ทหรือเช็ค -- ผมก็อยากจะได้งว่า ถ้าหลักเกณฑ์มันมียังงั้น คือเอา
 แต่เสียงสระก็พอแล้วละก็ ทำไม(นม)เบอร์ ถึงมีตัว ร. ติดมาด้วยละ
 ทำไม ฟอร์ด ถึงมีตัว ล. ติดมาด้วยละ ทำไม เบียร์ ถึงมีตัว ร ติดมา
 ด้วยละ -- ก็เราจะเอามาให้ครบตัวอักษรเท่าที่จะทำได้ มีดีกว่าหรือ...^๓

หรือคำ calif , caliph หรือ kalif เวลาถ้ายอักษร ชิวเมอริสค์เห็นว่า
 ควรสะกดเป็น กาลิฟ หรือคาลิฟ ไม่ใช่ กาหลิบ โดยอธิบายว่า

พระเจ้ากาหลิบ--ภาษาฝรั่งเขียน calif หรือ caliph หรือ kalif

^๑"กรุงสะท้านบ้านสะเทือน" ชิวเมอริสค์คึกเบ่ง หน้า ๗๖.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๖.

^๓ภาษาไทยของเรา ทั้งที่ใช้ผิดด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๔๑๖.

เพราะยังงั้นผมว่าตัวสะกดไม่น่าจะเป็นตัว บ. แน่ทีเดียวครับ คาลิฟ หรือ
กาลิฟ เห็นจะคิมัง- ตัว ห. เกินมาหน่อย -- ก็เหมือนคำ 'ยุโรป' ใ
ครับ เวลาเราอ่านก็ 'ช่วย' ให้มี ห. นำอยู่หน้าหน่อยเสมอ^๑

นอกจากนี้ คำ chocolate ถ่ายเสียงมาแล้ว ต้องเขียนว่า ชอโกเลต หรือ
ชอโคเลต ไม่ใช่ ช็อกโกเลต เพราะ

...การเขียนทับศัพท์ลงเป็นตัวอักษรเช่นนี้ย่อมจะต้องใช้หลักเกณฑ์
'การถ่ายตัวอักษร (transliteration) ' ให้ได้ใกล้เคียงที่สุด
เท่าที่จะทำได้ -- และการใช้ตัวซ้ำ (ในที่นี้คือตัว ก.) โดยคำเดิมมีเพียงตัว
เดียว (ในที่นี้คือตัว c) เช่นนี้ถือได้ว่า ห่างไกลจากหลักเกณฑ์ไปหน่อย
น่าที่จะเขียนชอโกเลต และที่น่ายิ่งกว่านี้คือเขียน ชอโคเลต ...^๒

ในที่นี้ ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่า ตัว c เมื่อทำหน้าที่พยัญชนะต้น ควรใช้ตัว ค
และ t เมื่อเป็นตัวสะกดเฉยเฉย ควรใช้ ห

อนึ่ง การทับศัพท์หรือการถ่ายตัวอักษรจากภาษาอังกฤษมาเป็นภาษาไทยนี้ ยัง "ไม่ใช่
เป็นการบันทึกเสียงอ่าน หรืออีกนัยหนึ่งการอ่านคำที่ถ่ายอักษรมาแล้ว...ย่อมไม่ก้อยตรงกับเสียง
อ่านคำเดิม...ฉะนั้น...จึงจำต้องใช้การ "อ่านช่วย"^๓ หรือใช้วิธีการเดิมวรรณยุกต์ให้ตรงหรือ
ใกล้เคียงกับคำเดิมให้มากที่สุด เพราะ " ภาษาไทยเป็นภาษาเดียวที่สามารถเขียนให้มีสำเนียง
ใกล้เคียงกับภาษาต่างกัวมมากที่สุด ทั้งนี้เพราะเรามีวรรณยุกต์ไว้เป็นเครื่องบังคับเสียง---"^๔

การอ่านช่วยในที่นี้คือการที่ผู้อ่านเดิมเสียงวรรณยุกต์เข้าไปเพื่อให้ตรงตามเสียงคำเดิม
ดังที่ฮิวเมอริสต์ได้อธิบายไว้ว่า

---การอ่านช่วย เราก็ได้ทำกันอยู่แล้วโดยทั่วไป ไม่ใช่ของแปลก

^๑ ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฉีกด้วยวิธีส่อแหลม หน้า ๓๘๗.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๘๐.

^๓ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๘๐-๑.

^๔ "ไป-บุรี" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒๓ (๒๔ พฤศจิกายน ๒๔๘๗) : ๒๗.

ใหม่อันใด เช่น เขียนว่า แบคมินตัน เราก็ไม่ได้อ่าน 'แบค(เสียงเอก) มิน(เสียงสามัญ) ตัน(เสียงสามัญ) 'กันสักที เรา 'อ่านช่วย' เป็น 'แบค(เสียงตรี)มิน(เสียงสามัญ)ตัน(เสียงโท) 'กันทั้งนั้น....^๑

ส่วนวิธีการเติมเสียงวรรณยุกต์ในคำที่ถ่ายอักษรมาจากภาษาอังกฤษนั้น เป็นวิธีที่ ฮิวเมอริสต์นิยมใช้ โดยได้อ้างข้อตกลงในที่ประชุมคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ครั้งที่ ๒ ซึ่งประกาศใน วิทยากรย เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๙๕ ว่า "คำมาแต่ภาษาใด ก็ให้เขียนตามสำเนียงของภาษานั้น สระ(ให้ใช้)แล้วแต่สำเนียง"^๒ และฮิวเมอริสต์ถือว่า

ตามความเข้าใจของผม ผมก็อยากจะว่า แล้วแต่สำเนียงคือแล้วแต่เสียง แล้วเสียงก็ย่อมมีสูงมีต่ำ อะไรที่จะบังคับเสียงสูงต่ำได้นั้น ก็คือวรรณยุกต์...^๓

ด้วยเหตุนี้ ฮิวเมอริสต์จึงนิยมใส่วรรณยุกต์ในการถ่ายเสียงคำด้วย ดังปรากฏในข้อความที่ฮิวเมอริสต์เขียนไว้ดังนี้

คำว่า cake อ่านธรรมดาเมื่อมันอยู่โดด ๆ ไม่เข้าประโยค ไม่มีตำแหน่ง ก็น่าจะเป็น เค้ก เสียงตรี ทีนี้ถ้าเราทับศัพท์อย่างไม่รบกวนวรรณยุกต์เลย ก็จะได้ เคก ซึ่งอ่านเสียงโทระดับเดียวกับ โกงเงก, เมฆ, โยกเยก, เลข, อาเวก, พังคูนันก็ไม่เป็นขนม เป็นอะไรไม่รู้ ดูคล้ายมีอาการอึดอัดหรือหนัก ๆ ยังไงอยู่...แต่ถ้าใส่ไม้โทเสียให้อ่านเป็นเสียงตรี ดูโล่งใจก็ แต่ส่วนที่จะเขียนเพียง เคก โดยไม่มีไม้โทแล้วใครจะอ่านช่วยเขาเองให้เป็น cake ได้ นั่นก็แล้วแต่ผู้อ่านจะเอือเพื่อหรืออ่านเป็น แต่ยังไงก็ควรจะต้องใส่ไว้สำหรับผู้ไม่เอือเพื่อที่จะ

^๑ภาษาไทยของเรา ห่วงที่ใช้ผิดด้วยวิธีคือแหลม หน้า ๓๘๑.

^๒"ล่อแหลม" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๖๖๒ (๑๘ มกราคม ๒๕๐๓) : ๓๒.

^๓เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

อ่านช่วยหรืออ่านอย่างเดรตรงตามรูปสระยาวแมกกอักษรต่ำหรือผู้อ่าน
ไม่เป็นซึ่งมีจำนวนมากกว่า

เพราะฉะนั้นผมจึงว่า cake ควรใส่ไม้โทไว้ให้เป็นความสะดวกหน่อย

เป็น เค้ก ๑

สรุปได้ว่า ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่า เมื่อถ่ายตัวอักษรภาษาอังกฤษมาเป็นคำไทยแล้ว
ก็ควรจะถ่ายเสียงให้ใกล้เคียงศัพท์เดิมด้วยการเติมรูปวรรณยุกต์เข้าไปในคำนั้น ๆ ค่ะ เพื่อว่า
ผู้อ่านจะได้สามารถอ่านได้ถูกต้องตามเสียงของคำเดิมนั้น แม้ว่าปัจจุบันนี้คณะกรรมการราชบัณฑิตย
สถานจะลงมติว่าไม่ให้ใช้วรรณยุกต์ในการเขียนคำทับศัพท์ ฮิวเมอริสต์ก็ยังยืนยันว่าควรจะต้องใช้
และในงานเขียนของฮิวเมอริสต์ ส่วนมากจะใช้คำทับศัพท์ที่มีรูปวรรณยุกต์ด้วย ดังตัวอย่าง

...ไปเจอแอปเปิ้ลเข้าผลหนึ่งในตู้เย็น (นักเรียนไปรคเขียนแอปเปิล

เพราะกฎเกณฑ์การถ่ายอักษรอังกฤษเป็นไทย ห้ามใช้วรรณยุกต์ แต่ผม
อยากจะทำให้ตัวเองได้ยินเสียงอ่านให้คงเป็นแอปเปิ้ล) ๒

อนึ่ง การเติมรูปวรรณยุกต์ในคำไทยที่ถ่ายคำมาจากภาษาอังกฤษ ต้องเติมให้ถูกต้องด้วย
หากเติมแล้วผิดหลักอักษรวิธีไทย ฮิวเมอริสต์ก็เขียนท้วง ดังตัวอย่าง

คำ 'Hollywood' ควรเขียนว่า ฮอลลิวู้ด ไม่ใช่ ฮอลลิวุด knock
ควรเขียน น็อค ไม่ใช่ น็อก shirt ควรเขียนว่า เชิร์ต หรือ เชิร์ต ไม่ใช่
เช็ค ๓

นอกจากนี้ คำว่า pilot ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่าควรสะกดเป็น ไพล็อต ไม่ใช่
ไพลอต เพราะจะทำให้เสียงผิดไปจากคำเดิม

๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๔.

๒ "คำไรจากไข่มหาหวัค" ลลนา ๑๔๔ (สิงหาคม ๒๕๒๓) : ๒๕.

๓ สัมภาษณ์ฮิวเมอริสต์เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๕.

๔ ภาษาไทยของเรา ท้วงที่ใช้ผิดด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๒๔๐.

จากตัวอย่าง จะเห็นว่าชาวเมอริสต์ทั้งการใช้วรรณยุกต์ตรีพยางค์เสียงตรีของพยัญชนะที่เป็นอักษรต่ำ

นอกจากนี้ ชาวเมอริสต์ยังทั้งการใช้เครื่องหมาย " " ในคำไทยที่ถ่ายเสียงคำจากภาษาอังกฤษ ซึ่งมีผลทำให้เสียงคำผิดไปจากคำเดิม เช่น

'เค้ก' ไม่ได้ถูกก็เสียงสั้นไป ช่วยเหลือให้เป็นถูกยังไม่ได้ เพราะไม่ได้ถูกคืออีกรูปหนึ่งของสระอะ เมื่อเขียน "เค" เสียงยาวใส่สระ อะ เข้าไปเป็น "เคอะ" ก็เสียงสั้น เอาตัว ก. สะกดเข้าเป็น "เคะก" แล้วสระอะนั้นรุ่งรังนั้ เปลี่ยนรูปเป็นไม่ได้ถูกเป็น "เค็ก" เสียงจึงยังคงสั้นอยู่อย่างเดิม ผิดจากเสียง cake ของเคิมเขา *

อนึ่ง ในการถ่ายเสียงคำนี้ บางคำแสดงให้เห็นความประณีตในการใช้ภาษาของชาวเมอริสต์ เช่น คำว่า young Turk แม้จะเขียนเป็นคำไทยได้ทั้ง "ยังเคิร์ก" และ "ยังเคอรัก" แต่ชาวเมอริสต์มีความเห็นว่า ในเมื่อเราเคยเขียน Turkey ว่า เคอร์กก็ควรเขียน Turk เป็น "เคอรัก" ด้วย จะได้เป็นการใช้ภาษาที่มีระบบเดียวกัน ทำให้ไม่สับสน ๒

ในเรื่องความพยายามที่จะใช้ภาษาให้เป็นระบบเดียวกัน สามารถเห็นได้ในเรื่องการถ่ายคำในคำอื่น ๆ อีก ได้แก่

เทคนิค ภาษาฝรั่งเขียน technic ตัว c นี้ใช้ ค. ละ แต่ ไหง ch จึงจะต้อง ค. อีก จะใช้ ช. เป็น เทคนิค จะมีก็หรือพอเห็นตัวไทยก็จะไ้รู้เลยที่เกี่ยวกับภาษาฝรั่งใช้ ch ... Ether --ใช้ อีเอเธอร์ จะดีกว่า จะไ้รู้ว่าคำฝรั่งใช้ th ๓

* "ล่อแหลม" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๒๒๑ (๑๑ มกราคม ๒๕๐๓) : ๓๒๑.

๒ "บันทึก" ลตนา ๒๑๑ (ตุลาคม ๒๕๒๔) : ๒๕.

๓ ภาษาไทยของเรา ทั้งที่ใช้ผิดด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๓๓๒-๓.

หรือ

Florence , Venice ไทงไม้ใช้ตัว ศ. แทนตัว c ที่ออกเสียง ช.
หรือเสียง ส. เป็น ฟลอเรนซ์ เวนิส จะได้เป็นแบบเดียวกับ โปลิศ
ศิริลัยส์ ออฟฟิศ สಿನิมา ที่ใช้กันอยู่ทั่วไป *

สรุปแล้ว ฮิวเมอริสต์มีหลักเกณฑ์ในการสะกดคำไทยที่ถ่ายเสียงคำมาจากภาษาอังกฤษ ซึ่งนอกจากจะแสดงให้เห็นว่าเป็นการถ่ายคำที่ถูกต้องแล้ว ยังแสดงให้เห็นความประณีตในการถ่ายคำนั้น ๆ อีกด้วย และฮิวเมอริสต์พยายามสร้างระบบหรือกฎเกณฑ์ในการถ่ายเสียงคำ ภาษาอังกฤษมาเป็นคำไทยให้เป็นระบบเดียวกัน นับว่าเป็นการกระทำที่เป็นประโยชน์แก่ภาษาไทย เป็นอย่างยิ่ง

๓.๗ การเขียนคำโดยระบุเสียงอ่านหรือเสียงพูด

ในงานเขียนของฮิวเมอริสต์ จะมีคำบางคำที่ฮิวเมอริสต์กำหนดให้ผู้อ่านรู้ว่าคำ ๆ นั้นจะต้องอ่านออกเสียงอย่างไร จึงจะถูกต้องตามความต้องการของตน วิธีการที่ใช้คือ ประวิสรรชนีย์ลงไปในคำนั้น ๆ เพื่อให้สังเกตได้อย่างชัดเจน ดังตัวอย่าง

ในโปรแกรมราคาแพงยอกเยียมมโหฬารอันน่าโมโหระหว่าง
คิงคองแยง กับชาญ ฑิษย์คอกนี้ มีมวยไทยคู่สำคัญเหลืออันอย่างจ้ง
ที่สุดอยู่คู่หนึ่งซึ่งไม่ใช่มวยในรุ่นเสือ รุ่นช้าง รุ่นค่าง โทน รุ่นเป็คย่าง
ไฟแดง รุ่นตะพานน้ำคุ่น หรือรุ่นคุ่มแดง(ตามฉิวหนังสือ) รุ่นประจำร้อย
แต่สักรุ่นเดียวเลย เป็นไวยคู่พิเศษที่จักไว้ค้วยความที่คู่ชกจะชกกันให้
จ้งได้ ถ้าไม่ได้ชกกันในวันอาทิตย์นี้ เจ้าวันจันทร์อาจะนัคคิยหน้ากัน
เองก็ได้ ซึ่งเป็นการเสียง โรงพักกะภัย ข้าไม้ได้สตรงคค้ำชกเสียค้วย ๒

* เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๐๑-๒.

๒ "นักมวยรูปหล่อ" ฮิวเมอริสต์คิกเบ่ง หน้า ๒๔๔.

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ประวิสรรชนีย์หลังพยัญชนะตัวสะกดของพยางค์หน้า และให้
พยัญชนะตัวสะกดนั้นทำหน้าที่เป็นพยัญชนะต้นของวิสรรชนีย์นั้นด้วย

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

นายตูกสั่งสอนอากรเสมอว่า นักมวยอาชีพต้องถือการชกมวยเป็น
การค้า ต้องทำด้วยความระมัดระวัง มีระเบียบงานเป็นขีส์เต็มะติก^๑

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ประวิสรรชนีย์ท้ายพยัญชนะ ม ซึ่งเป็นตัวสะกดของคำที่อยู่ข้างหน้า
เพื่อให้ผู้อ่านสามารถอ่านเสียงคำได้ถูกต้อง

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

คนอยากรวยหรืออยากประกอบธุรกิจควรทำวิธีระอะไรอีกอย่าง
ทำไมได้ทุกคนไป เพราะต่อไปนี้ห้ามเก๊กชากหรือป้องกันเก๊กชากแล้ว
ว่าไม่ให้ระอะไรอีกอย่างขึ้นมาได้ ขึ้นได้ก็เจ๊งกันเท่านั้น คือเจ๊งไป
ข้างหนึ่ง^๒

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ประวิสรรชนีย์ท้ายคำ "รัฐ" เพื่อให้ทราบว่าต้องออกเสียง
/อะ/ ท้ายคำด้วย ในที่นี้ฮิวเมอริสต์ต้องการกล่าวถึงคำ "รัฐประหาร" แต่ไม่กล่าวออกมาตรง ๆ

อนึ่ง มีตัวอย่างการประวิสรรชนีย์ท้ายตัวสะกดและท้ายเสียงสระอวที่นำเสนออยู่
ตัวอย่างหนึ่ง เป็นบทประพันธ์ที่ฮิวเมอริสต์แต่งล้อเลียนการใช้คำของผู้แต่ง "พิบูลสงคราม" ^๓
ดังนี้

ชวานาจะปลุก <u>วะ</u> ดิสง	สิก็คงจะง่ายก็
ทุกคนจะสร้าง <u>วะ</u> และมี	ชนะมากมียากเลย
น้ำยามสมชนะ <u>วะ</u> มะจัน	ละก็กินอร่อยก็
ถ้าแม้วสมกะ <u>วะ</u> วิสะก็	จะมีมีอร่อยเลย

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๕๘.

^๒ "ธุรกิจราชการ" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๘๓๕ (๑๘ มิถุนายน ๒๔๙๘)

^๓ เป็นคำฉันท์ที่มีเนื้อหายอเกียรติจอมพล ป.พิบูลสงคราม ฮิวเมอริสต์จึงตั้งชื่อให้เช่นนี้

นอนตื่นเช้าเช้า กินข้าวอร่อยดี
นอนสายๆเต็มที จะมีอะไรกิน *

ในตัวอย่างนี้ ชิวเมอริสต์ประวิสรรชนีย์ท้ายเสียงสระอัวและท้ายเสียงพยัญชนะโดยไม่มีหลักเกณฑ์แบบเดียวกับที่ผู้แต่งพิบูลสฤติฉันท์ใช้ การที่ชิวเมอริสต์ทำเช่นนี้ก็เพื่อล้อเลียนการกระทำคังกล่าว คือไม่เห็นชอบด้วยกับการประวิสรรชนีย์แบบตามใจชอบเช่นนี้

อย่างไรก็ดี ในบางครั้งนอกจากจะประวิสรรชนีย์ให้ผู้อ่านทราบว่าต้องอ่านออกเสียง /อะ/ ในที่นั้นแล้ว ชิวเมอริสต์ยังเติมวรรณยุกต์เพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าต้องออกเสียงวรรณยุกต์ระดับใดด้วย คังตัวอย่าง

คุณตาครับ ผมมาซื้อหนังสือเรียนได้ครบแล้ว จะซื้อสมุดเก็บเงิน
ซาดห้าบาทครับ แะเงินในมือให้ดู ผมส่งสารเด็ก ไม่ทันให้ต้องขอ
ก็ควักส่งให้ไปห้าบาท เด็กไหวแล้วเดินผละไป ผมมองตามผละ
ของผมไปค้วยความอึ้งใจ ๒

ในตัวอย่างนี้ ชิวเมอริสต์เติมทั้งวิสรรชนีย์ท้ายคำ "ผล" และเติมวรรณยุกต์เอกบนพยัญชนะ ล ค้วย

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

...อีกนัยหนึ่งก็คือเป็น "ประพันธ์ะกร"...คือเข้าไปอยู่ใน"ประพันธ์ะ
กรณาจักร"ค้วยคนหนึ่ง ๓

อนึ่ง การเติมวิสรรชนีย์ท้ายพยัญชนะตัวสะกดนั้น บางครั้งก็ปรากฏอยู่ในเครื่องหมายวงเล็บ เช่น

ครุรองอื่นอันสงสัยกันอยู่ว่า นางสาวสะอาคบุตรีนายพันตำรวจเอก

*ศรีธฤก สุราสิวกี(นามแฝง), "ไป-บุรี" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๖ (๑๐ ตุลาคม ๒๔๙๗) : ๒๗.

๒"ขอตำแหน่งคนแรกให้ผมเถิด" ชิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๔๑๕-๒๐.

๓"ให้สัมภาษณ์อย่างเบิกคอก" ชิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๑๓.

พระยาธานีโปลิศ(ะ)การนอกราชการ ไม่น่าจะต้องมาเป็นครูให้เมีย
ปากเลย อยู่บ้านหรือกับบิดาที่ถนนไมตรีจิตต์ก็เกินสบาย เงินเดือนครูจะไม่
คุ้มค่าแรงไฟฟ้าริคเสีย *

ในที่นี้ ฮิวเมอริสต์วางเล็บวิสรรชนีย์ท่ายคำ "โปลิศ" เพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าต้องออกเสียง
/อะ/ ตรงนั้นด้วย

นอกจากนี้ ในการระบุเสียงอ่านของคำบางคำ ฮิวเมอริสต์จะเติมพยัญชนะตัวสะกด
ของพยางค์หน้าเข้าไปอีกตัวหนึ่ง แล้วจึงประวิสรรชนีย์ ดังตัวอย่าง

เมื่อกี้ยังเล่าค้างอยู่ ทำไมจึงได้เกิดคอร์รัปชั่นขึ้นจนนายสุกหัวหน้า
คณะนายสุก ถึงแก่เสียชีวิตให้ชาติชกจกจกอากาศรฝ่ายของตน ? จะเป็น
กลล่ะอุบายละมัง ? ๒

ในตัวอย่างนี้ เติมพยัญชนะ ล ท่ายคำ "กล" อีกตัวหนึ่ง แล้วจึงประวิสรรชนีย์ และใส่
เครื่องหมายวรรณยุกต์เอก

ตัวอย่างต่อไป ใ้แก่

นายกระสอบ นามสกุลอะไรก็ช่างเขาเถอะคนนี้ บิดาเป็นพ่อครัว
ชั้นเยี่ยม ของเสกจิในกรมมะอะไรก็ไม่รู้อีกหนึ่ง^๓

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์เติมพยัญชนะ ม ซึ่งเป็นพยัญชนะตัวสะกดของคำหน้าเข้าไป
อีกตัวหนึ่ง แล้วจึงประวิสรรชนีย์หลังตัว ม ที่เติมเข้าไป และเติมวรรณยุกต์เอกเหนือพยัญชนะ
ม นั้นอีกชั้นหนึ่ง

นอกจากนี้ บางครั้งแทนที่จะเติมพยัญชนะตัวสะกด กลับเติมเสียงพยัญชนะตัวสะกด
ที่เป็นเสียงเดียวกันหรือเสียงใกล้เคียงกันแทน ดังตัวอย่าง

* "หนุ่มอายุสี่สิบห้ากับรองเท้าสี่แดง" รวมเรื่องสั้นพรรษา หน้า ๕๖.

๒ "นักมวยรูปหล่อ" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๒๕๐-๑.

๓ "หมาป่ากับลูกแกะ" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๑๑๓.

ครั้นผมสอนหนังสือไปสอนหนังสือมาได้สิบแปดปี ก็ค้นพบว่าเอะการสอนหนังสือนี้เป็นงานแท้แท้เหียวนี้แฮะ แล้วผมก็ข้งงานถูกกันเมื่อไหร่ เพราะมันทำให้สุขกะภาพเสื่อม สำราญยะภาพ ไทรม *

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์เติมพยัญชนะ ค ซึ่งมีเสียงใกล้เคียงกับพยัญชนะ ข เข้าท้ายคำ "สุข" แล้วประวิสรรชนีย์และเติมวรรณยุกต์เอกในคำ "สุขกะภาพ" ส่วนคำ "สำราญยะภาพ" ก็มีวิธีการทำนองเดียวกัน คือเติมพยัญชนะ ย ซึ่งมีเสียงใกล้เคียงกับพยัญชนะ ญ เข้าท้ายคำ "สำราญ" แล้วประวิสรรชนีย์และเติมวรรณยุกต์เอก

ตัวอย่างในทำนองเดียวกันนี้ ได้แก่

ครั้นเป็นที่ประจักษ์ว่าหนังสือของโรงเรียนมิได้เจริญขึ้นสมประสงค์ มิแต่เป็นไปในทางที่ไม่อยากให้เป็น คือตกลงทั้งคุณะภาพคุณะลักษณะ คุณะฮะโรอะไรทั้งนั้น...^๒

และ

การชอกแซกเข้าไปอยู่ "หลังม่านกระชาย"...ตัวยอมดมกว่าเข้าไปอยู่หลังม่านอื่น แต่การที่ไม่อยู่หลังม่านอะไรเลย...ตัวจะยิ่งดมกว่าอยู่หลังม่านกระชาย...นอกจากว่าเดินเตะฝุ่นไปทางโน้น เดินเตะฝุ่นมาทางนี้ แลวกัจับพลัดจับผลูพลัดไปปฏิวัติรัฐประหาร เปลี่ยนการปกครอง ประลองการเมืองเข้านะแหละ ตัวก็จะอ้วนขึ้นอ้วนขึ้นยิ่งกว่าเข้าไปอยู่หลังม่านโคโคไหนไหนทั้งสิ้น ^๓

ตัวอย่างต่อไป เป็นตัวอย่างที่มีลักษณะต่างไปจากตัวอย่างอื่น ๆ ข้างต้น เพราะแทนที่ฮิวเมอริสต์จะเติมพยัญชนะที่มีเสียงเดียวกันหรือเสียงใกล้เคียงกัน กลับเติมพยัญชนะที่มีเสียงเกี่ยว

* "หลังม่านกระชาย" ฮิวเมอริสต์ในอารมณณ์ หน้า ๑๕.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๔.

^๓ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๓.

กันกับเสียงสะกดของสระนั้น ดังตัวอย่าง

...ท่านเปรียบเทียบของท่านสำมะคัญ...

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์เคิมพยัญชนะ ม ซึ่งมีเสียงเดียวกับพยัญชนะสะกดของเสียง /อา/ ในคำว่า "สำ" แล้วจึงประวิสรรชนีย์ และเคิมวรรณยุกต์เอกเข้าไปในภายหลัง การเขียนวิธีนี้จึงถือว่าเป็นการเขียนที่ระบุเสียงอ่านหรือเสียงพูดที่ทำให้ผู้อ่านสามารถอ่านออกเสียงคำได้ตรงตามที่ฮิวเมอริสต์ต้องการ นับว่าเป็นกลวิธีในการเขียนที่น่าสนใจ และแปลกมากอย่างหนึ่ง

๓.๘ การเขียนคำตามเสียงอ่านหรือเสียงพูด

ฮิวเมอริสต์มีวิธีการเขียนคำตามเสียงอ่านหรือเสียงพูด ๒ วิธีคือ

๓.๘.๑ เขียนแยกทีละเสียงหรือทีละพยางค์

๓.๘.๒ เขียนติดต่อกันไปโดยไม่แยกเสียงหรือพยางค์

๓.๘.๑ เขียนแยกทีละเสียงหรือทีละพยางค์

การเขียนเสียงอ่านประเภทนี้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปในอักษรวิธีของไทย การเขียนดังกล่าวนี้เขียนแยกเสียงหรือพยางค์โดยใช้เครื่องหมาย - คั่นระหว่างเสียงหรือระหว่างพยางค์ ดังตัวอย่าง

วิฑูออกข่าวฮิปโปโปเตมัสของเขากินออกลูก เรียกชื่อตัวพรรคยั้ง
โดยอ้างว่าฮิปโป และผู้อ่านข่าวก็อ่านฮิป-ปะ-โปทุกที ไม่ต้องทรอกกรับ
ตัวปอนั้นสะกดแล้วก็แล้วไป ไม่ต้องเอามันมาออกเสียงปะอีก อ่านฮิปโป
ก็พอ

เลนนี่กขึ้นได้อีกสองคำ คือวิตถาร อ่าน วิก-ถาน พอแล้ว ไม่ต้อง
วิก-ตะ-ถาน ไคยีนอ่านฉิบย่อย

*ภาษาไทยของเรา ทั้งที่ใช้ฉีกช่วยวิธีล่อแหลม หน้า ๔๘.

และอุทสาหกรรม ก็อ่าน อุค-สา-หะ-ก่าก็พอ ไม่ต้อง อุค-ตะ-สา-หะ-ก่า นี้ก็ไคยีนดิคบ่อยเหมือนกัน ส่วนมากผู้มาให้สัมภาษณ์นั้นแหละ มักจะผิด

จะชี้แจงว่าทำไมถึงไม่ต้อง ปะ ไม่ต้อง ตะ ก็จะยาวความ เพราะจะต้องพูดถึงอรรถสระซึ่งแปลว่ากึ่งสระ ทักท้วงกันนิดนึคหน่อยหน่อยจะกลายเป็นชั่วโมงหลักภาษาไทยไป *

ในตัวอย่างนี้ เขียนเสียงอ่านของคำโดยเขียนแยกทีละพยางค์
ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

นางสาวไซคนจะมาอยู่ใหม่คำราม "ค-ร-ร-ธ" แล้วก็เดินออก
ประตูไป ^๒

ในตัวอย่างนี้เขียนเสียงคำรามของสาวไซโดยแยกเขียนทีละเสียง เข้าใจว่าคงจะเป็นเสียงคำรามในลำคอมากกว่า

ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

ดู๊ แม่คนนั้นก็ยี้-ม-ทอมชะม้อยชะม้ายอยู่ไปมา... ^๓

ในตัวอย่างนี้แยกเสียงคำ "ยี้ม" ออกเป็น ๒ ส่วน และยี้คเสียงสระส่วนหน้าจากสระอิเป็นสระอี เพื่อเน้นความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

๓.๘.๒ เขียนติดต่อกันไปโดยไม่แยกเสียงหรือพยางค์

การเขียนติดต่อกันไปโดยไม่แยกเสียงหรือพยางค์นี้ เป็นการเขียนเสียงคำเรียงติดต่อกันไปโดยไม่มีเครื่องหมาย - คั่นระหว่างเสียงคำอ่านนั้น ๆ เช่น

* "บันทึก" สดนา ๒๑๐ (กันยายน ๒๕๒๔) : ๒๘.

^๒ อ้ายเปี้ยกวน หน้า ๓๓๘.

^๓ "ไป-ปู้รี" อิวิเมอริสต์ในอารมณัชนั หน้า ๕๕๕.

แล้วผมก็เป็นคนขี้ขลาดเสียด้วย เรื่องไม่ทำมาหากินละก้อ^๑

ในตัวอย่างนี้ใช้ ก้อ แทน ก็ เพราะถือว่าเป็นการเขียนคำตามเสียงพูด การเขียนคำก็ เป็นเสียงพูดนั้น ฮิวเมอริสต์เขียนรูปคำต่างกันไปหลายรูป เขียน"เกาะ"และ"ก" ก็มี ทั้งตัวอย่าง

...ผมพลัดเข้าไปอยู่ใน "หลังม่านกระชาย" จนบัดนี้ก็ยังคงติดอยู่ในม่านนั้น ออกยังไม่ได้ เพราะถ้าออกมาทีก็ยังไม่รู้จะเข้าไปอยู่ในหลังม่านอะไรต่อไปอีก แล้วเมื่อไม่เข้าไปอยู่หลังม่านอะไรเลย ตัวเกาะจะยอมไปทุกที่หรือทุกนาที^๒

และ

...ซัปรดรางแม็กจะไม่เอา ลากรดเจ็กแม็กจะไม่เอา เป็นครูสอนเด็กผู้ชายรุ่นรุ่นสมัยใหม่แม็กจะไม่เอา เอาไว้หนวกแม็กจะไม่เอา เป็นพ่อของลูกแม็กจะไม่เอา เล่นบิลเลียดแม็กจะไม่เอา จะว่าตกต่ำเพราะผู้หญิงแย่งงานกระไรได้^๓

นอกจากคำว่า "ก้อ เกาะ ก"แล้ว ยังมีตัวอย่างคำอื่น ๆ อีก ได้แก่

รัฐบาล...ท่านเล็งเห็นว่าสินค้าอย่างนี้ เราไปซื้อต่างประเทศเขาทำไม เสียคอลลาร์เปล่าเปล่า-ไม่เอา-! ยึก! ห้ามสั่งห้ามสั่ง เราทำเองดีกว่า...^๔

คำว่า "ยึก" ในที่นี้เขียนตามเสียงพูดที่ยึกเสียงสระของคำเพื่อเน้นความหมายให้เด่นชัด

ยิ่งขึ้น

^๑"ปลุกกัณโฆวันชาติ" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๕๔.

^๒"หลังม่านกระชาย" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๑๒.

^๓อบ ไชยวสุ, "สุนทรพจน์เปิดสัปดาห์สาธารณะ" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของฮิวเมอริสต์ หน้า ๘.

^๔ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "บริษัทจำ <ต้อง> กัก" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๔๐๒ (๒๔ มกราคม ๒๔๕๕) : ๘.

นอกจากชีวเมอริสต์จะเขียนคำตามเสียงพูดที่ยึดเสียงสระของคำให้ยาวขึ้นแล้ว ยังเขียนโดยใช้เสียงวรรณยุกต์ตรีอีกด้วย ดังตัวอย่าง

ถ้าเรานุกขึ้นไปตั้งรองเท้า ก็ต้องเกิดฆ่ากันข้างหนึ่งแน่ โดยข้างที่โดนฆ่าคือเรานี่เอง เพราะพื้นเขาซึกเสียเป็นเงามันปลาย ยังกะกระจกแว่นตา^๑

จากตัวอย่าง เห็นได้ชัดว่าเป็นการพูดโดยเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์จากเสียงเดิมให้เป็นเสียงตรี เพื่อเน้นความหมาย

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

---บุคคลบางคนมีสันดานคึกของอยู่กับการจับผิดคนอื่น แล้วเอาขึ้นมา

ล้อเลียนให้เป็นของขบขัน ก็เรียกว่าเทรคิชั่น---^๒

ชีวเมอริสต์ได้เขียนตอบโต้มหาม้วนว่า

▶▶ ผมกลัวแล้วคร่ำ ! ไม่ตะตองอีกแล้วเจ้าประคุณ !^๓

จากตัวอย่าง ในที่นี้ชีวเมอริสต์ใช้ "คร่ำ" และ "(เจ้าประ)คุณ" ซึ่งมีเสียงตรี

ทั้ง ๒ คำ

การเน้นความหมายของคำโดยใช้เสียงวรรณยุกต์ตรี นอกจากจะปรากฏในคำพยางค์เดียวแล้ว ยังปรากฏในคำ ๒ พยางค์อีกด้วย ได้แก่

ท้าวสามล-(ลุกขึ้นโศกแสดงความดีใจจนค่อนข้างโอเวอร์) ไชโย -
ไชโย - ช้ายย่อ...^๔

^๑"การอยู่สุขและอยู่ไม่สุข" ชีวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๓๓๓.

^๒มหาม้วนอธิบายความหมายของคำ "เทรคิชั่น" ในปทานุกรมฉบับตลาด ซึ่งมีมหาม้วนเขียนเอง

^๓ภาษาไทยของเรา หัวข้อใช้ผิดด้วยวิธีล้อแหลม หน้า ๑๕๘.

ชีวเมอริสต์ท้วงการอธิบายคำว่า "คิว" ของมหาม้วน ทำให้มหาม้วนโกรธ ได้เขียนตอบโต้ชีวเมอริสต์และเสียกสิว่าชีวเมอริสต์ก็แต่จับผิดผู้อื่น.

^๔"สังข์ทองตอนตีกลอง" ชีวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๓๔๓.

ในตัวอย่าง คำที่ขีดเส้นใต้ใช้เสียงวรรณยุกต์ตรี

มีคำอีกประเภทหนึ่งที่ประกอบด้วยคำ ๒ คำ แล้วเน้นความหมายที่คำหน้า โดยกำหนดให้เป็นเสียงวรรณยุกต์ตรี ตัวอย่างคำประเภทนี้มีมาก และฮิวเมอริสต์นิยมใช้มาก
 กล้วย กิ่งกล้วย

ที่มีสี่ดาวดวงหนึ่ง เป็นลักษณะอย่างกะพระอาทิตย์นี้แหละ อยู่ไกลไกล

จากเราไป ๑

หรือบางทีคำคู่ดังกล่าวนี้มีคำ "ไม่" มาแทรกอยู่ข้างหน้าทั้งสองคำ ได้แก่

ผมเป็นศาลขโมยอยู่ไม่รู้หรือหรือ ไม่เอาไม่เอา เอาออกเสีย ๒

อย่างไรก็ดี มีบางคำแทนที่จะเน้นเสียงที่พยางค์หรือคำหน้า กลับเน้นเสียงตรง
 ข้างท้าย ได้แก่

ใครเขาจะผิดที่ไหนไหน(หรือที่นี้เอง) ผมก็แค่ไ้แค่ไ้ค้ครวญซอร้อง

ทักท้วงถากถางกระทบกระทั่งเทียบกระทั่งว่า ขอแรงให้ช่วยกัน

สะกดหรือตรวจกันให้ถูกถูกหนอยเถอะคะร้าย ๓

ในตัวอย่างนี้ พยางค์ที่มีเสียงวรรณยุกต์ตรีอยู่ตรงส่วนหลังของคำ และคำ "คะร้าย" ที่แท้ก็คือคำ "คร้าย" นั่นเอง เพียงแต่แยกเสียงควบ /คร/ ออกจากกัน แล้วยึดเสียงสระให้ยาวขึ้น

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ทั้งนี้มิใช่ว่าเรื่องซุกนี้ไม่ใช่เรื่องจริง แต่จริงอย่างจริงจังจริงจัง

เว้นแต่ใส่เครื่องเทศโรยพริกไทยเหยาะน้ำปลาดี หยกแม็กก็พรมเครื่อง

ปรุงรสบรรคามีนั้นมากไปหน่อย แต่ยังมีมันก็ยังจริงอยู่ ๔

๑ "ใครจะรู้ ?" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๒๖๗.

๒ หัสคคีส์ฎจร หน้า ๓๕๖.

๓ ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฝึกควยวิธีล่อแหลม หน้า ๓๕๗.

๔ หัสคคีส์ฎจร หน้า ๓๖๑.

ในตัวอย่างนี้ นอกจากจะใช้คำดูโดยเน้นความหมายด้วยการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ของคำหลังให้เป็นเสียงตรีแล้ว ยังมีคำว่า "จริงจริง" มาเน้นให้หนักแน่นที่ข้างท้ายอีก

จากตัวอย่าง เห็นได้ชัดว่าฮิวเมอริสต์เปลี่ยนเสียงคำเป็นเสียงวรรณยุกต์ตรีเพื่อเน้นความหมายของคำ ซึ่งการเขียนวิธีนี้ตรงกับความเห็นของนายเจือ สตะเวทิน ที่กล่าวว่า การใช้คำลักษณะเช่นนี้ "...เป็นภาษาพูดธรรมดา มุ่งหมายจะเน้นความให้เห็นจริงเห็นจัง" ^๑

อนึ่ง นอกจากฮิวเมอริสต์จะเขียนคำตามเสียงพูดที่ยืดเสียงให้ยาวขึ้นกว่าปกติธรรมดาแล้ว บางคำเวลาพูดออกเสียงสั้นลงกว่าเดิม ฮิวเมอริสต์ก็เขียนตามเสียงพูดนั้น ๆ ดังตัวอย่าง

เว้นตะว่าทักบาตรวันละห่างคดลอคปีกี่กวารอยองค์ในวนที่ไครใค

เขากี่ตักกันจนลนบาตรสองถำมสำมถำย ^๒

ในที่นี้เขียนตามเสียงพูด คำว่า "ตะ" ตัดสั้นลงจากคำเดิมว่า "แต่" ตัวอย่างอื่น ได้แก่

แย ! เลนบังคับกันเชยะคำย ^๓

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์เขียน "เซี่ยะ" ซึ่งย่อสั้นลงจากคำเดิมว่า "เสีย" ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

บางคนก็ลึนวาจำวำจะมไมมีเมียอกใคอไป ทนอย อำนุหกลิบอีหนมัน
เห็นวำแกไไปไค้ ^๔

ในที่นี้ ฮิวเมอริสต์เขียนคำตามเสียงพูด เมื่อออกเสียงสั้น ก็เติมเครื่องหมายไม่ได้ดูเท่ากับคำว่า "หนอย" ค้วย

นอกจากนี้ ยังมีคำดูที่ประกอบด้วยคำ ๆ เดียวกัน ๒ คำเรียงกัน แต่คำหน้าออกเสียง

^๑เจือ สตะเวทิน, ภาษาไทยจากฟ้าเมืองไทย หน้า ๓๐๖.

^๒"เปล่า! ผมไม่ไ้ดลอง" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๑๔๕.

^๓ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฝึกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๑๓๘.

^๔"วิชาไม่น่ารู้เรื่องกล้วย" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๕๕.

สั้นกว่า ฮิวเมอริสติกก็ได้ใส่เครื่องหมายไม้ไต่ดูที่คำหน้าเพื่อให้สอดคล้องกับการออกเสียงที่แท้จริง
กึ่งตัวอย่าง

เห็นเขานั่งกินกล้วยเดี่ยวบ้างขนมจีนบ้างกันรอบตลาด เป็นแผงลอย
เดี่ยวเดี่ยวเรียกกิน คนนั่งกินบนม้าเฉพาะกันหรือนั่งย้อยยงกับแผ่นกินเขมร^๑

และ

เลยเขียนความที่ไม่เต็มบทหรืออาจจะไม่เต็มบาทว่า "โทรทัศน์"

เฉียดเฉียด กังค่อไปนี่ ^๒

ในตัวอย่างทั้งสอง คำหน้าของคำแต่ละคู่จะมีเครื่องหมายไม้ไต่ดูกำกับอยู่ด้วย

ในกรณีที่เวลาออกเสียง ยึดเสียงท้ายคำ ฮิวเมอริสติกพยายามเขียนตามนั้น ได้แก่

"ค้อคเทลครับ เหล้าผสมเขย่าให้เข้ากัน ก่อนอาหารเค็ชชากไปเลย
เคี้ยวครับ รอเคี้ยว"

"อือมมม รสแปลกดี เรียกอะไรนะ ?" ^๓

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสติกเขียนเสียงพยัญชนะท้ายคำ "อือ" ซึ่งเวลายึดเสียงยาว ๆ
จะมีเสียง /ม/ ตามมาด้วย ในที่นี้ต้องการให้ทราบว่าจะออกเสียง /ม/ ยาว ๆ ก็เขียนพยัญชนะ
ม. ^๓ ตัวซ้อนกันโดยมีเครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับอยู่ด้วย

หรือบางคำเวลาออกเสียงแล้ว เปลี่ยนเสียงพยัญชนะต่างไปจากรูปคำเดิม
ฮิวเมอริสติกก็ได้เขียนพยัญชนะตามเสียงพูดนั้น ๆ กึ่งตัวอย่าง

ส่วนท่านผู้อ่านที่มีใจหมายแสดงความเห็นห่วงอนามัยของผม โปรดทราบ

ไว้แก่นัก่อนว่า ยังเรียบร้อยดีไม่บุบสลาย ^๔

ในตัวอย่างนี้เขียน"พู" แทนคำเดิม "ผู้"

^๑"เอาท์ไซค์ไทยแลนด์สู่แดนเขมร" หัสคทีสัญจร หน้า ๔๒.

^๒"โทรทัศน์" ฮิวเมอริสติกในอารมณ์ขัน หน้า ๒๖๐.

^๓"หมาป่ากับลูกแกะ" ฮิวเมอริสติกคิดเบ่ง หน้า ๑๗๒.

^๔ศรีสุก สุราสิวกี(นามแฝง), "ไป-ปู้รี" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๗

ตัวอย่างอื่น ใต้

ถ้าจะยิงใครตายซักคนหนึ่งแล้ว-
 ล้อตัวเองนั่นแหละดีที่สุด!

ในที่นี้เขียนตามเสียงพูด คือเขียน "ซัก" และ "หนึ่ง" แทนคำเดิมว่า "สัก" และ "หนึ่ง" ตามลำดับ

นอกจากนี้ มีการเขียนคำที่เป็นคำควบกล้ำ โดยเขียนพยัญชนะที่ออกเสียงควบเรียงกัน

บวะ ยิงคืนักละซี่ ๒

ในที่นี้เขียนเสียงควบ /บว/ โดยใช้พยัญชนะ บ และ ว เรียงกัน

ตัวอย่างต่อไป ใต้

เดี๋ยวนี้ถึงแก่เรียกไม่ให้ได้ยินว่า "อ้ายหีบหายสูก" ก็มีอยู่สามคน
 แล้ว

ในที่นี้เขียนตามเสียงพูดที่ออกเสียง /หข/ และ /หส/ ควบกัน

ตัวอย่างต่อไป ใต้

...เช่นถามว่าจะไปไหม ? พรานตอบว่า หไปมร์ ฟังได้ว่าไป
 แปลว่าหาไปไม่หรือก คือไม่ไป ถามว่าจะกินไหม พรานตอบว่า
หกินมร์ ฟังได้ว่ากิน แปลว่า หากินไม่หรือก คือไม่กิน

จะเห็นได้ว่าคำควบกล้ำในตัวอย่างนี้ออกเสียงไต่ยากมากทีเดียว

^๑ภาษาไทยของเรา ท้วงที่ใช้ฉีกควยวิธีล้อแหลม หน้า ๑๔๐-๑๑.

^๒อบ ไชยวสุ(แปล), "ธิดาเจ้าราชบุตร" นิยายรักในราชสำนักฝ่ายในเล่ม ๑ หน้า ๑๖๒.

^๓"สามะหาอะไรกับค่าน้ำซื้อ" ชีวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๕๓๔.

^๔ห้สก็สิฎุจร หน้า ๓๖๘.

อนึ่ง ยังมี การเขียนคำตามเสียงพูดที่ออกเสียงไม่ชัดเจนนับว่าถูกต้องด้วยความจงใจ
ดังตัวอย่าง

ฉมวกแปล "วสันตคิลกฉันท" จากหนังสือ "การเดินทางไปตรวจราชการ
ภาคเหนือของ ฯพณฯ จอมพล ป.พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี และท่าน
ผู้หญิงละเอียดย พิบูลสงคราม ประธานสำนักวัฒนธรรมฝ่ายหญิง"ต่อไป
ตามคำขอรองของ แควน ทางโทรศัพท์ *

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์เขียน "แควน" แทนคำว่า "แฟน"
ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

เธอเห็นนายเหลวเป็นผู้ทำเสียงอย่างนั้น ก็มองแล้วถามว่า
"เป็นอะไรไป ไผ่ ? กินเหล้าซี" ๒

ในที่นี้เขียน "ไผ่" ตามเสียงพูด ซึ่งที่จริงก็คือคำว่า "ไว้นั้นเอง"
ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

เครื่องป้องกันแบบใหม่ !

หาทางป้องกันสถานการณ์ร้าย [หัวข่าวเสียดียรภาพ ๒๕ พกค.
๕๕]

▶▶ โตะลง ! เอาเลย ! เอาทางอะไรดี ? ถ้าทางหมู
ต้องสั่งที่หัวดำโพง ถ้าทางวัวต้องสั่งที่ถนนตก ถ้าทางเก้งถนนต้อง
สั่งที่เทศบาล ๓

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ล้อเลียนหนังสือพิมพ์ เสียดียรภาพ ฉบับประจำวันที่ ๒๕
พฤษภาคม ๒๕๕๕ ที่สะกดคำว่า "ทาง" เป็น "หาง" ทำให้ความหมายเปลี่ยน ฮิวเมอริสต์

* ศรีสุก สุราสิวกี (นามแฝง), "โปปรี" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๔
(๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗) : ๓๖.

๒ "เกือกกักเกือกคักเกือกบับ" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๒๔๕.

๓ ภาษาไทยของเรา หัวข้อไขคดีด้วยวิธีล้อแหลม หน้า ๘๐-๑.

เขียนคำ "โคกลง" อันเป็นเสียงคำพูดไม่ชัดของคำว่า "ตกลง"

ที่น่าสังเกตคือ ฮิวเมอริสต์ใช้ศัพท์ใหม่เรียกสุนัขว่า "แก๊งถนน"

นอกจากนี้ ฮิวเมอริสต์ได้เขียนคำที่ออกเสียงพูดไม่ชัดของคนต่างชาติไว้ด้วย นับว่าเป็นการเขียนคำเหมาะสมกับเชื้อชาติของตัวละคร คืออ่านแล้วรู้ได้ทันทีว่าคนพูดมีเชื้อชาติใดดังตัวอย่าง

เดินไปเที่ยวดูโกดังคลังสินค้าที่ว่าง จะขอเช่าเขาไว้เป็นที่เก็บ
แต่ก็เกรงว่าจะต้องจ้างแขกยามมาเฝ้า ชันชือว่าแขกยามแล้วเขาเป็น
ไม่คบเลย เพราะเข็ดที่เสียงมันดังนัก เฮ้ ! อินี่ท่ามายไม่ทายหนา ?
ไม่หมี ? ไม่มี ท่าไมมิงกินข้าวไค้ทา ? อินี่โคนไม่มีไม้ตองกินข้าวทา !^๑

ในตัวอย่างนี้เป็นคำพูดของคนแขก ฮิวเมอริสต์ก็เขียนตามสำเนียงพูดของแขก

ในกรณีที่เป็นคำพูดของคนจีน ฮิวเมอริสต์ก็พยายามเขียนให้อ่านได้เป็นสำเนียงเช่นนั้น

ดังตัวอย่าง

...ถูกจ้างที่ปลูกไล่ออกจึงรวมชกปากนายจ้าง บ้างก็หยิบฉวยเอาเครื่อง
ประกอบสินค้าไปคนละชิ้นละอันเอาไปขายแจ็กมีชวกมาขายโว ทองเหลียง
เติ๊กกั้วมาขายโว อิวกั้วกไลโบ้ย โรงงานก็เลยล้ม^๒

คำที่ขีดเส้นใต้เป็นคำพูดสำเนียงจีนของคนรับซื้อชวก , ตะกั่ว , ทองเหลือง
และสิ่งอื่น ๆ

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ผมก็โยนทิ้งไปเลย เพราะเป็นปฏิทินรายวันที่ไม่ใช่สำหรับคนไทย
อย่างผมดู คือมีหนังสือแจ็กแกมอยู่ด้วย ผมไม่ได้กำลังเรียนภาษาแจ็ก

^๑"ผลของการปลุกนิยาม" ฮิวเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๓๓๐.

^๒ออบ ไชยวสุ, "สุนทรพจน์เปิดสัปดาห์สาธารณะ" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของฮิวเมอริสต์

เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับ โพ่คำทายใหญ่ ยิ่งที่ พูกทายยังมีซัก ^๑
 คำที่ขีดเส้นใต้บอกให้คนอ่านทราบได้เป็นอย่างดีว่า พ่คำที่ฮิวเมอริสต์กำลังกล่าวถึง
 นี้เป็น พ่คำชาวจีน

ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

พรายมมีนิสเตอร์ ชื่อจอมพลแปลก พิบูลของแกรม แปลกแปลว่า
 ประหลาด พิบูลของแกรม แปลว่าการรบมากหรือมากด้วยการรบ...^๒

ตัวอย่างข้างต้นนี้อยู่ในเรื่อง "นำเที่ยวไทยแลนด์" ซึ่งฮิวเมอริสต์สมมติให้เป็นงาน
 เขียนของ พรอฟ. เมอร์วีแมน ทเวนตีเอท & พอร์ตไฟฟ์คิกรี ยูซีแอสไอซี ออฟ โนวร์
 ยูนิเวอร์ซิตี ^๓ โดยมี ฮ. สุราสิวดี ^๔ แปลเป็นไทย การใช้คำโดยมากจึงเป็นคำไทยที่เป็น
 สำเนียงฝรั่ง ในตัวอย่างนี้ออกเสียงคำ "พิบูลสงคราม" เป็น "พิบูลของแกรม" เพื่อให้
 เหมาะสมกับที่เป็นคำฝรั่งพูดไทย นับว่าเป็นการใช้คำที่เหมาะสมกับตัวละครอีกตัวอย่างหนึ่ง

การเขียนคำตามเสียงอ่านหรือเสียงพูดนี้ ทำให้งานเขียนมีชีวิตชีวา ไม่น่าเบื่อ
 และทำให้ผู้อ่านสามารถอ่านเสียงคำต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามความต้องการของฮิวเมอริสต์อีกด้วย

๓.๕ การใช้คำย่อ

ฮิวเมอริสต์ใช้คำย่อโดยย่อคำจากคำ ๒ ประเภทคือ

๓.๕.๑ จากคำกริยาหรือคำนาม

๓.๕.๒ จากตัวเลขหรือคำบอกจำนวนนับ

^๑"โคอาร์รี" ฮิวเมอริสต์ใน อารมณณ์ หน้า ๑๑๘.

^๒"นำเที่ยวไทยแลนด์" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของฮิวเมอริสต์ หน้า ๘๖.

^๓ขอให้สังเกตชื่อที่ฮิวเมอริสต์สมมติขึ้น โดยเฉพาะชื่อคิกรีและชื่อมหาวิทยาลัยซึ่งสะท้อน
 ให้เห็นอารมณณ์ของฮิวเมอริสต์ได้เป็นอย่างดี

^๔เป็นชื่อสมมติที่ฮิวเมอริสต์คิดตั้งขึ้นในเรื่อง แต่ก็ใกล้เคียงกับนามปากกา "ศรีฮอสิวดี"
 และ "ศรีตูกสุราสิวดี" ของฮิวเมอริสต์ และฮิวเมอริสต์ก็อธิบายว่า ฮ. คือคำว่า ฮุก

๓.๕.๑ จากคำกริยาหรือคำนาม

หัวข้อนี้แบ่งย่อยออกได้เป็น ๒ อย่างคือ

๓.๕.๑.๑ ย่อแล้วไม่มีเครื่องหมาย ฯ หลังคำย่อ

๓.๕.๑.๒ ย่อแล้วมีเครื่องหมาย ฯ หลังคำย่อ

๓.๕.๑.๑ ย่อแล้วไม่มีเครื่องหมาย ฯ หลังคำย่อ ตัวอย่างการย่อคำประเภทนี้ ได้แก่

ข้าหลวงใหม่โทรมาว่า ไฟไหม้ที่โรงรถมา *

ในที่นี้ ใช้ "โทร" ซึ่งย่อมาจากคำเต็มว่า "โทรศัพท์" นับว่าการใช้คำย่อของคำ ๆ นี้ น่าสนใจ เพราะมีลักษณะที่ใกล้เคียงกับการออกเสียงมากกว่าคำที่เราใช้กันอยู่ในปัจจุบัน เพราะปัจจุบันเราเขียน "โทร" แต่เวลาเราออกเสียง ก็มีใ้้ออกเสียงตัวพยัญชนะ ร. แต่อย่างใด ก็นั้นจึงน่าจะเขียน "โทร" แบบอิวิเมอริสต์มากกว่า

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ถ้าท่านยังเก็บปฏิทินปี พ.ศ. ๒๔๘๕ หรือ ค.ศ. ๑๙๔๒ ไว้อย่างที่ผมเก็บละก็ คุณเอาออกมาแขวนโชว์ไว้ได้เลย เพราะปีที่กล่าวถึงนี้ขึ้นต้นวันที่ ๑ มกราคม เป็นวันพฤหัสเหมือนปี ๒๕๐๒ หรือ ๑๙๕๙ นี้ ^๒

ในตัวอย่างนี้ย่อวัน "พฤหัส" เหลือเพียง "พฤหัส" เท่านั้น

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

กิจการต่างๆที่ดำเนินติดต่อกันมา จำเป็นจะต้องทำสถิติไว้เป็นหลักฐานสำหรับเปรียบเทียบ อาทิกิจการก่อกกรรมโดยการโกง ต้องบันทึกไว้ทำสถิติว่าเดือนมกราคมแสนกว่า เดือนกุมภาพันธ์จริงห้าหมื่นเท่านั้น เดือนมีนาคมค่อยยังชั่วสามแสน รวมทั้งปีก็คงสองสามล้านเท่านั้น ! ^๓

*"กรุงสะท้านบ้านสะเทือน" อิวิเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๔๖.

^๒"ปฏิทินขึ้นสมอง" อิวิเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๒๗๔.

^๓"ศรีออลสิวกี(นามแฝง), "สถิติ...สถิติ" กะกิ่งทอง (๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕) : ๗๗.

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ย่อชื่อเดือน "มกราคม" "กุมภาพันธ์" และ "มีนาคม" เหลือเพียง "มกรา" "กุมภา" และ "มีนา" ตามลำดับ

จากตัวอย่างต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า ฮิวเมอริสต์ไม่ได้ใช้เครื่องหมาย ฯ หลังคำย่อแต่อย่างใด

๓.๕.๑.๒ ย่อแล้วมีเครื่องหมาย ฯ หลังคำย่อ ประเภทนี้โดยมากจะเป็นชื่อวิสามัญนาม เมื่อไม่ได้เขียนคำเต็มทั้งหมด เขียนเพียงคำย่อ จึงต้องใส่เครื่องหมาย ฯ กำกับไว้ด้วย ดังตัวอย่าง

เดินต่อไปอีกก็ถึง สะพานพุทธฯ สุดเขตธนบุรี ข้ามสะพานเข้าเขต
พระนคร^๑

คำว่า "สะพานพุทธฯ" ในตัวอย่างนี้ เป็นคำเขียนย่อจากคำเต็มที่เป็นวิสามัญนาม จึงได้ใส่เครื่องหมาย ฯ หลังคำย่อด้วย

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

นำท่วมบรรดาที่ผ่านมากี่ครั้งก็ครั้งใน กรุงเทพฯ กรุงเทพฯ ตั้งแต่สองพัน
สี่ร้อยสี่สิบสี่ปีผมเกิดเป็นต้นมา ผมได้สัมผัสอย่างจุ่มโชกและโชกโชน^๒

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ย่อคำ "กรุงเทพมหานคร...วิบูลกรรมประสิทธิ์"
และ "กรุงเทพฯ" เหลือเพียง "กรุงเทพฯ" และ "กรุงเทพฯ"

ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

ในขณะที่ถึงคราวแต่งงานครั้งที่สองนี้ แกและบุตรชายอยู่ในลักษณะ
อันจะต้องแสดงความยินดีอย่างเอะอะที่อาหารมือถือไปมาสู่ปากโดย
เรียบร้อย มาวันหนึ่งประสกับนางพาดิพาณิชนคกรรยาพระในนามนั้น

^๑"ใครจะรู้" ฮิวเมอริสต์ในอารมณณ์ หน้า ๒๖๔.

^๒"น้ำท่วมแอนด์ไอ" สดนา ๑๔๐ (พฤศจิกายน ๒๕๒๓) : ๓๒.

คุณพระทิ้งไว้ให้เป็นม่ายพร้อมกับเงินจำนวนมากมายก่ายกองโดยไม่มี
บุตรธิดาเลย

อะไรที่นางพานีฯเห็นคือจากนายโชคจนถึงแก่ตกลงปลงใจด้วยนั้น
ยังเป็นปัญหาที่ซบกันให้แตกไม่ได้ *

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ย่อคำ "นางพานีพานิชนัค" เหลือเพียง "นางพานีฯ" เท่านั้น
อนึ่ง มีข้อน่าสังเกตว่า ฮิวเมอริสต์นำแบบอย่างการเรียกชื่อเช่นนี้มาจากต่างประเทศ
กล่าวคือ เรียกภรรยาตามชื่อบรรพคาศักดิ์ของสามี

๓.๕.๒ จากตัวเลขหรือคำบอกจำนวนนับ

คำย่อที่ย่อมาจากตัวเลขหรือคำบอกจำนวนนับนี้ โดยมากใช้เลขสองตัวท้ายของจำนวนเลข
ทั้งหมดของปีพุทธศักราชเป็นเกณฑ์ แบ่งย่อยได้เป็น ๒ ชนิดคือ

๓.๕.๒.๑ เป็นคำย่อในรูปตัวเลข

๓.๕.๒.๒ เป็นคำย่อในรูปตัวอักษร

๓.๕.๒.๑ เป็นคำย่อในรูปตัวเลข ตัวอย่างประเภทนี้ ได้แก่

...เราขอ ๕๗-๕๘-๕๙ กันมาได้ยังไง เราก็ออ ๒๕๐๐ เป็น ๐๐
ไต่ยั้งัน อาศัยหลักเกณฑ์อันเดียวกัน คือต้องเอาสองตัวท้าย หรือ
ในสมัยสลากกินแย้ ก็เรียกว่า เลขท้ายสองตัว... ๒

ในตัวอย่างนี้ย่อ ๒๔๕๗, ๒๔๕๘, ๒๔๕๙ และ ๒๕๐๐ เหลือเพียงเลขสองตัวข้างท้าย
คือ ๕๗, ๕๘, ๕๙ และ ๐๐ ตามลำดับ
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

*ย้ายเปี้ยกวน หน้า ๖๕-๖.

๒ ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฉีกควยวิชีลอแหลม หน้า ๔๔๓.

ในการไต่สวนมูลฟ้องคดีหมิ่นประมาทระหว่างนายแสง เทรตะกุล...
เป็นโจทก์ นายสง่า สุทธิพันธ์...เป็นจำเลย เมื่อเช้าวันที่ ๒๗ เดือน
นี้...ปรากฏว่ามีประชาชนที่สนใจคดีนี้พากันมาชุมนุมที่บริเวณศาลประมาณ
๒ พันคนเศษ (ของสยามรัฐ ๒๔ มถย. ๑๑) *

ในที่นี้ ย่อปี ๒๕๐๑ เหลือเพียง ๐๑ โดยมีเครื่องหมาย 'หน้าค่ายอภัย
๓.๕.๒.๒ เป็นค่ายอภัยในรูปตัวอักษร ตัวอย่างประเภนี้ ได้แก่

ที่นี้พจนานุกรมสองห้าสองห้าออกจำหน่าย ผมก็ไปซื้อมาพลิกดู ก็จริง
อย่างนั้น คือคำที่ผมเคยหักเคยท้วงว่า หนังสือพิมพ์ใช้กันผิด คือผิด
จากพจนานุกรมเก่าสิบสาม...^๒

ในที่นี้ ฮิวเมอริสค์ย่อตัวเลขของปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ เหลือเพียงสองตัวท้ายคือ
๕๓ แต่แทนที่จะเขียนในรูปของตัวเลข กลับเขียนเป็นตัวอักษร และออกเสียงว่า เก้าสิบสาม
ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ประชาธิปไตยจะมีอยู่ที่ไหนสักที่เปอร์เซนต์ หรือเศษหนึ่งส่วนเท่าไร
ของใบ มากน้อยเท่าไรยังงี้ก็ตาม แต่ประชาธิปไตยในน้ำท่วมเมื่อปี
แปดห้าหกก็ มีเต็มร้อยเปอร์เซนต์เลยที่เดียว ^๓

ในตัวอย่างนี้ ใช้เลขสองตัวท้ายเป็นเกณฑ์ และเขียนในรูปตัวอักษรเหมือนตัวอย่าง
ที่แล้ว แต่ต่างกันตรงที่ในตัวอย่างนี้อ่านตัวเลขในลักษณะที่เขียนเรียงกันว่า "แปดห้า" โดยไม่
บอกหน่วยหลักของเลขแต่ละตัว

ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

*"ทศวรรษลูกเสือเอก" ฮิวเมอริสค์ในอารมณ์ขัน หน้า ๒๕๔.

^๒"ก็เท่านั้นเอง" ลลนา ๒๔๖ (มีนาคม ๒๕๒๖) : ๒๗.

^๓"น้ำท่วมแอนดริโอ" ลลนา ๑๕๑ (ธันวาคม ๒๕๒๓) : ๔๐.

ถ้าใช้วิธีเลือกห่มเป็นบางแห่ง และเลือกแห่งเป็นบางทีอย่างมี
สองสามนี้ละก้อ แห่งที่โดนเลือกให้ห่มก็จะถึงแค่คอแค่ปากเป็นแน่”

ในตัวอย่างนี้เขียนปี พ.ศ. ๒๕๒๓ เหลือเพียง ปี ๒๓ โดยอ่านตัวเลขเรียงกัน
ว่า สอง-สาม แล้วเขียนเป็นตัวอักษร

การใช้คำย่อของอิวเมอริสต์สะท้อนให้เห็นความแปลกแหวกแนวในการใช้ภาษาของ
อิวเมอริสต์ ซึ่งนับว่าน่าสนใจไม่น้อยไปกว่าหัวข้ออื่น ๆ ที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาแล้ว รวมทั้งหัวข้อ
ที่ผู้วิจัยจะกล่าวถึงต่อไปในภายหลัง

จากการศึกษาเรื่อง "อักษรวิธีของอิวเมอริสต์" พบว่ามีทั้งที่เหมือนและที่ต่างไปจาก
อักษรวิธีของคนทั่วไป ในส่วนที่ต่างกันนั้น เห็นได้ชัดว่ามีลักษณะเด่นในแง่ความแปลกแหวกแนว
ซึ่งทำให้น่าสนใจมาก บางเรื่องอิวเมอริสต์ก็อธิบายเหตุผลไว้อย่างชัดเจนว่าเหตุใดคนจึงมี
อักษรวิธีในเรื่องนั้นแปลกไปจากของคนอื่น ๆ ซึ่งจากการศึกษาวิเคราะห์ก็พบว่า เป็นเหตุผลที่
น่าฟังและน่าจะไปพิจารณาผู้มากที่เกี่ยว

อนึ่ง จากการศึกษาอักษรวิธีของอิวเมอริสต์ สะท้อนให้เห็นความพยายามและความ
เอาใจใส่ของอิวเมอริสต์ในอันที่จะช่วยทะนุบำรุงภาษาไทยอันเป็นที่รักของคนไทยทุกคนให้มี
ความถูกต้องและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่อนุชนในอนาคต และในขณะเดียวกันก็สะท้อนให้ผู้อ่านเห็น
ได้ชัดเจนว่าอิวเมอริสต์เป็นนักเขียนที่มีบทบาททางด้านการใช้ภาษาไทยเป็นอย่างมาก และเป็น
ที่รู้จักของผู้อ่านในสมัยก่อนเป็นอย่างดี อันเป็นเหตุให้บรรยากาศของการใช้ภาษาระหว่าง
นักเขียนกับนักอ่านอยู่ในสภาวะสนุกสนาน มีการโต้ตอบกันอย่างครึกครื้น แม้ปัจจุบันเราจะมี
นักเขียนเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก แต่ก็ยังไม่มีนักเขียนคนใดที่จะสามารถแทนที่อิวเมอริสต์ในเรื่อง
"ล่อแหลม" ได้

อนึ่ง อิวเมอริสต์ได้เสนออักษรวิธีใหม่ ๆ หลายประการ ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าน่าสนใจมาก
จึงขอเสนอต่อไปให้นักภาษาได้นำไปพิจารณาเผยแพร่ด้วย

ในบทต่อไป ผู้วิจัยจะศึกษาเรื่อง "การใช้ภาษาของฮิวเมอริสต์" เพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าฮิวเมอริสต์มีลักษณะการใช้ภาษาเป็นเช่นใด และมีศิลปะอย่างไรบ้าง ซึ่งผู้วิจัยคาดว่า หลังจากที่ได้อ่านรายงานผลการวิจัยบทต่อไปแล้ว ผู้อ่านจะสามารถเข้าใจภาษาของฮิวเมอริสต์ได้แจ่มแจ้ง รวมทั้งสามารถเห็นความเชี่ยวชาญและความสามารถในด้านการใช้ภาษาของฮิวเมอริสต์ได้อย่างดียิ่ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ ๔

การใช้ภาษาของชีวเมอริสต์

ชีวเมอริสต์เป็นนักเขียนที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้อย่างดีเยี่ยม เป็น
นายของภาษา สามารถนำภาษามาสร้างความสนุกสนานและความบันเทิงให้แก่ผู้อ่านได้

การเสนอรายงานการวิจัยเรื่อง "การใช้ภาษาของชีวเมอริสต์" ในบทนี้ ขอแบ่ง
เป็นหัวข้อ ๆ ดังนี้

- ๔.๑ การใช้คำ การเล่นคำ และการหักท้วงการใช้คำผิด
- ๔.๒ การใช้สำนวน การเล่นสำนวน และการหักท้วงการใช้สำนวนผิด
- ๔.๓ การใช้ภาษาสัญลักษณ์
- ๔.๔ การใช้ภาษาอ้อมค้อม
- ๔.๕ การใช้ภาษาที่เรียงคำต่างจากปกติ
- ๔.๖ การใช้ภาษาบอกจำนวน บอกเวลา และบอกขนาดหรือปริมาณ
- ๔.๗ การใช้ภาษาอธิบายความหรือรายละเอียดเพิ่มเติม
- ๔.๘ การใช้ภาษาเพื่อเน้นความหมาย
- ๔.๙ การใช้ภาษาที่มีความหมายซัดแย้งกัน
- ๔.๑๐ การใช้ภาษาเสียดสี เหน็บแนมหรือล้อเลียน
- ๔.๑๑ การใช้ภาษาบรรยายความคิดแปลก ๆ หรือสิ่งที่เป็นไปไม่ได้
- ๔.๑๒ การใช้ภาษาที่ได้รับอิทธิพลจากต่างประเทศ
- ๔.๑๓ การใช้ความเปรียบ
- ๔.๑๔ การใช้ข้อความหรือประโยคซ้ำชุด
- ๔.๑๕ ความประณีตในการใช้ภาษา

๔.๑ การใช้คำ การเล่นคำ และการหักท่วงการใช้คำผิด

เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาและรายละเอียดต่าง ๆ ในหัวข้อนี้ได้อย่างแจ่มชัด ผู้วิจัยจึงขอแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ ดังนี้คือ

๔.๑.๑ การใช้คำ

๔.๑.๑.๒ การเล่นคำ

๔.๑.๑.๓ การหักท่วงการใช้คำผิด

๔.๑.๑.๑ การใช้คำ

ผลการวิจัยเรื่องการใช้คำแบ่งออกได้เป็น ๑๐ หัวข้อย่อยดังนี้

๔.๑.๑.๑.๑ การใช้คำศัพท์

๔.๑.๑.๑.๒ การใช้คำกะทัดรัด

๔.๑.๑.๑.๓ การใช้คำซ้ำ

๔.๑.๑.๑.๔ การใช้คำเสริมสร้อย

๔.๑.๑.๑.๕ การใช้คำพรรณ

๔.๑.๑.๑.๖ การใช้คำพ้องและคำที่มีเสียงและความหมายใกล้เคียงกัน

๔.๑.๑.๑.๗ การใช้คำที่บรรยายการเคลื่อนไหวเวลาและการใช้คำขยายระบุเวลา และสถานที่ตามลำดับก่อนหลัง

๔.๑.๑.๑.๘ การใช้คำตรงกับสภาพที่เป็นจริงของคนหรือสิ่งของหรือสถานที่

๔.๑.๑.๑.๙ การใช้คำบางคำที่น่าสนใจ

๔.๑.๑.๑.๑๐ การใช้คำที่มีความหมายหลายนัย

๔.๑.๑.๑.๑ การใช้คำศัพท์ แม้อยู่ทั่วไป ฮิวเมอริสต์จะใช้คำศัพท์ทั้งง่าย ๆ แต่ก็ม่บางครั้ง หรือบางตอนที่จงใจใช้คำศัพท์ยาก ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยขอแบ่งออกเป็น ๒ หัวข้อย่อยดังนี้

๔.๑.๑.๑.๑.๑ การใช้คำศัพท์ทั่ว ๆ ไป

๔.๑.๑.๑.๑.๒ การใช้คำศัพท์ที่ฮิวเมอริสต์สร้างขึ้นใหม่

๔.๑.๑.๑.๑ การใช้คำศัพท์ทั่ว ๆ ไป ตัวอย่างการใช้คำประเภทนี้ ได้แก่

คร่ำคร่าแปลไปในทางมงคลไม่มีเลย ไม่ฟังเอามาใช้แก่คนให้เข้าใจ
ไปในทางว่าแก่ นอกจากจะเป็นคนไม่ค่อยกลัวกรรมกรรม (ถ้าไม่รู้ว่
กรรมกรรมแปลว่าอะไรก็อย่ารู้เลย อย่าไปหลงเข้าใจว่าเหมือนกรรมกร
ก็แล้วกัน เพราะนั้นไม่มีภัยอันใด กรรมกรทำงาน กรรมกรเซ็นรับ
นั้นมันง่าย กรรมกรรมนั้นมีมันไม่ใช่) *

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้ศัพท์ "กรรมกรรม" ซึ่งพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
พ.ศ. ๒๕๒๕ อธิบายความหมายว่า "กรรมกรรม น. อาญา, เครื่องสำหรับลงอาญา. ก.
ลงโทษ..." ๒

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ผมกำหนดเอาการเลี้ยวขวาเป็นสำคัญ โดยไม่ได้ตั้งใจจะให้เป็นการ
เฮงแก่ใครหรือช่วยแก่ใคร ทั้งจำไม่ได้ด้วยว่าเป็นอุตตราวัฏ หรือ
ทักษิณาวัฏ ไม่พิถีพิถันว่าจะเป็นรัศตาววัฏ หรือสุกกาววัฏ ๓

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ใช้คำศัพท์ "อุตตราวัฏ" ซึ่งแปลว่า การเวียนซ้าย หรือเวียน
ไปทางซ้ายอย่างทวนเข็มนาฬิกา , "ทักษิณาวัฏ" ซึ่งแปลว่า การเวียนขวา หรือเวียนไปทาง
ขวาตามเข็มนาฬิกา, "รัศตาววัฏ" และ "สุกกาววัฏ" ตามลำดับ

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ผมชอบสะสมยา ไม่ใช่สะสมยา นั้นเป็นเรื่องของเภสัชกรผู้เรียน
เภสัชกรรม เพื่อกระทำเภสัชการ ผมชอบแต่เพียงสะสมและชอบสะสม

* "พรา้เพื่อ" ลลนา ๒๒๔ (เมษายน ๒๕๒๕) : ๒๔.

๒ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ หน้า ๑๒.

๓ "เกินขบวนเป็นส่วนตัว" ฮิวเมอริสต์ในอารมณัน หน้า ๒๔๔.

๔ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ หน้า ๓๔๖.

เฉพาะยาเม็ด^๑

ในตัวอย่างนี้ใช้คำศัพท์ "เภสัชกร", "เภสัชกรรม" และ "เภสัชการ" ซึ่งแปลว่า แพทย์ปรุงยาหรือผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบการโรคติดต่อสาขาเภสัชกรรม^๒, วิทยาศาสตร์แขนงที่ว่าด้วยการเตรียมเครื่องยา ตัวยาจากธรรมชาติ หรือการสังเคราะห์ ให้เป็นยาสำเร็จรูป^๓ และการปรุงยา

นอกจากจะใช้คำศัพท์บาลีหรือสันสกฤตแล้ว บางครั้งก็ใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ได้แก่ มันเป็นแจกมาแต่กำเนิด อินสตีต्यूตของมันก็นำมันไปสู่ร้านตัดผมชาวแจก^๔

ในตัวอย่างนี้ใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ออกคำเป็นภาษาไทย

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ยี่ห้อไหนเป็นเงินมากกว่าดีว่า แอกคิวเรทกว่า...ผมก็เกินเยื้องกราย ควยสไตของพรานเป็นอันดี^๕

ในตัวอย่างข้างต้นใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ออกคำเป็นภาษาไทยถึง ๒ คำ

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

รุ่งขึ้น ชาญจัการสั่งเก็บเตียง...นายเหลว...มานั่งคอยที่เคิมต่อไป -กลางวัน-บ้าย-เย็น-จึงมีเสียงเครื่องบินทิ้งอยู่เหนือหลังคา แล้ว ประธานกรรมการอ่านวยกการกับเลขาสาวก็โคกร่วม ปารารูตกลงมาอัน เกี่ยวกัน^๖

^๑"บ้ายา" ชีวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๒๑๓.

^๒พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ หน้า ๖๑๑.

^๓เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

^๔"อ้ายพงไปตัดผม" นิทานหรรษา หน้า ๑๘๗.

^๕หีศคคีส์ญจร หน้า ๓๗๒.

^๖"บริษัทชาวแกงไทยจำกัด" ชีวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๒๗๓.

อนึ่ง ในการใช้คำศัพท์นี้ บางคำเป็นคำศัพท์ที่แปลมาจากคำธรรมดา ๆ ทั่ว ๆ ไปหรือแปลมาจากภาษาอื่นอีกทีหนึ่ง ดังตัวอย่าง

ไซหรือไมไซท่านกวีเขย่าหอกเป็นผู้เขียนไว้ก็ไม่รู้ จะเป็นใครผมก็จำไม่ได้ เขียนไว้ว่า มนุษย์เราทุกชาติทุกภาษาทุกคนทุกวัย ถ้าเอาเสื้อผ้าออก เอาปัญหาสังคมออก เอาเศรษฐกิจออก เอาสภาพแวดล้อมออก เอาระบบชีวิตออก เอาดินฟ้าอากาศออก เอาอาหารออก เอาประเพณีออก เอาวัฒนธรรมออก เอาภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์วิทยาศาสตร์ออก เอาสิ่งปรุงแต่งออก เอาอะไรอะไรออกให้หมด มนุษย์เหล่านั้นทุกชาติทุกภาษาทุกคนทุกวัย จะเหมือนกันหมด *

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ใช้คำ "เขย่าหอก" โดยแปลมาจากคำภาษาอังกฤษว่า Shakespeare โดยแยกศัพท์ shake และ speare ออกจากกัน ทั้ง ๆ ที่คำ ๆ นี้เป็นคำวิสามานยนาม เป็นชื่อของกวีชาวอังกฤษผู้มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันคืออย่างแพร่หลาย อย่างไรก็ตามเมื่อฮิวเมอริสต์แปลชื่อเฉพาะในภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ทำให้ผู้อ่านเกิดการมึนงงในความข้างคึกข้างแฉกศัพท์ของฮิวเมอริสต์

ตัวอย่างอื่น ใ้แก่

...ผมว่าท่านกวีเขย่าหอกหรือท่านกวีเพื่อนยาวหรือใครก็ไม่รู้ที่เขียนไว้ นั้น คงจะจนปัญญาเข้าเต็มที หาอะไรเขียนไม่ได้เลยเอาบายบายจึงมาเขียน ^๒

ในตัวอย่างนี้ใช้วิธีการแปลศัพท์แบบตัวอย่างที่แล้ว กล่าวคือนำชื่อเฉพาะในภาษาอังกฤษมาแยกศัพท์ออกจากกัน แล้วจึงแปลศัพท์นั้น ๆ ทีละคำ คำว่า "เขย่าหอก" แปลมาจาก Shakespeare และคำว่า "เพื่อนยาว" แปลมาจากคำ Longfellow ซึ่งเป็นชื่อของกวีชาวอเมริกันที่มีชื่อเสียงมากคนหนึ่ง

* "คนกับงานกับเงิน" ฮิวเมอริสต์ในอารมณณ์ หน้า ๓๑๕.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๑๗.

นอกจากชีวเมอริสต์จะแปลศัพท์จากชื่อเฉพาะในภาษาอังกฤษแล้ว ยังแปลศัพท์จากคำ
ธรรมดา ๆ ทั่ว ๆ ไปด้วย ดังตัวอย่าง

...ตายอย่างชนิดที่สองคือตายโหงตายอหิวาต์ ตายชนิดนี้ไ้แก่

โหงหนักหนักเข้าก็ตายประเภทนี้ไป °

คำว่า "อหิวาต์" ในที่นี้ ที่จริงก็คือคำว่า "ห่า" นั่นเอง แต่ชีวเมอริสต์ได้นำมา
ดัดแปลงให้เป็นคำศัพท์สูง โดยปกติเราจะใช้กันว่า "ตายโหงตายห่า" แต่ชีวเมอริสต์ใช้ว่า
"ตายโหงตายอหิวาต์"

ตัวอย่างอื่นที่ใช้คำศัพท์ท่านองเดียวกัน ไ้แก่

ส่วนปลายเท่านั้นเห็นผู้หญิงชอบใส่เกือกโผล่นักันัก ก็ยอมให้มีอยู่

หนึ่งนิ้วคือนิ้วใหญ่ที่สุด ที่ชาวบ้านเรียกว่าหัวแม่ตีน และภาษาหนังสือ

เรียกศีรษะมารคาเท้านั้น นิ้วนอกนั้นไม่จำเป็นต้องมี ๒

ในตัวอย่างนี้เรียก "หัวแม่เท้า" ว่า "ศีรษะมารคาเท้า" โดยดัดแปลงคำว่า "หัว"
และคำว่า "เท้า" ให้เป็นคำศัพท์สูงชัน ซึ่งถ้าหากพิจารณาให้ดี จะเห็นว่าไม่มีใครเรียก
หัวแม่เท้าว่า "ศีรษะมารคาเท้า" เลย มีก็แต่เพียงชีวเมอริสต์เท่านั้น นับว่าเป็นการใช้
คำศัพท์ที่สะท้อนให้เห็นอารมณณ์ไม่น้อยทีเดียว

นอกจากนี้ ในบางครั้งนอกจากจะใช้คำศัพท์แล้ว ชิวเมอริสต์ยังให้คำแปลศัพท์นั้น ๆ
ต่อท้ายไว้ด้วย ซึ่งวิธีการใช้คำศัพท์ในลักษณะนี้แบ่งออกได้เป็นช้อยย่อย ๆ ดังนี้

๔.๑.๑.๑.๑.๑ คำศัพท์บาลีสันสกฤต แล้วมีคำแปลเป็นภาษาไทย

๔.๑.๑.๑.๑.๒ คำศัพท์จีน แล้วมีคำแปลเป็นภาษาไทย

๔.๑.๑.๑.๑.๓ คำแปลเป็นภาษาไทย และคำศัพท์จีน

๔.๑.๑.๑.๑.๔ คำศัพท์อังกฤษ แล้วมีคำแปลเป็นภาษาไทย

๔.๑.๑.๑.๑.๕ คำแปลเป็นภาษาไทย และคำศัพท์อังกฤษ

° "สถิติ...สถิติชม" กะกึ่งทอง ๒๗ (ธันวาคม ๒๔๕๕) : ๘๒.

๒ "ว่ากันด้วยเรื่องผู้ชายกับผู้หญิง" ชีวเมอริสต์ในอารมณณ์ หน้า ๗๘.

๔.๑.๑.๑.๑.๑ คำศัพท์บาลีสันสกฤต แล้วมีคำแปลเป็นภาษาไทย ดังตัวอย่าง

"ข้อห้า อาหารมือเย็นให้น้ำค้ำยชาเกร๋อยแปกลีบซี่ซี่" ข้อนี้ไม่ได้
เค็ชชาก เพราะผมมัชวีรติงคเว่นของมีนเมาในทุกรูปแบบอย่างเค็ชชาก
ตั้งแต่สองพันห้าร้อย โนนแล้ว *

ในตัวอย่างนี้ คำว่า "มัชวีรติ" กับ "งคเว่นของมีนเมา" มีความหมายอย่างเดียวกัน
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

นี่คือปฎิทัสน์หรือวีวอีกบทหนึ่ง ซึ่งนำเอาวีรกรรมอันเป็นหัสสการ
มาแสดงไว้สองชั้น... ๒

ในตัวอย่างนี้ คำว่า "ปฎิทัสน์" และ "วีว" มีความหมายอย่างเดียวกัน นอกจากนี้
ในตัวอย่างนี้ยังใช้คำศัพท์ "หัสสการ" ซึ่งมีความหมายว่า การหัวเราะ อีกด้วย
ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

แล้วก็ปรากฏไปยังประตุนั้นตามแนวเส้นตรงที่ขีดไว้เพื่อยึดประตูเป็น
สรณะที่พึง ๓

ในตัวอย่างนี้ใช้คำศัพท์ "สรณะ" และมีคำแปลว่า "ที่พึง" ตามมาข้างหลังด้วย

๔.๑.๑.๑.๑.๑.๒ คำศัพท์จีน แล้วมีคำแปลเป็นภาษาไทย ดังตัวอย่าง

เครื่องบินชาววิบแล่นอยู่ไกลขึ้นไปในอากาศข้างบนหัวลิบลับทิ้งระเบิด
ซี้ซิวส่งเคชหลังจากไคหายเงียบไปหลายเคื่อน ๔

ในตัวอย่างนี้ คำว่า "ซี้ซิว" และ "ส่งเคช" มีความหมายอย่างเดียวกัน

* "อีกแล้ว" ฉลนา ๑๔๒ (กรกฎาคม ๒๕๒๓) : ๒๖.

๒ "โป-บุรี" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๑๗ (๑๗ ตุลาคม ๒๔๙๗) : ๒๗.

๓ "ปลุกคนไม่วันชาติ" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓๗๔ (๑๒ กรกฎาคม ๒๔๙๗)

๔ "อ้ายบ้านแตก" อิ๋วเมอริสศัศิกเม่ง หน้า ๒๓๕-๖.

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

เมื่อรถตุ๊กเข้ามานั่งโต๊ะเดียวกับข้าพเจ้า โดยข้าพเจ้ามิได้เชิญ
ทั้งใดแก่งทำเป็นไม่เห็นตั้งแต่เข้ามาในจิวเล้าภัตตาคารแล้วด้วยนั้น
ข้าพเจ้าจึงสงสัยจะ^๑

ในตัวอย่างนี้ คำว่า "จิวเล้า" และ "ภัตตาคาร" มีความหมายอย่างเดียวกัน
เพียงแต่คำแรกเป็นคำจีน และคำหลังเป็นคำแปลซึ่งแปลเป็นภาษาไทย

๔.๑.๑.๑.๑.๑.๓ คำแปลเป็นภาษาไทย และคำศัพท์จีน ดังตัวอย่าง

ผู้จะเป็นเจ้าของบ้านใหญ่ต่อไปก็ประกาศในขณะที่ยังอยู่กันพร้อมหน้า
ว่าจำเป็นจะต้องตัดรายจ่ายทางบ้านคนเลี้ยงม้า... เหลือคนขับรถดู
รถคอกคาร์ที่รถดูคงไว้สามคนก็พอเหมาไหลงโจ้งให้เลี้ยงม้า ดูม้า
ตัดหญ้า กวาดโรงเสรีจเลย^๒

ในตัวอย่างนี้คำว่า "เหมา" และ "ไหลงโจ้ง" มีความหมายอย่างเดียวกัน เพียงแต่
คำแรกเป็นคำแปลของคำหลังเท่านั้น

ตัวอย่างคำประเภทนี้พบเพียงตัวอย่างเดียวที่ไคยกมาให้เห็นไปแล้วข้างต้น

๔.๑.๑.๑.๑.๑.๔ คำศัพท์อังกฤษ แล้วมีคำแปลเป็นภาษาไทย ดังตัวอย่าง

คนอ่านพอซื้อไว้ก็เปิดหน้าเรื่องจีนไปนั่งอ่านที่ชอบฟูตปาชบาทวี้^๓

คำว่า "ฟูตปาช" และ "บาทวี้" มีความหมายอย่างเดียวกัน คำแรกเป็นคำภาษาอังกฤษ
คำหลังเป็นคำแปลของคำภาษาอังกฤษนั้นอีกทีหนึ่ง

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

^๑"อ้ายบ้านแตก" ฮิวเมอริสติกคิเบ็ง หน้า ๒๑๘.

^๒"งกเงิน" ฮิวเมอริสติกคิเบ็ง หน้า ๑๕๕.

^๓"ช.ป.อ." ลลนา ๑๘๕ (กันยายน ๒๕๒๓) : ๓๑.

ผมถามตำรวจว่าเมื่อจะทำยังไงดี จะแกว่งแขนหรือจะใส่กระเป่า หรือจะกอดคอก ตำรวจบอกว่าถ้าคุณไม่ได้กำลังเล่น เซอร์กิสละครสัตว์ ละก็ จับสายบังเหียนไว้ดีกว่า *

ในตัวอย่างคำ "เซอร์กิส" และ "ละครสัตว์" มีความหมายอย่างเดียวกัน ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

เครื่องประเทืองกลิ่นประทีนหอมบนโต๊ะเครื่องแป้ง ที่แรกแรกก็ไม่ เป็นปัญหาที่จะต้อง คอมโพรไมส์ ประนีประนอมกัน เพราะใครใครก็ต้อง ชอบของหอมกลิ่นหอมด้วยกันทั้งนั้น แต่พอไปไปเมื่อรายจ่ายในการ ครอบเรือนหรือครอบบ้านจัดสรรหรือครอบทาวน์เฮาส์ หรือครอบคิกแถว ในซอย มันมากขึ้นทุกทางและทุกที่...ก็ลดจำนวนชโลมลงไปสักครึ่งหนึ่ง ๒

ในตัวอย่างนี้ คำ "คอมโพรไมส์" แปลว่า ประนีประนอม และฮิวเมอร์ริสต์ได้เขียน คำแปลนี้หลังคำศัพท์ "คอมโพรไมส์" เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของคำที่ใช้ในที่นี้

๔.๑.๑.๑.๑.๑.๕ คำแปลเป็นภาษาไทย และคำศัพท์อังกฤษ ดังตัวอย่าง

คุณจะต้องอยู่ในที่สงบเงียบอย่าให้มีเรื่องอะไร คิ่นเต้นตกใจ เอ็กไซท์ เลยเป็นอันขาด ๓

คำ "คิ่นเต้นตกใจ" เป็นคำแปลของคำว่า "เอ็กไซท์" ตัวอย่างอื่น ได้แก่

เพราะฉะนั้น เช็ก สำธบาย ของผม ผมจึงเห็นว่าเด็กเด็กควรสนใจ ไซ้เป็น คู่มือ แฮนคัม สำหรับเอาไว้อธิบายเรื่องยั้งใจให้ผู้ใหญ่ฟัง ตาม วิธีการศึกษาแผนใหม่ได้เป็นอย่างดี ๔

* "ซึ่ม่าไม่เห็นยาก" ฮิวเมอร์ริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๑๓๘.

๒ "สมรส" ลลนา ๒๑๕ (ธันวาคม ๒๕๒๔) : ๒๖-๓.

๓ "โรคความคันโลหิตสูง" ฮิวเมอร์ริสต์คิกเบ็ง หน้า ๓๐๘.

๔ "เช็กสำธบาย" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๔๓๘ (๕ กันยายน ๒๕๕๘) : ๕๕.

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ใช้ทั้งคำว่า "ดูมือ" และ "แสนคนุค" ซึ่งมีความหมายอย่าง
เดียวกัน

ตัวอย่างต่อไป ใต้แก่

บ้านเมืองเรามีแผ่นดินฮือเป็นอะไรกันมากมาย ผมก็เป็นกะเขาค้วย
ไม่ยอมให้ล้าสมัย เป็นคนว่าไซ้หวัคใหญ่ เขาฮือเป็นกันสามครั้งเข้านี้
ผมก็ตะเกียกตะกายเป็นกะเขาค้วยทั้งสามคราว แต่อีกตอนท่ากินหรือท่าลง
คือเป็นอหิวาต์ซอเลอรานั้นเขาไม่ได้ฮือกันเป็นแสนแสนเหมือนไซ้หวัคใหญ่
ผมวินิจฉัยว่าไม่ได้เป็นแผ่นดินอันแท้จริง ผมก็เลยเฉยเฉยเฉยไม่เอาค้วย

ในตัวอย่างนี้ คำว่า "อหิวาต์" และ "ซอเลอรา" มีความหมายอย่างเดียวกัน
ตัวอย่างคำประเภทนี้มีอยู่มาก คำอื่น ๆ ใต้แก่ เสรีพรีคอม^๒ เอี้ยวลมพรีแซร์^๓
เอาจริงเอาจังซีเรียส^๔ อย่างสุกเหวียงเต็มแกว่งหรือพูลชวง^๕ และสำนักงานใหญ่เฮ็ค
ออฟฟิศ^๖ ฯลฯ

จะเห็นได้ว่า ตัวอย่างคำศัพท์ต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้นำมากล่าวไว้ในหัวข้อนี้เป็นคำศัพท์ทั่ว ๆ ไป
ที่ผู้อ่านสามารถพบเห็นได้ในที่ต่าง ๆ ไม่ใช่เป็นคำศัพท์ที่แปลกหรือใหม่แต่อย่างใด

๔.๑.๑.๑.๒ การใช้คำศัพท์ที่ฮิวเมอริสต์สร้างขึ้นใหม่ ฮิวเมอริสต์เป็นนักเขียนที่มีความรู้
ในเรื่องศัพท์เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นศัพท์ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และบาลีหรือสันสกฤต ฯลฯ
จากการวิจัยพบว่าฮิวเมอริสต์ชอบบัญญัติศัพท์แปลก ๆ หรือศัพท์ใหม่ ๆ ขึ้นใช้ด้วยวิธีการต่าง ๆ กัน
เช่น นำคำศัพท์มาเขียนเรียงกัน หรือสร้างศัพท์ด้วยวิธีสมาส หรือด้วยวิธีการแผลง ฯลฯ

^๑"หายแล้วครับ" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๔๓๓.

^๒"หลังม่านเชลลุลอยค" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๒๕.

^๓"หมาป่ากับลูกแกะ" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๑๓๖.

^๔"หายแล้วครับ" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๔๓๓.

^๕"เล่นสงกรานต์ไม่ต้องขึ้นศาลเข้ากรง" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๑๓๘.

^๖"คอกกบ" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๕๒.

เพื่อให้เห็นได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยจะขอแบ่งเป็นหัวข้อย่อย ๆ ดังนี้คือ

๔.๑.๑.๑.๒.๑ สร้างศัพท์ด้วยการนำคำศัพท์มาเขียนเรียงกัน

๔.๑.๑.๑.๒.๒ สร้างศัพท์ด้วยวิธีสมาส

๔.๑.๑.๑.๒.๓ สร้างศัพท์ด้วยวิธีสนธิ

๔.๑.๑.๑.๒.๔ สร้างศัพท์ด้วยวิธีการแผลง

๔.๑.๑.๑.๒.๑ สร้างศัพท์ด้วยการนำคำศัพท์มาเขียนเรียงกัน ดังตัวอย่าง

พอมชนไป เลือกรึ่งทางไกลประตูชั้นลง แค่หางห้องเหม็น^๑

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ใช้ศัพท์ "ห้องเหม็น" ในความหมายว่าห้องส้วม โดยการนำคำว่า "ห้อง" และคำว่า "เหม็น" มาเขียนเรียงกัน

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

เจ้าของร้านยกอาหารออกมาเทียบ เป็นอาหารไทย แกมแจ็ก แกมฝรั่ง

ปรุงด้วยสัตว์ว่ายน้ำ สัตว์กินดิน และสัตว์บินอากาศนานาชนิด^๒

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ไม่ได้ใช้ศัพท์ "สัตว์น้ำ สัตว์บก สัตว์ปีก" อย่างที่คนทั่วไปใช้กัน แต่สร้างศัพท์ขึ้นใช้ใหม่ด้วยการนำคำธรรมชาตมาเขียนเรียงกันเป็น "สัตว์ว่ายน้ำ สัตว์กินดิน สัตว์บินอากาศ" ตามลำดับ

หรือคำที่คนทั่วไปใช้กันว่า "ตัวละคร" ฮิวเมอริสต์กลับใช้ว่า "กายละคร"^๓ เพราะถือว่า "ตัว" และ "กาย" มีความหมายอย่างเดียวกัน

หรือคำว่า "ก้น" ฮิวเมอริสต์ใช้ว่า "ส่วนท้ายบาหลี่" ดังปรากฏในข้อความต่อไปนี้
อ้อพรานปืนแกปนนี่เองมายิงนกให้ตกอกตกใจอยู่หลังเต็นท์รุกขมูล

^๑"คนไม่สำคัญ" ซุกเพชรน้ำหนึ่ง หน้า ๖๕.

^๒"หมาป่ากับลูกแกะ" ฮิวเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๑๓๓.

^๓"สังข์ทองตอนตีกลอง" ฮิวเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๓๒๕.

นั่นแหละเอี้ยก ส่วนมากของร่างกายหายไปกับลูกปืน เหลือแต่ซากกับ
ส่วนท้ายบาทลีนีคหน่อย คีกร่องแรงอยู่กับขา...

นอกจากนี้ ฮิวเมอริสต์ยังสร้างศัพท์ "ไข่มหาหวัค" ขึ้นใช้แทนคำว่า "ไขหวัคใหญ่"
โดยมีความหมายเหมือนศัพท์เดิมทุกประการ ๒

อนึ่ง ฮิวเมอริสต์สร้างศัพท์ "ผู้หญิงม้า" เพื่อให้มีความหมายว่า "ม้าตัวเมีย" ดังปรากฏ
ในข้อความต่อไปนี้

...มันว่างราชการอยู่สามปี คอย ๆ อยู่ไม่เห็นจับเทียบลากรถไป
คียบเพลิงที่ไหนสักที มันก็เลยถือโอกาสหนีความรบกวนของเด็ก ไป
เที่ยวคิกผู้หญิงม้าตามความเรียกร่องของธรรมชาติ ๓

การใช้คำศัพท์ "ผู้หญิงม้า" โดยให้ความหมายว่าม้าตัวเมีย เป็นการใช้คำที่น่าสนใจ
และน่าขัน เพราะคำว่า "ผู้หญิง" เป็นคำระบุเพศที่เราสงวนไว้ใช้สำหรับคนเท่านั้น ไม่เคย
นำไปใช้กับสัตว์อื่นเลย แต่ในที่นี้ฮิวเมอริสต์กลับนำมาใช้กับสัตว์ ทำให้ผู้อ่านเกิดอาการฉงนอัน
เนื่องมาจากการใช้คำแปลกแหวกแนวเช่นนี้

นอกจากนี้ ยังมีการใช้คำที่ก่อให้เกิดอาการฉงนอีกคำหนึ่ง คือฮิวเมอริสต์เรียกนมปลอม
ว่า "นมกงเต็ก" ท่านองเดียวกับที่คนทั่วไปเรียกชนบัตร์ปลอมว่า "เบงกกงเต็ก" ดังปรากฏใน
ข้อความต่อไปนี้คือ

ทอยนมสาวนั้น รูปร่างไม่เหมือนนมสาว แต่ไปเหมือนกับยกทรงสาว
...แข็ง โป๊กแหลมเปียบเหมือนอย่างยกทรงหรือนมกงเต็กที่กะเทยเพศ
ที่สามของไทยแกไฉนแหละ ๔

๑ "สองพรานขึ้นห้างที่ไม่มีของชาย" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๕ (๒๒ สิงหาคม
๒๔๕๗) : ๒๐.

๒ "ถ้าไรจากไข่มหาหวัค" ลลนา ๑๔๔ (สิงหาคม ๒๕๒๓) : ๒๔.

๓ "กรุงสะท้านบ้านสะเทือน" ฮิวเมอริสต์คิกเบ่ง หน้า ๕๕.

๔ "ทัศนทะเลจรสู่เกาะไผ่" หัสคทีสัญจร หน้า ๔๓๘.

นอกจากนี้ ฮิวเมอริสต์ยังสร้างศัพท์โดยนำคำศัพท์มาเขียนเรียงกันด้วยวิธีการใช้ศัพท์คำอื่นเป็นแนวเทียบ เช่น ฮิวเมอริสต์สร้างศัพท์ "เฮ็คโนต" โดยใช้คำศัพท์ "ฟุตโนต" เป็นแนวเทียบเคียง คือใช้เรียกข้อความท่านองหมายเหตุที่ปรากฏอยู่ตรงส่วนบนของเรื่องที่เขียนดังตัวอย่าง

เฮ็คโนต--อารติเกิดขึ้นนี้ ศุสตราจารย์เมอร์รีแมน ปริญาทเวนต์เอท คีกรี้, ฟอริตีไฟฟ์คีกรี้, และยูซีแอสโอซี แห่งมหาวิทยาลัยโนแวร์ ณ กรุงโนแมน สแลนค์ เขียนลงในหนังสือพิมพ์...

ในตัวอย่างนี้ นอกจากจะสร้างศัพท์แปลก ๆ ใหม่ ๆ ขึ้นใช้แล้ว ยังให้อารมณณ์แก่ผู้อ่านเมื่ออ่านพบชื่อปริญญาบัตร ชื่อมหาวิทยาลัย และชื่อกรุงที่ฮิวเมอริสต์สมมุติขึ้น ทั้งนี้เพราะชื่อปริญญาที่ให้ไว้ แท้จริงเป็นเพียงชื่อเหล่า ๒๘ คีกรี้ และ ๔๐ คีกรี้ที่คนไทยคุ้นเคยกันนั่นเอง - ส่วนชื่อมหาวิทยาลัยก็มีความหมายว่าไม่ปรากฏ คือไม่ได้มีมหาวิทยาลัยชื่อนี้ตั้งอยู่ ณ ที่แห่งใดในโลก นอกจากนี้ชื่อกรุงก็มีความหมายท่านองเดียวกันกับชื่อมหาวิทยาลัย

ตัวอย่างอื่นที่เป็นการสร้างศัพท์ใหม่โดยอาศัยคำอื่นเป็นแนวเทียบ ได้แก่

แล้วที่นี้ไก่อ้วผู้ที่หมดความหมายไปแล้ว กับไก่อ้วเมียที่หมดความหมายไปแล้ว ต่างก็ไปเจอกัน และตั้งตนชีวิตใหม่อย่างเก่าของตนคือไปในป่าคองที่ลับตาคนตามอย่าง**บรรพโลก**ที่ไก่อ้วปฏิบัติมาในสมัยหินสมัยทรายสมัยปูนซีเมนต์โน้น ๒

ในตัวอย่างนี้ใช้คำศัพท์ "บรรพโลก" โดยมีคำศัพท์ "บรรพบุรุษ" เป็นแนวเทียบ
อนึ่ง ฮิวเมอริสต์สร้างคำศัพท์ "พรนรก" ขึ้นใช้ โดยใช้คำ "พรสวรรค์" เป็นแนวเทียบ

ไก่อ้ว

ผมมี**พรนรก**อยู่ประการหนึ่ง คือไม่ใช่กิจไม่ใช่การไม่ใช่งานไม่ใช่ธุระของผมเลยซักนิดเดียว แต่พอเห็นคำเขียนผิดใช้ความหมายพลาด หรือ

^๑"นำเที่ยวไทยแลนค์(สยาม)" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของฮิวเมอริสต์ หน้า ๔๒.

^๒"กรุงสะท้านบ้านสะเทือน" ฮิวเมอริสต์คึกเบ้ง หน้า ๔๒.

ไคยีนอ่านเพี้ยนเข้าละไม้ไค้ที่เคียว เป็นต้องเกิดปวดหัวตัวร้อนคักจูก
 ไอจามสะอึกแน่นท้องกินไม้ไค้นอนไม่ลงเดินไม้ตรงทางคามัวหูอื้อมือสั่น
 ซักแขนยกเอวคอเคล็ดไปครบทุกประการพร้อมกัน ๑

หรือสร้างคำ "มหาคใหญ่" โดยใช้คำ "มหาคเล็ก" เป็นแนวเทียบ โดยให้ความ
 หมายว่าเป็นตำแหน่งที่สูงกว่ามหาคเล็ก ดังปรากฏในข้อความต่อไปนี้

บิดาของนายกระสอบ ก็เป็นมหาคเล็กเราธรรมทานี่เอง อยู่มา
 วันหนึ่ง ไค้ชุกชนแกงเลียงถวาย ทรงชกเข้าไปเป็นที่เอริกอร้อย
 สบพระทัยยิ่งนัก เลยทรงแต่งตั้งให้เป็นมหาคใหญ่ เลื่อนขึ้นเงินเดือน
 ซ้ำหลายชั้นในทันที ๒

หรือสร้างคำ "วิเชียร" และ "วิไชยณ์" โดยมีคำ "วิจารณ์" เป็นแนวเทียบ ไค้แก่
 ถ้าเมื่อไหร่ใครไปเจอ 'วิจารณ์' หนึ่งเข้าแล้ว พึงเข้าใจให้ถูกต้องตาม
 ความหมายว่าเป็นการวิเชียรหรือการวิไชยณ์นั่นเอง ซึ่งเป็นการชมหรือ
 การชวนให้ไปชมเท่านั้น ๓

หรือเรามีคำว่า "พลเมือง" ใช้ ฮิวเมอริสต์ก็สร้างศัพท์ "พลพันธ์" ๔ และ
 "พลฝั่ง" ๕ ขึ้นใช้บ้าง ฯลฯ

นอกจากนี้ มีศัพท์คำหนึ่งที่เกิดจากการนำคำ ๒ คำมาเขียนเรียงซ้อนกัน ไค้แก่
 ...ก็เลยบอกปฏิเสธไปว่า ไม่กินละครับ ซึ่งเพื่อนฝูงก็กระไรเลย
 ช่างเขื่อง่ายเอาเสียจริงจริง ไม่ยกกะหาหนทางให้ผมได้กินโดยไม่ต้อง

๑ "ก็เท่านั้นเอง" ลลนา ๒๔๖ (มีนาคม ๒๕๒๖) : ๒๔.

๒ "หมาป่ากับลูกแกะ" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๑๑๓.

๓ "วิจารณ์วิจารณ์" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒๓ (๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕)

: ๓๓.

๔ "นวนกณฑ์" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของฮิวเมอริสต์ หน้า ๑๔๑.

๕ "การต๋อยที่ผิดกติกา" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๒๔.

ใช้มือจับ...ผมเลยยกแท่ง...ถึงตลาดเมืองกาญจน์แล้วถึงไค้ค้อยพื้นคืน
สภาพหน่อย ตอนเข้านั่งในร้านแจก ซึ่งเป็นเวลาพอดีกับเพื่อนเพื่อน
สองสามคนเกินสภาพไปไกล แต่ว่าขึ้นรถไปที่สถานีรถไฟก็ต้องยั้งงั้น ไม่
ยั้งงั้นก็ไม่เรียก แอลกอฮอล์เคย์ ๑

คำ "แอลกอฮอล์เคย์" ในตัวอย่างนี้เกิดจากการนำคำภาษาอังกฤษ ๒ คำ มาเขียน
เรียงซ้อนกันคือ คำแอลกอฮอล์คำหนึ่ง และคำชอลิเคย์อีกคำหนึ่ง ในการเขียนซ้อนกันนี้ได้นำ
เอาพยางค์ท้ายของศัพท์คำหน้าซ้อนเข้ากับพยางค์หน้าของศัพท์คำหลัง กล่าวคือ ซ้อนพยางค์
"ฮอ" เข้าด้วยกันนั่นเอง

๔.๑.๑.๑.๒.๒ สร้างศัพท์ด้วยวิธีสมาส การสร้างศัพท์ใหม่ด้วยวิธีนี้ แม้จะมีจำนวน
น้อยกว่าประเภทแรกมาก แต่ก็นับได้ว่ามีอยู่มากทีเดียว ตัวอย่างคำศัพท์ประเภทนี้ ได้แก่
ถ้าเควาศาสตร์ของผมใช้การไค้ เราก็มีหวังไค้เห็นคำประพันธ์อัน
จะเป็นอมตะชิ้นใหม่ของท่าน ในคราววาระอันเป็นวันคล้ายวันเกิด
ของพ่อเหนือหัวจ้าวท่านในปีหน้า ๒

คำ "เควาศาสตร์" ในที่นี้คือ วิชาที่ว่าด้วยการเคา โดยอิวเมอริสต์เคิมพยัญชนะ
ว เข้าที่ข้างท้ายคำ "เคา"

ตัวอย่างอื่น ไค้แก่

"นี่คุณ ! ชับซ่าหน่อยเดอะ ผมกลัวจะชน" แต่แท็กซีกร (ผู้ขับแท็กซี่)

ก็ยังเบ่งหลบวูบเสียวักขับเป็นอัสวินอยู่ตามเคิม ๓

"แท็กซีกร" เป็นคำศัพท์ที่อิวเมอริสต์สร้างขึ้นใหม่

ตัวอย่างต่อไป ไค้แก่

๑ "ทัศนวนาจารย์สู่เมืองกาญจน์" หัสคศิสังขจร หน้า ๔๐๖.

๒ "ไป-ปู้" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๖ (๑๐ ตุลาคม ๒๔๘๗) : ๒๗.

๓ "โรคความคันโลหิตสูง" อิวเมอริสต์คิกเบ่ง หน้า ๓๑๗.

...แต่ก็เป็นที่ยืนยันว่า จุกกับแก่นเป็นมองครักษ์ใกล้ซิคเป็นผู้สำเร็จ

โจรกรรมแทน*

ศัพท์ "โจรกรรม" เกิดจากแนวเทียบของศัพท์ "ราชการ" เมื่อมีผู้สำเร็จราชการ
ในที่นี้เป็นเรื่องของโจร ก็มี "ผู้สำเร็จโจรกรรม"บ้าง

นอกจากนี้ ฮิวเมอริสต์ได้สร้างศัพท์ "เบญจฉันท" ขึ้นใช้ โดยมีศัพท์ "เอกฉันท"
เป็นแนวเทียบเคียง ดังตัวอย่าง

...ตกลงกันไม่ค่อยจะได้ เพราะความเห็นเป็นเบญจฉันท คือผมเห็นว่าควรตั้งหุ้นส่วนสามัญ ให้เพื่อนสี่คนนั้นออกทุนคนละหนึ่งในสี่ ผมฟรีแชนร์ เพราะเป็นผู้เริ่มคิด เป็นผู้นำความร่ำรวยมาสู่กับปะนีของเรา เพื่อนสี่คนมีความเห็นแตกต่าง... ๒

อนึ่ง ฮิวเมอริสต์ได้สร้างคำศัพท์ "ประกาศนียบัตร" ขึ้นใช้ ดังตัวอย่าง

นายคนนี้ลำบากอายุสี่ห้าขวบมีประกาศนียบัตรที่หน้าหลายแห่ง หมา
ก็ขี้ขาง อะโรอะไรมาค้ำบ้าง อะโรอะไรค้ำบ้าง ๓

คำศัพท์ "ประกาศนียบัตร" ในตัวอย่างนี้เกิดจากคำเทียบ "ประกาศนียบัตร" การ
สร้างศัพท์คำนี้ขึ้นใช้นับว่าเหมาะสมมาก เพราะแปลเป็นที่หน้าเป็นที่สังเกตุของผู้อื่นได้อย่าง
ชัดเจน เปรียบเสมือนประกาศนียบัตรรับรองความซุกซนของเด็กผู้นี้ได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ คำศัพท์ใหม่ที่สร้างขึ้นด้วยวิธีสมาสนี้ บางคำประวิสรรชนีย์ระหว่างคำด้วย
เพื่อให้คนอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง เช่น

ขอบกลแอะ ! ไม่ยกอุทิศเวลาศึกษาอย่างอื่น

...แม้ว่าท่านเป็นสมณะสงบอยู่ภายใต้ร่มผ้าเหลือง (ก็ตาม)

ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาทางพุทธศาสตร์แล้วละก้อ ชีวิตของท่าน

* "อ้ายเข้มซิคเพชร" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๒๑๑.

๒ "กรุงสะท้านบ้านสะเทือน" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๔๔.

๓ "หมาป่ากับลูกแกะ" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๑๒๗.

ได้อุทิศวันเวลาเพื่อการค้นคว้ามากที่สุด... [นิตยสาร จันทร์ ๖
กพ. ๕๓]

▶ ▶ อ้อ ! แปลกจริง ! แปลกแท้ ! แปลกเท่ากับนาย
แพทย์อุทิศวันเวลาศึกษาแพทยศาสตร์ หรือนักมวยอุทิศวันเวลาศึกษา
มวยะศาสตร์ หรือช่างแกะนาฬิกาอุทิศวันเวลาศึกษาอวัยวะเครื่องใน
ของนาฬิกา ! *

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ทั้งการใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์นิตยสาร เพราะปกติ
ประโยคที่มีคำ "แม้ว่า..." จะต้องมีความขัดแย้งกัน แต่ในหนังสือพิมพ์ฉบับนี้กลับใช้
ประโยคที่มีเนื้อความคล้ายตามกัน นอกจากนี้ในคำท้วงของฮิวเมอริสต์ ได้สร้างคำศัพท์
ใหม่คือ "มวยะศาสตร์" ขึ้นให้ โดยประวิสรรชนีย์ท้ายคำ "มวย" ด้วย
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

...ชี้ให้ดูว่าท่านผู้นี้ใจที่มีเหรีญบาท ผมเคยเป็น เหรีญบาทะบุรุษ^๑
เป็นที่สนใจทั้งคันรด ๒

คำว่า "เหรีญบาทะบุรุษ" มีเครื่องหมายวิสรรชนีย์หลังคำว่า "บาท" ด้วย
ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

...อายคึกซึ่งเมาหลับไปให้คลังจังหวัดหนุหลับเมื่อคืนนั้น ถือ
วิสาสะที่ได้คบหากันสนิทสนมเป็นกันเอง เอาคืนหน้าป็นโต๊ะงับใส่กรอก
จากปากคลังจังหวัดในฐานะเป็นเพื่อนร่วมกินร่วมนอน แต่คลังจังหวัด
เป็นผู้ลิมง่าย เหมือนอย่างคนที่สำคัญขึ้นมาทั้งหลายจะพึงลิมเพื่อนเก่า
เห็นเป็นว่าอายคึกกลวนลามเกินสุนัชะภาพ จึงลุกขึ้นไล่เตะหมา ๓

^๑ภาษาไทยของเรา ท้วงที่ใจคึกด้วยวิธีล้อแหลม หน้า ๑๔-๕.

^๒"การบจัญภัยในการใช้เหรีญบาท" ฮิวเมอริสต์ในอารมณัชน หน้า ๓๕๒.

^๓"ออกป่าล่าสัตว์" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของฮิวเมอริสต์ หน้า ๓๐.

๔๑๑๑๑๑๒๑๓ สร้างศัพท์ด้วยวิธีสนธิ การสร้างศัพท์ใหม่ด้วยวิธีนี้มีมากเท่า ๆ
กับการสร้างศัพท์ใหม่ด้วยวิธีสมาส ตัวอย่างการสร้างศัพท์ใหม่ด้วยวิธีสนธิ ได้แก่
กิจบ้านการช่องของนมแล้ว คุยไค้ที่เคียวว่า มิไค้เป็นระบอบ
เพทธิโคทาธิปไตย การอะไรอะไรอยู่ที่ความเห็นชอบของผม *
คำว่า "เพทธิโคทาธิปไตย" เกิดจากการสนธิระหว่างคำ "เพทธิโคท" กับ
"อธิปไตย"

ตัวอย่างอื่น ไค้แก่

ขณะนั้นประชาจึงจอกจำนวนไม่น้อย ไค้เคยเห็นเคยรู้ว่าผู้ขอจะ
ขึ้นพูดแสดงข้อคิดเห็นนั้นเป็นผู้มีปัญญาอยู่ เมื่อได้รับการชักชวนไม่
เป็น จึงจอกาธิปไตย เช่นนั้น ก็แข็งแข็งขันขอฟัง จึงจอกทางคั่นก็จำ
ต้องยอมตามความประสงค์... กลุ่มประชาจึงจอกเห็นพ้องด้วยเป็น
เอกฉันท์ว่า อ้ายตัวนั้นหลอกลวงเป็นการคัมหมู จึงจะลงจึงจอกทัณฑ์
ช่วยกันตัวละเขี้ยวสองเขี้ยวเอาให้เช็ด ๒

คำว่า "จึงจอกาธิปไตย" ในตัวอย่างนี้เกิดจากการสนธิระหว่างคำ "จึงจอก" กับ
"อธิปไตย"

ตัวอย่างต่อไป ไค้แก่

นายเหลว... เกินเข้าไปนั่งยังที่เขามีไว้ให้นั่งใน "สุราหาราคาร" ๓

คำว่า "สุราหาราคาร" เป็นคำสนธิที่เกิดจาก "สุรา" สนธิกับ "อาหาร" และ
"อาคาร"

นอกจากนี้ ยังมีคำ "ระละเจกานุสรณ์" หรือ "รดเจกานุสรณ์" ซึ่งชีวเมอริสต์เขียน
"เกี่ยวกับเรื่องรดเจ็ก" ๔ ซึ่งก็เกิดจากการสนธิของคำ "รดเจ็ก" กับ "อนุสรณ์" นั้นเอง

* "...แต่ก็ยังมีผู้ไม่เห็นด้วย" ชีวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๒๒๕.

๒ "นิทานอันระสบ เรื่องหมาจึงจอกทางคั่น" นิทานทรพยา หน้า ๓๓-๔.

๓ "เกือกกักเกือกคับเกือกบับ" ชีวเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๒๔๕-๖.

๔ "ระละเจกานุสรณ์" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๒๕๓(๑๔ ธันวาคม

อนึ่ง มีชื่อคอลัมน์บางคอลัมน์ที่อิ้วเมอริสต์เขียน เป็นชื่อที่เป็นศัพท์ใหม่และเกิดจากการสนธิ เช่น "แซกสาธิบาย" * ซึ่งเป็นเรื่องทีอธิบายเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์ หรือคำ "กวนานุกรม"^๒ ซึ่งเกิดจากคำ "กวน" และ "อนุกรม" อันเป็นการเรียงลำดับคำศัพท์แบบ กวน ๆ ฯลฯ

การสร้างศัพท์ใหม่ด้วยวิธีสนธิที่น่าสนใจ เพราะทำให้เกิดรูปศัพท์ที่แปลก ๆ ใหม่ ๆ ก่อให้เกิดอารมณ์ขันไม่น้อย

๔.๑.๑.๑.๒.๔ สร้างศัพท์ด้วยวิธีการแผลง ประเภทนี้พบน้อย และโดยมากเป็นการแผลงศัพท์เดิมเพื่อให้เป็นอิตถ์ลึงค์ มีความหมายเป็นเพศหญิง ได้แก่

ระหว่างปีนี้ แม้ก็ได้รับเลือกเป็น นายกาสมาคมฟื้นฟูศอสตรีไทย อยู่แล้ว ทั้งเป็น เลขาธิการินี ก็ดีมีศักดิ์องค์การช่วยเหลือเกื้อหนุนจนเจ๊เด็กเกาะรดรางไทย^๓

ในตัวอย่างนี้ อิ้วเมอริสต์ใช้ศัพท์ "นายกา" และ "เลขาธิการินี" เพราะผู้ดำรงตำแหน่งนายกและเลขาธิการเป็นผู้หญิง

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ทันใดนั้นท่าน รัฐมนตรียาณี ซึ่งนั่งกินข้าวราดแกงอยู่กับท่านรัฐมนตรี พร้อมด้วย อุปทูตี และ นางทหาร นางอำเภอละ และ सारวัตริ ก็ร้องขึ้นว่า "มาจากอีสานรีคะ ? คุณไซ้ใหม่ที่มีข้าวหนังสือพิมพ์..."^๔

เมื่อผู้หญิงดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี อุปทูต นายทหาร นายอำเภอละ และสารวัตริ อิ้วเมอริสต์ก็ได้เปลี่ยนแปลงคำที่ระบุตำแหน่งเหล่านั้นให้เป็นอิตถ์ลึงค์ เพื่อให้สอดคล้องหรือเหมาะสมกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ

* เป็นชื่อคอลัมน์หนึ่งที่อิ้วเมอริสต์เขียนลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์สยามสมัยรายสัปดาห์

^๒ ตัวอย่างคำในกวนานุกรม เช่น กลอง-เครื่องดนตรีอย่างหนึ่งสำหรับโยนให้กัน
คนชั้นสูง-คนที่เกิดในเรือบิน

โบราณวัตถุ-ผู้หญิงที่แต่งงานแล้วเกินห้าปี

^๓ "เล่นการเมือง" อิ้วเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๕๒.

^๔ "บริษัทข้าวแกงไทยจำกัด" อิ้วเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๒๗๔.

ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

...ถ้าหากว่าผมไม่ช่วยไว้โดยล้อคุณครั้งนั้นแล้ว ป่านนี้คุณอาจจะ
เป็นกวีนี้ที่คนรู้จักชื่อกันแซ่ทั้งเมืองไทยก็ได้ *

"กวี" หมายถึง ผู้เขียนหรือแต่งคำประพันธ์ เป็นได้ทั้งเพศหญิงและเพศชาย เมื่อ
อีวเมอริสต์ต้องการให้มีความหมายเฉพาะกวีหญิงเท่านั้น จึงได้แปลงศัพท์คำนี้เป็น "กวีนี้"

การสร้างศัพท์ใหม่ของอีวเมอริสต์นับว่าน่าสนใจ เพราะใช้วิธีการต่าง ๆ ในการ
สร้างศัพท์แปลก ๆ ใหม่ ๆ แต่มีข้อสังเกตว่าไม่ว่าจะเป็นศัพท์แปลกหรือใหม่เพียงใด ก็เป็น
ศัพท์ที่สามารถแปลความหมายได้ โดยอาศัยคำอื่น ๆ เป็นแนวเทียบ

อนึ่ง อีวเมอริสต์ไม่สนับสนุนให้สร้างศัพท์ที่ไม่ได้ความหมายหรือได้ความหมายแต่ก็ไม่
สู้ดีนักขึ้นใช้ ดังตัวอย่างที่ได้เห็นการใช้คำประเภทดังกล่าวดังต่อไปนี้

'อุปสรรค ในภาษาแขก !

หลวงกาจกลับมายุ่งในบริสันติบาลแล้ว [พาดหัวสยามรัฐ

๑ พกค. ๕๔]

▶▶ หา ? ทำไมเขาไม่เอาไปไว้ข้างในล่ะ ?

เอาไว้รอบ ๆ สันติบาลเท่านั้นเอง ! ๒

ในตัวอย่างนี้ อีวเมอริสต์ต้องการใช้คำศัพท์ "บริสันติบาล" ว่าได้ความหมายไม่ตรง
กับข้อเท็จจริง

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

หยาคน้ำที่ประหลาดเหลือ !

...คำสวดโคโกลทั้งมวล ที่ส่งมาจากทั่วทุกทิศเรื่องความ

เลอะเลือนของตัวพิมพ์ เราขอน้อมรับเอาไว้ด้วยความสนใจ

เสมือนหยาคจุโททกที่หลังไหลคั่งน้ำมนตร์เสดาะเคราะห์...

[คอติมัน ปากกาคนขาว ในประชากร ๙ สหค. ๕๓]

* อ้ายเปี้ยก้วน หน้า ๔๗๖.

๒ ภาษาไทยของเรา หัวข้อใช้ฉีกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๔๘.

▶ ▶ ยัง ! ยังไม่ถึงหน้าว่าว น้ำที่หยกจากว่าวจุฬาจึงยังไม่มี ! ('จุฬา' จะแปลได้อีก อย่างมากก็เห็นจะไม่เกินน้ำที่หยกจากกระหมวกผม หรือน้ำที่ไหลจากนิสิตรั้วสีชมพู !) °

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ทางการใช้ศัพท์ "จุฬา" ว่าเป็นศัพท์ที่ไม่ได้ความหมายตรงตามที่ต้องการ

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ในยุคใช้หัด... มีคำประหลาดเกิดขึ้นในหน้าหนังสือคำหนึ่ง คือ คำว่า ระบาทว์ ไม่รู้แปลว่าอะไร ถ้าระบาทละก็พอรู้ว่าแปลว่าแพร่ไปโดยรวดเร็ว—หรืออาจจะมีการบัญญัติศัพท์ขึ้นก็ได้ แตกก็ไม่รู้แน่ คือ ระบาท แปลว่าแพร่ไปโดยรวดเร็ว แล้วก็อุบาทว์แปลว่าอปริยัจญ์ไร เอาสองคำมารวมกันเข้าโดยวิธีแต่งงาน กลายเป็นระบาทว์ แปลโดยเสรีว่าแพร่ความอปริยัจญ์ไรไปโดยรวดเร็ว ๒

ในที่นี้ฮิวเมอริสต์ทางการสร้างศัพท์ใหม่ขึ้นใช้โดยไม่มีกฎเกณฑ์
ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

ไต่ค้นคำใหม่ในข่าววิทยุกระจายเสียงคำหนึ่งว่า "อาจารย์สัญญา" และได้ความสรุปตามข่าวนั้นว่า หมายถึงอาจารย์ที่เร่สอนตามมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยหรือโรงเรียนต่างต่าง ไม่ได้ประจำอยู่สถานศึกษาใดโดยเฉพาะ ก็เห็นเป็นคำเพราะห้อย เหมือนอย่างคำ "วรรณคดีสัญญา" และ "โบราณคดีสัญญา"... แปลว่าเที่ยวไปเพื่อแก้การวรรณคดีหรือโบราณคดี...

ครั้งมาได้ยินคำ "อาจารย์สัญญา" เข้า หูรายงานว่าเป็นเพราะดี แต่ใจยังไม่ยอมรับสนิท...

คงจะเคยได้ยินคำ "สัญญาโรค" กันมาแล้ว เป็นคำที่เดี๋ยวนี้นี้ไม่ค่อย

° เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๐.

๒ "เป็นเองหายเอง" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๘๓๐.

ได้ใช้ เมื่อก่อนนี้คำ 'กามโรค' ออกจะกระดากปากที่จะใช้ตรงตรง
จึงใช้คำ 'สัญญาโรค' ในความหมายว่า โรคที่รับเอามาใส่ตัวด้วยการ
เที่ยวไปในแดนมั่วสุมชุมนุมของโรคชนิดนั้น แล้วเมื่อต่อมาภาษาทาง
แพทย์ใช้ 'กามโรค' อย่างโจ่งแจ้งและแพร่หลายแล้ว คำ 'สัญญาโรค'
ก็เลยไม่ค่อยได้ใช้ แต่ก็ยังติดอยู่หลังความทรงจำ และคำ 'หญิงสัญญา
โรค' หรือตัดสั้นว่า 'หญิงสัญญา' ก็ยังเข้าใจความหมายกันได้อยู่
เพราะเหตุนี้ใจผมจึงไม่ค่อยยอมรับคำ 'อาจารย์สัญญา' ซึ่งคนปากเปราะ
หรือมืออยู่ไม่สุขอาจจะเติมเป็น 'อาจารย์สัญญาโรค' ได้โดยง่าย *

จากตัวอย่างนี้ เห็นได้ชัดเจนว่า แม้คำ "อาจารย์สัญญา" จะเป็นคำที่สามารถแปล
ความหมายได้ก็พอควร แต่เมื่อมีทางที่ความหมายของคำ ๆ นี้จะเปลี่ยนไปเป็นอย่างอื่นได้
ชีวเมอริสก็ทักท้วง ไม่ยอมรับให้ใช้

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า แม้ชีวเมอริสจะยอมรับให้มีการสร้างคำศัพท์ใหม่ ๆ
ขึ้นใช้ในภาษา แต่ก็มีความเห็นว่าต้องเป็นคำศัพท์ที่สร้างขึ้นอย่างมีหลักมีเกณฑ์ ได้ความหมาย
เหมาะสมจึงจะยอมรับให้ใช้ได้

๔.๑.๑.๒ การใช้คำกะทักรัด จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า มีข้อความหลายตอนที่ชีวเมอริส
ใช้ภาษาได้กะทักรัด เช่น

ข้าพเจ้าไม่คิดถึงเรื่องกลับบ้าน เรียกว่าอินดูมาสั่งให้ไปซื้ออาหาร
แขกมาจากพรรคพวกของเขาสองสามอย่าง เจ้านั้นกลับมา มีน้ำมันสด
มาหนึ่ง โถ เคลือบ ขนบั้งหนึ่งก้อน ข้าพเจ้าหาที่นั่งได้ โคนต้นไม้ใหญ่
รับประทานอาหารอินดูในโบสถ์พราหมณ์อย่างเอร็ดอร่อย รู้สึกซาใจ
ที่ตัวทำถูกกาลเทศะขึ้นเองโดยมิได้ตั้งใจเลย ๒

คำว่า "ซาใจ" ในที่นี้มีความหมายว่า ซ้ำอยู่ในใจ
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

* "ชุมนุมผู้จะเขม่น" ลลนา ๑๘๐ (มิถุนายน ๒๕1๓) : ๒๘.

๒ "พระองค์หญิงสุนาภิสมิตรา" นิยายรักในราชสำนักฝ่ายในเล่ม ๑ หน้า ๑๕๓-๔.

แม่น้ำข้าวก็มาปลุกบอกนายตูก ^๑

ในตัวอย่างนี้ชีวเมอริสต์สามารถใช้คำได้กะทัดรัดดีมาก "ปลุกบอก" ในที่นี้คือปลุกให้ตื่น แล้วบอกหรือแจ้งข่าวดีให้ทราบ

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ผู้แรงเมียทุน ก็เดินทางมาตั้งร้านขายอาหารอยู่หน้าศาลากลาง
จังหวัดมุกดาบูรณ์ ^๒

คำว่า "ผู้แรงเมียทุน" ในตัวอย่างนี้หมายถึง ผู้ออกแรง และเมียออกทุนในการค้าขายครั้งนี้

ข้อที่น่าสังเกตอีกอย่างหนึ่งในตัวอย่างนี้คือ กจสสมมติชื่อจังหวัดว่า "มุกดาบูรณ์" คงจะมาจากชื่อ "มุกดาหาร" เพียงแต่ก็ดัดแปลงท้ายชื่อโดยหาคำที่มีความหมายตรงข้ามกับคำเดิมมาใช้

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

นายไหลเป็นญาติกับคร้วดม... ^๓

"คร้วดม" ในที่นี้คือ แม่คร้วของดม หรือคนทำคร้วของดม ซึ่งในสมัยก่อนคนทำคร้วกับภรรยา มักจะเป็นบุคคลคนเดียวกัน ในที่นี้ชีวเมอริสต์จึงใช้ "คร้วดม" ในความหมายว่า ภรรยา

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

หมาเห่ทเคนแคเอวตัวหนึ่ง ซึ่งไค่กินแต่ของดีดี ขนาดที่ลูกจ้าง
เลี้ยงก็กินดีไม่เท่า นอกจากจะกินพร้อมกับมันหรือแอบแบ่งกินเสียก่อน
มัน ^๔

^๑"เล่นการเมือง" ชีวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๖๕.

^๒"หมาป่ากับลูกแกะ" ชีวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๑๑๖.

^๓"ขโมยกับแจกันเงิน" ตลกเพชรน้ำหนึ่ง หน้า ๑๑.

^๔"นิทานอันนี้สะสมหรือหมากกับเงา" นิทานธรรมา หน้า ๑๗.

คำว่า "ลูกจ้างเลี้ยง" ในที่นี้คือ ลูกจ้างที่มีหน้าที่เลี้ยงมัน หรือลูกจ้างที่มีหน้าที่เลี้ยงสุนัขตัวนี้

ตัวอย่างสุดท้าย ใต้แก่

ขณะนั้นมียิวชนคนหนึ่ง เอาทองบรอนซ์ที่ครูสั่งให้ซื้อสำหรับทำการฝีมือ ซึ่งเมื่อทำแล้วก็ใช้การอะไรไม่ได้มันมาระบายไขห่านเล่น แล้วก็วางไว้ที่เค็ม *

"ยิวชน" ในที่นี้คือ ยิวชนที่ถูกชน

อนึ่ง ฮิวเมอริสต์มีการใช้คำกะทัดรัดอีกประเภทหนึ่งคือ ประเภทที่ละกรรมเอาไว้ดังตัวอย่าง

"ฉันไม่ต้องการให้แกกินที่ออฟที่ทั้งวัน"

"คุณแม่ผมให้กิน" ฝ่ายข้าศึกแพราบ พ่อประโชติฉลองชัยชนะด้วย การควักจากกระเป๋ากางเกงขึ้นมาแก้อใส่ปากอีกอันหนึ่ง ^๒

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ไม่จำเป็นต้องระบุคำที่ทำหน้าที่เป็นกรรมของกริยา "ควัก" ผู้อ่านก็สามารถทราบได้คือคำที่ทำหน้าที่เป็นกรรมในที่นี้ก็คือ "ที่ออฟที่" นั่นเอง

ตัวอย่างอื่น ใต้แก่

เสร็จกระบวนการสำแดงกายแล้ว ผมก็นั่งลงไขว้ขาอย่างแบะกว้าง ไม่ให้ถุงเกงขับ โฉลร่องเท้ายี่หื้อฝรั่งและถุงในล่อนตายสวายไปที่ทางเคินหน้อย กระดิก เรียกความสนใจนิก ๆ ^๓

ในที่นี้ฮิวเมอริสต์ไม่จำเป็นต้องระบุว่า "กระดิกเท้า" เพราะความในปริบทช่วยให้เข้าใจเช่นนั้นได้ก็อยู่แล้ว ฮิวเมอริสต์จึงใช้เพียงกริยา "กระดิก" เท่านั้น โดยละส่วนที่เป็นกรรมไว้

ตัวอย่างสุดท้าย ใต้แก่

* "นิทานอันี่สบเรื่องท่านกับไซลีทอง" นิทานทรราช หน้า ๒๘.

^๒ อายเปี้ยกวน หน้า ๗-๘.

^๓ "คนไม่สำคัญ" ซุกเพชรน้ำหนึ่ง หน้า ๒๕.

ผมเอาเครื่องมืออะไรไม่รู้ที่อยู่ใกล้มือ ประเคน ไปกลงไป
พบกับโต๊ะ...

นายไหลเขาแน่ ทำงานขโมยก็แต่งตัวอย่างขโมย กางเกงสั้น
เกือกไม้ใส่ หรืออาจจะฉลัด ไขว้นอกรั้วก็ได้^๑

ในตัวอย่างนี้ไม่ได้ระบุว่าประเคนเครื่องมือดังกล่าวนั้นลงไปทีใด ส่วนใดของ
ร่างกาย แต่ตามบริบทก็น่าจะเป็นประเคนลงบนศีรษะ นอกจากนี้คำกริยา "ฉลัด" ก็ไม่มี
กรรม แต่ผู้อ่านก็สามารถเข้าใจความหมายได้

หนึ่ง ในกรณีที่ใช้ความเปรียบ อีวเมอริสต์ก็สามารถใช้คำสั้น ๆ สื่อความหมายได้
เช่น

ความสำคัญคนว่าเป็นคนง่อยนั้นทำให้เกิดความไม่อยากเป็น
ขึ้นมา^๒

"ง่อย" ในที่นี้คือ ง่อยเหมือนงู หรือ ง่อยราวกับงู

นอกจากนี้ก็มีคำกะทัดรัดอยู่กลุ่มหนึ่งที่อีวเมอริสต์ใช้คำเชื่อมย่อข้อความให้สั้นลง
ทั้งตัวอย่าง

ฝ่ายพรานกลองกับพรานงกเงินตกลงกันไว้แต่กรุงเทพาแล้วว่า
จะไปขึ้นห้างด้วยกันและ เดียวกัน^๓

หรือ

อีหนูกี้ไปเรียนมหาวิทยาลัย แล้วก็เลยไปรักกับนักเรียนมหาวิทยาลัย
ด้วยกันและ เดียวกัน^๔

ทั้ง ๒ ตัวอย่างข้างต้นใช้คำเชื่อม "และ" ทำให้สามารถตัดข้อความให้สั้นลง
กว่าเดิมได้ และที่น่าสังเกตคือ ตัวอย่างทั้ง ๒ นี้มีโครงสร้างประโยคอย่างเดียวกัน

^๑ "ขโมยกับแจกันเงิน" ชุดเพชรน้ำหนึ่ง หน้า ๑๔.

^๒ "แซกสาริบาย" สยามสมัยรายสัปดาห์ ฉบับที่ ๔๓๓(๒๕ สิงหาคม ๒๔๕๔) : ๕.

^๓ "สองพรานขึ้นห้างที่ไม่มีของขาย" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๕(๒๒
สิงหาคม ๒๔๕๗) : ๒๖.

^๔ "ผมรู้แล้ว" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓๕(๑๔ มีนาคม ๒๔๕๕) : ๔๐.

มีตัวอย่างอยู่กลุ่มหนึ่งที่อีวเมอริสต์สามารถใช้ค่าแทนข้อความยาว ๆ ได้ เช่น
 ที่นี้อยู่มาวันหนึ่งเป็นวันถึงกำหนด ไม่สามารถจะเอาออกไปให้
 เขาได้ ก็ไปผูกจาขอผักวันต่อมา พอถึงวันผักเวลาต่อมา
 ไล่ไปให้เขาอย่างผูก ไมตรีก็ยังมีอยู่อีกต่อไป ถ้าไม่ได้ก็เกิด
 หงุดหงิด ลงเจ้าของต้นเกิดหงุดหงิดแล้ว มักเป็นलगไม้ดี ไม่ว่าจะ
 ลูกหนึ่งจะถือกลางหรือเปล่า แล้วอยู่มาวันหนึ่งท่านองนั้นหลายหนเข้า
 เจ้าหนนี้ก็เกิดความกลัวขึ้นมา...

คำว่า "ท่านองนั้น" ใช้แทนข้อความตอนต้น ซึ่งสรุปความได้ว่า เมื่อถึงวัน
 กำหนดส่งดอกเบี้ยให้แก่เจ้าหน้ ลูกหน้ก็ไม่สามารถหาเงินมาเป็นค่าดอกเบี้ยได้
 ตัวอย่างอื่น ได้แก่

แล้วผมก็ชวนใครใครอีกสองพราน ให้ช่วยกันค่าพระสังข์ว่าเป็น
 พรานที่ใช้ไม่ได้ ไม่สปรอค์เสียเลย ไม่เป็นเสรีประชาธิปไตย
 เอาเปรียบนี้หว่า เพราะห้ที่ไม่มีใครซื้อสังข์อยู่ไกลไกลนั้นด้วย
 ม่ายังนั้นก็เกิดเข้าใจผิดกันอย่างขนาดแผลใหญ่^๒

การเข้าใจผิดที่เรียกว่า "อย่างขนาดแผลใหญ่" หมายความว่าเข้าใจผิดและ
 มีเรื่องมีราวถึงขั้นทำร้ายร่างกายกันจนได้แผลขนาดใหญ่
 ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

โอสถขนานวิเศษสำหรับเข้าต่อจากคืนเต็มครายโงไม่ขึ้นนั้นคือ
 ต้มยำหอยแมงภูหึ่งเปลือกร้อนเคี้ยวปลานมะนาวหนึ่ง โหลพริกขี้หนู
 หนึ่งลิตร^๓

"เข้าต่อจากคืนเต็มครายโงไม่ขึ้น" มีความหมายว่า เข้าวันรุ่งขึ้นต่อจากคืนที่
 คุ้มสุราเข้าไปเต็มที่จนโงหัวไม่ขึ้น

การใช้คำจะห้ตริคแสดงให้เห็นศิลปะในการใช้ภาษาของอีวเมอริสต์ได้อีก

^๑"เรื่องของคนอื่นที่เบ็ดไม่เกี่ยว" อีวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๓๖๓.

^๒"ซิกกินซิคน่าซิคลมซิกไฟ" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๓(๑๑ กรกฎาคม ๒๔๕๗) : ๒๐.

^๓"เลิกกันที่-มือที่สาม" อีวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๔๓๕.

อย่างหนึ่ง นอกเหนือไปจากความสามารถคำนวณการใช้ค่าในลักษณะอื่น ๆ

๔.๑.๑.๒ การใช้ค่าซ้ำ ลักษณะเด่นและลักษณะเฉพาะอีกอย่างหนึ่งของชีวเมอริสต์ คือการที่ชีวเมอริสต์พยายามไม่ใช่เครื่องหมายไม่มกในงานเขียนของตน เมื่อเป็นเช่นนั้น จึงเกิดความจำเป็นต้องเขียนค่าซ้ำกัน แล้วแต่ว่าจะต้องการใช้ซ้ำกันกี่ค่า

จากการวิจัยพบว่า ชิวเมอริสต์นิยมใช้ค่าซ้ำประเภท ๒ ค่ามากที่สุด เช่น พอตันเข้าชั้น ผมก็รู้สึกว่าย่ำที่คีมอวยพรแก๊งฝ่ายนอนห่าง และนอนเตียงนั้นยังคงอยู่ที่ท้ายทอยสักเป็กหนึ่งสองเป็กก็ไม่รู้มัน เอามือคอบคบบีบบีบก็แล้ว เอาน้ำเย็นเข้าลูบก็แล้ว เอาซี่ผึ้งที่มี เม็นรอลทำให้มันขู่ซ้ำซ้ำเย็นวาววาวก็แล้ว มันก็ไม่ไปไหน ยัง อยู่ที่นั่น ผมจึงต้องออกมาเดินชมนกชมไม้ให้ลืมอายที่ปวกปวกจี้จี้ นั้นเสีย ๑

ในตัวอย่างนี้พบค่าซ้ำประเภท ๒ ค่าถึง ๓ แห่งด้วยกัน แสดงให้เห็นความ ตั้งใจในการใช้ค่าซ้ำประเภทนี้อย่างเห็นได้ชัด

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ในการทำไร่นั้น เมื่อได้ผลแล้ว เขาไม่นิยมกินเสียเองให้หมก ... เขามักจะเอาไปขายเสียบ้าง ซึ่งก็ไม่ใช่ประสงค์อื่นใด นอกจาก ไปจากกลัวตัวเองปวกท้อ ต้องขอแรงให้คนอื่นช่วยช่วยกันกินเสีย บ้างโดยขอสตางค์ตอบแทนเพียงเล็กน้อย พอเป็นธรรมเนียมไม่ให้ ตีได้ว่า ให้กินกันฟรีฟรี เป็นการเสียนิสัย--เพราะยังงี้เอง

ชาวไร่จึงรวยสตางค์กันรายละมากมาย โดยไม่ต้องเห็น้อยากอันใด ๒

ในตัวอย่างนี้ ชิวเมอริสต์ใช้ค่าซ้ำประเภท ๒ ค่าถึง ๓ แห่ง

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

๑ "แกะรอยตัวเอง" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๔ (๑๒ กันยายน ๒๔๘๓) : ๓๐.

๒ "เรื่องของชาวไร่" นิทานธรรมชาติ หน้า ๒๔๕-๖.

ทั้งนี้ทฤษฎีซึ่งค่อนข้างจะเป็นทฤษฎีแล้ว มีอยู่ว่า ผู้ชายที่แรกจำเป็น
ต้องเอาใจผู้หญิง เพื่อที่จะให้ผู้หญิงมาเอาใจผู้ชายในที่หลัง หรือ
ที่หลังหลังซึ่งตีความว่า ผู้ชายเอาใจผู้หญิงที่แรกที่เกี่ยวเท่านั้น
ที่หลังหรือที่หลังหลังหรือที่หลังหลังหลังหลังเป็นฐานะของผู้หญิงที่จะต้อง
เอาใจผู้ชาย... ๑

คำซ้ำประเภท ๒ คำในตัวอย่างนี้เห็นได้ชัดว่ามีความหมายเกี่ยวเนื่องกับกาลเวลาที่
เคลื่อนคล้อยไปตามลำดับ ยิ่งซ้ำคำว่า "หลัง" มากเพียงใด เวลาที่จะมาถึงก็จะยิ่งซ้ำ
มากเพียงนั้น

ตัวอย่างที่ชีวเมอริสต์ใช้คำซ้ำมากกว่า ๒ คำก็มี เช่น

การอ่านหนังสือพิมพ์ไม่ใช่เพียงสักแต่อ่านอ่านอ่านอ่านก็เป็นเสร็จ
พิธี จำเป็นต้องเข้าใจความคืบ จำเป็นต้องเชื่อคืบ และจำเป็น
ต้องไม่เชื่อคืบ ๒

ในตัวอย่างข้างต้นนี้ ชิวเมอริสต์ใช้คำซ้ำประเภท ๔ คำคือซ้ำคำว่า "อ่าน"
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ประเทศไทยพายไถการนำของพะท่านนายกรัตมนตรีโดยไม่รู้ว่
ท่านแอบขึ้นแอบขึ้นไปนำหุยมบนเรือบินหรืออย่างไร เห็นใครใคร
ใครใครเขาก็ไซ่หย่างนี้กันทั้งนั้น ๓

ในตัวอย่างนี้ซ้ำคำ "ใคร" โดยเขียนเรียงกัน ๔ คำ

ตัวอย่างที่ใช้คำซ้ำมากกว่า ๔ คำ ได้แก่

เคี้ยวเคี้ยวเคี้ยวเคี้ยวเคี้ยวเคี้ยว เคี้ยวก่อน อะไรกันอย่างนี้ละ ? ๔

๑ "เรื่องรายงานผลการค้นคว้า" นิตานทรรักษา หน้า ๓๐๒.

๒ "การอ่านหนังสือพิมพ์" ชิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๓๔๒.

๓ "สุชนาตะกัม" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของชีวเมอริสต์ หน้า ๔๔.

๔ อ้ายเปี้ยคว้น หน้า ๔๑๐.

ในตัวอย่างนี้ใช้คำซ้ำถึง ๓ คำ คือซ้ำคำว่า "เคี้ยว"

การเขียนคำซ้ำกันโดยไม่ใช้เครื่องหมายไม้มกมีข้อดีที่เห็นชัดอยู่ประการหนึ่งคือทำให้อ่านไม่ผิด เพราะเขียนบอกไว้ชัดเจนว่าต้องการให้อ่านซ้ำกี่ครั้งหรืออ่านซ้ำกี่คำ ผิดกับการใช้เครื่องหมายไม้มก ซึ่งถ้าไม่มีความรู้ด้านภาษาไทยคือพอแล้ว ก็อาจจะอ่านผิดได้ง่าย

อย่างไรก็ตาม การใช้คำซ้ำของอีวเมอริสต์ บางคำใช้แล้วได้ส่วนวนที่ต่างจากที่ผู้อื่นใช้ ดังตัวอย่าง

ผมเคยสะกิดเตือนเหมือนกันครับเรื่องนี้ แต่ยังไม่มากนักก็อย่าง
คุณว่า เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องทางฝ่ายการตรวจบกพร่องหน้าที่
มากกว่าทางเจ้าของเรื่อง ถ้าเมื่อไรโรงพิมพ์ต่างๆยังเสียคายน
สตางค์ จ้างคนมัธยมมากมายน้อยมาตรวจแล้ว ความบกพร่อง
อย่างนี้ก็ยังมีอยู่เรื่อยไปแหละครับ *

จะเห็นได้ว่า "จ้างคนมัธยมมากมายน้อย" ในตัวอย่างนี้ เป็นส่วนวนที่ผู้อื่น
ไม่ใช่ โดยมากจะต้องระบุว่าจ้างคนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่เท่าใ้มาตรวจปฏิรูปหรือมาพิสูจน์
อักษร หรือถ้าจะใช้สั้น ๆ ก็มักจะใช้ว่าจ้างคนที่เรียนสูงหน่อย ฯลฯ

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

เรื่องของแพงของขึ้นราคาแล้วเป็นเรื่องถวนรอไม่ได้ต้องรีบขึ้น
ตอนลดราคาเท่านั้นหรือที่ค่อยค่อยลดหรือทำไม่รู้ไม่ชี้ และเผชิญ
หนุขาดแคลนด้วยเหตุผลต่างๆ ซึ่งท่านผู้ใหญ่ใหญ่กำลังเร่งรัด
ตั้งกรรมการสอบสวนอยู่ทุกวัน ๒

"ผู้ใหญ่ใหญ่" ในที่นี้คือ ผู้ใหญ่ที่เป็นใหญ่มาก ๆ ในที่นี้อีวเมอริสต์จึงซ้ำคำว่า
"ใหญ่" อีกครั้งหนึ่ง

* ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ผิดด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๒๒๕.

๒ "ท่านจะคายได้โดยไม่เปลืองค่าใช้จ่าย" อีวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๕๐๘.

ตัวอย่างสุดท้าย ไคแก

เวลานี้ในหมู่นักขับรถเร็วเร็วและหนุ่มหนุ่มและมีสตางค์ เขามี
เครื่องรางป้องกันตัวอยู่อย่างหนึ่ง เรียกว่า "บัตรเบ่งจรรยา"
ในบัตรนั้นจะมีข้อความทำนายว่าผู้ถือบัตรนี้ได้รับความอ่อนผันในการ
จรรยา เช่นชื่อคนนั้นคนนั้นซึ่ง โตโต^๑

คำว่า "โตโต" ในตัวอย่างนี้คือคำว่า "ใหญ่โต" นั่นเอง โดยชีวเมอริสต์
พิจารณาว่าทั้ง "ใหญ่" และ "โต" มีความหมายอย่างเดียวกัน และใช้แทนกันได้

การใช้คำซ้ำแล้วทำให้เกิดสำนวนภาษาที่ไม่เหมือนใครนี้เป็นลักษณะเด่นอีกอย่าง
หนึ่งที่ปรากฏในงานเขียนของชีวเมอริสต์ ทำให้ผู้อ่านเห็นความแปลกแหวกแนวของภาษา
ชีวเมอริสต์ได้เด่นชัดยิ่งขึ้น

๔.๑.๑.๔ การใช้คำเสริมสร้อย เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของ "คำ
เสริมสร้อย" ผู้วิจัยจะขอคัดคำอธิบายของ ดร.กาญจนา นาคสกุลมาดังต่อไปนี้

ที่ข้าพเจ้าเรียกว่า การเสริมสร้อย (Elaborations) ก็คือการ
เสริมแต่งขยายคำ วลีหรือประโยค ด้วยการเติมคำ วลี หรือประโยค
ที่มีรูป (form) เท่ากับส่วนเดิม และมีความหมายเหมือน คล้ายคลึง
สนับสนุน หรือตรงกันข้ามกับส่วนเดิม เพื่อความสะดวกข้าพเจ้าจะขอ
เรียกคำ วลี หรือประโยคที่ได้รับการขยายตามวิธีการข้างต้นนี้ว่า
คำเสริมสร้อย (Elaborated form) ^๒

ด้วยเหตุที่ชีวเมอริสต์นิยมใช้ภาษาพูดในการเขียนหนังสือ จึงเป็นเรื่องธรรมดา
ที่พบว่ามีการใช้คำเสริมสร้อยด้วย เพราะคำเสริมสร้อยเป็นลักษณะการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง
ในภาษาพูด

คำเสริมสร้อยที่พบในงานเขียนของชีวเมอริสต์มี ๒ ชนิดคือ

๔.๑.๑.๔.๑ คำเสริมสร้อยชนิดที่เรียกว่าคำซ้ำ (Reduplicatives)

๔.๑.๑.๔.๒ คำเสริมสร้อยชนิดที่เรียกว่าคำเสริมซ้อน (Iteratives)

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๐๗.

^๒ กาญจนา นาคสกุล, "แบบการเสริมสร้อยในภาษาไทยและเขมร" กรอกร ภาษา
และวรรณกรรม (พระนคร : ศรีเมืองการพิมพ์, ๒๕๑๖) หน้า ๔๗.

๔.๑.๑.๔.๑ คำเสริมสร้อยชนิดที่เรียกว่าคำซ้ำ (Reduplicatives) กาฏจนานาคสกุลได้อธิบายความหมายของคำประเภทนี้ว่า เป็นคำที่เกิดจากการออกเสียงคำใดคำหนึ่งซ้ำ ๒ ครั้งหรือมากกว่า แต่การซ้ำคำนี้ไม่จำเป็นจะต้องออกเสียงทุกเสียงของคำซ้ำ คืออาจจะซ้ำเพียงบางเสียง ส่วนเสียงที่เหลือก็ออกเสียงต่างกันไป^๑ ตัวอย่างคำเสริมสร้อยประเภทดังกล่าวที่พบในงานของอิวเมอริสต์ ไคแก่

...มันก็เล่าว่ามันไม่ได้ตั้งใจนี้ตำรวจเลย เพราะมันเคยเป็นแต่ฝ่ายไล่กวาดตำรวจ ชูระอะไรจะต้องกลับเป็นฝ่ายหนี แต่ที่มาอยุธยาและกรุงเทพฯ ก็เพราะมีผู้ใหญ่ติดคอไปให้มาต่อตันผู้ปุ่น ที่อยู่เต็มกรุงเทพฯโดยวิธีเงียบเงียบ และบัดนี้ดีกำลังรอฟังคำสั่งลงมือเป็นการปรักปรำอยู่ มันถามถึงทุกข์สุขของพวกพ้องทางมุกดาบูรณ์ มันก็เล่าให้ฟังว่า ใครถูกจับบ้าง ใครยังอยู่นอกคุกบ้าง และบอกมันว่า...เขามุกที่เตรียมไว้ให้ในคุกเป็นอันที่แล้ว สบายแน่ที่เดียวอย่าวิตกเลย ผู้ปุ่นดีเป็นช่างมันเถอะ อย่าไปสนใจต่อตันดีกว่า เรามีที่อยู่ของเราในคุกสบายสบายแล้ว ถึงแม้จะอยู่ไม่นาน โดยต้องตายตกไปตามคนที่ถูกยิงตายก็ตามที่ แต่ก็ยังดีกว่าตุหรัคตุเหเรอยู่อย่างนี้^๒

คำว่า "ผู้ปุ่นดีเป็น" เป็นคำเสริมสร้อย เกิดจากคำเดิมว่า "ผู้ปุ่น" แล้วเติมคำ "ผู้เป็น" เข้าไป เพื่อให้มีจังหวะของคำเท่ากับคำเดิม คือสองจังหวะเหมือนกัน โดยมีพยางค์หน้าซ้ำกัน ทั้งพยางค์หน้าและพยางค์หลังใช้พยัญชนะต้นตัวเดียวกัน ต่างกันที่เสียงสระของพยางค์ท้ายเท่านั้น คำเสริมสร้อยประเภทนี้นักภาษามบางท่านเรียกว่า "คำซ้ำเพียงบางส่วน (partial Reduplication)"^๓ โดยอธิบายว่า "ส่วนที่

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๐๒.

^๒ "อ้ายบ้านแตก" อิวเมอริสต์คิกเบง หน้า ๒๓๘-๕.

^๓ กาฏจนานาคสกุล, หน้า ๑๐๒.

ซำนั้น ไม่มีความหมายใด ๆ ที่จะเป็นคำสมบูรณ์ในภาษาได้ ส่วนที่เติมมีหน้าที่เพียงเพิ่มความไพเราะหรือเพิ่มจังหวะของคำให้ไต่ตามที่ต้องการ" ๑

การใช้คำเสริมสร้อยประเภทนี้เป็นการสร้างความไพเราะให้แก่ภาษา ๒ เพราะทำให้ได้จังหวะของเสียงคำเท่า ๆ กัน เกิดความสมดุลย์ในเรื่องจำนวนคำที่ใช้ ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

เมื่อวานนี้ เจงหน้าขึ้นมองมือของตนเองที่เกาะราวรถเมล์อยู่ เพื่อจะดูให้แน่ว่ามันอยู่ที่นั่นหรือเปล่าเพราะโหนมานานจนค่อย ๆ ซา เข้ามาถึงคันแขน เมื่อแน่ใจว่ามีมือยังอยู่ที่นั่น ไม่หายไปไหน เพียงแต่ไม่มีความรู้สึกเท่านั้น ก็บังเอิญเห็นตัวหนังสือเขียนไว้ที่มุมหลังคาร์ดว่า-ว่าจะอะไรก็ลืมไปแล้ว ความว่าถ้ามีความซุ่นซ้องหมองใจอะไร ก็เกี่ยวแก่รถเมล์ คนขับ กระจาหรือกระจาบีคือเพศหญิงของกระจาเป่า ละก็ให้โทรศัพท์ไปฟ้องที่ ก.ส.ท. เลขโทรศัพท์เท่านั้นได้เลย

.....

แต่อะไรก็ช่างเถิด ผมคิดกติกาคิดหนึ่งว่า ถ้ารถเมล์ได้รับความซุ่นซ้องหมองใจจากผู้โดยสารที่เบ่งเบ่งบ้างจะให้โทรศัพท์ ไปที่อักษรย่ออะไร เบอร์เท่าไร ไม่เห็นมีประกงประกาศบอกไว้ที่ไหนเลย

... ๓

ในตัวอย่างนี้ แม้จะใช้คำเสริมสร้อยแบบเดียวกับที่ปรากฏในตัวอย่างแรก แต่ก็ มีข้อต่างกัน เพราะในตัวอย่างแรกคำว่า "ดูปุ่ดูปุ่เป็น" มีคำตั้ง "อยู่ข้างหน้า ส่วนคำ

๑ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

๒ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

๓ "สุคส์ปกาศกับชีวเมอริสท์" รวมเรื่องสั้นพรรษา หน้า ๑๒๘.

๔ คำตั้งหรือ base form เป็นคำที่มีอยู่แต่เดิม ก่อนที่จะมีการเติมคำอื่นเข้าไป จนกลายเป็นคำเสริมสร้อย

"ประกงประกาส" ในตัวอย่างที่สอง มีคำตั้งอยู่ข้างหลัง โดยที่ความหมายของคำเสริมสร้อยเหมือนกับความหมายของคำตั้ง

๔.๑.๑.๔.๒ คำเสริมสร้อยชนิดที่เรียกว่าคำเสริมซ้อน (Iteratives) คำเสริมซ้อนเป็นคำเสริมสร้อยที่มีความหมายของคำตั้งและคำเติมเหมือนกัน เช่น เร็วไว แบบอย่าง และรูปทรง ฯลฯ * ตัวอย่างคำเสริมซ้อนที่พบในงานเขียนของอีว เมอริสต์ มีเพียงตัวอย่างเดียว ได้แก่

...คือพอไค้กลืนป่า...ผม เฝ้า หิว ไว เรียบ ร้อย ก็ ซึ่ ซึ่ ให้ มัน ยุ่ง เสีย
บ้าง ๒

จากตัวอย่าง คำว่า "ผม" และ "เฝ้า" มีความหมายอย่างเดียวกัน แม้อีว เมอริสต์จะใช้คำเสริมสร้อยน้อยมาก แต่เมื่อปรากฏอยู่ในงานเขียนเช่นนี้ ก็ต้องนับว่าเป็นลักษณะอย่างหนึ่งของภาษาอีว เมอริสต์

๔.๑.๑.๕ การใช้คำฉวน คำฉวนเป็นลักษณะภาษาอย่างหนึ่งที่พบมากในภาษาพูด เป็นการใช้ภาษาที่แสดงปฏิทาณไหวพริบของผู้พูดและผู้ฟัง หากผู้ฟังสามารถตีความคำฉวนได้รวดเร็ว ก็แสดงว่ามีความสามารถทักเทียมผู้พูด ด้วยเหตุที่อีว เมอริสต์นิยมใช้ภาษาพูดในงานเขียน จึงพบการใช้คำฉวนในงานของเขาด้วย แม้ว่าจะพบในจำนวนน้อย ตัวอย่างการใช้คำฉวน ได้แก่

แล้วคุณจักกินสักค้นหาเลื่อย พอไค้แล้วก็เอามาเลื่อยไม้นั้นไค้ไม่
มากกว่าโครกหรือสองโครกก็ร้องว่า ว่า เลื่อยอิน ก่า อะ โรมัน ที่ อย ยัง งี้
ไม่กินไม้เลย ๓

* เก็บความจากกาญจน นาคสกุล, หน้า ๔๔.

๒ "พรานร้อยเปอร์เซ็นต์" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๓ (๑๓ ตุลาคม ๒๔๕๓) : ๒๒.

๓ "ผมรู้แล้ว" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓๕ (๑๔ มีนาคม ๒๔๕๕) : ๒๒.

คำว่า "ดินก่า" เป็นคำผวนของคำว่า "ท่ากิน" ผู้อ่านต้องเข้าใจและทราบว่ คำผวนดังกล่าวนี้ผวนมาจากคำเดิมว่าอะไร จึงจะอ่านได้รสชาติดังที่ชีวเมอริสต์ต้องการ ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ถึงเขาจะกินเองกับคนงานทุกระดับ แต่เขาก็กาสุรินกับพนักงาน ใกล้ระดับเขาที่สุด คือรองลงมาชั้นหนึ่งสองชั้นซึ่งนั่งทำงานรวมกัน อยู่ในห้องเดียวกันราวสิบกว่าคนเท่านั้น *

คำว่า "กาสุริน" ในตัวอย่างนี้ผวนมาจาก "กินสุรา" ซึ่งที่จริงก็คือ "กินสุรา" ซึ่งมีความหมายว่า "ดื่มสุรา" นั่นเอง

นอกจากนี้ ในนิทานหรรษา ชิวเมอริสต์ได้แต่งนิทานอิน๊ะสับ อันเป็นการแต่งนิทานเลียนแบบเรื่องของอัสป ผู้วิจัยจะขอยกตัวอย่างนิทานอิน๊ะสับ เรื่องหนึ่ง ได้แก่ เรื่องราชสีห์กับหนู ดังนี้

ราชสีห์ตัวหนึ่ง นอนหลับอยู่ใต้ต้นไม้ ในเวลานั้น หนูตัวหนึ่งขึ้น ไต่ข้ามตัวราชสีห์ ราชสีห์รู้สึกตัว ตื่นขึ้น กระโดดตะครุบเอาหนูตัวนั้น ไว้ได้ ราชสีห์นึกโกรธ จะฆ่าหนูตัวนั้นเสีย หนูจึงร้องวิงวอนว่า "ข้าพเจ้าขอชีวิตไว้สักครั้งหนึ่งเถิด อย่าเพื่อฆ่าข้าพเจ้าเสียเลย ถ้าท่านปล่อยข้าพเจ้าไป ข้าพเจ้าจะมีลิ้มคุณของท่านเลย" ราชสีห์ หัวร่อแล้วว่า "ตัวเอ็งเล็กเท่านี้ เอ็งจะมาตอบแทนคุณเราอย่างไร ได้" ว่าแล้วก็ปล่อยหนูไป อยู่มามีขามินาน ราชสีห์ตัวนั้นไปติด บ่วงแร้ว ที่นายพรานเขาคักไว้ จะกินรนเท่าไรก็ไม่หลุด ราชสีห์ สิ้นปัญญา ลงร้องครวญครางก้องไปทั้งป่า ฝ่ายหนูตัวนั้นได้ยินเสียง ราชสีห์ร้อง จำได้ จึงวิ่งมาป็นขึ้นไปบนคันแร้ว เอาฟันแทะเชือก ขาค ให้ราชสีห์หลุดรอกพันไปได้ หนูจึงร้องไปแก่ราชสีห์ว่า "แต่

*ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "วิธีใหม่" ถ้วย ตุน ปีที่ ๑๐ เล่มที่ ๑๒ (สิงหาคม

เกินท่านก็หัวเราะซาพเจ้าว่า เอ็งตัวเล็กเพียงเท่านี้ จะแทนคุณ
อย่างไรได้ มาบัดนี้ซาพเจ้าก็ได้แทนคุณของท่าน ซึ่งเป็นสัตว์ใหญ่
และมีกำลังมาก ให้เห็นประจักษ์แก่ตาท่านเองอยู่แล้ว"

ต่อมาอีกไม่นาน ราชสีห์ไปคิดบ่วงแร้ว ที่นายพรานเขาคักไว้อีก
จะคืนรนเท่าไรก็ไม่หลุด ลงร่องครวญครางกองไปทั้งป่า ฝ่ายหนู
ตัวนั้นได้ยินเสียงราชสีห์ร้องจำได้ จึงวิ่งมาป็นชั้นไปบนคันแร้ว

เอาพันทะเข็อกซาค ให้ราชสีห์หลุครอกพันไปไค้อีกครั้ง หนูมิได้
ร่องไปแกราชสีห์ว่าอย่างไร ก้วยไค้ร่องแล้วแต่ครั้งก่อน เป็นอัน
รู้กันเองว่า ไค้แทนคุณราชสีห์อีกครึ่งหนึ่งแล้ว

อยู่มามีข้ามินาน ราชสีห์ไปคิดบ่วงแร้ว ที่นายพรานเขาคักไว้อีก
คืนรนเท่าไรก็ไม่หลุดอีก ร่องครวญครางกองไปทั้งป่าอีก หนูตัวนั้น
ไค้ยินจำไค้อีก จึงวิ่งมาป็นชั้นบนคันแร้ว เอาพันทะเข็อกซาค
ให้ราชสีห์หลุครอกพันไปไค้อีก

ราชสีห์ติดบ่วงแร้ว ที่นายพรานคักไว้อีกหลายครั้ง จะคืนรนเท่าไร
ก็ไม่หลุดทุกครั้ง ลงร่องครวญครางกองไปทั้งป่าทุกครั้ง หนูตัวนั้น
ไค้ยินเสียงจำไค้ทุกครั้ง รับวิ่งมาป็นชั้นบนคันแร้วเอาพันทะเข็อก
ซาคให้ราชสีห์หลุครอกพันไปไค้ทุกครั้ง นอกจากครั้งสุดท้าย ที่หนู
ตัวนั้นแก่่มาก พันหักหมดแล้ว เอาเหงือกทะเท่าไรเข็อกก็ไม่ซาค
นายพรานจึงเอาตัวราชสีห์ ไปขายให้โรงละครสัตว์ไค้ สมกัที่ไค้
พยายามคักมาชานาน

นิทานเรื่องนี้สอนราชสีห์ให้รู้ว่า ควรนอนหลับไค้ทันไม้หลาย ๆ
ครั้ง เปิดโอกาสให้หนูวัยต่าง ๆ ไค้ข้ามตัว เพื่อจะไค้ตะคุมไว้ไค้
ทำท่าจะขยำเสีย หนูจะไค้วิ่งวอนขอชีวิต และสัญญาว่าจะมีลิ้มคุณ
หลาย ๆ ตัว เมื่อไปคักแร้วนายพราน หนูจะไค้มาทะเข็อกซาค
หลุครอกพันไปไค้ทุกครั้ง เมื่อถึงคราวตัวหนึ่งหรือหลายตัวถึงเกษียณอายุ

พันทึกหมกตะเชือกไม้ซาค ก็จะได้มีตัวอื่นที่ยังอ่อนวัยกว่า ปฏิบัติ
งานไค้ต่อไป ๑

จากตัวอย่างเรื่องนี้ จะเห็นไค้อย่างชัดเจนวาอิวเมอริสค์เขียนวลีแบบนิทาน
ของอัสป แต่มีรายละเอียดปลีกย่อยที่ไค้ดัดแปลงเป็นนิทานของตนเองดังที่เรียกวา
"นิทานอีนะสบ" ซึ่งหากผวนค่ากลับมาแล้วก็จะไค้วา "นิทานอบนะชี" นั่นเอง
นอกจากนี้ ยังมีคำผวนปรากฏในสำนวนที่อิวเมอริสค์คิดขึ้นเอง ไค้แก่
"อยู่ละแก-แย้ละดู" สำนวนดังกล่าวนี้ อิวเมอริสค์กล่าวไว้ในเรื่อง "ว่ากันด้วยเรื่อง
ผู้ชาย" ใน*อิวเมอริสค์ในอารมณชั้น* หน้า ๔๔-๕ วาเป็น "พจน์" ที่คนสร้างขึ้น และ
ยังไค้อนุญาตวา ไครอยากไค้ "พจน์" นี้ก็ "เอาไปเถิด เพราะทอนหลังมันน่าหวาดเสียว
นัก" ๒

สำนวน "อยู่ละแก-แย้ละดู" อาจพิจารณาในแง่ของการผวนค่าไค้ ข้อที่น่าสังเกต
คือคำที่ยังมีไค้ผวนและคำที่ผวนแล้ว ต่างก็มีความหมายในภาษาทั้งดู นับวาอิวเมอริสค์มี
ทั้งความสามารถในการใช้คำทั่ว ๆ ไปและความสามารถในการใช้คำผวน

๔.๑.๑.๖ การใช้คำพ้อง และคำที่มีเสียงและความหมายใกล้เคียงกัน จากการวิจัย
งานเขียนของอิวเมอริสค์ พบวาอิวเมอริสค์เน้นการใช้คำพ้อง "ถ้า-ท่า" มาก โดยไค้
ให้หลักเกณฑ์การใช้คำทั้งสองไว้ดังนี้

...คือเมื่อไทร้หมายถึงคำที่แสดงความคาดหมายไปในทางไค้
ทางหนึ่ง เขาก็ใช้ถ้า--เมื่อไทร้หมายถึงคำที่แสดงท่วงทีหรืออาการ
รออนุอยู่ เขาก็ใช้ท่า--เอาง่ายง่ายคือวา เมื่อไทร้เดิมให้เป็น
ถ้าหากไค้ ก็ใช้ถ้า(เพราะ ท่าหาก ใช้ไค้ไค้แน่) และเมื่อไทร้
เดิมให้เป็นท่าที่ไค้ไค้ท่า(เพราะ ถ้าที่ ใช้ไค้ไค้แน่)...^๓

^๑"นิทานอีนะสบเรื่องราชสีห์กับหนู" *นิทานหรรษา* หน้า ๔๔-๑๐๒.

^๒"ว่ากันด้วยเรื่องผู้ชาย" *อิวเมอริสค์ในอารมณชั้น* หน้า ๔๔-๕.

^๓ภาษาไทยของเรา ท่วงทีไค้ไค้ด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๓๕๓.

นอกจากนี้ ชิวเมอริสตั๋งได้ยกตัวอย่างปกรณัมพจนานุกรมของพระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) ซึ่งมีหลักเกณฑ์การใช้คำ "ถ้า-ท่า" ดังนี้

คำ "ถ้า" "ท่า" "หน้า" "น้ำ" เหมือนว่าเล่น

ข้าเจ้าเห็นไซ้เประอะเลอะอีกไซ้

ควยความที่ควร "เอก" ไปไซ้ "โท"

เพราะมีวโมห์ไม่สังเกตซึ่งเหตุการณั

อัน "ถ้า" โทไซ้ที่ปริกัมป์

คำสำหรับเขียนไซ้จะไซ้ชาน

"ถ้ามีใครไปมากี่ช้านาน"

"ถ้าพบพานแล้วจะทำให้หน้าใจ"

ตัว "ท่า" เอกออกสยามภาษา

เหมือน "ค้อยท่า" อยู่ที่ท่าชลาไหล

"ขุนนางฝ่ายกรมท่าว่ากระไร"

"ละครในรำซำเป็นท่าทาง" *

นอกจากจะให้หลักเกณฑ์การใช้คำพ้อง "ถ้า-ท่า" แล้ว ชิวเมอริสตั๋งยังให้หลักเกณฑ์การใช้คำที่มีเสียงใกล้เคียงกัน ได้แก่คำ "ไม่ใคร่" และ "ไม่ค้อย" ดังนี้

คำ "ไม่ค้อย" และ "ไม่ใคร่" ใช้แทนกันไม่ได้ ไม่ค้อย-อ่านาจ ปฏิเสธอ่อนลง ไม่ปฏิเสธเค็ดชาก เช่น ไม่ค้อยชุก, ไม่ค้อยท่า, ไม่ค้อยคิด คือชุกบ้างเหมือนกัน ไม่ถึงแก่ไม่ชุกเสียเลย...

ไม่ใคร่-ปฏิเสธความอยากความใฝ่ที่จะกระทำ เช่นนั้นโดยสิ้นเชิง เช่น ไม่ใคร่ชุก คือไม่อยากชุก ไม่ใฝ่(ที่จะ)ชุก ๒

และชิวเมอริสตั๋งได้อธิบายการใช้คำดูนี้เพิ่มเติมอีกว่า

* เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๓๘.

๒ สกศให้ดูตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๓ หน้า ๕๓๘.

...เด็กก็เอาตัวไม่ไคร่รอด ไม่ไคร่กับไม่ค้อย ไม่ควรจะใช้ให้
สับสนกัน เพราะความหมายผิดกันไกล เช่น ไม่ไคร่ แปลว่า
ไม่อยากก็ หรือไม่ไผ่ดี และไม่ค้อยดี แปลว่า ไม่เริ่มดีขึ้น ในที่นี้
เด็กไม่ไผ่จะไม่อยากเอาตัวรอด หากแต่ได้เรียนมาแต่วิชากลาง
กลาง ไม่ได้เรียนวิชาเฉพาะอาชีพ จึงควรใช้ไม่ค้อยรอด^๑

หรือในหนังสือศิลปหัตถกรรมนักเรียนมีข้อความว่า "...อาหารฝรั่งโดยมาก
มีรสเค็ม มัน บางชนิดมีรสเปรี้ยว ส่วนหวานไม่ไคร่มี--" อิวเมอริสก็ท้วงว่า
"-- ไม่ค้อยมี" จะฟังสนิททุกว่่ากระมัง" ^๒

อนึ่ง อิวเมอริสก็ยังมีความเห็นในเรื่องการใช้คำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน
หรือใกล้เคียงกัน เช่นคำว่า "อุบัติเหตุ-อุบัติเหตุ" อิวเมอริสก็อธิบายไว้ว่า

...อุบัติเหตุ ในที่นี้ จะแปลได้ว่า เหตุที่เกิดโดยบังเอิญ ไม่คิด
ไม่คาดว่าจะเป็นภัยอันตราย เช่น อย่างรถชนกันเรียกอุบัติเหตุได้และถูก
แต่มีคนเป็นอันมากใช้ อุบัติเหตุ กลายเป็นเหตุอับร้อยจัญไรไป ซึ่งไม่
มีอะไรบ่งว่าจำเป็นจะต้องเกิดโดยบังเอิญ คืออาจเป็นเหตุที่รู้ล่วงหน้า
ว่าจะเกิดหรือเตรียมไว้ว่าให้เกิดภัยอันตราย โดยจัดให้เป็นเหตุอับร้อย
จัญไรคือเหตุอันไม่เป็นที่รัก และเหตุชั่วร้ายเลวทรามหรือจัดให้
เป็นเหตุที่จะมีอันตราย--ผมเห็นตามประสาฐานน้อยพลอยรำคาญว่า
กรณีรถชนกันควรใช้อุบัติเหตุถึงจะถูก และกรณีเลือกตั้งครั้งไม่
เรียบร้อยควรใช้อุบัติเหตุจึงจะถูก ^๓

จากตัวอย่างข้างต้น แสดงว่าอิวเมอริสเป็นผู้มีความรู้ทางด้านการใช้คำอยู่
ไม่น้อยทีเดียว มีหลักเกณฑ์ในเรื่องการใช้คำพ้อง และคำที่มีเสียงหรือความหมาย

^๑ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฝึกด้วยวิธีสื่อแหลม หน้า ๓๓๒-๔.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๓๓.

^๓เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

ใกล้เคียงกันอย่างมีเหตุผล

๔.๑.๑.๗ การใช้คำที่บรรยายการเลื่อนวันเวลาและการใช้คำขยายระยะเวลาและสถานที่ตามลำดับก่อนหลัง ฮิวเมอริสต์มีวิธีการใช้คำเพื่อสื่อความหมายว่าวันเวลาได้หมุนเวียนเปลี่ยนแปลงไปตามลำดับด้วยการใช้คำบอกเวลาหรือวันเดือนปีที่มีเครื่องหมาย - หรือสันธานคั่นระหว่างคำเหล่านั้น ซึ่งผู้วิจัยจะขอแบ่งเป็นหัวข้อ ๆ ดังนี้

๔.๑.๑.๗.๑ ใช้เครื่องหมาย - คั่นคำบอกเวลา

๔.๑.๑.๗.๒ ใช้เครื่องหมาย - และคำสันธานคั่นคำบอกเวลา

๔.๑.๑.๗.๓ ใช้คำบุพบทประกอบคำบอกเวลาหรือคำบอกจำนวนและคำบุพบท

ประกอบคำบอกเวลา

๔.๑.๑.๗.๔ ใช้คำวิเศษณ์ขยายคำบอกเวลาหรือคำนามที่เป็นสถานที่

๔.๑.๑.๗.๑ ใช้เครื่องหมาย - คั่นคำบอกเวลา ดังตัวอย่าง

รุ่งขึ้นเข้าผู้จัดการสั่งเก็บเตียง...นายเหลว...มานั่งคอยที่เค็ม
 'ออกไป-กลางวัน-บ่าย-เย็น...'

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย - คั่นคำว่า "กลางวัน" "บ่าย" และ "เย็น" ตามลำดับ

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ผมก็เดินทางออกไปอีกวินาทีหนึ่ง-อีกวินาที-อีกวินาที-อีกวินาที

ไปได้ไกลเท่ากับที่จรวดที่มีความเร็วสูงสุดวิ่งไป ๒

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้เครื่องหมาย - คั่นคำ "อีกวินาทีหนึ่ง" กับ "อีกวินาที" กับ "อีกวินาที" และกับ "อีกวินาที" ตามลำดับ

๔.๑.๑.๗.๒ ใช้เครื่องหมาย - และคำสันธานคั่นคำบอกเวลา ดังตัวอย่าง

^๑"บริษัทข้าวแกลงไทยจำกัด" ฮิวเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๒๗๓.

^๒"ไกรจะรู้" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๒๖๖.

รุ่งขึ้นอีกวัน - และอีกวัน -- แล้วยังอีกวัน - ถึงวันเสาร์ซึ่งเป็น
วันมีฟุตบอล...

ในตัวอย่างนี้ใช้เครื่องหมาย - และ -- รวมทั้งคำสันธาน"และ" และ "แล้วก็"

๔.๑.๑.๓.๓ ใช้คำบุพบทประกอบคำบอกเวลาหรือคำบอกจำนวนและคำบุพบทประกอบ
คำบอกเวลา ดังตัวอย่าง

...คือเมื่อวานขึ้นนี้ หรือก่อนวานขึ้นนี้ หรือก่อนก่อนวานขึ้นนี้
หรือสี่ก่อนห้าก่อนวานขึ้นนี้ก็ไม่รู้ ผมตั้งต้นคนอะไรอย่างหนึ่ง เพื่อ
จะคว่าอะไรอย่างนั้นมาบันทึกเป็นผลงานของผม และประกาศให้
โลกรู้... ๒

ในตัวอย่างนี้ ชิวเมอริสต์ใช้คำ "ก่อน" "ก่อนก่อน" และ "สี่ก่อนห้าก่อน"
หน้าคำบอกเวลา สังเกตได้ว่าชิวเมอริสต์ตั้งใจใช้คำ "ก่อน" เพื่อแสดงความหมายในอดีตที่
ยิ่งซ้ำคำ "ก่อน" มากเพียงใด ก็ยิ่งแสดงความหมายของอดีตกาลมากเพียงนั้น
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

และในปีหลังและหลังหลังต่อมา เมื่อการปรับปรุงเข้ารูปเข้ารอย
แล้ว ท่านอาจารย์ก็เพียงแต่แสดงปาฐกถาอย่างปรกติ ๓

ในตัวอย่างนี้ ชิวเมอริสต์ใช้คำว่า "หลัง" หลังคำบอกเวลา และที่น่าสังเกตคือ
ยิ่งซ้ำคำ "หลัง" มากเพียงใด ก็ยิ่งมีความหมายระยะเวลาที่ใกล้เคียงกับเวลาในปัจจุบัน
มากยิ่งขึ้น

๔.๑.๑.๓.๔ ใช้คำวิเศษณ์ขยายคำบอกเวลาหรือคำนามที่เป็นสถานที่ ดังตัวอย่าง

หากว่าท่านไม่ได้เป็นนักเขียน ข้าไม่รู้จักนักเขียนคนไหนเลยด้วย
ก็โปรดคอยฟังเรื่องของนายตุ๊กเขาก็แล้วกัน ดังที่ข้าพเจ้าจะเล่าให้

๑ "กรุงสะท้านบ้านสะเทือน" ชิวเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๔๖.

๒ "อนุกรมภาษาไทย" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑๔ (๒๕ กันยายน
๒๔๘๘) : ๓๗.

๓ "ไป-ปู้" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒๑ (๑๔ พฤศจิกายน ๒๔๘๗) : ๒๗.

ฟังก์ชันนี้ นอกจากท่านจะเลื่อนไปอ่านเอาฉบับโน้นหรือคี่อื่น

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้คำวิเศษณ์ "นี้" "โน้น" และ "อื่น" เพื่อระยะเวลาที่เรียงไปตามลำดับ

อนึ่ง ฮิวเมอริสต์นิยมใช้คำ "นี้" "โน้น" และ "นั่น" เพื่อระยะเวลาที่เรียงกันตามลำดับก่อนหลัง แม้บางแห่งจะไม่ปรากฏครบทั้ง ๓ คำ แต่ก็ยังสังเกตได้ว่า การเรียงคำยังคงเป็นไปในแบบดังกล่าวนี เช่น

...แต่จะตอบนัยไหนหรือไม่ตอบเลยซักนัยเดียว หรือผู้ชายไม่ได้กลัที่ จะถามเลยก็ตาม ผลก็เท่ากันคือผู้ชายใส่เสื้อตัวเก่าจากปีกลายซึ่งเก่าจากปีก่อน ซึ่งเก่าจากปีโน้น ซึ่งเก่าจากปีนั่นอีกที ส่วนผู้หญิงใส่เสื้อใหม่เอี่ยม...

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์เขียนก่อนผู้หญิงที่หาเหตุผลในการซื้อเสื้อกันหนาวใหม่ทุกปี ผู้อ่านจะเห็นได้ชัดเจนว่ามีการใช้คำ "โน้น" และ "นั่น" ทั้ง ๆ ที่ไม่มีคำว่า "นี้" อยู่ข้างหน้า แต่วิธีการเรียงคำยังเป็นเหมือนกับในกรณีที่ปรากฏคำ "นี้" "โน้น" และ "นั่น" ครบทั้ง ๓ คำ

นอกจากนี้ ในบางแห่งยังพบการใช้คำ "นี้" "นั่น" "โน้น" และ "นั่น" เรียงกันเป็นวัฏจักร ดังตัวอย่าง

...บ้านนี้แจkB้านนั่น บ้านนั่นแจkB้านโน้น บ้านโน้นแจkB้านนั่น
บ้านนั่นแจkB้านนี้ แจกตอบแทนกันไปมา ๓

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ชัดเจนว่า ฮิวเมอริสต์ได้ใช้คำ ๔ คำเรียงกันเป็นรูปวงกลม

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

๑ "ผลของการปลุกนิยาม" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๓๐-๑.

๒ "หนาวจัง" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๑๕๕.

๓ "เฮ้อ ! ปีใหม่อีกแล้ว" ลุลลนา ๒๕๑ (มกราคม ๒๕๒๒) : ๕๐.

อายเครื่องทำความเย็น มันก็โผล่ขึ้นตรงนี้ ตรงนั้น ตรงโน้น
ตรงนั้น *

ในตัวอย่างนี้ ชาวเมอริสต์ยังคงใช้คำวิเศษณ์ระบุสถานที่ที่เรียงตามลำดับก่อนหลัง โดยเริ่มนับจากจุดที่อยู่ใกล้ไปยังจุดที่อยู่ไกลกว่า

อนึ่ง มีตัวอย่างอยู่ตัวอย่างหนึ่งที่ชาวเมอริสต์ใช้คำบรรยายความเปลี่ยนแปลงของร่างกายเพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าวันเวลาได้เคลื่อนคล้อยไปตามลำดับ ดังตัวอย่าง

คนผู้หญิงอีกคนหนึ่ง-รุ่นสาว-สาวใหญ่-สาวแก่--และกำลังสาวแก่
เต็มทีนั้น...^๒

ชาวเมอริสต์ได้บรรยายให้ผู้อ่านรับรู้สภาพการเปลี่ยนแปลงของร่างกายของหญิงที่ชาวเมอริสต์กล่าวถึงตั้งแต่ในระยะที่อยู่ในวัยแรกรุ่นจนกระทั่งถึงวัยชรา ที่น่าสังเกตคือ ชาวเมอริสต์ได้ใช้เครื่องหมาย - คั่นคำบอกสภาพของร่างกายหญิงคนนั้นด้วย มีผลทำให้สามารถใช้ภาษาได้อย่างกะทัดรัด

การใช้คำในหัวข้อนี้ นับว่าน่าสนใจมาก ทำให้สามารถมองเห็นวิธีการใช้คำเรียงตามลำดับอย่างมีระเบียบของชาวเมอริสต์

๔.๑.๑.๔ การใช้คำตรงกับสภาพที่เป็นจริงของคนหรือสิ่งของหรือสถานที่ ตัวอย่าง
การใช้คำที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงของคน เช่น

...อายหมอนั้นก็เฉย มิได้ผูกอะไรอีก เป็นแต่นั่งลงเปิด
ฟ้าสลับปรอทพลิกไปพลิกมา เพราะที่แก(หรือที่จริงน้องแก หรือชานค
หลานแกเสียด้วยซ้ำ) เป็นโปลิศเขมรที่มีหน้าที่ตรวจใบต่างคำวหนังสือ
เกินทางอยู่ที่คานสุดท้ายที่จะเข้าเมืองพนมเปญ^๓

คำว่า "ที่แก" เป็นคำสรรพนามบุรุษที่สาม แต่ในที่นี้ชาวเมอริสต์ใช้ว่า "น้องแก"

* "สวัสดิ์ศรีครบถ้วนผู้อ่านและไม่ได้อ่าน" ชุดเพชรน้ำหนึ่ง หน้า ๑๑๓.

^๒ "ฉกักราย" สยามสมัยรายสัปดาห์ ๔๒๕ (๔ กรกฎาคม ๒๔๘๔) : ๘.

^๓ "หัตถ์ศรีสมุทร" หน้า ๑๐๘.

และ "หลานแก่" เพราะบุคคลที่กล่าวถึงนั้นมีอายุหรือวัยขนาดดังกล่าวนั้น
 ตัวอย่างอื่น ไคแก่

บรรดาสัญญาของลื้อ ของอิวซึ่งมากกว่าลื้อและของเพื่อนร่วมชก
 ทั้งหลายที่ไปดูจากเมียของเขานั้น เป็นอันนอนหลับไม่ต้องสะดุ้งผวา
 อีกต่อไป เพราะเขาได้กระทำปณิกสัญญาเหล่านั้นสิ้นแล้ว *

ในตัวอย่างนี้ใช้คำถูกต้องเหมาะสมกับสภาพที่เป็นจริง กล่าวคือ "เพื่อนร่วมชก"
 หมายถึงเพื่อนที่ร่วมคีมสุราจากชกเดียวกัน คือเพื่อนในวงเหล่านั้นเอง

อนึ่ง มีคำที่อิวเมอริสต์พยายามใช้ให้ตรงกับสภาพที่เป็นจริง ไคแก่ คำว่า
 "สมัครเล่น" โดยกล่าวว่าน่าจะใช้คำ ๆ นี้

...เฉพาะอะไรที่ใช้ก็ริยาเล่น เช่นนักกีฬาสมัครเล่น ละครสมัครเล่น
 ...แต่ถ้ากริยาอื่นที่ไม่ใช่กริยาเล่น ก็น่าจะใช้ตามนั้นซึ่งถึงจะฟังเป็นภาษา
 แต่เนื้ออะไรไม่รู้ใช้กันเลอะเทอะ เช่นนักมวยสมัครเล่น มวยนะเล่น
 เมื่อไหร่ ชกตะหาก จึงควรจะเป็นนักมวยสมัครชก ส่วนนักมวยไม่
 สมัครชกแต่จำเป็นต้องชกเพื่อเอาสตางค์ ก็เรียกว่านักมวยอาชีพ...
 ควรจะเป็นสามล้อสมัครถีบ นักประพันธ์สมัครเขียน นักปลูกเห็ด
สมัครเพาะ...ยังงี้ถึงจะถูกซี่ ๒

นอกจากนี้ อิวเมอริสต์ยังมีความเห็นว่าควรใช้คำว่า "คนละ" เฉพาะกับคนเท่านั้น
 ไม่ควรใช้กับสิ่งอื่นหรือสัตว์อื่น ผู้วิจัยจะขอยกข้อความที่แสดงให้เห็นความคิดเห็นดังกล่าว
 ของอิวเมอริสต์ดังนี้

...เขียนมาหลายหลายอย่าง โดยมีได้แยกออกมาเป็นคนละแผ่น
 ['หน้าแทน' ในตุ๊กตาทอง ๔ กภท. ๕๖]

...ไม่เหมือนกับคนตรงที่ว่าคนเรา ลงค่ากันแล้ว มันจะพาลตีกัน

* "การผจญภัยของลูกหนึ่" อิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๓๗๓.

๒ "เรื่องบริการที่เป็นบริการ" นิทานทรราช หน้า ๑๓๔-๕.

แทงกัน ส่วนนทเชษฐาคำกันแล้ว ตีกันไม่ได้ โดยที่ต่างตัวต่างคน
ละครง แม้อยากจะตีกัน ก็ตีไม่ได้... [ชาวกรุง ประจำเดือน
ธันวาคม ๕๖]

...วังนงเขาเป็นวังที่สร้างอย่างระมัดระวังมาก...ลงถ้ามีคนไป
เจอแล้ว วันรุ่งขึ้นไปอุ้มอีก จะพบแต่รังเปล่า หาไข่ไม่พบ โดย
ที่ตัวพ่อและตัวแม่ จะเอาคอกหนีไขไปคนละไข ไปหารังอยู่ใหม่...

[ชาวกรุง ประจำเดือนธันวาคม ๕๖]

▶▶ เป็น 'คน' แน่รึ ? หรือเขาห้ามไข 'อย่างละ'
'ตัวละ' อะไรท่านองนั้น ?

จากข้อความที่ยกมาข้างต้น จะเข้าใจความคิดเห็นของอิ้วเมอริสต์ได้อย่างชัดเจน
กล่าวคือ อิ้วเมอริสต์มีความเห็นว่า ภาษาก็ดี นกเขาก็ดี เมื่อไม่ใช่คน ก็ไม่ควรใช้คำ
"คนละ" ควรใช้ว่า "อย่างละแผ่น" แทน "คนละแผ่น" และใช้ "ตัวละกรง" แทน
"คนละกรง"

นอกจากนี้อิ้วเมอริสต์ยังได้เขียนข้อความอื่นที่แสดงความคิดเห็นในเรื่องเดียวกัน
ดังนี้

มันเป็น 'คน' ที่ไหนกัน ?

ต่างประเทศ เช่น ลาว มลายู มีรามายณะอย่างฟุ่มเฟือย
หลายฉบับหลายสำนวน เรื่องก็ต่างกันคนละรูป... [อุปกณ์
รามเกียรติ์ในโฆษณาสาร ตลค. ๕๗]

.....
ภาษาก็ใช้ภาษาชนิกเดียวกันทั้งนั้น แต่อาจจะมิเป็น
คนละรุ่นก็ได้... [สุนทราวิสาสะ ในชัยพฤกษ์ ๑๕ พย. ๕๗]

.....
การผสมข้ามพันธุ์แบบไขไก่คนละตระกูลหรือคนละพันธุ์...
[โรงเรียนสาสน์ไก่ ในสาสน์ไก่ พย. ๕๗]

.....
 ของที่จะรับ เชื้อกับของอุจจาระอยู่คนละทาง... [ผสมไก่แบบฉีดเชื้อ
 ในสาส์นไก่ พจย. ๕๙]

.....
 ได้แยกปลาไว้เป็นชนิดชนิดรวม ๔ ชนิด คือปลาแป้น ปลาหู ปลา
 อกทะเล และปลาคละ ทำคนละที่ไม่ปะปนกัน จกบันทึกน้ำหนักไว้
 ทุกระยะจนได้ปลาแป้น แล้วนำไปวิเคราะห์หาส่วนประกอบทางเคมี
 ... [การทดลองทำปลาแป้น ในสาส์นไก่ พจย. ๕๙]

▶ ▶ มันเป็นคนไหนกัน ? ทำไมถึงจะใช้อย่างนี้ไม่ได้หนอ ?
 --เรื่องละรูป-ชนิดละรูป-ไก่ต่างตระกูล-ต่างพันธุ์-ของละทาง-ชนิด
 ละที่--ก็ถูกละครับ พจนานุกรมแปลคำว่าคนละไว้ว่า ต่างหากจากกัน
 ซึ่งไม่ได้จำกัดว่าจะต้องเป็นคนเสมอไป คือเป็นเรื่องเป็นกระดาษ
 เป็นไก่เป็นช่องเป็นปลาที่ใช้คนละได้ทั้งนั้น ถ้าเป็นคำพูดมันก็ผ่านเลย
 ไปโดยง่าย ไม่เป็นที่น่าสังเกตอะไร แต่เมื่อมันเป็นตัวหนังสือจารึก
 อยู่นาน ก็น่าจะมีพิถีพิถันเลือกคำใช้ให้มันฟังได้ขึ้นหน่อย *

จากข้อความดังกล่าวนี้แสดงว่าอิวเมอริสต์แนะนำให้ใช้คำวิเศษณ์ "คนละ" ให้
 ตรงตามความเป็นจริง ถ้าไม่ได้ใช้กับคน ก็ไม่ควรใช้คำ "คนละ" กล่าวคือ ถ้าเป็น
 เรื่องก็ใช้ "เรื่องละ" ถ้าเป็นชนิดของกระดาษก็ใช้ว่า "ชนิดละ" ถ้าเป็นช่องอุจจาระ
 ก็ใช้ "ช่องละ" ถ้าเป็นชนิดของปลาที่ใช้ "ชนิดละ" นอกจากนี้ในกรณีที่ไม่สามารถหาคำ
 ลักษณะนามของสิ่งนั้นมาใช้แทนคำว่า "คน" ใน "คนละ" ได้ อิวเมอริสต์ก็จะเปลี่ยนไปใช้
 คำอื่น เช่น "ไก่คนละตระกูลหรือคนละพันธุ์" ก็แก้ไขให้ถูกต้องว่า "ไก่ต่างตระกูลหรือ
 ต่างพันธุ์" โดยใช้คำ "ต่าง" แทนคำว่า "คนละ"

* เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๐๕-๑๐.

การเปลี่ยนคำ "คนละ" เป็นคำอื่นในกรณีที่ไม่ได้ใช้คำ ๆ นั้นก็คนถือว่าเป็นการเปลี่ยนคำให้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามสภาพที่เป็นจริง และเรื่องดังกล่าวนี้ชีวเมอริสต์ถือว่าเป็นเรื่องความถูกต้องและความประณีตในการใช้ภาษา กล่าวคือ แม่พจนานุกรมจะยอมรับว่าให้ใช้คำ "คนละ" กับสิ่งใด ๆ ที่ไม่ใช่คนได้ แต่ชีวเมอริสต์มีความเห็นว่า เมื่อสามารถจะเปลี่ยนให้ถูกต้องได้ ก็ควรจะทำ และมีความคิดเห็นต่อไปว่า คำ "คนละ" ที่ไม่ได้ใช้กับคนนี้ ยอมรับให้ใช้ในภาษาพูดได้ แต่ไม่ยอมรับให้ใช้ในภาษาเขียนซึ่งเป็นภาษาที่ต้องการความประณีตและความละเอียดลออในการเลือกใช้ถ้อยคำ

เท่าที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าความเห็นของชีวเมอริสต์ก็น่าฟังไม่ใช่น้อย
อย่างไรก็ดี โสมทัต เทเวศร์ ใ้คำอธิบายที่มาของคำว่า "คนละ" โดยได้กล่าว
อ้างคำอธิบายของพระธรรมนิเทศทวยหาญดังนี้

คำว่า คนละ แต่ก่อนมาเขียนเป็น คล แล้วก็อ่านว่า คลละ มีเสียงตัวสกคกลมกลืนอยู่ในนั้น อย่างกลมท กลเม็ด เสียง ละ ละ ไม่มีปัญหาอย่างไร เพราะมีใช้ในคำอื่น ๆ แล้ว เช่น สิ่งละอัน พรรณละน้อย แต่ละคน แต่ละอย่าง เป็นต้น คงมีปัญหายุ่งยากเดียวที่เอาตัว ส สกค เมื่อคนเหตุไม่พบจึงเอา น สกคเป็นคนละเสียเลย จนนานเข้าก็เคยชิน ไม่ได้นึกถึงคำเดิมว่าเป็นอย่างไร ก็เกิดหลงคำกันขึ้นเอง เกณฑ์เอาคนละให้เป็นตัวคนเอาจริง ๆ ไม่เป็นแต่คำอย่างหนึ่งซึ่งเล็งความไ้ทุกฝ่าย ครั้นต้องใช้ในความอื่น ๆ ที่มีไ้หมายเอาตัวคน ก็เกิดตะกุกตะกักชักช้าบ้าง ตั้งปัญหาถกเถียงกันขึ้นบ้าง ลางท่านเคร่งครัดมาก เช่นถามใครว่าที่นี้กับที่โน่น ไหนจะสบายกว่ากัน ถ้าตอบท่านว่าสบายไปคนละอย่าง คั้งนี้แล้วเป็นต้องทักว่า พูดยึกเพราะสถานที่ไม่ใช่คน...

จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นและคำอธิบายของโสมทัต เทเวศร์ ไม่ตรงกับความคิดเห็นของชีวเมอริสต์ ซึ่งต่างคนต่างก็มีเหตุผลของตนเอง เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยสรุปได้
ในขั้นต้นนี้ว่า ความเห็นในเรื่องการใช้คำ "คนละ" ของชีวเมอริสต์ เป็นเรื่องของความ

* โสมทัต เทเวศร์, เกร็ดภาษาหนังสือไทย (กรุงเทพฯ: บัณฑิตการพิมพ์,

เครื่องครุฑในการใช้ภาษาให้เหมาะสมถูกต้องตามความเป็นจริง

อนึ่ง นอกจากชีวเมอริสต์จะพยายามใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมตามสภาพที่เป็นจริงของบุคคลแล้ว ยังมีตัวอย่างอยู่ตัวอย่างหนึ่งที่ใช้ภาษาเหมาะสมกับคุณค่าของตัวละครได้แก่

ตาชั้นไค่ยีน เช่นนั้นก็โผเข้ากอดขาแม่แดงไว้เหมือนจะยัดให้คิดแนบแน่นอยู่กับอกไม่ยอมห่าง เจ้าของโรงรถเข้าซึ่งควรจะมีชื่อให้รู้ไว้สักชื่อ แต่ไม่ได้ตั้งชื่อไว้ให้นั้นหายหน้าไค่ยีนแต่เสียงปีติ-ไม่ใช่เท้า- เพราะคนอย่างนี้ไม่ควรกับคำดี ๆ เช่นเท้า-สักครูใหญ่มากที่เคียวก็มีเสียงคนพลุกพล่าน ที่ไหนวะ ที่ไหนวะ แล้วชายฉกรรจ์มากและฉกรรจ์จนอยแต่ทำเหมือนมารวมหลายคน เฮโลกันเข้ามาถึงรังแม่แดงออกไปจากอ้อมอกของตาชั้น ๑

นอกจากนี้ ในกรณีทีกล่าวถึงคนจีนพูดภาษาไทย ก็นิยมเขียนสำเนียงพูดเป็นแบบจีนที่พูดไทยไม่ชัด ดังตัวอย่าง

มันว่า ถ้าจะมาตามจับ 'อายบ้านแตก' ละก็ อีลึงเดื่อไปบางกอกหลายวังเลี้ยว ๒

และในกรณีที่เขียนคำไทยสำเนียงจีนแล้ว อาจทำให้ผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจความหมายได้ ชิวเมอริสต์ก็จะอธิบายไว้ด้วยว่าคำ ๆ นั้นคือคำอะไร ดังตัวอย่าง

ในคราวตรุษสงกรานต์ แจกที่ร่วมสนุกกับไทยก็มีไม่ใช่น้อย คือเคยขายอะไรอะไรหรือไม่เคยขายอะไรอะไรก็หยุดสิ่งที่เคยขายและไม่เคยขายนั้นเสีย เบี่ยนมาขาย "ปาย้อยโว" คือปลาด้อยกันเสีย มากต่อมาก ๓

๑ "งกเงิน" ชีวเมอริสต์ คึกเบ่ง หน้า ๑๖๖.

๒ "อายบ้านแตก" ชีวเมอริสต์ คึกเบ่ง หน้า ๒๓๐.

๓ "ดงเด็กเด็ก" ชีวเมอริสต์ ใน อารมณ์ขัน หน้า ๑๓๓.

นอกจากชีวเมอริสต์จะเขียนคำไทยตามสำเนียงจีนแล้ว ยังมีกรเขียนคำไทยตามสำเนียงแขกเพื่อให้สอดคล้องกับคนพูดที่เป็นคนแขกด้วย ดังปรากฏในหน้า ๑๕๑-๑๖๑ ของงานวิจัยเรื่องนี้

อนึ่ง นอกจากชีวเมอริสต์จะใช้คำได้เหมาะกับสภาพของบุคคลแล้ว ยังใช้คำได้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของสิ่งของอีกด้วย ได้แก่

ผมชี้ให้คุณประยูรดูและบอกว่า นั่นใจมูรหลังคาแท้ คุณประยูรว่า โหงต้องว่าแท้ ผมบอกว่า อ้าวสื่อไม่เห็นระะ มุงค้ายคา ที่บ้านเราในพระนครชนบุรีควรจะเป็นหลังกระเบื้อง หรือหลังสังกะสี หรือหลังจาก ต้องตามชนบทไกลไกลถึงจะมีหลังคาอยู่บ้าง *

ปัจจุบัน เราเรียกส่วนของบ้านที่อยู่บนสุด ทำหน้าที่กันแดดกันฝนให้แก่คนภายในบ้านว่าหลังคา โดยมีใ้คำนี้ถึงความจริงว่าสิ่งดังกล่าวนี้ทำด้วย "คา" หรือไม้ แต่ชีวเมอริสต์เห็นว่าควรจะเรียกให้ถูกต้องตามแต่สิ่งที่ใช้ประกอบทำเป็นรูปร่างนั้น ๆ ขึ้น

นอกจากนี้ ยังมีการใช้คำตามสภาพที่แท้จริงของสถานที่นั้น ๆ ได้แก่

ลงจากเครื่องบินที่สนามบินหรือลานบินหรือท้องนาบินที่เสียมราฐ
ก็ร้อนวูบเพราะอากาศมันร้อนจัด ๒

ปกติเราเรียกสถานที่ที่เครื่องบินขึ้นลงว่า "สนามบิน" ไม่ว่าจะ เป็น "สนาม" จริงหรือไม่ก็ตาม แต่ชีวเมอริสต์มีความเห็นว่าเมื่อไม่ใช่ "สนาม" ก็ไม่ควรเรียกว่า "สนามบิน" จึงใ้ใช้คำเรียกตามสภาพของสถานที่นั้น ๆ ว่า "ลานบิน" หรือถ้าจะให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น ก็ต้องเรียกว่า "ท้องนาบิน"

การใช้คำให้ถูกต้องตามความเป็นจริงของบุคคล สิ่งของ และสถานที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนุกสนาน รวมทั้งมีอารมณ์ขันในแนวความคิดแปลกประหลาดของชีวเมอริสต์

* "เอาที่ไ้คำไทยแลนคู้แคนเขมร" หัตถ์คีส์จุจร หน้า ๕๖.

๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๔.

๔.๑.๑.๑.๕ การใช้คำบางคำที่น่าสนใจ ฮิวเมอริสต์เป็นนักเขียนที่มีเอกลักษณ์ตรงใช้ภาษาต่างจากคนอื่น ๆ โดยที่พยายามใช้ให้แปลก เป็นที่สะดุดหูสะดุดตา เช่น "ค่าน่า" เป็นคำที่ผู้อื่นใช้เขียนในตอนต้นเรื่องหรือต้นเล่ม ฮิวเมอริสต์ก็ไม่ใช้ "ค่าน่า" ดังเช่นคนอื่น ๆ แต่กลับใช้ว่า "ต้นเล่ม" ดังปรากฏในตัวอย่างต่อไปนี้

ที่ตรงนี้เป็นตำแหน่งของ "ค่าน่า" แต่ผมไม่เขียน "ค่าน่า" เพราะผมไม่เห็นเป็น "คำ" แล้วก็ไม่ได้อ่าน "น่า" ที่นั่นเป็นข้อความ และมีอะไรอย่างอื่นนำมาก่อนแล้วตั้งหลายอย่าง เช่น ชื่อหนังสือ ชื่อสำนักชื่อเรื่องเอาไปพิมพ์ ชื่อผู้พิมพ์โฆษณา คำอุทิศ คำแจ้งราคา แล้วถึงจะมาถึงหน้านี้ เพราะฉะนั้นเมื่อยังงี้ก็ไม่เป็นคำ และไม่สามารจนำหน้าพิมพ์เอาไว้ก่อนอะไรอื่น ๆ ได้แล้ว ผมจึงไม่เขียนโดยใช้ชื่อนั้น เลยเขียน "สามหน้าต้นเล่ม" นี้แทน^๑

"สามหน้าต้นเล่ม" ที่ฮิวเมอริสต์เขียนดังที่ปรากฏในตัวอย่างข้างต้นนี้ ที่จริงก็คือส่วนที่เป็นค่าน่าของเรื่อง ฮิวเมอริสต์ในอารมณณ์ชั้นนั่นเอง

หรือคำที่คนทั่วไปใช้ว่า "สรรพคุณ" และ "คุณสมบัติ" ฮิวเมอริสต์ก็คิดคำที่มีความหมายตรงกันข้ามขึ้นใช้ว่า "สรรพโทษ" และ "โทษสมบัติ" ดังปรากฏในตัวอย่างข้างล่างนี้

เมื่อผมยังพิสมัยน้ำพระทัยยังงั้น ผมจำได้แน่ว่า ผมไม่เคยโฆษณาสรรพคุณของมันเลยว่าคือยังงั้นก็ยังมีแค่รายงานสรรพโทษสู่กันฟัง^๒ "สรรพโทษ" ในที่นี้คือ โทษทั้งหลายของสุราหรือการดื่มสุรา ตัวอย่างการใช้คำ "โทษสมบัติ" ได้แก่

ปีใหม่มกราคมปีหนึ่ง มีเพื่อนซึ่งเพิ่งจะเห็นคุณของสุราว่าเป็นวิธิลึกของการที่อยากจะตายเร็ว แต่เขาไม่อยากจะตายเร็ว เขาก็เลย

^๑"สามหน้าต้นเล่ม" ฮิวเมอริสต์ในอารมณณ์ชั้น หน้า (๔).

^๒"วิธีทำบุญอายุหกสิบโดยไม่ต้องเมา" ฮิวเมอริสต์ในอารมณณ์ชั้น หน้า ๔๐๒.

เอาอย่างผมบ้าง ปีนันเป็นปีแรกที่เขาเห็น โทษสมบัติ ของเหล่า จึง
หอบข้าวของไปทำบุญตักบาตรที่สนามหลวงทุ่งพระเมรุ "

"โทษสมบัติ" ในที่นี้คือ โทษของการก้มสุรา

นอกจากนี้คำที่คนทั่วไปใช้ว่า "หุลักหุเล" อิวเมอริสต์กลับใช้ว่า "หุลักหุลี"
ดังปรากฏในตัวอย่างข้างล่างนี้

ประโยชน์ของกางเกง

...สมเด็จภายใต้กางเกงนักมวยสีบานเย็นได้ขึ้นสู่เวทีก่อน
ทางค่านมูมแกง... [ข้อความบรรยายผลการต่อสู้แพ้ชนะของ
นักมวยดูเอกประจำสัปดาห์ ในกีฬามวย ประจำอาทิตย์ที่ ๒๔
พ.ค. ๕๓]

▶▶ อ้อมผมเพิ่งรู้เดี๋ยวนี้เองว่าเวลาจะขึ้นชก สมเด็จ
มักเอากางเกงนักมวยทำเป็นธงหรือทำเป็นร่ม หรือทำเป็นหมวก
แล้วเวลาชก มีต้องขลุกลักหุลักหุลีไปหน่อยหรือครบที่ต้องใช้มือหนึ่ง
แทนกางเกงซึ่งควรจะนุ่ง แต่ดูวิธีใช้เป็นอย่างอื่นเสีย? ๒

อนึ่ง มีการใช้คำศัพท์อยู่คำหนึ่งที่นับว่าน่าสนใจมากคือ คำว่า "ภิญโญ" กล่าวคือ
อิวเมอริสต์มีความเห็นว่าควรใช้ "ภิญโญ" แทนคำว่า "ไชโย" โดยได้กล่าวไว้ในบทความ
เรื่อง "สมรส" ใน ลลนา ซึ่งในเนื้อหากล่าวถึงเรื่องอิวเมอริสต์ไปงานสมรสงานหนึ่ง และ
ได้กล่าวอวยพรคู่บ่าวสาว ดังปรากฏเนื้อความตอนหนึ่งว่า

...พอจบอวยพรแล้วก็ เป็นโอกาสของท่านที่ถือแก้วยื่นคอยอยู่จะ
เปล่งเสียงไชโย แล้วก็ก้ม คราวนี้ขอร้องสักครั้งว่า ออย่าไชโย
เพราะไชโยฟังดูเหมือนเป็นการเปล่งเสียงแสดงความมีชัยชนะ แม้

"อิวเมอริสต์(นามแฝง), "เฮ้อ ! ปีใหม่อีกแล้ว" ลลนา ๒๕๑(มกราคม
๒๕๒๒) : ๕๒.

๒๑๗ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ทั้งที่ใช้ฝึกด้วยวิธีสื่อแหลม หน้า ๑๗.

จะแปลว่า เจริญตามตัวหนังสือ แต่ก็ฟังเป็นชนะมากกว่า นี่เราก็
 ไม่ได้ชนะฟุตบอลได้ด้วย ไม่ได้ทำลายวัง ผ.ก.ค. ลงได้
 ผมอยากจะขอเปลี่ยนชื่อครั้งนี้เป็น กัญญา แทน ชโย เดิม กัญญา
 แปลว่า เจริญยิ่งขึ้นไป *

จากตัวอย่าง เห็นได้ชัดเจนว่า ฮิวเมอริสต์เสนอให้ใช้คำ "กัญญา" แทนคำว่า
 "ชโย" ในกรณีที่ต้องการใช้ในความหมายว่า เจริญ ไม่ใช่ชัยชนะที่ได้รับจากการ
 แข่งขันหรือการต่อสู้

หรือคำที่คนทั่วไปใช้กันว่า "อาวุธต่าง ๆ" หรือ "อาวุธชนิดต่าง ๆ" ฮิวเมอริสต์
 ก็ได้สร้างคำที่มีความหมายอย่างเดียวกันนี้ขึ้นใช้ว่า "นานาอาวุธานาอาวุธ" ดังตัวอย่าง
 'อ้ายบ้านแตก' มันได้ชื่อว่าอ้ายบ้านแตกก็เพราะมันชอบทำให้
 บ้านแตก และในระยะเวลาที่เขาติดตามจับนั้น 'อ้ายบ้านแตก'
 ได้กำลังทำให้บ้านราษฎรแตกอยู่อย่างทะมัดทะแมง โดยการยิง
 บ้างพันบ้างแทงบ้างขว้างบ้าง ป่าข้างควายนานาอาวุธานาอาวุธ และ
 ประพฤติไม่ดีต่อผู้คนหญิงชายด้วยวิธีอื่นอื่นอีกบ้าง จนบ้านเมือง
 ปรารถนาที่จะได้ตัวมาทำให้ตายเสียด้วยการประหาร ^๒

นอกจากนี้ คำลักษณะนาม "คน" บางครั้งฮิวเมอริสต์ก็ใช้ "คุณ" แทน เช่น
 หนึ่งอยู่ทางแถวขวาของสองแถว ประเดี๋ยวก็เอียงขวาลงไป
 จนหลังเกือบจะครูดิน ประเดี๋ยวก็เอียงซ้ายจนเหมือนชะงอกลงมา
 จะเอ็กกับผู้ที่นั่งแถวตรงข้าม ถ้าต่าง คุณ ต่างไม่จับราวบันได ทุกคน
 ก็อาจจะหล่นจากที่นั่งลงมาคดลกเคล้าผสมกันอยู่ที่ท้องรถจนแยกไม่
 ออกว่าใครเป็นใคร ^๓

*ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "สมรต" ลลนา ๒๑๖ (ธันวาคม ๒๕๒๔) : ๒๓.

^๒"อ้ายบ้านแตก" ฮิวเมอริสต์ คึกเข่ง หน้า ๒๒๒.

^๓"จิตกินจินน้ำจิตลมจิตไฟ" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๓(๑๑

ในตัวอย่างข้างต้น แทนที่อีวเมอริสต์จะใช้ว่า "ต่างคนต่าง..." กลับใช้ว่า "ต่างคุณต่าง..."

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

หมอยืนชวคเบียร์ที่แน่ใจว่าไม่มีเบียร์ลงไปใต้น้ำเกลือ แล้วให้
ยิงชวคจมหัก้วยปืนลูกกรกโดยอนุญาตให้ห่านัก ขณะแล้วจะได้อะไรก็
ไม่รู้ มีผู้สมัครเข้าแข่งขันหนึ่งคุณ ชวคแรกใช้สองนัด ชวคที่สอง
นัดเดียว ชวคที่สามห่านักก็ไม่ถูก เลยเป็นผู้ชนะเลิศหรือแพ้เลิศ
แต่ผู้เดียว ๑

ในตัวอย่างนี้ใช้ "หนึ่งคุณ" แทน "หนึ่งคน" สันนิษฐานว่าเป็นการยกย่องบุคคล
ที่กำลังกล่าวถึง

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

...แต่ความขี้เกียจเขียน มาห้ามการฟังเพื่อนไว้ได้ทันทีจริงที่
มีฉนั้นราษฎรไทยที่หมั้นไฉฉฉ ก็จะมีจำนวนขึ้นอีกแยะ และผู้
ผู้ติดตามอ่านข้อเขียนและข้อไม่ได้เขียนของฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ
ก็จะล่นอัยร้อยหรือสอง ๒

ในตัวอย่างนี้ก็เช่นเดียวกับตัวอย่างที่แล้วคือ อีวเมอริสต์ใช้ "คุณ" แทน
ลักษณนาม "คน"

อนึ่ง มีข้อนำสังเกตว่า แม้แต่การใช้ลักษณนามที่มีความหมายถึงตนเอง
อีวเมอริสต์ก็ยังใช้ "คุณ" แทน "คน" ดังตัวอย่าง

...พรานกลองกับพรานล่าปากก็ปรารภกันใหม่ไฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ
ว่า... ๓

๑ หนังสือนักเขียน หน้า ๔๔๔.

๒ ออบ ไชยวสุ, "คำนำ" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของอีวเมอริสต์ หน้า ๓.

๓ อีวเมอริสต์ (นามแฝง), สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๓ (๑๑ กรกฎาคม

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้ "คุณ" แม้ในกรณีที่มีความหมายที่หมายถึงตนเอง นอกจากจะใช้ "คุณ" แทน "คน" แล้ว บางครั้งฮิวเมอริสต์ยังใช้ "บุคคล" ข้างท้ายคำ "บุคคล" ค้วย ดังตัวอย่าง

หมอมไม่รู้วิธีทำให้คนขึ้นจากทะเลให้เร็วทันใจหรือเกินทัน ผมซึ่งถึงจะ
รู้ คือเราไม่ต้องเรียก ไม่ต้องอ่อนน้อนเป็นรายบุคคลบุคคลให้เสีย
กระแสเสียง เพียงแต่ตะโกนว่าชาวหลามเท่านั้น คุณผู้หญิงคุณผู้ชาย
ก็จะไต่บันเป็นอ้ายหลามหรือสุภาพทน้อยก็ฉลามเองนะแหละ *

ผู้วิจัยสันนิษฐานว่า ฮิวเมอริสต์ใช้ "บุคคล" ท้ายคำ "บุคคล" เพราะถือเสียงคำ
เป็นเกณฑ์ กล่าวคือถือว่า (บุค)คลออกเสียงเป็น /คน/ และค้วยเหตุที่ต้องการยกย่อง
/คน/ ในที่นี้ให้สูงขึ้น จึงเปลี่ยนจาก /คน/ เป็น "คุณ" อีกชั้นหนึ่ง ซึ่งถ้าพิจารณาแล้ว
จะเห็นว่า ก็เป็นเหตุผลเดียวกันกับการที่ใช้ "คุณ" แทนลักษณนาม "คน" ในตัวอย่างคอน
ต้นนั่นเอง

นอกจากนี้ ยังปรากฏการใช้คำอื่น ๆ ที่น่าสนใจอยู่อีก เช่น ใช้ "นายร้อยโปลิศ"
แทนที่จะใช้ว่า "นายร้อยตำรวจ" อย่างที่คนทั่ว ๆ ไปใช้กัน ดังตัวอย่าง

...บาดขับไปซ่าซ่า เจ้าของรถวิ่งตามตะโกน ไล่หลังไปคึกคึก

นายร้อยโปลิศสองนาย ซีมอเทอร์ไซคัล... ๒

ในตัวอย่างอื่น ๆ ก็มีการใช้คำทำนองเดียวกันนี้ เช่น

...ไม่มีใครคิดจะโคคไปช่วยสักคน มีทั้งทหารบก ทหารเรือ โปลิศ

บก โปลิศน้ำ ราษฎรบก ราษฎรน้ำ "

คำที่ขีดเส้นใต้เหล่านี้เป็นคำที่คนอื่นไม่ใช้กัน คำ "โปลิศบก" และ "โปลิศน้ำ"
โดยทั่วไปใช้ว่า "ตำรวจ" และ "ตำรวจน้ำ" "ราษฎรบก" และ "ราษฎรน้ำ" ก็ใช้ว่า

*ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), หัสคีสัฏฐกร หน้า ๕๐๕.

๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "อ้ายเข้มซัดเพชร" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๒๑๕.

"ผลของการปลุกนิยม" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๔๖.

ชาวบ้าน และชาวเรือ

ตัวอย่างการใช้คำที่น่าสนใจอื่น ๆ ยังมีอีก เช่น คำว่า จำนวนมาก ฮิวเมอริสต์ จะใช้ว่า "จำนวนโต" บ้าง หรือ "จำนวนใหญ่" บ้าง ดังตัวอย่าง

...ครั้นเสร็จงานศพและไต่เมืองนนท์เป็นอาณาเขตเพิ่มขึ้นแล้ว
บาลเมืองก็กลับมารับส่วนแบ่ง ที่นัการเมืองใหญ่ยกเยกให้เป็น
จำนวนโต ๑

และ

...ในระหว่างฤดูว่างชก เพราะยังหาคู่เปรียบไม่ได้ อากรก็มา
ขออนุญาตนายสุกว่า จะไปแสดงภาพยนตร์ไต่สัทางจำนวนใหญ่อยู่ ๒
การที่ฮิวเมอริสต์ใช้ "จำนวนโต" และ "จำนวนใหญ่" แทนคำว่า "จำนวนมาก"
เพราะคงจะเห็นว่า "โต" ก็คือ "ใหญ่" ก็คือ มีความหมายคล้ายคลึงกับคำว่า "มาก"
และการใช้คำว่า "โต" และ "ใหญ่" เน้นความหมายเรื่องปริมาณเงินได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
อนึ่ง คำกริยาบางคำ ฮิวเมอริสต์ก็นำไปแปลงใช้เสียใหม่ เช่น ใช้ "น้ำโมโห"
แทน "น้ำเคือก" ดังตัวอย่าง

เมื่อเตรียมเครื่องทกลองไว้เรียบร้อยแล้ว ก็เริ่มทกลองเอากา
ตั้งไฟจนน้ำโมโหคือน้ำเคือกนั้นแห้ง... ๓

คำ "โมโห" และ "เคือก" มีความหมายอย่างเดียวกัน ฮิวเมอริสต์จึงนำคำว่า
"เคือก" มาใช้แทนคำ "โมโห" ทั้ง ๆ ที่ทราบดีว่าโดยทั่วไปไม่มีใครใช้ว่า "น้ำโมโห"
นอกจากนี้ยังใช้คำ "มาเปล่า" แทน "เกิด" และ "ไปเปล่า" แทนคำ "ตาย" เช่น
"มาเปล่า วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๔๔๔" แล้วบรรทัดล่างลงมาเขียนว่า
"ไปเปล่า-----" เว้นว่างวันเดือนปีไว้ก่อน เมื่อไหร่ไปแล้วจริงจริง

๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "อ้ายเข้มซัดเพชร" ฮิวเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๑๘๖.

๒"นักมวยรูปหล่อ" ฮิวเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๒๕๔.

๓ศรีฮอลิวู้ด(นามแฝง), "สติติ...สติขม" กะกิ่งทอง ๒๗(ธันวาคม ๒๔๔๔) : ๔๒.

ถึงให้ใครเขียนเติมลงไป *

จากตัวอย่างต่าง ๆ กึ่งที่กล่าวมาแล้ว เห็นได้ชัดเจนว่าคำที่ฮิวเมอร์สค์ใช้บางคำ มีลักษณะเกิน น่าสนใจ เป็นที่สะดุดตาของผู้อ่าน ลักษณะเช่นนี้ช่วยเสริมให้งานเขียนของเขาแปลกกว่างานเขียนของนักเขียนอื่น ๆ มากยิ่งขึ้น

๔.๑.๑.๑๐ การใช้คำที่มีความหมายหลายนัย คำในภาษาไทยมีลักษณะที่น่าสนใจหลายอย่าง ลักษณะที่น่าสนใจอย่างหนึ่งคือ ความหมายของคำ เพราะคำบางคำสามารถตีความได้หลายนัย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการและความสามารถในการพลิกแพลงความหมายของผู้เขียนว่าจะเป็เช่นใด จากการวิเคราะห์งานเขียนของฮิวเมอร์สค์ พบว่ามีการใช้คำแบบเล่นความหมายหลายนัยอยู่มีใช่น้อย ซึ่งมีผลทำให้มองเห็นความสามารถในค่านการใช้ภาษาของฮิวเมอร์สค์ได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างการใช้คำประเภทนี้ ได้แก่

อีกอย่างหนึ่งควรทราบว่า มะพร้าว นั้นปลุกง่ายแต่ชันยาก คือยากที่ต้นของมันจะชัน และยากที่จะชันต้นของมัน ๒

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

รถที่เรา นั่งไปด้วยกันจะสวนกับรถยนต์ เฮ้ยอายดีทำไมไม่หลีกเลี่ยง รถจี๊ปทหารฝรั่งเศษหวมกแดงหน่วยกล้าตาย เสียด้วย มันกล้า ตายเองหรือมันกล้าทำให้คนอื่นตายก็ยังไม่รู้เลย ๓

ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

ชายนั้นเป็นชักระดุมเสียสาวาย ไม่ใช่ชักระดุมให้มองใส แต่ว่ากลักระดุมให้อยู่ในรังดุม แสดงว่าการตรวจหัวใจต้องถอกเสีย

*ฮิวเมอร์สค์(นามแฝง), "บันทึก" ลลนา ๒๐๓(สิงหาคม ๒๕๒๔) : ๓๐.

๒ฮิวเมอร์สค์(นามแฝง), "เรื่องของชาวไร่" นิทานทรนษา หน้า ๒๔๔.

๓ฮิวเมอร์สค์(นามแฝง), หัสคก็ส์เจอร์ หน้า ๑๑๘.

ออกด้วย...

ตัวอย่างต่าง ๆ ข้างต้น เป็นตัวอย่างที่มีความชัดเจนและมีคำอธิบายอยู่ในตัวแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องอธิบายอะไรอีก

จากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด สรุปได้ว่าชีวเมอริสต์มีการใช้คำต่าง ๆ เช่น ใช้คำศัพท์ ใช้คำกะทัดรัด ใช้คำซ้ำ ใช้คำสร้อย ใช้คำฉวน ใช้คำพ้องและใช้คำอื่น ๆ

การใช้คำต่าง ๆ เหล่านี้สะท้อนให้เห็นความสามารถในเรื่องการใช้คำของชีวเมอริสต์ได้เป็นอย่างดี กล่าวคือชีวเมอริสต์เป็นผู้มีความรู้ในเรื่องคำศัพท์ต่าง ๆ อยู่มาก และมีวิธีใช้คำศัพท์ที่น่าสนใจ นอกจากนี้ ชิวเมอริสต์ยังให้เหตุผลในการใช้คำบางคำไว้ด้วยซึ่งผู้วิจัยได้กล่าวไว้อย่างละเอียดในหัวข้อย่อยต่าง ๆ แล้ว

๔.๑.๒ การเล่นคำ

การเล่นคำของชีวเมอริสต์มีรูปแบบต่าง ๆ นานา ผู้วิจัยขอเสนอเป็นหัวข้อ ๆ ดังนี้

- ๔.๑.๒.๑ การเล่นคำที่มีความหมายสัมพันธ์กัน
- ๔.๑.๒.๒ การเล่นคำที่มีเสียงสัมพันธ์กัน
- ๔.๑.๒.๓ การเล่นคำพ้อง
- ๔.๑.๒.๔ การเล่นคำโดยแปลความหมายตรงตามตัวอักษร
- ๔.๑.๒.๕ การเล่นคำดูทานเสริมบท
- ๔.๑.๒.๖ การเล่นคำคำเดียวกัน แต่เรียงคำต่างกัน

๔.๑.๒.๑ การเล่นคำที่มีความหมายสัมพันธ์กัน การเล่นคำที่มีความหมายสัมพันธ์กันพบมากในงานเขียนของชีวเมอริสต์ แบ่งออกได้เป็น ๓ ประเภทดังนี้ คือ

"ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "ตรวจชั้นสอง" ค่าย ทุน ปีที่ ๑๒ เล่มที่ ๑ (กันยายน ๒๕๒๕) : ๒๓.

คำว่า "ยอก โคน กิ่ง ราก" ล้วนเป็นคำที่มีความหมายอันหมายถึงส่วนต่าง ๆ ของพืชทั้งสิ้น แต่ถ้าพิจารณาให้ดี จะเห็นว่าคำว่า "ยอก" ในตัวอย่างนี้มีได้หมายถึงส่วนที่อยู่สูงสุดของพืชแต่อย่างใด หากแต่หมายถึงว่า เป็นเรื่องชั้นเอก เป็นเรื่องดีเยี่ยม ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

นายตุ๊กตุ๊กวาคูตะคอก อย่างไม่ต้องคำนึงถึงศีลธรรม หน้าที่พลเมือง ไวยากรณ์ไทย คักไทยหรือเลขคณิตแต่ประการใดเลยว้า...

คำว่า "ศีลธรรม หน้าที่พลเมือง ไวยากรณ์ไทย คักไทย และเลขคณิต" เป็นชื่อวิชาที่เรียนหรือสอนกันอยู่ในโรงเรียน จัดเป็นคำกลุ่มเดียวกันที่อิวเมอริสต์นำมาเล่นคำในที่นี้ ทั้ง ๆ ที่เมื่อพิจารณาความหมายจากบริบทแล้ว คำ "ศีลธรรม" ในที่นี้ไม่ใช่ชื่อวิชา แต่หมายถึงธรรมะของนายตุ๊กต่างหาก

๔.๑.๒.๑.๑.๑.๒ การเล่นคำเกินกว่าหนึ่งคำ การเล่นคำประเภทนี้มักจะปรากฏในกลุ่มคำที่ประกอบด้วยคำจำนวน ๒ คำ ที่มากกว่า ๒ คำก็มี แต่พบเป็นจำนวนน้อย การเล่นคำในหัวข้อนี้สามารถแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ ได้ ๔ หัวข้อคือ

๔.๑.๒.๑.๑.๑.๒.๑ คำตั้ง^๒ ≠ คำแปรในกลุ่มเดียวกัน

๔.๑.๒.๑.๑.๑.๒.๒ คำแปรในกลุ่มเดียวกัน ≠ คำตั้ง

๔.๑.๒.๑.๑.๑.๒.๓ คำตั้ง ≠ คำซ้อนในกลุ่มเดียวกัน

๔.๑.๒.๑.๑.๑.๒.๔ คำแปรในกลุ่มเดียวกัน ≠ คำแปรในกลุ่มเดียวกัน

*อิวเมอริสต์(นามแฝง), "การต๋อยที่ฉกตักกา" อิวเมอริสต์คักเบ่ง หน้า ๒๓.

^๒คำตั้งในที่นี้หมายถึงคำที่ไม่มี การเปลี่ยนแปลง เป็นคำที่ปรากฏในกลุ่มคำทุกกลุ่ม เช่น "ปฏิกริยา ปฏินาม..." คำ "ปฏิ"เป็นคำตั้ง

"คำแปรในที่นี้หมายถึงคำที่อิวเมอริสต์ตั้งใจเล่นคำ ด้วยการเปลี่ยนเป็นคำต่าง ๆ ที่จัดเข้าอยู่ในกลุ่มเดียวกัน เช่น "ปฏิกริยาปฏินามปฏินุรพบท..." คำ "กริยา(ที่จริงควรเป็น คำกริยา) นาม และนุรพบท" เป็นคำแปร

๔.๑.๒.๑.๑.๒.๑ คำตั้ง ≠ คำแปรในกลุ่มเดียวกัน ประเภทนี้หมายความว่า
มีคำหน้าเป็นคำตั้ง และมีคำหลังเป็นคำแปรซึ่งอิวเมอริสต์ตั้งใจแสดงฝีมือในการเล่นคำ
ตั้งตัวอย่าง

การที่จะอยู่ในหมู่คนเมา ถ้าไม่รักกันสนิทจริงจริงเหมือนเพื่อน
กลุ่มคนตะลุมบอนนี้แล้ว ก็ย่อมจะทนไม่ได้คือย่อมจะเกิดปฏิกิริยา
ปฏินามปฏิบรรพทสันธานอุทานขึ้นสักอย่าง ถ้าไม่เลี้ยงหนีออกไป
จากหมู่ก็ต้อง โศก เขากินเข้าไปให้เมาไคร้คยเสมอกันกับหมู่เท่านั้น *

ในตัวอย่างนี้มีคำ "ปฏิ" เป็นคำตั้งคือเป็นคำที่ปรากฏในกลุ่มคำทุกกลุ่มที่อิวเมอริสต์
นำมาเล่นคำ คำแปรได้แก่ "กิริยา นาม บรรพท สันธาน และอุทาน" คำแปรเหล่านี้
ต่างก็เป็นชนิดของคำในไวยากรณ์ไทย จึงจัดว่าเป็นคำในกลุ่มเดียวกัน ข้อที่น่าสังเกต
คือในกลุ่มคำแปรนั้น คำ "กิริยา" ควรจะเป็นคำ "กริยา" จึงจะถูกต้อง
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

การมีภูเขาลองชันไว้หนึ่งลูกเล็กเล็ก จึงเป็นประโยชน์แก่
กุลบุตรกุลธิดากุลพ่อกุลแม่กุลพี่ป้าน้าอาเป็นอันมาก ในอันที่จะได้
รู้จักว่าภูเขาลองชันเป็นอย่างไร ๒

ในตัวอย่างนี้มีคำ "กุล" เป็นคำตั้ง และคำ "บุตร ธิดา พ่อ แม่ พี่ ป้า น้า
และอา" เป็นคำแปร คำแปรเหล่านี้ต่างก็จัดเป็นคำในกลุ่มเดียวกัน เพราะเป็นคำเรียก
แสดงความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ข้อที่น่าสังเกตคือคำแปรเหล่านั้นเป็นคำต่างระดับ
กัน คือคำ "บุตร และธิดา" เป็นคำที่มีระดับสูงกว่าคำอื่น ๆ นอกจากนั้นคำ "กุลพ่อกุลแม่
กุลพี่ป้าน้าอา" เป็นคำที่ไม่มีใช้ในภาษาไทย มีแต่ "กุลบุตรกุลธิดา" เท่านั้น

*อิวเมอริสต์(นามแฝง), "วิธีทำบุญอายุหกสิบโดยไม่ต้องเมา" อิวเมอริสต์
ในอารมณฺ์ หน้า ๔๐๕.

๒อิวเมอริสต์(นามแฝง), หัสคคีส์ฉวีจร หน้า ๑๔๑.

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ทั้งเนื้อตัวหัวหมคของผู้หญิง ให้จัดสร้างขึ้นด้วยวัตถุกิบที่พ้นภัยจาก
ความเหี่ยวแห้งอ่อนยาน...อย่าใช้วัตถุกิบที่เสื่อมคุณภาพ อย่าใช้
วัตถุกิบดิบสูงสุด หรือวัตถุห้าม หรือวัตถุสูงงอม หรือวัตถุละเอียด
หรือวัตถุเน่าเป็นอันขาด *

ในตัวอย่างนี้มีคำ "วัตถุ" เป็นคำตั้ง และ "กิบ กิบกิบสูงสุด ห้าม สูงงอม
ละเอียด และเน่า" เป็นคำแปร คำเหล่านี้ต่างก็เป็นคำบอกลักษณะของผลไม้โดยเริ่มตั้งแต่
สภาพในระยะเริ่มแรกจนถึงสภาพสุดท้าย

นอกจากตัวอย่างต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังมีตัวอย่างอื่นอีก ได้แก่ "สายตา
สายหูสายจมูกและ...สายปาก",^๒ "ไอย่า...ไอยาย",^๓ "บัดนี้...บัดโน้น...บัดอื่น",^๔
"นางเอก...นางโท...นางตรี",^๕ "ถ่ายทอดถ่ายบังถ่ายย่าง"^๖ และ "อายุยืน...อายุ
นั่งอายุนอน"^๗ ฯลฯ

*ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "ว่ากันด้วยเรื่องผู้ชายกับผู้หญิง" ชีวเมอริสต์ในอารมณชั้น
หน้า ๓๔.

^๒"สิ่งที่ควรทำแต่ไม่รู้ว่าจะไร" ชีวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๓๓๖.

^๓"จะยังงใจเสียแล้ว" ชีวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๔๖๐.

^๔ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "ผลของการปลูกนิยม" ชีวเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๓๐.

^๕"นักมวยรูปหล่อ" ชีวเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๒๕๔.

^๖ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "มหเวรอวสานทรทัศน์" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์
ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓๖ (๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕) : ๒๖.

^๗ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "อีกแล้ว" ลลนา ๑๘๒ (กรกฎาคม ๒๕๒๓) : ๒๔.

๔.๑.๒.๑.๑.๒.๒ คำแปรในกลุ่มเดียวกัน ≠ คำตั้ง ประเภทนี้มีโครงสร้างตรงข้ามกับประเภทที่เพิ่งกล่าวไปแล้วข้างต้น เพราะมีคำข้างหน้าเป็นคำแปร และมีคำข้างหลังเป็นคำตั้ง ดังตัวอย่าง

พิบูลสฤตฉันท

ได้อ่าน "วสันตคิลกฉันท" ในหนังสือที่มีชื่อหน้าปกข้างนอกว่า "าพณาจอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีเยือนเหนือ" และชื่อปกรองข้างในว่า "การเดินทางไปตรวจราชการภาคเหนือของ าพณาจอมพล ป. พิบูลสงคราม..."...

▶▶ ผมอ่านดูแล้วก็บอกได้เพียงว่า นี่ไม่ใช่วสันตคิลกฉันท หรือแม่หมันคิลกฉันท หรือ คิมหันตคิลกฉันท เลยซักอย่าง เพราะไม่มีทางที่จะถูกที่จะตรงกับวรรณยุกต์ข้อบังคับฉันทอะไรได้เลยในโลก...ถ้าใช่เสียว่า "พิบูลสฤตฉันท" เกาะจะเรียบร้อย *

ในตัวอย่างนี้มีคำ "คิลกฉันท" เป็นคำตั้ง และมีคำ "วสันต แม่หมันค และคิมหันต" ซึ่งเป็นชื่อฤดูกาลเป็นคำแปร
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

...แล้วอีกประการหนึ่งคุณก็ว่ายน้ำเก่ง ถึงยังงิคุณก็คงไม่ยอมให้ตัวเองตาย เมื่อมีคนช่วยขึ้นมาแล้ว แล้วที่นี้เหยี่ยวขาวครุฑขาว กระจอกขาวก็จะเข้ามาล้อมล่อม ซอถ่ายรูปร่าง ซอสัมภาษณ์คุณบ้าง ฉันทบ้าง...^๒

ในตัวอย่างนี้มีคำ "ขาว" เป็นคำตั้ง และคำว่า "เหยี่ยว ครุฑ และกระจอก" ซึ่งเป็นชื่อนกประเภทหนึ่ง ๆ เป็นคำแปร

^๑อบ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฝึกควยวิธีตลอดแหลม หน้า ๑๗๘-๑๘๑.

^๒อีวเมอริสต์(นามแฝง), "ผลของการปลุกนิยม" อีวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๔๐.

อนึ่ง ชื่อแตกต่างกัน ในที่นี้มีได้ใช้ตามความหมายตรงตามตัวอักษร แต่ใช้ในความเปรียบ หมายถึงนักข่าวระดับสูงหรือนักข่าวที่มีฝีมือลายมือ นักข่าวระดับกลางหรือมีฝีมือปานกลาง และนักข่าวที่ยังไม่สู้มีฝีมือนัก

ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

พระเอกนางเอกประสมเหตุการณ์ยิ่งคณะรัฐมนตรีพม่า หนีไปอยู่ตรงกลางระหว่างการปะทะของชาวอินโดเนเซียกับดัทช์ หนีลงเรือก็เจอสลักเข้าทั้งถูทั้งโก๋ ชั้นบนที่กรุงเทพฯ ก็เห็นงานผีซ่อนผีซ่อนผีแต่ไม่มีข่าว ผีแท้แท้ที่เดียว *

ในตัวอย่างนี้มีคำ "ผี" เป็นคำตั้ง คำ "งาน ซ่อน และซ่อน" ซึ่งเป็นคำเรียกสิ่งของที่ใช้ในการรับประทานอาหารเป็นคำแปร

๔.๑.๒.๑.๑.๑.๒.๓ คำตั้ง ≠ คำซ่อนในกลุ่มเดียวกัน ประเภทนี้แบ่งคำได้เป็นคู่ ๆ มีคำแรกของคำแต่ละคู่เป็นคำตั้ง คำถัดไปเป็นคำแปร และคำแปรเหล่านั้นเป็นคำซ่อน คือเป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน หรืออย่างเดียวกัน ดังตัวอย่าง

พอเข้าชั้นผมก็ไม่ได้คืน เพราะไม่ได้หลับ ผมก็สำรวจจตุราวุธ
สารภาพของผม ปรากฏว่าคำอมแนมไปทั้งตัว ๒

ในตัวอย่างนี้มีคำ "สาร" เป็นคำตั้ง คำ "รูป และภาพ" เป็นคำแปร อนึ่ง คำรูป และภาพมีความหมายเหมือนกัน และเคยใช้คู่กันว่า "รูปภาพ"

อย่างไรก็ดี มีข้อที่น่าสังเกตว่า คำว่า "สารรูป" และ "สารภาพ" นี้ มีใช้ในภาษาไทยทั้ง ๒ คำ แต่ไม่เคยมีใครนำมาใช้คู่กันโดยมีความหมายอย่างเดียวกันแบบที่ฮิวเมอริสต์นำมาใช้

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ออบ ไชยวสุ, "เอกพจน์บุรุษที่หนึ่ง" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของฮิวเมอริสต์
หน้า ๑๐๘.

๒ ฮิวเมอริสต์ (นามแฝง), หัตถ์คดีสัญจร หน้า ๔๓๐.

นายตุ๊กถามถึงความหนักใจที่เห็นหน้าตาแม่ไม่ค่อยยิ้มแย้ม ที่แรก
นึกว่าเป็นธรรมเนียมของผู้ใหญ่โตชนาคริฐมนตรีจะต้องทำหน้าอย่าง
นั้น "

ในตัวอย่างนี้มีคำ "ผู้" เป็นคำตั้ง มี "ใหญ่" และ "โต" ซึ่งมีความหมายอย่างเกี่ยว
กันและเคยใช้คู่กันเป็น "ใหญ่โต" เป็นคำแปร

ตัวอย่างสุดท้าย ไค่แก่

อย่าให้ผมบอกเลยว่า ควรจะปรับปรุงรักษายังไง วิทยาศาสตร์
ต่างต่างแขนงของความรักถึงจะคงทนอยู่ไค่ไม่บอบสลาย หรือบอบ
บู่บ้างก็ไปด้วยกัน ไค่ส่วนสัมพันธ์กันพร้อมพร้อมกันไป เพราะถ้า
บอกก็เป็นคำสำหรับอินดูหรืออินแล...แล้วผมก็ต้องไปกับโปลิส ไม่เป็น
มงคลนัก คิดเอาเองมั้งก็แล้วกัน ๒

ในตัวอย่างนี้มีคำ "อิน" เป็นคำตั้ง "ดู และ แล" ซึ่งมีความหมายคล้ายคลึงกันและ
เคยปรากฏในรูปของคำซ้อนว่า "ดูแล" เป็นคำแปร

๔.๑.๒.๑.๑.๒.๔ คำแปรในกลุ่มเดียวกัน ≠ คำแปรในกลุ่มเดียวกัน ประเภทนี้
ประกอบด้วยคำเป็นคู่ ๆ ตั้งแต่ ๒ คู่ขึ้นไป และคำในคู่หนึ่ง ๆ จะเล่นคำกับคำในคู่อื่น ๆ
โดยคำแรกของคำในแต่ละคู่จะอยู่ในกลุ่มเดียวกัน และคำหลังของคำแต่ละคู่ก็สามารถจัด
เข้ากลุ่มเดียวกันได้ ดังตัวอย่าง

แต่คนยอมไม่คิดที่จะประดิษฐ์เครื่องผลิตตัวโก่โดยกศสวิตซ์แล้วก็ให้
โก่วิ่งพรวดออกมาจากกูเป็นฝูงเช่นนั้นเลย เพราะว่าที่เขาแข่งขันชิงถ้วย
แย่งขันย้อ โอ่งกันทุกวันนี้ เขาแข่งขันไซ้คอกกันทะหาก "

"ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "เล่นการเมือง" ชีวเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๒๒.

๒ ศสตราวุธจารย์ชีวเมอริสต์ Pen. Con. D.D. , (นามแฝง), "แซกสาธิบาย"
สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๓๕ (๑๒ กันยายน ๒๔๕๕) : ๖๐.

"ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "ถูกกฎหมายสสรณ์" ชีวเมอริสต์ในอารมณ์ชั้น หน้า ๘๒.

ปกติเราเคยใช้ว่า "เลื่องลือ" และ "ซื่อแซ่" แต่ในทีนี้นำมาเขียนแยกจากกัน
ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

มีกำนันผู้ใหญ่บ้านลูกบ้านหลานเมืองนั่งคุยโอ้กันอยู่สองสามคน *

ในตัวอย่างนี้มีคำ "ลูกบ้านหลานเมือง" ซึ่งเดิมเราเคยใช้ว่า "ลูกหลาน" และ
"บ้านเมือง"

เท่าที่กล่าวมาแล้ว เห็นได้ว่าชีวเมอริสต์เจคนาจะเล่นคำเหล่านี้อย่างเห็นได้ชัด
อย่างไรก็ดี มีการเล่นคำอีกชนิดหนึ่งซึ่งแทนที่จะพิจารณารูปคำที่ปรากฏ กลับพิจารณา
เสียงของคำแทน ชนิดนี้มีเพียง ๒ ตัวอย่างเท่านั้น ได้แก่

ป้ายโฆษณาไรโฆษณาระเกาะระกะระฟ้าอยู่บนหลังคาตึก ๒

ในตัวอย่างนี้มีคำ "โฆษ" เป็นคำตั้ง มีคำ "ไร" และเสียงคำ/นา/ เป็นคำแปร
ซึ่งทั้ง "ไร" และ /นา/ เป็นคำในกลุ่มเดียวกัน

อีกตัวอย่างหนึ่ง ได้แก่

นายจะเป็นนายอภิชัย จันทรังการหรือพุทธหัสสุกรเสาร์อะไรก็ตาม ๓

ในทีนี้ ชิวเมอริสต์เล่นชื่อวันในหนึ่งสัปดาห์ แต่ก็มีเฉพาะวันจันทร์ถึงวันเสาร์
เท่านั้น

๔.๑.๒.๑.๒ การเล่นคำที่มีความหมายตรงข้ามกัน การเล่นคำประเภทนี้เป็นการเล่นคำ
อีกลักษณะหนึ่งที่น่าสนใจไม่น้อยไปกว่าประเภทที่ได้อธิบายถึงไปแล้ว

ผู้วิจัยขอแบ่งหัวข้อนี้เป็นหัวข้อย่อย ๆ ดังต่อไปนี้คือ

๔.๑.๒.๑.๒.๑ การเล่นคำตั้ง ≠ คำแปรที่มีความหมายตรงข้ามกัน

*ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "กรุงสะพานบ้านสะเทือน" ชีวเมอริสต์ตึกเบ่ง หน้า ๗๕.

๒ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "พากย์หนัง" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑๖

(๕ ตุลาคม ๒๔๘๘) : ๓๗.

๓ชีวเมอริสต์(นามแฝง), อ้ายเปี้ยคว้น หน้า ๔๘๗.

๔.๑.๒.๑.๒.๒ การเล่นเกมคำแปรที่มีความหมายตรงข้ามกัน ≠ คำตั้ง

๔.๑.๒.๑.๒.๓ การเล่นเกมคำแปรที่มีความหมายตรงข้ามกัน ≠ คำแปรที่มีความหมายตรงข้ามกัน

๔.๑.๒.๑.๒.๑ การเล่นเกมคำตั้ง ≠ คำแปรที่มีความหมายตรงข้ามกัน การเล่นเกมคำประเภทนี้จะปรากฏในคำคู่ โดยมีคำหน้าเป็นคำเดียวกัน แต่คำหลังเป็นคำแปรที่มีความหมายตรงข้ามกัน ดังตัวอย่าง

เขาคงจะสูงอย่างทรหกรยึก ถ้าเขามีใจจะสูง และมีใครจะสูง แต่ก็ไม่เคยมีสองอย่างพร้อมกันสักที^๑

ในที่นี้มีคำ "ทร" เป็นคำตั้ง ส่วน "หกร" และ "ยึก" เป็นคำแปรที่มีความหมายตรงข้ามกัน ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ผู้หญิงที่สูงสำหรับให้จับคู่ลีลาสนนั่งกันอยู่เป็นกลุ่ม มีทั้งแจ็กที่ใส่เสื้อยาวรักรูปเฝ้าสองข้างเห็นขาแก่และขาอ่อนและแบบนุ่งกางเกง^๒

ในตัวอย่างนี้มีคำ "ขา" เป็นคำตั้ง และ "แก่" และ "อ่อน" เป็นคำแปร ข้อที่น่าสังเกตคือ แม้เราจะไม่มีการใช้ "ขาแก่" ใช้ในภาษาไทย แต่ชาวเมอริสก็สามารณำคำนี้มาใช้ โดยที่ผู้อ่านก็พอจะเข้าใจความหมายของคำ ๆ นี้ได้คือพอสมควร

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

หัวเราะเป็นยาอายุวัฒนะ ใครลืมไปแล้วว่ายังงั้น ซึ่งเป็นการว่าแต่ในค่านก็ ค่านสว่าง ค่านกำไร ค่านสีชมพู โดยไม่รู้ว่า หัวเราะคือที่นิควิธี นิคกลุ่ม นิคเวลา นิคเรื่อง นิคกรณี จะเป็นยาอายุหายนะ^๓

^๑ชาวเมอริสค์(นามแฝง), "บุคคลที่ควร โบกมือให้" รวมเรื่องสั้น สรรษา หน้า ๕๘.

^๒ชาวเมอริสค์(นามแฝง), หัตถ์คีส์ ญจร หน้า ๒๑๕.

^๓ชาวเมอริสค์(นามแฝง), "บันทึก" ลลนา ๑๒๓(พฤษภาคม ๒๕๒๒) : ๒๘.

ในตัวอย่างนี้ "อายุ" เป็นคำยืม "วณะ" และ "หายนะ" เป็นคำแปรที่มีความหมายตรงข้ามกัน

อนึ่ง คำแปรที่มีความหมายตรงข้ามกันนี้ บางกรณีก็เกิดจากการใช้คำปฏิเสธ "ไม่" เติมเข้าไปกลางคำ ดังตัวอย่าง

พุทธบอกลสังขยระกับโลก เพิ่งเสร็จไปเมื่อเช้านี้ ผมคิดตามอ่าน รายงานผลของการแข่งขันในหนังสือข่าว ได้ความรู้และความไม่รู้หลายประการ^๑

ในที่นี้ "ความ" เป็นคำตั้ง "รู้" และ "ไม่รู้" เป็นคำแปรที่มีความหมายตรงข้ามกัน ตัวอย่างในทำนองเดียวกันนี้ยังมีอีก เช่น

...เมื่อสองสามปีก่อนนี้ เกิดมีอะไรอย่างหนึ่งตกลงไปจนต่ำ สิ่งนั้นคือ โลกกิจ ทำไมโลกกิจจึงตกต่ำ ปัญหาที่นักปราชญ์ก็คือ นักไม่ปราชก็คือเอาเป็นฐะค้นคิดกันหนักหนา ว่าเหตุใดจึงตก^๒

คำว่า "นักปราชญ์" และ "นักไม่ปราช" มีโครงสร้างแบบเดียวกับตัวอย่างที่กล่าวไปแล้วข้างต้น มีที่ต่างออกไปเล็กน้อยคือ ตัวสะกดของคำ "ปราชญ์" และ "ปราช" ไม่เหมือนกัน แต่มีเสียงเดียวกัน

๔.๑.๒.๑.๒.๒ การเล่นคำแปรที่มีความหมายตรงข้ามกัน + คำตั้ง การเล่นคำประเภทนี้มีคำแรกเป็นคำแปร คือเป็นคำที่มีความหมายตรงข้ามกัน ส่วนคำหลังเป็นคำยืมหรือคำตั้ง ดังตัวอย่าง

สัญญาที่คือไม่ว่าจะสมบูรณ์หรือบกพร่องแบบไปบ้าง ก็ควรจะต้องระบุเงื่อนไขไข่มักกันไว้อย่าให้กินชลกชลกได้^๓

^๑ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "ทับศัพท์" ลลนา ๒๓๑ (สิงหาคม ๒๕๒๕) : ๓๐.

^๒อบ ไชยวสุ, "สุนทรพจน์เปิดสัปดาห์" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของชีวเมอริสต์ หน้า ๘.

^๓ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "การต่อยที่ฝึกคิด" ชีวเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๑๘.

ในตัวอย่างนี้ คำ "สมบูรณ์" และ "บกพร่อง" เป็นคำที่มีความหมายตรงข้ามกัน โดยมีคำ "แบบ" เป็นคำตั้ง ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ถ้าเรื่องนี้เป็นเรื่องอ่านเล่น ทั้งชนิดแกว่ง สำนวน และ เฉยสำนวน ข้าพเจ้าก็จะต้องคอยเปิดเผยเนื้อเรื่องเบื้องต้นที่ละน้อย...

ในตัวอย่างนี้ "แกว่ง" และ "เฉย" เป็นคำที่มีความหมายตรงข้ามกัน มีคำ "สำนวน" เป็นคำตั้ง คำว่า "แกว่งสำนวน" ในที่นี้มีความหมายว่าสำนวนสวิงสวายนั่นเอง ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

ขณะนั้นข้าพเจ้าค่อยหายง่วง จึงได้สังเกตเห็นว่า ไซจะมีแต่เรา สามคนเท่านั้นที่หาไม้ ที่ยืนอยู่ในบริเวณใต้ร้านคั้นไม้ นั้น แต่มีผู้คน และ เมียคน อีกมากหน้าหลายตา (ซึ่งเป็นสองเท่าของหน้า)... ๒

คำว่า "ผู้" และ "เมีย" เป็นคำที่มีความหมายตรงข้ามกันโดยชีวเมอริสต์จัดให้เป็นคำแปรในที่นี้ ทั้ง ๆ ที่โดยปกติ "ผู้คน" มีความหมายว่าคนทั่วไป แต่ในที่นี้ชีวเมอริสต์ใช้ในความหมายว่าคนผู้ชาย และใช้ "เมียคน" ในความหมายว่าภรรยา นับว่าเป็นการใช้คำที่มีความหมายต่างจากผู้อื่นมากที่สุด

๔.๑.๒.๑.๒.๓ การเล่นคำแปรที่มีความหมายตรงข้ามกัน ≠ คำแปรที่มีความหมายตรงข้ามกัน การเล่นคำประเภทนี้จะไม่มีคำตั้งอยู่เลย มีแต่คำแปรทั้งสิ้น ดังตัวอย่าง ผมตั้งใจจะเขียนให้เป็นที่เข้าใจกันว่า ในโลกนี้...หรือโลกนั้นหรือ โลกโน้นโลกไหนก็ตาม ถ้าจะสามารถมีได้หลายโลก...ทุกอย่างย่อมสำเร็จด้วยผู้ชายกับผู้หญิงทั้งนั้น

๑ ออบ ไชยวสุ, "ออกป่าล่าสัตว์" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของชีวเมอริสต์ หน้า ๒๑.

๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๐.

เพื่อที่จะเกี่ยวเข็นให้ท่านเห็นด้วยให้จงได้ จึงจะต้องอธิบายอย่าง
 ฟูมเพื่อฟูงเพื่อหนอย...หลักฐานที่นำมาอ้างทั้งสิ้นนี้ หากจะเลื่อนลอย
 ไปบ้าง ก็เป็นเพราะหาอายุชนิดที่หยุดจมมาอ้างไม่ได้เท่านั้นเอง ไม่
 มีเจตนาอื่นเลย *

ในตัวอย่างนี้ "เลื่อน" มีความหมายตรงข้ามกับ "หยุด" และ "ลอย" มีความหมาย
 ตรงข้ามกับ "จม"

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ต้นเหตุและปลายผลที่จะทำให้ผมไม่ชอบกล้วยจนถึงขนาดเจ็บใจต้อง
 เขียนบรรยายถึง "วิชาไม่น่ารู้เรื่องกล้วย" ก็มีดังนี้-- ๒

ในตัวอย่างนี้ "ต้น" มีความหมายตรงข้ามกับ "ปลาย" และ "เหตุ" มีความหมาย
 ตรงข้ามกับ "ผล"

อนึ่ง นอกจากจะเล่นคำที่มีความหมายตรงข้ามกันโดยอาศัยรูปคำเป็นหลักแล้ว
 บางครั้งยังเล่นเสียงคำที่มีความหมายตรงข้ามกัน ดังตัวอย่าง

เมื่อเห็นพ้องกันแล้ว-ความเห็นเท่านั้นนะ-ไม่ใช่มติ-เพราะไม่มีออกขอ
 วัติอะไรจะลงมติ-ว่าควรจะเป็นวนอุทยาน ที่นี้ก็สมมุติว่า รัฐบุรุษบาล
 เห็นพ้องด้วยอีก เลยกำหนดให้เป็นอย่างที่เหมาะสมส่งอยากให้เป็น...^๓

ในตัวอย่างนี้มีคำ "hub" และเสียงคำ /บาน/ เป็นคำที่มีความหมายตรงข้ามกัน
 ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

เมื่อเราเห็นระแคะระคายวิแหวว่า เจ้านี้คอยดักอยู่ เราก็กักซ้อน
 รออยู่ในที่ที่เราชำนาญมีประเทศมากกว่า จนกว่าเจ้าหนึ่หรือเจ้านั้น

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "ว่ากันด้วยเรื่องผู้ชายกับผู้หญิง" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๔๘.

^๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "วิชาไม่น่ารู้เรื่องกล้วย" รวมเรื่องสั้นหรรษา หน้า ๒๓.

^๓ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "ทัศนวนาจร" หัตถ์คีส์ฎจร หน้า ๔๐๕.

ทนรอไมไหว *

ในตัวอย่างนี้มีเสียงคำ /นี่/ และคำ "นั่น" ที่มีความหมายตรงข้ามกัน

๔.๑.๒.๑.๓ การเล่นคำที่มีความหมายอย่างเดียวกัน แต่ใช้คำต่างกัน การเล่นคำประเภทนี้ เป็นการนำคำไวพจน์มาไว้ด้วยกัน แบ่งออกเป็น ๒ ประเภทคือ

๔.๑.๒.๑.๓.๑ การเล่นคำที่เขียนต่างกัน แต่มีความหมายอย่างเดียวกัน

๔.๑.๒.๑.๓.๒ การเล่นคำที่เคยใช้คู่กันในลักษณะคำซ้อน แล้วนำคำซ้อนนั้นมาแยกจากกันเป็นคนละคำ

๔.๑.๒.๑.๓.๑ การเล่นคำที่เขียนต่างกัน แต่มีความหมายอย่างเดียวกัน ดังตัวอย่าง

คนชอบขยันเมื่อขยันได้สมอยากก็เป็นสุข

คนชอบขี้เกียจเมื่อขี้เกียจได้สมประสงค์ก็เป็นสุข ^๒

คำว่า "สมอยาก" และ "สมประสงค์" แม้จะมีรูปคำต่างกัน แต่ความหมายก็เหมือนกัน

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ต้องเป็นผู้ยอมทิ้งความดีว่าหัวสูงกว่าตีน หรือศีรษะสูงกว่าเท้าไว้สักชั่วระยะเวลาหนึ่ง

และยอมรับภาวะที่กระเป๋าสะกิดไหลล้นขอคำโดยสารนั้น ว่ายังดีกว่าสะกิดใบหู

ยอมรับภาวะที่กระเป๋าสะกิดใบหู ขอคำโดยสารนั้น ว่ายังดีกว่า สะกิดหัว

* ฮิวเมอริสต์ (นามแฝง), "การผจญภัยของลูกหนี้" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๓๖๘.

๒ "วิธีอยู่" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๓๖๑.

ยอมรับภาวะที่กระเป๋าสะกิดหัวขอค่าโดยสารนั้นว่า ก็จริงพอคุณที่
ช่วยเกาหัวให้^๑

ในตัวอย่างนี้ "หัว" กับ "ศีรษะ" มีความหมายอย่างเดียวกัน และ "ตื่น" กับ
"เท่า" ก็มีความหมายเหมือนกัน
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

...จะบรรยายให้สำคัญที่เดียว จะใคร่รู้กันเสียที่ว่า สรรพากรเก็
ยั้งใจ ศึกษาธิการกัยั้งใจ หอทะเบียนที่ดินถัยั้งใจ สัสดีชัเรื่อน
ยั้งใจ...^๒

ในตัวอย่างนี้ คำ "เก็ กั ถั ชั เรื่อน" ล้วนมีความหมายเหมือนกัน คือมีความหมาย
ว่าใช้ไม่ได้ ไม่ใช่

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

บ้านอัครคัคเสือกันการซังเผ็กเคื่องแรคซัคสนหมีเหลือเกิน อุคม
แต่เก้งสมบูรณแต่โกเท่านั้น^๓

ในตัวอย่างนี้ คำที่ขีดเส้นใต้เส้นเดียวกันมีความหมายอย่างเดียวกัน และคำที่ขีด
เส้นใต้เป็นเส้นคู่ก็มีความหมายอย่างเดียวกัน

การเล่นคำประเภทนี้พบมาก และผู้วิจัยประสงค์จะให้ผู้อ่านได้เห็นตัวอย่างให้มาก
เพื่อว่าจะสามารถเข้าใจภาษาฮิวเมอริสต์ได้แจ่มชัดยิ่งขึ้น รวมทั้งมองเห็นความสามารถ
ค่านการใช้คำเล่นคำของฮิวเมอริสต์ได้แจ่มแจ้งยิ่งขึ้น จึงจะขอยกตัวอย่างอื่น ๆ อีกมา
ไว้ ณ ที่นี้ ได้แก่

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "เรื่องสมาคมผู้โดยสารรถเมล์" รวมเรื่องสั้น ทรนษา หน้า ๘๓.

^๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "กรุงสะท้านบ้านสะเทือน" ฮิวเมอริสต์คึก เบ่ง หน้า ๗๒.

^๓ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), หัสคคีส์ จจร หน้า ๓๘๑.

เอันตัวเรานี้ก็ไ้เป็นไขหวัดใหญ่มาช้านาน ประมาณเกินสัปดาห์
กว่าอาทิตย์แล้วขึ้นะ ควรที่จะหายกะเขาสักที่ไ้แล้วนี้ แต่ว่าหายแล้ว
 เราก้ไม่รู้จะปฏิบัติตัวปฏิบัติของเรายังไ้ถึงจะไ้ถึงจะชอบ^๑

ในตัวอย่างนี้ "เกินสัปดาห์" มีความหมายอย่างเกี่ยวกับ "กว่าอาทิตย์", "ตัว"
 มีความหมายเหมือนกับ "คน" และ "ดี" มีความหมายอย่างเกี่ยวกับ "ชอบ"
 ตัวอย่างต่อไป ไ้แก่

ผู้ไ้เห็นว่าตายแล้วก็ไ้เป็นอันหมดสนุกกันเท่านั้นเอง ก็เลยไม่สมัคร
 จะเป็นคัว เพราะยังอยากสนุกอยู่ในโลกมนุษย์เมืองคนต่อไปก่อน^๒

"โลกมนุษย์" กับ "เมืองคน" ในตัวอย่างนี้มีความหมายอย่างเกี่ยวกับ
 ตัวอย่างต่อไป คือ

เวลานี้เราเฝ้าจะเอากบมาใส่คอก กบมันยังไม่ทันจะผลิตกบเพิ่ม
 จำนวนออกมาให้เราขายเลยซักตัว การขายยังไม่เกิดขึ้น แล้วจะไป
 เสียเวลาศึกษาวิทยาศาสตร์ของการขายงานผลิตสู่ตลาดทำไม ไป
 ช่วยกันไ้จับให้ไ้เป็นห้าแรงสิบมือมีไ้กว่าหรือ^๓

"ห้าแรง" และ "สิบมือ" มีความหมายอย่างเกี่ยวกับ
 ตัวอย่างต่อไปคือ

^๑อีวเมอริสต์(นามแฝง), "หายแล้วครับ" อีวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๔๓๗.

^๒เรื่องไ้เกี่ยวกับ, หน้า ๔๓๓.

^๓"คอกกบ" อีวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๕๕.

วัยสวยจริงจริงต้องสิบแปดถึงยี่สิบสองยี่สิบสาม ตอนนั้นแหละที่ผู้ชาย
แต่งงานด้วยเพราะสวยเต็มภาคภูมิ พอยี่สิบห้าสิ่งหนึ่งความสวยก็งอม
เต็มที...เมื่อพ้นความงอมเป่งเต็มทีก็เริ่มพอกแพคดู เนื้อในทศ
ฉิวหนังที่หุ้มความเป่งไว้ ไม่มีความเป่งจะหุ้ม และจะหดตัวเหมือนเนื้อ
ในก็ไม่ได้ ก็เลยเป็นรอยย่นตามไปหุ้มเนื้อที่หดลคปริมาตรลงทุกทีนั้น
สามสิบ-สี่สิบ-ห้าสิบ-สองสลึง หมกโอกาสโดยสิ้นเชิง ๑

ในตัวอย่างนี้ "ยี่สิบห้า" หมายถึงจำนวนอายุ แต่ชีวเมอริสตกลงนำไปเทียบ
กับมาตราเงินที่คิดจำนวนยี่สิบห้าสตรงค์เท่ากับหนึ่งสลึง ส่วน "ห้าสิบ-สองสลึง" ก็เป็น
การใช้ภาษาโคโยใช้แนวคิดเปรียบเทียบทำนองเดียวกัน

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

พรานกลองคิดว่าไม่ควรจะจามขึ้นด้วยเสียงสนั่นยังงั้นเลย เพราะจะ
ทำให้ป่าตื่นหมก สัตว์เล็กสัตว์ใหญ่ก็จะรู้ตัวเสียว่า มีพรานเป็นมือสำคัญ
กับพรานกลองมือไม่ใช่เล่นกำลังเข้าไปยิง ๒

ในตัวอย่างนี้ "มือสำคัญ" กับ "มือไม่ใช่เล่น" มีความหมายอย่างเดียวกัน
นอกจากนี้ มีตัวอย่างที่น่าสนใจอยู่ตัวอย่างหนึ่งที่เล่นคำที่เป็นชื่อเฉพาะ ได้แก่

พจนานุกรมคือบันทึกผลการนัดหมายของผู้ใช้หนังสือไทยทั่วประเทศ
แต่ไม่ได้ค้นหมายโดยวิธีไปชุมนุมพร้อมกันหมก ณ ที่ใดที่หนึ่ง เพราะทำ
ยังงั้นไม่ได้ สี่ห้าสนามหลวงทุ่งพระเมรุก็ไม่พอบรรจุ ๓

๑ ศศตราวุฒาจารย์ชีวเมอริส Pen.Con.D.D. (นามแฝง), "แซ่กสาธิบาย"
สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๓๐ (๘ สิงหาคม ๒๔๕๕) : ๕.

๒ ชิวเมอริส(นามแฝง), "สองพรานขึ้นห้างที่ไม่มีของขาย" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์
ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๕ (๒๒ สิงหาคม ๒๔๕๓) : ๔๓.

๓ ชิวเมอริส(นามแฝง), "บันทึก" ลลนา ๒๐๕ (กรกฎาคม ๒๕๒๔) : ๒๕.

ในตัวอย่างนี้ "สนามหลวง" กับ "ทุ่งพระเมรุ" เป็นชื่อของสถานที่แห่งเดียวกัน
 หนึ่ง บางครั้งคำไวพจน์เหล่านี้จะปรากฏในลักษณะเป็นคำที่อยู่ติดกัน โดยไม่มี
 คำหรือข้อความอื่นใดมาคั่น ดังตัวอย่าง

ดิฉันไม่ปรารถนาอยากจะอยู่...ต่อไปอีก?

คำว่า "ปรารถนา" และ "อยาก" มีความหมายเหมือนกัน และเขียนเรียงติดต่อกัน
 โดยไม่มีคำอื่นมาคั่น

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

"ออกป่าล่าสัตว์" เขียนขึ้นเมื่อ พ.ศ.๒๔๕๒ จากความเชี่ยวชาญ
ชำนาญชำนาญที่ได้ดูภาพยนตร์เรื่องออกป่าบ้าง ได้ดูภาพไม่มียันตร์ที่
 เกี่ยวแก่การล่าสัตว์บ้าง... ๒

คำว่า "เชี่ยวชาญ" "ชำนาญ" และ "ชำนาญ" มีความหมายอย่างเดียวกัน และ
 อยู่ในตำแหน่งใกล้เคียงกัน

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

สำหรับผู้มีฐานะจะต้องเรียกเอาสรวงศ์จากผู้อื่น ในยามใกล้ปีใหม่
 มันเรื่องอะไรหนอ ที่จะต้องมาชำระบัญชี งบประมาณบัญชีกันอีกตอนยุ่งยุ่ง
 ใกล้ปีใหม่นี้แหละ เวลาอื่นว่างว่างไม่ยกคิดจะบจะชำระชำระล้างกัน"

คำ "ชำระ" และ "ชำระ" มีความหมายอย่างเดียวกัน

^๑อบ ไชยสุ(แปล), "เจ้าจอใจ้อย" นิยายรักในราชสำนักฝ่ายในเล่ม ๒ หน้า ๑๘๗.

^๒อบ ไชยสุ, "ออกป่าล่าสัตว์" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของอิวิเมอริสต์ หน้า ๑๓.

^๓อิวิเมอริสต์(นามแฝง), "สามฐานะในวันปีใหม่" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๑๔ ฉบับที่
 ๖๖๐(๔ มกราคม ๒๕๐๓) : ๑๗.

นอกจากนี้ คำไวพจน์ที่อยู่ติดกันนี้ บางกรณีเป็นคำไวพจน์ที่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของคำ หรือวลี เช่น

พรานกลองพรานล่าบากและพรานดมไม่เคยเห็นป่าโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ยั้งยวดยอกเยียมก็คือป่าที่เขาจะมีการยิงสัตว์กันขึ้นจริงจริง^๑

"ยั้ง" เป็นส่วนหนึ่งของวลี "โดยเฉพาะอย่างยิ่ง" และคำไวพจน์ของ "ยั้ง" ก็คือ "ยวดยอก" "ยอก" และ "เยียม"

อย่างไรก็ดี มีการนำคำไวพจน์เกินกว่า ๒ คำมาเข้าคู่กัน และมีการเล่นคำไวพจน์เป็นคู่ ๆ กันด้วย

คุณหาทักกับคุณเจ็กลิมกิโลกรัม...พากันเข้าไปนอนในประทุนเรือ
...ซึ่งไกวแกว่งจังหวะเร็วเกินกว่าเปลธรรมดาจนไต่ย็นแนะน่าก้น
และกันว่าให้หาที่ยึดห้องกันการกลิ้งไปกลิ้งมาเอาไว้ จะได้ไม่เกิด
ปะทะกันขึ้นเองทั้งที่มิตรภาพสหายรูปยังก็อยู่^๒

ในที่นี้ "มิตร" กับ "สหาย" มีความหมายเหมือนกัน "ภาพ" กับ "รูป" ก็มี
ความหมายอย่างเดียวกัน

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ผมก็เลยเลือกเอาชุดหลังสุดนี้ คือมีแต่นันทากับเรื่องนินทา แต่ผู้
ดูนินทาไม่มี ซึ่งที่จริงนั้นมี แต่ผมไม่ระบุชื่อ เขยนาม^๓

^๑อิ้ว เมอริสต์(นามแฝง), "การผจญภัยโดยไม่มีภัยของพรานคอนข้างใหญ่" สยามรัฐ
สัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๔(๑๔ กรกฎาคม ๒๔๙๓) : ๒๕.

^๒อิ้ว เมอริสต์(นามแฝง), หัตถ์คีตัญจร หน้า ๔๓๒.

^๓อิ้ว เมอริสต์(นามแฝง), "นันทานินทา" ลลนา ๑๕๒(ธันวาคม ๒๕๒๓) : ๒๘.

คำ "ระบุ" และ "เผย" มีความหมายเหมือนกัน "ชื่อ" และ "นาม" ก็มีความหมาย
อย่างเดียวกัน

ตัวอย่างสุดท้าย ไค้แก่

เมื่อสองสามวันหยกหยกมานี้ ไค้ฉวย โลกาสนั่งฟังการอบรมครูอยู่
หลายนาที่...ไค้ยินผู้อบรมที่เป็นอาจารย์กลับจากนอกใหม่ใหม่หรือ
กลางเก่ากลางใหม่ก็ไม่ทราบแน่ พุทธภาษารุ่งเรืองในความของการ
อบรม โดยอัตราเฉลี่ยหนึ่งคำต่อคำไทยสามคำ...ทำให้ผู้รับการอบรม
รู้สึกได้ว่าไค้สูก้วยการอบ และไค้กลิ่นควันค้วยการรมอย่าง สมบูรณ์รูป
เต็มแบบ *

คำ "สมบูรณ์" และ "เต็ม" มีความหมายเหมือนกัน "รูป" กับ "แบบ" ก็มี
ความหมายอย่างเดียวกัน

๔.๑.๒.๑.๓.๒ การเล่นคำที่เคยใช้คู่กันในลักษณะคำซ้อน แล้วนำคำซ้อนนั้นมา
แยกจากกันเป็นคนละคำ ดังตัวอย่าง

สถิติคนเป็นไข้ที่รัฐบาลชุกปัจจุบันวันที่กำลังเขียนนี้ออกประกาศทาง

วิทยุวิทยุเหี้ยนนั้น ขออย่าไค้เชื่อเป็นอันขาด ^๒

คำ "ยุ" กับ "เหี้ยน" เคยใช้คู่กันว่า "ยุเหี้ยน" ในที่นี้นำมาเขียนแยกเป็นคนละคำ
ตัวอย่างอื่น ไค้แก่

*อิิวเมอริสต์(นามแฝง), "ธุรกิจธุรกิจการ" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๔๓๓
(๔ มิถุนายน ๒๔๕๕) : ๑๒.

^๒อิิวเมอริสต์(นามแฝง), "เป็นเองหายเอง" อิิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๔๓๔.

...ประสงค์จะให้พวกเราคนแก่รู้ว่า เราอย่ามัวไปหลงเล่น
 อีบบี้อีบบนไม่ได้ความไม่ได้ประโยชน์อะไร...

"บี้" กับ "บน" เคยปรากฏคู่กันเป็น "บี้บน" ในที่นี้เขียนแยกกันเป็นคนละคำ
 ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ถ้าคำไหนผมรู้ว่าปล่อยไก่ออกมา และผมรู้ว่าไก่แน่ ผมก็ทักผมก็
ท้วงตามวิธีของผม ซึ่งออกจะเป็นที่ไม่ค่อยสบายใจของนักเลงปล่อยไก่
 หลายนายหลายคุณ แต่ก็ยอมละไม่ชอบก็ไม่ชอบกัน ไม่อยากให้ทัก
 ไม่อยากให้ท้วง ก็สนใจที่จะทำให้มันถูกมันต้องหน่อยซี อ้ายอ้ายเขา
 นะช่างเถอะ...

ในที่นี้ชีวเมอริสต์นำคำ "ทักท้วง" และ "ถูกต้อง" มาเขียนแยกกันเป็น "ทัก"
 กับ "ท้วง" และ "ถูก" กับ "ต้อง"

ตัวอย่างอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้ ได้แก่ "อาศัยความจริงเป็นหลักเป็นเกณฑ์เป็น
 แกน" ^๓ "เขายังไม่เสื่อยังไม่ทรุดยังไม่โทรมยังไม่ทราม" ^๔ "ใครจะสะกกิด
เขียนพลาด ความหมายคลาด เข้าใจเคลื่อนไปยังงก็ข้างใคร" ^๕ และ"ตั้งแต่หัวคำ

^๑ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "แก่ให้ทันสมัย" ชีวเมอริสต์ในอารมณฺ์ขัน หน้า ๒๔๗.

^๒ศรีตูก สุราสิวกี(นามแฝง), "โป-ปรี" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒
 (๔ กรกฎาคม ๒๔๕๗) : ๒๖.

^๓ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "คำให้การของคนแก่" ลลนา ๒๒๑(มีนาคม ๒๕๒๕) : ๒๖.

^๔"ยังคักไม่ซาค" ลลนา ๑๕๒(เมษายน ๒๕๒๒) : ๒๓.

^๕"ต้องขอโทษอีกแล้ว" ลลนา ๒๓๕(ตุลาคม ๒๕๒๕) : ๒๘.

ผมออกไปตระเวนหาซื้อน้ำแข็งก้อนใหญ่เกือบเท่าโต๊ะเขียนหนังสือซึ่งเป็นขนาดใหญ่มากที่สุด... ก็ยังหาไม่ค่อยจะได้ง่ายง่าย เพราะตามร้านโดยมากมักเอาไปขายไปดองเสียจนเหลือขนาดใส่ถ้วยแก้วได้" ๑ ฯลฯ

นอกจากนี้ มีอยู่ตัวอย่างหนึ่งที่ฮิวเมอริสต์เล่นเสียงคำแทนที่จะเล่นรูปคำตามแบบตัวอย่างอื่น ๆ ใต้แก่

คุณตุก เพื่อนเก่า

คิใจใหม่ ? ฎมิใจใหม่ ? คุณชนะศึก "องศา" แล้วมิใช่หรือ ?

ผมยินดีด้วย !

เช้าวันนี้เอง (๓ พกค. ๕๕) ผมพึ่งพยากรณ์อากาศ ใต้ยืนเสียงผู้หญิงอ่านจดหมายมีคำว่า องศา อยู่ด้วย...

▶▶ ผมไม่ได้คิใจ ไม่ได้ฎมิใจ ไม่ได้ถือเป็นการชนะศึกชนะหรืออะไรหรอกครับ... ๒

ผู้อ่านคนหนึ่งมีนามว่า ปัทก สุนทรสาร เขียนจดหมายมาถึงฮิวเมอริสต์ผู้เคยท้วงการอ่านคำพยากรณ์อากาศที่กล่าวเฉพาะตัวเลขของจดหมาย โดยไม่มีคำว่า "องศา"

ในที่นี้ ฮิวเมอริสต์ได้ตอบจดหมายของปัทก สุนทรสาร และมีอยู่ตอนที่เล่นเสียงคำ / สึก / กับรูปคำ "ทรอ" ซึ่งปกติเคยใช้คู่กันว่า "สึกทรอ"

การเล่นคำที่มีความหมายสัมพันธ์กันแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าฮิวเมอริสต์เป็นผู้มีความรู้ในเรื่องศัพท์และความหมายของศัพท์ต่าง ๆ เป็นอย่างดี จึงสามารถเลือกคำและความหมายของคำต่าง ๆ มาเล่นความหมายพลิกแพลงไปได้ต่าง ๆ นานา นับว่าเป็นกลวิธีหรือศิลปะของการใช้ภาษาที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

๑ ฮิวเมอริสต์ (นามแฝง), "โอ้ยหนาว" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๑๖๓.

๒ อป ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฝึกด้วยวิธีล้อแหลม หน้า ๓๖๗-๘.

ดููทางอย่างนี้แหละ ๑

ในตัวอย่างนี้ "นอกดููทาง" มีสัมผัสสระ คือตรง "ดูู" กับ "ดูู"
 หนึ่ง สังเกตไคว่าชีวเมอริสตันิยมใช้คำสัมผัสลักษณะนี้ คือเป็นวลีหรือข้อความที่
 ประกอบด้วยคำ ๔ คำ และมีสัมผัสซึ่งโดยมากมักจะเป็นสัมผัสสระแบบเดียวกับที่พบในตัวอย่าง
 นี้

ตัวอย่างต่อไป ไค้แก่

เวลาเกิดสุริยคราสก็จะมีใครดู และโลกเราก็จะรุ่งรังไปค้ว
 ญาและไม่เลื้อยไม่ยืนต้นเพราะไม่มืคนช่วยคักไม่มืสัตว์ช่วยกิน เวลา
 โลกหมุนโคจรไปตามจักรราศี มีหวังต้นไม่ไปเที่ยวพะพานเอาคว
 พระเคราะห์อื่นอื่นเข้า ทำให้อูริยระบบเสี่ยขบวนรวนเรหมค อาจ
 ถึงชนกันแตกแหลกราญ ๒

ในตัวอย่างนี้คำสัมผัสสระหลายคำ คำดููแรกคือ "คัก" กับ "สัตว์" ดููที่สอง
 คือ /ยะ/ กับ "ระ(บบ)" ดููที่สามคือ "ขบวน" กับ "รวน" และดููสุดท้ายคือ "แตก"
 กับ "แหลก"

๔.๑.๒.๒.๒ สัมผัสอักษร สัมผัสอักษร ไค้แก่ "คำคล้องจองที่ใช้ตัวอักษรชนิดเดียวกัน
 หรือตัวอักษรประเภทเดียวกัน หรือใช้อักษรที่มีเสียงดููกันที่เรียกว่า 'อักษรดูู' "๓ ตัวอย่าง
 สัมผัสอักษรที่พบในงานเขียนของชีวเมอริสค ไค้แก่

๑ อบ ไชยวสุ, "สุนทรพจน์เปิดส้วมสาธารณะ" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของชีวเมอริสค
 หน้า ๕.

๒ ศัสตราภจจารยอัสเมอริสค Pen. Con. D. D. (นามแฝง), "แซกสาธิบาย"
สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๒๕(๑ สิงหาคม ๒๔๕๕) : ๘.

๓ ก้าชัย ทองหล่อ, หลักภาษาไทย หน้า ๕๔๓.

...ประชาชนคนเขมรที่หรือมแหร้ม โทรงเทรง หลีกทางกัน ให้เกร็ว
ไป^๑

ในตัวอย่างนี้ มีสัมผัสอักษรของเสียง /ทร/ ๔ คำ
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

...ผมเคยเป็นเพียงคนเล็กเล็กคนหนึ่ง ซึ่งตอนลาออกจากอาชีพ
สอนหนังสือ ก็ได้เงินเดือนเพียงเก้าสิบบาท...เป็นค่าเฉพาะกับข้าว
เลี้ยงครอบครัวขนาดเกือบสิบคน อย่างประหยัดไม่พุ่ม เพี้ย พุ่ม พวย
พุง เพ้อ แต่ไม่ถึงแก พอบ แพบ พอก พาม ได้สามเดือน^๒

ในตัวอย่างนี้ มีเสียง /พ/ เป็นเสียงสัมผัสอักษร
ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

คำไทยหรือภาษาไทย ก็ต้องเคลื่อนไหว ก็ต้องก้าวไม่หยุดอยู่ที่
เขาก็คิกก้าวกันอยู่ทั่วไป บ้างก็ก้าวไปข้างหน้าเป็นอารมณ์ประทับ
ภาษาอย่างมลง เมลง สกไสร่าม รีง บ้างก็ก้าวไปข้างหลังเป็น
มะรีง ของ ภาษา ใ้ มลิน มลาน มัว หมอง เ็ยว หัง^๓

ในตัวอย่างนี้มีเสียง /มล/ เป็นเสียงสัมผัสอักษร

๔.๑.๒.๒.๓ สัมผัสสระและสัมผัสอักษร ประเภทนี้พบน้อย ที่เห็นได้ชัดเจนมีเพียง
ตัวอย่างเดียว ได้แก่

^๑ สิว เมอริสต์ (นามแฝง), หัตถ์คดีสัญญา หน้า ๒๗.

^๒ สิว เมอริสต์ (นามแฝง), "ตอบให้หายข้องใจ" ลลนา ๒๓๔ (กันยายน ๒๕๒๕) : ๒๕.

^๓ "อัถถานัตถะ" ลลนา ๑๖๕ (พฤศจิกายน ๒๕๒๒) : ๒๕.

ราชสีห์เหี่ยวไค้กินเหล้าและเข้าชอยกลางมากไปหน่อย ไม่ได้
หลับนอนตอนพัก เข้าขึ้นจึง โซเซโยเย โยเยโมเม โมเมปุโลปุเล
ไม่ไปทำงาน ให้อุสีก่อนและเปลี่ยเป็นกำลัง จึงกินโจ๊กใส่ไข่หนึ่ง
ชาม แล้วล้มตัวลงนอนหลับสนิทโดยยังไม่ทันเข็ดปาก *

ในตัวอย่างนี้ มีคำ "โซเซ" "โยเย" "โมเม" และ "ปุโลปุเล"
ที่มีเสียงสัมผัสอักษร ไค้แก่ เสียง /ซ/ /ฃ/ /ย/ /ม/ และ /ป/ กับ /ล/ ตามลำดับ
นอกจากนี้คำแต่ละคู่ยังมีเสียงสัมผัสสระอันไค้แก่สระโอและสระเอด้วย

การเล่นคำที่มีเสียงสัมผัสกันทำให้ไค้เสียงคำที่ไพเราะ และไค้จังหวะของคำ
หรือข้อความเป็นห่วง ๆ ที่ใกล้เคียงกันหรือมีจังหวะคำอย่างเดียวกัน

๔.๑.๒.๓ การเล่นคำพ้อง หัวข้อนี้แบ่งออกได้เป็น ๒ หัวข้อย่อย คือ

๔.๑.๒.๓.๑ การเล่นคำที่มีเสียงพ้องหรือเสียงใกล้เคียงกัน

๔.๑.๒.๓.๒ การเล่นคำพ้องรูป

๔.๑.๒.๓.๑ การเล่นคำที่มีเสียงพ้องหรือเสียงใกล้เคียงกัน ตัวอย่างการเล่นคำ
ประเภทนี้ ไค้แก่

เพราะเหตุที่ไค้ผิดกันมาแพร่หลาย ซิมซาบ และ ซิมทราบ เต็มที่แล้ว

ก็เลยยอมรับว่าดีเป็นถูก ^๒

ในตัวอย่างนี้อิ้วเมอริสต์เล่นคำพ้อง "ซิมซาบ" และ "ซิมทราบ" ซึ่งเป็นคำที่
ออกเสียงอย่างเดียวกัน

*อิ้วเมอริสต์(นามแฝง), "ราชสีห์กับหนู" นิทานหรรษา นิทานอันระสบ หน้า ๓-๔.

^๒อิ้วเมอริสต์(นามแฝง), "ก็เท่านั้นเอง" ลลนา ๒๔๖(มีนาคม ๒๕๒๖) : ๒๔.

ตัวอย่างอื่น ใต้

ทุกคนมีสิทธิโดยชอบธรรมและชอบทำที่จะจับบรรจุตัวเองและคนที่ชอบ
พอกันเข้าพวกดี และจับบรรจุคนอื่นที่เราไม่ชอบหรือไม่รู้จักเข้าพวกแล้ว^๑
ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์เล่นเสียงคำพ้อง "ธรรม" กับ "ทำ"
ตัวอย่างต่อไป ใต้

เขาตกลงใจว่าต้องยกคนขึ้นจากกระบี่เล่นนี้เสียให้ทันกาลทันการณ
และทันการ^๒

ในที่นี้เล่นคำที่มีเสียงพ้องกัน ๓ คำคือ กาล การณ และการ
ตัวอย่างต่อไป ใต้

แต่คนที่เรียกกลับหลังว่า "อ้ายอปริย" หรือ "อ้ายอปริช" ผมไม่ถือว่า
ท่านโกรธผม เพราะคำแรกแปลว่า 'พี่ชายหัวปีที่ไม่เป็นที่รัก' คำหลัง
แปลว่า 'พี่ชายหัวปีที่ไม่ฉลาด'^๓

ในตัวอย่างนี้เล่นคำพ้องที่ออกเสียงเหมือนกัน ใต้ "อปริย" กับ "อปริช"
ซึ่งมีความหมายต่างกัน

หนึ่ง เสียงคำที่พ้องกันนี้ บางทีก็เป็นเสียงคำไทยกับคำภาษาอื่น ดังตัวอย่าง
ครูก็ไม่เสียหน้า นักเรียนก็ไค้ดูแลสมประสงค์ แล้วก็รู้สึกว่าคุณมี
บุญคุณศิษย์ปลิ้นก็ไม่ปลิ้นไปทาง โน้นปลิ้นมาทางนี้ให้หมองมัวบอบข้ำ^๔

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "สิ่งที่ควรทำแต่ไม่รู้ว่าจะไร" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น
หน้า ๓๓๕-๖.

^๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), อ้ายเปี้ยค้วน หน้า ๑๑๘.

^๓"สามะหาอะไรกับค่าน้ำชื้อ" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๕๓๘.

^๔ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "โทรทัศนاجر" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๔๓๑

(๘ พฤษภาคม ๒๔๘๘) : ๑๒.

ในที่นี้ฮิวเมอริสต์เล่นเสียงพ้องของคำ "ปลิ้น" ซึ่งเป็นคำไทย กับ "ปลิ้น" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคำ "คิสตีปลิ้น" ในคำภาษาอังกฤษ

ตัวอย่างอื่น ไก่แก่

ที่นี้โคอาร์รีนี่ไม่ค่อยจะอาร์มีแก่ใจให้สมชื่อเลย ก็มันก้อความ
ลำบากยากใจให้แก่ผมพออยู่ไก่ออยู่^๑

ในตัวอย่างนี้เล่นคำ "อาร์" ซึ่งเป็นคำไทย กับ "อาร์" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคำ "โคอาร์รี" ในภาษาอังกฤษ

นอกจากฮิวเมอริสต์จะเล่นคำที่มีเสียงพ้องกันแล้ว บางครั้งก็เล่นคำที่มีเสียงใกล้เคียงกันด้วย เช่น

ผมเห็นช่องทางที่จะบรรยายเรื่องแมงสาบโดยมิได้ถือว่าเป็นการทำ
วิทยานิพนธ์เพื่อเอาปริญญาทางกฏวิทยา เพราะไม่มีใครสนใจกฏวิทยา
นี้เท่าไรนัก โดยที่มารู้ความจริงว่า หาใช้วิทยาวา่ด้วยเครื่องดนตรี
ก็ตำร^๒ไม่^๒

ในตัวอย่างนี้เล่นคำ "กฏ" กับ "ก็ตำร" ซึ่งออกเสียงใกล้เคียงกัน
ตัวอย่างต่อไป ไก่แก่

รายการนี้ ผมจะขอให้ชื่อว่า "นำเที้ยววัดพระแก้ว" แต่ไม่ให้นำเที้ยว
แบบไก้หรือไก้ที่นำฝรั่งชาวฝรั่งคำไปชม ผมจะนำคนไทย ๆ เช่นเคียว
กับผมนี้แหละเข้าไปชม^๓

ในตัวอย่างนี้ เล่นคำ "ไก้" กับ "ไก" ซึ่งมีเสียงใกล้เคียงกัน

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "โคอาร์รี" ฮิวเมอริสต์ในอารมณฉัน หน้า ๑๑๕.

^๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "วิทยานิพนธ์เรื่องแมงสาบ" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๑๔
ฉบับที่ ๖๔๘ (๑๒ ตุลาคม ๒๕๐๒) : ๑๓.

^๓ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "นำเที้ยววัดพระแก้ว" จุลสารวัดศรีรั้ง รวมเรื่องสั้นพรรษา หน้า ๕๘

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

เมื่อก่อนนี้เขตก็คอกกับจุดที่มมอยู่มีชื่อว่าบางมก เคี้ยวนี้เคี้ยววันำ
เข้าไปกลายเป็นบางหมก เพราะเหตุนี้คเคี้ยวที่คั้นส้ใจแข็ง มัน
บอกว่าถ้ามันเปรี๊วไปข้างก็ฟ้งจ้มเกลือเอาเอง แต่ที่จะให้หน้าเกลือ
ซึ่มซาบเข้าไปตามรากสู่ล้าคั้นเสี้ยคั้งแต่มันยังไม่มีลูก เพื่อลูกของมัน
จะได้มีรสเป็นจ้มเกลือสำเร็จรูปยั้งงั้น มันปฏิเสช มันไม่เอา มัน
ยอมตาย แล้วมันก็ตายจริงจริง ตายก็ไม่ตายเพียงแต่เฉพาะที่ค้อคือ
ใจแข็งคั้นสองคั้น มันสามัคคีพร้อมใจกันตายหมก เลยเป็นบางหมก
เพราะไม่มีส้บางมก °

ในตัวอย่างนี้ชีวเมอริสต์เล่นเสียงคำที่ใกล้เคียงกัน ได้แก่ "บางมก" กับ "บางหมก"
ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

สุนทรภูเป็นอัจฉริยะ โดยมีใครใครเยอะแยะยกให้เป็น ส่วนข้าพเจ้า
เป็นอัฐมัจฉริยะ โดยข้าพเจ้ายกให้เป็นเป็นการส่วนตัว ๒

ในตัวอย่างนี้ชีวเมอริสต์เล่นคำที่ออกเสียงคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกัน ได้แก่
"อัจฉริยะ" กับ "อัฐมัจฉริยะ"

จากตัวอย่างต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว แสดงให้เห็นว่าชีวเมอริสต์เป็นผู้มีความ
สามารถในการเล่นเสียงคำได้คึผู้หนึ่ง เพราะสามารถหาค่าพ้องเสียงที่มีความหมาย
เหมาะสมกับเนื้อความและใจความ รวมทั้งสามารถหาค่าที่ออกเสียงใกล้เคียงกันมาอธิบาย
ให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขันได้เป็นอย่างดี

°ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "เรียงความเรื่องน้ำฝน" ชีวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน
หน้า ๓๕๓.

๒ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "สุนทรภูกับข้าพเจ้า" ลลนา ๑๘๑ (กรกฎาคม ๒๕๒๓) : ๒๕.

๔.๑.๒.๓.๒ การเล่นเกมคำพ้องรูป การเล่นเกมคำประเภทนี้เป็นการเล่นเกมคำที่มีรูปลักษณะ
 อย่างเดียวกัน ดังตัวอย่าง

เป็นอันผมต้องออกอาหาร เพลการกินที่ไม่เป็นเพลไ้บ้าง จำกัด
 จำนวนมือลงให้ตายตัว *

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์เล่นเกมคำกริยา "เพล" ซึ่งออกเสียง /พล/ ควบกัน กับคำ
 นาม "เพล" ซึ่งออกเสียงว่า เพ-ลา

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

คนทะเลคนหนึ่ง ทะเลลุกขึ้นยืนจากการนั่งบนหญ้า แล้วว่า...^๒

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์เล่นเกมคำคุณศัพท์ "ทะเล" ซึ่งหมายถึงคนที่แสดงกิริยาหรือ
 วาจาอันไม่สมควรในเรื่องที่มีโชชะระของคนหรือในเวลาที่อยู่ไม่ต้องการ กับคำกริยา
 "ทะเล" ซึ่งมีความหมายว่า ถีบตัวพรวดขึ้นมา

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ผู้หญิงฝรั่งเสสบางคนที่ยากจะมีตัว แต่ไม่มีเงินก็จำต้องใช้ชีวิตสาว
 ของคนหาเงินก่อน หาเงินโดยวิธีหาเงิน คือให้เขาตัวโดยไม่กลัว
 สึกหรือ *

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์เล่นเกมคำพ้องรูป "หาเงิน" คำแรกและคำที่สองใช้ในความ
 หมายถึง หาเลี้ยงชีพ ส่วนคำสุดท้ายใช้ในความหมายว่า หากิน แบบเดียวกับที่ปรากฏในคำ
 ผู้หญิงหากิน ซึ่งแปลว่า โสเภณี

*ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "ผมว่าฟุ้งของผมสมาร์ทที...แต่ก็ยังมีผู้ไม่เห็นด้วย"
ฮิวเมอริสต์ในอารมณัชนั หน้า ๒๒๖.

^๒"ไป-ปู้" ฮิวเมอริสต์ในอารมณัชนั หน้า ๕๔๒.

^๓ศาสตราจารย์ฮิวเมอริสต์ Pen. Con. D. D. (นามแฝง), "แซ่กสาริบาย"
สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๓๑(๑๕ สิงหาคม ๒๔๕๔) : ๘.

๔.๑.๒.๔ การเล่นคำโดยแปลความหมายตรงตามตัวอักษร การเล่นคำประเภทนี้เป็นการแปลความหมายตรงตามตัวอักษร ซึ่งต่างไปจากที่ผู้อื่นใช้หรือตีความ แบ่งออกได้เป็น ๒ หัวข้อคือ

๔.๑.๒.๔.๑ การเล่นคำเดียว

๔.๑.๒.๔.๒ การเล่นคำประสม

๔.๑.๒.๔.๑ การเล่นคำเดียว การเล่นคำเดียวเป็นการเล่นคำที่เป็นคำเดียวโดด ๆ โดยตีความหมายตรงตามตัวอักษร ดังตัวอย่าง

งานเขียนที่เกินไม่มี เพราะเวลาเขาเอาไปพิมพ์ เขาก็พิมพ์เรียบเรียงตามธรรมดา ไม่เห็นมีใครกล้าเอื้อเพื่อพิมพ์ให้เกินเป็นตัวนูนดูสะดุดนิ้วมือเลย มันแพงเกินไปที่จะพิมพ์นูนเกินอย่างนั้น ถ้าเป็นขนาดนามบัตรพอไหว นูนเกินทั้งเรื่องเห็นจะแยะ^๑

คำว่า "เกิน" ในที่นี้ คนทั่วไปตีความว่า มีชื่อเสียง แต่ฮิวเมอริสต์กลับตีความว่า เกินนูนขึ้นมา ซึ่งเป็นการตีความทางคำอุปสรรค ผิดกับความหมายที่คนทั่วไปใช้ที่ตีความทางคำนามธรรม

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

แม่แสนจะก็ต่อเรา พอเพียงห้าหมื่นเท่านั้น ความดีจึงเป็นครึ่งของแม่^๒

ในตัวอย่างนี้ "แสนจะ" เป็นคำเน้นความหมาย หมายความว่าดีมาก แต่ฮิวเมอริสต์กลับตีความว่า ดีเท่ากับจำนวนแสน นับว่าเป็นการตีความต่างไปจากผู้อื่นอย่างเห็นได้ชัดเจน

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "บุคคลที่ควร โบกมือให้" รวมเรื่องสั้น ทรธา หน้า ๕๖.

^๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "ฉลองวันเกิด" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๖.

ตัวอย่างต่อไป ใ้แก่

...นานมาแล้วมีหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งลงข่าวบรรยายเสด็จประพาส
ที่ไหนก็ลืมไปแล้ว มีรายละเอียดว่า "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงฉลองพระองค์ชายาวสีเทาอ่อน" ผมก็หัวร่อก็กั้นในล่อแหลมนี้
ผู้เขียนข่าวนั้นก็โกรธผมเป็นไฟป่าหรือไฟฟ้า ถ้าผมเสียยับไปจนต้อง
รีคใหม่^๑

ในตัวอย่างนี้ คำอธิบายของชีวเมอริสต์ในตอนท้าย ทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ทันที
ว่า ชิวเมอริสต์มีความหมายคำว่า "ยับ" ในที่นี้ว่า ยับยู่ยี่ ไม่ใช่ ยับเยิน ซึ่งมีความหมาย
ว่าไม่ดีหรือไม่มีดี อย่างที่คนทั่วไปเข้าใจกัน

ตัวอย่างสุดท้าย ใ้แก่

เขาเป็นนักเขียนรุ่นเดียวกับตัวของเขาเอง เพราะอายุอานาม
อานามสกุล อานามปากกา เป็นอย่างเดียวกันและเท่ากันเป็ยกับตัว
เขาเอง^๒

ในตัวอย่างนี้ คำ "อานาม" เป็นคำสร้อยของคำ "อายุ" แต่ชีวเมอริสต์กลับ
ตีความหมายของ "อานาม" โดยหมายถึงชื่อ จึงได้เล่นคำ ๆ นี้กับคำ "อานามสกุล"
และ "อานามปากกา"

^๑อบ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ทั้งที่ไข่ฉีกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๔๒๑.

^๒ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "บุคคลที่ควรโบกมือให้" ชิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน
หน้า ๔๑.

การเล่นคำ "อานาม" "อานามสกุล" และ "อานามปากกา" ในที่นี้ เป็นการเล่น
คำที่มีความหมายสัมพันธ์กัน คือเล่นคำที่มีความหมายจก้อยู่ในประเภทเดียวกันหรือกลุ่ม
เดียวกัน

ฮิวเมอริสต์ที่ความ "หุ่มเถียง" ในที่นี้ว่ามีทั้ง "หุ่ม"(เอาของหนัก ๆ ทิ้งลงไป) ^๑ และ "เถียง"(พูดโต้แย้ง) ^๒ ไม่ใช่หุ่มเถียงที่แปลว่า เถียงกันรุนแรงอย่างทะเลาะ ^๓ ตามที่คนทั่วไปเข้าใจและเข้าใจกันแต่อย่างใด

การเล่นคำประเภทนี้ ผู้อ่านจะสังเกตได้ว่าฮิวเมอริสต์ใช้กลวิธีการอธิบายคำ ที่นำมาเล่นคำในที่นั้น ๆ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ชัดเจนว่าฮิวเมอริสต์ที่ความหมาย ตรงตามตัวอักษรว่าอะไร ซึ่งก็นับว่าเป็นกลวิธีที่คืออย่างหนึ่ง เพราะทำให้ผู้อ่านเข้าใจ อย่างแจ่มแจ้ง

๔.๑.๒.๕ การเล่นคำอุทานเสริมบท การเล่นคำประเภทนี้มีเพียงตัวอย่างเดียว ได้แก่ ที่เกริ่นนำเสียหลายวรรคหลายเวรนั้น ก็เพราะว่าผมบอกไว้ว่าผม จะเล่าเรื่องไปสถาน "รำมะรังรำคน" หรือสถานลีลาศรำวง ^๔

คำ "วรรค" และ "เวร" เคยปรากฏในลักษณะของคำอุทานเสริมบทว่า "เป็น วัคเป็นเวร" หรือที่ฮิวเมอริสต์เคยเสนอให้สะกดว่า "เป็นวัคเป็นเวร" หรือ "เป็นวรรค เป็นเวร" ^๕ ในที่นี้เมื่อฮิวเมอริสต์ใช้คำ "วรรค" ใจก็กระหวัดถึงคำอุทานเสริมบท

^๑พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๒๕ หน้า ๔๐๐.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๓๐.

^๓เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๐๐.

^๔ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), หัตถ์ก็สัญญาจร หน้า ๑๖๐.

^๕ดูรายละเอียดในหัวข้อ "การสะกดคำไทยและคำภาษาอื่นที่ไม่ใช่คำภาษาอังกฤษ" ในรายงานผลการวิจัยฉบับนี้

วรรค-เวร จึงได้ใช้ "หลายวรรคหลายเวร" ในข้อความนี้

๔.๑.๒.๖ การเล่นคำ ๆ เดียวกันแต่เรียงลำดับคำต่างกัน การเล่นคำประเภทนี้ พบตั้งแต่คำที่ประกอบด้วยจำนวนคำ ๒ คำขึ้นไป ตัวอย่างการเล่นคำจำนวน ๒ คำ ได้แก่

เคราะห์ที่วิธีการหาคู่ครองมาครองคู่ของคนผู้หญิงไทยเรายังไม่นิยม ผู้หญิงต้องหาเงินทุนเตรียมไว้สำหรับแสดงแก่ฝ่ายชาย^๖

ในตัวอย่างนี้ชื่อเมอริสต์เล่นคำ "คู่ครอง" กับ "ครองคู่" ซึ่งเป็นคำเดียวกัน แต่เรียงลำดับคำต่างกัน

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ความจริงผมก็ไม่ได้อ่านหนังสือพิมพ์หรือ-ก็ใครจะไปมีเวลาอ่าน โดยเฉพาะใครที่อยู่ในฐานะอย่างผมนี้ เพียงแต่มีใจก็ทำให้ผมดีใจ อยู่เสมอเสมอคนหนึ่ง เขาอ่านหมดทุกฉบับ แล้วก็ย้อสั้นสั้นให้ผมฟัง^๗ ในตัวอย่างนี้ชื่อเมอริสต์เล่นคำ "ใจ" กับ "ดีใจ"

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ผมนั่งแท็กซี่ตรงไปแห่งแรกที่คิดว่าจะพบกับอ้ายมนุษย์แก่เบงที่มีกจะเบงแก่ผม^๘

ในที่นี้ชื่อเมอริสต์เล่นคำ "แก่เบง" และ "เบงแก่"

การเล่นคำคำเดียวกันแต่เรียงลำดับคำต่างกันประเภทที่ประกอบด้วยคำจำนวน ๒ คำ

^๖ ศีลตราอาจารย์ชื่อเมอริสต์ Pen. Con. D. D. (นามแฝง), "แซ็กสาธิบาย" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๓๒ (๒๒ สิงหาคม ๒๔๔๘) : ๘.

^๗ ชื่อเมอริสต์ (นามแฝง), "โรคปวดหัว" นิตานทรนา หน้า ๒๖๖-๗.

^๘ ชื่อเมอริสต์ (นามแฝง), "ตัดทิ้งเสีย-มือที่สาม" ชื่อเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๔๖๘.

ยังมีอีกมาก เช่น รัฐประหาร-ประหารรัฐ^๑ อคนอน-นอนอก^๒ ห้าแนว-แนวห้า^๓ ฯลฯ
ตัวอย่างที่ประกอบด้วยคำจำนวน ๓ คำ ได้แก่

ประเภทปกแข็งเอาไว้หนุนหัวเวลานอนนิกอะไรเล่นหรือนิกเล่นอะไร
ที่ระเบียงหน้าบังกาโลว์^๔

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์เล่นคำ "นิกอะไรเล่น" กับ "นิกเล่นอะไร" ซึ่งเป็นคำ
คำเดียวกัน แต่เรียงลำดับคำต่างกันเท่านั้น

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ครั้นมาถึงยุคที่การกินอยู่และการอยู่กินสะดวกสบายขึ้นและแพงขึ้น

คำว่า "แก๊ส" ก็มีที่ไ้เพิ่มขึ้นมาอีกทางหนึ่งคือ "แก๊สหุงต้ม"^๕

ในที่นี้ฮิวเมอริสต์เล่นคำ "การกินอยู่" กับ "การอยู่กิน"

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "เล่นการเมือง" ฮิวเมอริสต์คึกคึก เบง หน้า ๖๑.

^๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "ขอตำแหน่งคนแรกให้ผมเถิด" ฮิวเมอริสต์ในอารมณณ์
หน้า ๔๑๗.

^๓ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "แนวห้า" นิทานหรรษา หน้า ๒๒๓.

^๔ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "การควรวุ่นควรรประพุดิของชาวไร่" กะกิ่งทอง
๑๑(สิงหาคม ๒๔๕๗) : ๑๓๐.

^๕ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "ล่อแหลมอีกแล้ว" ลลนา ๑๖๑(กันยายน ๒๕๒๒)
: ๒๔.

---อาหารไทยจะต้องมีรสเฉพาะอย่างเฉพาะชนิด ไม่ใช่รสเดียวกัน
หมกหรือรสตามชอบ ไม่ต้องมีน้ำปลาน้ำตาลน้ำส้มไว้ให้เค็ม มันก็มี
หวานเปรี้ยวเค็ม หรือหวานเค็มเปรี้ยว หรือเค็มเปรี้ยวหวาน หรือ
เค็มหวานเปรี้ยว หรือเปรี้ยวเค็มหวาน หรือเปรี้ยวหวานเค็ม แล้ว
แต่อย่างไหนตามสูตรจะต้องมีรสอะไรนำ อะไรตามและอะไรแทรก
เคี้ยวนี้ก็ทำไคร่สเคี้ยว คือหวานหวานหวานเท่านั้น^๑

ในตัวอย่างนี้ชื่อเมอริสต้นาคำ ๓ คำมาเรียงลำดับคำเสียใหม่ให้ต่างกันไปได้เป็น
กลุ่มคำที่มีจำนวน ๓ คำเท่า ๆ กัน ๖ กลุ่มด้วยกัน

ตัวอย่างอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่ได้กล่าวไปแล้วยังมีอีกมาก เช่น ผู้ต้อนรับ-ผู้รับต้อนรับ^๒
ท้องไม่เที่ยว-ไม่ท้องเที่ยว^๓ ตอบไม่ได้-ไม่ได้อตอบ^๔ คีไม่จิง-ไม่คิงจิง^๕ ฯลฯ

ตัวอย่างที่ประกอบด้วยคำจำนวน ๔ คำ ได้แก่
ผู้ชายที่คีหัวท้องไม่ล้านหรือท้องไม่หัวล้าน^๖

^๑"ยังตอบคำถาม" ลลนา ๑๔๓(กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๒๕.

^๒ชื่อเมอริสค์(นามแฝง), "พักร่อนวิชีเสรี" นิทานทรพี หน้า ๑๖๕.

^๓ชื่อเมอริสค์(นามแฝง), "หัสคคีส์ญจร" หน้า ๑๓๔-๕.

^๔อบ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฝึกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๔๑๕.

^๕ชื่อเมอริสค์(นามแฝง), "ค่านำ" อ้ายเปี้ยกวน หน้า ๓.

^๖ชื่อเมอริสค์(นามแฝง), "เรื่องรายงานผลการค้นคว้า" นิทานทรพี

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์เล่นคำ "หัวต้องไม่ล้าน" กับ "ต้องไม่หัวล้าน"
ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

มาดเมืองละทิ้งบ้านและพี่พี่เพราะ ไม่มีใครห่วงและไม่มีห่วงใคร ^๑

ในตัวอย่างนี้ "ไม่มีใครห่วง" และ "ไม่มีห่วงใคร" เป็นข้อความที่ประกอบด้วยคำ
และจำนวนคำอย่างเดียวกัน ต่างกันที่การเรียงลำดับคำเท่านั้น

ตัวอย่างนอกเหนือจากที่กล่าวไปแล้วยังมีอีก เช่น ที่ว่างไม่มี-ไม่มีที่ว่าง ^๒
และ ปรากฏว่าไม่มี-ไม่ปรากฏว่ามี ^๓ ฯลฯ

ตัวอย่างที่ประกอบด้วยคำจำนวน ๕ คำ ได้แก่

นอกจากกาแฟและโกโก้แล้ว ก็ยังมีไอวัลตินอีกอย่าง ก็เลยเอาละ
นะ ตั้งชื่อว่า "ไอวัลตินกล้วย" เลยที่เดียว ทำป้ายบอกชื่อสินค้าติด
หน้าบ้านอยู่ได้ไม่กี่วัน ส่งขายตามร้านย่อยได้ไม่กี่ร้าน ก็ถูกโปลิศมา
เชิญตัวไปโรงพัก โดยมีผู้แทนของสินค้าไอวัลตินจริงจริงมาแจ้งว่า
ละเมิดชื่อสินค้าของเขาที่จดทะเบียนไว้ทั่วโลกแล้ว ก็เลยรับสารภาพ
แต่โดยดีเพราะ ไม่รู้เท่าถึงการ หรือ ไม่รู้เท่าถึงการ ^๔

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "อ้ายเข้มซึกเพ็ชร" ฮิวเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๑๔๕.

^๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "เชิญเลือกตอนจบเอาเอง" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน
หน้า ๒๕๕.

^๓ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "ใครว่าไม่มีมือที่สาม" นิทานหรรษา หน้า ๓๕๘.

^๔ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "บันทึก" ลลนา ๑๙๗(มีนาคม ๒๕๒๔) : ๓๓.

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์เล่นคำ "ไม่รู้เท่าถึงการณ์" กับ "รู้ไม่เท่าถึงการณ์"
ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่ :

แต่คราวต้องอพยพหลบถูกระเบิดของพิภพหุคิยสงครามนั้น ผมเข้าไป
ซ่อนไม่ให้ถูกระเบิดเจอหรือไม่ให้เจอถูกระเบิด *

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์เล่นคำ "ไม่ให้ถูกระเบิดเจอ" กับ "ไม่ให้เจอถูกระเบิด"
นอกจากนี้ ยังพบตัวอย่างที่ประกอบด้วยคำจำนวนมากกว่านี้ เช่น ที่เป็นจำนวน ๘
คำ เช่น

เมื่อใครอ่านแล้วจะเว้นการที่ผมว่าควรประพฤติ หรือจะประพฤติการ
ที่ผมว่าควร เว้นนั้นก็ตามใจ ผมไม่ขัดข้อง ^๒

คำที่ขีดเส้นใต้เป็นคำที่ฮิวเมอริสต์นำมาเล่นคำในที่นี้

อนึ่ง การเล่นคำประเภทที่เป็นคำเดียวกัน แต่เรียงลำดับคำต่างกันในกรณีนี้
เมื่อเปลี่ยนลำดับคำใหม่แล้ว อาจจะทำให้ได้ใจความไม่ชัดเจน ฮิวเมอริสต์ก็จะเติมคำ
บางคำลงไป เช่น

ผมก็ขูยเชื่องต่อไปว่า ผมเป็นคนไม่อยากเอาอย่างใคร และไม่
อยากให้ใครเอาอย่าง ^๓

ในตัวอย่างนี้ นอกจากจะเรียงลำดับคำไม่เหมือนกันแล้ว จำนวนคำยังต่างกัน
เล็กน้อย คือข้อความที่สองมีคำว่า "ให้" เพิ่มเข้ามาด้วย

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "วัฒนธรรมเห็ดโคน" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๒
ฉบับที่ ๒๐(๖ พฤศจิกายน ๒๔๘๘) : ๓๗.

^๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "การควรเว้นควรประพฤติของชาวไร่" กะกึ่งทอง
๑๑(สิงหาคม ๒๔๘๗) : ๑๒๘.

^๓ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "ร่วมทำบุญ" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๓๕๕.

จากการวิเคราะห์เรื่องการเล่นคำของฮิวเมอริสต์ จะพบว่าฮิวเมอริสต์มีความรู้ในเรื่องคำ เสียงของคำ และความหมายของคำได้อย่างดีเยี่ยม จึงสามารถนำคำในภาษาไทยมาเล่นคำในรูปแบบต่าง ๆ กันดังที่ไค้กล่าวอย่างละเอียดแล้ว

๔.๑.๓ การหักท้วงการใช้คำผิด

ฮิวเมอริสต์นั้น นอกจากจะยียดพจนานุกรมเป็นบรรทัดฐานในเรื่องการสะกดคำ และพยายามชักชวนให้ผู้อื่นสะกดคำตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๔๘๓ เพื่อให้ชาวไทยทุกคนมีระเบียบการสะกดคำที่ลงรอยเป็นรูปแบบเดียวกันแล้ว ยังได้หักท้วงการสะกดคำผิดของผู้อื่นด้วย ทั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้อื่นใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง และเพื่อไม่ให้เยาวชนไทยจำตัวอย่างที่ผิดไปใช้เขียนหรือใช้พูดกัน

ในการรายงานผลการวิจัยในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมตัวอย่างการหักท้วงของฮิวเมอริสต์ที่คิดว่าน่าสนใจ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า "ศตวรรษ" มีผู้ใช้ผิดเสมอ ๆ ฮิวเมอริสต์ได้อธิบายวิธีการใช้คำดังกล่าว ดังนี้คือ

ในหนึ่งศตวรรษ (คือตั้งแต่ปีที่ลงท้ายสองตัวท้าย ๐๐ นับต่อเรื่อยไปให้ครบร้อยจนถึงปีที่ลงท้ายสองตัวท้ายเลข ๐๐) มีร้อยปี แบ่งออกเป็น ช่วง ช่วง ช่วง ละสิบปี ได้สิบช่วงติดต่อกัน เอาตัวอย่างจริงจังจริงก็แล้วกัน ในพุทธศตวรรษที่ยี่สิบหก (ยี่สิบหกนะ ไม่ใช่ยี่สิบห้า คือเมื่อปีสองพันห้าร้อยถ้วนนั้น เป็นปีสุดท้ายหรือปีสิ้นพุทธศตวรรษที่ยี่สิบห้า พอขึ้นปีสองพันห้าร้อยเอ็ด ก็เป็นปีเริ่มปีแรกที่เข้ามาอยู่ในพุทธศตวรรษที่ยี่สิบหก และพุทธศตวรรษที่ยี่สิบหกนี้ จะยืนยาวไปจนถึงสองพันหกร้อยถ้วน พอขึ้นปีสองพันหกร้อยเอ็ด ก็เข้าพุทธศตวรรษที่ยี่สิบเจ็ด) - ในพุทธศตวรรษที่ยี่สิบหกนี้ ช่วงสิบปีตั้งแต่สองพันห้าร้อยเอ็ดถึงสองพันห้าร้อยสิบ เรียกว่าทศวรรษที่หนึ่งแห่งพุทธศตวรรษที่ยี่สิบหก ช่วงสิบปี

ตั้งแต่สองพันห้าร้อยสิบเอ็ดถึงสองพันห้าร้อยยี่สิบ เรียกว่าทศวรรษที่สอง
แห่งพุทธศตวรรษที่ยี่สิบหก *

เมื่ออิวเมอริสต์เห็นผู้ใช้คำ ๆ นี้ผิด ก็มักจะทักท้วง ตัวอย่างการใช้คำ ๆ นี้ผิด

ได้แก่

"วันใหม่ของปีใหม่ สักราชใหม่ และพุทธศตวรรษใหม่ นั่นคือ พ.ศ.
๒๕๐๐...วันนี้(๓๑ ธันวาคม ๒๔๙๙)เป็นวันสุดท้ายของปี เป็นวันสุดท้าย
ของพุทธศตวรรษเดิม"[คอลัมน์หมอบ สยามสมัย ๓๑ ธวค. ๙๙]

.....

▶ ▶ ...ต้นเหตุมาจากมีประกาศทางราชการให้เลิกใช้คำ กิ่ง
พุทธกาล (เพราะเป็นคำนำสยขสยของนักหนาตามประสาคนบ้าจี้) ให้
เรียกยี่สิบห้าพุทธศตวรรษแทน--ที่นี้ก็เลอะเทอะกันใหญ่ คนเก่าสิบใน
ร้อย ก็ไปเข้าใจกันเสียว่าเพิ่งจะเริ่มยี่สิบห้าพุทธศตวรรษ หรือพุทธ
ศตวรรษที่ยี่สิบห้า ซึ่งความจริง พุทธศตวรรษที่ยี่สิบห้า เริ่มตั้งแต่ พ.ศ.
๒๔๐๑ เป็นต้นมาแล้ว ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ นี้เป็นปลายพุทธศตวรรษที่ยี่สิบห้า
หรือสิ้นกิ่งพุทธกาล และ พ.ศ. ๒๕๐๑ ปีหน้าก็เป็นปีเริ่มพุทธศตวรรษที่
ยี่สิบหก...ทางการใช้คำว่า ฉลองยี่สิบห้าพุทธศตวรรษก็ได้ซิ เพราะ
การฉลองนั้นฉลองเมื่อไรก็ได้ ฉลองตอนต้นพุทธศตวรรษก็ได้ ฉลอง
ตอนกลางพุทธศตวรรษก็ได้ ฉลองตอนปลายพุทธศตวรรษก็ได้ จะฉลอง
พุทธศตวรรษไหนก็ขอให้อยู่ในเขตหรือในจำนวนร้อยปีของพุทธศตวรรษนั้น
ก็แล้วกัน และเพื่อความชัดเจนเป็นประโยชน์ แก่ผู้ไม่รู้ ก็ควรจะบอก
ไว้ด้วยว่า ฉลองปลายพุทธศตวรรษที่ยี่สิบห้า หรือฉลองสิ้นยี่สิบห้าพุทธ
ศตวรรษ แต่ไม่ใช่ ฉลองยี่สิบห้าพุทธศตวรรษเฉยเฉย คนไม่รู้ก็ค่อนข้าง

*อิวเมอริสต์(นามแฝง), "บันทึก" ลลนา ๒๑๑(ตุลาคม ๒๕๒๔) : ๒๘.

กันใหญ่ นี้กว่าเพิ่งมา ที่แท้กำลังจะไป ส่วนประเภทไมรุเรื่องจับเอา
แต่คำहरुฐมาไซ้ ก็มีจำพวก "รอบปีที่๒๕ศตวรรษ"บ้าง "ปีกิ่งศตวรรษ"
บ้าง "ปี๒๕ศตวรรษ"บ้าง "ครบรอบปีที่ ๒๕ แห่งพุทธศตวรรษ"บ้าง
"ปี ๒๕ แห่งศตวรรษ"บ้าง "กิ่งพุทธศตวรรษ"บ้าง ส่วนที่ไซ้ว่า "ปี
แห่งศตวรรษที่ ๒๕" หรือ"อันเป็นพุทธศตวรรษที่ ๒๕" หรือ"ตรงกับ
พุทธศตวรรษที่ ๒๕"นั้นก็ถูก เพราะปีนี้ก็เป็ปีหนึ่งในจำนวนร้อยปีของ
พุทธศตวรรษที่ ๒๕ แต่ถ้าจะไซ้ว่า ปีที่ร้อยแห่งพุทธศตวรรษที่ ๒๕ หรือ
"อันเป็นปลายพุทธศตวรรษที่ ๒๕" หรือ"ตรงกับ ปลายพุทธศตวรรษที่
๒๕" จะมีไ้กว่าหรือ? ถ้ารู้

จากตัวอย่างการใช้คำนิคและการทักท้วงของอิวเมอริสต์ จะเห็นว่าอิวเมอริสต์
พยายามอธิบายให้ผู้ใช้คำนิคนั้น ๆ ไ้เข้าใจความหมายของคำที่ไซ้ และไ้ชี้แจงให้เข้าใจ
ว่าไซ้อย่างไรจึงจะถูกตอง

นอกจากนี้ ปัจจุบันมีผู้ใช้คำ "สลากกินรวบ" อย่างนิค ๆ คือไซ้ในความหมายว่า
"การแทงเลขท้ายสลากกินแบ่ง" ซึ่งที่จริงความหมายที่แท้จริงของคำ ๆ นี้ไม่ใช่เช่นนี้เลย
อิวเมอริสต์ไ้อธิบายความหมายของคำ "สลากกินรวบ" ว่า

ในยุคสลากกินแบ่งนี้ไ้ไ้ยีนคำว่าหวยไ้ไ้ยีนขึ้นมามีอีก คือที่เรียกว่า
สลากกินรวบนั้น(แต่คำสลากกินรวบเป็นคำไ้ยีนที่แปรความหมายไปเมื่อ
ไม่กี่ปีมานี้เอง คำไ้ยีนแปลว่าสลากที่จำหน่ายแก่ผู้ถือ เพื่อรับสิ่งของ
เป็นรางวัลในการเสี่ยงโชค โดยผู้จำหน่ายรวบเงินค่าสลากไว้ทั้งหมด
ก็เป็อย่างเอานาฬิกาที่ไ้ยีนไ้ยีนหรือปากกาหมึกที่ไ้ยีนไ้ยีน มาขาย
โดยวิธีจับสลากนั้นแหละ ไ้ยีนว่าสลากกินรวบสนิท ในความว่า
รวบสตาจค์ไป ให้ของไว้แก่ผู้ถือสลาก แต่ความหมายใหม่กลายเป็น
แทงเลขท้ายของรางวัลที่หนึ่งของสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยไม่จำกัดจำนวน

เงินที่แพง ผู้ถูกก็ได้เงินถ้าเจ้ามือไม่โกง...เรียกสลากกินรวม
หรือที่จริง สลากกินแล้วยังถูกรวม เอาอาการรวมไปให้แก่โปสิท
เสี่ย) ๑

ฮิวเมอริสต์ได้อธิบายว่า การใช้คำ "สลากกินรวม" อย่างผิดความหมายเค็มนี้
"ใช้กันมาเห็นจะไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี ผมก็นั่งทักไปทั่วทั้งไป ว่ามันผิดมันผิด แต่มันก็เสี่ยง
นกเสี่ยงกา ก็ใช้กันผิดผิดเรื่อยมา ผมก็คาดคิดว่าคงเป็นชัยชนะของสื่อมวลชนอีกคำหนึ่ง
เป็นแน่" ๒

การใช้ฮิวเมอริสต์คาดคะเนว่าน่าจะเป็นชัยชนะของสื่อมวลชนในการใช้คำผิด
ความหมายก็เพราะปัจจุบันมีคำหลายคำที่พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ที่ทางราชการ
ประกาศให้เป็นบรรทัดฐานทางการ เขียนสะกดคำของภาษาไทยยอมรับคำที่ใช้กันอย่าง
ผิด ๆ ให้เป็นคำที่ใช้ได้ในภาษา เพราะถือว่า "ผิดกันมาแพร่หลายซึ่มซุบและซึ่มทราบ
เค็มที่แล้ว ก็เลยยอมรับว่าถือเป็นถูก" ๓ ค้วยเหตุนี้การใช้คำ "สลากกินรวม" อย่าง
ผิด ๆ นี้ ต่อไปก็อาจจะเป็นที่ยอมรับให้ใช้ได้โดยไม่ถือว่าผิดก็ได้ ซึ่งการกระทำเช่นนี้
ของคณะกรรมการราชบัณฑิตยสถานนับว่าไม่ถูกต้อง และฮิวเมอริสต์ก็ทักท้วงไว้เป็น
อย่างมาก เพราะถือว่าไม่ใช่เป็นการสร้างสรรค์หรือรักษาความถูกต้องของภาษา
นอกจากจะทักท้วงคำเหล่านี้แล้ว ฮิวเมอริสต์ยังท้วงการใช้คำ "พุนรอน"
ว่าที่จริงควรจะเป็น "พุนรอง" มากกว่า ดังปรากฏในตัวอย่างดังนี้

๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "ห่วยซ่า" ฮิวเมอริสต์ในอารมณณ์ หน้า ๓๘๘.

๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "ว่าแล้ว" ลลนา ๒๔๕ (มีนาคม ๒๕๒๖) : ๒๗.

๓"ก็เท่านั้นเอง" ลลนา ๒๔๖ (มีนาคม ๒๕๒๖) : ๒๘.

--และมีคนอุทธรณ์ให้ทุนรองเป็นทรัพย์สินบ้าง--ชอบกล น่าจะเป็น ทุนรองก็ไม่ยกเป็น ในพจนานุกรมก็ยังงี้ แล้วแปลว่า ทุนแยกออกไป แยกยังงมงมไม่เห็น...

จากตัวอย่างแสดงว่าชีวเมอริสต์ไม่เห็นด้วยกับพจนานุกรมมา และกับผู้ที่ใช้คำ "ทุนรอง" กล่าวคือชีวเมอริสต์มีความเห็นว่าที่ถูกต้อง ควรจะต้องใช้ว่า "ทุนรอง" คือเป็นเงินทุนที่ให้สำรองไว้ไปก่อน

อนึ่ง ชิวเมอริสต์ท้วงการใช้คำสรรพนาม "ท่าน" ที่ใช้กันอย่างฟุ่มเฟือย โดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรดานักจักรายการวิทยุทั้งหลาย ชิวเมอริสต์ได้กล่าวทักท้วงถึงเสียสรีไว้ดังนี้
 ผมว่าผมเป็นผู้ฟังหรือท่านผู้ฟังนี้แหละดีที่สุดแล้ว เพราะผู้พูดไม่ว่า ทางวิทยุหรือโทรทัศน์ จะต้องนับถือผมขนาดเจ้าคุณเทียวละ ผมจะได้ ยินชั้นกันว่า ท่านผู้ฟังที่เคารพนับถืออย่างสูง...กระผมจะกราบเรียน ท่านผู้ฟังต่อไปว่า---^๒

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงว่าชีวเมอริสต์มีความเห็นว่าไม่ควรใช้ "ท่าน" อย่าง พร่ำเพรื่อ เวลาเรียกผู้ฟัง ก็ไม่ต้องใช้ "ท่าน" นวนั้น

นอกจากนี้ ชิวเมอริสต์ท้วงการใช้คำ "เอ๊ย" กับบุคคลที่เป็นเพศชาย ดังนี้
 เจ้าอีศรี !

อิสรา อมันตกุล พี่เอ๊ยของนักเขียนกลุ่มหนุ่ม... [ใบปลิว
 ชายหนังสือ]

▶▶ อ้าว ! คุณอีศรีของผมกลายเป็นเจ้าไปเสียตั้งแต่
 เมื่อไหร่ละนี่ ? --สำเร็จด้วยการผ่าตัดหรือการแต่งตัวเป็นกระเทย

^๑อบ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ท้วงที่ใช้ผิดด้วยวิธีล้อแหลม หน้า ๓๓๗.

^๒ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "บันทึก" ลลนา ๑๖๓(ตุลาคม ๒๕๒๒) : ๒๘.

ร้างกันละ? -- เขาเถอะถึงจะยอมรับกันว่า 'พี่เอ้อย' เป็นเพศรวม คือใช้เรียกได้ทั้งผู้หญิงผู้ชาย เพราะมารังเกียดคำว่า 'อ้าย' กันเสียว่า เป็นคำแสดงฐานะคำ แต่นั่นเป็นการนิยมหรือไม่นิยมกัน ขึ้นมาที่หลังตะหาก อาจเป็นก๊วยเข้าใจผิดก็ได้-- คำที่ถูกต้องและใช้กันมาบรมโบราณนั้น คือ 'พี่เอ้อย' แปลว่าพี่สาวคนหัวปี- 'พี่อ' แปลว่าพี่สาวคนรอง 'พี่อ้าย' แปลว่าพี่ชายคนหัวปี - 'พี่ย' แปลว่า 'พี่ชายคนรอง' - - เหมือนอย่างคำว่า 'บุตร' ซึ่งกระจาย คำตามไวยากรณ์จะแสดงเพศเป็นชายหรือหญิงก็ได้ แล้วแต่ความจะบัง เช่น นางสาวไทยบุตรนายนั้นนางนี้ คำบุตรก็เป็นเพศหญิง ยอมรับกันเช่นนั้นก็เพื่อสะดวกในการเขียนการพูดเท่านั้นเอง ที่ถูกแล้ว 'บุตร' ก็ต้องใช้สำหรับลูกชาย - 'บุตรี' ใช้สำหรับลูกหญิง --- เพราะฉะนั้นเพื่อความถูกต้องต้องแก้ คุณอิศราจึงน่าจะเป็น "พี่อ้าย" เสียใหญ่--มากกว่าที่จะเป็น 'พี่เอ้อย' ใหญ่ - - ๑

จากตัวอย่าง แสดงว่าชีวเมอริสต์พยายามที่จะให้ผู้อื่นใช้คำที่ถูกต้อง แม้คำบางคำจะอนุโลมให้ใช้แทนกันได้ ถ้าสามารถใช้ให้ถูกต้องได้ ก็ควรจะหลีกเลี่ยง จะได้ทำให้ความหมายของคำถูกต้องยิ่งขึ้น

นอกจากนี้มีผู้ใช้คำ "บำเหน็จ" แทนคำ "ค่าเหน็จ" ชิวเมอริสต์ก็โต้ท้วงไว้ พร้อมทั้งอธิบายความหมายของคำทั้งสองไว้อย่างละเอียดดังนี้

อ่านหนังสือข่าวฉบับหนึ่งความว่า "ปัจจุบัน ราคาทองคำที่วางสูงนั้น สูงถึงบาทละสองพันแปดร้อยบาทสำหรับทองคำแท่ง และทองคำรูปพรรณ ไม่รวมค่าบำเหน็จบาทละสองพันเจ็ดร้อยแปดสิบเก้า" ผมก็รำคาญที่เด็กนักเรียนแก่เคยรู้มาว่า บำเหน็จนั้นแปลว่ารางวัลหรือค่าความชอบ

พิเศษ แล้วแกก็จะสงสัยว่าการทำทองให้เป็นทองรูปพรรณคือทำให้เป็นเครื่องประดับหรือเครื่องใช้ นั้นจะเป็นความชอบพิเศษอะไร ถึงจะต้องให้บำเหน็จ มันเป็นอาชีพแท้แท้เท่านั้นเอง ผมจึงเลยขอแก้สงสัยของหลานหลานชั้นอนุบาลชั้นประถมว่า เก๊จ แปลว่าเครื่องประดับงามหรือแก้วประดับ แผลงเป็นกำเหน็จ แปลว่าค่าจ้างทำให้เป็นเครื่องประดับ ค่าจ้างทำให้เป็นทองรูปพรรณ ค่าบำเหน็จจึงใช้ไม่ได้ในกรณีนี้ แต่ใช้ว่าค่ากำเหน็จ(นะหนุนะ) ”

ในตัวอย่างนี้ทั้งการใช้คำผิดด้วยน้ำเสียงที่แฝงการตาดหนี เพราะใช้คำผิดแล้วอาจทำให้เก๊จ ๆ หรือเยาวชนไทยสงสัยหรือเข้าใจผิดได้

คำกริยาที่ใช้กับ "โจงกระเบน" ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่าควรจะใช้ "นุ่ง" เมื่อมีผู้ใช้กริยา "สวม" ฮิวเมอริสต์ก็แสดงความเห็นคัดค้าน ใต้แก

วิถถการแท้ !

สมัยนี้ก็ไม่ใช่นุ่งเมื่อ ๕๐ หรือ ๑๐๐ ปีที่แล้วที่สตรีไทยยังสวมโจงกระเบน... [คอลัมน์ 'สุภาพสตรี' ในสุกัลป์คำศัพท์ ๒ พกค. ๕๗]

▶ ▶ เขาทำยังงัยกันครับ ผมอยากเห็นจัง คงจะทำได้จริงรูปเหมือนอย่างกางเกงกระมังนะครับ ถึงได้สวมเข้าไปได้ ผมอายุเพียง ๕๔ ปีเคยเห็นอย่างมากเพียงนุ่งโจงกระเบน ยังไม่เคยเห็นที่พิสดารไปกว่านี้ ๒

๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "ล่อแหลมอีกแล้ว" ลลนา(กันยายน ๒๕๒๒) : ๒๖.

๒อบ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ทั้งที่ใช้ผิดด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๑๕๑.

ชีวเมอริสต์ทั้งการใช้คำ "เปิด" ในกรณีที่มีผู้ใช้ในสำนวน "เปิดหลังคา" ว่าเป็นการใช้คำผิด เพราะทำให้ไต่ความหมายที่ไม่ตรงกับที่ต้องการ ดังปรากฏในข้อความต่อไปนี้

แล้วกัน !

...คู่แรกของมวยรอบรุ่นนี้ในวันเปิดหลังคาระหว่างชู้ชัยกับ ประยูทศ ก็ยอมรับรองความจริงซ่อนน้ออยู่แล้ว... [เรื่อง ' คณะกรรมการเวทีราชดำเนินจัดมวยรอบรุ่นมิกเกิลเวท' ในคอลัมน์ กีฬาของเสรีภาพ ๑๕ กภพ. ๕๔]

▶▶ อ้าว! จุดสำคัญสร้างเสียเกือบล้มตาย จะไปเปิดมันเสียแล้ว! (เป็นเรื่องใช้คำ เปิด เกินหน้าที่ไป ทำถนนใหม่-เปิดถนน สร้างตึกใหม่-เปิดตึก ขยายสะพานเสร็จ-เปิดสะพาน ปรับปรุงโรงหนังเรียบร้อย-เปิดโรงภาพยนตร์ ที่นี้สร้างหลังคาคลุมเวทีราชดำเนิน-เปิดหลังคา!)

ในการหักท้วงการใช้คำผิดในตัวอย่างนี้ เห็นได้ว่าชีวเมอริสต์ใช้ภาษาเสียศิลปะอย่างให้อารมณ์ขันค้ายในข้อความที่ว่า "จุดสำคัญสร้างเสียเกือบล้มตาย จะไปเปิดมันเสียแล้ว"

นอกจากนี้ ชิวเมอริสต์ยังท้วงการใช้คำ "โต" ในกรณีที่มีผู้พูดเพียงคนเดียว
ดังนี้

เขามีสำรองไว้ให้ออกเหลือเพื่อ-ไม่เอามาใช้

พระองค์จุลาโต^๑เรื่องพุทธกับคริสต์เผด็จรอน [บรรทัดหัวข่าว
ในเพลินจิตต์รายวัน ๒๒ มนค. ๕๖]

▶▶ พระองค์ท่านทรงค่าน-แย้ง-ตอบ-ต้าน-กับใครเข้า
ละครับ? ผมเห็นพระองค์ท่านทรงแสดงปาฐกถาเรื่อง ' คนไทย

^๑เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๔.

ในต่างประเทศพูดถึงพุทธศาสนาอย่างไร ที่พุทธสมาคมอยู่แต่
พระองค์เดียว -- หรือว่าคำกริยาในภาษาไทยอัครคัมภีร์
พูดอยู่นั้นเดียวในลักษณะเล่าให้ฟังก็ใช้ 'โต้' เหมือนกัน? *

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ท้วงการใช้คำนี้ด้วยภาษาเสียยี่สิบซึ่งฮิวเมอริสต์ถนัด
ตัวอย่างต่อไปเป็นการท้วงการใช้คำ "ชาวเสียง" ดังนี้

ฟังเป็นลูกผสมดี ?

ชาวเสียง เลื่อนนายก [บรรทัดหัวข่าว ในหนังสือพิมพ์หลาย
ฉบับ]

▶ ▶ แปลว่า "เอาเสียงเลือกนายกมาล้างน้ำให้สะอาด
โดยวิธีเอามือคน" หรือจะแปลว่า "ยี่สิบเสียง" กันแน่? (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๔๘๓ มีคำแปลไว้ดังนี้ "ชาว-เอามือคนล้างของให้ทั่วเมื่อเวลาล้างน้ำ, ทางเหนือใช้ว่ายี่สิบ) และถ้าไม่แปลอย่างนั้น ก็ทำไมจะต้องไปทับศัพท์ภาษาฝรั่งที่เขียน sound แล้วยังซ้ำศัพท์ว่าเสียงเข้าไปให้อีก? ใช้ "หยิ่งเสียง" อย่างอื่นหลายฉบับที่ใช้อยู่ ก็รัดกุมถูกความหมายครบสมบูรณ์ดี ^๒

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์แสดงความเห็นว่าควรใช้ "หยิ่งเสียง" มากกว่าที่จะใช้ "ชาวเสียง" ซึ่งฮิวเมอริสต์เห็นว่าเป็นการทับศัพท์คำภาษาอังกฤษแล้ว ยั้่นำคำแปลภาษาอังกฤษนั้นมาแปลเป็นคำไทยอีก

อนึ่ง การใช้คำกริยาที่เกี่ยวข้องกับเรือ ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่าน่าจะใช้ "ลงเรือ" ไม่ใช่ "ขึ้นเรือ" ถ้าเกี่ยวข้องกับรถจึงจะใช้ว่า "ขึ้นรถ" และ "ลงรถ"

* เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๐๖-๗.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๗๒.

โดยให้เหตุผลว่า

การจะเดินทางเคลื่อนที่ไปโดยทางเรือ ตอนเริ่มจะเดินทางก็ต้องทำกิจกรรมนำตัวไปสู่เรือ กิจกรรมอย่างนี้เขาเรียกว่า "ลงเรือ" คือลงสู่เรือ และเมื่อถึงที่หมาย สิ้นสุดการเดินทาง เราก็นำตัวให้พ้นจากพาหนะเรือสู่บนบก กิจกรรมอย่างนี้เขาเรียกว่า "ขึ้นเรือ" คือขึ้นจากเรือ...

ทำไมเขาจึงใช้ว่า ลงเรือ ก็เพราะว่าเรือมันอยู่ในน้ำ และน้ำย่อมอยู่ต่ำกว่าฝั่ง จะไปสู่เรือต้องก้าวจากฝั่งที่สูงกว่า ลงไปสู่เรือซึ่งอยู่ต่ำกว่า เรือมันจะมีรูปร่างใหญ่โตมโหฬารเพียงไร มันก็ต้องลอยอยู่บนผิวน้ำซึ่งอยู่ต่ำกว่าฝั่ง...ก็ต้องเรียกว่าลงเรือ อย่าไปใช้ขึ้นเรือซึ่งเท่ากับยอมให้เรือลอยน้ำโดยผิวน้ำสูงกว่าฝั่ง...

ถ้าเป็นรถละก็ ถึงจะใช้ขึ้นรถ เพราะรถมันอยู่สูงกว่าพื้นถนน ตอนสิ้นสุดการเดินทางก็ใช้ลงรถ *

นอกจากนี้ชีวเมอริสต์ยังท้วงการใช้คำที่ให้ความหมายขัดแย้งกัน เช่นกรณีที่มีผู้นำว่า "ซิลโว" มาใช้กับ "หนึ่งนัด" ชิวเมอริสต์ได้ท้วงไว้ดังนี้
เห็นยาว?

...เมื่อรถเจ้าหน้าที่ไปถึง นายไฟฟ้าส่องดูในป่าข้างทาง ก็พบเหล่าร้ายยืนหลบอยู่ ๒-๓ คน ทันใดนั้นเอง คนร้ายก็ซิลโว ไล่เจ้าหน้าที่ก่อนหนึ่งนัด เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงกระจายกำลังออกยึดบริเวณป่าละเมาะเป็นที่กำบัง ... [ข่าว ' ยิงโจรปล้นรถเที่ยวพระบาท ' ในพิมพ์ไทย ๑๗ กภพ. ๕๔]

*ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "บันทึก" ลลนา ๑๕๕ (เมษายน ๒๕๒๔) : ๒๒-๓.

▶▶ ผู้ร้าย ๒-๓ คนยิงพร้อมกัน โหงออกนัคเดียว ?
(ซัดไว้นะมีปืนก็กระบอกก็ยิงพร้อมกันครับ) °

คำ "ทูลเกล้าฯ" "น้อมเกล้าฯ" ก็มักจะมีผู้ใช้ผิด เมื่อมีผู้ใช้ผิด ชาวเมอริสต์
ก็หักท้วง กังตัวอย่าง

ราชาศัพท์แปรปรวน !

รมต.มหาดไทยเข้าเฝ้าทูลเกล้าถวายข้างคูบารมีในวัน
ราชาภิเษก-ทราบว่าเป็นวันที่ ๕ เดือนนี้ - รมต.มหาดไทยนายหนึ่ง
พร้อมด้วย-ส.ส.บุรีรัมย์ คณะกรรมการจังหวัดและเจ้าของช่าง
งาาม จะได้เข้าเฝ้าทูลเกล้าถวายข้างคูบารมีที่คึกเค็ลือกไว้แล้ว
นั้น... [หัวข่าวและเนื้อข่าว ประชาชน ๓ พกค. ๕๓]

▶▶ ก็พอไหว ! เพราะคณะกรรมการจังหวัดนั้นคงมี
หลายคน ช่วยกันกับ ส.ส. และ ร.ม.ต. คนละไม้คนละมือคงพอ
จะยกข้างขึ้นเทินบนเกล้าเพื่อถวายได้ ถ้าลำพังท่าน ร.ม.ต.
คนเดียว ก็จำเป็นต้องเพียงแต่น้อมเกล้าถวาย ๒

ในตัวอย่างนี้ ชาวเมอริสต์ท้วงการใช้คำ "ทูลเกล้า" อย่างผิด ๆ และได้ให้
คำที่ถูกต้อง หรือที่ควรใช้ในที่นั้นไว้อันได้แก่คำ "น้อมเกล้า" ข้อที่น่าสังเกตคือ
ชาวเมอริสต์ไม่ได้อธิบายวิธีการเลือกใช้คำ "ทูลเกล้า" และ "น้อมเกล้า" ว่าเป็นอย่างไร
นอกจากนี้ มีผู้ใช้ "ถวายบังคม" แทน "ถวายคำนับ" ชาวเมอริสต์ก็ได้หักท้วงพร้อม
ทั้งให้คำอธิบายไว้ด้วยว่า

°อบ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ผิดด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๕๕.

๒ เรืองเดียวกัน, หน้า ๑๖.

เหมือนกันเมื่อไหร่เล่า !

ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม ถวายบังคมแก่พระราช
อนุสาวรีย์ [ข้อความอธิบายใต้ภาพท่านผู้หญิงละเอียดกำลังถอนสายบัว
 ในสุคส์ปาคท์ ๒ พกค. ๕๗]

▶▶ ท่านดอนสายบัวยังงั้น เขาเรียกว่าถวายคำนับตะหาก
 ละตุ้ม ถวายบังคมนี่ต้องไหว้หรือกราบเท่านั้นแหละ °

อนึ่ง นักหนังสือพิมพ์ชอบนำคำ "ปล้นสะคม" ไปใช้กันบ่อย ๆ และใช้อย่างผิด ๆ
 ฮิวเมอริสต์ได้กล่าวไว้ว่า

ปล้นสะคม... เป็นคำที่ผมทักท้วงเพื่อนมาหลายครั้งจนเบื่อจี้จี้ไปเอง
 เพราะผมไม่สามารถจะหาคำอะไรมาแทนให้ได้

ตามชนบทมักปลูกเรือนใต้ถุนสูงเพื่อหนีน้ำและอาศัยใต้ถุนเป็นที่เก็บ
 สมภาระ พื้นกระดานก็มักจะไม้ทค ห่างเป็นร่อง ผู้จะมาขโมยก็มี
 วิธีหนึ่งที่จะทำได้อย่างไม่เอิกเกริก คือจุกยาขึ้นที่ใต้ถุน ควันยา
 ลอกร่องขึ้นไปปรมผู้อยู่ข้างบนจนหลับ หรือถ้าหลับอยู่แล้วก็หลับสนิทไม่
 ใคยินเสียง ยิ่งงี้ก็เรียกได้ว่า ปล้นสะคม แต่ในกรุงลอนท่ายจักรยาน
 ยนต์ไปด้วยกันเพียงสองคน ถึงหน้าร้านทองก็จอก คนซ้อนท้ายก็เข้า
 ไปเอาปืนพกโป้งโป้ง กวาดสายสร้อยแหวนใส่ถุง แล้ววิ่งมาซ้อนท้าย
 ชับหนีไป ยิ่งงี้เพื่อนเราใช้ 'ปล้นสะคม' ในข่าวหนังสือพิมพ์ ผมก็
 ท้วงว่าใช้คำนั้นมันผิด เพราะปล้นก็ต้องสามคนขึ้นไป สะคมก็ต้อง
 จุกยารมให้หลับเสียก่อน ครั้นเพื่อนย้อนถามว่ายังงั้นจะให้ใช้คำว่า
 อะไรละ ผมก็บอกไม่ถูก หาคำให้ไม่ได้ เพื่อนก็ใช้ ปล้นสะคม
 เรื่อยไป

° เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๕๒.

พอเปิดพจนานุกรมสองห้าชั้น ก็พบว่า ปล้น ท่านก็นิยามว่า คุณพวก
สามคนขึ้นไปชิงทรัพย์... ส่วนสะคม ก็นิยามว่า ขโมยโดยวางยาให้
หลับ และว่าไซ้เข้าตุ๊กกับ ปล้น เป็น ปล้นสะคม

โล่งใจไป คือท่านยอมรับว่าที่ไซ้ปล้นสะคมโดยไม่ได้สะคมรมยา
เลยชกนิกนั้น เป็นคำไซ้ได้ เพราะได้ไซ้ยั้งกันแพร่หลายจนขึ้น
เป็นที่เข้าใจกันทั่วไป *

ชีวเมอริสต์เสียดสีคณะกรรมการแห่งราชบัณฑิตยสถานว่าไม่เห็นแก่ความถูกต้อง
ของภาษา เพราะยอมรับคำผิดว่าเป็นคำที่ไซ้ได้ โดยอ้างความแพร่หลายของการใช้
คำผิดนั้นเป็นเกณฑ์ในการตัดสินว่าเป็นคำที่ไซ้ได้หรือไม่

นอกจากนี้ ชิวเมอริสต์ยังห่วงเรื่องการใช้คำ "สุสี" ซึ่งโดยมากจะใช้กันอย่าง
ผิด ๆ ดังนี้

ก็ 'สุสี' นั้นใจ ไม่ใช่ชัยชนะของสื่อสารมวลชนหรือ สุสี
เคิมมีความหมายได้เพียงว่า เกี่ยวข้อง เท่านั้น แต่เสียงอักษรสูง
อยู่ติดกันสองพยางค์ สุสีสูงสิง ยังงี้มันก็เพราะก็ คำที่บอกว่า
ฝีมือใกล้เคียงพอพอกันนั้น มีอยู่ว่า ตุ๊ก ฟังมันบู๊ดู้อ ไม่ถูกหู สุค่า
สุสีไม่ได้ แล้วคำสุสีนี้ฟังดูก็ออกจะเป็นกิริยาเข้าไปใกล้ซิกกัน ก็
ฝีมือใกล้ซิก เราจะใช้ฝีมือสุสีกันไม่ได้หรือ เพราะคินะ เอาเลย
เอาเลย

.....
ที่นี้ก็ใช้สุสีในความหมายว่า ตุ๊กหรือใกล้เคียงเรื่อยมา สักหกปีได้
ไม่ถึงสิบปี ท่านก็ยอมรับบรรจุความหมายของสุสีว่า นอกจากจะแปล
ว่า เกี่ยวข้อง แล้ว ก็ให้เพิ่มเติมลงไปว่า ไล่เลีย พอพอกัน

*ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "ว่าแล้ว" ลลนา ๒๔๕ (มีนาคม ๒๕๒๖) : ๒๗.

ท่านองเดียวกันกับดูก็ได้ *

จากข้อความข้างต้น แสดงให้เห็นชัดว่าชีวเมอริสต์มีความเห็นว่า หากต้องการ
จะใช้คำให้มีความหมายว่ามีฝีมือได้เสียกัน พอ ๆ กัน ต้องใช้ว่ามีฝีมือดูก็กัน ไม่ใช่
ดูก็กันอย่างที่มักจะใช้กันอย่างผิด ๆ

คำว่า "ยกเค้า" ก็มักจะมีผู้นำไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง ชิวเมอริสต์ได้หักท้วงการ
ใช้คำ ๆ นี้ผิด ดังปรากฏในข้อความต่อไปนี้

อย่าไปใส่ความผู้เคราะห์ร้ายถูกขโมยยังงั้นซี

คัดลอกกันหน้าต่าง ยกเค้าไปหมิ่นเศษ [หัวข่าวสยามรัฐ ๒๓
กพ. ๕๗]

▶▶ หัวข่าวบอกว่านายวิเชียรแจ่งสารวัตรบางรักว่า
ถูกคนร้ายจับหน้าต่างชนเงินสดไปหมิ่นบาท กับเครื่องทองเครื่องใช้
เสื้อผ้ารวมราคาอีกหมื่นบาท -- ไม่เห็นตรงไหนบอกว่า นาย
วิเชียรเพิ่งเสร็จจากเล่นการพนันมาหรือกำลังเล่นการพนัน หรือ
เตรียมจะไปเล่นการพนันเลยสักแห่ง--แล้วเงินหมื่นนั้นกลายเป็น
เค้าคือเงินทุนสำหรับเล่นการพนันไค้ยังงั้น ๒

ในตัวอย่างนี้ ชิวเมอริสต์ท้วงการใช้คำผิด แล้วยังอธิบายความหมายที่ถูกต้อง
เอาไว้ ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ในเรื่องภาษาเพิ่มขึ้น

อนึ่ง ชิวเมอริสต์ได้ท้วงผู้ใช้คำ "อนาทร" แทนคำที่ถูกต้องว่า "อาทร" ดังนี้
เพื่อเห็นแก่ความถูกต้องเท่านั้นเอง-
อย่าหาว่าเบ่งเลยครับ

* เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๖.

๒อบ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ผิดควยวิธีล่อแหลม หน้า ๑๓๗.

...กรรมกรสามล้อชาวอีสานเหล่านี้ ส่วนมากเป็นผู้ที่มีไร่นาหรือวัวควายพอที่จะยังชีพได้ โดยไม่ต้องอนาทรเท่าไคนัก
...[' สิ่งละอันพันละน้อย ' ในเคลลีเมต์ ๑๔ มถย. ๕๖]

▶▶ อาหาร แปลว่า ความเอาใจใส่ -- ที่นี้เอาอุปสรรค อ บอกความปฏิเสธหรือตรงกันข้ามใส่เข้าข้างหน้า แต่เป็นคำตั้งคั่นด้วยสระจึงใช้ อน เป็น อนาทร แปลว่าไม่เอาใจใส่ -- ฉะนั้น ไม่ต้องอนาทร ก็แปลว่า ไม่ต้องไม่เอาใจใส่ -- ปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ เลยดบล้างหายไป-เหมือนดบลดเป็น บวก - จึงกลายเป็นต้องเอาใจใส่ -- รวมความเข้าก็แปลได้ว่า...ส่วนมากเป็นผู้ที่มีไร่นาสาโทหรือวัวควายพอที่จะยังชีพได้ โดยต้องเอาใจใส่...ซึ่งคงไม่ตรงกับความประสงค์ที่จะให้ผมเข้าใจแต่เดิมนั้นมัง ? -- ใช้อย่างนี้ ผมจะบอกให้คือ โดยไม่ต้องอาหารเท่าไคนัก ถึงจะตรงกับความตั้งใจที่จะให้ผมเข้าใจ

ฮิวเมอริสต์ไคท์หวังผู้ใช้คำ "ล้วง" แทน "ควัก" อย่างมีอารมณ์ขัน ดังนี้
'ควัก' กับ 'ล้วง'

...เขาทั้งสองเป็นผู้ก่อการ(ของงานฉุมพิน) และได้รับเพียงฟรีแชนท์เท่านั้น ทั้งในการใช้จ่ายบางประการ เมื่อเบิกทาง...ผู้เก็บเงิน...ไม่สะดวก ก็จำเป็นต้องล้วงกระเป๋าตนเองสำรองไป--- [ข่าว 'งานฉุมพินไทย-ฝรั่ง' ใจข้อกัน ' ในหลักเมือง ๑๖ พย. ๕๓]

▶▶ ก็แล้วพ่อคุณ อย่าริอ่านเกี่ยวแก่กระเป๋าคนอื่น เขาได้ละเป็นที่ ถึงแม้ควักกระเป๋ากับล้วงกระเป๋าจะเป็น

กิริยาที่ส่วร็จผลอย่างเดียวกัน แต่เขาก็นิยมแยกความหมายกัน โดยถือเจ้าของกระเป๋าเป็นเกณฑ์^๑

จากตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่า "ควักกระเป๋าตนเอง" เป็นการใช้ภาษาที่ถูกต้อง และ "ล้วงกระเป๋าตนเอง" แม้จะไม่ผิด แต่ก็ไม่สมควรใช้ นอกจากนี้ฮิวเมอริสต์ยังท้วงการใช้คำ "โยน" ใน "โยนศรัทธา" ซึ่งทำให้ความหมายของคำผิดไป ดังตัวอย่าง

เคยได้ยินคำ 'โยน' บ่อย เปิดดูความหมายในพจนานุกรมให้ไว้ว่า 'ทิ้งไปให้พ้นตัว' เป็นจำพวกโยนคลอง โยนบ่อ โยนกลางถนน โยนถังขยะทำนองนั้น แต่ที่ใ้ใช้กันในความหมายอื่นมีอีก เช่น "โยนลูกเข้าซาฟายอเนนา" ในข่าวแข่งขันฟุตบอลกับอินโดนีเซีย "โยนเข้าเข้าลิ้นปี่น้ำเงินอย่างจัง" ในข่าวชกมวย "โยนปืนอยู่ครึ่งปี" ในเรื่องชีวิตประวัติคอนดุกเกนต์เป็นพลทหาร "โยนความผิดให้เสมียนต้องรับบาป" ในข่าวยักษ์อกในกระทรงหนึ่ง "โยนกลองให้อธิบตี" ข่าวในกระทรงหนึ่ง

ที่นี้ได้อ่านบทความเมื่อวานขึ้นนี้มีว่า "คนจีนควรจะต้องโยนศรัทธา และความยึดเหนี่ยวในทฤษฎีและลัทธิไปให้หมด เพื่อปลดปล่อยจิตใจของตนให้เป็นเสรี"

โยนจึงไม่เพียงแต่ "ทิ้งไปให้พ้นตัว" และสิ่งที่ทิ้งก็ไม่จำต้องจับถือไว้ด้วย^๒

จากคำหักท้วงข้างต้น เห็นได้ชัดเจนว่าฮิวเมอริสต์ไม่เห็นด้วยที่จะใช้ว่า "โยนศรัทธา"

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๓๐.

^๒ ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "อัตถานัตถะ" ลลนา ๑๖๕ (พฤศจิกายน ๒๕๒๒) : ๒๕.

หรือเมื่อพบว่า มีผู้ใช้ภาษาไทยทางวิทยุโทรทัศน์อย่างผิด ๆ ชาวเมอริสก็โต้ท้วง
เช่นเดียวกัน ดังตัวอย่าง

วิทยุโทรทัศน์ครับ
รับเสด็จก็พอแล้ว
ไม่ต้องคอนรับเสด็จ
แสดงหน้าที่นั่งก็พอแล้ว
ไม่ต้องแสดงหน้าพระที่นั่ง °

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการทักท้วงการใช้คำราชาศัพท์อย่างผิด ๆ

หรือชาวเมอริสท้วงเรื่องการใช้สันธานผิด ดังนี้

บุพบทหรือสันธาน ?

นายกไปเยี่ยมเรือนจำบางขวางและบางปู [หัวข่าวธรรมมา
ชิปดีย์ ๑๓ มถย. ๕๓]

▶▶ อ้อ ! เพิ่งได้ความรู้ทางภูมิศาสตร์เกี่ยวนี้เองว่า

ที่บางปูก็มีเรือนจำกะเขาเหมือนกัน ๒

ในตัวอย่างนี้ ใช้สันธานผิด ทำให้ความหมายผิดไปด้วย ชาวเมอริสจึงโต้ท้วง

นอกจากนี้ นักหนังสือพิมพ์มักใช้คำ "โศก" ในที่ ๆ ควรจะใช้ว่า "โศก"

ชาวเมอริสก็โต้ท้วงการใช้คำสับสนกันดังกล่าวนี้นี้ ดังนี้

หัวข่าวหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งมีว่า "สาม ตร. โศกปล้น กวาดเป็น
พ.ต.ต.กูเหือก ตายหนึ่ง ตามจับได้อีกหนึ่ง"

° "บันทึก" ลลนา ๒๑๑ (ตุลาคม ๒๕๒๔) : ๒๘.

๒อบ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ผิดด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๑๘.

โศก กับ โทศ เป็นคำระคับเสียงเดียวกัน... โศก แปลว่า โง่,
เขลา โทศแปลว่า ชั่ว, ร้าย...

ผลสำรวจทั้งสามนั้น ในข่าวก็ได้ประเมินประมาณไว้แล้วว่า
เป็นคำรวจชั่ว และการกระทำก็ดูร้าย ไม่มีใจกรุณา ไม่ได้บอก
ลักษณะไว้ว่าโง่เขลาหรือทำด้วยความเบาปัญญา

เพราะฉะนั้นจึงน่าจะใช้หัวข่าวว่า "สาม คร. โศก" จะเข้าท่ากว่า
กระมังครับ *

นอกจากนี้ ชิวเมอริสต์ยังห่วงการใช้คำที่ทำให้เกิดความหมายกำกวม เช่น
ที่อยู่ของคุณศัพท์

วางระเบียบการส่งลงโทษข้าราชการใหม่ [บรรทัดหัวข่าว
ของสยามรัฐ ๒๔ สหค. ๕๕]

▶▶ อ้าว ! แล้วข้าราชการเก่าละ ? ๒

ในตัวอย่างนี้ ชิวเมอริสต์คงห่วงการวางตำแหน่งคำคุณศัพท์ผิดที่ ทำให้ความหมาย
กำกวม แทนที่จะได้ความหมายว่า วางระเบียบใหม่ กลับได้ความหมายว่า วางระเบียบ
ลงโทษข้าราชการใหม่

ตัวอย่างการห่วงการใช้คำขยายผิดที่ยังมีอีก เช่น
ความหนา !

...ได้จัดพิมพ์รวมเป็นเล่มเกี่ยวจบบริบูรณ์อีกเป็นครั้งที่สอง
เพื่อต้อนรับศักราชใหม่ซึ่งมีความหนาถึง ๓๐ ยก... [แจ้งความ

*ชิวเมอริสต์(นามแฝง), "บันทึก" ลลนา ๒๐๖(กรกฎาคม ๒๕๒๔) : ๒๒.

๒๐๖ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ที่วงที่ใช้ผิดด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๖๐.

ในปิยะมิตรรายสัปดาห์ ประจำ ๑ มกร. ๕๓]

▶▶ โอ้โฮ ! ศักราขใหม่^๑นี้ มันช่างหนาจริงนะ !

ในตัวอย่างนี้ คำขยายที่ว่ามีความหนา ๓๐ ยกควรจะวางไว้หลัง "จบบริบูรณ์" ไม่ใช่วางไว้หลังคำ "ศักราขใหม่" อันมีผลทำให้ความหมายผิด จนกระทั่งฮิวเมอริสต์ได้นำมาล้อเลียน

อีกตัวอย่างหนึ่ง ได้แก่

คุณหมอมขไปเห็นป้ายที่ปั๊ม^๒แห่งหนึ่งริมถนนเพชรเกษมว่า

ที่นี้มีน้ำล้างรด

ทุกชนิด

คุณหมอเล่าว่าไม่กล้าเข้าไปติดต่อกับล้างรด เพราะเชื่อว่าจะต้องเสียเวลาต่อตามถามราคากันหลายนาที่ว่า น้ำบาดาล น้ำบ่อ น้ำคลอง น้ำโคลน น้ำครำ และน้ำอะไรอีกบ้างก็ไม่รู้ อัตราค่าล้างชนิดไหนเท่าไร แกมีทุกชนิดเสียด้วยซี ซึ่งแกอาจจะมีไปถึงน้ำค่าง น้ำแข็ง น้ำหอม น้ำดอกไม้เทศก็ได้ ใครจะไปรู้ของแก ๒

จากตัวอย่าง ผู้เขียนข้อความประกาศนั้นต้องการสื่อความหมายว่าสามารถล้างรดได้ทุกชนิด แต่เมื่อใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้อง ทำให้ได้ความหมายว่า มีน้ำทุกชนิด อนึ่ง ฮิวเมอริสต์ไม่เห็นด้วยกับบรรดาสื่อมวลชนที่นิยมเอาคำขยายกริยามาไว้หลังคำกริยา เช่น

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๑.

^๒ ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "บันทึก" ลลนา ๒๐๘ (มิถุนายน ๒๕๒๔) : ๓๑.

...คำใช้ในธุรกิจการส่งสินค้าออกไปขายต่างประเทศนั้น
ก็พัฒนาเปลี่ยนแปลงปรับปรุงให้รัดกุม กินความครบถ้วนโดย
ประหยัดคัคค่าให้น้อยลง การส่งสินค้าออก ก็ตัดและสับเปลี่ยน
ตำแหน่งคำเป็น การส่งออก ข้าว ผู้ส่งสินค้าออกก็เป็นผู้ส่งออก ข้าว
แล้วแต่ว่าส่งสินค้าอะไรออก ก็เอาสินค้านั้นไว้หลังคำว่า ส่งออก
เช่น ส่งออก น้ำตาล ส่งออก มันสำปะหลัง ส่งออก เสื้อผ้าสำเร็จรูป
ส่งออก เครื่องหนัง นี่พวกส่งออกด้วยกันนี้ ก็มารวมกันตั้งชมรม
ขึ้น เรียกชื่อว่า ชมรมผู้ส่งออก ไทย อ้าว ! เอาไทยเป็นสินค้าออก
ไปเสียแล้ว ! ๑

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ากรวางตำแหน่งคำขยายที่ไม่เหมาะสม ก็สามารถ
ทำให้ความหมายผิดไปจากที่ต้องการได้

อนึ่ง นอกจากจะทักท้วงเรื่องการใช้คำผิดความหมายแล้ว ฮิวเมอริสต์ยังท้วง
การใช้คำฟุ่มเฟือยอีกด้วย เช่น

คำฟุ่มเฟือย ?

สาวบุญเรือนผู้อัครวินิมาศกรรมตัวเองด้วยการผูกคอตายตาม
ข่าววันนี้ [คำอธิบายภาพของพิมพ์ไทย ๙ มรค. ๕๕]

▶▶ ขอชมเชยว่ารอบคอบก็ ทั้งที่มีอัคร ซึ่งแปลว่าตนเอง
ประกอบอยู่ข้างหน้าอย่างชัดเจนแล้ว ก็ยังจุดสำห้เอาคำว่าตัวเอง
กำกับเข้าไว้ข้างหลังอีก เห็นจะเกรงว่าจะไปทำ 'อัคร' วินิมาศ
กรรมเอาคนอื่นเข้า ! ๒

๑ "แปลกแปลก" ลลนา ๒๓๖ (ตุลาคม ๒๕๒๕) : ๔๑-๒.

๒ ออบ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ท้วงที่ใช้ผิดด้วยวิธีด้อแหลม หน้า ๖๕.

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสค์มีความเห็นว่า เมื่อใช้คำ "อัครวินิมาตกรรม" แล้ว
ไม่จำเป็นต้องมี "หัวเอง" ข้างท้าย ก็ได้ความหมายสมบูรณ์อยู่แล้ว

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

คุณศัพท์ที่เกินจำเป็น !

ตามฆ่าอศิตคำรวจิงทรพย์สด [บรรทัดหัวข่าว ข่าวภาพ
๑๒ พจย. ๕๘]

▶▶ พู๊ดถึง ! มันก็ต้องแน่เหลือเกิน ที่จะชิงทั้งสี่ก็ต้อง
เลือกชิงแต่ทรพย์สด เพราะทรพย์เชื่อนิคที่ชิงแล้วเซ็นชื่อไว้ให้
บอกว่าต้นเคื่อนค้อยมารับทรพย์ที่ชิงไค้นั้น คงไม่มีใครค้อยอยาก
จะชิง *

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสค์มีความเห็นว่า ใช้ "ชิงทรพย์" ก็เพียงพอแล้ว ไม่
จำเป็นต้องใช้ว่า "ชิงทรพย์สด"

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ความรู้ใหม่ !

พระราชินีทรงเมาคลื่นในทะเล [หัวข่าวในประชาชิปไตย
๑๑ พจย. ๕๘]

▶▶ เลยทำให้เรารู้ว่า คลื่นบนบก ก็เคยมีผู้เมากัน
เหมือนกัน ! ๒

จากตัวอย่างข้างต้น ฮิวเมอริสค์มีความเห็นว่า "เมาคลื่น" ก็สามารถสื่อความ

* เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๕-๒๖.

๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๕.

หมายไ้สมบูรณ์แล้ว ไม่จำเป็นต้องมีข้อความขยายว่า "ในทะเล" ค่อย่างท้ายแต่อย่างใด
ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

สพายสองชนิด !

ส่งสพายลับเข้าไทย [พาคหัว ประชามิตร ๑๐ มรค. ๕๔]

▶▶ ขึ้นส่งสพายโจ่งแจ้งเข้ามาก็เชื่อเต็มที่ ! ๑

ในที่นี้ฮิวเมอริสต์ใช้ภาษาเสียดสีคณะบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ประชามิตรที่พาคหัว
ข่าวโดยใช้คำขยายพุ่มเฟือย ทำให้ตีความได้ว่ามีสพายอยู่สองชนิดด้วยกันคือ สพายลับ
กับสพายโจ่งแจ้ง ทั้ง ๆ ที่ตามความหมายที่แท้จริงและถูกต้อง คำ "สพาย" ก็แปลว่า
"สายลับ" อยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องใช้คำ "ลับ" ข้างท้ายคำ "สพาย" แต่อย่างใด
ตัวอย่างการใช้คำพุ่มเฟือยในทำนองเดียวกัน เช่น

ความรู้ใหม่ !

หญิงชราถูกเผาทั้งเป็นในเพลิง [พาคหัว ชาวเหนือ ๑๑
มรค. ๕๒]

▶▶ ได้ความรู้ใหม่ว่า ถูกเผาในน้ำก็ได้ ถูกเผาในดิน
ก็ได้ ถูกเผาในลมก็ได้ ! จึงต้องย้ำให้ชัดว่าถูกเผาในอะไรแน่ ! ๒

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่า "ถูกเผา" ก็บ่งความหมายชัดเจนอยู่แล้ว
ว่า ถูกไฟเผา จึงไม่จำเป็นต้องใช้ว่า "ถูกเผาในเพลิง" เพราะเป็นการใช้คำพุ่มเฟือย
โดยเปล่าประโยชน์

หรือในกรณีที่มีผู้ใช้คำขยาย "อีก" เกินต้องการ ฮิวเมอริสต์ก็ได้หักท้วงไว้ ดังนี้

๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๑.

๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕.

แปด ?

ในที่สุดฉบับเดือนมีนาคมของเรา ก็ไ้มาอยู่ในมือของคุณอีก---

[โทมัสโรง ใน กะดิ่งทอง มีนาคม ๕๗]

▶ ▶ อ้าว ! ฉบับเดือนมีนาคมของคุณออกมาหนึ่งแล้ว
งั้นรีบรับ ?

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสตีท้วงที่การใช้คำ "อีก" เพราะทำให้ได้ความหมายผิดไปจากความเป็นจริง กล่าวคือ จะทำให้ได้ความหมายว่า กะดิ่งทองฉบับเดือนมีนาคมมี ๒ ฉบับ และฉบับที่กำลังกล่าวถึงเป็นฉบับที่สอง ทั้ง ๆ ที่ตามความเป็นจริง กะดิ่งทองฉบับเดือนมีนาคมมีเพียงฉบับเดียวเท่านั้น

ตัวอย่างต่อไป ไ้แก่

ตายไ้อีก !

หัวหน้าโจรก็กัใหญ่ประจวบศิริพันธ์ ถูกตามล่าด้วยอีก [พากหวั
ธาวไทย ๒๖ ธวค. ๕๓]

▶ ▶ อ้อ ! คับซีพกันไ้คนละมากกว่าหนึ่งหนหรือไ้ ?
หรือว่าหัวหน้าโจรมี ' เก้าชีวิต ' เหมือนแมว ?^๒

ในตัวอย่างนี้ ไม่ต้องมีคำว่า "อีก" ท้าย "คับซีพ" เพราะมีแล้วทำให้เข้าใจผิดว่าหัวหน้าโจรนั้นเคยถูกคับซีพมาแล้ว และในคราวนี้ถูกคับซีพซ้ำเข้าอีกหนหนึ่ง

ตัวอย่างสุดท้าย เป็นตัวอย่างที่ไ้ใช้ "เคย" ผิด ไ้แก่

ไ้ยากรณ์ไทย

...คนที่ท่านซังในวันนี้เคยเป็นมิตรไ้ของท่านในวันข้างหน้า
มีถมไป [คอด้มัน ' ความใจท่าน ' ของ ' สัจจารายวัน ' ๒๕ มนค. ๕๒]

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๓๘.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๗.

▶▶ เคย ในอดีต เคยเห็น แต่เคยในอนาคต ยังไม่เคยเห็น !^๑

ในตัวอย่างนี้ คำว่า "เคย" เป็นคำที่บ่งความหมายในอดีต แต่เมื่อนำมาใช้ ประกอบข้อความที่มีความหมายบ่งอนาคต ทำให้ใจความขัดกัน อันที่จริงน่าจะใช้คำว่า "อาจจะ" มากกว่า

จากตัวอย่างต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่าชีวเมอริสต์มีกลวิธีการใช้ภาษา ในการหักท้วงการใช้คำผิดของผู้อื่นหลายวิธี บางครั้งก็หักท้วงด้วยการอธิบายความถูกผิด อย่างตรงไปตรงมา บางครั้งก็หักท้วงโดยใช้ภาษาเสียดสีประชดประชัน ที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งก็คือ คำหักท้วงของชีวเมอริสต์เป็นไปอย่างมีเหตุมีผล ไม่ใช่หักท้วงด้วยอารมณ์ หรือหักท้วงเพื่อความสนุกสนานแต่อย่างใด บางครั้งก็ระบุไว้อย่างแจ่มชัดเลยว่า ท้วง เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่เยาวชน จะได้ไม่ใช้ภาษาไทยอย่างผิด ๆ จึงนับว่าการหักท้วง การใช้คำผิดดังกล่าวนี้ เป็นการกระทำที่น่ายกย่องมาก

อนึ่ง แม้ในระยะหลัง ๆ ชิวเมอริสต์ก็ยังคงท้วงเรื่องการใช้คำไทยผิดเหมือน สมัยเมื่อก่อน แต่น่าสังเกตว่าระยะหลัง ไม่ได้ระบุว่าคำผิดนั้นมาจากเรื่องอะไร ใคร เป็นผู้เขียน เป็นแต่เพียงหักท้วงลอย ๆ เท่านั้น ดังที่ชีวเมอริสต์เล่าเรื่องนี้ไว้ใน ลลนา ดังนี้

ผมมีธุระที่จะต้องอ่านหนังสือพิมพ์ทุกฉบับเพื่อประกอบงานในหน้าที่ ของผม ก็เจอการสะกดการันต์ผิดผิด ใช้คำไม่ตรงความหมายของ ประโยค อะไรต่ออะไรบอกพร่องผิดพลาดด้วยประการต่างต่างมากมาย ก็ปวดตาปวดหัวปวดคั่นคอแล้วก็ปวดท้อง เพื่อนซึ่งไม่ได้เป็นหมอฟัง อาการที่ผมเล่าให้ฟัง ก็บอกว่าเป็นโรคจิตจำพวกที่เกินहार่อยไปอีกหนึ่ง เป็นจำพวกพิเศษเฉพาะผมคนเดียวเรียกว่าบ้าเป็นส่วนตัว

ไหนไหนก็เป็นโรคจิตแล้ว ผมก็ตั้ง ' ขบวนการกำจัดสะกดการันต์

^๑เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕-๖.

ฉีกฉีก' ขึ้น หวังจะได้ใครมาร่วมเป็นเพื่อนโรคจิตด้วยกันสักคนสองคน
ก็ไม่มีใครเอาด้วยเลย ถึงจะมีคนเดียวโดดเดี่ยว ผมก็ปฏิบัติตามตาม
อุดมคติของผมไปเรื่อยเรื่อย พอไปเขียนดีหรือหักท้วงใครว่าสะกดผิด
ใช้พลาถยังไง โดยระบุชื่อเขาลงไปด้วย ก็เป็นการก่อผู้ชังหน้า
ก่อศัตรูตลอดจนก่อผู้ที่อยากตีกลางคืนที่ละคนทีละคน จนพอเห็นว่ามากพอ
จะเดินถนนไม่ไค้แล้ว ก็หยุดเสียที เลิกล้มชบวนการซึ่งล่อแหลมต่อ
อันตราย เปลี่ยนเป็นหักท้วงลอยลอยโดยไม่กล่าวระบุชื่อใครอยู่ในบัดนี้^๑

ข้อเขียนของชีวเมอริสต์ที่หักท้วงการใช้คำผิดของผู้อื่น ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของ
นักอ่าน ได้แก่ คอลัมน์ "ล่อแหลม" ในหนังสือพิมพ์สยามสมัยรายสัปดาห์ และคอลัมน์
"ไป-ปรี" ในหนังสือพิมพ์สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ นอกจากนี้ ในระยะหลังยังได้เขียน
หักท้วงการใช้คำผิดในลลนาอีกด้วย

การหักท้วงการใช้คำผิดของชีวเมอริสต์ บางครั้งมีผลทำให้ชีวเมอริสต์ถูกคุกคาม
แต่เขาก็ไม่หวั่นต่อภัยอันตรายใด ๆ ทั้งสิ้น และยังคงดำเนินการหักท้วงต่อไปตามอุดมการ
ของเขาเช่นเดิม นับว่าเป็นการกระทำที่เสี่ยงต่ออันตรายไม่น้อย แต่เพราะเห็นแก่
ประโยชน์ที่มีต่อส่วนรวม ชิวเมอริสต์จึงไม่ยอมเลิกการกระทำดังกล่าว เพียงแต่ใน
ระยะหลัง ไม่ไ้ระบุแหล่งข้อมูลของคำผิดทั้งหลายที่นำมากล่าวถึงเท่านั้น

๔.๒ การใช้สำนวน การเล่นสำนวน และการหักท้วงการใช้สำนวนผิด

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยขอแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ ดังนี้คือ

๔.๒.๑ การใช้สำนวน

๔.๒.๒ การเล่นสำนวน

๔.๒.๓ การหักท้วงการใช้สำนวนผิด

^๑ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "เรื่องเป็นยั้ง" ลลนา ๒๒๗(มิถุนายน ๒๕๒๕) : ๓๗๑.

๔.๒.๑ การใช้สำนวน

ชีวเมอริสคตินิยมใช้สำนวนในงานเขียน มีทั้งการใช้สำนวนเดิม สำนวนที่
 คัดแปลงมาจากสำนวนเดิม และสำนวนที่ชีวเมอริสคติกสร้างขึ้นใหม่ เพื่อให้ชัดเจน
 ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอแบ่งเป็นหัวข้อย่อย ๆ ดังนี้

๔.๒.๑.๑ การใช้สำนวนเดิม

๔.๒.๑.๒ การใช้สำนวนที่คัดแปลงจากสำนวนเดิม

๔.๒.๑.๓ การใช้สำนวนที่สร้างขึ้นใหม่

๔.๒.๑.๑ การใช้สำนวนเดิม การใช้สำนวนประเภทนี้เป็นการนำเอาสำนวนที่คน
 ทั่วไปรู้จักกันคืออยู่แล้วมาใช้ในงานเขียน ตัวอย่างของสำนวนประเภทนี้ ได้แก่

...ผมตามดูว่าจะต้องใช้เวลาเท่าไรในการเดินทางจากแคมป์
 ไปยังห้างกลุ่มที่วานั้น พรานเป็นแกบบอกว่าสองชั่วโมง ผมบอกว่า
 อย่าไปทำถึง โน่นเลย ชีวิตของผมเต็มไปด้วยกิจกรรมนั่งกับนอนเป็นเนื้อ
เป็นหนังเป็นลำเป็นสัน ส่วนยืนกับเดินมีประกอบบ้างเล็กน้อย พอไม่ให้
 เสียที่ที่เกิดมาเท่านั้น ถ้าผมจะต้องเดินไปสองชั่วโมงหรืออาจจะมาก
 กว่านั้น...ผมก็ต้องนอนไปสี่วัน *

ในตัวอย่างนี้ ชิวเมอริสคตใช้สำนวน "เป็นเนื้อเป็นหนัง" และ "เป็นลำเป็นสัน"
 ซึ่งเป็นสำนวนไทยที่ใ้กันมาแต่เดิม ทั้งสองสำนวนมีความหมายว่า เป็นสิ่งสำคัญ หรือ
 เป็นหลัก

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ท่านลุกขึ้นยืนหน้าใส่ด้วยแก้วที่มีรูปผู้หญิงไปติดอยู่ คิมน้ำหมกแก้ว
 แล้วยกเพ่งดูรูปนั้นอยู่ครู่หนึ่ง โดยตั้งปัญหาถามตัวเองว่า เขาจะมา

*ชีวเมอริสคต(นามแฝง), หัตถ์คีส์ัญจร หน้า ๓๒๒.

ปลุกใจกันหาหอกอะไรในขณะกินน้ำ ๑

ในตัวอย่างนี้ใช้สำนวนว่า "หาหอกอะไร" ซึ่งเป็นสำนวนที่มีมาแต่เดิม ใช้กันในภาษาพูด

ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

ผู้ชายจำเป็นจะต้องแต่งงานกับผู้หญิงสวยสวยหรือ? -- ไม่ใช่ปัญหาโลกแตก เพราะโลกไม่คิดจะแตกเพียงเพราะปัญหาเท่านั้น แต่ก็ไม่ธรรมดาสามัญค้ำจุนจนเป็นปัญหากล้วยกล้วย ไม่ว่าจะกล้วยหอมกล้วยไข่หรือกล้วยแขก ๒

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้สำนวน "กล้วยกล้วย" ซึ่งเป็นสำนวนที่ใช้กันมาแต่เดิม มีความหมายว่า "ง่าย ๆ"

อนึ่ง มีบางสำนวนที่ฮิวเมอริสต์ใช้ตามสำนวนเดิม แต่ปัจจุบันเป็นสำนวนที่ถูกตัดให้สิ้นลงด้วยการตัดคำบางคำทิ้ง ได้แก่

เปิดหน้าต่างบ้านแม่น้ำ มองออกไปดูรู้สึกว่ายู่กึ่งกลางระหว่างดินกับฟ้า กวาดตามองไปเห็นภูมิภาพที่น่าสนใจด้วยไม่เคยเห็น การมองจากยี่นอยู่บนยอดเขาหรือขึ้นอยู่บนยอดไม้ในป่าซึ่งสมายะที่คู้ณอยู่นั้น มักมีสิ่งเกาะกะขวางอยู่ในคลองสายตา มองไปไม่เห็นที่ราบโดยถนัดซักเจน ๓

๑ ฮิวเมอริสต์ (นามแฝง), "หมาป่ากับลูกแกะ" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๑๑๒.

๒ ศัสตราวุฒาจารย์ฮิวเมอริสต์ Pen. Con. D.D. "แซกสาธิบาย" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๓๐ (๘ สิงหาคม ๒๔๔๘) : ๘.

๓ ออบ ไชยวสุ (แปล), "ธิดาเจ้าราชบุตร" นิยายรักในราชสำนักฝ่ายใน เล่ม ๑ หน้า ๑๔๖.

ปัจจุบันเราไม่ใช้ว่า "คลองสายตา" แต่ใช้กันสั้น ๆ ว่า "สายตา" เท่านั้น เมื่อพิจารณาแล้ว ผู้วิจัยคิดว่าส่วนแรกน่าจะเป็น "คลองสายตา" มากกว่า เพราะให้ความหมายที่แจ่มแจ้งกว่า

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

...และข้าพเจ้าเองก็เชื่อว่า จะรับปากสู้สี่สู้ห้าไม่ดูหน้าดูหลังหามีได้ ข้าพเจ้าย่อมจะเลือกช่วยเหลือแต่เฉพาะที่เป็นความถูกต้องตามท่านองคคองยุติธรรมและชนบประเพณีนิยมเท่านั้น *

ปัจจุบัน เราใช้กันว่า "ตามท่านองคคองธรรม" ในที่นี้ชีวเมอริสต์ใช้ส่วนว่า "ตามท่านองคคองยุติธรรม" ผู้วิจัยเข้าใจว่าส่วนที่ชีวเมอริสต์นำมาใช้ในที่นี้ น่าจะเป็นส่วนที่ถูกต้องมากกว่า เพราะมีความหมายแจ่มแจ้งชัดเจนกว่าส่วนที่เราใช้กันในปัจจุบัน

นอกจากนี้ มีอยู่ตัวอย่างหนึ่งที่ชีวเมอริสต์ใช้คำต่างไปจากที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันนี้ และเมื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วน ผู้วิจัยเข้าใจว่า ส่วนของชีวเมอริสต์ที่จะกล่าวถึงในตัวอย่างต่อไปนี้น่าจะเป็นส่วนดั้งเดิมก่อนที่จะมีการนำมาดัดแปลงเป็นส่วนที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน เพราะมีจำนวนคำ ๘ คำตามแบบสำนวนไทยทั่ว ๆ ไป และมีสัมผัสคล้องจองกัน ตัวอย่างสำนวนดังกล่าวนี้ ได้แก่

ในสมัยก่อน "พจนานุกรม" นี้ประกาศใช้ ผมก็ทักท้วงด้วยวิธี "ล่อแหลม" แต่เฉพาะถ้อยคำสำนวนที่ผิดที่พลาดที่ไม่ค่อยเป็นภาษาที่ฟังเข้าใจได้เป็น สองงามสามแ่ง ^๒

* "พระองค์เจ้าสุนาถวิสมิตรา" นิยายรักในราชสำนักฝ่ายใน เล่ม ๓ หน้า ๒๒.

^๒ ออบ ไชยสุ, "....บอกเล่า" ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ผิดด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๓.

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ใช้สำนวน "สองง่ามสามแ่ง" แต่ปัจจุบันเราใช้กันว่า "สองแ่งสองง่าม" ทั้งสองสำนวนมีความหมายว่า ตีความได้หลายนัย และโดยมากมักจะ มีนัยว่าเป็นถ้อยคำหรือสำนวนที่ไม่ค่อยสุภาพ

อนึ่ง สำนวนที่คนทั่วไปใช้ว่า "เอาใจออกห่าง" ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่าเป็นที่ถูกต้อง ควรจะเป็น "เอาใจออกหาก" เพราะเป็นการเอาใจออกต่างหาก ไม่รวมใจกัน ถึง ตัวอย่างที่ฮิวเมอริสต์นำมาใช้ในงานเขียนของตนว่า

ที่จริงผมก็มีโรคประจำตัวอยู่อย่างหนึ่ง คือเข้าขวาของผม ถ้าหากว่ามันมีใจ มันก็เอาใจออกหาก ถ้ามันเป็นกรรมกร มันก็หยุดงาน ถ้ามันเป็นกรรมกร มันก็ขาดประชุมตลอดปี ผมงอ มันก็ไม่ยอมงอ...^๑

การใช้สำนวนแต่ดั้งเดิมที่ปัจจุบันคัดแปลงให้สั้นลง เป็นการใช้ภาษาที่เป็นคุณประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่คนรุ่นหลัง เพราะทำให้ทราบว่า สำนวนที่เราใช้กันอยู่ในปัจจุบัน คัดแปลงมาจากสำนวนดั้งเดิมว่าอะไร และสามารถทำให้เข้าใจความหมายได้กระจ่างแจ่มแจ้งมากขึ้น เพราะสำนวนดั้งเดิมจะมีความหมายชัดเจนมากกว่า นอกจากนี้ การใช้สำนวนไทยที่คุ้นเคยกัน เข้าใจความหมายกันก็อยู่แล้วช่วยให้สามารถสื่อความหมายในงานเขียนได้ง่าย ไม่ต้องเสียเวลาอธิบายความหมายกันอย่างยืดยาวแต่อย่างใด

๔.๒.๑.๒ การใช้สำนวนที่คัดแปลงจากสำนวนเดิม ประเภทนี้เป็นการนำสำนวนเดิมมาคัดแปลงเสียใหม่ ซึ่งมีอยู่ ๓ ลักษณะคือ

๔.๒.๑.๒.๑ คัดแปลงสำนวนเดิมด้วยการเพิ่มคำหรือข้อความเข้าไป

๔.๒.๑.๒.๒ คัดแปลงสำนวนเดิมด้วยการตัดคำให้สั้นลง

๔.๒.๑.๒.๓ คัดแปลงสำนวนเดิมด้วยการเปลี่ยนคำบางคำเสียใหม่

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "ออลละ โปกรีคะ" สลดนา ๑๑๓(กันยายน ๒๕๒๐) : ๑๓.

๔.๒.๑.๒.๑ ก็เปลี่ยนแปลงส่วนนเกมด้วยการเพิ่มคำหรือข้อความเข้าไป ประเภทนี้ฮิวเมอริสต์
ได้เพิ่มคำเข้าไปในส่วนนเกม มีอยู่ ๓ ลักษณะคือ

๔.๒.๑.๒.๑.๑ เพิ่มคำหรือข้อความต่อท้ายส่วนนเกม

๔.๒.๑.๒.๑.๒ เพิ่มคำหรือข้อความตรงกลางส่วนนเกม

๔.๒.๑.๒.๑.๓ เพิ่มคำหรือข้อความทั้งตรงกลางและส่วนท้ายส่วนนเกม

๔.๒.๑.๒.๑.๑ เพิ่มคำหรือข้อความต่อท้ายส่วนนเกม ตัวอย่างประเภทนี้ ได้แก่
ถ้ามีใครยกเหยียดชูเชิญให้กิน ก็จะยอมกินอยู่กล้วยเคี้ยวคือ กล้วย
บวชชี เพราะสีข้าวสะอาดทำให้นึกถึงสิ่งบริสุทธิ์ ไม่มีมลทินแปดเป็น
เก้าเปราะ ๑

ส่วนนเกมคือ "แปดเป็น" แต่ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ต่อส่วนนเกมด้วย
ข้อความ "เก้าเปราะ" อันเป็นการเล่นคำ คือเล่นคำ เก้า-แปด และ เปราะ-เป็น
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ผมเขียนธรรมชาติวิทยา ให้เป็นหมอนูส่งไปอีกคนหนึ่งไม่ได้ เพราะ
ไม่สามารถจะบอกได้ว่าหอยเม่นมันมีอะไรจำเป็นอะไรของมัน ถึงจะ
ตั้งหน้าตั้งตาตั้งชนแต่จะมาที่คนให้หักคา ถ้าไม่ใช่ไปเหยียบมันเข้า ๒

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์เติมข้อความ "ตั้งชน" เข้าไปในส่วนนเกม "ตั้งหน้า
ตั้งตา" เป็นส่วนนเกมใหม่ "ตั้งหน้าตั้งตาตั้งชน" ทำให้ได้ส่วนที่เหมาะสมสอดคล้องกับ
กิริยาอาการของหอยเม่น

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "วิชาไม่น่ารู้เรื่องกล้วย" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๔๔.

๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), หัสคคีส์ฉุจร หน้า ๔๗๖.

ที่นี้ดูที่เป็นลึกลับกับพันนั้น ถ้าฝ่ายที่เป็นพันเกิดพันหักหมด ชีวิตครอบครัว ก็กลายเป็นลึกลับเหงือก ชักจะหย่อนความเข้มแข็งลงไปหน่อย ต่อเมื่อไทรไปใส่พันเสียใหม่ นั่นแหละชีวิตครอบครัว ถึงจะชิงชังขึ้น เป็นลึกลับพันปลอม *

โดยทั่วไป เราเปรียบเทียบชีวิตครอบครัวโดยเฉพาะอย่างยิ่งชีวิตคู่ของสามี-ภรรยา ว่าเหมือนลึกลับพัน เพราะย่อมจะต้องมีปากมีเสียง มีการกระทบกระทั่งกันหรือชักใจกันบ้างไม่มากก็น้อย ในที่นี้ฮิวเมอริสต์ใช้สำนวน "ลึกลับพันปลอม" เพราะเป็นระยะเวลาที่ฝ่ายหนึ่งมีอายุอยู่ในวัยที่พันแท้หักหมดแล้ว คืออยู่ในวัยชรา และใส่พันปลอม การดัดแปลงสำนวน "ลึกลับพัน" เป็น "ลึกลับพันปลอม" จัดว่าเป็นการดัดแปลงสำนวนให้เข้ากับสภาพความเป็นจริงของตัวละครหรือบุคคลที่กล่าวถึง คือในที่นี้ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่า เมื่อฝ่ายหนึ่งมีอายุสูงและใส่พันปลอม ก็ควรใช้สำนวนดังกล่าวนี้

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

นมพ้ออ่านภาษาฝรั่งไค้ งูปลาดปลาหมาหมาแมวแมว ๒

สำนวนเดิมคือ "งู ๆ ปลา ๆ" ในที่นี้ฮิวเมอริสต์ใช้ว่า "งูปลาดปลาหมาหมาแมวแมว" ซึ่งมีความหมายเหมือนสำนวนเดิมว่า พ้อไค้เล็กน้อย ในที่นี้หมายความว่า พ้ออ่านภาษาฝรั่งไค้บ้าง การเติมข้อความ "หมาหมาแมวแมว" เข้าไปในสำนวนเดิมนั้นนับว่าได้ส่วนสัมพันธ์กันหรือสอดคล้องกับคำเดิมในสำนวน เพราะเดิมใช้คำคู่ คือเป็นคำ ๆ เกี่ยวกันซ้ำกัน คำที่เติมเข้าไปก็มีลักษณะอย่างเดียวกัน

* ออบ ไชยวสุ, "นวกทนต์" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของฮิวเมอริสต์ หน้า ๑๓๕.

๒ ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "วิจารณ์วิจารณ์" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๒

ฉบับที่ ๒๓(๒๓ พฤศจิกายน ๒๔๕๕) : ๓๗.

๔.๒.๑.๒.๑.๒ เพิ่มคำหรือข้อความตรงกลางสำนวนเดิม ตัวอย่างประเภทนี้ ได้แก่ หน้าต่างสี่คานของตุ๋ยามจึงเนื่องแน่นยึดเยียดไปด้วยเขมรที่เบียดเสียด ยึดคอเข้าไปชมฟ้าสสปอร์คของเรา จนทวยนาครเกือบจะตั้งนครกำปงชม มาชุมนุมล้อมตุ๋ยามนั้นหมดแล้ว เราก็แสดงความเป็นห่วงกระสับกระส่าย กันเป็นอันมาก ฉวยวาระหว่างที่สังเวียนเปลี่ยนมือกันพลิกดูนั้น จะมี มือเขมรมือกสักมือหนึ่ง ฤทธิเพิ่มหนวคที่รูปถ่ายในฟ้าสสปอร์คนั้น เล่นแล้วละ ก้อ เราก็จะไม่มีเวลาไปปลุกหนวคให้ขึ้นเหมือนรูปของเราได้ทันก่อนถึง พนมเบ็ญแล้ว ก็เลยเฉยเข้าพนมเบ็ญไม่ได้ ๑

โดยทั่วไปเราใช้สำนวนว่า "มือกมือก" แต่ในถิ่นฮิวเมอริสต์ใช้ว่า "มือเขมรมือก" อาจเป็นเพราะต้องการขยายให้ทราบว่ามือกมือกในที่นี้เป็นมือของชาวเขมร ตัวอย่างอื่น ได้แก่

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า โลกมากที่แรกลากหาย ที่หลังรู้ทีทำ
เข้าแล้ว ยิ่งโลกมากลากยิ่งแยะ ๒

สำนวนเดิมคือ "โลกมากลากหาย" แต่ในถิ่นฮิวเมอริสต์เติม "ที่แรก" เข้าไปตรงกลางสำนวนเดิม ทำให้เป็นสำนวนใหม่ ในที่นี้เป็นการเล่นสำนวนเดิมนั้นเอง ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ผมเดินเข้าไปซำซำผ่านหลังคัวที่หนึ่งที่สองที่สามแล้วก็สี่
จะหาใครมองดูที่หัวผมรู้ความประสงค์ของผมซำคนไม่มี ไม่มี
ใครเชิญให้หนึ่ง ไม่รู้ว่าผมเข้าไปเดินหาพระแสงหอกอะไร ๓

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), หัตถ์ก็สัตถุจร หน้า ๑๐๒.

^๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "หมากกับเงา" นิทานอันเ่สบ นิทานทรรษา หน้า ๒๓.

^๓ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "ความสบายใจที่ยังไม่สมบูรณ์รูป" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์
ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๘๐(๒๕ มีนาคม ๒๔๘๘) : ๒๖.

สำนวนเดิมใช้ว่า "หาหอกอะไร" ฮิวเมอริสต์นำมาดัดแปลงด้วยการเติม "พระแสง" เข้าไปตรงกลาง โดยฮิวเมอริสต์ให้คำอธิบายว่า

เดิมทีเคยมีผู้ชอบพุกหอกหอกกันนัก เป็นคำที่หยาบคาย
 นำเสียวไส้ ผมเป็นผู้ได้รับการชดเชยแล้วด้วยก็จึงทน
 เสียวไส้ไม่ไหว ก็เลยทำคำหอกนี้ให้สละสลวยเป็นพระแสงหอก
 เชน

จะไปโรงเรียนหาพระแสงหอกอะไร...

หรือบางทีฮิวเมอริสต์ก็เพิ่มข้อความลงไปตรงกลางสำนวนเดิมเพื่อให้สื่อความได้
 ชัดแจ่มแจ้งยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

เมื่อพวกพลพรรคของฝ่ายหนึ่งถูกรื้อวกกันมาจะช่วย และอีก
 ฝ่ายหนึ่งไม่มีพวกหรือมีน้อยกว่าก็วิ่งหนีเอาตัวและหัวรอดไป...^๒

สำนวนว่า "เอาตัวรอด" หมายถึงสามารถแก้ไขให้ตนเองรอดพ้นจากอันตรายได้
 ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์เติม "และหัว" เข้าไปในสำนวนเดิม เพราะต้องการสื่อความ
 ว่า ไม่ใช่เอาแต่เฉพาะตัวให้รอดเท่านั้น แต่เอาหัวติดตัวไปได้ นับเป็นการใช้ภาษา
 ที่แสดงอารมณ์ขันอย่างหนึ่ง เพราะตีความสำนวนเดิมด้วยการตีความหมายตรงตามตัวอักษร
 หนึ่ง มีอยู่สำนวนหนึ่งที่ฮิวเมอริสต์เพิ่มคำแล้ว ทำให้สำนวนนั้นมีความทันสมัยมาก
 ขึ้น ดังตัวอย่าง

ผมนั่งหมุนหน้าครึ่งรอบของแกนคอกอยู่อย่างนั้นสักชั่วเคี้ยวหมากฝรั่งจึก^๓

สำนวนเดิมคือ "ชั่วเคี้ยวหมากจึก" เป็นสำนวนเปรียบเทียบให้ทราบว่า เป็นระยะ

^๑ ศีลตรา วิชาจารย์ ฮิวเมอริสต์ Pen. Con. D.D. (นามแฝง), "แซกสาธิบาย" ปีที่ ๕
 ฉบับที่ ๘๓๘ (๕ กันยายน ๒๕๕๕) : ๕๕.

^๒ ฮิวเมอริสต์ (นามแฝง), "ชกกันเพราะความเห็นตรงกัน" ฮิวเมอริสต์คิดเบิ่ง หน้า ๓๖๑.

^๓ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๖๖.

เวลายาวนานเท่าใด ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ก็เปลี่ยนแปลงสำนวนนี้เสียใหม่ว่า "ชั่วเดียวหมากฝรั่งจืด" ทั้งนี้เพื่อให้ทันสมัยขึ้น เพราะปัจจุบันคนไทยไม่นิยมกินหมากกันแล้ว มีก็แต่เดียวหมากฝรั่ง

๔.๒.๑.๒.๑.๓ เพิ่มคำหรือข้อความทั้งตรงกลางและส่วนท้ายสำนวนเดิม ตัวอย่างประเภทนี้ ได้แก่

ยายแหม่มแรงทั้งไม่ไหวเพราะอ้วนและหนังเหนียวคนหนึ่ง
แต่งชุดอาบน้ำไปตั้งแต่ฝั่งเมือง เอาเสื้อคลุมเข้าตัวหนึ่ง
หมวกปีกใหญ่ใบหนึ่ง ก็ลงเรือข้ามฟากเที่ยวเดียวกับเรา
ไปอาบน้ำ เหมือนอย่างเรานั่งผ้าชะม้าผืนหนึ่งห้อยไหล่ผืนหนึ่ง
ลงเรือท่าเตียนข้ามฟากไปอาบน้ำที่วัดแจ้งยั้งนั้นแหละ เสื้อนั้น
แกลคลุมไหล่โอบมาข้างหน้าเอามือรวบไว้กระชับอก ทำยังกะ
อายเสียจะตาย อู๋ หนูอายอะไรท่านองนั้น...ไม่มีใครเค้ามอง
แถมหรือ ยายแหม่มหลายตัวถึงจะทั้งไหว^๑

สำนวนเดิมคือ "ยายแหม่มแรงทั้ง" หมายถึงหญิงที่ร่างกายดูไม่ได้ ไม้่งคงงามอีกแล้ว
ไม่มีความงามใด ๆ เหลืออยู่ ในที่นี้ฮิวเมอริสต์เติมคำหรือข้อความเข้าไปตรงกลางและ
ตรงท้ายสำนวนเดิมเป็น "ยายแหม่มหลายตัวถึงจะทั้งไหว" ซึ่งมีความหมายรุนแรงกว่า
ความหมายของสำนวนเดิมมากที่เกี่ยวข้อง

๔.๒.๑.๒.๒ ก็เปลี่ยนแปลงสำนวนเดิมด้วยการตัดคำให้สั้นลง ตัวอย่างเช่น

...ทั้งทรงปูนบำเหน็จรางวัลข้าวของเงินเป็นอันมาก แต่ทอง
ไม่ได้ปูนด้วย เพราะมันแพงเกินที่จะเอามาแจกเล่นในเวลาทรงโปรด
ใครขึ้นมา^๒

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), หัสคทีสัญจร หน้า ๑๕๓-๔.

^๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "หมาป่ากับลูกแกะ" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๑๑๓-๔.

สำนวนเดิมคือ "ข้าวของเงินทอง" ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ตัดคำว่า "ทอง"
ทิ้ง เพราะมีเหตุผลบางอย่างที่ก่อให้เกิดความหมายในตัวอย่างไว้แล้ว

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

คิดมันน่าจะง่ายต่อไปอีกเข้าไปในคลองโดยที่ไม่เคยเดินทางบก
ไม่รู้จักถนนหนทาง และทั้งผู้เดินทางสวนมาอาจจะสงสัยที่มีเสื้อผ้า
เปียกปนกับอาจจะพบพวกอันธพาลใจร้ายจุกคร่าไปท่ามิคี^๑

สำนวนเดิมคือ "ท่ามิคีมีร้าย" แต่ในที่นี้ฮิวเมอริสต์ใช้เพียง "ท่ามิคี" โดยตัด
ส่วนท้ายออก ข้อที่น่าสังเกตคือ เมื่อตัดส่วนท้ายของสำนวนเดิมออกแล้ว ความหมายของ
สำนวนดังกล่าวนี้ก็กลับชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

บางทีผมก็นึกว่า ทำไมหนอเราถึงไม่มีฤทธิ์อย่างนนทุก
ที่นิ้วบีบให้คุณคนหนึ่งนั่งงอกอเป็นฝักมะขามแก่แล้วทับสองลัมแปะ
ลงสิ้นใจต่อหน้าต่อตาไปเลย^๒

สำนวนเดิมคือ "งอกอองชิง" แต่ฮิวเมอริสต์กลับใช้เพียง "งอกอ" เท่านั้น

๔.๒.๑.๒.๓ ตัดแปลงสำนวนเดิมด้วยการเปลี่ยนคำบางคำเสียใหม่ ประเภทนี้

ฮิวเมอริสต์ตัดแปลงด้วยวิธีการต่าง ๆ ๔ วิธีคือ

๔.๒.๑.๒.๓.๑ เปลี่ยนคำตอนต้นสำนวนเดิม

๔.๒.๑.๒.๓.๒ เปลี่ยนคำตรงกลางสำนวนเดิม

^๑อบ ไชยสุ(แปล), "ละอ-ทาสพระองค์หญิง" นิยายรักในราชสำนักฝ่ายใน

เล่ม ๓ หน้า ๓๓-๔๐

^๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "จะยังใจเสียแล้ว" ฮิวเมอริสต์ในอารมณณ์ หน้า ๔๔๔.

๔.๒.๑.๒.๓.๓ เปลี่ยนคำคอนท้ายสำนวนเดิม

๔.๒.๑.๒.๓.๔ เปลี่ยนคำในสำนวนเดิมให้เหมาะกับสภาพหรือกิจวิทยาการ
ของตัวละคร

๔.๒.๑.๒.๓.๑ เปลี่ยนคำคอนต้นสำนวนเดิม ตัวอย่างประเภทนี้ ได้แก่

หมายความว่าเมื่อเป็นเองก็ปล่อยให้หายเองเท่านั้นเอง ข้อ
สำคัญอย่าเผลอไปตายเข้า ถ้าลงตายแล้วก็เป็นอันไม่มีโอกาสหาย
เหมือนอย่างใคร สองสิบหรือสามสิบคนในจำนวนที่เป็นไข้หวัดใหญ่
สองแสนหรือสามแสนนั้น ที่ปล่อยให้ตัวตายไปก็ทยลงแพ้นั้นมาก
เกินสมควรไม่รู้จักประมาณตน *

ในตัวอย่างนี้ใช้สำนวน "สองสิบหรือสามสิบ" แทนที่จะใช้สำนวนเดิมว่า
"ยี่สิบหรือสามสิบ" นับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงสำนวนที่ทำให้ได้สำนวนใหม่ที่ไม่เคยมี
ใครใช้มาก่อน

การเปลี่ยนแปลงสำนวนด้วยวิธีเปลี่ยนคำคอนต้นสำนวนเดิมพบเพียงตัวอย่าง
เกี้ยวกังที่ไต่กล่าวถึงไปแล้วเท่านั้น

๔.๒.๑.๒.๓.๒ เปลี่ยนคำตรงกลางสำนวนเดิม ตัวอย่างประเภทนี้ ได้แก่

...แต่ใครจะนึกถึงงหรือไม่ได้นึกเลยเราก็ไม่ซัดข้อง เราไม่รู้
เรื่องแล้วจะทนนั่งดูต่อไปหากกรุงเทพฯอะไรกัน(ฟูตโน้ต - กรุงเทพฯ
คือสวรรค์ตามที่ท่านจัดทำขึ้นด้วยวิธีไล่หาบเร่) ๒

สำนวนเดิมใช้กันว่า "หาสวรรค์อะไรกัน" หรือ "หาวิมานอะไรกัน" ในที่นี้
ชีวเมอริสต์เปลี่ยนคำสวรรค์หรือวิมานเป็น "กรุงเทพฯ" ตามเหตุผลที่ได้อธิบายไว้ใน
ตัวอย่างข้างต้น

*ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "หายแล้วครับ" ชีวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๔๓๘.

๒ชีวเมอริสต์(นามแฝง), หัลลก็สัญจร หน้า ๒๑๘.

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

พอขึ้นไปถึงแผ่นดินโคะขนาดเล็กลงของขุนตานยกสอง

ความเหนื่อย...ก็หายเป็นทิ้งทิ้ง^๑

สำนวนเดิมใช้ว่า "หายเป็นปลิดทิ้ง" คือหายหมด ไม่มีเค้าของความเหนื่อยหลงเหลืออยู่ ฮิวเมอริสต์เปลี่ยนคำ "ปลิด" เป็น "ทิ้ง" ทำให้ได้สำนวนใหม่ว่า "หายเป็นทิ้งทิ้ง" ทั้งนี้คงเพื่อกองการเน้นความหมายให้หนักแน่นมากขึ้นว่า ความเหนื่อยหายไปอย่างหมดสิ้นจริงๆ

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่ สำนวน "หาอาวุธค้ำยาวปลายแหลมอะไร" หรือ "หาอาวุธอะไร" หรือ "หาศัสตราวุธอะไร" ซึ่งฮิวเมอริสต์ได้อธิบายที่มาของสำนวนดังกล่าวนี้ไว้ว่ามาจากสำนวนเดิมว่า "หาหอกอะไร" แล้วก็เปลี่ยนแปลงเป็น "หาพระแสงหอกอะไร" แล้ว

ทำให้มนวล โดยไม่ระบุชื่ออาวุธนั้นว่า อาวุธค้ำยาวปลายแหลม
เช่น

จะไปโรงเรียนหาอาวุธค้ำยาวปลายแหลมอะไร

แล้วคุณมันออกจะยาวนุ่มร่ามไม่ค่อยรักคุณ จึงตัดคำเสียใช้ว่า

อาวุธเฉยเฉย เช่น จะไปโรงเรียนหาอาวุธอะไร แล้วก็ทำ

คำนี้ให้หูขึ้นเป็น ศัสตราวุธ เช่น จะไปโรงเรียนหาศัสตราวุธ

อะไร ๒

อนึ่ง มีการเปลี่ยนแปลงคำในสำนวนเดิมอีกวิธีหนึ่งคือ ฮิวเมอริสต์เปลี่ยนจากคำธรรมดา เป็นคำศัพท์ที่มีระดับสูงขึ้น ดังตัวอย่าง

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "กระลุมพู่ขึ้นสมอง" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒๖ (๑๖ ธันวาคม ๒๔๕๕) : ๒๕.

^๒ศัสตราวุธอาจารย์ ฮิวเมอริสต์ Pen. Con. D.D. (นามแฝง), "แซกสาธิบาย" ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๓๔ (๕ กันยายน ๒๔๕๕) : ๕๕.

ระหว่างระยะทางสามร้อยสิบสามกิโลเมตรจากเสียมราฐถึง
พนมเปญนี้ มีค่าที่จะต้องบังคับให้รถหยุดหลายสิบแห่ง แต่
ประมาณไม่ได้ว่าไกลร้อยมากหรือไม่ เพราะตอนที่นั่งหลับอยู่
ก่อนถึงกำแพงซมก็ปรากฏว่ามี --- ไม่นับไม้เนื้บมันละวะ-นับหา
อหิวาต์อะไรไม่เห็นมีประโยชน์ *

สำนวนเดิมใช้ว่า "หาห่าอะไร" ในที่นี้ฮิวเมอร์สต์เปลี่ยนคำ "ห่า" ให้เป็นคำ
ศัพท์ว่า "อหิวาต์" จึงกลายเป็นสำนวนใหม่ว่า "นับหาอหิวาต์อะไร" ซึ่งฟังดูสุภาพขึ้น
แต่ความหมายก็ยังคงเหมือนเดิม

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ของใครข้างมารคามัน โยนโยนไปไว้ทางหนึ่ง เราต้องการ
แค่ของเราซึ่งมันไม่ชนเอาลงไปให้เท่านั้น จนกระทั่งถึงกันบึ้ง
จึงได้พบกระเป๋าสองใบนอนอยู่ด้วยกันยังกะรักกันเสีย
เหลือเกิน ^๒

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอร์สต์เปลี่ยนคำ "แม่" ในสำนวนเดิมเป็นคำศัพท์ว่า "มารคา"
จึงได้สำนวนใหม่ว่า "ข้างมารคามัน"

๔๖๒.๑๖.๒.๓.๓ เปลี่ยนคำสุดท้ายสำนวนเดิม ตัวอย่างประเภทนี้ ได้แก่

...เราสั่งค็อกเทลบ้าง วิสกีบ้างมากินกันให้เห็นศักดิ์ว่า
ไม่ใช่ย่อยย่อยเลยและวางท่าให้เห็นว่า อ๊ะ ไม่ใช่เขมรหรือกะ
จะบอกให้ เป็นไทยที่เกี่ยวละ ส่วนผมนั่นถ้าเฉยเฉยเสียก็เป็นไทย

*ฮิวเมอร์สต์(นามแฝง), หัตถ์คีส์ณูจร หน้า ๑๑๐.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๗.

อยู่ทั้งข้างนอกข้างในเต็มตัวตั้งแต่หัวตลอดก้อย^๑

สำนวนเดิมคือ "หัวจรกเท้า" แต่ในตัวอย่างนี้วิวมเมอริสต์เปลี่ยนใหม่เป็น "หัวตลอดก้อย" เพราะต้องการเล่นคำ หัว-ก้อย ซึ่งทั้งสองคำนี้เราเคยใช้คู่กัน ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ตั้งแต่วันที่ว่าเกือบตายนั้น ผมก็หายวันหายชั่ว โมง โดยอัตโนมัติ เป็นการ เป็นเองหายเองโดยแท้^๒

สำนวนเดิมคือ "หายวันหายคืน" ในที่นี้ต้องการเน้นความหมายว่า หายเร็วมาก จึงใช้สำนวนว่า "หายวันหายชั่ว โมง"

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ท่านที่เป็นผู้หญิง เมื่อกำหนดเดินทางไปเที่ยวไทยแลนด์แล้ว ไม่จำเป็นต้องตระเตรียมเครื่องแต่งตัวไปให้มากชุดนัก เครื่องสำอางก็ไม่ต้องบรรทุกไปให้หนักระวางเครื่องบิน เพราะแฟชั่นการแต่งกายที่แบบกอกนั้นอัปเดตหรือที่จริงอัปเดตคอมินิตของแฟชั่นในนิวยอร์กในลอนดอนและในปารีส^๓

สำนวนเดิมคือ "อัปเดต" แต่ในที่นี้ต้องการเน้นความหมายจึงใช้ว่า "อัปเดตคอมินิต" ข้อที่น่าสังเกตคือ สำนวนดังกล่าวนี้เป็นสำนวนอังกฤษ ไม่ใช่สำนวนไทย ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

นายอำเภอไปซื้อที่กินชานาสุกเสียงปืนใหญ่ไว้ในอำเภอนิลและติดต่อกับชายป่าลาคเขา ซึ่งยังไม่มีใครจับจอง ความประสงค์

^๑เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๖๕.

^๒วิวมเมอริสต์(นามแฝง), "เป็นเองหายเอง" วิวมเมอริสต์ในอารมณณ์ หน้า ๔๒๕.

^๓อบ ไชยวสุ, "นำเที่ยวไทยแลนด์" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของวิวมเมอริสต์

ก็คือจะใช้เป็นที่พักงาน คือไม่ใช่พักร้อนพักฝนพักหนาวหรือพักเมีย แต่เป็นที่สำหรับว่า เมื่อขี้เกียจทำงาน เพราะงานเต็มมือเกินไปแล้ว ก็จะได้ไปพักเสียสักพักหนึ่ง...

สำนวนเดิมคือ "สุกเสียงสังข์" แต่ในตัวอย่างนี้ชีวเมอริสต์นำมาดัดแปลงว่า "สุกเสียงปืนใหญ่" ความหมายของสำนวนนี้ก็คือ เป็นเขตสิ้นสุดความเจริญของในเมือง สำนวนนี้เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยสมัยโบราณ กล่าวคือในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีการยิงปืนใหญ่บอกเวลาเที่ยงในหัวเมือง ใครที่ได้ยินเสียงปืนซึกแจนก็แสดงว่าอยู่ในหัวเมือง ซึ่งโดยมากจะเจริญกว่ากลุ่มที่อยู่ไกลออกไป ดังนั้นใครที่ยังพอได้ยินเสียงปืนก็แสดงว่ายังอยู่ไม่ไกลหัวเมืองมากนัก ถ้าอยู่ไกลจนากสุกเสียงปืนใหญ่ก็แสดงว่าอยู่แถบชานเมืองอะไรทำนองนั้น

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ข้าพเจ้าต้องรีบสาหัสเสียให้เข้าใจ เพราะแ่วแ่วว่าปี่หน้า ทางบ้านเมืองจะห้ามเสียแล้ว แต่คงมีรัฐมนตรีบางเสียงที่ยังเป็น ห่วงวัฒนธรรมสงกรานต์อยู่ อยากจะได้เห็นผู้หญิง เสื้อเปียกแนบหนัง ๒

สำนวนเดิมคือ "เปียกแนบเนื้อ" ในที่นี้ชีวเมอริสต์เปลี่ยนเป็น "เปียกแนบหนัง" นับว่าเป็นการใช้สำนวนที่สอดคล้องกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น เพราะหนังอยู่ชั้นนอกสุด และชุ่มเนื้อเอาไว้

ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

มันเรื่องอะไรของเอ็งวะที่จะต้องยอมเอาเลือดเนื้อน้ำพัก

๑อบ ไชยวสุ, "ออกป่าล่าสัตว์" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของชีวเมอริสต์
หน้า ๒๓-๔.

๒ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "โป-ปรี" ชีวเมอริสต์ในอารมณฺ์ชั้น หน้า ๕๕๘.

น้ำแรงหยาดเหงื่อไปให้ไอ้เจ้าแก่หน้าเลือดมันวันละสิบบาท
เนื้อไม้ไค้เอามาทำลาบ หนังไม้ไค้เอามาทำเกือก ต้องเอา
กระดูกมาทูนกบาลไว้^๑

สำนวนเดิมคือ "เนื้อไม้ไค้กิน หนังไม้ไค้รองนั่ง เอากระดูกแขวนคอ" ในตัวอย่าง
 นี้ฮิวเมอริสต์เปลี่ยนคำในสำนวนเดิมโดยใช้ว่า "เนื้อไม้ไค้เอามาทำลาบ หนังไม้ไค้เอามา
 ทำเกือก ต้องเอากระดูกมาทูนกบาล" ซึ่งความหมายรวม ๆ ก็ยังคงเหมือนสำนวนเดิม
 ทุกประการ ต่างกันเพียงรายละเอียดปลีกย่อยเท่านั้น นับว่าเป็นการเปลี่ยนสำนวนเดิมให้
 ก้าวหน้าตามวิหยาการและตามความนิยมของคนในสมัยปัจจุบัน เพราะปัจจุบันคนนิยมเอาเนื้อ
 มาทำลาบกินกัน หนังก็นำมาทำเป็นรองเท้า ไม้ไค้เอามารองนั่ง ส่วนกระดูกจะไม่นำ
 มาแขวนคอเด็ดขาด ถ้าจะทำก็อาจจะเพียงทูนไว้เท่านั้น

๔.๒.๑.๒.๓.๔ เปลี่ยนคำในสำนวนเดิมให้เหมาะกับสภาพหรือกิริยาอาการของตัวละคร
 ประเภทนี้ส่วนมากเป็นการดัดแปลงถ้อยคำในสำนวนเดิมให้เหมาะกับตัวละครแต่ละตัว
 ดังตัวอย่าง

ถ้าโอกาสเปิดให้กินได้แล้ว เป็นต้องฉวยโอกาสนั้นทันทีมิได้รั้งรอ
 ให้เนิ่นช้า ลงปากกินอย่างหน้าตาเฉย^๒

ปกติเราใช้สำนวน "ลงมือ" ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในที่นี้ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่า
 อวัยวะสำคัญที่ใช้ในการกินคือปาก ไม่ใช่มือ จึงเปลี่ยนสำนวน "ลงมือ" เป็น "ลงปาก"
 เพื่อให้สอดคล้องกับกิริยา "กิน" ข้างท้าย ทำให้ได้สำนวนที่แปลกไปจากที่ผู้อื่นใช้กันอยู่

^๑ "เชิญเลือกตอนจบเอาเอง" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๒๕๘.

^๒ ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "หมาจิ้งจอกกับนกระสา" นิทานอันระสบ นิทานทรธา
 หน้า ๕๘.

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

กลุ่มประชาจึงจอกเห็นพ้องด้วยเป็นเอกฉันท์ว่า อ้ายตัวนั้น
หลอกลวงเป็นการคัมหมู จึงจะลงจึงจอกทัณฑ์ช่วยกันตัวละ
เขี้ยวสองเขี้ยวเอาให้เช็ด *

สำนวนเดิมคือ "ช่วยกันคนละไม้ละมือ" ในตัวอย่างนี้จึงจอกไม่ใช่คน ฮิวเมอริสต์
จึงไม่ใช่คำ "คนละ" ใช้ "ตัวละ" แทน นอกจากนี้เวลาจึงจอกทำร้ายกันมันใช้เขี้ยวขบกัด
ฮิวเมอริสต์จึงเปลี่ยนจาก "มือ" เป็น "เขี้ยว" ฉะนั้นจึงได้สำนวนใหม่ว่า "ช่วยกันตัวละ
เขี้ยวสองเขี้ยว"

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ผมได้อ่านเรื่องเกี่ยวกับการเข้าป่าล่าสัตว์ของคุณอะไรต่อคุณ
อะโรมากมายหลายคุณ ล้วนแต่มีเรื่องอุกฤษฏ์ มีเรื่องเลือบ้าง
ข้างบ้าง แรกบ้าง กระทิงบ้าง มีการต่อสู้กันจนตายไปข้างหนึ่งและ
ข้างเดียว คือสัตว์ตายด้วยผีเป็นคนเท่านั้นเอง ส่วนคนไม่เคยตายด้วย
ผีเขี้ยวผีเล็บผีวงผีงาผีขาผีเขาของสัตว์เลย ๒

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์เปลี่ยนสำนวน "ผีมือ" เป็น "ผีปิ่น ผีเขี้ยว ผีเล็บ
ผีวง ผีงา ผีขา และผีเขา" เพราะเวลาคนล่าสัตว์ไม่ได้ล่าด้วยมือเปล่า แต่ล่าด้วย
อาวุธ ที่นิยมกันก็คือปืน ส่วนสัตว์นั้น เวลาทำร้ายคนหรือต่อสู้ป้องกันตัวก็ใช้เล็บข้าง
เขี้ยวข้าง งวงข้าง งาข้าง ขาข้าง หรือเขาข้าง แล้วแต่ว่าจะเป็นสัตว์ชนิดใดและมี
ความถนัดในการป้องกันตนอย่างไร

* "หมาจึงจอกหางคว้น" นิทานอันระสม นิทานทรรษา หน้า ๓๓-๔.

๒ ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "จับเสือด้วยมือคั่น" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่
๕ (๒๕ กรกฎาคม ๒๔๘๗) : ๑๘.

การใช้สำนวนที่คัดแปลงจากสำนวนเดิมสะท้อนให้เห็นความสามารถในการเล่นคำ
 เล่นภาษาของอิว เมอริสต์ นอกจากนั้นยังทำให้ความหมายของสำนวนแจ่มแจ้งชัดเจนยิ่งขึ้น
 กว่าสำนวนเดิมด้วย อนึ่ง การใช้สำนวนที่เหมาะสมกับสภาพของตัวละครแสดงให้เห็นความ
 ช่างคิดของอิว เมอริสต์ซึ่งบางครั้งสะท้อนให้เห็นอารมณ์ขันได้ก็อีกด้วย

๔.๒.๑.๓ การใช้สำนวนที่สร้างขึ้นใหม่ ประเภทนี้เป็นการใช้สำนวนที่อิว เมอริสต์คิด
 ขึ้นเอง ดังตัวอย่างที่ปรากฏในตอนหนึ่งของบทความชื่อ "กวนานุกรม" ของอิว เมอริสต์
 เขากล่าวถึงคำพังเพยที่เกี่ยวข้องกับรองเท้าวา

ดูคนให้ดูลักษณะ ดูฐานะให้ดูรองเท้า^๑

สำนวนนี้เป็นสำนวนที่อิว เมอริสต์คิดขึ้นใช้ โดยเห็นว่าคนที่มีฐานะดีมักจะสวม
 รองเท้าที่มีราคา สำนวนเดิม มีความหมายรวม ๆ ใกล้เคียงกันคือ "ดูคนให้ดูหน้า
 ซ้อมผ้าให้ดูเนื้อ"

ในเรื่อง อ้ายเปี้ยกวน มีสำนวนว่า "ใส่ชุดไนต์" ซึ่งใช้ในความหมายว่า ให้คำ
 อธิบาย ดังตัวอย่าง

"แกจะมาอีไมไหน ?"

อภิชัยประหลาดในอาการเข้ามานั่งซิกอยู่แล้ว ก็ยิงประหลาด
 ในคำถามและวิธีใช้สรรพนามว่าแกหนักขึ้นอีก

"อีไมไหน ? ผมไม่เข้าใจเลย โปรคใส่ชุดไนต์ให้หน่อย"^๒

และในเรื่องเดียวกันนี้เอง อิว เมอริสต์ใช้สำนวน "แมว" หรือ "แมว ๆ"
 ในความหมายว่า ไม่ได้เรื่อง หรือ ใช้ไม่ได้ ดังตัวอย่าง

^๑อิว เมอริสต์(นามแฝง), "กวนานุกรม" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓๔๘
 (๒๐ กันยายน ๒๔๘๗) : ๓๘.

^๒อิว เมอริสต์(นามแฝง), อ้ายเปี้ยกวน หน้า ๒๔๖.

เกี่ยวกับหญิงภาษาบ้านอะไรก็ไม่รู้ เงามันข้างแนวเสียจริง ๆ *

อนึ่ง ฮิวเมอริสต์ใช้สำนวน "สองถ่ามสามถ่าย" แทนสำนวนที่เราใช้กันในปัจจุบันว่า "สองถ่ายสามถ่าย" ทั้งตัวอย่าง

เว้นแต่ว่าคักบาตรวันละห้าองค์ตลอดปีดีกว่าร้อยองค์ในวันที่

ใครใคร เขาก็ตักกันจนล้นบาตรสองถ่ามสามถ่าย ๒

สำนวน "สองถ่ามสามถ่าย" เป็นสำนวนที่มีเสียงคล้องจองกัน
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

แม้แต่คนสอบไคที่หนึ่งนั่ง โตะหลวงก็ไม่วายล่อแฉ่สองจิตสามใจ

จะฟังครูอธิบายภูมิศาสตร์หรือจะฟังกลองสิงโตก็กลัว หรือจะฟังครู
ที่ดีที่สุด เพื่อจะไกรรักษาตำแหน่งนั่ง โตะหลวงไว้ต่อไป ๓

ปัจจุบันเราใช้สำนวน "สองจิตสองใจ" ซึ่งมีความหมายว่าคักสินใจไม่ได้แน่นอน
ว่าจะทำอย่างไรดี ในที่นี้ฮิวเมอริสต์ใช้สำนวนต่างออกไป คือใช้ว่า "สองจิตสามใจ"

การใช้สำนวนในงานเขียนทำให้งานเขียนมีชีวิตชีวา ไม่แห้งแล้งน่าเบื่อ และช่วยให้
สื่อความหมายไครวกเร็ว นอกจากนี้ การใช้สำนวนก็เริ่มก่อนที่จะมีการคักแปลงให้สั้นลง
เป็นสำนวนที่เราใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ทำให้เขาวชนหรือคนรุ่นหลัง ๆ ไค้ทราบสำนวนที่แท้จริง
คักกล่าว รวมทั้งช่วยให้สามารถเข้าใจความหมายของสำนวนนั้น ๆ ไค้แจ่มแจ้งชัดเจนยิ่งขึ้น
อนึ่ง บางกรณีการใช้สำนวนของฮิวเมอริสต์ช่วยให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขัน ทำให้ไค้รับความ
สนุกสนานเพลิดเพลินอีกด้วย

* เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๗๔.

๒ ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "เปล้า ! ผมไม่ไค้ฉลอง" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๑๔๔.

๓ ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "โทรทศนาจร" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๔๗๑

๔.๒.๒ การเล่นสำนวน

การเล่นสำนวน เป็นการนำเอาสำนวนที่มีอยู่แต่เดิมมาอธิบายหรือเรียบเรียงหรือตีความเสียใหม่ แบ่งออกเป็น ๔ หัวข้อคือ

๔.๒.๒.๑ การเล่นสำนวนโดยตีความหมายตรงตามตัวอักษร

๔.๒.๒.๒ การเล่นสำนวนที่ปรากฏค่าเกี่ยวกับการบอกจำนวนหรือปริมาณ

๔.๒.๒.๓ การเล่นสำนวนโดยไม่ได้อ้างถึงสำนวนเดิมโดยตรง แต่ให้คำอธิบายช่วยให้ผู้อ่านทราบว่ากำลังกล่าวถึงสำนวนใดอยู่

๔.๒.๒.๔ การเล่นสำนวนโดยนำสำนวนเดิมมาเรียบเรียงใหม่

๔.๒.๒.๑ การเล่นสำนวนโดยตีความหมายตรงตามตัวอักษร การเล่นสำนวนประเภทนี้พบมากในงานเขียนของฮิวเมอริสต์ ดังตัวอย่าง

ถ้าใครจะยกเย็บบรรจุผมเข้าไปในระวางนักประพันธ์ให้จงได้
โดยผมไม่สามารถจะชักขวางได้แล้ว ผมก็ไม่ใส่แห้ง เพราะผม
ทำให้เปียกอยู่เสมอ^๑

ปกติสำนวน "นักประพันธ์ใส่แห้ง" หมายถึงนักประพันธ์ที่ขาดแคลนเงินทอง ไม่พอจับจ่ายใช้สอย เพราะแต่ก่อนเชื่อกันว่าอาชีพนี้ไม่สามารถทำให้นักเขียนดำรงชีพได้ด้วยก็ในที่นี้ฮิวเมอริสต์นำสำนวน "(นักประพันธ์) ใส่แห้ง" มาตีความหมายตรงตามตัวอักษร โดยให้คำอธิบายในตอนท้ายอย่างมีอารมณ์ขัน

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ทางราชการวางแผนให้เลือกคนชั้นประจำอำเภอ...คือ...
ต้องหมั่นเพียรหากินด้วยลำแข้ง (นักฟุตบอลมีหวังมากกว่าเพื่อน)^๒

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "หลังม่านกระซิบ" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๒๗.

^๒"โป-ปู้" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๕๔๔.

"หากินด้วยลำแข้ง" เป็นสำนวน หมายถึง หาเลี้ยงชีพด้วยความสามารถของ
 ตนเอง ไม่มีใครช่วยเหลือ แต่ในที่นี้ฮิวเมอริสต์นำมาตีความว่าทำมาหาเลี้ยงชีพด้วยการ
 ไขว่คว้า ซึ่งถ้าตีความเช่นนั้นนักฟุตบอลก็มีคุณสมบัติตรงตามนี้
 ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

พอขึ้นปีใหม่ ผมจะเปลี่ยนวิธีใหม่ คือไม่ยอมเข้าแข่งขันกับ
 เวลาอีกละ จะได้ไม่มีโอกาสแพ้ - - เพราะฉะนั้นอย่าได้
 ตกอกตกใจกันไปนะ แล้วก็อย่าคัดค้านหรือขัดค้านด้วย - -
 คือปีใหม่นี้ผมจะขยันใหญ่ที่เดียวละ หรืออาจจะสองที่ก็ได้ *

"ที่เดียว" เป็นสำนวนที่ใช้ในการเน้นความหมายของข้อความที่อยู่ก่อนหน้าให้
 หนักแน่นยิ่งขึ้น แต่ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์นำมาตีความตรงตามตัวอักษร โดยหมายถึงครึ่ง
 เกียวหรือทศเกียว

การเล่นสำนวนดังที่ไถ่กล่าวไปแล้วนี้ เห็นได้ชัดว่าเป็นการนำสำนวนเดิมมาใช้
 พร้อมทั้งให้คำอธิบายเพิ่มเติม และคำอธิบายนี้เองที่ชี้ให้เห็นชัดว่าเป็นการเล่นสำนวน
 หนึ่ง บางครั้งฮิวเมอริสต์เล่นสำนวนประเภทนี้โดยไม่มีคำอธิบาย แต่ใช้คำที่
 มีความหมายคล้ายกันหรือไม่ก็ตรงข้ามกันมาเข้าคู่กัน ทำให้ผู้อ่านรู้ว่ากำลังเขียนแบบ
 เล่นสำนวนโดยตีความหมายตรงตามตัวอักษร ดังตัวอย่าง

ผมบอกว่าคุณจะให้ผมขึ้นไปนั่งยังงั้น มันกระโดดกระเดก
 ไม่อยู่กะที่ยังงั้น คำรวจว่าที่มันหกหน้าห้าหลัง เพราะมันเห็น
 เพื่อนเตรียมพร้อมคอยให้มันนำอยู่ ๒

"หกหน้าห้าหลัง" เป็นสำนวนหมายถึงไม่อยู่นิ่ง ค่ะมาไปข้างหน้าที่หนึ่ง หงาย

*ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), หัสคีสัญจร หน้า ๑๘๗.

๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "ขึ้นมาไม่เห็นยาก" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๑๗๗.

ไปข้างหลังที่หนึ่งสลับกันไปมา แต่ในที่นี้ตีความหมาย "หก" เป็นจำนวนตัวเลข จึงได้
สร้างสำนวนขึ้นใหม่ว่า "หกหน้าห้าหลัง" โดยเล่นคำ หก-ห้า และ หน้า-หลัง
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

เพราะการหัดสเกตหน้าแข็งกลางวันนั้นอายชาวบ้านเขา
อาจจะหกล้มหกลุกหรือหกล้มไม่ลุกก็ได้ *

ในตัวอย่างนี้เล่นสำนวนหกล้มหกลุก โดยได้สร้างสำนวนใหม่ "หกล้มไม่ลุก"
ซึ่งเป็นสำนวนที่มีความหมายครึ่งหนึ่งตรงข้ามกับสำนวนเดิม
ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

จึงจอกตัวหางค้วนไม่ยอมให้ขึ้นพูดบนคอเดียวกัน พรอคไหน
พวกไหนที่ไม่สนับสนุนกัน จะร่วมคอกกันนั้นหาควรมี ชอบที่จะหา
คอของตนขึ้นเองและหากกลุ่มผู้ฟังผู้เลื่อมใสในอุดมคติของตนไปชุมนุม
เอง จะมาชุมนุมเปิบหรือล้าง ช้อนตักหรือเขี่ยตะเกียบ คีบ
ไม่ได้ลงทุนลงแรงยังงี้ก็ไม่ใช่วิธีที่จิ้งจอกผู้ที่จะพึงทำ ๒

สำนวน "ชุมนุมเปิบ" หมายถึงรับประโยชน์โดยมิได้ลงทุนลงแรงใด ๆ ในที่นี้
ฮิวเมอริสต์เล่นสำนวนนี้ด้วยการสร้างสำนวนใหม่ที่มีคำในกลุ่มเดียวกัน ได้แก่ ล้างช้อนตัก
และเขี่ยตะเกียบ คีบ โดยตีความหมายของ ชุม ล้าง เขี่ย ว่ามีความหมายเกี่ยวกับการทำ
ความสะอาด นอกจากนี้มีคำว่า มือ ช้อน และตะเกียบ โดยถือว่าทั้งสามอย่างนี้ช่วยส่ง
อาหารเข้าปากได้ ส่วน เปิบ ตัก และ คีบ เป็นกริยาที่สอดคล้องกับวิธีการในการนำอาหาร
เข้าปากคือ เมื่อรับประทานด้วยมือก็ใช้ว่า "เปิบ" รับประทานด้วยช้อนก็ใช้ "ตัก"

*ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "โอ้ย หนาว" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๑๖๕.

๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "เรื่องหมาจิ้งจอกหางค้วน" นิทานอันระสบ นิทานทรรษา

และเมื่อรับประทานด้วยตะเกียบก็ใช้กิริยาคีบตามลำดับ

๔.๒.๒.๒ การ เล่น ส่วนหนึ่งที่ปรากฏค่าเกี่ยวกับการบอกจำนวนหรือปริมาณ ตัวอย่าง
ประเภทนี้ ได้แก่

ทุกวันนี้มีใครใคร่อกจะชุมนุมอยู่ที่เรียกผมว่าคุณ ทั้งผมเองก็รู้สึก
น้อยหน้อยว่า ออกจะอยู่ในภาวะที่ควรจะมีใครใคร่เรียกว่าคุณ
ต่อหน้าอยู่บ้าง สักสองสามสี่ห้าคน เหมือนกัน ”

ปกติคนทั่วไปจะใช้ว่า "สองสามคน" ซึ่งมีนัยความหมายเป็นการประมาณจำนวน
ให้ทราบว่ามีจำนวนเพียงเล็กน้อย แต่ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ใช้ว่า "สองสามสี่ห้า"
ซึ่งนับว่าแปลกมากและไม่เคยพบว่ามีใครใช้ในที่อื่น ๆ

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

เวลานี้เรามีปีใหม่อ่างใหม่แล้ว เขารู้กันว่า คึกว่าอย่าง
เก่าเป็นกงสองกงสามกง คือเหมือนเหมือนกับของสากล ^๒

ปกติคนทั่วไปใช้สำนวน "เป็นกง" ในความหมายว่า มาก แต่ในที่นี้
ฮิวเมอริสต์ได้เพิ่มจำนวนตัวเลขเข้าไปอีก เพื่อเน้นความหมายให้มีจำนวนมากยิ่งขึ้น
คือใช้ว่า "เป็นกงสองกงสามกง"

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

แต่นึกว่าช่างเถอะ คนลงกินเข้าไปวันละ เจ็ดแปดเก้าสิบ กิ่ง
ทุกวัน ๆ ตลอดเวลาปีละสามร้อยแปดสิบวัน มันก็ต้องปรวนแปร

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "เปล่า! ผมไม่ได้ฉลอง" ฮิวเมอริสต์ในอารมณณ์
หน้า ๑๘๗.

^๒"เล่นสงกรานต์โดยไม่ต้องขึ้นศาลเข้ากรง" ฮิวเมอริสต์ในอารมณณ์ หน้า ๑๓๐.

ไปบ้าง *

ปกติเรามีสำนวน "เจ๊กแปด" หมายถึงเจ๊กหรือแปด แต่ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์
เพิ่ม "เก๋าสิบ" เข้าไป กลายเป็น "เจ๊กแปดเก๋าสิบ"

ตัวอย่างสุดท้าย ไก่แก่

ผมทำงานต้องมียุทธวิธี ปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้อย่าง
รอบคอบ ไม่ใช่สุ่มสี่สุ่มห้าที่จริงจะไก่อปลา ๒

สำนวน "สุ่มสี่สุ่มห้า" หมายถึง "เกา เกาเปะปะไป ทำไปโดยไม่รู้หนเหนือหนใต้
 ฯลฯ ใช้ไต่คดลอคไปถึง ชุ่มซำม เชื้อซ่า ซึ่งอยู่ในลักษณะที่ไม่รู้ว่าอะไรเป็นอะไร" ๓
สำนวนนี้ถ้าแปลตามตัวก็ไต่ความว่า "สุ่มไปตั้งสี่ห้าอย่าง คือไม่รู้ก็เกาทำเปะปะไป" ๔
ในที่นี้ฮิวเมอริสต์เติมคำว่า "ห้า" และเติม "ที่" หลังจำนวนเลข ทำให้ไต่สำนวนใหม่
ที่เป็นการเล่นสำนวนเก๋กว่า "สุ่มสี่ที่สุ่มห้าที่"

การเล่นสำนวนประเภทนี้ทำให้ไต่สำนวนใหม่ที่แม้จะมีความคล้ายคลึงกับสำนวนเก่า
แต่ก็มีการเติมคำบางคำที่เป็นคำบอกจำนวนหรือปริมาณเข้าไปในสำนวนเดิม ลักษณะของ
สำนวนดังกล่าวนี้นับได้ว่าแปลกไปจากที่ผู้อื่นใช้ จึงจัดว่าเป็นลักษณะเด่นอีกอย่างหนึ่งของ
ภาษาฮิวเมอริสต์

๔.๒.๒.๓ การเล่นสำนวนโดยไม่ไต่กล่าวถึงสำนวนเดิมโดยตรง แต่ให้คำอธิบาย
ช่วยให้ผู้อ่านทราบว่ากำลังกล่าวถึงสำนวนใดยุ่

*ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "การต๋อยที่ฝึกกติกากา" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๒๕.

๒ "อ้ายเข้มซัดเพชร" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๒๐๕.

๓ กัญจนาคพันธุ์(นามแฝง), สำนวนไทย ชุดที่ ๒ (ธนบุรี : บุรินทร์การพิมพ์, ๒๕๑๔),
หน้า ๓๔๕.

๔ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

ในการเล่นสำนวนของอิ๋วเมอริสต์ บางครั้งเขาก็ไม่ได้เอ่ยหรือกล่าวสำนวนเดิม ออกมาอย่างเด่นชัด แต่จากคำอธิบายก็สามารถทำให้คนอ่านทราบว่าอิ๋วเมอริสต์กำลัง กล่าวถึงสำนวนใด ดังตัวอย่าง

นายกระสอบตกใจนึกหน้อยตอนหยิบปืน แต่เดี๋ยวนี้หายแล้ว

เพราะเห็นตำรวจคนหนึ่ง เดินเตร่เอาคืนหัดเขียนตัวหนังสือ

เล่นที่พื้นดิน บางทีก็หัดแกว่งไปแกว่งมา เผื่อจะพบเสี้ยนเข้าบ้าง ^๑

จากข้อความ "เผื่อจะพบเสี้ยน" ให้นัยความหมายที่ทำให้ผู้อ่านทราบได้ทันทีว่า อิ๋วเมอริสต์กำลังเล่นสำนวน "แกว่งเท้าหาเสี้ยน" โดยที่มิได้เอ่ยสำนวนดังกล่าวนี้ออกมา ตรง ๆ

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

เพราะฉะนั้นเราเบาใจได้ว่าเราไม่ใช่แมวหรือแมลงแน่

เพราะเราต่างมีกระดูกสันหลัง เป็นสมบัติคนละหนึ่งชุด ยาว

บ้างสั้นบ้างแล้วแต่ความซี้เกียจขยันของแต่ละคน ^๒

คำอธิบายตอนท้ายในตัวอย่างข้างต้นนี้ทำให้ผู้อ่านทราบทันทีว่าอิ๋วเมอริสต์กำลัง เล่นสำนวน "ซี้เกียจสันหลังยาว"

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

หมอเห็นเขาเป็นมุขชาติอาชาไนย อกแม่จะไม่เท่าไหนัก

แต่ก็บิลัฟตามสูตรได้ว่าสามศอก ^๓

^๑อิ๋วเมอริสต์(นามแฝง), "หมาป่ากับลูกแกะ" อิ๋วเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๑๒๕.

^๒อิ๋วเมอริสต์(นามแฝง), "วิทยานิพนธ์เรื่องแมลงสาบ" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๖๔๔ (๑๒ ตุลาคม ๒๕๐๒) : ๑๓.

^๓อิ๋วเมอริสต์(นามแฝง), "อ็ดดำนัดละ" ลลนา ๑๖๕ (พฤศจิกายน ๒๕๒๒) : ๒๔.

คำอธิบายข้างท้ายทำให้ผู้อ่านทราบว่าชีวเมอริสต์กำลังเล่นสำนวน" (ชาย)อกสามศอก"

ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

ข้าพเจ้าเคยได้ยินข่าวเรื่องเสือที่ร้ายน้อยกว่าขูง และ
 ใ้ทราบเรื่องข้างตัวหนึ่งตายลง แล้วมีใครคนหนึ่งเอาใบไม้
 ไปปิด ใ้ความว่าไม่มีค เพราะคนนั้นงอที่ไม่ชนไปปิดเยอะเยอะ ๑

การเล่นสำนวนประเภทนี้ของชีวเมอริสต์เป็นการทดสอบความรู้ในเรื่องสำนวนไทยของผู้อ่าน ผู้อ่านจะต้องรู้เรื่องสำนวนไทยเป็นอย่างดีจึงจะสามารถอ่านได้เข้าใจ ใ้รสชาติ ทำให้เกิดความสุขสำน

๔.๒.๒๑.๔ การเล่นสำนวนไทยโดยนำสำนวนเดิมมาเรียบเรียงใหม่ ตัวอย่างประเภทนี้ ได้แก่

พออายุครบเกณฑ์ทหารมันก็ออกจากมัธยม ๕ ซึ่งสอบค
 มาแล้ว ๔ ครั้งเพื่อหนีทหาร แล้วมันก็เลยกลายเป็นโจ
 คนหนึ่งในจำนวน ๕๐๐ ๒

สำนวนเดิมคือ "โจรห้าร้อย" ในตัวอย่างนี้ชีวเมอริสต์ใ้ว่า "โจรคนหนึ่งใน
 จำนวน ๕๐๐" โดยใ้ว่าจำนวน ๕๐๐ เป็นจำนวนของโจรทั้งหมด
 ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

เมื่อถึงชุกชนัน คนเป็นผู้ขายหน้าตามอัคราโบราณว่า
วันละห้าเปี้ย ๓

๑ ออบ ไชยวสุ, "ออกป่าล่าสัตว์" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของชีวเมอริสต์ หน้า ๑๖.

๒ ชิวเมอริสต์(นามแฝง), "โรคความคันโลหิตสูง" ชีวเมอริสต์คึกเข่ง หน้า ๓๐๘.

๓ ชิวเมอริสต์(นามแฝง), "การอยู่สุขและอยู่เป็นสุข" ชีวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน

ตัวอย่างนี้เป็นการเล่นสำนวนเดิมที่ว่า "ชายหน้าวันละห้าเปี้ย"
ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

มีผู้สัมภาษณ์ข้าราชการแก่คนหนึ่งว่า "คุณรับราชการมานาน
เท่าไรแล้ว" ข้าราชการผู้นั้นเออกระดากปากกาท้มักหงั้นมา
คิดเลซอยู่ครู่หนึ่งจึงตอบว่า "คำนวณได้หนึ่งหมื่นหนึ่งพันเจ็ดร้อย
ยี่สิบสามครับ" ผู้สัมภาษณ์ถามว่า "คุณคำนวณวิธีไหน ช่วยชี้แจง
หน่อยครับ" ข้าราชการอ่านในเศษกระดาษชี้แจงว่า "ก็คิดตาม
สูตรครับ ปีหนึ่งหักวันหยุดค้างค่างออกหมดแล้ว เหลือวันทำงาน
สองร้อยเก้าสิบสามวัน เช้าสามเย็นสาม ก็เป็นห้าร้อยแปดสิบหก
สาม ยี่สิบก็ เป็นหนึ่งหมื่นหนึ่งพันเจ็ดร้อยยี่สิบสาม" ๑

ในตัวอย่างนี้เห็นได้ชัดว่าชีวเมอริสค์นำสำนวน "เช้าสามเย็นสาม" มาตีฝีปาก
ในการคำนวณหาระยะเวลาการทำงานของข้าราชการ โดยทั้งนี้อาจจะต้องการเสียดสี
ข้าราชการไทยที่มักจะทำงานแบบเรื่อยเฉื่อยไม่กระตือรือร้นด้วยก็ได้

การเล่นสำนวนของชีวเมอริสค์นอกจากจะมีผลทำให้งานเขียนของเขามีชีวิตชีวา
มากยิ่งขึ้นแล้ว ยังมีประโยชน์ในแง่ให้ความรู้แก่ผู้อ่าน ทำให้รู้จักสำนวนดั้งเดิมบ้าง
รู้ความหมายของสำนวนแจ่มแจ้งชัดเจนยิ่งขึ้นบ้าง อนึ่ง การใช้สำนวนของชีวเมอริสค์
ยังมีผลคืออีกอย่างหนึ่งคือ ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินรวมทั้งให้อารมณ์ขันแก่ผู้อ่านอีกด้วย

๔.๒.๓ การหักท่วงการใช้สำนวนฉีก

ชีวเมอริสค์นับเป็นนักเขียนที่มีความสำคัญในการพยายามให้ผู้สนใจภาษาไทยให้
ถูกต้อง ในเรื่องสำนวนก็เช่นเดียวกัน หากพบว่ามีการใช้สำนวนฉีก ชิวเมอริสค์ก็จะ

๑ ชิวเมอริสค์(นามแฝง), "บันทึก" ลลนา ๑๕๗(มีนาคม ๒๕๒๔) : ๓๒๐

หักท้วง ดังตัวอย่าง

มาใหม่เอะ !

...ปรากฏว่า หัวหน้าคณะนักมวยบางคนได้แสดงความ
ไม่พอใจ กักเคี้ยวเข็มยวพันธ์ โกรธแค้น... [ข่าว '๒๐ คณะ
นักมวยเฮโด่ทั้งถูกกรรมการแอนตี้' ในหลักเมือง ๔ มถย. ๕๕]

▶▶ ไทหลงทำให้ดูซิ *

ในที่นี้ฮิวเมอริสต์ทางการใช้สำนวน "กักเคี้ยวเข็มยวพันธ์" เพราะที่ถูกต้อง
ต้องใช้ว่า "กักเคี้ยวเคี้ยวพันธ์"

นอกจากนี้ก็มีการท้วงเรื่องการใช้สำนวน "กระต่ายขาเดียว" ว่าที่จริงต้องเป็น
"กระต่ายสามขา" ดังปรากฏในข้อความต่อไปนี้

กระต่ายสามขา มักมีผู้ใช้คิดว่า กระต่ายขาเดียว มันจะ
สามขาหรือขาเดียวมันก็มาจากนิทานเรื่องเดียวกัน คือมีผู้เอา
กระต่ายที่ยังไถมาถวายเป็นหลวงตา หลวงตาก็ให้เด็กอย่าง หนึ่ง
อย่างอยู่มันหอมปากกิน ก็เลยแอบดึงขามากินเสียขาหนึ่ง พอถึง
เวลาเพล เอาเข้าไปประเคนหลวงตา หลวงตาเห็นกระต่าย
มีอยู่สามขาเท่านั้น ก็ถามเด็ก เด็กก็บอกว่ากระต่ายมีสามขา
เท่านั้นเองครับ หลวงตาก็ย้อนถามว่ามันจะมีสามขาได้อย่างไร
เด็กก็ยืนยันว่ามีสามขาอยู่นั้นแล้ว ก็ใช้สำนวนว่า ยืนยันกระต่าย
สามขา ที่นี้มาอีกกระแสดหนึ่งว่า นิทานเดียวกันนี้แหละ แต่
อ้ายเด็กแอบขโมยกินเสียสามขา เหลือไว้ให้หลวงตาเพียงขา
เดียว หลวงตาดำจนถึงจำนวนขากระต่าย ก็ยืนยันว่ากระต่ายมีขา
เดียว

ทุกอย่างก็เหมือนกันในสองวลีนี้ ผิดกันแต่จำนวนชาติที่เหลือ
ก็มาคิดดูอย่างวิญญูชนว่า เด็กชโยภินชาเคียว เหลือไว้ให้
หลวงตาสามชา แล้วยืนยันว่ากระต่ายสามชา กับเด็กชโยภิน
เสียสามชา เหลือไว้ให้หลวงตาชาเคียว แล้วยืนยันว่า
กระต่ายชาเคียว อย่างไหนควรจะถูกต้อง มันก็ควรจะกินเสีย
หนึ่ง เหลือสาม แล้วยืนยันว่ากระต่ายสามชา อ้ายเด็ก
ที่ไหนมันจะกล้ากินเสียสามชา เหลือไว้ให้หลวงตาเพียงชาเคียว...
...มันแอบเสือกเกินที่จะเชื่อได้...

แต่แล้ว พจนานุกรมสองห้าสองห้า ยอมรับว่าใช้ทั้งสอง
ส่วนวน คว้า ถูกแล้ว ย่อมเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา
ไม่ว่ามันจะถูกหรือไม่ถูก *

ในข้อความข้างต้นชีวเมอริสต์ได้อธิบายเหตุผลว่าเหตุใดจึงน่าจะเป็นส่วนวน
"กระต่ายสามชา" มากกว่า "กระต่ายชาเคียว" ขณะเดียวกันก็ได้กล่าวเสียคดี
คณะกรรมการเรียบเรียงพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ที่ยอมรับ
ส่วนวนที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ หรือส่วนวนที่ไม่ถูกต้อง มาใช้ในภาษาไทย

อนึ่ง ส่วนวน "ปลาติกร่างแห" ที่มีผู้ใช้กันโดยทั่วไป ชิวเมอริสต์มีความเห็นว่า
เป็นส่วนวนที่ผิด ที่ถูกต้องคือ "คิคหลังแห" ดังที่ได้นำไปเขียนในงานของตนว่า

ท่านขุนท่านเลาถึงใครต่อใครมากทั้งคนและทั้งเรื่องราว
ผมก็พลอยคิคหลังแหไปด้วยคนหนึ่ง (ซึ่งนักนอสรพอสสมัยนี้ เขาใช้กันว่า
ติกร่างแห ไม่รู้ไปคว่ำมาแต่ไหน อ้ายที่ถูกต้องนะไม่เอา) ๒

*ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "ก็เท่านั้นเอง" ลลนา ๒๔๖ (มีนาคม ๒๕๒๖) : ๒๕.

๒ "บันทึก" ลลนา ๒๐๙ (สิงหาคม ๒๕๒๔) : ๓๐.

นอกจากนี้ ฮิวเมอริสต์ยังได้อธิบายไว้ว่า

"ปลาติคร่างแห" นั้นมันผิด มันต้อง "ปลาติคหลังแห" ถึงจะถูก
 ในพจนานุกรมสองสี่เก้าสาม ไม่ได้เก็บจำพวกวลีที่เป็นสำนวน
 เปรียบเทียบหรือคำพังเพย คำภาษิต คำสุภาษิตท่านองนั้นไว้ด้วย
 พอมาปรับปรุงเพิ่มเติมเป็นพจนานุกรมสองห้าสองห้านี้ ก็บรรจุไว้
 ด้วย...หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ใช้กันมากกว่า "ปลาติคร่างแห"
 ผมท้วงว่ามันผิด โดยให้เหตุผลว่า "ร่างแห" นั้นมันไม่ใช่แห
 มันเป็นเพียงรูปร่างของแห ร่างแหจะใช้วัสดุอะไรก็ได้ จะเป็น
 ไหมพรมหรือก้ายหรืออะไรไม่จำกัด แต่แหต้องทำด้วยวัสดุที่หนา
 ที่เหนียวพอแก่การใช้ประโยชน์...ค้ำบนของผืนแหเขารวบไว้ติดกัน
 ค้ำล่างเขาผูกด้วยโซ่ตะกั่ว เมื่อทอดแห ลงไปในน้ำ ผืนแห
 จะแผ่เป็นวงกลมครอบลงไป ถ้ามันจะสไลด์ไม่ขึ้นให้เห็นได้ ก็
 จะเห็นเป็นลุ่มหรือฝ้าซีครอบลงในน้ำ ปลาที่กำลังว่ายอยู่ในเขต
 ฝ้าซีครอบนี้ เป็นพวกเคราะห์ร้าย แล้วฝ้าซีจะค่อยค่อยเล็กลง
 โดยโซ่ตะกั่วที่ผูกดวงรอบขอบล่างที่อยู่ในน้ำ จะรวบตัวกันเข้ามา
 ฝ้าซีหรือแหขณะนี้มีค้ำในและค้ำนอก ค้ำในก็จะมีปลาติคอยู่
 หนีออกไม่ได้ ค้ำนอกของผืนแหเรียกว่าหลังแห...หลังแหก็หมายถึง
 เฉพาะผืนแหที่อยู่ค้ำนอก คือไม่ใช่ค้ำที่เขาล้อมเอาปลาเข้าไว้
 ขณะที่ตะกั่วที่ดวงรวมตัวกันเข้ามาด้วยน้ำหนักนี้ ผืนแหก็เกิดเป็น
 รอยกลีบ ปลาที่ว่ายอยู่นอกแหมาชนกลีบนอกแหหรือหลังแหเข้า
 ก็ถูกกลีบผืนแหนั้นบีบตัวเข้ามาติคอยู่ว่ายไปไม่ได้ นอกจากจะคืนหลุด
 ถ้าคืนไม่หลุดก็ติคอยู่ที่นั่น พอผู้ทอดแหถึงแหตรงที่รวบค้ำบนผูกไว้
 ขึ้นมา ปลาที่อยู่ในแหนั้นไม่มีทางจะหลุดออกไปได้ ที่นี้ปลาที่อยู่

บ้านนอกของแหหรือที่เรียกว่าหลังแหม่นยังมีทางรอด ถ้าติดอยู่ในกลีบ
 ผืนแหบ้านนอกไม่แน่นอนหนัก คือติดอยู่ครึ่งตัวคอนตัว อาจจะมีคนหลุก
 ลงน้ำไปได้ ถ้ากล้าเข้าไปติดทั้งตัวในกลีบหรือในหลีบที่ผืนแหม่นซ้อน
 ซ้อนกัน ก็เป็นอันไม่รอด คือเป็นพวกรับเคราะห์กรรมเท่าเท่ากับ
 พวกที่ติดอยู่บ้านในของแห ก็เรียกว่า พวกติดหลังแห

.....

ถ้าหากจะถือว่าร่างแหคือแห การติดร่างแห ก็คือติดแหม่นเอง
 ไม่ใช่หลังแห เพราะฉะนั้น ผมถึงว่า ปลาติดร่างแหม่นฉีก มันต้อง
 ติดหลังแหอย่างเดียวกัน *

อนึ่ง มีผู้ใช้สำนวน "ลืมหินน้ำอ้าปาก" ชาวเมอริสต์ก็อ้างว่าเป็นการใช้สำนวนฉีก
 กิ่งตัวอย่าง

เป็นการช่วยเหลือนักเรียนผู้ขัดสนให้ได้มีโอกาสลืมหินน้ำอ้าปาก
 อยู่ในสังคม- - ลืมหินน้ำทำอย่างไรยังสงสัย ถ้าลืมหินน้ำทำได้ แล้ว
 ก็ไม่เห็นจะเสียสำนวนไทยไปอย่างไร ถ้าจะใช้ "ลืมหินน้ำอ้าปาก" ^๒
 นอกจากนี้สำนวน "จิ้มก้อง" มีผู้ใช้ฉีกว่า "จิ้มก้อง" ชาวเมอริสต์ก็อ้างไว้

ดังนี้

หัวข้อหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งมีว่า 'จิ้มก้อง' รถไฟอาศัยที่กินชูครีค
 แล้วมีเนื้อความว่า

ชาวบ้านพหลโยธินร้องฎกนายทุนชูครีคหนัก โดยอ้างเอาเงินไป
 "จิ้มก้อง" ผู้ใหญ่ ทั้งที่หมกสัญญาการเช่าที่ดิน แต่ยังมีอิทธิพล

* "ก็เท่านั้นเอง" ลลนา ๒๔๖ (มีนาคม ๒๕๒๖) : ๒๘.

^๒ อป ไชยาสู, ภาษาไทยของเรา ทางที่ใช้ฉีกด้วยวิธีฉีกแหลม หน้า ๓๓๓.

อยู่ได้ต่อไป (โดยซุกครีค้ำเข้าแผงชั้นหลายสิบเท่า) ทำให้ร้านค้า
บางรายถึงกับอพยพหนี

.....

เคยพบแต่ "จิ้มก้อง" ซึ่งหมายความว่าเจริญทางพระราชไมตรี
โดยส่งเครื่องบรรณาการไปถวาย และใช้ในระดับชาวบ้านก็คือให้
สิ่งของเงินทองเพื่อประโยชน์ตอบแทนอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งอาจจะ
เป็นเรื่องที่ทำให้สำเร็จได้โดยทุจริตหรือคอร์รัปชันเท่านั้น

หรือเมื่อมีผู้ใช้สำนวนว่า "โยนปัญหา" ฮิวเมอริสต์ก็ไม่เห็นชอบด้วย ถึงปรากฏ
ในข้อความต่อไปนี้

ฟังอภิปรายทางวิทยุตอนเช้า เรื่องงานอะไรจำไม่ถนัด ก็
เหมือนกับสัมภาษณ์ คือมีวิทยากรมานั่งหลายท่าน แล้วพิธีกร
ก็ทำหน้าที่ถามท่านเหล่านั้นคนละแง่คนละมุมในปัญหาเดียวกัน
เมื่อท่านหนึ่งตอบแล้ว พิธีกรก็กล่าวสรุปอะไรเล็กน้อยแล้วว่า
"คราวนี้จะโยนปัญหานี้ไปให้ท่านรองต่อไป" คำว่าโยนแปลว่า
ทิ้งไปให้พ้นตัว ฟังตามสำเนียงและสำนวนของคำ รู้สึกได้ว่า
ไม่ค่อยสุภาพ ไม่ว่าจะวัตถุหรือสิ่งที่โยนนั้นจะเป็นอะไร

.....

น่าจะเป็น 'ขอส่งปัญหาให้ท่านรอง' หรือ 'ขอมอบปัญหาให้
ท่านรอง' หรือ 'ขอย้ายปัญหาให้ท่านรอง' ท่านรองจึงจะไม่มี
สภาพเหมือนอายจิก ^๒

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "บันทึก" ลลนา ๒๐๖ (กรกฎาคม ๒๕๒๔) : ๒๓.

^๒"ชุมนุมผู้จะเข้มน" ลลนา ๑๗๖ (เมษายน ๒๕๒๓) : ๒๗.

นอกจากนี้ ชิวเมอริสตัยยังท้วงการใช้สำนวน "ตายท้องกลม" ของหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง ดังนี้

หนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง ประจำวันที่เจ็ดสิงหาคมพาดหัวว่า สาวถูกคอตาย 'ท้องกลม' แล้วมีหัวร่อว่าทนดูแลน้องอีกหกคนไม่ไหว ซ้ำถูกแม่ผู้มีตัวเร็วเกินไป และมีเนื้อข่าวโดยย่อว่า สาวงามบ้านโป่งวิสัยแปดปี เดินทางมาเป็นสาวโรงงานย่านบางแค หวังหาเงินแต่ได้ตัวจนท้องสามเดือน เงินไม่พอใช้ พ่อก็มาป่วยทำมาหากินไม่ได้ มีน้องอีกหกคนต้องเลี้ยง แม่ก็ถูกกล่าวร้ายควมมีตัว เลยน้อยใจ ถูกคอตายท้องกลมคาโรงงาน

หนังสือพิมพ์อีกฉบับหนึ่งประจำวันที่เก้าสิงหาคมพาดหัวข่าวว่า พยาบาลสาวตายท้องกลม แล้วมีหัวร่อว่า ไข้ยาพิษฉีดเข้าเส้นฆ่าตัวตายท้องสามเดือน.....

เรื่องตายนะ ไม่ว่าจะด้วยวิธีไหน ก็ท้องกลมทั้งนั้นแหละคุณไม่เห็นมีรายที่ท้องจะเป็นเหลี่ยมขึ้นมาได้เลย นอกจากโคนระเบิดที่ท้อง นั้นแหละถึงจะไม่มีท้องเหลือให้กลมได้

ที่นั่นมีคำเฉพาะอยู่คำหนึ่งคือ 'หังกลม' ใช้ประกอบการตายของหญิงที่กำดั่งมีครรภ์ โดยตายพร้อมกับลูกในครรภ์ เรียกว่า 'ตายหังกลม' คือตายทั้งหมด

กลมไม่ได้แปลว่ามีสัณฐานไม่เป็นเหลี่ยมอย่างเคียว เป็นชื่อเพลงก็ได้ เป็นชื่อต้นไม้ก็ได้ เป็นคำวิเศษณ์แปลว่า หมก ห่วง ลั่น ก็ได้ ในที่นี้ หังกลม ก็แปลว่าทั้งหมด ตายหังกลมก็คือตายทั้งลูกในท้องด้วย แต่หังกลมที่แปลว่าทั้งหมดนั้น ไม่มีใครเอาไปใช้ในที่อื่น จึงกลาย

เป็นคำเฉพาะไป นอกจากว่าจะมีใครเอาไปใช้ตลกแกว้อแหล่หมก
ชวกลมว่า ล้อเข้าไปทั้งกลม ยังงั้นก็เห็นจะได้ละกระมัง

.....

แต่ว่า 'ทั้งกลม' ที่แปลว่าทั้งหมดนี้ ถ้ายิ่งเจ้าพ่อเจ้าแม่เจ้าลูก
ตายพร้อมกันหมด ก็ไม่เรียกว่า 'ทั้งกลม' หรือกระมัง ยังงั้น
ต้องใช้ 'ทั้งโขยง' *

หรือบางที่เป็นสำนวนที่ไม่ผิด แต่เมื่ออีวเมอริสต์เห็นว่าสามารถจะเปลี่ยนคำ
ในสำนวนนั้นให้ไค้ความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น อีวเมอริสต์ก็ไค้แนะนำให้เปลี่ยนคำเสียใหม่
ไค้แก่

...เก็บหอมรอมริบ ผม 'พลอยรำคาญ' ว่าโง่งมไค้

เก็บหอมรอมริบ ๒

อีวเมอริสต์เสนอให้ใช้สำนวน "เก็บหอมรอมริบ" แทน "เก็บหอมรอมริบ"

การใช้สำนวนก็ การเล่นสำนวนก็ และการหักท้วงการใช้สำนวนผิดก็
ล้วนแล้วแต่สะท้อนให้เห็นความรู้ในเรื่องสำนวนของอีวเมอริสต์ไค้เป็นอย่างดี นอกจากนั้น
ยังแสดงให้เห็นความสามารถในการนำสำนวนต่าง ๆ มาพลิกแพลงเป็นการเล่นสำนวนเดิม
ไค้อย่างคมคาย อนึ่ง จากการวิเคราะห์ในหัวข้อดังกล่าวนี้ พบว่าอีวเมอริสต์ให้
ความรู้เรื่องสำนวนไทยแก่ผู้อ่านมากพอสมควร ทำให้ผู้อ่านไค้ทราบว่า สำนวนบาง
สำนวนที่เราใช้กันอยู่ในปัจจุบันนี้มีลักษณะต่างไปจากสำนวนเดิม สำนวนเดิมคืออะไร
การให้ความรู้เช่นนี้ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของสำนวนนั้น ๆ ไค้กระจ่าง
ยิ่งขึ้น

* "บันทึก" ลลนา ๒๓๐ (กันยายน ๒๕๒๔) : ๒๔.

๒๐๖ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ท้วงที่ไค้ผิดกัวยวิธีล้อแหล่ หน้า ๓๓๖.

๔.๓ การใช้ภาษาสัญลักษณ์

การใช้ภาษาสัญลักษณ์เป็นการนำเอาภาษาที่แสดงลักษณะเด่นของสิ่งหนึ่งสิ่งใด
มากล่าวถึง โดยมีความหมายเป็นที่รู้หรือเข้าใจกันว่าภาษาหรือคำที่กำลังกล่าวถึงนั้น
หมายถึงสิ่งใด ดังตัวอย่าง

เล่นเอาแยะไปหน่อย !

ภาพยนตร์เรื่องนี้จะตริงท่านอยู่กับที่ตลอด ๒ ชั่วโมงเต็ม
[แจ้งความภาพยนตร์ไทย 'อ้ายมหาวายร้าย']

▶▶ ว่า ! แยะ ไปห้องสุชาาก็ไม่ได้ ต้องปล่อยเลย
ตามเลย ลูกขึ้นไปขอคอปูหรือก็ไม่ได้ เก้าอี้มีเลือกก็ก็ขยับเขยื้อน
ไม่ได้ แต่เอาเพอะ ตริงอยู่อย่าให้เกิน ๒ ชั่วโมงก็แล้วกัน
ขึ้นเกินละก็ เวลาซ่า-วอร์ ก็จะเลยไม่ได้ลุกขึ้นยืน "

"ซ่า-วอร์" เป็นเนื้อร้องตอนต้นของเพลงสรรเสริญพระบารมี ฮิวเมอริสต์
นำมาใช้เป็นภาษาสัญลักษณ์ หมายถึงเพลงสรรเสริญพระบารมีทั้งเพลง
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

พอจะคะ โคนตามราษฎรไทยจีนที่อยู่รอบรอบว่าก็ โมงกันแน่วไวย
ก็พอดีประเศศไทยรวมเหลือคเนื่อชาติเชื้อไทย จากวิทยุเป็นคำตอบของ
คำที่ไม่ได้ถาม ๒

"ประเศศไทยรวมเหลือคเนื่อชาติเชื้อไทย" เป็นเนื้อร้องที่ปรากฏในตอนต้นของ
เพลงชาติไทย ในที่นี้ฮิวเมอริสต์นำมาใช้เป็นภาษาสัญลักษณ์โดยใช้เป็นคำเลียนเสียงร้องเพลง

* เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๐-๑.

๒ ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "ออกอากาศ" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑๒

(๑๑ กันยายน ๒๔๘๘) : ๓๗.

และหมายถึงเพลงชาติไทยทั้งเพลง หนึ่งเพลงชาติไทยยังสามารถใช้เป็นสัญลักษณ์ แทนเวลาได้ด้วย เพราะนิยมเปิดเพลงดังกล่าวนี้ในเวลา ๘ นาฬิกาตรง เพื่อแสดงความรักชาติไทย

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ชายสองคนเงยหน้ามองเป็นเครื่องหมายคำถามสองอัน แต่
ผู้หญิงพาร์ทเนอร์มองเป็นเครื่องหมายตกใจ^๑

"มองเป็นเครื่องหมายคำถาม" และ "มองเป็นเครื่องหมายตกใจ" เป็นภาษาสัญลักษณ์ เพราะเครื่องหมายคำถามและเครื่องหมายตกใจ แสดงความหมายของความสงสัยและความตกใจตามลำดับ

การใช้ภาษาสัญลักษณ์ของฮิว เมอร์ริสท์แม้จะพบเพียงเล็กน้อย แต่ก็นับว่าน่าสนใจ และน่าสังเกตไม่น้อย

๔.๔ การใช้ภาษาอ้อมค้อม

ฮิว เมอร์ริสท์มีกลวิธีการใช้ภาษาที่เป็นแบบเฉพาะอีกอย่างหนึ่งคือ การใช้ภาษาอ้อมค้อม กล่าวคือเป็นการใช้ภาษาที่ไม่กล่าวคำหรือความหมายที่ต้องการออกมาตรง ๆ การใช้ภาษาเช่นนี้แบ่งได้เป็น ๓ ประเภทคือ

๔.๔.๑ ไม่กล่าวคำที่ต้องการออกมาตรง ๆ โดยใช้คำอื่นที่มีนัยยะบางอย่าง ณะให้ผู้อ่านรู้ได้ว่าผู้เขียนกำลังกล่าวถึงคำใด

๔.๔.๒ ไม่กล่าววลีหรือประโยคที่ต้องการออกมาตรง ๆ และพลิกแพลงการใช้คำในวลีหรือประโยคนั้นให้มีจำนวนมากขึ้นกว่าเดิม

๔.๔.๓ ไม่กล่าวความหมายที่ต้องการของคำที่ตีความได้หลายนัยออกมาตรง ๆ แต่ไปกล่าวถึงความหมายอื่น ๆ ก่อนที่จะย้อนกลับมากล่าวถึงความหมายที่ต้องการ

^๑ฮิว เมอร์ริสท์(นามแฝง), "โรคความคั่นโลหิตสูง" ฮิว เมอร์ริสท์คิดเบ้ง หน้า ๓๑๕.

๔.๔.๑ ไม่กล่าวคำที่ต้องการออกมาตรง ๆ โดยใช้คำอื่นที่มีนัยบางอย่างแนะนำให้ผู้อ่าน
รู้ได้ว่าผู้เขียนกำลังกล่าวถึงคำใด

ตัวอย่างการใช้ภาษาประเภทนี้ ได้แก่

ถ้ามีใครยกเหยือกเชิญให้กิน ก็จะมีคนยืนอยู่ด้วยเคียงคือด้วย

บวชชี...เหมาะแก่คนที่เหลืออาวุธสำหรับกักกันและกักกินอยู่น้อยเต็มที
อย่างผม ๑

ในที่นี้ชีวเมอริสต์ต้องการจะกล่าวถึง "พัน" แต่ไม่กล่าวออกมาตรง ๆ กลับใช้
ข้อความที่ให้ความหมายดังกล่าวแทนว่า "อาวุธสำหรับกักกันและกักกิน"

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ได้เห็นความเป็นอยู่ของสัตว์ของพี่ช...ขนาดเอามือลูบหลังปลา

เล่นได้ แต่ให้เลือกลูบอายุตัวที่มันชื่อไม่คล้ายเฉลิมหรือเฉลียวหรือ

เจลานั้นก็แล้วกัน ๒

ในตัวอย่างนี้ชีวเมอริสต์ต้องการจะให้หมายถึงปลาฉลาม แต่ไม่เอ่ยชื่อออกมา
กลับกล่าวถึงท่านองเลียบเคียงว่า "ชื่อไม่คล้ายเฉลิมหรือเฉลียวหรือเจลา"

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

บังเอิญบ้านนั้นตำแหน่งกวากโรงม้าว่างลง คนเลี้ยงม้าก็สอบตาม

ตาขึ้น เห็นประจักษ์ในปฏิภาณฉลามเฉลียว มีภูมิรู้สามารถชี้แยกแยะ

ได้เป็นส่วนสักระที่เจนาว่า นั่นคือหญ้าที่ม้าจะกิน นี่คือสิ่งที่เคยเป็นหญ้า

แต่ได้ผ่านปากผ่านกระเพาะม้า แล้วออกมาทางที่ศอกเบื้องหนึ่งของ

ม้า เป็นสิ่งที่ม้าจะไม่สมครกินเข้าไปอีก ต้องกวากทั้ง... ๓

๑ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "วิชาไม่น่ารู้เรื่องกล้วย" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๔
ฉบับที่ ๓๗๕(๑๖ สิงหาคม ๒๔๕๗) : ๒๑.

๒ชีวเมอริสต์(นามแฝง), หัตถ์ก็สัตบุรุษ หน้า ๕๒๐.

๓ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "งกเงิน" ชีวเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๑๕๑.

ข้อความที่ขีดเส้นใต้ทั้งหมดนี้มีความหมายว่า ชีมา ซึ่งอีวเมอริสต์ไม่ได้กล่าว
ออกมาตรง ๆ

อนึ่ง การใช้ภาษาอ้อมค้อม ไม่กล่าวออกมาตรง ๆ บางครั้งทำให้ผู้อ่านต้อง
คิดเสียก่อน จึงจะสามารถเข้าใจความหมายที่อีวเมอริสต์ต้องการสื่อความได้ ดังตัวอย่าง
คือตอนนั้นกรรมกรสไตรค์เพราะขอค่าแรงเพิ่มไม่ได้ แล้วถูกเมีย
กรรมกรก็พากันไปชุมนุมรออยู่น่ามหาดไทยเพื่อร้องเรียนรัฐมนตรี
กระทรวงนั้น แล้วรัฐมนตรีกระทรวงนั้นก็มา แต่ไม่ได้มาให้ร้องเรียน
หรือร้องโดยไม่เรียนหรือเรียนโดยไม่ร้อง ท่านมาขอร้องให้กลับไป
นอนเสียคี่คี่ กรรมกรเรียนท่านว่า พวกเขาทำงานไม่พอกิน ท่าน
รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยก็ว่า อ้าวก็ไม่พอกิน พออ่านถึงตอนนั้นผมก็
เกือบตาย แต่ผมก็ขยับยั้งไว้ไม่ให้ตายลงไปจริงจริง เกรงคนจะเข้าใจ
ผิดพากันคิดว่าผมนี่ไม่มีภูมิเสียเลย มาตายด้วยใช้หัวคี่ใหญ่เกาะคี่
คี่ โรคอื่นอื่นหรือหุหุมีไว้สำหรับให้ตายออกเยอะเยอะ ไม่เลือกตาย
--ผมเกรงคนเข้าใจผิดยั้งไว้ ถึงไค้ยั้งไว้แค่เกือบเท่านั้น ส่วนจะ
เกือบตายเพราะสงสารกรรมกร หรือสงสารท่านรัฐมนตรีหรือสงสารตัว
หรือขบขันกรรมกรหรือขบขันท่านรัฐมนตรีหรือขบขันตัวเองนั้นไม่ใช่ขก
อย่าง แต่เป็นเพราะเคียดการปฏิรูปของหนังสือพิมพ์ที่ไปสลบคำใน
ประโยคสำคัญนั้นจนเสียความ °

ในตัวอย่างนี้อีวเมอริสต์ต้องการกล่าวว่า เคียดหนังสือพิมพ์ที่ปฏิรูปผิดเพราะไปสลบคำ
ในประโยค แต่ก็ไม่ได้กล่าวออกมาตรง ๆ กล่าวคืออีวเมอริสต์ต้องการกล่าวว่า ผู้ที่สุจน
อักษรหรือผู้ตรวจปฏิรูปเรียงคำ "อ้าวก็ไม่พอกิน" ผิด ที่จริงน่าจะเป็น "อ้าวก็กินไม่พอ"
ต่างหาก

°อีวเมอริสต์(นามแฝง), "ผมเกือบตาย" อีวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๘๒๖-๗.

ตัวอย่างอื่น ใต้แก

เรื่องที่มีผู้ขำอยู่ในพระนครเวลานี้ คือเรื่องรัฐมนตรีชัคกัน (ไปรค
ระวังการสะกดตัวและการพิมพ์หนอยนะครีบ ถ้าพิมพ์ผิดไปตัวเดียว
เท่านั้น ผมก็ต้องลำบากเป็นแน่ละ) *

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ต้องการกล่าวว่า อย่าพิมพ์ "ชัคกัน" เป็น "กัคกัน" เพราะจะทำให้ไค้ความหมายผิดไปจากที่ต้องการ และจะทำให้ฮิวเมอริสต์ต้องเคืองกร้อน แต่ก็ไม่กล่าวออกมาตรง ๆ ซึ่งการกระทำเช่นนี้ก็มีผลดีในแง่ทำให้ผู้อ่านไค้ฝึกฝนสติปัญญา คือต้องคิดจึงจะเข้าใจ แล้วก็เกิดอารมณ์ขันที่ฮิวเมอริสต์ใช้ภาษาเช่นนี้

ตัวอย่างต่อไป ใต้แก

บนหัวเรานี้แหละเป็นที่สำหรับผมงอกขึ้นมา...แต่เปล่า !
มันมักหลบซ่อนแปลงรูปไปขึ้นเสียที่อื่นจุกจุก บางคนมันพากัน
ไปกระจายอยู่เต็มตัวเพราะกลัวจะกำแหงลืมหูลืมตาเน็ดเคิมตาม
ประวัติศาสตร์เสียว่า สืบเนื่องมาจากอายหอย ส่วนตำแหน่ง
ที่จัดไว้ให้มันอยู่ก็กลายเป็นวอเตอรี่ปูฟไป ๒

คำว่า "อายหอย" ในที่นี้คือ ลิง และ "ตำแหน่งที่จัดไว้ให้มันอยู่" คือ หัว
"กลายเป็นวอเตอรี่ปูฟ" หมายถึง หัวล้าน ไม่มีผมขึ้น

ตัวอย่างต่อไป ใต้แก

ลองแปลดูซิ !

สาวนักว่ายน้ำผู้นี้ ตกกลาง ! ของเรารายงานว่า
ไม่แต่ทรวทรวงจะงาม เล็บก็ยังงามอีกด้วย [ข้อความอธิบาย

* "เรื่องของการชัคกัน" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๔๔๔.

๒ "จุดสาทรกรรมสร้างมนุษย์" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๕๒๘.

ภาพในประชากร ๒๑ สหค. ๕๓]

▶▶ ดีแต่เป็นรูปเหม็น ถ้าไปโคจรูปของผู้ที่รู้จัก
แยกศัพท์ แปล "เล็งงาม" กลับเป็นบาลีแล้ว จะไม่ค่อยเป็น
การปลดออกก็แก่ผู้รายงานนัก ! ๑

จากตัวอย่าง ชิวเมอริสต์ไม่กล่าวออกมาว่า เล็งงามคือ "สุนัข" แต่ผูกเป็น
นัย ให้ผู้อ่านคิดเอาเอง

ตัวอย่างต่อไป ใค้แก่

เครื่องป้องกันแบบใหม่ !

หาทางป้องกันสถานการณ์ร้าย [หัวข่าว เสถียรภาพ ๒๕
พคค. ๕๕]

▶▶ โตะลง !-เอาเลย ! - เอาทางอะไรดี ?
ถ้าทางหนูต้องสั่งที่หัวลำโพง ถ้าทางวัวต้องสั่งที่ถนนตก ถ้าทาง
แก๊งถนนต้องสั่งที่เทศบาล ๒

ในตัวอย่างนี้ชิวเมอริสต์ต้องการกล่าวถึงหมาหรือสุนัข แต่ไม่กล่าวออกมาตรง ๆ
กลับใช้คำว่า "แก๊งถนน" แทน

นอกจากตัวอย่างต่าง ๆ ที่ยกมานี้แล้ว ยังมีตัวอย่างอื่น ๆ อีก เช่น "นัก
ประพันธ์-คนใจจำพวกหนึ่งที่ชอบเจาะรูเข็มซึกเพิ่มทางคันใน" ๓ หรือ "กรรมกร-

๑อบ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ห่วงที่ใ้ฉึกควยวิสิลลอแหลม หน้า ๒๒.

๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๐-๑.

๓ชิวเมอริสต์(นามแฝง), "กวนานุกรม" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๔ ฉบับที่
๓๘๐(๒๓ สิงหาคม ๒๔๕๗) : ๒๑.

ผู้ทำงานเกือบตายเพราะขาดสระ 'อา' อันเดียว" ^๑ หรือ "...อย่าอุทริแสงงเป็นลิง โดยใช้กะโหลกเป็นเครื่องประกอบเพราะแต่เพียงบนพื้นราบยังทำตัวให้ตั้งฉากกับพื้นไม่ค่อย จะสำเร็จ ขึ้นใช้กะโหลกประกอบการแสดงด้วยก็ต้องการ์คเชิญ" ^๒ หรือ "แบตคลิง สันทีภูรุกับคิกอภิชัยต้องการจะนั่งเก้าอี้ตัวเดียวกัน จึงเกิดการเจรจาขึ้นสองสามคำ และสองสามคำนั้นก็นำให้เป็นสองสามประโยค แล้วก็สองสามบรรพบุรุษ" ^๓ หรือ "สารดีรูปเดี่ยวกลืนรสเป็นตะวันออกเฉียงเหนือ" ^๔ ฯลฯ

๔.๔.๒ ไม่กล่าววลีหรือประโยคที่ต้องการออกมาตรง ๆ และพลิกแพลงการใช้คำในวลี หรือประโยคนั้นให้มีจำนวนมากขึ้นกว่าเดิม

ตัวอย่างการใช้ภาษาประเภทนี้ ได้แก่

ดูเวลาเย็นวันหนึ่งของเดือนในเดือนหนึ่งของปี ... ^๕

วลีนี้สามารถก็ักแปลงให้เหลือถ้อยคำเพียงสั้น ๆ ได้ว่า "เย็นวันหนึ่ง"

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ดูนายโทอีคฮัก กักกรามอยู่ควัยความผิกหวัง ครั้นเจอข้าพเจ้า
พร้อมทั้งที่ข้าพเจ้าเจอเขา เขาก็หุยกักกรามเสียชั่วคราว ^๖

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

^๒ ชิวเมอริสต์(นามแฝง), "ปลุกต้นไม้วันชาติ" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓๗๔ (๑๒ กรกฎาคม ๒๔๕๗) : ๕๕.

^๓ ชิวเมอริสต์(นามแฝง), อ้ายเปี้ยควัน หน้า ๑๐๒-๓.

^๔ ชิวเมอริสต์(นามแฝง), "ไม่เป็นไร" นิทานหรรษา นิทานชิวเมอริสต์ หน้า ๓๗๕.

^๕ ชิวเมอริสต์(นามแฝง), "อ้ายเข้มซัดเพชร" ชิวเมอริสต์คิกเบ็ง หน้า ๑๓๖.

^๖ ชิวเมอริสต์(นามแฝง), "พรหมลิขิตบนฝ่ามือ" ซุกเพชรน้ำหนึ่ง หน้า ๕๐.

ข้อความ "ครั้นเจ้าข้าพเจ้าพร้อมกับที่ข้าพเจ้าเจอเขา" อาจก็แปลงให้เหลือเพียงสั้น ๆ ได้ว่า "ครั้นนายโทเจอข้าพเจ้า" หรือ "ครั้นนายโทและข้าพเจ้าพบกัน" หรือ "ครั้นข้าพเจ้าเจอนายโท"

จากตัวอย่าง เห็นได้ชัดว่าชีวเมอริสต์ตั้งใจหรือตั้งใจใช้ภาษาอ้อมค้อมเช่นนี้ ไม่ใช่เป็นการใช้ภาษาด้วยความไม่รู้หรือด้วยความบังเอิญแต่อย่างใด

๔.๔.๓ ไม่กล่าวความหมายที่ต้องการของคำที่ดีความใดหลายนัยออกมาตรง ๆ แต่ไปกล่าวถึงความหมายอื่น ๆ ก่อนที่จะย้อนกลับมากล่าวถึงความหมายที่ต้องการ

ตัวอย่างการใช้ภาษาประเภทนี้ ได้แก่

อ้ายหนูกำพร้าวมาแต่เด็ก---ไม่ใช่มันกำมีคขนาดใหญ่อึ้ง เรียกว่าพร้าว --- ไม้ว่าจะเป็พร้าวกรายรูปเพ็รียวยาวสำหรับดื่อกกริกรายเล่นโกโก้--หรือพร้าวซึ่งปลายมีขอและค้ำยาวสำหรับเกี่ยวตัก--หรือพร้าวโตซึ่งปลายงุ้มสั้นหนาค้ำสั้นสำหรับพันสำหรับสับอะไรก็ได้--หรือพร้าวทคซึ่งรูปเพ็รียวยาวค้ำมงสำหรับหวดหน้าหรือพร้าวเสียมซึ่งปลายแบนโตมีคมสำหรับซุกคินได้--ไม่ใช่พร้าวโกพร้าวหนึ่ง--คือไม้ได้กำพร้าวชนิดใดชนิดหนึ่งอย่างที่ว่ามา--เพราะมันเป็นเด็ก--มันเป็นอ้ายหนู มันจะกำไม้ไหว และไม่รู้จะกำไปทำไม้ค้ำ--แล้วก็ไม้ได้เกี่ยวแกหนังกำพร้าวชั้นนอกของคนและสัตว์--แล้วก็ไม้ได้เกี่ยวแกถั่วชนิดที่ขึ้นริมหาดทรายชายทะเล-แต่ว่าคืออ้ายหนูคนนี้ไม่มีพ่อไม่มีแม่มาแต่เด็ก--

ในตัวอย่างนี้ชีวเมอริสต์ต้องการจะชี้แจงว่าเด็กที่กล่าวถึงนั้นเป็นเด็กกำพร้าวไม่มีพ่อแม่มาตั้งแต่ยังเล็ก ๆ อยู่ แต่กว่าจะอธิบายได้ความเช่นนี้ ก็เสียเวลาชี้แจงเรื่อง

ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "เขาต้องบังคับให้เป็นโจร" ชีวเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า

อื่นเสียนาน ซึ่งมีผลทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ในเรื่องพราศนิกต่าง ๆ ซึ่งบางคนอาจจะไม่เคยทราบมาก่อน

ตัวอย่างอื่น ใค้แก่

ผมเป็นคนประเภทถือหัว จะชี้แจงว่าถืออย่างไร ก็ค่อนข้างจะหมกมุ่น แต่ว่าไม่ได้จับเอาไว้มือเอาไว้มือเหมือนอย่างถือของ--ไม่ได้ประพุดตามกฎเกณฑ์อย่างเช่นถือบวช--ไม่ได้นับเอาอย่างเช่นถือเป็นญาติหรือถือเป็นพวก--ไม่ได้รักษาย่างเช่นถือศีล--ไม่ได้เข้าเก็บผลกินหรือขายอย่างเช่นถือสวน--ไม่ได้ถืออย่างถือคี่--ไม่ได้ถืออย่างถือท้าย--ไม่ได้ถืออย่างถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา--ไม่ได้ถืออย่างถือปูน--ไม่ได้ถืออย่างถือหาง--เห็นจะทำนองกำหนดเอาว่า หัวเป็นตำแหน่งที่ใครจะละเมอมีไคนั้นแหละ °

ในตัวอย่างนี้ชีวเมอริสต์ต้องการจะอธิบายความหมายของ "ถือหัว" ที่ใช้ในที่ว่าใช้ในความหมายว่า ไม่ยอมให้ใครไปละเมอหรือแตะต้องหัว แต่ก็ไม่ได้กล่าวถึงความหมายดังกล่าวนี้ทันที ไปอธิบายความหมายของคำ "ถือ" ในกรณีที่ใช้เป็นส่วนต่าง ๆ เสียก่อน แล้วจึงย้อนกลับมากล่าวถึงความหมายที่ต้องการในภายหลัง

ตัวอย่างต่อไป ใค้แก่

ผมไม่ได้เคียดพลุ่งพล่านโกรธใครเพราะปรกติในบ้านในเมืองก็เฉยเฉยเรื่อยเรื่อยสงบเสงี่ยมแสดงอาการโทโสออกมาไม่เป็นอยู่แล้ว เข้าป่าคงพงไพรยิ่งจำเป็นใหญ่จะต้องถนอมกิริยาสงวนท่าที ไหงจะไปทำพลุ่งพล่านยั้งงั้น-อย่ากลัวผมไม่ทำยั้งงั้นหรือกระป็นออกตั้งเยะ--แล้วก็ผมไม่โกรธ เพราะไม่ได้เข้าไปใกล้ไฟที่ไหน ชาวคี่ไม่ได้มีหน้าที่หุง แดกก็ไม่ได้ออกไปตาก ไม่มีทาง

°ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "ถือหัว" ชีวเมอริสต์ในอารมณณ์ หน้า ๓๗๕.

ไก่อ้นเลย--คือผมไม่ได้เคี้ยวและไม่ไก่อ้น เป็นแต่เพียงเคี้ยว
กระวนกระวายไม่เป็นสุขไปหน่อย *

ในตัวอย่างนี้ชีวเมอริสต์ต้องการจะกล่าวถึงคำ "เคี้ยว" ในความหมายว่า
กระวนกระวาย ไม่เป็นสุข แต่กว่าจะกล่าวถึงความหมายนี้ได้ ก็มัวแต่ไปอธิบาย
ความหมายอื่น ๆ เสียก่อนอย่างยืดยาว

จากตัวอย่างต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้ว สังเกตได้ว่าชีวเมอริสต์ใช้ภาษาอ้อมค้อม
ด้วยวิธีการตีความหมายของคำหรือส่วนตรงตามตัวอักษร และการตีความดังกล่าวทำให้
ได้ความหมายต่าง ๆ ที่ไม่ตรงกับที่ชีวเมอริสต์ต้องการใช้ในที่นั้น เมื่อชีวเมอริสต์ได้อธิบาย
ความหมายต่าง ๆ เหล่านั้นแล้ว จึงได้กล่าวถึงความหมายที่ตนต้องการในตอนท้ายสุด

๔.๕ การใช้ภาษาที่เรียงคำต่างจากปกติ

ในการใช้ภาษาของชีวเมอริสต์ บางครั้งก็มีการเรียงคำในประโยคแตกต่างไป
จากที่ผู้อื่นใช้กัน ดังตัวอย่าง

หนึ่งอันแปรงสีฟันหนึ่งหลอดยาสีฟัน-หนึ่งผืนผ้าเช็ดตัวขนหนูใหญ่
สีปนหมาก-หนึ่งเล่มหวี-หนึ่งกระป๋องแป้ง-เจ็ดตัวกางเกงใน-หนึ่งตัว
กางเกงแพร-สามอันเน็คไท-สิบผืนผ้าเช็ดมือขนหนู...^๒

โดยปกติคำบอกจำนวนและคำลักษณะนามจะอยู่หลังคำนาม แต่ในที่นี้ชีวเมอริสต์
นำคำบอกจำนวนและคำลักษณะนามมาไว้หน้าคำนาม เข้าใจว่าคงเพื่อต้องการเน้นจำนวน
ของสิ่งของต่าง ๆ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

*ชีวเมอริสต์(นามแฝง), หัตถ์คดีสัญจร หน้า ๒๗๑-๒๘.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๕.

ประการหนึ่งไม่เกิดเกาะกะ ซึ่งจะได้ทำให้บังเกิดความกระจัด
กระเจิงว่องไวสมารถประเปรียว ประการอีกหนึ่ง คักจุกสนใจแห่ง
การพะวักพะวนเป็นห่วงในการมองนั้นออกไปเสียจุกหนึ่ง เพื่อจะให้
ผู้มองเพ่งเล็งอยู่เฉพาะส่วนร่างกายที่แท้จริงซึ่งงามสง่า ๑

ข้อความข้างต้นนี้เป็นเหตุผลที่สุนัขจึงจอกหางคว้นพยายามเกลี้ยกล่อมให้เพื่อน ๆ
เห็นคล้อยตามว่า การไม่มีทางมีประโยชน์เพียงใด จะได้พากันคักทางทั้ง

จากตัวอย่างนี้ ข้อความที่ว่า "ประการอีกหนึ่ง" มีการเรียงคำต่างไปจากปกติ
เพราะโดยทั่วไปใช้กันว่า "อีกประการหนึ่ง" เข้าใจว่าในที่นี้ฉิว เมอริส คักต้องการใช้
ภาษาให้ต่างไปจากผู้อื่นประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งคักต้องการเน้นความหมายของ
"ประการ" มากกว่าคำอื่น ๆ จึงได้นำคำ ๆ นี้มาเรียงไว้ข้างหน้า

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

นายธรรมภักดิ์ เดินเปื่อยเรื่อยไปตามทางแคบ เหมือนเท้าพาไป

ไม่มีจุดหมายปลายทาง ๒

โดยทั่วไปใช้กันว่า "เรื่อยเปื่อย หรือเดินเรื่อยเปื่อย" แต่ในที่นี้ใช้ว่า
"เปื่อยเรื่อย หรือเดินเปื่อยเรื่อย"

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

แล้วผมก็ได้บรรยายสทางตาไว้ให้ฟัง... ถ้าฝ่ายหนึ่งมีรสทางคา
อย่างหนึ่ง อีกฝ่ายหนึ่งก็อีกอย่างหนึ่ง หากปล่อยให้ผิดแผกแตกต่าง
ไปกันคนละทางคนละทิศ ไม่ซำก็จะเป็นมลพิษมลภาพซิมซาบเข้าไป
ทำลายยงารักให้เสื่อมคลาย ๓

๑ ฉิว เมอริส (นามแฝง), "หมาจิ้งจอกหางคว้น" นิตานอีเน่สบ นิตานฉิว เมอริส
หน้า ๓๕.

๒ อบ ไชยวสุ (แปล), "ธิดาเจ้าราชบุตร" นิยายรักในราชสำนักฝ่ายในเล่ม ๑, หน้า ๔๕.

๓ ฉิว เมอริส (นามแฝง), "สมรส" ลลนา ๒๑๔ (พฤศจิกายน ๒๕๒๔) : ๒๒.

ในตัวอย่างนี้ไม่ได้ใช้ "คนละทิศละทาง" อย่างคนทั่วไป แต่ใช้ว่า "คนละทาง
คนละทิศ"

ตัวอย่างอื่น ๆ นอกเหนือไปจากนี้ ได้แก่ "ยังมีไม้ที่ต้นน้ก" ^๑ "นับไม่ถ้วนครั้ง" ^๒
และ "๒๐.๐๐ บาทกว่า" ^๓ ฯลฯ

การเรียงลำดับคำต่างจากผู้อื่นเป็นการแสดงออกในค่านการใช้ภาษาของชีวเมอริสต์
ที่พยายามจะสร้างเอกลักษณ์ต่างค่านการใ้ภาษาอย่างหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านสะดุดตาและ
สังเกตได้ว่าภาษาที่มีลักษณะดังกล่าวนี้เป็นภาษาของชีวเมอริสต์ผู้มีวิธีการพลิกแพลงการใช้
ภาษาไปได้ต่าง ๆ นานา

๔.๖ การใช้ภาษาบอกจำนวน บอกเวลา และบอกขนาดหรือปริมาณ

การใช้ภาษาบอกจำนวน บอกเวลา และบอกขนาดหรือปริมาณของชีวเมอริสต์
แสดงให้เห็นลักษณะเฉพาะของชีวเมอริสต์ได้อย่างหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้คำ
มาก น้อย แยะ ครึ่ง โทล และ โทล ฯลฯ

ตัวอย่างการใช้ภาษาประเภทนี้ ได้แก่

แต่ถ้าไม่ถือสาที่จะยอมรับเอาอายุอย่างที่ซ้ำรูดมากแห่ง
หรือทุกแห่งก็อาจจะไ้ฟรี ^๔

^๑ชีวเมอริสต์(นามแฝง), อายเปี้ยกวน หน้า ๖.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๒.

^๓ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "อายพงไปต้คณม" นิทานทรนษา หน้า ๑๕๕.

^๔ศาสตราจารย์ชีวเมอริสต์ Pen. Con. D.D. (นามแฝง), "แซ่สาธิบาย"
สยามสมัยรายสัปดาห์ ๔๓๑(๑๕ สิงหาคม ๒๔๕๕) : ๕๗.

ในตัวอย่างนี้อีวเมอริสต์ใช้ "มาก" แทน "หลาย" ข้อที่น่าสังเกตคือ ความหมายของ "หลายแห่ง" กับ "มากแห่ง" ไม่เท่ากัน

นอกจากนี้ บางครั้งก็ใช้ "มาก" แทนคำว่า "ก็" ดังตัวอย่าง
ถ้าหากญาติพี่น้องมีไม่มากคน หรือมีมากแต่พากันไม่ค่อยมีสตางค์...^๑

และ

ลาคระ โคจ่าต้องช่วยตัวเองด้วยการมีเครื่องทำไฟชนากไม่มาก
ก็โลวท์ทักกันบ้านละเครื่องสองเครื่องไปพลางก่อน^๒

บางครั้งก็ใช้ "เยอะเยอะ" แทน "มาก" หรือ "หลาย" ดังตัวอย่าง

...เพราะก่อนจะมันทีกลงไปเป็นมาตรฐานแบบฉบับในพจนานุกรม
นั้น ราชบัณฑิตตั้งเยอะเยอะท่านก็ได้ประชุมกันชุครากศัพท์ล้างกิน
ล้างทรายเอาวางแผ่กระจายดูกันทั่วถึงเป็นอันดีแล้ว^๓

การที่อีวเมอริสต์ใช้ "เยอะเยอะ" แทน "มาก" หรือ "หลาย" ทำให้เห็นได้ชัดเจน
ว่าอีวเมอริสต์ประสงค์ที่จะใช้ภาษาพูดในงานเขียนของคนอย่างแท้จริง

หรือบางครั้งใช้ "โซ" แทนคำว่า "มาก" ดังตัวอย่าง

แต่ที่สุด มันก็ต้องยอมใช้กิโดของแม่ค้าบ้านนอก เพราะตาม
ราคาขายส่งของแม่ค้านั้น มันไค้กำไรโซอยู่แล้ว เมื่อจะเอา
เปรียบให้ไค้โซยิ่งขึ้นไม่สำเร็จ มันก็ต้องยอมรับโซเคิม ดิกว่า

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘.

^๒ อีวเมอริสต์ (นามแฝง), "ชบวนการเทโพ" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๓
ฉบับที่ ๑๖ (๗ ตุลาคม ๒๔๕๕) : ๒๔.

^๓ ออบ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฝึกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๒๗๘-๘.

ไม่ได้เสียเลย *

"กำไรโซ" เป็นภาษาที่เราใช้กันในภาษาพูด แต่อย่างไรก็ตามเราไม่เคยมี
สำนวนว่า "เอาเปรียบให้ใครยิ่งขึ้น" นอกจากนี้ "โซเคิม" ในตัวอย่างนี้ก็เป็นการใช้
ภาษาที่แปลก และไม่เคยเห็นผู้ใดใช้มาก่อน โดยฮิวเมอริสต์ใช้ในความหมายว่ากำไร
ปริมาณมากจำนวนเคิมนั้น

อนึ่ง คำว่า "หลาย" หรือ "หลาย ๆ" เรามักใช้กับจำนวนเลขเต็มหลัก เช่น
ร้อย พัน หรือหมื่น ฯลฯ แต่ฮิวเมอริสต์นำมาใช้กับเลขที่ไม่เต็มหลัก เช่น

"ช่วยด้วย!.. ช่วยด้วย!.. ช่วยด้วย!"

เสียงตะโกนนี้ปรากฏผลเท่า ๆ กับดูกระเบิด ฟังดูที่มันตะโกน
สามครั้งนั้นกระทอนไปมาอยู่ในห้องเป็นอีกหลายสาม...^๒

"อีกหลายสาม" ในที่นี้หมายถึง เสียงตะโกนสามครั้งจำนวนหลาย ๆ หน หรือ
หลาย ๆ ครั้ง

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

จดหมายแสดงความคิดเห็นเรื่องคำ "อังกฤษ" ที่ได้รับมีรวม

สิบเอ็ดคุณด้วยกัน จากจำนวนผู้อ่านหลายหลายสิบเอ็ด^๓

สำนวน "หลาย ๆ สิบเอ็ด" ไม่เคยพบผู้ใดใช้มาก่อน โดยทั่วไปใช้กันว่า "หลาย ๆ
สิบ"

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "ธุรกิจธุรการ" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๑๐ ฉบับที่
๔๗๒(๒๔ พฤษภาคม ๒๔๕๕) : ๑๓.

^๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), อ้ายเปี้ยกวัน หน้า ๕๒๐-๑.

^๓ศรีสุก สุราสิวกี(นามแฝง), "โป-ปรี" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒๕
(๑๒ ธันวาคม ๒๔๕๗) : ๓๖.

อนึ่ง คำบอกจำนวนว่า "จำนวนมาก" บางครั้งฮิวเมอริสต์ใช้ว่า "จำนวนใหญ่"
 ดังตัวอย่าง

...โดยนายชุกแอบว่าจ้างด้วยจำนวนใหญ่ ให้นักมวยคู่ปรปักษ์
 จองชกแต่ตรงจุมกของอากกรใหญ่บให้จงได้ *

"ว่าจ้างด้วยจำนวนใหญ่" ในที่นี้ หมายความว่า ว่าจ้างด้วยเงินจำนวนมาก
 หรือเงินก้อนใหญ่

หรือบางครั้งแทนที่จะใช้ว่า "จำนวนใหญ่" กลับใช้ว่า "จำนวนโต" เช่น
 ครั้นเสร็จงานศพและไ้เมืองนนท์เป็นอาณาเขตเพิ่มขึ้นแล้ว

บาลเมืองก็กลับมารับส่วนแบ่งที่นักรการเมืองใหญ่ยกเยยคให้เป็นจำนวนโต ^๒

ผู้วิจัยเข้าใจว่า การที่ฮิวเมอริสต์ใช้ "จำนวนโต" โดยไม่ใช้ "จำนวนใหญ่" ในที่นี้
 ก็เพราะไม่อย่างใช้คำ "ใหญ่" ซ้ำกันในที่ใกล้เคียงกัน เพราะใช้ "นักรการเมืองใหญ่"
 แล้ว ถ้าใช้ "จำนวนใหญ่" จะทำให้ซ้ำซาก

นอกจากนี้ฮิวเมอริสต์ยังใช้ "อย่างใหญ่" แทน "อย่างมาก" เช่น

ผู้ฟังต่างพอใจกันเป็นอย่างใหญ่ ^๓

หรือบางทีใช้ "ไม่ใช่น้อย" แทนคำว่า "มาก" ดังตัวอย่าง

"การดูนี่ส" จะมีธุระอะไรเกี่ยวกับการดูนบ้างก็ไม่มีทางจะ

ทราบได้ เพราะเป็นศัพท์คิดค้นขึ้นใหม่ ยังไม่ได้ให้นิยามคำอธิบาย
 บอกความหมายกำกับไว้ด้วย ต้องเป็นคำสำคัญแน่ เพราะเสียค่า

*ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "นักมวยรูปหล่อ" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๒๕๖.

^๒"อ้ายเข้มซึกเพ็ชร" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๑๕๖.

^๓"เกือกกักเกือกคัมเกือกบีบ" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๒๕๗.

โฆษณาคำนี้ตั้งครึ่งหน้าหนังสือพิมพ์ ไมโครน้อยสตางค์
ต้องรอดูไปก่อน *

และ

...คือเด็กเด็กได้รับมอบให้ทำหน้าที่ไค้อรอย่างหนึ่ง เรียกว่า
เก็บค่าต่ง...เป็นจำนวนอัตราไมโครน้อยอยู่ จึงที่ไหนที่นั่น ผู้ใหญ่
มักเรียกเขาไปจากเด็กเมื่อซาไฟ่กลับกันหมดแล้ว แต่เด็กคนไหน
ก็คนนั้น จะให้ผู้ใหญ่ก็เฉพาะจำนวนที่ได้เต็มไว้เป็นของตัวเอง
ชอบธรรมและชอบทำบ้างพอควรแล้วทั้งนั้น ๒

หนึ่ง บางครั้งชีวเมอริสต์ไม่ใช่คำว่า "เกือบ" แต่ใช้ "หย่อน" หรือ "หย่อน ๆ"
ถึงตัวอย่าง

ผมและเพื่อนรุ่นเกือบแปดสิบด้วยกันอีกสามคนไปในงานนี้ เรา
ห้าคนอายุรวมกันสี่ศตวรรษหย่อนหกปี ๓

ในตัวอย่างนี้ชีวเมอริสต์ไม่ใช่ว่า "เกือบสี่ศตวรรษ" แต่ใช้ว่า "สี่ศตวรรษ
หย่อนหกปี"

หรืออีกตัวอย่างหนึ่งใช้ว่า

ในที่สุดทำให้เราไม่ผูกพันถึงเรื่องนอกอีกเลยเป็นเวลาเกือบ
สิบปีหรือที่จริงเกือบห้าปีหรือจะว่าเกือบสามปีก็ได้ เพราะว่า

*ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "บันทึก" ลลนา ๒๐๐(เมษายน ๒๕๒๔) : ๒๕.

๒ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "เล่นสงกรานต์ไม่ต้องขึ้นศาลเข้ากรง" ชีวเมอริสต์ใน
อารมณ์ขัน หน้า ๑๓๓.

๓"วิธีตาย" ลลนา ๑๔๓(ธันวาคม ๒๕๒๑) : ๒๒.

ปีที่ถูกต้องคือสองปีย่อนย่อนเท่านั้นเอง แต่ไม่ย่อนมากนัก^๑
 ในตัวอย่างนี้ชื่อเมอริสค์ไม่ใช่ "เกือบสองปี" แต่ใช้ว่า "สองปีย่อนย่อน"
 ตัวอย่างอื่น ได้แก่

พอดผมเจริญความยาวออกมาพอจะตอင့်คักอีก ผมก็ชี้กร้าน
 ที่ไม่ชอบใจออกจากบัญชีไคส์ร้าน ยังคงเหลืออีกแปดหมื่นสี่พัน
ย่อนสี่ร้านสำหรับเลือก^๒

ในตัวอย่าง ชื่อเมอริสค์ไม่ใช่ว่า "เกือบแปดหมื่นสี่พันร้าน"
 คำบอกจำนวน "ครึ่งโหล" โดยทั่วไปใช่แล้วไม่มีคำลักษณะนามตามมา แต่ชื่อเมอริสค์
 ใช่โดยมีคำลักษณะนามข้างท้ายด้วย เช่น

เจ้าประจูด ขอให้โครงการช่วยเหลือราษฎร โครงการฟื้นฟู
 เศรษฐกิจ โครงการลดค่าครองชีพ จึงผลิตออกมาโดยมีขนาดสาย
 วันละครึ่งโหลโครงการ ประชาชนพลเมืองพลบ้านจะได้ชื่นอกชื่นใจ^๓
 คำบอกเวลาว่า "ไม่กี่เดือน" ชื่อเมอริสค์ใช้ว่า "ไม่นานเดือน" ดังตัวอย่าง
 แล้วก็เดี๋ยวนี้ใครใครก็ช่วยผมกลัว เพราะมีเรื่องที่ไม่ใช่ในทาน
 อีสปเกิดขึ้นเมื่อไม่นานเดือนมานี้เอง เป็นที่เลื่องลือลงมาถึงกรุงเทพฯ
 คือเรื่องคนกับหมี่เกิดต่อสู้กันขึ้น คนแพ้มี่ชนะ^๔

^๑ชื่อเมอริสค์(นามแฝง), "กระดุมพูนขึ้นสมอง" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๓ ฉบับที่
 ๒๖(๑๖ ธันวาคม ๒๔๕๕) : ๒๕.

^๒"ความสบายใจที่ยังไม่สมบูรณ์รูป" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๕๐
 (๒๕ มีนาคม ๒๔๕๕) : ๕๐.

^๓ชื่อเมอริสค์(นามแฝง), "ส.ค.ส. สมความประสงค์" สยามสมัยรายสัปดาห์
 ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓๕๕(๓ มกราคม ๒๔๕๕) : ๒๒.

^๔"อินทนนท์ยังอยู่ที่นั่น" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒๓(๒๕ พฤศจิกายน
 ๒๔๕๕) : ๒๕.

ในตัวอย่างนี้ใช้ "ไม่นานเกิน" คงเพื่อต้องการเน้นความหมายว่าเป็นเวลาที่ผ่านไปเมื่อไม่นานมานี้เอง

จากตัวอย่างต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว เห็นได้ว่าการใช้ภาษาบอกจำนวน บอกเวลา บอกขนาดและบอกปริมาณของฮิวเมอริสต์มีลักษณะแปลกไปจากที่ผู้อื่นใช้กัน การใช้ภาษาคงกล่าวนี้จึงเป็นอีกลักษณะหนึ่งที่ทำให้ภาษาของฮิวเมอริสต์แตกต่างจากภาษาของผู้อื่นมากยิ่งขึ้นไปอีก

๔.๗ การใช้ภาษาอธิบายความหรือรายละเอียดเพิ่มเติม

ผลการวิจัยในหัวข้อนี้แบ่งเป็น ๒ หัวข้อย่อยคือ

๔.๗.๑ คำอธิบายที่เขียนปะปนเข้าไปในเนื้อเรื่อง

๔.๗.๒ คำอธิบายที่เขียนแทรกเข้าไปในเนื้อเรื่อง

๔.๗.๑ คำอธิบายที่เขียนปะปนเข้าไปในเนื้อเรื่อง

ผลการวิจัยในหัวข้อนี้แบ่งเป็นหัวข้อย่อย ๆ ได้ ๓ ข้อคือ

๔.๗.๑.๑ คำอธิบายที่ทำให้ได้รายละเอียดแจ่มแจ้งหรือเข้าใจมากยิ่งขึ้น

๔.๗.๑.๒ คำอธิบายที่ไม่ได้ให้รายละเอียดเพิ่มเติม แต่ได้อารมณ์ขัน

๔.๗.๑.๓ คำอธิบายที่เนะภาพ

๔.๗.๑.๑ คำอธิบายที่ทำให้ได้รายละเอียดแจ่มแจ้งหรือเข้าใจมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างประเภทนี้ได้แก่

เกิดบรรณาธิการมีธุระจะต้องติดตารางกรณีหมั้นประมาท เจ้าของให้ผมไปแทน ไม่ใช่ติดตารางแทน คือให้ไปเป็นบรรณาธิการแทน "

"ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "หลังม่านกระซิบ" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๑๖.

ในตัวอย่างนี้ข้อความ "เจ้าของให้ผมไปแทน" ที่ความถี่หลายนับ ฮิวเมอริสต์จึงต้องอธิบายความหมายที่ต้องการสื่อไว้ในที่นี้ให้ชัดเจน ผู้อ่านจะได้สามารถเข้าใจได้อย่างถูกต้อง

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

แล้วผมก็ล้มไปแสดง เสร็จทันแคศกายในครึ่งชั่วโมงโดยเสียเวลาไปทั้งวันพร้อมกับตัวอื่นอื่น ซึ่งไม่ได้แสดงอะไรเลยวันยังค่ำ เป็นการแก้แค้นที่ผมเคยไปแกร่วอยู่หลายวันยังค่ำ ก็อแก้แค้นคนอื่นเขาแสดงกัน^๑

ในตัวอย่างนี้ข้อความ "หลายวันยังค่ำ" หมายถึงฮิวเมอริสต์ไปแกร่วอยู่หลายวัน และในจำนวนหลายวันนี้ เสียเวลาแกร่วอยู่ตั้งแต่หัววันจนถึงเวลาค่ำ

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

คอลัมน์ "ล่อแหลม" ของผมสมประสงค์ มีนักเขียนท่านหนึ่งโดนหักท้วง โกรธจัดลงหนังสือพิมพ์คำคมด้วยสำนวนตลาดยกคตลาค ทำเตียนและตลาดพลูรวมกัน^๒

ปกติ "สำนวนตลาด" หมายถึงสำนวนที่ประกอบคำยวจาจาหยาบคาย ในตัวอย่างนี้ไม่ใช่สำนวนตลาดเฉย ๆ แต่เป็นสำนวนตลาดที่ฮิวเมอริสต์อธิบายความหมายเพิ่มเติมโดยให้รายละเอียดเรียกว่า "สำนวนตลาดยกคตลาคทำเตียนและตลาดพลูรวมกัน" ซึ่งหมายความว่า จะต้องมีความหยาบคายมากกว่าสำนวนตลาดโดยทั่วไปหลายเท่าตัวทีเดียว

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "หลังมานเซลลูดอยด์" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๒๒.

^๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "รื้อฟื้น" ลลนา ๑๖๐(สิงหาคม ๒๕๒๒) : ๒๘.

บันทึกนี้ เขียนในวันที่สิบห้าสิงหาคมสองห้าสองสี่ ตรงกับ
วันเกิดมีอายุครบหนึ่งล้านกับแปดสิบปีพอดี จำนวนเต็มของอายุคือ
หนึ่งล้านปีนั้นนับในฐานะเป็นเท่า ส่วนเศษอีกแปดสิบหกปีหกเดือน
นับในฐานะเป็นคนที่ได้เกิดก่อนคนอื่นหลายหมื่นหลายแสน ในวันที่
สิบห้าสิงหาคมสองสี่สี่สี่ ๑

ในตัวอย่างนี้ ถ้าชีวเมอริสต์ไม่อธิบายว่า อายุหนึ่งล้านแปดสิบปีนั้นคิดจากอะไร
หรือคิดได้อย่างไร ผู้อ่านก็คงจะไม่สามารถเข้าใจหรือทราบได้อย่างแน่นอน
ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

พราหมณ์เจ้าของขบวนการรุกฆาตจึงบอกแทนว่า จะนั่งเพื่อให้
ถ่ายรูปรูปเท่านั้นเอง แกยงอะไรเป็นเสียเมื่อไหร่ ซึ่งหมายความว่า
ผมยิงอะไรตายเสียเมื่อไหร่ ๒

ในตัวอย่างนี้ "ยิงอะไรเป็น" เป็นข้อความที่สามารถตีความหมายได้หลายนัย
ชีวเมอริสต์จึงต้องให้รายละเอียดเพิ่มเติมเติมน่าคนหมายถึงอะไร
ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

เจ้าของจักผู้หญิงที่เป็นคู่สีลาศร่างงให้เข้ามานั่งแทรก เราก็
เห็นแกไม่ไ้ค่าสำหรับเรา และแกก็เห็นเราไม่ไ้ค่าสำหรับแก
นั่งอยู่ครู่เดียวแกก็เบิกหมกคือหมายความว่าไปหมก ๓

๑ "บันทึก" ลลนา ๒๐๕ (กันยายน ๒๕๒๔) : ๔๒.

๒ ชิวเมอริสต์ (นามแฝง), หัสคีสัญจร หน้า ๓๖๓.

๓ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๖๕.

ข้อความ "เปิดหมก" สามารถตีความให้หลายนัย ฮิวเมอริสต์จึงจำเป็นต้องอธิบายรายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายตามที่ตนต้องการได้ ตัวอย่างต่อไป ใ้แก่

"คุณ!" ข้าพเจ้าเรียกด้วยเสียงที่เคยเรียกเสมอ

"คุณ!" เธอเหลียวมา ขนลุกชูทั้งตัว นอกจากขนที่หัวเพราะ
หมึกที่เขียนมันจุกไม่ขึ้น *

คำอธิบายรายละเอียดในตัวอย่างนี้ทำให้ผู้อ่านหายสงสัยว่าเหตุใดคนที่หัวจึงไม่เกิดอาการ "จุก" ตามอย่างขนในส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย

จากตัวอย่างต่าง ๆ จะพบว่าการอธิบายรายละเอียดของฮิวเมอริสต์สามารถทำให้ผู้อ่านอ่านเรื่องราวที่เขาเขียนได้ด้วยความเข้าใจที่แจ่มแจ้ง ไม่มีข้อสงสัยใด ๆ ซึ่งก็นับว่าเป็นข้อดีที่ผู้อ่านเข้าใจสาระที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารได้ตรงกัน

๔.๗.๑.๒ คำอธิบายที่ไม่ได้ให้รายละเอียดเพิ่มเติม แต่ได้อารมณ์ขัน ตัวอย่างประเภทนี้ ใ้แก่

รักจะลงน้ำตองเตรียมกางเกงลึงสำหรับคนนุ่งไปเอง ถ้าลงวิธี
อย่างเกี่ยวกับปลาแล้วเกิดตกเรียเสี่ยหายขึ้นประการใดใครจะเสียใจ
ภายหลัง ^๒

ฮิวเมอริสต์คงจะมีความคิดว่า กางเกงลึง พังดูเหมือนเป็นของลึง แต่คนกลับเอามา
นุ่ง จึงได้เขียนคำอธิบายไว้เช่นนี้ ซึ่งการอธิบายดังกล่าวนี้ไม่เอื้อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจ
ได้ชัดเจนยิ่งขึ้นแต่อย่างใด แต่เป็นเรื่องที่ทำให้ผู้อ่านได้อารมณ์ขัน คือขันในความขำกิดของ
ฮิวเมอริสต์

*อบ ไชยวสุ, "เอกพจน์บุรุษที่หนึ่ง" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของฮิวเมอริสต์ หน้า ๑๓๐.

^๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), หัสคคีส์ญจร หน้า ๔๕๐.

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

มันปิดเป็นความลับ เพราะถ้าไม่ปิดโปลิศลา^๑ก็จะชิงจับมัน

ไปเข้าตารางลาเสียก่อน ที่จะทันร้องไ้เพราะจับใจ^๒

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ใช้ "โปลิศลา" และ "ตารางลา" ทั้ง ๆ ที่ไม่จำเป็นต้องใส่คำ "ลา" ข้างท้าย ความหมายก็เหมือนกัน แต่การที่เขาเพิ่มรายละเอียดเช่นนี้ ทำให้คนอ่านชั้นที่ลาก็มีอาชีพตำรวจเหมือนอย่างคนค้าย

ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

ผมได้รับการเบ่งจากคุณคนหนึ่งทุกวิถีและทุกวิธีจนผมเองเหลือ
รำคาญ ที่รำคาญก็เพราะไม่มีทางจะเบ่งทับคุณคนหนึ่งนั้น--ถ้า
มีทางปฏิบัติการทำอะไรอย่างที่คุณคนหนึ่งนั้นทำแก่ผม หรือยิ่งกว่า
อย่างที่คุณคนหนึ่งนั้นทำแก่ผม ผมก็หายรำคาญ และข้าจะตีปีก
ที่ไม่มีขนเป็นการตีใจ^๒

"ตีปีก" เป็นสำนวนที่ให้ความหมายเกี่ยวกับการตีใจ ปกติก็ใช้ได้ทันทีโดยไม่ต้องมีคำอธิบายใด ๆ แต่ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ให้รายละเอียดว่า "ปีกที่ไม่มีขน" ทำให้น่าขัน เพราะฮิวเมอริสต์ไปนึกถึงปีกไก่ปีกนกเป็นแนวเทียบ

การให้รายละเอียดที่ไม่จำเป็นแก่เนื้อความ แต่ให้อารมณ์ขันนับว่าเป็นการเพิ่มรสชาติการอ่านให้มีมากขึ้น และการกระทำเช่นนี้ทำให้ภาษาของฮิวเมอริสต์มีลักษณะเด่นแตกต่างไปจากภาษาของผู้อื่นอย่างเห็นได้ชัดอีกข้อหนึ่ง

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "เรื่องลากับบั้งหรีด" นิทานทรนชา นิทานอันจะสม
หน้า ๘๗-๘๘.

^๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "จะยังงิเสียแล้ว" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน
หน้า ๔๘๒.

๔.๗.๑.๓ คำอธิบายที่แนะนำภาพ

คำอธิบายประเภทนี้เป็นส่วนสำคัญที่ให้ภาพที่ชัดเจนแก่ผู้อ่าน ดังตัวอย่าง

...ก็พอที่เขาเดินพริบพริบขึ้นเมรุกันแล้ว ผมจึงเอากะเขามั่ง^๑ คำว่า "พริบพริบ" ในตัวอย่างนี้ให้ภาพคนจำนวนมากที่กำลังเดินขึ้นไปบนเมรุเผาศพ ตัวอย่างต่อไป ใ้แก่

...ก็เป็นอย่างต้นไม้ เมื่อคนแก่เต็มที ลูกชกจะมีน้อยลงหรือวัน
ปีไปละก้อ แปลว่าใกล้ฝั่งเต็มที่แล้ว ที่นี้ถ้าปีไหนปีหนึ่งเกิดพิศมีลูก
ออกสพริบสพริ่งเป็นที่ผิดสังเกต นั่นแหละถึงฝั่งไปบ้านละ--มันรู้ตัว
รู้ตนว่าจะยืนอยู่บนรากของมันไม่ได้ก็ออกไปแล้ว มันก็มีลูกส่งลา
ฝากฝั่งพืชพันธุ์ไว้กับพื้นโลกเป็นครั้งสุดท้ายให้มากที่สุดที่จะมีแรงทำ
ให้มากได้^๒

คำว่า "สพริบสพริ่ง" ให้ภาพแก่ผู้อ่านว่าต้นไม้ที่กำลังกล่าวถึงนี้จะต้องมีลูกตก
เต็มต้นทีเดียว นับว่าเป็นการใช้คำที่ให้ภาพอย่างแจ่มชัดมาก

ตัวอย่างอื่น ใ้แก่

...เฉพาะผู้ชาย ถ้าหากไม่ใส่เสื้อก็มักจะใส่เสื้อแทน

บางคนแม้ใส่เสื้อก็ยังอุคสาห์โผล่ใส่ให้เห็นที่คอ^๓

"ใส่" ให้ภาพแก่ผู้อ่านว่าคุณคนผู้นี้เป็นใส่เต็มตัวโดยเฉพาะอย่างยิ่ง

^๑ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "เปลือกแพงกว่าเนื้อ" ชีวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๑๕๖.

^๒ศาสตราจารย์ ชิวเมอริสต์ Pen. Con. D.D. (นามแฝง), "แซ่สาธิบาย"
สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๘๓๓(๑๘ กรกฎาคม ๒๔๕๕) : ๕๖.

^๓ชีวเมอริสต์(นามแฝง), หัสคคีส์ญจ หน้า ๗๘.

ที่ท่อนบนของร่างกาย คือเป็นมากจนมองดูราวกับว่า "สวมเกลือ" แทนเสื้อที่เดียว
ตัวอย่างสุดท้าย ไค้แก่

ชีวิตครองเรือนหรือที่จริงครองห้องแถว ของพ่อ โกลินทร์
กับสาว เอเชีย คู่ผิวเมีย เป็นไปอย่างแรกที่รักก็โลกโฉนน้อย
ไค้ช่วยกันประพฤติกการหลายอย่างที่คนอยู่ห้องแถวชั้นเดียว
ซึ่งปลุกคร่อมฟาร์มยุง ไม่ควรประพฤติ ซึ่งแต่ละอย่าง
เปลืองสตางค์เป็นอันมากทั้งนั้น...

ในตัวอย่างนี้ ข้อความอธิบายที่ว่า "ซึ่งปลุกคร่อมฟาร์มยุง" ให้ภาพที่ชัดเจนว่า
ห้องแถวดังกล่าวนี้มียุงชุมมากมายเพียงใด

๔.๗.๒ คำอธิบายที่เขียนแทรกเข้าไปในเรื่อง

ประเภทนี้ส่วนมากเป็นคำอธิบายของชีวเมอริสต์ที่แทรกเข้าไปในเรื่องที่กำลัง
พูดถึง ทำของแอบพูดหรือแอบอธิบายแก่ผู้อ่าน และข้อความที่อธิบายมักจะปรากฏภายใน
เครื่องหมาย () หรือเครื่องหมาย - - ผู้วิจัยขอแบ่งหัวข้อนี้ออกเป็น
หัวข้อย่อย ๆ ดังนี้

๔.๗.๒.๑ คำอธิบายที่สามารถตัดทิ้งได้

๔.๗.๒.๒ คำอธิบายที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้

๔.๗.๒.๑ คำอธิบายที่สามารถตัดทิ้งได้ คำอธิบายประเภทนี้หากตัดทิ้งเสียก็ไม่ทำให้
มีผลใด ๆ ต่อใจความที่เหลือ กล่าวคือไม่ทำให้เสียใจความแต่อย่างใด ตัวอย่างคำอธิบาย

๑อบ ไชยวสุ, "ศิลปินกลองยี่เก" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของชีวเมอริสต์
หน้า ๒๔.

ประเภทนี้ ไค้แก'

ขณะเมื่ออยู่บนสะพานนั้น หมาแลลงไปในน้ำ
เห็นเงาของตัวเองและเงาของก้อนเนื้อโตขึ้นกว่า
ขึ้นที่ตามมาอีกเท่าตัว-(ซึ่งน้ำจะกลายเป็นกระจกขยาย
ขึ้นมาได้ยิ่งงักเหลือทราบ อาจจะเป็นการเคาสาวยตา
หมาว่า เห็นยังงักไค้ คือเห็นเงาในน้ำในคอนเคพมิร์เรอร์)
จึงทิ้งชิ้นเนื้อในปากเสีย ด้วยหมายว่าจะแย่งเอาเนื้อชิ้นใหญ่
จากหมาที่แลเห็นอยู่ในน้ำ-(ทั้งที่เห็นหมาตัวโตกว่าก็ไม่ยกถั่ว
ขอแต่ให้ไค้เนื้อชิ้นโตกว่าไค้แล้วกัน)^๑

ในตัวอย่างนี้ ข้อความที่ขีดเส้นใต้เป็นส่วนที่สามารถตัดทิ้งไค้โดยไม่ทำให้
เสียใจความ ข้อที่น่าสังเกตคือข้อความอธิบายดังกล่าวนี้เป็นการแสดงความคิดเห็น
ส่วนตัวของฮิวเมอริสต์ และขณะเดียวกันผู้อ่านก็ทราบว่ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่าเหตุผล
ที่หมาทิ้งชิ้นเนื้อในปากโดยมองเห็นเนื้อในน้ำชิ้นโตกว่า และไม่กลัวหมาในน้ำที่ตัวใหญ่กว่า
เป็นเหตุผลที่ไม่สมเหตุผล ไม่น่าที่จะเป็นอย่างนั้นไค้

ตัวอย่างต่อไป ไค้แก'

พระคัมภีร์ประวัติโลกมนุษย์กล่าวว่า พระเจ้าผู้สร้างโลก
เรานี้ ไค้สร้างผู้ชายขึ้นมาก่อนชื่ออาควัม (โดยมิไค้เป็นน้อง
ของพ่อใคร เพราะแกเป็นมนุษย์คนแรก พี่ชายก็ไม่มี จึง
เป็นอาใครมิไค้ แต่เขาเรียกแกยั้งั้น)...แล้วต่อมาพระเจ้า

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "เรื่องหมากับเงา" นิตานทรธษา นิตานอื่นะสบ,

ก็คิดไปคิดมา เกิดความคิดครั้งที่สองขึ้น จึงจัดสร้าง
 เป็นผู้หญิงชั้นคนหนึ่ง... ชื่ออีวา (หรือเรียกสุภาพว่านางวา
 ซึ่งต่อไปจะเป็นอ่าแคงวา นางวา คุณมายวา คุณหญิง
 วา ท่านผู้หญิงวา หรือหม่อมวานั้นแล้วแต่คุณอาคัมจะไป
 ใค้คียบใค้คี่หรือใค้คี่ทังที่ยังคียบคียบ และใค้เป็นอะไรใหญ่โต
 ขึ้นมาในทางราชการแค่นั้นหรือไม่ว่าง^๑

ในตัวอย่างนี้ก็มีลักษณะอย่างเดียวกันกับตัวอย่างที่แล้ว กล่าวคือคำอธิบายที่
 ชี้คเส้นใค้เหล่านี้สามารถค้คี่ทังใค้โดยไม่วะเสียใจความสำคัญค้คี่อย่างใค้

อย่างใค้คี่คี่ การที่ฮิวเมอริสต์แทรกคำอธิบายประเภทนี้เข้าไปในเรื่อง ทำให้
 ผู้อ่านใค้อารมณ์ขัน หากค้คี่ทังแล้วไม่ก้อให้เกิดผลอันใค้คี่ต่อใจความสำคัญก็จริง แต่ก็จะ
 ทำให้รสที่ใค้คี่จากการอ่านลดลงไปอย่างน่าเสียค้าย

๔.๓.๒.๒ คำอธิบายที่ไม่สามารถค้คี่ทังใค้ คำอธิบายประเภทนี้มีลักษณะตรงข้าม
 กับคำอธิบายในหัวข้อยี่แล้ว เพราะคำอธิบายในตัวอย่างที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้เป็นส่วน
 ที่ไม่สามารถค้คี่ทังใค้เลย เพราะจะทำให้ใค้คี่ใจความไม่ครบหรืออาจทำให้เข้าใจไม่
 ถูกต้องใค้ ตัวอย่างคำอธิบายประเภทนี้ ใค้แก่ว่าง

...ระหว่างตอนหลังนี้แหละช้คี่รู้สึคี่ว่าการเขียนหนังสือ-แปล
 ไม่ใค้คี่ช้าย เขียนให้เขาแปลแปล-มันก็สนุกคี่ เพราะไม่ช้
 เป็นงานเป็นการอะไร^๒

^๑"ว่ากันค้คี่วเรื่องผู้ชายกับผู้หญิง" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๔๕-๖.

^๒"ให้สัมภาษณ์อย่างเป็คอก" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๑๘.

ในตัวอย่างนี้ หากฮิวเมอริสต์ไม่ใ้ให้คำอธิบายแทนเธอไว้ ผู้อ่านก็อาจเข้าใจผิดว่าฮิวเมอริสต์เขียนเรื่องขาย หิ้ง ๆ ที่ตามข้อเท็จจริงเขาเขียนให้เปล่า ๆ โดยไม่คิดเงินต่างหาก

ตัวอย่างต่อไป ใ้แก่

แม่โศกเศร้าถึงพ่อ(ของเก็ก) หรือแม่(ของตัว)มาก
ที่หายไปไม่มีร่องรอย และเผ้าคอย ๆ อยู่จนเกือบตั้ง
สามเดือนก็เลยมีตัวใหม่ ย้ายไปอยู่บ้านเลขที่ใหม่
ตำบลใหม่ อำเภอใหม่ จังหวัดใหม่...

ในตัวอย่างนี้ คำอธิบายในวงเล็บช่วยทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้แจ่มแจ้งว่า "พ่อ"
และ "ตัว" ในข้อความนี้แท้จริงแล้วเป็นบุคคลคนเดียวกัน

ตัวอย่างสุดท้าย ใ้แก่

"...ในชีวิตฉันเคยรัก ก็มีผู้หญิงคนที่ว่าคนหนึ่ง
เจ้าคุณเป็นคนที่สอง แม่แดงเป็นคนที่สาม อะ-แม่แดง
ต้องเรียกว่าแม่ที่สาม-ก็ไม่ได้อีก จะกลายเป็นว่าสองคนแรก
นับเป็นแม่ด้วย เธอเป็นว่าเป็นรายที่สามก็ว่า" ๒

คำอธิบายในตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นความพิถีพิถันในการใช้ภาษาของฮิวเมอริสต์
คือไม่ใช้ภาษาที่ให้ความหมายกำกวมหรือให้ความหมายไม่ตรงกับที่ต้องการ ทำให้ผู้อ่าน
ไม่เข้าใจผิด และขณะเดียวกันก็ทำให้ผู้อ่านได้รับอารมณ์ขันด้วย

๑ "เรื่องประหลาดซึ่งไม่ประหลาด" นิทานหรรษา หน้า ๒๒๘-๘.

๒ "งกเงิน" ฮิวเมอริสต์คิดเบ้ง หน้า ๑๕๓-๘.

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คำหรือข้อความอธิบายที่แทรกเข้าไปนี้เป็น ส่วนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้ เพราะนอกจากจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาความได้ อย่างถูกต้องหรือกระจ่างแจ้งขึ้นแล้ว บางครั้งยังให้อารมณ์ขันแก่ผู้อ่าน ทำให้เกิด ความสนุกสนานเพลิดเพลิน

จากตัวอย่างต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว เห็นได้ชัดว่าการใช้ภาษาบรรยาย รายละเอียดของชีวเมอริสต์ให้รสชาติดการอ่านที่สนุกสนาน ให้รายละเอียดที่ทำให้ ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาได้อย่างแจ่มแจ้ง หรือให้ภาพที่ชัดเจนจนทำให้ผู้อ่าน สามารถเข้าใจเรื่องได้ทันที

อนึ่ง การใช้ภาษาบรรยายรายละเอียดนี้ บางครั้งก็ออกมาในลักษณะ ของการใช้ภาษาแบบกวน ๆ ดังตัวอย่าง

มาเมื่อเช้าวันนี้...ข้าพเจ้าไปรับใครคนหนึ่ง
ซึ่งผู้อ่านไม่จำเป็นต้องรู้ชื่อเขา ที่สถานีหัวลำโพง
ข้าพเจ้าจึงได้เจอนายโท(นามสกุลอะไรก็ช่างเขา
เถอะ)คนนี้เข้า^๑

ในตัวอย่างนี้ ข้อความที่ขีดเส้นใต้ไม่ได้ให้รายละเอียดใด ๆ แก่ผู้อ่าน เป็นส่วนที่สามารถตัดทิ้งได้

อย่างไรก็ตาม การใช้ภาษาในลักษณะนี้แสดงลักษณะนิสัยของชีวเมอริสต์ แม้จะไม่เกี่ยวข้องแก่นเนื้อหาในเรื่อง ก็ให้รสชาติดการอ่าน

^๑"พรหมลิขิตบนฝ่ามือ" ชุกเพชรน้ำหนึ่ง หน้า ๔๕.

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

...และคำว่ากวยเตี๋ยจะต้องเป็นคำต้องห้ามในภาษาไทย ผู้กล่าวคำนี้ในท้องถนนหลวงแม้เพียงกระซิบต้องมีผิดเหมือนกล่าวคำอนาจาร ต้องถูกปรับไม่เกินห้าสิบบาทและไม่ต่ำกว่าสี่สิบบาท^๑ ข้อความที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่างนี้ทำให้ผู้อ่านทราบว่าจำนวนเงินที่กล่าวถึงนี้ก็คือห้าสิบบาทนั่นเอง

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ตรวจดูทั้งห้าข้อแล้ว พบแต่บางข้อที่ปฏิบัติไม่ได้ ส่วนบางข้อที่ปฏิบัติได้นั้นไม่มี^๒ ข้อความที่ขีดเส้นใต้เป็นการใช้ภาษาแบบกวน ๆ ที่ทำให้ผู้อ่านทราบว่าในบรรดาข้อปฏิบัติทั้งห้าข้อนั้น ไม่มีข้อใดที่ชาวเมอริสต์ปฏิบัติได้เลย

ตัวอย่างอื่น ๆ ที่นอกเหนือไปจากนี้ ได้แก่

คนอย่างท่านเมื่อจ้จนได้เป็นข้าหลวง ก็รับรองว่าจะไม่ต้องถูกจัดให้พ้นตำแหน่งเลยเป็นอันขาด นอกจาก--แน่นอน, อะไร ๆ มันก็ต้องมีนอกจากทั้งนั้น นอกจาก-นอกจาก-นั่นแน่! อยากรู้ละซี งั้นไม่บอกละ เคาเอาเองก็แล้วกัน^๓

และ

^๑ "สิ่วเมอริสต์(นามแฝง), "บริษัทข้าวแกงไทยจำกัด" สิ่วเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๒๖๓.

^๒ "สิ่วเมอริสต์(นามแฝง), "การปฏิบัติคนเมื่อหายไข้" สิ่วเมอริสต์ในอารมณณ์ หน้า ๔๔๑.

^๓ "กรุงสะท้านบ้านสะเทือน" สิ่วเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๖๖-๗.

แล้วเขาก็ลุกขึ้น คล้ายไคร้คมสะสมกำลังเป็นอันดีแล้ว ที่จะเดิน
ต่อไปจนถึงบ้าน ซึ่งท่านอาจารย์หรือผู้เขียนหรือผู้อ่านไม่จำเป็นต้อง
ต้องรู้ว่าอยู่ที่ไหน ๑

จะเห็นได้ว่ารายละเอียดเหล่านี้มิได้เอื้อประโยชน์ให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น
แต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม การใช้ภาษาอธิบายรายละเอียดของชีวเมอริสต์ในบางครั้งก็ให้ความรู้
แก่ผู้อ่าน อันเป็นผลพลอยได้ที่ผู้อ่านได้รับจากการอ่านนอกเหนือไปจากความบันเทิงหรือความ
เพลิดเพลินสนุกสนาน

ตัวอย่างการใช้ภาษาอธิบายรายละเอียดที่ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ เช่น
...กำหนดบอกว่่าก็จ้อยเนี่ยมใจละ

.....
เนี่ยมเป็นชื่อเมีย คือนายจ้อยผู้เป็นแม่เนี่ยม หมายความว่า
ในบางนั้นมีนายจ้อยมากกว่าหนึ่งคน คนนี้ชื่อจ้อยเนี่ยมเพราะเป็นจ้อย
ที่มีเมียชื่อเนี่ยม คนโน้นจ้อยปลั่งเพราะเป็นจ้อยที่เมียชื่อปลั่ง--ที่นี้
ถ้าแม่เนี่ยมมีสองคน แม่เนี่ยมเมียนายจ้อยคนนี้ เวลาพูดถึงก็ต้อง
เรียกว่าเนี่ยมจ้อย แล้วอีกเนี่ยมหนึ่งก็เรียกว่าเนี่ยมยัง ๒

ในตัวอย่างนี้ผู้อ่านจะได้รับความรู้ในเรื่องการเรียกชื่อนบุคคลที่มีชื่ออย่างเดียวกันหรือ
ซ้ำกันว่าเรียกอย่างไรจึงจะแยกความหมายได้ว่าใครเป็นใคร

๑ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "วัดอุษยาน" ชุดเพชรน้ำหนึ่ง หน้า ๒๘.

๒ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "เปลือกแพกว่าเนื้อ" ชีวเมอริสต์ในอารมณัชน หน้า ๑๕๘.

ตัวอย่างต่อไป ใต้แก่

ต้นมะเขือชื่อคือมะเขือพวงป่านั้นก็เหมือนกัน ผมเคยเห็นต้นมะเขือพวง
หลังครัวบ้านผมสูงอย่างมากเพียงยื่นก้มลงเก็บ แต่มะเขือพวงในป่า
เขย่งเก็บก็ยังไม่ถึง *

ในตัวอย่างนี้คำอธิบายของชีวเมอริสต์ทำให้ผู้อ่านทราบว่ามะเขือชื่อคือมะเขือชนิดใด
ตัวอย่างอื่น ใต้แก่

...รูปร่างเหมือนซากหิน คือเครื่องมือสำหรับตำดูกับครกหิน
ไม่ใช่ซากกะเบือ เพราะซากกะเบือแปลว่าซากไม้ เป็นเครื่องมือ
สำหรับตำดูกับครกหิน ซากไม้มักจะสลักเสลาที่ค้ำจวบจนมีรูปร่าง
ลวดลายสวยงามเกินไป เวลาถือกลับขึ้นไม่เหมือนเป็นหยคน้ำตา
กึ่งที่ซากหินมันเหมือน แต่ก็ทำให้น้ำตาหยดได้เท่าเท่านั้น ๒

คำอธิบายในตัวอย่างนี้ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ว่าซากหินกับซากกะเบือต่างกันอย่างไร
นอกจากจะให้ความรู้แก่ผู้อ่านในเรื่องชื่อของสิ่งต่าง ๆ แล้ว บางครั้งก็ให้ความรู้ใน
เรื่องคำและความหมายของศัพท์บางคำ เช่น

ธรรมชาติเป็นฐะคอยเตือนให้รู้หน้าที่ตั้งแต่เกิดเกิดหรือตั้งแต่
เกิดมาเลยว่ที่นายหรือที่เธอเกิดมาแล้วนี่นะ นายอย่าลืมนะว่
จะต้องยังให้มีการเกิดต่อไป อย่าไปทำยังงให้หยุดยั้งเสียแค่นี้
เด็กเมื่อรับคำเตือนแล้วก็ดูคั่นว้าง ไซ้หูบ้าง(ว้า! อะไรไม่รู้)
เป็นการซ่อมที่จะทำตามคำเตือน(นี่เป็นคำสอนของอาจารย์อัยยาคมวิทยา

*ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "ชบวนการกินเก่ง" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๔
(๑๕ สิงหาคม ๒๔๙๓) : ๔๒.

๒ชีวเมอริสต์อธิบายรูปร่างลักษณะของเครื่องหมายอัศจรรย์ใน ชิวเมอริสต์(นามแฝง),
"วิทยานิพนธ์" ชีวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๑๕๔.

หรือที่ต่อมาเปลี่ยนเป็นจิตวิทยา แล้วมาเปลี่ยนอีกทีให้เข้าร่อง
เขารอยของพจนานุกรมเป็นจิตวิทยา)^๑

คำอธิบายในตัวอย่างนี้ให้ความรู้ในเรื่องคำศัพท์ "อชยาตมวิทยา" ว่าเป็นอะไร
นอกจากนี้ชีวเมอริสตัยังให้ความหมายของคำว่า "โล่ราว" ไว้ดังนี้

อีกอย่างโล่ราว คนจะยิงก็อยู่กะที่ ให้ใครใครออกไปตีวง
ไล่ก่อนให้สัตว์มันวิ่งเข้ามาทางที่คนคอยยิง บางทีสัตว์ที่ถูกยิงนั้น
เป็นสัตว์ที่ชมตัวเองว่าประเสริฐที่ออกไปทำหน้าที่ไล่ก่อนสัตว์ที่เลว
กว่านั้นก็มีย่อย ^๒

อนึ่ง ชิวเมอริสตัได้อธิบายความหมายของ "ตึกกะโหลก" ดังนี้

ทางเข้าป่าที่เรากำลังเข้าลึกเข้าไปทุกทีหรือทุกหนที่นี่เป็นทางเกวียน
เป็นร่องลึกลงไปมาก ถ้าวดยนค้ของเราซึ่งไม่ใช่ของเราจริงหรือ
เป็นของพรานเจ้าของขบวนการนะ แล่นโดยวิธีเอาลูกดัดลงไป ในร่อง
อย่างธรรมชาติละก้อ มันก็ไปไม่ได้ เรียกว่าตึกกะโหลก ^๓

จากตัวอย่างนี้ทำให้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของ "ตึกกะโหลก" ว่าเป็น
อย่างไร

นอกเหนือไปจากนี้ บางครั้งชีวเมอริสตัก็ใช้คำศัพท์เขมร แล้วแปลเป็นไทย ทำให้อ่าน
ผู้อ่านได้รับความรู้ในเรื่องคำเขมรนั้น ๆ ดังตัวอย่าง

^๑ ศัสตราวุฒาจารย์ ชิวเมอริสตั Pen. Con. D.D. (นามแฝง), "แซกสาธิบาย"
สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๘๒๕ (๘ กรกฎาคม ๒๔๘๘) : ๘.

^๒ ชิวเมอริสตั (นามแฝง), "แกะรอยตัวเอง" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๒
(๑๒ กันยายน ๒๔๘๙) : ๑๕.

^๓ "ซึกคินซึกน้าซึกลมซึกไฟ" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๓ (๑๑ กรกฎาคม
๒๔๘๙) : ๓๖.

พรานกลตองคอยเคื่อนพรานล่าบอกว่าประหยัคกบาลซึ่งเป็นภาษา
เขมร ไคยีนตอนอิตาไกค้นำเหี่ยวนครวัคแกเคื่อนคนจะขึ้นลงรด
แปลว่าระวังคีระษะ และทั้งที่ไคยีนเคื่อนอยู่ ณมายังเสนอหัวขึ้นไปโคน
 ราวเหล็กข้างบนหลังคาเข้าไปไโป่งหนึ่ง เจ็บเป็นที่ระลิกอยู่หลายวัน^๑
 ในตัวอย่างนี้ให้ความรู้แก่ผู้อ่านเรื่องคำศัพท์ "ประหยัคกบาล" ในภาษาเขมรว่า
 มีคำแปลว่าอย่างไร

ตัวอย่างอื่น ไค้แก

...พวกมอຍออกจะแปลกใจกันอยู่บ้าง ถึงแก่พากันชะโงกออกมา
 ดูที่ซาลาที่เรานั่งกันอยู่ เพื่อจะรู้ว่าใครหนอมันมา "เพิกสะระ" กัน
 คั้งแต่คู้ ('เพิกสะระ' ภาษาเขมรแปลว่า 'คิมสุรา' แต่ 'เพิก'
 ภาษาไทยแปลว่า 'ถอน' มันก็เลยพอเหมาะที่จะใช้คำเขมรให้เป็น
 คำไทย)^๒

ในตัวอย่างนี้ให้ความรู้ในเรื่องคำศัพท์เขมรว่า "เพิกสะระ" มีความหมายอย่างไร
 นอกจากนี้บางครั้งก็เป็นการให้ความรู้ในเรื่องคำที่คักสันลงกว่าเคิม เช่น

กอสอ คักมาจาก แอลกอฮอล-น้ำมันเย็น เชี่ยน คักมาจาก น้ำมัน
เอสเชิน เชี่ยน (แก่อีวาค) - ถั่วลิ้นเต่า คักมาจาก ฮอลแลนค์เต่า (ถั่ว
ฮอลแลนค์) - โลหรือกิโล คักมาจาก กิโลกรัม - เบอร์ คักมาจาก นมเบอร์^๓

^๑ ฮิวเมอริสค์ (นามแฝง), "จิตคินชิกน้ำจิคลมชิกไฟ" สยามรัฐสัปดาหวิจารณ์ ปีที่ ๑
 ฉบับที่ ๓ (๑๑ กรกฎาคม ๒๔๘๗) : ๓๘.

^๒ ฮิวเมอริสค์ (นามแฝง), หัสคคีส์ญจร หน้า ๘๗.

^๓ ออบ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้คักด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๘๑๓-๔.

คำอธิบายของชีวเมอริสต์ในตัวอย่างนี้ให้ความรู้แก่ผู้อ่านว่าคำบางคำที่เรียกกันสั้น ๆ นั้นมาจากคำเต็มว่าอะไร และจากคำอธิบายบางคำก็ทำให้เข้าใจได้ว่าคำ ๆ นั้นมีความหมายอย่างไร นอกเหนือไปจากการให้ความรู้ในเรื่องชื่อและคำศัพท์ต่าง ๆ แล้ว คำอธิบายรายละเอียดของชีวเมอริสต์ยังให้ความรู้ในเรื่องลักษณะรูปร่างของสิ่งต่าง ๆ ด้วย ดังตัวอย่าง

...มาเดี๋ยวนี้เราไม่ได้กินข้าววันละสามเวลา กินเสียแล้ว คือ เข้าเรากินกาแฟกับขนมปัง หรือถ้าให้ถูกกว่านั้นหน่อย ก็กาแฟกับอ้วจาก้วยซึ่งเรียกผิดทั่วกันว่าปาห้องโก--แท้จริงปาห้องโกมันรูปร่างเป็นขนมหนึ่งหย่อนหย่นฟ้ามฟ้ามหวานปะแล่มปะแล่ม แต่เค็มแจกแบกขายคู่กับอ้วจาก้วยหรือขนมทอคน้ำมันซึ่งไม่มีรสหวานและฉีกแยกได้เป็นสองซีกสองส่วน...เวลามันร้องขามันก็ร้องว่าปาห้องโก เพราะมีขนมอย่างนั้นเป็นส่วนใหญ่

คำอธิบายในตัวอย่างนี้ทำให้ผู้อ่านทราบว่าอ้วจาก้วยกับปาห้องโกมีรูปร่างลักษณะเป็นอย่างไร รวมทั้งทราบว่าขนมที่เราเรียกกันว่าปาห้องโกในที่จริงคืออ้วจาก้วยต่างหาก ตัวอย่างอื่น ได้แก่

...ซึกใจขึ้นมาเลยถามผู้ชำนาญท้องถื่นว่าตะลุ่มคืออะไร เขาบอกว่านั่นยังงี้ แล้วชี้ไปที่ขันลุ่มนิเียนขนาดเล็กละเต๋อด้วยแคงเป็นอย่างค้ำ และเขาม้วนขอมกันสอบนิคหน่อย ซ่อนกันไค่สนิทไม่เปลืองที่...เอาไปใส่แคงที่ข้าวบ้านคักแจกถวายพระ แทนด้วยแคงขรรคมคาซึ่งหนักและซ่อนกันไม่สนิทแนบเนียนเปลืองที่เปลืองแรง แล้วก็เมื่อผ่านมือเด็กวัคศิษย์พระ มักจะลดจำนวนเหลือน้อยลงทุกวัน กลายเป็นเศษกระเบื้องด้วยกะลาแตกสำหรับคำตื้น

๑ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "เหตุไรเราต้องกินข้าว?" ชีวเมอริสต์ในอารมณฺ์ หน้า ๓๐๖.

๒ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "ขบวนการเทโพ" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๓

ในตัวอย่างนี้ให้คำอธิบายเรื่องลักษณะรูปร่างของกะลุ่มว่าเป็นอย่างไร ทำให้ผู้อ่าน
ได้รับความรู้

นอกจากนี้บางครั้งการใช้ภาษาอธิบายรายละเอียดของชีวเมอริสต์ยังให้ความรู้เรื่อง
สำนวนแก่ผู้อ่านด้วย ดังตัวอย่าง

ในยุคการใช้เหรียญบาทนั้น การที่จะกล่าวขวัญถึงใครว่าเกิดบน
กองเงินกองทองหรืออยู่บนกองเงินกองทองก็ย่อมได้ความหมายที่ถูกต้อง
แท้จริง และมีอยู่อีกวลีหนึ่งที่มีความหมายที่แท้จริงของมันคือที่ว่า
ขุนไม่เต็มรวง ซึ่งรู้ได้ทันทีว่าเป็นท่านขุนที่ได้เงินเกือบค่ากว่าอัตรา
หรือไม่เต็มขั้น คือเงินเหรียญบาทที่จ่ายเป็นเงินเกือบไม่เต็มร่องรวง
ที่ซุกไว้ในแผ่นไม้สำหรับหุ่นแรงการนับ ถ้าตั้งทางคานสันของเหรียญ
ใส่เต็มร่องรวงนั้นก็เป็จำนวนแปดสิบบาทพอดี ไม่เสียเวลานับ แต่
ถ้าท่านขุนคนนี้ยังไม่ค่อยจะได้ความหนัก ได้เพียงหกสิบเจ็ดสิบไปพลาง
ก่อน จึงเป็นขุนไม่เต็มรวง^{*}

จากตัวอย่างต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้ว กล่าวได้ว่าการใช้ภาษาอธิบายความหรือรายละเอียด
ของชีวเมอริสต์นอกจากจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาหรือเรื่องราวของเรื่องได้ชัดแล้ว
บางครั้งยังให้ความรู้บางอย่างแก่ผู้อ่านเป็นผลพลอยได้นอกเหนือไปจากความสนุกสนานเพลิดเพลิน
ที่ได้รับ นอกจากนี้บางครั้งยังให้อารมณ์ขันแก่ผู้อ่านอีกด้วย

๔.๘ การใช้ภาษาเพื่อเน้นความหมาย

นอกจากชีวเมอริสต์จะใช้ภาษาบรรยายหรือพรรณนาความต่าง ๆ แล้ว บางครั้งยังมี
การใช้ภาษาเพื่อเน้นความหมายของคำหรือสำนวนเพื่อให้ได้ใจความที่แจ่มแจ้งชัดเจนยิ่งขึ้น

*ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "การผจญภัยในการใช้เหรียญบาท" ชีวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน
หน้า ๓๔๘.

ในที่นี้ผู้วิจัยขอแบ่งออกเป็น ๓ หัวข้อคือ

๔.๘.๑ การใช้คำเพื่อเน้นความหมาย

๔.๘.๒ การใช้สำนวนเพื่อเน้นความหมาย

๔.๘.๓ การใช้ภาษาเกินจริง

๔.๘.๑ การใช้คำเพื่อเน้นความหมาย

การใช้คำเพื่อเน้นความหมายของชีวเมอริสต์พบว่าเมื่อมีอยู่ ๔ ลักษณะคือ

๔.๘.๑.๑ ยึดเสียงสระ

๔.๘.๑.๒ เปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์

๔.๘.๑.๓ แยกคำแต่ละคำออกจากกัน

๔.๘.๑.๔ ใช้คำต่างกัน แต่มีความหมายคล้ายเดียวกัน

๔.๘.๑.๑ ยึดเสียงสระ ตัวอย่างการใช้คำเพื่อเน้นความหมายประเภทนี้ ได้แก่
สงสารเค็กมั้งซี!

ระวังไกลบ้าน! [ข้อความท่าแม่พิมพ์ตัวโต พิมพ์ไว้เตือนใคร
ก็ไม่รู้ใน แสนสุข ๕ พกค. ๕๗]

▶▶ ถ้าไม่สนใจที่จะจำไม้ม้วน ๒๐ คำให้ได้อย่างชาวบ้าน
เขาจะก้อ กรุณาอย่าเที่ยวไต่พิมพ์ตัวโตโตไว้ให้เค็กมันจำผิดไปเลย
ครับ *

ในตัวอย่างนี้ "ซี" และ "ก้อ" เป็นคำที่ยึดเสียงมาจากคำเดิมว่า "ซี" และ "ก็"
เพราะต้องการเน้น

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

*อบ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ทั้งที่ใช้ฝึกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๑๕๒.

ดนตรีที่ทำได้หลายอย่าง !

...เพลงไพเราะ ฉากมโหฬาร ดนตรีสะวิงสุดเหวี่ยง
แต่ไม่หยาบโตน... [โฆษณานันท์ใหญ่ของภาพยนตร์ ' ระบายออก
เสน่ห์ ' ในเคลลีเมล์ ๑๑ มรค. ๕๕]

▶ ▶ ไม่อ่าว ! อยากได้แค่ดนตรีสะวิงที่หยาบโตน °
คำว่า "อ่าว" ในตัวอย่างนี้ยืมเสียงมาจาก "เอา"
ตัวอย่างสุดท้าย ใต้

...อีกข้อความมีว่า ทำไมไม่ยอมมีไว้ ให้ใช้สำหรับเขียนคำ
ที่ให้อ่านซ้ำ แล้วยังไม่ถึงไม่ใช้ คือไม่รับเอาความสะกดไม่รับ
เอาประโยชน์ของเครื่องหมายนั้น ชอบเขียนคำซ้ำลงไปอีกคำหนึ่ง
หาหอกปลายเป็นอะไร... ข้อนี้ถ้าจะตอบอย่างผู้กว้างขวาง ก็ต้อง
ตอบอย่างเรียบร้อยว่า มันเรื่องของ โถม คุณไม่เกี่ยว ๒

คำว่า "โถม" ในตัวอย่างนี้มาจากคำว่า "ดม" คือเป็นการยืมเสียงสระ โ-ะ
เป็น โ- นั้นเอง

๔.๔.๑.๒ เปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ ฮิวเมอริสต์ใช้วิธีการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ของคำ ๆ
นั้นเพื่อเน้นความหมาย ดังตัวอย่าง

ถ้าเท่านั้นเป็นคำถามที่จะให้รางวัลได้ ผมก็ทวนหมู ผมก็ได้
โกหกไปแล้วว่าชอบกิน จิ้ง ชอบกิน เหลือเกิน กินวันละสี่ห้าโหลทุกคน
บรรดาที่เกี่ยวข้องเป็นพ่อแม่พี่น้องลุงป้าน้าอา เพื่อนฝูงมิตรสหาย

° เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๕.

๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๖๓-๔.

เกลอแก้วเกลอถั่ว *

ในตัวอย่างนี้ชาวเมอริสค์เน้นคำว่า "จิ้ง" และ "เหลือเกิน" ด้วยการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ให้เป็นเสียงตรี จึงเขียนว่า "จิ้ง" และ "เหลือเกิน" ตามลำดับ

นอกจากนี้ มีอยู่คราวหนึ่งที่ชาวเมอริสค์คอบจกหมายของนายสุชิน สมุทวนิชว่า

...คุณสุชินครับ ผมล้อผมเล่นตามความประพจน์ที่ "ล้อแหลม" ของผมนั่นจริง แต่เรื่องถึงแก่ไปเที่ยวว่าท่านอดสู่นอกรอย ไม่รู้จักภาษาไทยภาษาฝรั่งนั้น ยังไม่เคยเลย -- จะให้สยดยังงี้ก็ได้... ๒

ในตัวอย่างนี้ชาวเมอริสค์เน้นความหมายของคำว่า "เลย" ด้วยการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์เป็นเสียงตรี

ตัวอย่างต่อไป ไค้แก

อย่าเพิ่งตกใจ !

คนสวย ไม่ว่าจะอยู่ในอิริยาบถอย่างไร ก็เปลือกเปลือ
เจริญตาทั้งนั้น [ไตภาพหน้า ๑ ของสายกลาง ๔ กย. ๕๓]

▶▶ แล้วหรือ ? คุณแอบไปเห็นมาครบทุกอิริยาบถแล้วหรือ ?^๓

ในตัวอย่างนี้เขียน "หรือ" เป็น "รื้อ" เพื่อต้องการเน้นความหมาย

*ชาวเมอริสค์(นามแฝง), "ออกอากาศ" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑๒ (๑๑ กันยายน ๒๔๘๘) : ๓๗-๘.

^๒อบ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฉีกด้วยวิธีล้อแหลม หน้า ๑๐๘.

^๓เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๓.

นอกจากนี้ ในกรณีที่เป็นคำสองคำ การเน้นความหมายทำได้โดยการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ของคำ ๆ แรกหรือคำหลังเป็นเสียงตรีหรือจัตวา (โดยมากจะเป็นเสียงตรี) ดังตัวอย่าง

ท่านร่ำรวย รวยเงินทองไหลมาเทมายังกะน้ำตกในแอการ่า^๑
 ในที่นี้เปลี่ยนเสียง "รวยรวย" เป็น "ร่ำรวย"
 ตัวอย่างอื่น ได้แก่

...เพราะเขนนั่นผมถึงย่ำกอยากที่จะแปลคำธุรกิจธุรการให้
 เป็นฝรั่ง^๒

ในตัวอย่างนี้เปลี่ยนเสียง "กอยากกอยาก" เป็น "ย่ำกอยาก" ซึ่งเป็นลักษณะของ
 ภาษาพูด

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

...ผมร่วมอยู่ในขบวนการทำ 'แคมเปญกำจัดการสะกดการันต์
 ฝึกฝึก' กับ 'ศรีสุกสุราสีวดี' ในสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ผมจึงมุ่ง
 ในแนวทางของขบวนการอันนั้น ผมว่าผมทำด้วยประสงค์ดี^๓

ในตัวอย่างนี้ชีวเมอริสต์เปลี่ยนเสียง "ดีดี" เป็น "คีคี" โดยเปลี่ยนเสียงคำแรก
 เป็นเสียงจัตวา

ตัวอย่างการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ของคำหลัง เช่น

^๑ ศาสตราจารย์ ชิวเมอริสต์ Pen. Con. D.D. (นามแฝง), "แซ่สาธิบาย" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒๒๕ (๒๕ กรกฎาคม ๒๔๕๕) : ๘.

^๒ ชิวเมอริสต์ (นามแฝง), "ธุรกิจธุรการ" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๔๗๓ (๕ มิถุนายน ๒๔๕๕) : ๑๒.

^๓ อป ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ทั้งที่ใช้ฝึกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๑๖๘-๘.

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์เขียนข้อความ "ความเต็มไปด้วยคน" ด้วยการแยกเขียนทีละคำ ทำให้น้ำหนักของคำทุกคำเด่นชัดเท่า ๆ กัน เป็นการเน้นคำทุกคำที่เขียน ตัวอย่างอื่น ได้แก่

"คุณรู้ไหมว่าตั้งแต่สงครามมาแล้วนี้ คุณขายเรื่องไม่ได้เลยสักเรื่องเดียว"

นายตบบอกข้า ๆ ไม่ใช่ประสงค์ให้ชัดถ้อยชัดคำ แต่มักเผลอเคลิ้มไปในระหว่างประโยคที่พูด "ไม่ใช่ตั้งแต่หลังสงคราม ถึงก่อนสงครามหรือระหว่างสงครามก็-ขาย-ไม่-ได้" ๑

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์เขียนข้อความ "ก็ขายไม่ได้" โดยแยกเขียนทีละคำ ทำให้ความหมายของคำแต่ละคำชัดเจนเด่นชัดยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ในกรณีที่เป็นชื่อคนฮิวเมอริสต์ก็ใช้วิธีเดียวกันนี้ คือเขียนแยกคำออกจากกัน ดังตัวอย่าง

"นาย-ประคิษฐ์-ชอบ-สะ-อาค อัครุใหญ่โรงเรียนที่หนูสะอาค
ลูกสาวผมไปสอนอยู่ไซ้ไหมครับ"

ศิระนายประคิษฐ์ตอบ

"ไซ้ครับ"

"คุณรักลูกสาวผม ?"

"ครับ" ๒

จะเห็นได้ว่าการเขียนคำโดยเขียนแต่ละคำแยกจากกันก็เป็น การเน้นความหมายได้ก็วิธีหนึ่ง ไม่แพ้วิธีอื่น ๆ ที่ฮิวเมอริสต์ใช้

๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "ผลของการปลุกนิยม" ฮิวเมอริสต์คึกเป้ง หน้า ๓๗๑.

๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "หนุ่มอายุสี่สิบห้ากับรองเท้าสี่แคง" รวมเรื่องสั้นพรรษา หน้า ๑๒๑.

๔.๕.๑.๔ ใช้คำต่างกัน แต่มีความหมายอย่างเดียวกัน ตัวอย่างการใช้ภาษาคงกล่าว
ไค้แก่

เวลาเจ้าจุกศูนย์ศูนย์หรือเจ้าคนาฬิกาตรง โมงเช้าเราก็จะไค้
ลงมือทันที^๑

ในตัวอย่างนี้ข้อความ "เจ้าจุกศูนย์ศูนย์" "เจ้าคนาฬิกาตรง" และ "โมงเช้า"
มีความหมายอย่างเดียวกัน การใช้ทั้ง ๓ ข้อความในที่นี้ก็เพื่อต้องการเน้นความหมายให้
แจ่มแจ้งยิ่งขึ้น

ตัวอย่างอื่น ไค้แก่

ครั้นมาเดี๋ยวนี้อโอกาสคงกล่าวหมดไปเสียแล้วโดยตนเองเป็นผู้
ทำลายโอกาสประเภทนั้นเสีย และจะไม่สร้างโอกาสขึ้นมาใหม่
เป็นการละเว้นวิริโดยเค็คชากลีนเจิง^๒

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสใช้คำ "ละเว้น" และ "วิริ" ซึ่งมีความหมายอย่างเดียวกัน
และใช้คำ "เค็คชาก" และ "ลีนเจิง" ซึ่งมีความหมายเหมือนกัน การใช้คำดังกล่าวนี้เป็น
การใช้คำเพื่อเน้นความหมายให้หนักแน่นยิ่งขึ้น

ตัวอย่างสุดท้าย ไค้แก่

ครั้นเห็นฝูงหนูกำลังวิ่งเล่นเอาเด็กอยู่บนตัวก็เค็คชากที่ราชสีห์
จะพืงเค็คชากหนูที่สู้ไม่ได้และตัวเล็กกว่า จึงตะครุบจับเจ้าตัวอยู่โยง
ไว้ไค้ตัวหนึ่งเค็ยว นอกนั้นวิ่งหนีเปิดไปไกลลึบไม่เหลือวหลัง^๓

^๑ฮิวเมอริส(นามแฝง), "มหเวอรอสวนทรศน์" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๒
ฉบับที่ ๓๖ (๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๔๔) : ๒๖.

^๒ฮิวเมอริส(นามแฝง), "ปฏิทินขึ้นสมอง" ฮิวเมอริสในอารมณชั้น หน้า ๒๗๘.

^๓ฮิวเมอริส(นามแฝง), "เรื่องราชสีห์กับหนู" นิทานทรธษา นิทานอันะสย หน้า ๔-๕.

คำว่า "หนึ่ง" และ "เดียว" ในตัวอย่างนี้มีความหมายอย่างเดียวกัน ฮิวเมอริสต์ใช้เช่นนี้เพราะต้องการเน้นความหมายให้หนักแน่นยิ่งขึ้น

๔.๘.๒ การใช้สำนวนเพื่อเน้นความหมาย

ฮิวเมอริสต์ใช้สำนวนเพื่อเน้นความหมาย ๒ วิธีคือ

๔.๘.๒.๑ อธิบายสำนวนเดิมด้วยการเปลี่ยนค่าบางคำให้ตรงกับความหมายที่แท้จริงของสำนวนนั้น

๔.๘.๒.๒ เติมข้อความเข้าไปในสำนวนเดิมเพื่อให้ความหมายของสำนวนนั้น ชัดเจนขึ้น

๔.๘.๒.๑ อธิบายสำนวนเดิมด้วยการเปลี่ยนค่าบางคำให้ตรงกับความหมายที่แท้จริงของสำนวนนั้น ดังตัวอย่าง

แต่เมื่อคำนึงถึงชีวิตประจำวันของนารายณ์แล้วก็ไม่เห็นน่าจะเป็นสุข จะนอนก็ไม่เต็มตาเต็มคืน ต้องมีใครมาปลุกไปปรามยุคเข็ญบ่อยบ่อย

ในตัวอย่างนี้ เติม "เต็มคืน" เข้าไปในสำนวน "นอนไม่เต็มตา" ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ถ้าเกี่ยวแก่การยกดูเลื่อนโต๊ะเพื่อให้เด็กดูไถ้นั้นละก็ ฝีมือดีแขนดีแรงดีใหญ่ แต่เด็กเด็กก็เต็มอกเต็มใจทำ เพราะทำเพื่อตรุษสงกรานต์ ๒

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์เพิ่ม "ดีแขน" และ "ดีแรง" เข้าไป เพราะพิจารณาเห็นว่า

"ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "จะยังโง่เสียแล้ว" ฮิวเมอริสต์ในอารมณฺ์ขัน หน้า ๔๔๕.

๒ "เล่นสงกรานต์ไม่ต้องขึ้นศาลเข้ากรง" ฮิวเมอริสต์ในอารมณฺ์ขัน หน้า ๑๓๒.

เวลายกดูเลื่อนโต๊ะนั้น ไม่ได้ใช้เฉพาะมือเท่านั้น แต่ต้องใช้แขนและแรงทั้งหมดที่มีอยู่จึงจะสามารถทำได้

๔.๘.๒.๒ เติมข้อความเข้าไปในส่วนวนเดิมเพื่อให้ความหมายของส่วนวนนั้น ๆ ชัดเจนขึ้น
ตัวอย่างการใช้ภาษาประเภทนี้ ได้แก่

ลงขันแล้ว ก็ขันวันยังค่ำคืนยังรุ่งอาทิตยสะเจีวันเจ็ดคืน *

ในตัวอย่างนี้เติมข้อความ "คืนยังรุ่ง" เข้าไปในส่วนวน "วันยังค่ำ" ทั้งนี้เพื่อต้องการให้ความหมายของส่วนวนนี้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะถ้าใช้เพียง "วันยังค่ำ" ก็จะมีเวลาบางส่วนเหลืออยู่

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ในที่สุด เมื่อแก่งอ้มเต็มทีจนหายใจไม่เข้าไม่ออกแล้วก็คงจะต้องตาย แต่ใจเขาน่ะไม่ยอมตายเลย เขาอยากจะมีชีวิตอยู่ เพื่อจะไค้มมองดูตัวเองเป็นการสำรวจและสังเกตดูว่า จะค่อยค่อยเปลี่ยนแปลงผิดปกติไปยังไงบ้าง จะไค้มบันทึกและเขียนภาพประกอบไว้เป็นหลักฐานเป็นวิทยาทานแก่อนุชนรุ่นต่อไป จะไค้มไม่ต้องมัวพะวงไค้มมองดูความเปลี่ยนแปลงของตัว เอาเวลานั้นไปใช้ทำการทำงาน ให้เป็นคอลลάρเป็นเซนต์กันดีกว่า จะไค้มเอามาแจกจ่ายเจือจานเขาบ้าง ^๒

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ต้องการสื่อความหมายว่า นอกจากจะหายใจไม่เข้าแล้วยังหายใจไม่ออกอีกด้วย จึงไค้มเติม "ไม่ออก" เพิ่มเติมเข้าไป การใช้ส่วนวนเพื่อเน้นความหมายในหัวข้อนี้แสดกให้เห็นอย่างชัดเจนว่าฮิวเมอริสต์

* "คนกับงานกับเงิน" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๓๑๘.

^๒ "ให้สัมภาษณ์อย่างเปิกอก" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๓.

เป็นผู้มีความคิดอันละเอียดรอบคอบ เมื่อใช้ภาษาจึงได้พยายามใช้ให้คนอ่านไม่สามารถโต้แย้งได้ ดังที่ปรากฏในตัวอย่างข้างต้นนั้น

๔.๘.๓ การใช้ภาษาเกินจริง

การใช้ภาษาเกินจริง ก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่สามารถเน้นความหมายของคำหรือข้อความได้ ดังตัวอย่าง

แล้วช่วยกันทำพิธีแข่งให้ยูแทนเป็นอหิวาต์ตายลงสักคนหนึ่ง จะได้
ส่งนางสาวรัตนากร เข้าสมัครซึ่ง เชื้อแน่สองร้อยเปอร์เซ็นต์ว่าจะต้องได้ *
ปกติจำนวนเต็มของเปอร์เซ็นต์ก็คือร้อยหรือหนึ่งร้อย แต่ในที่นี้ชีวเมอริสต์ต้องการใช้
ภาษาเน้นความหมายของข้อความให้หนักแน่น ดูเป็นจริงเป็นจังจึงได้เพิ่มจำนวนขึ้นอีกเท่าตัว
เป็นสองร้อย ซึ่งถ้าหากพิจารณาตามข้อเท็จจริงจะเห็นว่า เป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ถ้าจำเป็นต้องขยับหมายความว่าจำเป็นอย่างเหลือเกินอย่างหลีกเลี่ยง
ไม่ได้แน่นอนที่สุดแล้วก็เอาซี ขยับหน่อยก็ขยับกัน แต่ขอให้น้อยที่สุด
และโอกาสท้ายที่สุด คนขยับเขาขยับอาทิตย์ละเจ็ดวัน คนซีเกี่ยว
อย่างผมซีเกี่ยวอาทิตย์ละแปดวัน ๒

ในตัวอย่างนี้ต้องการใช้ภาษาให้เข้าใจว่าซีเกี่ยวอย่างเหลือเกิน จึงได้ใช้ว่า
ซีเกี่ยวอาทิตย์ละแปดวัน ทั้ง ๆ ที่อาทิตย์หนึ่งมีเพียงเจ็ดวันเท่านั้น

การใช้ภาษาเพื่อเน้นความหมายของชีวเมอริสต์เป็นการเพิ่มรสชาติและความมีชีวิต
ชีวาให้กับงานเขียน ทำให้ผู้อ่านอ่านอย่างสนุกสนาน ไม่เบื่อหน่าย

*ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "เล่นการเมือง" ชีวเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๖๑.

๒ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "คนกับงานกับเงิน" ชีวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๓๑๘.

๔.๕ การใช้ภาษาที่มีความหมายขัดแย้งกัน

การใช้ภาษาประเภทนี้เป็นการใช้ภาษาผิดความคาดหมายของผู้อ่าน กล่าวคือ ในตอนต้นเขียนไว้อย่างหนึ่ง แต่ตอนท้ายกลับเขียนพลิกความคาดหมายไปอีกอย่างหนึ่ง ดังตัวอย่าง

...ในรถสะดวกสบายทุกอย่าง แล้วออกแล่นไปตามถนนต่าง ๆ
 คำที่ไหนดอนที่นั่น หรือกล่าวโดยย่อก็คือคำที่ราชวงศ์ทรงวาด
ตลาดเก่าเจริญกรุงบางรุ่งเมืองเพ็ญนครหรือหลักเมืองถนนตก
หัวลำโพงบางลำพูบางซื่อสะพานพุทธบางโพท่าพระจันทร์ก็นอนมัน
ที่นั่นเลย^๑

ในตัวอย่างนี้ เมื่อผู้อ่านอ่านถึง "กล่าวโดยย่อ" ก็คิดว่าชีวเมอริสต์คงจะกล่าวอะไรสั้น ๆ ย่อ ๆ เป็นทำนองตัดทอนข้อความข้างหน้าให้สั้นลง แต่เมื่ออ่านข้อความหลัง "กล่าวโดยย่อ" แล้วกลับพบว่า เป็นเรื่องผิดคาด เพราะไม่ได้กล่าวสั้น ๆ หรือกล่าวรวบรัด แต่อย่างใด มีหน้าซ้ำกลับขยายใจความเดิมให้ยาวยิ่งขึ้นไปอีก อันเป็นการกระทำที่ตรงข้ามกับ "กล่าวโดยย่อ" อย่างเห็นได้ชัด

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ไม่ได้ชกกันบนเวที หรือที่เรียกโดยย่อว่า ยกฟันมูเข้าไบกันเชือก
ล้อมไว้สี่คานไม่ให้หนี แต่ชกกันบนพื้นทรายชายหาดบางแสนนั้นที่เดียวละ !^๒

ในตัวอย่างนี้ ข้อความหลังจาก "เรียกโดยย่อ" มิได้สั้นไปกว่าคำ "เวที" เลย มีหน้าซ้ำยังมีความยาวมากกว่าคำเดิมหลายเท่า แสดงให้เห็นชัดว่าไม่ได้เป็นคำที่เรียกโดยย่อ แต่ประการใดเลย

^๑"อุตสาหกรรมสร้างมนุษย์" ชีวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๕๒๐.

^๒ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "ชกกันเพราะความเห็นตรงกัน" ชีวเมอริสต์คิดเบง
 หน้า ๓๖๒.

ตัวอย่างต่อไป ใต้แก่

ปัจจุบันเขามีอายุใกล้ร้อยเข้าไปทุกวันทุกวัน...และมีความ

มั่นหมายสูงเพียง ขอลูกถือคเคอริที่หนึ่งสักสี่ห้าหนเท่านั้น^๑

คำว่า "เพียง...เท่านั้น" ทำให้ผู้อ่านคาดว่าเขาจะได้อ่านข้อความที่แสดงให้เห็นว่าเขาผู้นี้เป็นคนมักน้อย แต่เมื่ออ่านข้อความทั้งหมดจึงรู้ว่านิคความคาดหมาย เพราะมีความหมายตรงข้ามกัน คือเขาผู้นี้มั่นหมายที่จะดูรางวัลที่หนึ่งถึง ๔-๕ ครั้งทั้ง ๆ ที่ถูกเพียงครั้งเดียวก็เป็นเรื่องยากมากอยู่แล้ว

ตัวอย่างต่อไป ใต้แก่

...ผมไม่ควรเสียเวลาไปอ่านเจอเข้าเลย แต่ผมเป็นคนเชื่อแต่

เมื่อพบอะไรที่เสียเวลาอ่านเปล่าเปล่าเข้าแล้ว ก็ไม่เก็บไว้เสียเวลา

แต่ดูเดียว^๒

ในตัวอย่างนี้ ข้อความส่วนหลังมีความหมายตรงข้ามกับ "เชื่อแต่" มาก เพราะแทนที่จะเตือนให้ผู้อ่านรู้ จะได้อ่านโดยไม่เสียเวลาอ่าน กลับ "เชื่อแต่" ความเสียเวลาอย่างเดียวกันนี้ให้คนอื่น ๆ ค่าย จะได้อ่านเสียเวลาเหมือน ๆ กัน

ตัวอย่างอื่น ๆ ที่นอกเหนือไปจากนี้คือ "หูกทวิคจะไค้อยู่แล้วที่เกี่ยวชาคอยุ่สักแสนคะแนนเท่านั้น"^๓ "ม้วยแก่"^๔ และ "จคหมายหลังไหลมาคังสองราย"^๕ ฯลฯ

^๑ ฮิวเมอริสต์ (นามแฝง), "บุคคลที่ควรโบกมือให้" ฮิวเมอริสต์ในอารมณณ์ หน้า ๔๓.

^๒ "คนกับังงานกับเงิน" ฮิวเมอริสต์ในอารมณณ์ หน้า ๓๑๗.

^๓ ฮิวเมอริสต์ (นามแฝง), "เล่นการเมือง" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๕๕.

^๔ ฮิวเมอริสต์ (นามแฝง), "นำเที่ยววัดพระแก้ว" ซุกเพชรน้ำหนึ่ง หน้า ๑๐๘.

^๕ ศาสตราจารย์ ฮิวเมอริสต์ Pen. Con. D.D. (นามแฝง), "แซกสาชิบาย" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๓๔ (๕ กันยายน ๒๔๕๕) : ๘.

การใช้ภาษาที่มีความหมายขัดแย้งกันนี้ทำให้ผู้อ่านเกิดความขบขัน เพราะเกิดความ
คาดหมายที่คิดไว้ และนับว่าเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้งานของฮิวเมอริสต์มีลักษณะแปลกไป
จากงานเขียนของผู้อื่น

๔.๑๐ การใช้ภาษาเสียดสี เหน็บแนม หรือล้อเลียน

จากการวิจัยงานของฮิวเมอริสต์ พบว่าฮิวเมอริสต์มีวิธีการทักท้วงข้อผิดพลาด
หรือการกระทำของผู้อื่นโดยการใช้ภาษาเสียดสี เหน็บแนม หรือไม่ก็ล้อเลียน นับเป็น
กลวิธีในการใช้ภาษาที่เป็นลักษณะเด่นของฮิวเมอริสต์ และด้วยวิธีการใช้ภาษาเช่นนี้เอง
ที่มีผลทำให้ผู้อ่านได้รับอารมณ์ขัน มีความสนุกสนานที่ได้อ่านเรื่องและภาษากังวลว่านี่
ตัวอย่างการใช้ภาษาในท่านองนี้ ใดแท้

ผมเห็นเอาใจใส่เค็กกันนัก ก็ขอเข้าช่วยอีกแรง
โดยวิธีไม่ให้จำเขาไปฝึกฝึก

...ผมจะเอาน้ำแข็ง, แก้ว ขอเซเว่นอัพไปคัวยสักริง
หนึ่ง...เขาไปทำไมกันเป็นริงสองริง...ข้าพเจ้าอดใจใหญ่
คัวยความโล่งอก เมื่อมองดูทั่วแล้ว ไม่พบริงเซเว่นอัพที่ว่าไว้...

[สองข้างทาง โคจรสมาลิน ในแดนสุข ๑๖ พกค. ๕๗]

▶ ▶ อะไรนะครับ ? ที่ออกชื่อนะ เป็นฝั่งหรือเป็น
แดนหรือเป็นมค ? ถึงจะต้องชนเขาไปเป็นริงริง--แต่ถ้าเป็นชวด
น้ำอัคริมเต็มวิศกรสหวานกลมกล่อมอร่อยคั้นนั้นละก็ ต้องชนเขาไป
เป็นดังดังครับ

ออบ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฝึกคัวยวิธีล้อแหลม หน้า ๑๔๕-๕๐.

ในตัวอย่างนี้ชีวเมอริสต์ท้วงเรื่องเขียนคำผิด คือแทนที่จะเขียน "ล้ง" กลับไปเขียนว่า "รัง" และทั้ง ๆ ที่ทราบดีว่าสะกดผิด ชิวเมอริสต์ก็ทำเป็นไม่ทราบ แล้วเสียดสีว่า "รัง" ที่ว่านั้น เป็นรังอะไร
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

คำพังเพยใหม่-เกิดสมัยช้อาโต

"--ในการที่ทางราชการได้จัดตกแต่งสถานที่ เพื่อรับรอง
ชาวต่างประเทศอย่างหรูหรา มีประชาชนเป็นจำนวนมากใครจะ
ได้เห็นการขยายความสะดวกเข้าไปตามตรอกตามซอกที่สกปรก
รกรุงรังด้วย เพราะเกรงว่าถ้าชาวต่างประเทศแอบเข้าไปเห็น
ตามตรอกตามซอกแล้ว อาจจะเข้าใจกรุงเทพฯเป็นอย่างอื่น ใน
ทำนองว่า "ข้างนอกสุกใส ข้างในปะดิ่งโหม่ง" ละก็แย้ทีเดียว---
(ในรอบปักข์ที่ผ่านมา 'ใน' ประชาธิปไตยรายปักข์ '๑ มนค. ๕๕)

▶ ▶ เคยได้ยินแต่ยั้งจั้ง- "ข้างนอกสุกใสข้างในเป็นโพรง"
อย่างลูกมะเคื่อ--และ "ข้างนอกขรุขระ ข้างในตะดิ่งโหม่ง" อย่าง
ขนุน---โคลงโลกนิติก็มียั้งจั้งนั้น---นี่มาใหม่เหี่ยวละ ต้องแต่งโลกนิติ
เพิ่มอีกหนหนึ่งแล้ว !

ในตัวอย่างนี้ชีวเมอริสต์ท้วงการใช้คำพังเพยผิดโดยใช้ภาษาเสียดสีเหน็บแนม
หรือในเรื่อง "ขบวนการกินแก๊ง" ชิวเมอริสต์ได้กล่าวเสียดสีกรรมาข้าราชการ
ตามหัวเมืองที่มักจะเกียจคร้านว่า "หลังวันละสามเวลาหลังอาหาร ยังกะเมี้ยข้าราชการ
หัวเมือง" ^๒

^๑ L.ก.ธ.(นามแฝง), "ล่อแหลม" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๔๐๘(๑๘
มีนาคม ๒๔๕๕) : ๖๒.

^๒ ชิวเมอริสต์(นามแฝง), "ขบวนการกินแก๊ง" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๕
(๑๕ สิงหาคม ๒๔๕๗) : ๒๐.

อนึ่ง บางครั้งก็นำชื่อวิสามานยนามต่าง ๆ มาล้อเลียนด้วยการเปลี่ยนคำบางคำเสียใหม่
 ดังตัวอย่าง

บรรดานักเขียนที่มีชื่ออยู่ในโลกหนังสือ, ในบรรณพิภพ, ในจักรวาล
 วรรณกรรม, ในจักรวรรดิศิลปิน, ข้าพเจ้ารู้จักทุกคน เช่น แม่อาณนค์,
ศรีบางลำพู, สันสลัดผัก, ยากรอบ, แสงพลอง, แก้วทองคำ, เป๋ยต่างค์,
พ.เนตรสังกะสี, กรงเฉลียง, ศรีปลีกสะลา, นายเชิงกราน, อ.ก.ณ.,
ยิวมีฤทธิ์ ฯลฯ ทั้งนั้นแหละ แต่ท่านเหล่านั้น, บางคนเขาเหล่านั้น,
 จะรู้จักข้าพเจ้าหรือหาไม่ ข้าพเจ้าไม่ทราบซัก "

ในตัวอย่างนี้ "แม่อาณนค์" หมายถึง "แม่นงค" "ศรีบางลำพู" คือ "ศรีบูรพา"
 "ยากรอบ" ก็คือ "ยาขอบ" "เป๋ยต่างค์" คือ "เวทาค" "อ.ก.ณ." คือ "อ.ร.ค."
 เป็นต้น

นอกจากนี้ฮิวเมอริสต์ยังล้อชื่อหนังสือพิมพ์ของไทย ดังนี้

'ไทยภาค' คงจะพาดหัวนักประพันธ์ตกน้ำไม่ตาย 'ศรีกรุง'
 'สำหรับบุรุษ' 'พิมพ์คายนม' 'เสียงไท' 'ชาติไทย' 'ประชา
 gone' 'เกียรติศากดิ์' 'เสรีปราบ' 'สุวันโนภูมิ' 'วานสับ'
 'หลักมวง' 'ไตใหม่' ก็จะช่วยกันประโคมข่าวกราวเกี้ยว ท่านอง
 วานักเขียนตกน้ำหรืออะไรท่านองนั้น ^๒

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ล้อเลียนชื่อหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ศรีกรุง สุภาพบุรุษ
 พิมพ์ไทย เสียงไทย ชาติไทย ประชากร เกียรติศักดิ์ เสรีภาพ สุวรรณภูมิ
 วารศัพท์ หลักเมือง และ ไทยใหม่ ตามลำดับ โดยฮิวเมอริสต์เปลี่ยนเสียงคำบางคำให้

^๑อบ ไชยสุ, "เอกพจน์บุรุษที่หนึ่ง" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของฮิวเมอริสต์ หน้า ๑๐๖.

^๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "ผลของการปลุกนิยาม" ฮิวเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๔๐.

ต่างไปจากเสียงเดิม บางชื่อเมื่อเปลี่ยนเสียงคำแล้ว เกิดความหมายที่น่าขบขัน

อนึ่ง ฮิวเมอริสต์แต่งฉันท์ล้อเลียนพิบูลสุคติฉันท์อันเป็นฉันท์ที่แต่งเพื่อสุคติจอมพล ป. พิบูลสงคราม โดยในพิบูลสุคติฉันท์ ผู้แต่งไต่คืบแปลงคำ ทั่ว เป็น ทวะ อันเป็นการคักแปลงคำตามใจชอบ ไม่มีหลักเกณฑ์ ฮิวเมอริสต์ไม่เห็นด้วยกับการกระทำเช่นนั้น จึงล้อเลียนด้วยการนำวิธีการคักแปลงคำ เช่นนั้นมาใช้บ้าง โดยแต่งเป็นวสันตศิลาฉันท์ และอินทรวีเชียรฉันท์ ดังนี้

"ชวานาจะปลูก <u>ถวะ</u> ดิสง	ลี้ก็คงจะง่ายกี
ทุกคนจะสร้าง <u>ถวะ</u> และมี	ชนมากมียากเลย"
"น้ำยามสมชะนะมะจีน	ละก็กินอร่อยกี
ถ้าแม่สมกะวิสะกี	จะมีมีอร่อยเลย"
"นอนตื่นะเข้าเข้า	กินะข้าวอร่อยกี
นอนสายะเค็มที	จะมีมีอะไรกิน"
โอย ! ง่ายก็จ้ง !	ง่ายก็จ้ง !!
	ง่ายก็จ้ง !!! °

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ใช้คำ "ถวะ" แทน "ถั่ว" และใช้ "ถวะ" แทนคำว่า "ตัว" นอกจากนี้ยังมีการคักแปลงคำอื่น ๆ ที่น่าสนใจ เช่น ใช้ "ชะนะมะ" แทน "ขนม" หรือคำว่า "ตื่น" "กิน" "สาย" ออกเสียงท้ายคำแต่ละคำโดยประวิสรรชนีย์ไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ ฮิวเมอริสต์ล้อเลียนถ้อยคำในบทสวคมนต์ ดังนี้

...ถ้าถึงคราวเมื่อนั้น คือคราวที่จะไม่มีพจนานุกรมนั้นละก็ ไม่ใช่
เพียงผมจะเขียนหนังสือไม่ไค้ละครับ ผมจะไม่เขียนหนังสือเลยด้วยซ้ำ
เพราะเมื่อไม่มีพจนานุกรมคือหมายความว่าเมื่อไม่บังคับการสะกดการันต์

°ศรีสุก สุราลีวดี(นามแฝง), "โป-ปรี" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๖

(๑๐ ตุลาคม ๒๔๘๗) : ๒๗.

ให้เป็นบรรทัดฐานแล้ว ภาษาไทยก็คงจะเลอะเทอะและทะเลาะทะเลาะ
การันต์กันยังงี้ก็ได้ตามชอบใจแล้ว ผมจะไปเขียนกะเขาไฉน
ผมพจนานุกรมมัง สรณัง คัจฉามิค้วนี่ครับ *

ในตัวอย่างนี้ ข้อความที่ขีดเส้นใต้เป็นการล้อเลียนเนื้อหาในบทสวดมนต์บทหนึ่ง
ที่ว่า { พุทธิ สรณัง คัจฉามิ ในที่นี้ฮิวเมอริสต์ใช้ "พจนานุกรมมัง สรณัง คัจฉามิ"
ขมุมิ
สงฆ์

หมายถึงฮิวเมอริสต์ขอล้อเอาพจนานุกรมเป็นที่พึ่ง ก็เป็นบรรทัดฐานในการเขียนสะกด
การันต์ว่าเขียนอย่างไรจึงจะถูกต่อนั่นเอง

นอกจากจะใช้ภาษาล้อการล้อเลียนถ้อยคำในบทสวดมนต์แล้ว ฮิวเมอริสต์ยังใช้
ภาษาเลียนแบบคำประพันธ์ประเภทโคลง ๒ สุภาพ ซึ่งโดยมากคนทั่วไปมักจะจำกันได้ ดังนี้

...ก็ตอนซากลับกำลังหัวน้ำขึ้น ต้องแล่นฝ่าคลื่นทวนน้ำเฉียงเฉียง
จากอ่างศิลา ค่อยค่อยเลี้ยวโค้งจนกลับลำได้เอาแถวสี่ซัง แล้วก็ให้
คลื่นส่งท้ายข้ามสันคอนเข้าปากแม่น้ำ โดยคลื่นขนาดที่เรียกว่า

ทะเลจริงเป็นอย่างนี้ แสกดงแกกดูบุตรชู้ เช่นให้เห็นทะเล จริงนา ^๒

ข้อความที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่างนี้เลียนแบบคำประพันธ์ประเภทโคลงสองสุภาพที่ว่า
"โคลงสองเป็นอย่างนี้ แสกดงแกกดูบุตรชู้ เช่นให้เห็นเลบง แบบนา" ในที่นี้ฮิวเมอริสต์
ล้อเลียนด้วยการเปลี่ยนคำบางคำเพื่อให้เหมาะสมหรือสอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อหาที่กำลังกล่าว
ถึง โดยใช้รูปแบบคำประพันธ์และคำบังคับเอกโทเหมือนเดิมทุกประการ

* ออม ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา หัวข้อใช้ผิดด้วยวิธีล้อแหลม หน้า ๒๘๓.

^๒ ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), หัตถ์คีส์ฎุจร หน้า ๕๒๘.

นอกเหนือไปจากนี้ ฮิวเมอริสต์ได้ล้อเลียนภาษาโฆษณา ดังนี้

อ่อนใจ ภาษาไทยของหลานผมแย่มาก หรือว่าจะล้าหน้าออกไป
ไกลในอนาคตก็ได้^๑

ข้อความที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่างนี้ล้อเลียนคำโฆษณาที่ว่า "...ก้าวล้ำไปไกลในอนาคต" ซึ่งเป็นการใช้ภาษาเครื่องใช้ไฟฟ้าภายใต้เครื่องหมายการค้าอย่างหนึ่งในปัจจุบัน

จากการวิเคราะห์การใช้ภาษาเสียดสี เห็นแบบ หรือล้อเลียนของฮิวเมอริสต์พบว่า การใช้ภาษาเช่นนี้ทำให้งานเขียนน่าอ่าน มีรสชาติและมีชีวิตชีวามากขึ้น ไม่แห้งแล้ง น่าเบื่อ

๔.๑๑ การใช้ภาษาบรรยายความคิดแปลก ๆ หรือสิ่งที่เป็นไปไม่ได้

ภาษากับความคิดของนักเขียนมีส่วนสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เพราะภาษาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความคิดของนักเขียนให้ผู้อ่านทราบ การใช้ภาษาของฮิวเมอริสต์ก็เป็นไปในทำนองเดียวกัน กล่าวคือได้สะท้อนความคิดของฮิวเมอริสต์ให้ผู้อ่านทราบ บางครั้งก็ทำให้ได้เห็นความคิดแปลก ๆ ของฮิวเมอริสต์ ดังตัวอย่าง

...เพราะฉะนั้นในคำที่สอง อินทรีย์ทองจึงจอกนอนที่เกาะซาก...

สำรวจโดยวิธีกวาดตาดูบริเวณใกล้ใกล้เพื่อจะหาเกาะครก เพราะ
ซากกับครกไม่ควรจะอยู่ห่างกัน ก็หาครกไม่เจอ ที่ใกล้ที่สุดกับเกาะ
ซากคือเกาะล้าน เลยเห็นไม่ได้ความจริงจริง ซากไม่ควรใกล้

กับหัวล้าน อินทรายนัก^๒

ปกติในชีวิตประจำวันของคนไทยเรามีครกกับซากเป็นของคู่กัน ด้วยเหตุนี้เมื่อฮิวเมอริสต์เห็นเกาะซาก จึงพลอยนึกถึงเกาะครก กลับไม่พบ เห็นแต่เกาะล้าน

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "บันทึก" ชลนา ๒๐๒(พฤษภาคม ๒๕๒๔) : ๓๐.

^๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), หัตถ์ศิลป์ หน้า ๕๓๕.

ก็ทำให้นึกถึงหัวล้านขึ้นมา จึงไต่กล่าว "สากไม่ควรใกล้กับหัวล้าน อันตรายนัก"
ตัวอย่างอื่น ไต่แก้

ผมว่าแก้สนั่นแหละดีแล้ว ถ้าราชการเห็นว่าไม่ก็ไม่ต้องออก
กฎหมายบังคับกันละ ให้เรียกว่ากาชงคัม ใครเรียกแก้สชงคัม
ให้ยิงเป้าสองชีวิต คือตายแล้วเกิดใหม่เอาไปยิงอีกที่ *

ข้อความที่ซึกเส้นใต้สะท้อนความคิดที่แปลกแหวกแนวของฮิวเมอริสต์ เพราะโดยปกติ
ถือว่าชาติหนึ่งก็มีเพียงชีวิตเดียว เมื่อตายไปแล้วก็เป็นอันหมดสิ้นไปจากโลกนี้ ถ้าเป็นไปตาม
ความคิดของฮิวเมอริสต์ คนยิงเป้าก็ต้องคอยติดตามดูว่าคนที่ถูกยิงเป้านั้นตายสองชีวิตจริงหรือไม่
ซึ่งถ้าพิจารณาให้ดี จะเห็นว่า เป็นเรื่องที่ เป็นไปไม่ได้

ตัวอย่างต่อไป ไต่แก้

ข้าพเจ้ามีทั้งรูปถ่ายและรูปเขียนสองพันห้าร้อยยี่สิบสามรูป เขียน
และถ่ายไว้ทุกอิริยาบถอาการเคลื่อนไหวกิริยาท่าทาง ยังเว้นอยู่ก็
ท่าตายท่าเดียว เพราะยังไม่ได้ตาย และ ยังไม่ตกลงใจว่าตาย
ที่ไหนดี ๒

ปกติคนเราจะไม่มีโอกาสเลือกท่าตายได้ตามใจชอบ คำกล่าวของฮิวเมอริสต์จึง
เป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ และขณะเดียวกันก็ได้สะท้อนให้เห็นความคิดแปลก ๆ ของเขา
อนึ่ง ฮิวเมอริสต์มักจะมีความคิดต่างจากคนอื่น ๆ คือผู้นับถืออย่างหนึ่ง ค้วย
เหตุผลอย่างหนึ่ง ฮิวเมอริสต์ก็มักจะทำไปอย่างหนึ่ง หรือค้วยเหตุผลอีกอย่างหนึ่ง
ทำให้อ่านแล้วน่าขบขัน ทั้งตัวอย่าง

* "บันทึก" ลลนา ๑๕๘ (มีนาคม ๒๕๒๔) : ๓๐.

๒ "สุนทรภู่กับข้าพเจ้า" ลลนา ๑๕๑ (กรกฎาคม ๒๕๒๓) : ๒๕.

แต่ว่าเป็นธรรมชาติอายุโรคบ้า ๆ มันก็ต้องรักษาด้วยวิธีบ้า ๆ
 อย่างนั้นเอง คนเป็นอหิวาต์ก็ต้องรักษาด้วยวิธีให้นั่งรถหวอดัง
อย่างสัตตภูณณ์ยทางอากาศพาตระระเวณไปตามถนนเพื่อให้ตกใจเสีย
จะไค้หยุกทองเกิน ๑

ข้อความที่ซึกเส้นใต้ในตัวอย่างนี้สะท้อนให้เห็นความคิดของชีวเมอริสต์ที่ต่างไปจาก
 คนทั่วไป เพราะที่จึกให้คนไ้นั่งรถหวอดก็เพื่อต้องการให้รถอื่นหลีกเลี่ยงให้ คนไ้จะได้
 ถึงมือหมอโดยเร็วต่างหาก

ตัวอย่างต่อไป ไค้แก่

ในกรุงเทพฯ ยังมีกฎข้อบังคับอะไรแปลกแปลกขึ้นมาอีกอย่างหนึ่ง
 คือจะห้ามมิให้รถยนต์ไ้เสียงเมื่อล่วงสองยามไปแล้ว โยแนะว่า
 ให้ไ้แสงแทน ซึ่งก็เป็นที่น่าประหลาดแก่วงการวิทยาศาสตร์อยู่ ที่
แสงไ้แทนเสียงก็ไค้เหมือนกัน ๒

การที่เขากำหนดให้ไ้แสง ไม่ให้ไ้เสียง ก็เพราะไม่ต้องการให้รบกวนบุคคลอื่น ๆ
 ที่กำลังพักผ่อนนอนหลับ ไม่ใช่เป็นเพราะคิดว่แสงจะไ้แทนเสียงไค้อย่างที่ชีวเมอริสต์คิด
 แผลง ๆ แค้อย่างไค้

ตัวอย่างต่อไป ไค้แก่

พอเช้าวันเริ่มต้น ผมเอากล้วยหอมมาวางไว้หรีหนึ่ง กล้วยไ้
 หรีหนึ่ง กล้วยนำว่าหรีหนึ่ง สำหรับเป็นวไรเอตี้ไว้เผื่อเลือก
 เปือกกล้วยไ้ไค้เอากล้วยโน้นมาผูก โบว์สีต่างต่างไว้ตามหรีกล้วย

๑ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "การต้อยที่ฉีกการศึกษา" ชีวเมอริสต์คึกเบง หน้า ๑๖.

๒ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "เรื่องของการซึกกัน" ชีวเมอริสต์ในอารมณณ์ หน้า ๕๐๓.

ให้ดูสวยงามกิน โรยกลิ้มถูกลาบมะลิไว้ตรงโน้นนิกตรงนี้หน่อย
ให้หอมน่ากิน... *

ปกติการโรยกลิ้มถูกลาบและมะลิให้หอมน่ากินที่เห็นทำกันอยู่ก็คือเวลาชายอ้อย
 แตกกับกล้วยยังไม่เคยเห็นมีใครเขาทำกัน

ตัวอย่างต่อไปนี้ ได้แก่

คนแก่ยอมนั่งรถรุ่นปีก่อน โน้นปล่อยให้คนหนุ่มนั่งรถสปอร์ทรุ่นปีหน้า ^๒

ปกติรถจะออกมาเป็นรุ่น ๆ เป็นคราว ๆ ถ้าเป็นรุ่นปีหน้า ก็ต้องคอยถึงปีหน้าจึง
 จะไค้หนึ่ง ไม่ใช่ว่าปัจจุบันจะไค้หนึ่งรถรุ่นปีหน้า

ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

มันกินทุกอย่างที่โยนให้มันกินและเท่าที่โยนนั้น ไม่ว่าจะมาก
 เท่าไร มันก็แสดงอาการให้รู้ว่าไม่พ่อยู่เสมอ จนเจ้าของบ่อ
 ไม่กล้าลงไปอาบน้ำในบ่อ กลัวจะขึ้นจากน้ำไปส่องกระจกหิวหัว
จะเจอเงาในกระจกมีเหลือแต่โครงกระดูกขาวจืด ^๓

ปกติแล้ว หากเนื้อในกายหลุดหายไปหมดเหลือแต่โครงกระดูก คนผู้นั้นก็ต้อง
 เจ็บปวดและรู้ตัวว่าเนื้อไค้หลุดหายไป การที่คนเราจะเหลือแต่โครงกระดูกโดยไม่รู้ตัว
 จึงเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้

การใช้ภาษาบรรยายความคิดแปลก ๆ หรือสิ่งที่เป็นไปได้ของชีวเมอริสต์สะท้อน

*ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "วิชาไม่น่ารู้เรื่องกล้วย" รวมเรื่องสั้นทรรษา หน้า ๒๗.

^๒ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "แก่ให้ทันสมัย" ชีวเมอริสต์ในอารมณณ์ หน้า ๒๔๓.

^๓ศาสตราจารย์ ชิวเมอริสต์ Pen. Con. D.D. (นามแฝง), "แซกสาธิบาย"
สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๕)ฉบับที่ ๔๒๔(๑ สิงหาคม ๒๔๔๕) : ๘.

ให้เห็นความคิดแปลก ๆ ที่ต่างไปจากของผู้อื่น รวมทั้งสะท้อนให้เห็นความข้างคึกของฮิวเมอริสต์
ค้าย

๔.๑๒ การใช้ภาษาที่ได้รับอิทธิพลจากต่างประเทศ

นอกจากจะมีวิธีการใช้ภาษาต่าง ๆ กันที่ไต่ถ่อมาแล้ว บางครั้งเห็นไค้ชัดเจนว่า
ฮิวเมอริสต์ใช้ภาษาที่ได้รับอิทธิพลจากต่างประเทศค้าย ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยขอแบ่งออกเป็น ๓
หัวข้อย่อย คือ

๔.๑๒.๑ การใช้ภาษาที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาอังกฤษ

๔.๑๒.๒ การใช้ภาษาที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาจีน

๔.๑๒.๓ การใช้ภาษาที่ได้รับอิทธิพลจากภาษามาลี

๔.๑๒.๑ การใช้ภาษาที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาอังกฤษ

ตัวอย่างการใช้ภาษาประเภทนี้ ได้แก่

หญิงทุกคนในฝ่ายในนอกจากพี่สาวของดิฉันคนเดียว ต่างเคารพ

หวาดเกรงในดิฉันกันทั่วทุกตัวคน ค้ายไม่ทราบว่เมื่อไรดิฉัน

จะใช้อ่านจากกับใคร อย่างไร ดูให้หวั่นวิตกไปตาม ๆ กัน "

ในตัวอย่างนี้เห็นไค้ชัดเจนว่าฮิวเมอริสต์ได้รับอิทธิพลมาจากภาษาอังกฤษในเรื่อง
การใช้คำบุพบท "ใน" หลังคำกริยา

บางครั้งก็ได้รับอิทธิพลทางคำสนวนมาใช้ในภาษาไทย เช่น

บ่อย ๆ ครั้งที่อนงค์คิดถึงคุณพ่อ ท่านอยู่กับพวกคนรับใช้ที่บ้านใหญ่

ในกรุงเทพฯ ^๒

^๑อบ ไชยสุ(แปล), "เจ้าจอมช้อย" นิยายรักในราชสำนักฝ่ายในเล่ม ๒ หน้า ๑๕๔.

^๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "เรื่องเสนีย์ สระวังศ์" รวมเรื่องสั้นพรรษา หน้า ๑๖๔.

ในตัวอย่างนี้ ส่วนวน "บ่อย ๆ ครั้ง" มาจากส่วนวนในภาษาอังกฤษว่า "very often" ตัวอย่างอื่น ได้แก่

...คือครั้งหนึ่งบนเวลาอันหนึ่ง ยังมีหนังสือพิมพ์รายวันชื่อหนึ่ง...

ส่วนวน "ครั้งหนึ่งบนเวลาอันหนึ่ง" ในตัวอย่างนี้มาจากส่วนวนในภาษาอังกฤษว่า "once upon a time"

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

...สภาพสตรีคนหนึ่งซึ่งเป็นสภาพสตรีของผมบอกว่า

"เคยรู้สึกว่ายานนี้จะสบายกว่าบ้านโน้น เว้นแต่ไม่ชอบที่หน้าบ้านหันไปทางเหนือ หน้าหนาวก็จะต้องรับลมหนาวเต็มที่"

"อีกสองสภาพสตรีซึ่งเป็นของผู้อื่น ก็มองดูทิศเหนือทางหน้าบ้านโดยไม่คัดค้านอะไร..."

ข้อความที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่างนี้เป็นส่วนวนที่ได้รับอิทธิพลมาจากภาษาอังกฤษ ส่วนวนที่ว่า "ซึ่งเป็นสภาพสตรีของผม" หมายถึง "ซึ่งเป็นภรรยาของผม" และส่วนวน "ซึ่งเป็นของผู้อื่น" หมายถึง "ซึ่งเป็นภรรยาของผู้อื่น"

หรือในกรณีที่กล่าวถึงฝ่ายชายก็ใช้ส่วนวนทำนองเดียวกัน เช่น

ครั้งหนึ่ง นายสุกของเมียเขาเป็นญาติซุ่ม (นายสุกไม่ใช่ของข้าพเจ้า ไม่ใช่ของท่าน เขาสังกัดเมียเขาโดยตรงโอนไม่ได้) ...

^๑อิ้ว เมอริสค์ (นามแฝง), "ธุรกิจธุรกิจ" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๔๗๔ (๑๑ มิถุนายน ๒๔๕๕) : ๑๒.

^๒อิ้ว เมอริสค์ (นามแฝง), "ทิวทัศน์" อิ้ว เมอริสค์ในอารมณฺ์ขัน หน้า ๒๓๔.

^๓อิ้ว เมอริสค์ (นามแฝง), "การต้อยที่ผิดกติกา" อิ้ว เมอริสค์คึกเบ่ง หน้า ๑๔.

หรือในกรณีที่น่าซื้อบรรดาศักดิ์ของสามีมาเรียกภรรยา ก็เป็นเรื่องที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาอังกฤษ ดังตัวอย่าง

ความ "เต็ม-ไป-ค้าย-คน" นี้ ยืงนานวันก็ยืงหนักลงเป็นลำดับ นับจากวันแต่งงานของคุณหลวงประจวบเมื่อสองปีก่อนเป็นต้นมา ที่เกี่ยว ทั้งนี้เนื่องกัวยนางประจวบประชาชน (ก่อนแต่งงานกับหลวงประจวบ เคยเป็นนางสาววิกนาวาการมาแล้ว) เป็นนักประพันธ์... นอกจากนี้ในบางครั้งก็ใช้ภาษาที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาอังกฤษด้วยการทับศัพท์ภาษาอังกฤษโดยตรง เช่น

ท่านข้าหลวงตรงเข้ามาชคแสนกับนายตูก นายตูกก็สั่ง
แสนคัวไปให้ชคตามประเพณี ๒

การใช้ภาษาที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาอังกฤษนี้ กล่าวได้ว่าเป็นการใช้ภาษาที่ส่วนมากเกิดจากความงใจหรือความตั้งใจของชีวเมอริสต์ที่จะใช้เช่นนั้น เมื่อผู้อ่านอ่านแล้วเกิดความสะอึกใจเพราะไม่ใช่สำนวนภาษาไทย อย่างไรก็ตามเช่นนี้ทำให้เพิ่มความแปลกให้แก่งานเขียนของชีวเมอริสต์ยิ่งขึ้นไปอีก

๔.๑๒.๒ การใช้ภาษาที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาจีน

ในประเทศไทยมีประชาชนพลเมืองที่มีเชื้อสายจีนปะปนอยู่มาก จึงเป็นเรื่องธรรมดาที่ภาษาจีนและภาษาไทยจะมีอิทธิพลต่อกันและกัน สำหรับอิทธิพลของภาษาจีนที่มีต่อภาษาไทยนั้น เห็นได้ชัดในเรื่องการรับเอาคำจีนเข้ามาใช้ ดังตัวอย่าง

^๑ชีวเมอริสต์(นามแฝง), อายเปี้ยก้วน หน้า ๓.

^๒ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "กรุงสะท้านบ้านสะเทือน" ชีวเมอริสต์กึกเบ่ง

ชื่อน่ากลัว ?

--- เหตุการณ์บ้านเมืองได้เปลี่ยนแปลงไปจนถึงทุกวันนี้
เมื่อคณะรับประหารได้ตัดสินใจเข้ารับการปกครองบ้านเมือง
แต่ผู้เดียว... ["พูดกันจริงจังจริง" ในสยามรัฐฉบับเบ่งวันจันทร์
๑๔ มกร. ๕๕]

▶▶ อ้ายหย่า ! เกิดคณะใหม่เอี่ยมขึ้นแล้ว *

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ ล้อเลียนผู้เขียนข่าวที่สะกด "รัฐประหาร" เป็น "รับประหาร"
โดยกล่าวคำดูทานเป็นภาษาจีน
ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ผู้ชายเรามีอาการใจหาย หยวนหยวนหยวนหยวน เอาอะไร
เอาขึ้นนี่ที่จะหาซื้อให้ ๒

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ ใช้คำ "หยวน" ซึ่งเป็นคำจีน
ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

คืนวันนั้นเองก็ปรากฏว่าสินค้าในลังของเค้าแก่ผู้ปฏิเสธไม่รับ
เกียรติถูกขนออกไปทิ้งลอยเป็นแพในแม่น้ำเป็นราคาหลายหมื่นบาท ๓
คำว่า "ลัง" ในที่นี้ก็ เป็นคำจีน หมายถึงสถานที่เก็บสินค้า
จากตัวอย่าง กล่าวได้ว่า ฮิวเมอริสต์ ใ้รับอิทธิพลคำภาษาจากภาษาจีนไม่น้อย
แม้จะเห็นไม่ชัดเจนเหมือนที่ใ้รับอิทธิพลจากภาษาอังกฤษก็ตาม

* ออบ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฝึกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๖๕.

๒ ฮิวเมอริสต์ (นามแฝง), "วากันด้วยเรื่องผู้ชายกับผู้หญิง" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน
หน้า ๖๑.

๓ ฮิวเมอริสต์ (นามแฝง), "อ้ายเข้มซัดเพชร" ฮิวเมอริสต์คึกเบ่ง หน้า ๑๕๑.

๔.๑๒.๓ การใช้ภาษาที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาบาลี

ประเภทนี้ที่เห็นได้ชัดเจนพบเพียงตัวอย่างเดียว ได้แก่

ครั้งหนึ่งมีเพื่อนถามคุณหยกผู้มีชาอันได้ถูกหักแล้ว โดยรถยนต์

ว่าซาหายแล้วครับ คุณหยกตอบว่ายังอยู่บริบูรณ์ครบทั้งสองข้างครับ *

ข้อความที่ขีดเส้นใต้เห็นได้ชัดเจนว่าเป็นสำนวนที่แปลมาจากภาษาบาลี

เมื่อวิเคราะห์การใช้ภาษาที่ได้รับอิทธิพลจากต่างประเทศของชีวเมอริสต์แล้วพบว่า ภาษาอังกฤษมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาของชีวเมอริสต์มากที่สุด รองลงมาคือภาษาจีน และภาษาบาลีตามลำดับ

๔.๑๓ การใช้ความเปรียบ

ชีวเมอริสต์นิยมใช้ความเปรียบในงานเขียนมากพอสมควร มีทั้งความเปรียบแบบทั่ว ๆ ไป และความเปรียบแปลก ๆ ที่ชีวเมอริสต์คิดขึ้นใช้เอง เพื่อให้ชัดเจนผู้วิจัยจะขอแบ่งเป็น ๒ หัวข้อคือ

๔.๑๓.๑ ความเปรียบที่ใช้กันโดยทั่วไป

๔.๑๓.๒ ความเปรียบที่ชีวเมอริสต์คิดขึ้นเอง

๔.๑๓.๑ ความเปรียบที่ใช้กันโดยทั่วไป

ประเภทนี้ไม่มีความแปลกใหม่อะไร เพราะใช้กันจนเป็นที่เข้าใจความหมายกันดีอยู่แล้ว แบ่งได้เป็น ๒ หัวข้อย่อยคือ

๔.๑๓.๑.๑ ความเปรียบแบบอุปมา

๔.๑๓.๑.๒ ความเปรียบแบบอุปสัณษณ์

*ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "หายแล้วครับ" ชีวเมอริสต์ในอารมณณ์ หน้า ๔๗๒.

๔.๑๓.๑.๑ ความเปรียบแบบอุปมา

ความเปรียบแบบอุปมาเป็นความเปรียบที่เปรียบสิ่งหนึ่งเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง โดยมีคำเชื่อม ดังตัวอย่าง

ในเรื่อง "ไป-บุรี" ฮิวเมอริสต์ได้กล่าวถึงนางสงกรานต์ว่า

...ทรงพิสดารภรณ์กระโปรงนิวลุคแผไพศาลบานกระจายถึง

กระโจมวงแหวน ๑

ในตัวอย่างนี้เปรียบเทียบบานของกระโปรงกับกระโจมวงแหวน โดยมีคำเชื่อม "ถึง" ตัวอย่างอื่น ได้แก่

เพราะฉะนั้นเมื่อก่อนนี้เราเห็นผู้หญิงแต่งตัวสีฉูดฉาด สีตักกัน

สีเป็นปลอกปลอกปล้องปล้องหรือสายพริ้วไปทั้งตัว เราก็มองว่า

แต่งเป็นตัวสงกรานต์ ๒

ในตัวอย่างนี้ "เป็น" เป็นคำเชื่อม มีความหมายอย่างเดียวกับ "ราวกับ" ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ถ้าคนนึกเอาเองว่า อะถูกสำคัญอยู่ ก็ต้องเดินอย่างวางมาตร(ฐาน)

ให้เห็นว่าสำคัญไม่ใช่เล่น คือเนิบเนิบไม่ลุกลี้ลุกลอน กางรักแร้ออก

เหมือนกำลังเป็นผีที่ไถนั้นทั้งสองข้าง ๓

การใช้ความเปรียบแบบอุปมาในตัวอย่างนี้ให้ภาพที่ชัดเจนแก่ผู้อ่านว่า ตัวละครที่กล่าวถึงนี้กางรักแร้มากเพียงใด

๑ "ไป-บุรี" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๕๕๒.

๒ "เล่นสงกรานต์ไม่ต้องขึ้นศาลเข้ากรง" ฮิวเมอริสต์ในอารมณชั้น หน้า ๑๓๕.

๓ ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), หัสคีสัจธรรม หน้า ๑๑๑.

๔.๑๓.๑.๒ ความเปรียบเทียบอุปลักษณ์ ความเปรียบเทียบอุปลักษณ์เป็นความเปรียบเทียบที่เปรียบเทียบ
สิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง โดยไม่มีคำเชื่อม กึ่งตัวอย่าง

ต่อมาระหว่างสงคราม เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๘๗ สำนักพิมพ์
อุดมรวบรวมขึ้นพิมพ์เป็น ๒ เล่มจบ กัวยกระคาศสี่ชาไล่นมบั้ง
สีโกโก้ออน ๆ บั้ง บางยกก็สีกาแพไล่นม สุดแต่จะซื้อได้จาก
โรงงานกระคาศไทย *

ในตัวอย่างนี้เปรียบสี่ของกระคาศกับสี่ชาไล่นมบั้ง สีโกโก้ออน ๆ บั้ง
และสีกาแพไล่นม เพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการว่ากระคาศที่กล่าวถึงนั้นมีสี่เป็นอย่างไรได้
ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

...ควากว่าก็ทหารอากาศนะ ไค้ขึ้นเครื่องบินไปทุกคนหรือ
พวกถามก็เลยเงียบกริบ เสแสรงรินเหล้าส่งให้แก่วหนึ่งเป็นการ
กับเพลิง ^๒

ในตัวอย่างนี้เปรียบเทียบโกรธเป็นไฟ "คับเพลิง" ก็คือ คับความโกรธ
หรือคับโทสะนั่นเอง นับว่าเป็นความเปรียบเทียบที่แยบคายเพราะเปรียบเทียบความรุนแรงของอารมณ์
โกรธกับความรุนแรงของไฟ

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

ศจกลางทั้งหลังก็หายจากจัวเงีย สกุงพื้นตื้นสหรับชั้นพร้อมกัน
วิ่งให้ชวักไซวไปหมค เก็บกระคานหมากรุกและหนังสือพิมพ์ "เมินกิจ"
ชุกเข้าไค้ไค้กันฉดบฉล็บ รับเชิฐราชฎรระถูกสันหลังของชาติ

*ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "คำนำ" อ้ายเปี้ยควัน หน้า ๔.

^๒อบ ไชยวสุ, "ออกป่าล่าสัตว์" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของชีวเมอริสต์ หน้า ๒๗.

กระดูกซี่โครงของชาติ และกระดูกท่อนอื่น ๆ ของชาติ รวมทั้ง กล้ามเนื้อเส้นเอ็นขมหนังของชาติ ที่มานั่งรอเป็นแถวอยู่ตั้งแต่เช้า นั้นให้เข้ามาติดคอทำอะไร ๆ ให้เสร็จไปเสียเร็ว ๆ โดยตะคอก แค้นน้อย อ้ายจะไม่ทำตะคอกเสียเลยมันก็จะเคยตัว ทำให้อยากจะมา ศาลากกลางกันมากเกินไป °

ในตัวอย่างนี้ชีวเมอริสต์แบ่งคนออกตามความสำคัญเป็นกลุ่ม ๆ โดยนำไปเปรียบ กับอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของสิ่งมีชีวิต

๔.๑๓.๒ ความเปรียบที่ชีวเมอริสต์ศึกษิต์ขึ้นเอง

ประเภทนี้มักเป็นความเปรียบแปลก ๆ คือเปรียบกับสิ่งที่คนทั่วไปไม่เคยใช้เปรียบ มาก่อน นับว่าการใช้ความเปรียบดังกล่าวนี้ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งซึ่งช่วยเพิ่มความแตกต่าง ของงานเขียนชีวเมอริสต์ไปจากงานของนักเขียนอื่น ๆ

ความเปรียบในหัวข้อนี้แบ่งได้เป็น

- ๔.๑๓.๒.๑ ความเปรียบแบบอุปมา
- ๔.๑๓.๒.๒ ความเปรียบแบบอุปลักษณ์
- ๔.๑๓.๒.๓ ความเปรียบแบบอติพจน์
- ๔.๑๓.๒.๔ ความเปรียบแบบบุคคลาธิษฐาน

๔.๑๓.๒.๑ ความเปรียบแบบอุปมา ตัวอย่างการใช้ความเปรียบประเภทนี้ ได้แก่ คุณโต้งกอดอยู่สองอาทิตย์สามอาทิตย์โดยไม่ได้ลุกขึ้นมากินอาหารไก่อ และคุยเขี่ยหาพลอยเลย จนขนร่วง โกรนหมกยั้งกะไก่อย่าง ๒

°ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "กรุงสะพานบ้านสะเทือน" ชีวเมอริสต์ศึกษา หน้า ๖๔-๗๐.

๒ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "เรื่องห่านกับไขสีทอง" นิทานทรรษา นิทานอันนะสย หน้า ๒๘.

ความเปรียบในตัวอย่างนี้ให้ภาพที่ชัดเจนมาก ผู้อ่านจะเห็นภาพได้ทันทีว่าไก่ตัวนี้
 ขนจะต้องร่วงหมดจนขนเกียนเลยที่เกี่ยว

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

หม่อมแม่สาวคนนั้นแดงแดงแซ่ดยืนเด่นอยู่ยังกะกระษาศาปฏิบัติวัน
อาทิตย์ตกอยู่ในล้งถ่าน ใครใครเขาแต่งคำไว้ทุกซกกันทั้งนั้น แม่
 นั้นแกช่างไม่รู้กาลละและเทศะเสียบ้างเลย *

ในตัวอย่างนี้อิ้ว เมอริสต์ใช้ความเปรียบได้แจ่มชัดมากจนเห็นภาพความ โดดเด่นของ
 หญิงสาวที่กำลังกล่าวถึงได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

คุณชื่อกบทวนเหตุการณฺ์ และเพื่อให้แจ่มแจ้งหายปวกหัว
 จึงปลุกตัวปริศนา ซึ่งนอนดูเป็นรูปเครื่องหมายคำถามอันใหญ่
 ขึ้นมาสัมภาษณ์ให้ไ้เรื่อง ๒

ความเปรียบในที่นี้ให้ภาพการนอนที่คคู้ไ้คือ

อนึ่ง การใช้ความเปรียบประเภทนี้ บางครั้งแทนที่จะเปรียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่ง
 กลับนำสิ่งเดียวกันมาเปรียบเทียบกับัน นับว่าเป็นความเปรียบประเภทเล่นคำ ไม่ใช่ความเปรียบ
 ที่ประสงค์จะให้ภาพแก่ผู้อ่าน ดังตัวอย่าง

ราชสีห์ไ้ฟังกั้หวัรอ คังเหมือนราชสีห์จะฟังกั้หวัรอไ้ถ้ามันหวัรอเป็น ๓

ข้อความที่ขีดเส้นใต้เป็นการเล่นคำ มีความหมายเท่ากับข้อความ "ราชสีห์หวัรอ"

เท่านั้น

*อิ้ว เมอริสต์(นามแฝง), "โทรทัศน์าจร" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๔๖๔
 (๒๕ เมษายน ๒๔๘๕) : ๑๒.

๒อิ้ว เมอริสต์(นามแฝง), "เกือกกั้เกือกคั้เกือกบึบ" อิ้ว เมอริสต์คึกเบ็ง หน้า ๓๐๒.

๓อิ้ว เมอริสต์(นามแฝง), "เรื่องราชสีห์กับหนู" นิทานหรรษา นิทานอันนะสบ หน้า ๕.

และในเรื่องเดียวกันนี้เอง ฮิวเมอริสติกกล่าวถึงราชสีห์ที่ติดบ่วงนายพรานว่า
 ...จึงยอมเสียศักดิ์ศรีความเป็นผู้ยิ่งใหญ่ ร้องขึ้นเอ็ดคะโรยังกะ
ราชสีห์ที่ติดบ่วง ๑

ความเปรียบประเทณฑ์แม้จะไม่เอื้อประโยชน์ในการให้ภาพที่แจ่มชัดแก่ผู้อ่าน แต่ก็
 ให้อารมณ์ขันได้ดี

๔.๑๓.๒.๒ ความเปรียบแบบอุปลักษณ์ ตัวอย่างการใช้ความเปรียบประเทณฑ์ ได้แก่
 "ถ้ามึงขับไปไคถึงม่อนสะพานเหล็ก แล้วกลับมาที่นี้โดยไม่พั้ง
 ฎจะให้รางวัลมึงห้าตำลึง แต่ถาพั้ง มึงจะต้องเจ็บตัวด้วยตะพคนี้
 ฐานที่มึงอวดคีม้าทำให้ฎขึ้นศพรด"๒

"ศพรด" หมายถึง รถดูบสภาพพั้งที่สุดหรือทรุคโทรมที่สุดที่เปรียบได้กับซากศพ คือ
 ไม่น่าจะใช้การไคอีกต่อไปแล้ว การใช้ความเปรียบดังกล่าวในที่นี้ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพอย่าง
 แจ่มแจ้งที่เกี่ยวข้อง

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

ผมหยุดยื่นสังเกตุการณฎก็รู้ว่าเด็กมันดูคนมไม่ออก จึงเข้าไป
 แนะนำว่าอย่านั่งผิงไฟแต่มี้อชี เอาด้งประปาผิงค้วย ผู้หญิงคนนั้น
 ก็เชื่อ แกผิงด้งโน้นด้งนี้อยู่ครู่หนึ่ง ลองบีบฎก็ไหลเป็นไอสครีมนมสก
 ออกมา อ้ายดูก็ใจใหญ่ดูเสียหลายถ้วย ๓

๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๖.

๒ ฮิวเมอริสติก(นามแฝง), "งกเงิน" ฮิวเมอริสติกคิคเบ่ง หน้า ๑๖๑.

๓ ฮิวเมอริสติก(นามแฝง), "โอ้ย ทนาว" ฮิวเมอริสติกในอารมณ์ขัน หน้า ๑๖๘.

ในตัวอย่างนี้ "ดังประปา" และ "ดังโน้นดังนี้" หมายถึงเต้านม ส่วน "ไอศกรีมนมสด" ก็คือน้ำนมนั่นเอง การเปรียบเทียบเต้านมกับดังประปายังไม่เคยเห็นผู้ใดใช้มาก่อน นับว่าเป็นความเปรียบเทียบที่แปลกมากทีเดียว

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

แล้วมีเนื้อสมเคซ เพราะมันเหนียวคงกระพันค้อมีคและซอม
ซึ่งถึงจะทำให้กินอีกก็ไม่เอาแล้ว *

"เนื้อสมเคซ" ในที่นี้คือเนื้อที่มีพระสมเคซเป็นเครื่องรางของขลัง ป้องกันไม่ให้ผู้ใดทำอันตรายต่อตนได้ ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ต้องการกล่าวว่เนื้อกึ่งกล่าวนั้นเหนียวมาก เกือไม่ขาดเลยราวกับเป็นเนื้อที่มีพระสมเคซเป็นเครื่องป้องกันตัว

๔.๑๓.๒.๓ ความเปรียบเทียบอติพจน์ ความเปรียบเทียบนี้เป็นความเปรียบเทียบที่เกินจริง
กึ่งตัวอย่าง

เครื่องครัวเล็กก็มีพร้อม...มีคตั้งแต่เล็กขนาดใช้ชำแหละ
เครื่องในมด ใหญ่เป็นลำดับขึ้นไปจนถึงขนาดพันคอข้างที่เดียว
ซากสองเชือก ๒

ในตัวอย่างนี้ให้ภาพแก่ผู้อ่านว่ามีคที่กล่าวถึงมีขนาดเล็กใหญ่อย่างไรบ้าง โดยใช้ความเปรียบเทียบเกินจริงมาช่วยในการให้ภาพดังกล่าวนี้

ตัวอย่างอื่น ได้แก่

เป็นปากที่สามารถจะยืมให้ผู้ร้ายใจฉกรรจ์ที่กำลังจะเป็นหน้าต่าง
ต้องเดินกลับไปซื้อกฎหมายมาพลิกอ่านและบูชาไว้หัวนอน เป็นปาก
ที่สามารถจะยืมให้ผู้ที่ขี้เกียจที่สุดกำลังจะเอนลงนอนกลางวันต้องรีบ

*ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), หัสคีสัญจร หน้า ๓๘.

๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๘๘.

ลูกชิ้นจ้างงานมาทำทันที *

ในตัวอย่างนี้ ฮิว เมอริสค์พยายามจะให้ภาพแก่ผู้อ่านว่า ยิ้มของหญิงสาวผู้ที่กำลังกล่าวถึงนั้นมีอาณาภาพมากมายเพียงใด ด้วยการอธิบายแบบเกินจริง

ตัวอย่างสุดท้าย ไค้แก

ฉันสะดุ้งจนหัวใจกระทบซี่โครง และเครื่องในรวนผิกที่หมก ^๒

ความเปรียบในตัวอย่างนี้ก็เป็นการกล่าวเกินจริง เพราะไม่ว่าจะตกใจมากมายเพียงใด อวัยวะต่าง ๆ ภายในร่างก็จะไม่มีทางเคลื่อนไหวผิกไปจากที่ที่เคยอยู่ได้ แต่ที่ไฮ้ภาษาเช่นนี้ก็เพื่อให้ผู้อ่านทราบว่ามีความรู้สึกตกใจมากนั่นเอง

๔.๑๓.๒.๔ ความเปรียบเทียบบุคลาธิษฐาน ความเปรียบเทียบประเภทนี้เป็น การเปรียบเทียบสิ่งที่ไม่มีชีวิตราวกับว่ามีชีวิต สามารถแสดงกิริยาอาการของสิ่งมีชีวิตได้ เช่น

ลมเข้าชวนกันออกทำการเยี่ยมเยียนยกต้นไม้และหลังคา

บ้าน สมทบกับดวงละอองพัดฮือลอลกุกกรงเพียงเอวกระทบม่าน

ซึ่งทอดลงจากขอบบนของหน้าต่างปลิวสะบัดรั้งเกลียวใหม่ที่ไชรัด

แทบหลุกออกมา ลมที่หายเหนื่อยจากปะทะกับม่านหนาพากันพัดจู่มา

คองเส้นผมสีน้ำตาลแก่ของเจ้าของห้อง บ้างก็พัดซอนเข้าไปในหู

ชายคังใจจะออกทางหูขวา แต่คิดส่วนประกอบต่าง ๆ ภายในนั้น

จึงต้องหันกลับ เมื่อเดินทางเที่ยวกันรอบ ๆ ห้องแคบจนทั่วแล้ว

ก็ชักชวนกระดากให้ตามไปด้วย แต่กระดากพากันสิ้นศีรษะกระทบกัน

* ฮิว เมอริสค์ (นามแฝง), อายเปี้ยกวัน หน้า ๑๒.

^๒ ฮิว เมอริสค์ (นามแฝง), "อายบ้านแตก" ฮิว เมอริสค์ คิกเบ็ง หน้า ๒๓๓.

เป็นเสียงซึ่งฟังจำได้แต่บอกใครไม่ถูก เป็นท่านองปรีเสฐว่าจะไป
 ค่ายอย่างไรได้ เพราะประการหนึ่งมีก้อนแก้วทับอยู่ก่อนเบ้อเรอ
 อีกประการหนึ่งหากไปค่าย ลมยอมจะทอทิ้งไว้อย่างไกลก็เพียง
 สนามหน้าคักเท่านั้น ลมค้นหาทางออกจากห้องได้แล้วก็พากันพักฮือ
 เทียวเยียมเยียนที่ต่าง ๆ ท่อไปไม่หยุดพักราวกับเป็นงานหมา *

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์กล่าวถึงลมราวกับเป็นสิ่งที่มีชีวิต และแสดงกิริยาอาการ
 ราวกับเป็นคน

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

เช็กเหงื่อ "รดเสีย"

อุจจกุก "มิน่า ชักเหม็นแล้วซี ถึงแก่กรรมค่ายโรคะไร
 ตามสปีเหระมาหามเอาใหม่...ยังเฉยอยู่อีก ไหง
 ไม่เรียกกระเป๋าลงเข็นละ"

เช็กเหงื่อ "เข็นไหวชะเมื่อไร คนโคยสารออกเต็ม"

มือล้วงกระเป๋่า "ก็เรียกคนโคยสารช่วยเข็นซี เนาอยู่กลาง
 ถนนยังงี้ได้โรอะ" ๒

ในตัวอย่างนี้สนทนากันเรื่องรถตายก็ขว้างทางจรรยา แต่ใช้กิริยาว่า
 "ถึงแก่กรรม" และ "เนา" ซึ่งหมายถึง ตาย ราวกับว่ารถเป็นคน ไม่ใช่สิ่งที่ไม่มีชีวิต
 ตัวอย่างสุดท้าย ได้แก่

*ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), อ้ายเปี้ยก้วน หน้า ๑๑-๒.

๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "ถ้าไม่ยากชกกันก็ทิ้งเสียข้างหนึ่งหรือ-ผลที่สุดเกาะ
 ชกกัน" ชุกเพชรน้ำหนึ่ง หน้า ๘๕-๖.

เสร็จแล้วก็คอยประกองยกหม้อแกงผ่านศึก ซึ่งมีเหลือหูเกี่ยวลงวาง
อย่างเบาเมื่อที่สุด เอาพักใบลานมาปิดไว้เพราะฝาปลั๊กพรางจากกัน
ไปเสียนานแล้ว *

ในที่นี้ชีวเมอริสต์ใช้กริยา "ปลั๊กพราง" กับฝาหม้อ รวากับฝาหม้อเป็นสิ่งที่ชีวิต
จากตัวอย่างต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วแสดงว่าชีวเมอริสต์นิยมใช้ความเปรียบเทียบมาก
และความเปรียบเทียบที่มีทั้งที่เหมือนและทั้งที่ต่างไปจากคนทั่ว ๆ ไป ซึ่งไม่ว่าจะเป็นชนิดใด
ก็ช่วยให้สื่อความหมายได้รวดเร็วและชัดเจนยิ่งขึ้น

๔.๑๔ การใช้ข้อความหรือประโยคซ้ำๆ

ในงานเขียนของชีวเมอริสต์ ปรากฏว่ามีอยู่บางตอนที่ชีวเมอริสต์ใช้ข้อความหรือ
ประโยคซ้ำกันด้วยความตั้งใจ ดังตัวอย่าง

ผมมองสุภาพสตรีมีสกุลมีสตางค์คนนั้น ก็รู้ว่าเสียกายพวงมาลัย
เพิ่งบูชาพระพุทธรูปยังไม่ถึงครึ่งคอก สุภาพสตรีมีสกุลมีสตางค์มองผม
ก็คงรู้ว่าเสียกายคัทลียาสามคอก เพิ่งบูชาพระพุทธรูปยังไม่ถึงครึ่งคอก ๒

ในตัวอย่างนี้มีข้อความซ้ำกันอยู่ ๒ ข้อความ ข้อความแรกซ้ำเพื่อให้รู้ว่ากล่าวถึง
บุคคลคนเดียวกัน ส่วนข้อความหลังซ้ำเพื่อต้องการสื่อความหมายว่ามีความรู้สึกอย่างเดียวกัน
ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

* ออบ ไชยวสุ, "ศิลปินกลองยี่เก" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของชีวเมอริสต์ หน้า ๓๔.

๒ ชิวเมอริสต์(นามแฝง), "ยั้งคักไม่ซาค" ลลนา ๑๕๒(เมษายน ๒๕๒๒) : ๒๔.

เมื่อผมเกิดในกรุงเทพฯ ลิ้มคำในกรุงเทพฯ ร้องไห้ในกรุงเทพฯ
หัวร่อในกรุงเทพฯ ท่าเลอะเปาะในกรุงเทพฯ อุทมนในกรุงเทพฯ
ตะแคงในกรุงเทพฯ คว่ำในกรุงเทพฯ คืบในกรุงเทพฯ นั่งในกรุงเทพฯ
คลานในกรุงเทพฯ ตั้งไข่ในกรุงเทพฯ พูดได้สองสามคำในกรุงเทพฯ
เกาะเกาะในกรุงเทพฯ หกล้มในกรุงเทพฯ ตกกระไดในกรุงเทพฯ
วิ่งในกรุงเทพฯ นุ่งกางเกงในกรุงเทพฯ เรียนหนังสือในกรุงเทพฯ
เกาะรถรางในกรุงเทพฯ หัวเข่าถลอกปอกเปิกในกรุงเทพฯ เรียน
ชั้นสูงในกรุงเทพฯ ติดผู้หญิงในกรุงเทพฯ จบการเรียนในกรุงเทพฯ
รับราชการในกรุงเทพฯ เป็นนักเรียนนายคาบในกรุงเทพฯ บวชใน
กรุงเทพฯ มีลูกอีกในกรุงเทพฯ ว้า ! เยอะแยะจริง! อายุครบ
กึ่งศตวรรษในกรุงเทพฯ เพื่อนฝูงมาเลี้ยงกัน ในกรุงเทพฯ กินน้ำ
พรตยังงั้นเข้าไปเยอะ ในกรุงเทพฯ นอนแผ่ ในกรุงเทพฯ ---
เช่นนี้ ผมจึงตื่นขึ้น เข้าในกรุงเทพฯ °

ในตัวอย่างนี้ ฮิวเมอริสต์ ใจใช้ข้อความ "ในกรุงเทพฯ" ซ้ำกันถึง ๓๓ แห่ง
 ทั้งนี้เพราะต้องการเน้นชื่อสถานที่เป็นพิเศษ และอาจจะต้องการสื่อความหมายว่าอยู่ใน
 สถานที่แห่งเดียวกันนั้น ไม่เคยย้ายไปจังหวัดอื่นเลย

ตัวอย่างต่อไป ได้แก่

เวลานี้ ชาวบางกอก เขาอยู่กัน ในระหว่าง ภฤทัยการศึกษา ทั้งที่ไม่ได้มี ศึกษา
เขาก็กินกัน ในระหว่าง ภฤทัยการศึกษา เขานอนกัน ในระหว่าง ภฤทัยการศึกษา
เขาเดินกัน ในระหว่าง ภฤทัยการศึกษา เขาดูหนังกัน ในระหว่าง ภฤทัยการศึกษา
เขาร้องไห้กัน ในระหว่าง ภฤทัยการศึกษา เขาหัวร่อกัน ในระหว่าง ภฤ

°ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "วันหนึ่งในกรุงเทพฯ" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๘๘๒-๓.

อัยการศึก คือเขาอยู่กินเงินนอนดูหนังดูละครและร้องไห้กันอย่าง
ธรรมดาเหมือนไม่ได้มีกฎอย่างว่านั้นเกิดขึ้น^๑

ในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ซ้ำข้อความ "ในระหว่างกฎอัยการศึก" ถึง ๙ แห่งเพื่อนั้น
สภาวะการณ์ของกรุงเทพฯในขณะนั้น

นอกจากนี้ฮิวเมอริสต์ยังมีการซ้ำข้อความหรือประโยคเพื่อบรรยายการกระทำที่เกิดขึ้น
ซ้ำ ๆ กัน เป็นอย่างเดียวกัน ดังตัวอย่าง

ต้นอีกที่สองครั้ง อีกที่สาม อีกที่สามครั้ง อีกที่สี่ อีกที่สี่ครั้ง อีกที่
ห้าสิบเก้า... ๒

ในตัวอย่างนี้สื่อความหมายให้ผู้อ่านทราบว่าบุคคลผู้ต้นบ่อยเพียงใด
หนึ่ง ในบางครั้งการใช้ข้อความหรือประโยคซ้ำ ๆ ช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องราว
ที่กำลังอธิบายได้แจ่มแจ้งชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

เดิมทีเคยมีผู้ชอบพูดทอกทอกกันนัก เป็นคำที่หยามคายน่าเสียวได้
ผมเป็นผู้ได้รับการชกเถลาแล้วด้วยก็จึงทนเสียวได้ไม่ไหว ก็เลยทำ
คำทอกนี้ให้สละสลวยเป็นพระแสงทอก เช่นจะว่าจะไปโรงเรียนหา
พระแสงทอกอะไร แล้วทำให้นุ่มนวลโดยไม่ระบู่ที่อาวูนั้นว่าอาวู
คำยาวปลายแหลม เช่นจะว่าจะไปโรงเรียนหาอาวูคำยาวปลาย
แหลมอะไร แล้วดูมันออกจะยาวรุ่มร่ามไม่ค่อยรัดกุมจึงตัดเสียวว่าอาวู
เฉยเฉย เช่นจะว่าจะไปโรงเรียนหาอาวูอะไร แล้วก็ทำคำอาวูขึ้น

^๑"ชาวบางกอกเขาอยู่เขากินกันยังงี้" ฮิวเมอริสต์ในอารมณ์ขัน หน้า ๔๔๔-๕.

^๒ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "ออกอากาศ" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑๒

ให้เป็นคำศัพท์คำไขให้หมู่น้อยว่า ศีลศรารุช เช่นจะว่าจะไป
โรงเรียนหาศีลศรารุชอันใดเล่า...

การยกตัวอย่างด้วยประโยคเดียวกัน เพียงแต่เปลี่ยนคำที่ต้องการอธิบายจากคำหนึ่ง ไปสู่อีกคำหนึ่ง ทำให้ผู้อ่านสามารถติดตามความคิดของฮิวเมอริสต์ได้ง่ายขึ้นและเข้าใจได้ รวดเร็วยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ในบางครั้งการใช้ข้อความหรือประโยคซ้ำๆ ช่วยให้งานเขียนมีระบบ หรือมีรูปแบบเป็นอย่างเดียวกัน ดังตัวอย่างที่ฮิวเมอริสต์หักท้วงการใช้คำผิดที่สะกดผิดไปจาก พจนานุกรม ในคอลัมน์ "สัปดาห์สรุป" ของหนังสือ ชาวไทยวันจันทร์ ฉบับประจำวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ ว่า

ถ้ายังไม่แน่ใจ อย่าเพ็งยั่นยันแข็งแรงก็กว่า !

นับแต่ชาวไทยเริ่มปฏิสนธิเมื่อ ๔ ปีก่อนได้พยายามกวัดข้น ในหมู่คณะของเราเอง เพื่อให้การใช้ตัวสะกดการันต์เป็นไปโดย ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับใหม่... จะคงมีอยู่บ้างเป็นบางคำที่ ต้องการสงวนไว้โดยเฉพาะ... ['สัปดาห์สรุป' ใน 'ชาวไทยวัน จันทร์' ๔ ตลค. ๕๓]

▶ ▶ ครับ ประจักษ์อยู่แล้ว... ค้นเอาจากฉบับวันจันทร์ ฉบับแรกนี้จึงได้ประจักษ์ว่า คำที่ต้องการสงวนไว้โดยเฉพาะ (คือที่ไม่กวัดข้นให้เป็นไปตามพจนานุกรม) นั้นมีอยู่ไซ้ เท่าที่เห็นก็มี - คุณสงวน 'สกก' ไว้ไซ้โดยเฉพาะ (พจนานุกรมใช้สะกด) - คุณสงวน 'พิเศษ' ไว้ไซ้โดยเฉพาะ (พจนานุกรมใช้พิเศษ) - คุณสงวน

๑ ศีลศรารุชอาจารย์ ฮิวเมอริสต์ Pen. Con. D.D. (นามแฝง), "แซ็กสาริบาย" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๓๔ (๕ กันยายน ๒๕๕๔) : ๕๕.

'ไตรภวนาถกรรม' ไว้ใช้โดยเฉพาะ (พจนานุกรมใช้ไตรภวนาถกรรม) -
 คุณสงวน 'อนึ่งอนาค' ไว้ใช้โดยเฉพาะ (พจนานุกรมใช้อนึ่งอนาค) -
 คุณสงวน 'ไฝ' ไว้ใช้โดยเฉพาะ (พจนานุกรมใช้ไฝ)... --- โอ้ย
 ชี้แจงจุกให้ประจักษ์แล้ว หนังสือตั้งยี่สิบหน้าใหญ่ใหญ่ราคาสองบาท
 ฤให้หกหน้าเท่านั้นเองครับ ! *

ในตัวอย่างนี้ชีวเมอริสต์ซ้ำข้อความ "คุณสงวน...ไว้ใช้โดยเฉพาะ" และ "พจนานุกรม
 ใช้..." ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ชัดเจนว่าเมื่อใดชีวเมอริสต์เอ่ยถึงคำที่เขียนสะกดผิด
 และเมื่อใดเอ่ยถึงคำที่สะกดถูกต้องตามที่ปรากฏในพจนานุกรม เพราะมีรูปแบบเป็นอย่างเดียวกัน
 สดงเกตได้ง่าย

จากตัวอย่างต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าชีวเมอริสต์ใช้ข้อความหรือประโยค
 ซ้ำ ๆ เพื่อสื่อความหมายได้หลายอย่างต่าง ๆ กัน เช่น เพื่อเน้นให้รู้ว่าเป็นคน ๆ เดียวกัน
 หรือมีความรู้สึกอย่างเดียวกัน หรือเป็นการกระทำอย่างเดียวกัน หรือเป็นการกระทำที่
 เกิดขึ้นซ้ำ ๆ กัน หรือเพื่อเน้นให้ทราบว่า เป็นสถานที่แห่งเดียวกัน หรือเพื่อให้งานเขียน
 เป็นระบบ เข้าใจง่าย ฯลฯ

๔.๑๕ ความประณีตในการใช้ภาษา

นอกจากชีวเมอริสต์จะมีกฎเกณฑ์ในการใช้ภาษาและมีความพยายามที่จะชักชวนให้
 ผู้อ่านใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องเป็นระบบเดียวกันแล้ว ยังมีความประณีตในการใช้ภาษา แสดง
 ให้เห็นว่าชีวเมอริสต์เป็นบุคคลที่มีความพิถีพิถันและมีความละเอียดละไมในเรื่องการใช้ภาษา
 เป็นอย่างยิ่ง เช่น

*อบ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ห่วงที่ใช้ฉีกด้วยวิธีฉีกแหลม หน้า ๑๙๘-๕.

การเขียนตัวเลขบอกวันขึ้นแรมแบบจันทรคติ ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่าควรเขียนตัวเลขเป็นเลขไทย ไม่ใช่เลขอารบิก ก็จะขอยกข้อความที่ฮิวเมอริสต์ได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

...และที่บ้ามากที่สุดที่ผมพบคือ ปฏิทินบอกขึ้นแรมใช้เลขฝรั่ง
ประกอบเครื่องหมายไปยาลน้อย เขียนข้างบนเป็นขึ้นเขียนข้างล่าง
 เป็นแรม ปีที่เห็นปฏิทินนี้เป็นปีมีอธิกมาสคือเดือนแปดสองหน ธรรมดา
 เราก็อใช้เขียนเลขแปดไทยซ้อนกัน แสดงว่าเป็นเดือนแปดหลัง แต่
 ปฏิทินนั้นใช้เลขแปดฝรั่งซ้อนกันสองตัว กูมันโคกเกนน่าเกลียดพิลึก^๑

การที่ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่าควรเขียนเป็นตัวเลขไทยก็เพราะเป็นการนับวันเดือนปีแบบที่ไทยโบราณเคยใช้กันอยู่ ไม่ใช่ระบบการนับของฝรั่ง จึงไม่ควรใช้เลขอารบิก นอกจากนี้ เมื่อฮิวเมอริสต์อ่านเรื่อง ๆ หนึ่งที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปะในการสร้างพระพุทธรูป พบว่าผู้เขียนใช้ปีคริสต์ศักราชประกอบการอธิบาย ฮิวเมอริสต์ก็ไต่ถามคำหนึหรือท้วงไว้ เพราะมีความเห็นว่า เมื่อเป็นเรื่องเกี่ยวกับพุทธศาสนา ก็น่าจะใช้พุทธศักราชดังปรากฏในข้อความต่อไปนี้

ผมเห็นของผมเป็นส่วนตัวว่า คริสต์ศักราชก็เหมาะแก่คริสตศาสนา
 เหมือนอย่างกับที่พุทธศักราชเหมาะแก่พุทธศาสนานั้นแหละ แล้วนี่เรื่อง
พระพุทธรูปปางไถน ศิลปะของช่างสมัยไถน สดุดไถน สูงเท่าไหน
กว้างเท่าไหนนะ คริสต์ศตวรรษมีอะไรมายุ่งด้วย^๒

^๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "เดินนินทา" ลลนา ๑๕๕(กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔) : ๒๕.

^๒"นินทาทำเคียว" ลลนา ๑๕๖(กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔) : ๓๒.

อนึ่ง เมื่อฮิวเมอริสต์เห็นผู้ใดใช้คำซ้ำกันโดยไม่จำเป็นหรือโดยที่ไม่รู้จักพลิกแพลง
ไปใช้คำอื่นบ้าง เขาก็ท้วงไว้ ดังตัวอย่าง

อ่านหนังสือพิมพ์เมื่อปลายปีกลาย มีข้อความว่า "อภิศรองประธานา
ธิบติได้นำสำส่นของอภิศรประธานาธิบติ เกี่ยวด้วยเรื่องอภิศตว์ประกัน
ไปเสนอท่านประธานาธิบติ"

...ถ้าใช้คราวละแห่งสองแห่งก็ไม่สู้กระไร ที่ใช้คราวเดียวติดติด
กันสามอภิศตว์นั้น ก็ออกจะรกเรือเผื่อเพื่อไปหน่อย เอะอะก็อภิศตว์เข้าไว้
ก่อน ก็ดูจะอับจนถ้อยคำ คำที่จะใช้แทน...มีถมไป...เช่น คนก่อน
คนเก่า ผู้พันตำแหน่ง นอกตำแหน่ง ผู้ว่างดับ

แล้วคำอภิศตว์ประกันนี้มันยังงี้ก็ไม่รู้ ไม่อยากจะยอมรับ ทัวประกัน
ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ ไม่ใช่ภาวะที่มีคนอยากจะเป็น ถ้าใช้อภิศตว์ประกัน
ได้อย่างไม่ซ้ำหูแล้ว มันก็น่าจะมีอภิศตว์ผู้ถูกรอดชน อภิศตว์แซนหัก อภิศตว์
โหม่งโลก อะไรท่านองนั้น *

จะเห็นได้ว่าในตัวอย่างนี้ฮิวเมอริสต์ท้วงเรื่องการใช้คำ "อภิศต" มากจนเผื่อ
และได้แนะนำให้ควยว่าควรจะใช้คำอื่นใดแทนได้บ้าง นอกจากนี้ ยังมีความเห็นเพิ่มเติม
ว่า การใช้คำ "อภิศตว์ประกัน" เป็นการใช้คำที่ไม่ถูกต้อง

นอกเหนือไปจากนี้ ฮิวเมอริสต์มีความเห็นว่า เมื่อเขียนตำราควรใช้ภาษาเขียน
ไม่ใช่ภาษาสะแลงหรือภาษาตลาด ดังตัวอย่าง

... -- ครูจะต้องทำเป็นผลดีตามสมควร มิฉะนั้นจะเป็นเรื่อง
ทำเป็น ๆ มากเกินไป(เรื่องหัตถศึกษาศิลปภาคปฏิบัติในโรงเรียน

* "บันทึก" ลลนา ๑๙๙ (เมษายน ๒๕๒๔) : ๒๓.

วิสามันตแบบปัจจุบัน) -- สอนให้รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย
ทำงานเป็นระเบียบเป็นชั้น ชอบทำงานให้เสร็จโดยสมบูรณ์ ฝีมือดี
ไม่ไกลทิ้งว่างกลางคันหรือทำอย่างชู้ย ๆ (เรื่องอินคัสเตรียลอาร์ทส์
คืออะไร) -- การทำไม้จิ้มฟันอาจจะเป็นเรื่องกล้วย ๆ (เรื่องไม้จิ้มฟัน
กับหัตถศึกษา) -- ทั้งสามเรื่องเป็นเรื่องเกี่ยวแก่ศึกษาเป็นคำรับคำร่า
เป็นหลักฐาน แต่โยงใช้คำภาษาตลกขบขัน หรือเป็นศัพท์เฉพาะ
หาคำอื่นแทนไม่ได้^๑

ในตัวอย่างนี้ชีวเมอริสต์ทางการใช้คำ "เป็น ๆ" "ชู้ย ๆ" และ "เรื่องกล้วย ๆ"
ในงานเขียนวิชาการซึ่งควรจะต้องพิถีพิถันในเรื่องการใช้ภาษาให้มากเป็นพิเศษ

หรือคำว่า "เอง" ที่ย่อมาจากคำเต็มว่า "เท่านั้นเอง" ชิวเมอริสต์มีความเห็น
ว่าควรใช้เฉพาะในภาษาพูดเท่านั้น ถ้าเป็นภาษาเขียนควรใช้ให้ประณีตและใช้อย่างพิถีพิถัน
ว่า "เท่านั้นเอง" ดังปรากฏในข้อความที่ชีวเมอริสต์เขียนไว้ดังนี้

...แป้น เคียว เอง ห่าบาท เอง แค้น ลำพู่ เอง ยี่สิบ กิโล เอง
คือมัน 'เอง' ขึ้นมาเฉยเฉย ซาค"เท่านั้น"ไปคำหนึ่ง ที่แรกเข้าใจ
ว่าจะ เป็นเพียงประหยัคคำพูดไค้คำหนึ่ง คือ แทนที่จะพูดว่า ห่าบาท
เท่านั้นเอง ก็เอาเพียงห่าบาทเอง แต่มาเจอในหนังสือพิมพ์ จึงรู้ว่า
ประหยัคเนื้อที่ในการพิมพ์ไค้อีกด้วย... ๒

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าชีวเมอริสต์มีความประณีตในการใช้ภาษาเป็นอย่างยิ่ง
คือพยายามใช้ให้เหมาะแก่เนื้อหา และพยายามใช้ให้สละสลวย อนึ่ง ในบทที่เกี่ยวกับ
"อักขรวิธีของชีวเมอริสต์" ผู้วิจัยก็ได้กล่าวถึงความพิถีพิถันของชีวเมอริสต์ไปแล้ว ไม่ว่าจะ

^๑อบ ไชยวสุ, ภาษาไทยของเรา ท่วงที่ใช้ฝึกด้วยวิธีล่อแหลม หน้า ๓๓๖.

^๒ชีวเมอริสต์(นามแฝง), "แปลกแปลก" ลลนา ๒๓๖ (ตุลาคม ๒๕๒๕) : ๔๑.

เรื่องการใช้ตัวเลขไทย หรือการเขียนสะกดคำไทยให้ได้เป็นภาษาแบบเดียวกัน คือเป็นบาลีเหมือนกันทั้งหมด หรือเป็นสันสกฤตเหมือนกันทั้งหมด รวมทั้งการสะกดคำไทยที่ถ่ายเสียงคำมาจากภาษาอังกฤษให้ครบถ้วนและถูกต้อง โดยไม่ขาดหรือเกินตัวอักษรตัวใดตัวหนึ่งไปจากที่ปรากฏในภาษาเดิม ฯลฯ

จากการศึกษาวิเคราะห์เรื่อง "การใช้ภาษาของฮิวเมอริสต์" สรุปได้ว่า การใช้ภาษาของฮิวเมอริสต์ไม่ว่าจะเป็นการใช้คำ การเล่นคำ การใช้สำนวน การเล่นสำนวน การใช้ภาษาสัญลักษณ์ การใช้ภาษาอ้อมค้อม การใช้ความเปรียบ หรือความประณีตในการใช้ภาษา ฯลฯ ล้วนแต่แสดงให้เห็นความสามารถในค่านการใช้ภาษาของฮิวเมอริสต์ได้อย่างที่เยี่ยม กล่าวคือเห็นได้ชัดแจ่มว่า เขาเป็นนายของภาษาโดยแท้ คือสามารถใช้ภาษาด้วยการพลิกแพลงไปในรูปแบบต่าง ๆ ได้ตามที่ต้องการ เป็นผู้มีศิลปะในการใช้ภาษาอย่างยอดเยี่ยมผู้หนึ่ง

อย่างไรก็ดี ภาษาของฮิวเมอริสต์บางครั้งก็นับว่าเป็นภาษาที่ยาก ต้องคิดหรือต้องตีความจึงจะสามารถเข้าใจเรื่องที่ฮิวเมอริสต์ต้องการสื่อสารได้อย่างชัดเจน กังนั้น งานเขียนของฮิวเมอริสต์จึงไม่ใช่งานเขียนที่ทุกคนจะสามารถอ่านเข้าใจได้ ผู้ที่จะสามารถอ่านเข้าใจได้ก็ต้องมีความรู้พอสมควร ซึ่งเรื่องนี้ฮิวเมอริสต์ก็ได้กล่าวยืนยันไว้ โดยกล่าวถึงคุณสมบัติที่สำคัญข้อหนึ่งว่า ต้อง "สอบได้ ม. ๖ เป็นอย่างต่ำ" ๑

นอกจากนี้ฮิวเมอริสต์ยังกล่าวต่อไปว่า คุณสมบัติที่สำคัญอีกข้อหนึ่งของผู้ที่จะสามารถอ่านเรื่องของฮิวเมอริสต์แล้วเข้าใจได้คือ คือคุณสมบัติข้อที่ว่าจะต้อง "เป็นผู้ชายและกินเหล้าเป็น" ๒ ทั้งนี้คงเป็นเพราะเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวเกี่ยวข้องกับชีวิตประวัติและประสบการณ์ของฮิวเมอริสต์ซึ่งแต่เดิมเป็นนักดื่มสุราที่เก่งกาจผู้หนึ่ง และอีกประการหนึ่งเนื้อหาบางตอนมีการใช้ภาษาที่ค่อนข้างหยาบ โผนบ้าง ใจภาษาสองแง่สองง่ามบ้าง อาจจะเป็นเพราะด้วยเหตุนี้

๑ฮิวเมอริสต์(นามแฝง), "หมาป่ากับลูกแกะ" ฮิวเมอริสต์คิดเบ่ง หน้า ๑๑๐.

๒ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

จึงทำให้เรื่องของเขาไม่เป็นที่แพร่หลายในหมู่นักอ่านที่เป็นสตรีเท่าที่ควร

อย่างไรก็ดี จากการวิจัยงานเขียนของฮิวเมอร์สครั้งนี้พบว่าคุณสมบัติข้อสำคัญที่ผู้อ่านพึงมี มีอยู่เพียงข้อเดียวเท่านั้น คือ ความรู้ในเรื่องของภาษา หากผู้อ่านสามารถตีความการใช้ภาษาของฮิวเมอร์สได้อย่างแจ่มแจ้ง ก็จะสามารถเข้าใจเนื้อหาหรือสิ่งที่ฮิวเมอร์สต้องการสื่อได้ก็ ส่วนคุณสมบัติข้ออื่น ๆ ที่ฮิวเมอร์สกำหนดไว้^๑ ปรากฏว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีแต่อย่างใดเลย

อย่างไรก็ตาม นับได้ว่าฮิวเมอร์สเป็นแบบอย่างของนักเขียนที่มีความสามารถทางคำณิศลปะการใช้ภาษา ปัจจุบันนี้เป็นที่น่าเสียดายเป็นอย่างยิ่งที่งานเขียนของฮิวเมอร์สสูญหายไปจากตลาดหนังสือ มิเช่นนั้นแล้วงานเขียนเหล่านั้นจะเป็นตัวอย่างอันดีให้แก่บัณฑิตศึกษาและผู้สนใจในเรื่องการใช้ภาษาและการเล่นภาษาในรูปแบบต่าง ๆ ได้สังเกตและยึดถือเป็นแนวทางอันจะก่อให้เกิดการใช้ภาษาและการเล่นภาษาต่าง ๆ เหล่านั้นต่อไปในอนาคต

สถาบันวิทยบริการ

^๑ฮิวเมอร์สกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะสามารถอ่านงานเขียนของตนได้ว่า

๑. ต้องเป็นผู้ชาย
๒. กินเหล้าเป็น
๓. ไม่ค่อยมีสตางค์
๔. อายุเกือบห้าสิบ
๕. สอบได้ ม.๖ เป็นอย่างต่ำ
๖. คล้อยตามเมียทุกปัญหา

ในการศึกษาวิเคราะห์เรื่อง "อักขรวิธีและการใช้ภาษาของฮิวเมอริสต์" สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ทางด้านอักขรวิธี ฮิวเมอริสต์มีอักขรวิธีทั้งที่คล้ายคลึงและทั้งที่มีลักษณะแตกต่างไปจากของผู้อื่น อักขรวิธีที่แตกต่างจากผู้อื่นเป็นลักษณะเด่นของฮิวเมอริสต์

ในเรื่องเครื่องหมายต่าง ๆ นั้น ฮิวเมอริสต์เรียกชื่อเครื่องหมายบางอย่างด้วยชื่อที่แปลก เป็นที่สะดุดตาของผู้อ่าน เช่น เรียกเครื่องหมายมหัพภาคว่า "เครื่องหมายคำคอม" เรียกเครื่องหมายปรัศนีหรือเครื่องหมายคำถามว่า "เครื่องหมายขมวดคิ้ว" และเรียกเครื่องหมายอัศเจรีย์หรือเครื่องหมายตกใจว่า "เครื่องหมายเลิกคิ้ว" หรือเครื่องหมายออกสันขวัญแขวน" ฯลฯ นอกจากนี้ฮิวเมอริสต์ยังมีวิธีการใช้เครื่องหมายและใช้จำนวนเครื่องหมายต่างไปจากผู้อื่น มีทั้งการใช้เครื่องหมายเพียงอันเดียว และเครื่องหมายตั้งแต่สองอันขึ้นไป เขียนเรียงกันไปบ้าง หรือเขียนในรูปซ้อนกันบ้าง จำนวนเครื่องหมายที่พบมากที่สุดคือเครื่องหมาย " ฯลฯ" โดยฮิวเมอริสต์เขียนในรูปซ้อนกันถึง ๒๕ อัน จำนวนเครื่องหมายที่ใช้ในบางครั้งก็สามารถสื่อความหมายบางอย่างให้แก่ผู้อ่านได้ เช่น สื่อความรู้สึกตกใจ แปลกใจ หรือฉงนสนเท่ห์ว่ามีมากน้อยเพียงใด ถ้ามีจำนวนเครื่องหมายมาก ก็แสดงว่ามีความรู้สึกรุนแรงมาก ดังนั้นระดับของความรู้สึกจึงมีความสัมพันธ์กับจำนวนเครื่องหมาย อย่างไรก็ตาม จำนวนของเครื่องหมายบางอย่างก็ไม่ได้สื่อความหมายใด ๆ ทั้งสิ้น เช่น เครื่องหมาย - จะใช้ -, --, --- หรือ ---- ก็ไม่มีความหมายแตกต่างกัน อนึ่งการใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์และเครื่องหมายปรัศนี แทนเนื้อความหรือข้อความทั้งหมดที่ต้องการเขียนให้ผู้อ่านทราบเป็นลักษณะเด่นที่แปลกแตกต่างไปจากผู้อื่นอย่างเห็นได้ชัด และนับเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่ฮิวเมอริสต์สามารถใช้แต่เพียงเฉพาะเครื่องหมายสื่อความได้เป็นอย่างดี

ลักษณะเด่นอีกอย่างหนึ่งของการใช้เครื่องหมายของฮิวเมอริสต์คือ ใช้เครื่องหมายทัณฑฆาตหรือการันต์เพื่อกำหนดให้ผู้อ่านทราบว่าต้องออกเสียงพยัญชนะตัวนั้นด้วย เช่น หักินมร์ ผู้อ่านต้องออกเสียงพยัญชนะ ห, ม และ ร ด้วย หรือคำว่า ไลท์ ผู้อ่านต้องออกเสียงพยัญชนะ ท ด้วย ลักษณะการเขียนเช่นนี้ปรากฏในการเขียนคำตามเสียงอ่านหรือเสียงพูด รวมทั้งปรากฏในการถ่ายคำหรือเสียงคำจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

นอกจากนี้การนำเครื่องหมาย : มาใช้เขียนบอกเวลาโดยคั่นระหว่างตัวเลขบอกชั่วโมงกับตัวเลขบอกนาทีก็นับว่าน่าสนใจไม่น้อยและนับเป็นเรื่องที่มีผู้อื่นน่าจะนำไปพิจารณาใช้กันบ้าง

หนึ่งผู้วิจัยพบว่าชาวเมอริสต์ได้รับอิทธิพลของการใช้เครื่องหมายในภาษาอังกฤษ โดยได้นำเครื่องหมายบางอย่างในภาษาอังกฤษมาใช้ในการเขียนหนังสือของไทย เช่น นำเครื่องหมาย ' มาใช้ในการเขียนเพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าชาวเมอริสต์ได้ละตัวอักษรบางตัว สระบางตัว ตัวเลขบางตัว หรือพยัญจบบางพยัญจพอไว้ โดยมีได้เขียนคำเต็ม รวมทั้งใช้เครื่องหมาย ' เพื่อลดน้ำหนักของเสียงคำ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถออกเสียงคำได้ถูกต้อง นอกจากนี้ชาวเมอริสต์ยังได้นำเครื่องหมาย 'ส มาจาก 's ในภาษาอังกฤษเพื่อใช้ให้ได้ความหมายที่ถูกต้อง เช่น เมื่อต้องการเขียนให้มีความหมายว่าเป็นของพระเจ้าแผ่นดิน ก็ให้เขียนว่า "คิง'ส" ไม่ใช่ "คิงส" เพราะคิงสแปลว่าพระเจ้าแผ่นดินหลายพระองค์ ไม่ใช่ของพระเจ้าแผ่นดินซึ่งเป็นความหมายที่ต้องการในที่นี้

อย่างไรก็ดี การใช้เครื่องหมายบางอย่างแม้จะไม่มีลักษณะแปลกแตกต่างไปจากผู้อื่น แต่ก็สามารถให้อารมณ์ขันแก่ผู้อ่านได้ ดังจะเห็นตัวอย่างได้ชัดเจนจากการใช้เครื่องหมาย () ของชาวเมอริสต์ ฯลฯ

จากการวิจัยพบว่าชาวเมอริสต์มีการใช้เครื่องหมาย "ๆ" บ้างเหมือนกัน ไม่ใช่ว่าไม่ใช่เสียเลย แต่ก็สังเกตได้ว่าชาวเมอริสต์พยายามหลีกเลี่ยงที่จะไม่ใช่เครื่องหมาย "ๆ" โดยวิธีเขียนคำที่ต้องการซ้ำเป็นตัวอักษร

ในการเขียนย่อหน้าของชาวเมอริสต์พบว่า มีลักษณะหรือวิธีการเขียนที่เพิ่มเติมไปจากของผู้อื่น กล่าวคือมีการขึ้นย่อหน้าใหม่ทั้ง ๆ ที่ยังคงกล่าวเนื้อความเดิมไม่หมด โดยได้

นำส่วนที่เป็นเนื้อหาในเนื้อความเกิมนั้นมาขึ้นย่อหน้าใหม่ ซึ่งคำที่นำมาขึ้นย่อหน้าใหม่นั้น อาจเป็นเพียงคำขานรับ (เช่น ครับ) หรือคำเชื่อม (เช่น และ ก็คือ) หรือข้อความก็ได้ ลักษณะการเขียนเช่นนี้ปรากฏเมื่อชีวเมอริสต์ต้องการเน้นความหมายของคำหรือข้อความที่นำมาเขียนขึ้นย่อหน้าใหม่นั้น ๆ

ในเรื่องของการใช้อักษรย่อ พบว่าชีวเมอริสต์นิยมใช้อักษรย่อที่ไม่มีเครื่องหมายมหัพภาคและมีตัว อ. เคียง เช่น จอมอ หรือ พอสอ ฯลฯ ทั้งนี้เพราะเจตนาที่จะเขียนคำเลียนเสียงพูด อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่าชีวเมอริสต์มีการเขียนคำย่อที่มีจุกลมมหัพภาคและไม่มีตัว อ. เคียงอยู่บ้าง แต่ก็น้อย แม้กระนั้นผู้อ่านก็ยังสามารถเห็นลักษณะการใช้อักษรย่อประเภทนี้ว่าแปลกแตกต่างไปจากผู้อื่น ซึ่งบางครั้งก็ให้อารมณ์ขันแก่ผู้อ่านได้เป็นอย่างดี เช่น "จอมพล ป.ณ.ณ.พ.พ." ดังที่ผู้วิจัยได้อธิบายหรือกล่าวไว้ในหัวข้อการใช้อักษรย่ออย่างละเอียดแล้ว ตัวชีวเมอริสต์เองก็ได้ให้ความเห็นเรื่องการใช้อักษรย่อว่าเป็นเรื่องของความสะดวกและความจำเป็นในการติดต่อสื่อสาร เพราะถ้าใส่คำเต็มทุกครั้งจะทำให้เสียเวลาในการติดต่อกันโดยไม่จำเป็น

ในเรื่องของการใช้ตัวเลขปรากฏว่าชีวเมอริสต์นิยมใช้เลขไทยในงานเขียนของการกระทำ เช่นนี้สะท้อนให้เห็นความเป็นนักอนุรักษ์นิยมของชีวเมอริสต์ได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่าชีวเมอริสต์ใช้เลขอารบิกบ้างเหมือนกัน เช่น ในกรณีที่ชีวเมอริสต์เขียนเลขทะเบียนรถยนต์ หรือเขียนเลขหมายโทรศัพท์ ซึ่งเรื่องดังกล่าวนี้ชีวเมอริสต์ได้อธิบายไว้ว่าเป็นการเขียนตามข้อเท็จจริง เพราะโดยทั่วไปไม่มีรถยนต์คันใดหรือโทรศัพท์เครื่องใดมีเลขทะเบียนรถหรือเลขหมายโทรศัพท์ที่เขียนเป็นตัวเลขไทย ลักษณะการใช้ตัวเลขที่แปลกจนเป็นข้อที่น่าสังเกตก็คือ การเขียนตัวเลขแทนเสียงหรือแทนคำบางคำที่ควรจะเขียนเป็นตัวหนังสือ เช่น ที่๑, ละคร ๑๐๐๐ ทาง, คำ ๑๐๐ กรอง และเสียงหัวเราะ ฮฮฮฮ

ฯลฯ

นอกจากนี้ในการใช้ตัวอักษรแทนตัวเลขและเครื่องหมายก็พบว่า มีลักษณะบางอย่าง
 แปลกไปจากอักษรวิธีของผู้อื่น เช่น มีการใช้เครื่องหมายหัพภาคหลังตัวอักษรแทนตัวเลข
 เช่น หนึ่ง. สอง. หรือสาม. ฯลฯ หรือมีการใช้ตัวอักษรแทนเครื่องหมายที่ควรจะ
 ปรากฏในที่นั้น เช่น ใช้ว่า "เครื่องหมายตกใจหลาย ๆ อัน" แทนที่จะเขียนว่า !!!!!!!
 ฯลฯ อนึ่งในการใช้ตัวอักษรแทนตัวเลขบอกจำนวนพบว่ามีข้อที่เห็นเด่นชัดและนับว่าแปลก
 ตรงที่นิยมใช้คำบอกจำนวนนับในภาษาพูด เช่น สองสามโหลครั้ง โหลห่อ หรือครึ่งร้อยตัว
 ฯลฯ

ในเรื่องของการสะกดคำ โดยทั่วไปอิวิเมอร์สตีนิยมสะกดคำไทยโดยยึดพจนานุกรม
 ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๔๕๓ เป็นบรรทัดฐานในการเขียนสะกดคำ^๑ จนยอมรับ
 ว่าตนเป็นโรค "พจนานุกรมเมเนียด" นอกจากนี้ยังได้พยายามชักชวนผู้อื่นให้เขียนสะกดคำตาม
 ที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับนั้นด้วย ทั้งนี้เพื่อต้องการรักษาระเบียบการเขียนสะกดการันต์ให้
 เหมือนกัน ไม่ลึกลับ อิวิเมอร์สตีมีความเห็นว่า การเขียนสะกดการันต์จัดเป็นวัฒนธรรม
 อย่างหนึ่ง ได้แก่ วัฒนธรรมของการเขียนหนังสือไทยให้มีระเบียบการสะกดการันต์เป็นอย่าง
 เดียวกัน นอกจากนี้เมื่ออิวิเมอร์สตีเห็นผู้ใดเขียนสะกดคำผิด ก็ตักเตือนหรือตักท้วงโดยมีจุด
 ประสงค์สำคัญเพื่อให้เขียนอย่างถูกต้อง เขาวรรณไทยอ่านแล้วจะได้จำได้และไม่นำไปเขียน
 หรือใซ้อย่างผิด ๆ นับว่าวัตถุประสงค์เช่นนี้มีคุณค่าและเอื้อประโยชน์แก่ภาษาไทยซึ่งเป็น
 ภาษาของชาติรวมทั้งเอื้อประโยชน์แก่เขาวรรณไทยให้สามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง ในการ
 เตือนผู้เขียนสะกดคำผิดนั้น อิวิเมอร์สตีกล่าวว่า เป็นการทำหน้าที่ของ "โปลิศตัวสะกดอาสา
 สมัคร" เพราะทำด้วยความสมัครใจและเต็มใจโดยไม่มีผู้ใดจ้างวาน มีหน้าซ้ำในการ
 ตักเตือนหรือตักท้วงในบางครั้ง ก็ถูกบุคคลที่เขียนคำผิดนั้นดูถูกความด้วยการผู้จะทำร้ายบ้าง

^๑ขณะนั้นยังไม่พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๔๖๕.

หรือประหลาดร้ายชีวเมอริสต์ด้วยคำเสียชื่อเสียงชกประชันบ้าง หรือบางครั้งชีวเมอริสต์ห่วง
การสะกดผิดของเพื่อน ๆ จนเพื่อนเหล่านั้นเลิกคบชีวเมอริสต์ไปเลยก็มี

การท้วงคำที่เขียนผิดของชีวเมอริสต์เป็นที่สนใจของผู้อ่าน และมีผู้กระทำการ
เลียนแบบชีวเมอริสต์หลายคน นอกจากนี้มีหลายคนที่ยังคำผิดพร้อมทั้งระบุชื่อผู้เขียนและ
ชื่อหนังสือที่พบคำผิดนั้น ๆ มาให้ชีวเมอริสต์เขียนทักท้วง ทำให้บรรยากาศของการใช้
ภาษาไทยในระยะปี ๒๔๘๘-๒๕๐๐ คึกคักมากจนนามแฝง L. ก. ฮ. หรือคอลัมน์ "ล่อแหลม"
ของชีวเมอริสต์เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในหมู่ผู้อ่านทั่ว ๆ ไป

อย่างไรก็ตาม แม้ชีวเมอริสต์จะยึดพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช
๒๔๘๓ เป็นบรรทัดฐานในการเขียนสะกดคำ แต่ก็ยังมีบางคำที่ชีวเมอริสต์เขียนผิดไปจากที่
ปรากฏในพจนานุกรมมานั้น ๆ โดยเผลอเผลอไว้อย่างชัดเจนว่ามีเหตุผลอย่างไรที่เขียนผิดไป
จากพจนานุกรมมา (เช่น เสนอให้สะกด วันศุกร์ ว่า "วันศุกร์" เสนอให้สะกด อังกฤษ ว่า
"อังกฤษ" หรือเสนอให้สะกด สาปสูญ ว่า "สาปสูญ" ฯลฯ) หรือบางคำไม่ถึงกับคัดค้าน
พจนานุกรมมา แต่ได้เสนอแนะให้ใช้คำอื่นที่ให้ความหมายก็ถือว่า ชัดเจนกว่า ถูกต้องกว่า
หรือเหมาะสมกว่า (เช่น เสนอให้สะกดคำให้เป็นภาษาพูดเดียวกัน เช่น บาสีกับบาสี หรือ
สันสกฤตกับสันสกฤต ไม่ให้นำคำบาลีมาเข้าคู่กับคำสันสกฤตอันเป็นลักษณะของการใช้ภาษา
แบบหัวมังกุท้ายมังกร เช่น ชิวเมอริสต์เสนอให้สะกดคำ วัฒนธรรม ว่าควรจะเป็น "วัฒน-
ธัมม" หรือ "วรรณธรรม" หรือเสนอให้สะกดคำ ไทรทัศน์ ว่าควรจะเป็น "ไทรทรทัศน์"
หรือ "ไทรทัศน์" ฯลฯ) นอกจากนี้ในการสะกดคำประเภทอุทยานเสริมบพ ชิวเมอริสต์
พยายามสะกดคำเหล่านั้นเพื่อให้มีความหมายและช่วยเสริมความหมายของคำอุทยานเสริมบพทั้ง
หมคนั้นให้เด่นชัดยิ่งขึ้น เช่น เสนอให้สะกดคำ ยศดาบบรรดาศักดิ์ ว่า "ยศฐานบรรดาศักดิ์"
 ฯลฯ)

อนึ่งในงานเขียนของชีวเมอริสต์ มีคำอยู่กลุ่มหนึ่งที่เขียนสะกดตามเสียงอ่านหรือ

เสียงพูด(เช่น เนียเฉย อ้อมมัม) แม้บางครั้งจะเขียนเลียนเสียงได้ด้วยความยากลำบาก
 ฮิวเมอริสติกพยายามเขียนให้ตรงหรือให้ใกล้เคียงมากที่สุด(เช่น บ๊วะ หีบหอย ฯลฯ)
 หรือในกรณีที่ฮิวเมอริสติกต้องการเขียนคำพูดของตัวละครให้มีสำเนียงสอดคล้องกับชาติกำเนิด
 ของตัวละครนั้น ๆ ฮิวเมอริสติกก็ใช้วิธีการเขียนสะกดเลียนตามสำเนียงของตัวละคร ซึ่งก็
 นับว่าเป็นข้อดี เพราะทำให้ผู้อ่านทราบได้ทันทีว่าตัวละครนั้น ๆ เป็นคนชาติใดโดยไม่ต้อง
 เสียเวลาอธิบายหรือบรรยายให้มากความ นอกจากนี้ยังทำให้ช่วยเพิ่มชีวิตชีวาให้แก่งาน
 เขียน และทำให้ผู้อ่านสามารถออกเสียงคำเหล่านั้นได้ตรงตามที่ฮิวเมอริสติกต้องการอีกด้วย

ส่วนการสะกดคำภาษาไทยที่ถ่ายคำมาจากภาษาอังกฤษก็สะท้อนให้เห็นหลักเกณฑ์
 ทางด้านการถ่ายคำของฮิวเมอริสติกได้เป็นอย่างดี กล่าวคือพยายามถ่ายคำให้ถูกต้องตาม
 ตัวอักษรที่ปรากฏในภาษาเดิมมากที่สุด โดยไม่มีความพอดี ไม่ขาด ไม่เกิน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์
 ในเวลาเขียนกลับเป็นภาษาเดิม จะได้เขียนได้อย่างถูกต้อง(เช่น เสนอให้สะกดคำ
 กิโลกรัม ว่า "กิโลกรัม" ฯลฯ) ในกรณีที่เมื่อถ่ายคำแล้วทำให้ได้เสียงคำไม่ตรงกับที่ปรากฏ
 ในภาษาเดิม ฮิวเมอริสติกยอมให้ถ่ายคำไม่ครบทุกตัวอักษรก็ได้(เช่น impressionism
 ถ่ายเป็นคำไทยว่า "อิมเพรสซนิสม์" ฯลฯ) นอกจากนี้ในการถ่ายคำภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
 ฮิวเมอริสติกยังนิยมเติมรูปวรรณยุกต์เข้าไปด้วย เพราะต้องการเขียนให้ตรงตามเสียงคำจริง ๆ
 (เช่น เค้ก ม้าร์เกอร์ ฯลฯ) ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์ในแง่ที่ช่วยให้ผู้ไม่รู้หรืออ่านคำภาษา
 อังกฤษไม่เป็นสามารถออกเสียงคำได้อย่างถูกต้อง

จากการศึกษาวิเคราะห์เรื่องการสะกดคำของฮิวเมอริสติกเห็นได้ชัดว่าฮิวเมอริสติก
 มีหลักเกณฑ์ในการเขียนสะกดคำไม่ว่าจะเป็นการเขียนสะกดคำไทยหรือการเขียนสะกดคำไทย
 ที่ถ่ายคำมาจากภาษาอังกฤษ ซึ่งนอกจากจะยึดถือความถูกต้องเป็นเกณฑ์แล้ว ยังพิจารณา
 ในเรื่องของระบบกฎเกณฑ์หรือความประณีตของภาษาอีกด้วย กล่าวคือพยายามเรียกร้อง
 ให้มีการเขียนสะกดคำไทยเป็นระบบเดียวกันด้วยการยึดพจนานุกรมมาเป็นบรรทัดฐาน หรือ

พยายามสร้างระบบกฎเกณฑ์ในการถ่ายเสียงคำภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ซึ่งสะท้อนให้เห็นความประณีตในการใช้ภาษาของฮิวเมอริสต์ไค้ควัย (เช่น เสนอให้สะกดคำ โปลิศ เวนิส และฟลอเรนซ์ โดยใช่ตัว ศ. เหมือน ๆ กัน หรือเสนอให้ใช่ตัว th แทน th ในภาษาอังกฤษ ฯลฯ) การกระทำดังกล่าวของฮิวเมอริสต์นั้นว่าเป็นการสร้างสรรคคุณประโยชน์ให้แก่ภาษาของชาติอย่างสูงที่จะพรรณนาได้

ส่วนในเรื่องของการใช้คำย่อ มีทั้งการย่อคำกริยาหรือคำนามและย่อจากตัวเลขหรือคำบอกจำนวนนับ (เช่น ย่อคำว่า โทรศัพท เหลือเพียง "โทร" ซึ่งนับว่าแปลกแตกต่างไปจากผู้อื่น แต่ก็นับว่าน่าสนใจเพราะใกล้เคียงกับเสียงพูดมาก) หรือย่อตัวเลขบอกปีพุทธศักราช โดยใช่เครื่องหมาย " " แทนตัวเลขสองตัวข้างหน้า (เช่น ย่อ ๒๕๐๑ เหลือเพียง " '๐๑" ฯลฯ) ซึ่งปัจจุบันพบว่ามีผู้นำวิธีการเขียนปีพุทธศักราชท่านองนี้มาใช้กันบ้างประปรายแล้ว

กล่าวโดยสรุป อักษรวิธีของฮิวเมอริสต์ไม่ว่าจะมีลักษณะเหมือนหรือต่างไปจากของผู้อื่นเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ควรแก่การศึกษาและนำไปพิจารณาเป็นอย่างยิ่ง อักษรวิธีที่เกินที่สุดเป็นอักษรวิธีที่ต่างไปจากของผู้อื่น และฮิวเมอริสต์ได้เสนออักษรวิธีบางอย่างเพื่อให้นำมาใช้ในภาษาไทยซึ่งนับเป็นเรื่องที่นักภาษาทั้งหลายควรจะให้ความสนใจและนำไปพิจารณา แม้ว่าอักษรวิธีบางอย่างจะได้รับอิทธิพลมาจากต่างชาติต่างภาษาก็ตาม

ส่วนการศึกษาทางด้าน "การใช้ภาษาของฮิวเมอริสต์" นั้น พบว่าฮิวเมอริสต์มีความสามารถด้านการใช้ภาษาไทยอย่างก็ยิ่ง เพื่อให้เห็นได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยจะขอสรุปประเด็นสำคัญต่าง ๆ ดังนี้

ด้านการใช้คำศัพท์ มีทั้งการใช้คำศัพท์ทั่ว ๆ ไปและคำศัพท์ที่ฮิวเมอริสต์คิดสร้างขึ้นใหม่ คำศัพท์ทั่ว ๆ ไปที่ใช้มีทั้งศัพท์บาลี สันสกฤต จีน และอังกฤษ ผู้อ่านจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องศัพท์ต่าง ๆ มากและดีพอสมควรจึงจะสามารถอ่านเรื่องของฮิวเมอริสต์ได้เข้าใจ เพราะในบางครั้งฮิวเมอริสต์ใช้เพียงคำศัพท์โดยไม่ได้นำคำแปลศัพท์นั้น ๆ ไว้ด้วย

ลักษณะเด่นในเรื่องของการใช้คำศัพท์อยู่ที่การแปลคำศัพท์บางคำจากภาษาอื่นเป็นภาษาไทย ส่วนมากเป็นการแปลศัพท์เฉพาะ (เช่น แปลชื่อ Shakespeare ว่า "เชซาฮอก" หรือแปลชื่อ Longfellow ว่า "เพื่อนยาว" ฯลฯ) การแปลชื่อเฉพาะหรือชื่อวิสามัญนามในลักษณะนี้เป็นเรื่องที่ยังไม่เคยมีผู้ใดกระทำมาก่อน ทำให้ผู้อ่านเห็นชั้นในความคิดแปลของชีวเมอริสต์

ส่วนในเรื่องคำศัพท์ที่ชีวเมอริสต์สร้างขึ้นใหม่นั้น พบว่ามีการสร้างศัพท์ใหม่ด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ ด้วยวิธีการนำคำศัพท์มาเขียนเรียงกัน ด้วยวิธีการสมาส ด้วยวิธีการสนธิ หรือด้วยวิธีการแผลงคำ ซึ่งบางครั้งทำให้ได้รูปศัพท์แปลก ๆ ใหม่ ๆ หรือบางครั้งทำให้ได้คำเรียกที่ต่างไปจากของผู้อื่น (เช่น เรียกนมปลอมว่า "นมกงเต็ก" เรียกม้าตัวเมียว่า "ผู้หญิงม้า" เรียกแผลเป็นบนใบหน้าที่แลเห็นได้อย่างเด่นชัดว่า "ประกาศนียบแผล" หรือเรียกผู้หญิงที่ทำหน้าที่เสนาบการว่า "เลซีย" ฯลฯ) รูปศัพท์หรือคำศัพท์แปลก ๆ ใหม่ ๆ เหล่านี้มีอยู่มากมายและมีส่วนช่วยให้ผู้อ่านสังเกตเห็นความแปลกและลักษณะเฉพาะของภาษาชีวเมอริสต์ได้เด่นชัด

นอกจากนี้พบว่าในบางครั้งชีวเมอริสต์สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างกะทัดรัด คือใช้คำจำนวนน้อยที่สามารถสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน ในบางกรณีก็สามารถย่นข้อความยาว ๆ ให้สั้นลงทั้ง ๆ ที่ยังสามารถสื่อความหมายได้ครบถ้วนเท่าเดิม

ด้านการใช้คำซ้ำ พบว่าชีวเมอริสต์นิยมใช้คำซ้ำด้วยวิธีเขียนคำซ้ำนั้น ๆ เป็นตัวอักษร ซึ่งลักษณะเช่นนี้นับว่าแปลกและน่าสนใจ เพราะคนโดยทั่วไปนิยมเขียนซ้ำคำด้วยการใช้เครื่องหมาย "ๆ" การใช้คำซ้ำด้วยการเขียนตัวอักษรซ้ำนี้มีข้อดีที่เห็นได้ชัดเจนนอยู่ประการหนึ่งคือ ทำให้ผู้อ่านทราบได้แน่ชัดว่าชีวเมอริสต์ของการให้อ่านคำนั้นซ้ำกี่ครั้ง ซ้ำกี่คำ ซ้ำคำใดบ้าง หรือทำให้ทราบว่าต้องอ่านคำซ้ำนั้นอย่างไร การใช้คำซ้ำของชีวเมอริสต์ในบางครั้งทำให้ได้สำนวนแปลก ๆ ใหม่ ๆ (เช่น เรียกคนที่มีความรู้ทางการศึกษาระดับสูงว่า "คนจบมัธยมมากมาย" หรือ "คนมัธยมมากมาย" หรือเรียกผู้ใหญ่ที่มีอำนาจว่า "ท่านผู้ใหญ่

ใหญ่" ฯลฯ) อันเป็นส่วนเฉพาะของชีวเมอริสต์

อนึ่ง คำเสริมสร้อยซึ่งเป็นลักษณะของภาษาพูดอย่างหนึ่งก็มีปรากฏในงานเขียนของชีวเมอริสต์ แม้จะพบน้อยแต่ก็น่าสนใจ เพราะมีความไพเราะของจังหวะคำที่แบ่งได้สมดุลงัน (เช่น ไม่นับไม่นับ ประกงประกาศ ฐิ่ฐิ่ฐิ่เป็น หรือ ฉมเผ่า ฯลฯ)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่าชีวเมอริสต์ได้ใช้คำฉนวนในงานเขียนของเขาด้วย ทั้งนี้ เพราะคำฉนวนเป็นลักษณะอย่างหนึ่งของภาษาพูด และชีวเมอริสต์มีความนิยมในการใช้ภาษาพูดในงานเขียน ผู้อ่านจะต้องมีความรู้ในเรื่องคำฉนวนหรือการฉนวนคำก็พอจึงจะเข้าใจความหมายหรืออ่านเรื่องของชีวเมอริสต์ได้อย่างมีรสชาติ การใช้คำฉนวนบางคำสะท้อนให้เห็นความสามารถด้านภาษาของชีวเมอริสต์ได้ดียิ่ง เพราะสามารถใช้คำที่เมื่อยังไม่ฉนวนก็ได้ความหมาย และเมื่อฉนวนแล้วก็ยังได้ความหมายที่อีกด้วย (เช่น อยู่ละแก็-แยละดู ฯลฯ)

ในเรื่องของคำพ้อง ชิวเมอริสต์ได้ให้หลักเกณฑ์การเลือกใช้คำพ้องเสียงบางคำว่าเมื่อใดควรจะใช้คำใด นับว่ามีประโยชน์แก่นักภาษาไทย และขณะเดียวกันก็สะท้อนให้เห็นความรู้ด้านการใช้คำใช้ภาษาของชีวเมอริสต์

การใช้คำบรรยายการเลื่อนวันเวลา และการใช้คำขยายระยะเวลาหรือสถานที่ตามลำดับก่อนหลังเป็นเรื่องที่น่าสนใจอีกเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้คำบรรยายการเลื่อนเวลาแสดงให้เห็นว่าชีวเมอริสต์สามารถใช้ภาษาได้อย่างกะทัดรัด และใช้คำโดยเรียงไปตามลำดับก่อนหลังอย่างมีระเบียบแบบแผน

อนึ่งการใช้คำตรงกับสภาพที่เป็นจริงของคน สิ่งของ หรือสถานที่สะท้อนให้เห็นความละเอียดถี่ถ้วนและความช่างคิดของชีวเมอริสต์ (เช่น ใช้ "น้องแก" หรือ "หลานแก" แทน "พี่แก" เพราะคนที่กล่าวถึงนั้นมีอายุน้อย เป็นได้เพียงน้องหรือหลานของชีวเมอริสต์เท่านั้น) การใช้คำประเภทดังกล่าวนี้นอกจากจะทำให้ภาษาของชีวเมอริสต์มีลักษณะแปลกหรือมีลักษณะเด่นแล้ว ยังทำให้เห็นความประณีตในการใช้ภาษาได้ดียิ่งด้วย (เช่น ข้อเสนอ

แนะให้ใช้คำ "สมัครเล่น" กับเรื่องที่สามารถใช้กริยา "เล่น" ได้เท่านั้น หรือขอเสนอแนะให้ใช้คำ "คนละ" เฉพาะกับคน ถ้าเป็นสัตว์หรือสิ่งของก็ไม่ควรใช้คำ "คนละ"

ฯลฯ) นอกจากนี้ที่น่าแปลกก็คือ มีการใช้คำเหมาะกับคุณค่าของตัวละคร (เช่น เรียกอวยวะ ส่วนล่างของคนที่มึ่น้ำในอุร่าว่า "ตึน" ไม่เรียก "เท้า" โดยอธิบายว่าบุคคลดังกล่าวไม่เหมาะกับคำดี ๆ เช่นเท้า) นับว่าเป็นการใช้ภาษาที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่ง

หรือการใช้คำบางคำของชีวเมอริสต์ก็นับว่าน่าสนใจไม่น้อย เพราะใช้คำต่างไปจากผู้อื่นอย่างเห็นได้ชัดเจน (เช่น เรียกค่าน้ำของหนังสือว่า "ต้นเล่ม" หรือเสนอแนะให้ใช้คำ "ภิญโญ" แทนคำว่า ไชโย ในกรณีที่ต้องการให้มีความหมายว่า เจริญ หรือใช้คำ "คุณ" แทนสรรพนาม คน ฯลฯ)

การใช้คำที่มีความหมายหลายนัยแสดงความสามารถในเรื่องการใช้ภาษาของชีวเมอริสต์ได้ก็คืออีกอย่างหนึ่งที่ตีความภาษาได้อย่างละเอียดลออ หลายแง่หลายมุม

ส่วนในเรื่องการเล่นคำนั้น กล่าวได้ว่าชีวเมอริสต์มีกลวิธีในการเล่นคำต่าง ๆ กัน มีทั้งการเล่นคำที่มีความหมายสัมพันธ์กัน การเล่นคำที่มีเสียงสัมพันธ์กัน การเล่นคำพ้องและคำที่มีเสียงใกล้เคียงกัน การเล่นคำโดยแปลความหมายตรงตามตัวอักษร การเล่นคำดูทานเสริมบท และการเล่นคำ ๆ เดียวกันแต่เรียงลำดับคำต่างกัน

จากผลของการศึกษาวิเคราะห์เรื่องการเล่นคำ พบว่าชีวเมอริสต์มีความรู้เรื่องคำเสียงของคำ และความหมายของคำต่าง ๆ อย่างดียิ่ง อันแสดงให้เห็นศิลปะของการใช้ภาษาไทยได้อย่างน่าอัศจรรย์และน่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเล่นคำโดยแปลความหมายตรงตามตัวอักษรและการเล่นคำ ๆ เดียวกัน แต่เรียงลำดับคำต่างกัน เพราะแสดงให้เห็นความสามารถพิเศษทางด้านภาษาไทยของชีวเมอริสต์ได้อย่างแจ่มชัด

ในเรื่องการเล่นคำโดยแปลความหมายตรงตามตัวอักษร พบว่าชีวเมอริสต์ตีความหมายของคำต่างไปจากผู้อื่น ทำให้ไค้อารมณ์ขัน (เช่น คำว่า "เค็น" ผู้อื่นจะตีความหมายไปในค่านามธรรม หมายถึงมีชื่อเสียงหรือเป็นที่สะอึกตา แต่ชีวเมอริสต์นำมา

คือความในทางรูปธรรม หมายถึง เค้นนูนขึ้นมา ฯลฯ)

ในเรื่องการเล่นคำ ๆ เกี่ยวกัน แต่เรียงลำดับคำต่างกัน เป็นกลวิธีการใช้ภาษาที่ชีวเมอริสต์ถนัดมากและทำได้อย่างยิ่ง เพราะสามารถนำคำต่าง ๆ มาสับลำดับที่กันแล้วยังได้ความหมายของคำเหล่านั้นชัดเจนทุกคำรวมทั้งยังมีความหมายสอดคล้องกับเนื้อความทั้งหมดนั้นด้วย การใช้ภาษาเช่นนี้แสดงอัจฉริยะของชีวเมอริสต์ เพราะบางครั้งสามารถสับลำดับคำที่มีจำนวนมากถึง ๔ คำได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้บางครั้งพบว่าในกลุ่มคำเดียวกันนี้เอง ชิวเมอริสต์สามารถนำมาสับลำดับได้ถึง ๖ กลุ่มโดยมีคำเหมือนกันและมีจำนวนคำเท่ากันความสามารถดังกล่าวนี้นับว่าเป็นเลิศ หาผู้เสมอเหมือนได้ยาก

ด้านการหักท้วงการใช้คำผิด พบว่าชีวเมอริสต์ท้วงการใช้คำผิดต่าง ๆ เช่น การใช้คำขยายผิดที่ทำให้ความหมายกำวมหรือผิดไปจากที่ต้องการ หรือการใช้คำขยายโดยไม่จำเป็น ฯลฯ ในการท้วงเรื่องการใช้คำผิด ชิวเมอริสต์ใช้กลวิธีต่าง ๆ กัน เช่น ใช้วิธีอธิบายอย่างตรงไปตรงมาบ้าง โดยแสดงเหตุผลที่น่าเชื่อถือ หรือบางครั้งก็ท้วงโดยไม่บอกหรือชี้แจงว่าผิดอย่างไร ตรงไหน นอกจากนี้บางครั้งก็ใช้วิธีเสียสปี บางครั้งก็ใช้วิธีล้อเลียน อันเป็นการหักท้วงอย่างที่เล่นที่จริง ทำให้ไม่เกรงเกรียง อยากรู้ก็รู้ จากการศึกษาวิเคราะห์ เห็นได้ชัดเจนว่าชีวเมอริสต์ท้วงเรื่องการใช้คำอย่างมีเหตุมีผล ไม่ได้หักท้วงด้วยอารมณ์สนุกแต่อย่างใด และในบางครั้งยังได้ระบุไว้ชัดเจนว่า ท้วงเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่เยาวชนไทยซึ่งนับว่าเป็นการกระทำที่น่ายกย่อง อยากรู้ก็ตาม ในการหักท้วงระยะแรก ๆ นั้น ชิวเมอริสต์ได้บอกที่มาของคำที่เขียนผิด สะกดผิด หรือใช้ผิดอย่างชัดเจนรวมทั้งระบุชื่อเจ้าของที่เขียนผิดด้วย แต่ต่อมาไม่ได้ระบุแหล่งข้อมูลหรือชื่อเจ้าของคำ สำหรับขอเขียนหักท้วงของชีวเมอริสต์ที่เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายคือ คอลัมน์ "ล้อแหลม" โดยใช้นามปากกาว่า " L. ก. ฮ. " ใน สยามสมัยรายสัปดาห์ และคอลัมน์ "ไป-ปู้" โดยใช้นามปากกาว่า "ศรีสุก สุราสีวดี" ใน สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ หรือในระยะหลัง ๆ เขียนเป็นบทความโดยใช้นามปากกาว่า "ชีวเมอริสต์" ใน ลลนา

หนึ่งในเรื่องการใช้สำนวน การเล่นสำนวน และการหักท้วงการใช้สำนวนมักพบว่าชีวเมอริสต์นิยมใช้สำนวนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นสำนวนเดิม สำนวนที่ดัดแปลงจากสำนวนเดิม หรือสำนวนที่ชีวเมอริสต์สร้างขึ้นใหม่ บางครั้งก็ใช้สำนวนดั้งเดิมที่คนปัจจุบันไม่รู้จัก (เช่น สำนวน "คลองสายตา" หรือสำนวน "ตามท่านองคคองยุติธรรม") ทำให้คนปัจจุบันเข้าใจความหมายของสำนวนปัจจุบันที่ดัดสันดงกว่าของเดิมได้แจ่มแจ้งขึ้น นับว่าเป็นการใช้ภาษาที่เป็นคุณประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่คนรุ่นหลังหรือรุ่นปัจจุบัน เพราะทำให้ทราบว่าสำนวนบางสำนวนที่ใช้อยู่ในสมัยนี้มาจากสำนวนเดิมว่าอะไร และสามารถทำให้คนปัจจุบันเข้าใจความหมายของสำนวนที่ใช้อยู่ได้กระจ่างขึ้น โดยดูความหมายจากสำนวนเดิมเป็นหลัก

การใช้สำนวนที่ดัดแปลงมาจากสำนวนเดิมทำให้ได้ความหมายของสำนวนนั้น ๆ แจ่มแจ้งตรงตามที่ต้องการสื่อความ หรือทำให้สำนวนนั้นน่าฟังยิ่งขึ้น สุภาพมากขึ้น ทันสมัยยิ่งขึ้น หรือช่วยทำให้ความหมายของสำนวนนั้นเด่นชัดรุนแรงยิ่งขึ้น หรือทำให้สำนวนดังกล่าวสอดคล้องกับตัวละครหรือสอดคล้องกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

การใช้สำนวนที่ชีวเมอริสต์สร้างขึ้นใหม่แม้จะพบว่ามีอยู่น้อย แต่ก็มีส่วนช่วยให้ภาษาของชีวเมอริสต์มีลักษณะแปลกมากยิ่งขึ้นไปอีก

ในเรื่องการเล่นสำนวน พบว่าชีวเมอริสต์มีวิธีการเล่นสำนวน ๔ วิธี ได้แก่ วิธีแรกเป็นการเล่นสำนวนโดยตีความหมายตรงตามตัวอักษร วิธีที่สองเป็นการเล่นสำนวนที่ปรากฏค่าเกี่ยวกับการบอกจำนวนหรือปริมาณ วิธีที่สามเป็นการเล่นสำนวนโดยไม่กล่าวถึงสำนวนเดิมโดยตรง แต่ให้คำอธิบายช่วยให้ผู้อ่านทราบว่าชีวเมอริสต์กำลังกล่าวถึงสำนวนใดอยู่ และวิธีที่สี่เป็นการเล่นสำนวนโดยนำสำนวนเดิมมาเรียบเรียงใหม่

การเล่นสำนวนของชีวเมอริสต์จัดว่าเป็นการทดสอบความรู้ของผู้อ่าน กล่าวคือ ผู้อ่านต้องมีความรู้เรื่องสำนวนไทยดีพอสมควรจึงจะสามารถอ่านเรื่องของชีวเมอริสต์ได้เข้าใจ และเกิดอารมณ์ขัน นอกจากนี้ความรู้เรื่องสำนวนไทยจะช่วยให้ผู้อ่านทราบว่าชีวเมอริสต์กำลัง

กล่าวถึงสำนวนใด หรือกำลังเล่นสำนวนใดอยู่

ส่วนการทักท้วงการใช้สำนวนผิดเกิดจากวัตถุประสงค์ของชีวเมอริสต์ที่ต้องการให้คนไทยใช้สำนวนใดอย่างถูกต้อง เมื่อพบใครใช้ผิดจึงท้วงเพื่อให้แก้ไข หรือเพื่อให้สามารถใช้ได้อย่างถูกต้องในโอกาสต่อไป หรือบางครั้งมีผู้ใช้สำนวนซึ่งถึงแม้ว่าจะไม่ใช่สำนวนที่ผิด แต่เมื่อชีวเมอริสต์คิดว่ามีสำนวนที่ดีกว่า ชัดแจ้งกว่า ก็ได้เสนอให้ใช้สำนวนใหม่นั้น (เช่น ชิวเมอริสต์เสนอให้ใช้สำนวน "เก็บออมรอมริบ" แทนสำนวนเดิมว่า เก็บหอมรอมริบ)

อนึ่ง การใช้ภาษาสัญลักษณ์ในงานเขียนของชีวเมอริสต์ พบว่ามีอยู่น้อย แต่ก็นับว่าแปลกและเป็นการใช้ภาษาที่น่าสนใจเพราะสามารถสื่อความหมายได้เร็ว

ส่วนการใช้ภาษาอ้อมค้อมเป็นการใช้ภาษาแบบเล่นลิ้น นอกจากจะเป็นการใช้ภาษาที่มีลักษณะแปลกแล้ว บางครั้งยังทำให้ต้องคิดจึงจะสามารถเข้าใจหรือเกิดความขบขัน คล้อยตามความคิดของชีวเมอริสต์ได้

การใช้ภาษาที่เรียงลำดับคำต่างจากปกติ และการใช้ภาษาบอกจำนวน บอกเวลา บอกขนาดหรือปริมาณที่มีลักษณะ เค้นตรงความแปลกแหวกแนวอันแสดงลักษณะเฉพาะของภาษาชีวเมอริสต์

นอกจากนี้ การใช้ภาษาอธิบายความหรือรายละเอียดเพิ่มเติมให้รสชาติการอ่านที่สนุกสนานมากขึ้น ให้รายละเอียดที่ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องราวได้แจ่มแจ้งยิ่งขึ้น หรือให้ภาพที่ชัดเจนจนทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ทันที อย่างไรก็ตาม บางครั้งพบว่าเป็นการใช้ภาษาแบบกวน ๆ ของชีวเมอริสต์โดยที่มีได้ให้รายละเอียดใด ๆ อย่างไรก็ตามการใช้ภาษาดังกล่าวนี้ได้ให้ความรู้แก่ผู้อ่านนอกเหนือไปจากความสนุกสนานบันเทิง มีทั้งการให้ความรู้ในเรื่องชื่อคน ชื่อสิ่งของต่าง ๆ ให้ความรู้ในเรื่องคำรวมทั้งความหมายของศัพท์บางคำ หรือให้ความรู้ในเรื่องรูปร่างลักษณะของสิ่งของต่าง ๆ ว่าเป็นอย่างไร

อนึ่ง ชิวเมอริสต์ยังมีการใช้ภาษาเพื่อเน้นความหมาย ซึ่งเกิดจากการใช้คำ การใช้สำนวน และการใช้ภาษาเกินจริง การใช้ภาษาเช่นนี้เป็นการศึกษาเพิ่มรสชาติและชีวิตชีวาให้กับ

งานเขียน ทำให้อ่านได้อย่างสนุกสนาน ไม่เบื่อหน่าย

นอกเหนือไปจากนี้ การใช้ภาษาที่มีความหมายขัดแย้งกันทำให้อ่านเกิดอารมณ์ขัน ได้ก็อีกวิธีหนึ่ง เพราะเป็นการใช้ภาษาที่พลิกความคาดหมายของผู้อ่านโดยสิ้นเชิง

ฮิวเมอริสต์นิยมใช้ภาษาเสียดสี เหน็บแนม หรือล้อเลียนเมื่อต้องการท้วงการใช้จ่ายค่า ขอบความ หรือส่วนที่มีผู้ใช้ผิด หรือใช้กลวิธีต่าง ๆ เหล่านี้เมื่อต้องการล้อชื่อวิสามานยนาม ต่าง ๆ ด้วยการเล่นคำบางคำในชื่อนั้น ๆ เสียใหม่ การล้อชื่อวิสามานยนามนี้ ผู้อ่านจะต้องมีความรู้จึงจะทราบว่าฮิวเมอริสต์กำลังล้อชื่อใคร (เช่น ล้อชื่อยาขอบ เป็น "ยากรอบ" ซึ่งเมื่อแปลแล้วให้ความหมายที่น่าขบขัน ฯลฯ) นอกจากนี้ฮิวเมอริสต์ยังใช้กลวิธีดังกล่าวนี้เมื่อต้องการล้อเลียนวิธีการใช้คำของคนบางคน (เช่น การใช้คำของกวีที่แต่ง "พิบูลสฤกษ์นิท")^๑ หรือเมื่อต้องการล้อภาษาโฆษณาบางอย่าง ฯลฯ

อนึ่ง บางครั้งฮิวเมอริสต์ใช้ภาษาบรรยายความคิดแปลก ๆ หรือบรรยายสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ทำให้น่าขบขัน ลักษณะดังกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นความคิดแปลกแบบแฉ่ง ๆ ของฮิวเมอริสต์ ได้ก็อย่างหนึ่ง

นอกจากนี้พบว่าฮิวเมอริสต์ได้รับอิทธิพลด้านการใช้ภาษาจากต่างประเทศบ้าง ได้แก่ จากภาษาอังกฤษ จากภาษาจีน และจากภาษาบาลีสันสกฤต บางครั้งเป็นการรับอิทธิพลโดยไม่ได้ตั้งใจ แต่บางครั้งเห็นได้ชัดว่ารับอิทธิพลด้านภาษาอย่างจงใจ จากการวิเคราะห์เรื่องดังกล่าวนี้สรุปได้ว่าฮิวเมอริสต์ได้รับอิทธิพลด้านการใช้ภาษาจากภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาจีน และภาษาบาลีสันสกฤต

ในเรื่องของการใช้ความเปรียบ พบว่าเป็นการใช้ภาษาเพื่อให้อ่านนึกเห็นภาพได้ ชัดเจนบ้าง เพื่อสื่อความให้แจ่มแจ้งขึ้นบ้าง หรือเพื่อให้อารมณ์ขันแก่ผู้อ่านบ้าง และจาก

^๑อ่านรายละเอียดข้อ ๔.๑๐ ในรายงานผลการวิจัยฉบับนี้

การศึกษาพบว่ามีการใช้ความเปรียบแบบทั่ว ๆ ไป และความเปรียบแบบแปลก ๆ ที่
ชีวเมอริสต์ศึกษิต์เอง

ส่วนเรื่องการใช้ข้อความหรือประโยคซ้ำชุด เป็นการใช้ภาษาอย่างจงใจเพื่อ
สื่อความหมายหลายอย่างต่าง ๆ กัน เช่น เพื่อเน้นให้ผู้อ่านทราบว่าชีวเมอริสต์กำลังกล่าว
ถึงบุคคลคนเดียวกัน หรือมีความรู้สึกอย่างเดียวกัน หรือเป็นการกระทำอย่างเดียวกัน
หรือเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ กัน หรือเพื่อเน้นให้ทราบว่า เป็นสถานที่แห่งเดียวกัน
หรือเพื่อให้งานเขียนมีระบบ เข้าใจง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ต้องอธิบายการใช้คำที่
เปลี่ยนแปลงไป

อย่างไรก็ดี จากการวิเคราะห์พบว่านอกจากชีวเมอริสต์จะมีความประณีตในคำ
อักขรวิธีแล้ว ยังมีความประณีตในการใช้ภาษาอีกด้วย ดังที่ได้ใช้เลขไทยเมื่อเขียนเกี่ยวกับ
เรื่องราวของไทย หรือพยายามหลีกเลี่ยงการใช้คำซ้ำซากโดยพลิกแพลงหาคำอื่น ๆ
มาใช้ หรือมีความเห็นว่าควรใช้ภาษาให้สละสลวยเมื่อเขียนงานทางวิชาการ

จากการวิเคราะห์การใช้ภาษาของชีวเมอริสต์สรุปได้ว่า การใช้ภาษาของ
ชีวเมอริสต์สะท้อนให้เห็นความรู้และความสามารถในเรื่องภาษาไทยของชีวเมอริสต์ได้
เป็นอย่างดี และกล่าวได้ว่าชีวเมอริสต์มีความสามารถพิเศษที่จะพลิกแพลงภาษามาใช้ได้
ตามที่ต้องการ นอกจากนี้พบว่าชีวเมอริสต์มีการใช้ภาษาอย่างมีเหตุผล น่าเชื่อถือ
เป็นที่ยอมรับของผู้อ่าน รวมทั้งมีศิลปะในการใช้ภาษาได้อย่างดีเยี่ยม

อย่างไรก็ดี พบว่าภาษาชีวเมอริสต์เป็นภาษาที่ยากพอสมควร จึงไม่ใช่ภาษาที่
คนโดยทั่วไปหรือใคร ๆ จะอ่านได้ ผู้อ่านจะต้องมีความรู้เรื่องภาษาไทยก็พอจึงจะสามารถ
อ่านได้เข้าใจและเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ฉะนั้นการที่ชีวเมอริสต์กำหนดไว้ว่าผู้ที่
จะอ่านเรื่องของตนได้จะต้องมีความรู้อย่างน้อยจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จึงเป็นเรื่องจริง

การวิจัยเรื่อง "อักขรวิธีและการใช้ภาษาของชีวเมอริสต์" สรุปได้สั้น ๆ ว่า
มีลักษณะแปลกแหวกแนวหรือมีลักษณะเด่นตรงที่มีอักขรวิธีและการใช้ภาษาบางอย่างที่ต่างไป

จากผู้อื่นจนสามารถกล่าวได้อย่างหนักแน่นว่าชีวเมอริสต์มีอักษรวิธีและการใช้ภาษาที่เป็นแบบเฉพาะของตนเอง

อย่างไรก็ตาม เห็นได้ชัดเจนว่าชีวเมอริสต์มีความตั้งใจจริงในการอนุรักษ์ภาษาไทยให้ถูกต้องรวมทั้งพยายามสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ภาษาไทยไม่ว่าจะเป็นทางค่านอักษรวิธีหรือทางค่านการใช้ภาษา แม้บางครั้งจะพบว่าชีวเมอริสต์ไม่มีกฎเกณฑ์ในการสะกดคำให้แน่นอนตายตัว แต่ก็ได้เห็นความพยายามในอันที่จะช่วยให้ภาษาไทยดำรงอยู่ในสภาพที่ถึงงาม มีระเบียบในการใช้คำใช้ภาษาให้เป็นอย่างเดียวกัน

ส่วนทางค่านเนื้อหา แม้งานเขียนส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์และประวัติชีวิตของชีวเมอริสต์เอง แต่งานเขียนเหล่านั้นก็ได้สะท้อนให้เห็นลักษณะเฉพาะบางประการในเรื่องอักษรวิธีและการใช้ภาษาทั้งที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้อย่างละเอียดในงานวิจัยบทที่ ๒ และบทที่ ๓ นอกจากนี้พบว่างานเขียนของชีวเมอริสต์ได้ให้ความรู้แก่ผู้อ่าน โดยชีวเมอริสต์ได้แทรกความรู้ต่าง ๆ ไว้เป็นระยะ ๆ ทำให้ผู้อ่านได้รับทั้งความรู้และความสนุกสนาน

อย่างไรก็ดี แม้ว่าชีวเมอริสต์จะได้พยายามสร้างสรรค์ความเจริญแก่ภาษาไทยและการใช้ภาษาไทยอย่างเต็มความสามารถ คนรุ่นใหม่ที่มักไม่ค่อยจะได้ทราบคุณค่าความดีข้อนี้เท่าใดนัก ผู้วิจัยจึงเห็นเป็นโอกาสดีในอันที่จะเผยแพร่ความดีข้อนี้ของชีวเมอริสต์ให้เป็นที่ประจักษ์แก่คนรุ่นใหม่ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

อนึ่ง ความปรารถนาดีของชีวเมอริสต์ในเรื่องที่เกี่ยวกับภาษาไทยนั้นนับว่าไม่สูญเปล่าเสียทีเดียว เพราะมีผู้ประจักษ์ในการกระทำที่เป็นคุณประโยชน์ทางค่านนี้ของชีวเมอริสต์อยู่บ้าง เช่น พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าเฉลิมพลทิฆัมพร ได้ทรงกล่าวถึงชีวเมอริสต์ว่า

...ครูปาไปใจในความประณีตของการใช้ภาษาไทย...

แม้จะไม่มีอะไรเป็นอมิส ก็พยายามค้นคว้าหาหลักฐานมาประกอบความเห็นโดยไม่คิดแก่เห็นคเห็น้อยอดหลับอดนอน

ข้าพเจ้ารู้สึกว่ ครอบจะสนใจงานค้นคว้าภาษาไทยซึ่งเป็น
งานที่ไม่ค่อยมีใครรู้ว่าเขาทำนั้น มากกว่างานเขียนเรื่องขบขัน
ที่ทำชื่อเสียงให้รู้จักกันทั่วนั้นเสียอีก *

นอกจากนี้ พระยาอนุমানราชชนกก็ได้กล่าวยกย่องอิ้วเมอริสต์ว่า

เนื่องด้วยนายออบ ไชยวสุ ผู้รวบรวมจัดทำ ^๒ เป็นผู้สนับสนุน
ให้ประชาชนเขียนหนังสือถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตย
สถานโดยวิธีสุทธิหัวใจเป็นลำดับมา ด้วยการโฆษณาเผยแพร่ให้
เขียนให้อ่านตามบรรทัดฐานที่วางไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตย
สถาน ทักท้วงผู้ใช้ผิดช่วยขอเขียน ปราบกวด และออกอากาศ
ทางวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ เป็นผลให้การเขียนผิด
อ่านผิดค่อยเบาบางลงไป ^๓

จากข้อความข้างต้นย่อมแสดงให้เห็นชัดว่าอิ้วเมอริสต์มีความพยายามในการแก้ไข
ภาษาไทยที่ใช้กันผิด ๆ ให้ถูกต้องมากขึ้นเพียงใด รวมทั้งเห็นได้แจ่มชัดว่าได้สร้างคุณ
ประโยชน์ในเรื่องของภาษาไทยด้วยการค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างจริงจัง ให้เหตุผล
ในเรื่องการสะกดคำ การใช้คำ และการใช้สำนวนต่าง ๆ อย่างน่าเชื่อถือ ตลอดจนได้
เสนอแนะ ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่ภาษาไทยหลายประการซึ่งที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้แล้ว
อย่างละเอียดในรายงานผลการวิจัยฉบับนี้

*พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเฉลิมพลทิฆัมพร, "คำนำ" สะกดให้ถูกต้องตาม
พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน โดยออบ ไชยวสุ, หน้า [๑๓] .

^๒อิ้วเมอริสต์ได้เขียนและเรียบเรียงหนังสือชื่อ สะกดให้ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราช
บัณฑิตยสถาน เพื่อให้คนทั่วไปเขียนสะกดคำไทยตามที่ปรากฏในพจนานุกรมฯ

^๓พระยาอนุমানราชชนก, "คำนำ" สะกดให้ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
โดยออบ ไชยวสุ, หน้า [๑๒] .

ความอุทิศสละใน เรื่องของการแก้คำสะกดผิดเห็นได้ชัดเจนมากจากข้อเขียนของ
 ฮิวเมอริสต์เองที่เรียกร้องให้ผู้อ่านที่ซื้อหนังสือที่มีคำสะกดผิดมากมายหลายแห่งเล่มหนึ่งให้
 ส่งมาให้ตนแก้ จะได้ทราบว่ามีคำใดที่สะกดผิดบ้าง ดังปรากฏในข้อความต่อไปนี้

...ผมก็เลยคิดว่าจะทำยังงี้ คือประกาศในที่นี้ว่าชาวบ้าน
 ชาวโรงเรียนผู้ใดซื้อหนังสือที่วานี้ไป ประสงค์จะทราบว่า
 ผิดที่ไหนบ้างและใครจะแก้เสียให้ถูก โปรดเอาหนังสือไป
 หิ้งไว้ที่สยามสมัย พร้อมทั้งบอกค่าบิลที่อยู่ไว้โดยละเอียด
 ผมจะแก้ให้ทั้ง ๑๓๘ แห่งเป็นรายเล่มแล้วจะแจ้งไปให้มารับคืน *

การกระทำของฮิวเมอริสต์ดังที่ปรากฏในข้อความข้างต้นสะท้อนให้เห็นความตั้งใจ
 และความอุทิศสละวิริยะที่ต้องการแก้ไขภาษาไทยให้ถูกต้องด้วยความบริสุทธิ์ใจได้เป็นอย่างดี
 หนึ่ง การใช้ภาษาไทยของฮิวเมอริสต์นับว่าอยู่ในขั้นดี และมีศิลปะทางการใช้ภาษา

ที่เป็นแบบอย่างให้แก่ผู้อื่นได้ หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมชก็ได้กล่าวไว้ว่า "...ภาษา
 หนังสือของครูบานั้นก็น่าอ่านเป็นอย่างดี ที่เรียกครูบ่ว่า "ครู" ก็เพราะเหตุนี้" ^๒

จากการศึกษาวิเคราะห์ของผู้วิจัยสามารถสรุปได้อีกอย่างหนึ่งว่า ฮิวเมอริสต์
 เป็นนักเขียนที่ประสบความสำเร็จอย่างน่าชื่นชม กล่าวคือเป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับของผู้
 กิ่งที่กาญจนาคพันธุ์ได้กล่าวถึงฮิวเมอริสต์ไว้ดังนี้ "...คุณชอบเขียนเรื่องตลก ๆ เกี่ยวกับ

* L. ก. ฮ. (นามแฝง), "ล่อแหลม" สยามสมัยรายสัปดาห์ ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๖๔๓

(๕ ตุลาคม ๒๕๐๒) : ๔๔.

^๒ ม. ร. ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, "คำนำ" นิยายรักในราชสำนักฝ่ายใน เล่ม ๑, ๒, ๓
 และ ๔ โดยอบ ไชยวสุ (แปล), หน้า ๘.

ภาษาขำ ๆ เข้าที่มาก ข้าพเจ้าได้อ่านหลายเรื่อง รู้สึกว่าเข้าใจเขียนได้แปลกดี..."^๑
และ "...คุณอบ ไชยวสุ...เป็นทั้งนักเขียนสารคดีและนักประพันธ์ ชอบเล่นทางภาษา
ไทย และชอบเขียนตลก ๆ ...คนชอบอ่านมาก..."^๒

ความสำเร็จของชีวเมอริสต์เกิดจากความคิดที่แหวกแนวและลีลาการเขียนที่แปลก
ตลอดจนการมีอักษรวิธีกการใช้คำและการใช้ภาษาที่เป็นแบบเฉพาะของตนเอง ลักษณะ
ดังกล่าวเหล่านี้เด่นชัดจนเป็นที่สังเกตและเป็นที่ยกจกในหมู่ผู้อ่าน ดังที่มีผู้กล่าวไว้ว่า
"ครูอบ ไชยวสุ...เป็นนักเขียนที่มีแนวการเขียนแปลกไปจากนักเขียนอื่น ๆ ชอบบัญญัติ
ศัพท์แปลก ๆ และใช้สำนวนโวหารเฉพาะของตนเองให้ชวนขัน"^๓ และอาจกล่าวได้ว่า
อักษรวิธีกการใช้ภาษา และลีลาการเขียนของชีวเมอริสต์มีส่วนสำคัญในการสร้างความ
ตลกขบขันจนเป็นที่ประทับใจและติดตรึงอยู่ในความทรงจำของผู้อ่านอย่างมิรู้ลืม

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ในภายหน้าชีวเมอริสต์จะไม่เป็นเพียงนักเขียนที่
ผู้อ่านรู้จักกันอย่างแพร่หลายว่าสามารถเขียนเรื่องตลกขบขันหรือเขียนเรื่องในแนวขบขัน
ได้ก็เท่านั้น หากยังจะเป็นที่รู้จักกันดีในฐานะผู้อุทิศภาษาไทยและผู้สร้างสรรคความ
เจริญแก่ภาษาไทยอย่างน่ายกย่อง รวมทั้งเป็นผู้มีศิลปะในการใช้ภาษาไทยได้ก็เยี่ยม
ผู้หนึ่ง

^๑ ชวนวิจิตรมาตรา, ๕๐ ปีในชีวิตข้าพเจ้า (กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์, ๒๕๒๓),
หน้า ๓๕๙. อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพชวนวิจิตรมาตรา (สง่า กาญจนาคพันธุ์) ณ
เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม, ๕ ตุลาคม ๒๕๒๓.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๑๔.

^๓ องค์การคำของคุรุสภา, "คำนำ" รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของชีวเมอริสต์
โดยอบ ไชยวสุ, หน้า ๑๑.

บรรณานุกรม

- กองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม. "ครอบครัว ไชยวงศ์ 'ฮิวเมอริสต์' 'ผมเจ็บใจภาษาไทย'",
ศิลปวัฒนธรรม. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑๐ (สิงหาคม ๒๕๒๒) : ๖๔-๗๓.
- กำชัย ทองหล่อ. หลักภาษาไทย. ชนบุรี : เจริญรัตน์การพิมพ์, ๒๕๑๘.
- กาญจนาศพนันธุ์ (นามแฝง). สำนวนไทย. ชนบุรี : นุรินทร์การพิมพ์, ๒๕๑๘.
- เจือ สตะเวทิน. ภาษาไทยจาก "ฟ้าเมืองไทย". กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, ๒๕๒๒.
- ชลธิรา กลักร้อง และสุวรรณา เกียรติกรเพ็ชร (ผู้รวบรวมและเรียบเรียง). กรอกร
ภาษาและวรรณกรรม. พระนคร : ศรีเมืองการพิมพ์, ๒๕๑๖.
- "ปริทัศน์" สตรีสาร. ปีที่ ๓๖ ฉบับที่ ๒๗ (ตุลาคม ๒๕๒๒) : ๕.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๓. พิมพ์ครั้งที่ ๑๖,
กรุงเทพฯ ๔ : แพร่พิทยา, ๒๕๒๒.
- _____ . พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕. กรุงเทพมหานคร :
อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๒๕.
- ลาวัญญ์ โชติามระ. รักเกล้า. พระนคร : แพร่พิทยา, ๒๕๐๖.
- เลิศ เกษรคำ, ภิญโญ สาคร และเชวง จันทเขต. Standard Expression.
พิมพ์ครั้งที่ ๓, พระนคร : วัฒนาพานิช, ๒๕๑๑.
- วิจิตรมาตรา, ชุน. ๕๐ ปีในชีวิตข้าพเจ้า. กรุงเทพฯ . บัณฑิตการพิมพ์, ๒๕๒๓. อนุสรณ์
ในงานพระราชทานเพลิงศพคุณวิจิตรมาตรา (สง่า กาญจนาคพันธุ์) ณ เมรุวัดมกุฏ
กษัตริย์าราม ๕ ตุลาคม ๒๕๒๓.
- ศรีฮอสิวดี (นามแฝง). "สติ...สติขม" กะกิ่งทอง. ฉบับที่ ๒๗ (ธันวาคม ๒๕๔๔) : ๓๗.

ศรีตฤก สุราสิวกี(นามแฝง). "ไป-ปู้" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๘
(๑๕ สิงหาคม ๒๔๘๓) : ๓๖.

_____ . "ไป-ปู้" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒
(๔ กรกฎาคม ๒๔๘๓) : ๒๖.

_____ . "ไป-ปู้" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๖
(๑๐ ตุลาคม ๒๔๘๓) : ๒๗.

_____ . "ไป-ปู้" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๗
(๑๓ ตุลาคม ๒๔๘๓) : ๒๗.

_____ . "ไป-ปู้" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒๐
(๗ พฤศจิกายน ๒๔๘๓) : ๒๗.

_____ . "ไป-ปู้" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒๑
(๑๔ พฤศจิกายน ๒๔๘๓) : ๒๗.

_____ . "ไป-ปู้" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒๓
(๒๘ พฤศจิกายน ๒๔๘๓) : ๒๗.

_____ . "ไป-ปู้" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒๕
(๑๒ ธันวาคม ๒๔๘๓) . ๓๖ และ ๔๐.

ศาสตราจารย์ ชิวเมอริสต์ Pen. Con. D.D. (นามแฝง). "แซ่สาธิบาย"
สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๒๕(๔ กรกฎาคม ๒๔๘๘) : ๘.

_____ . "แซ่สาธิบาย" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๒๗
(๑๘ กรกฎาคม ๒๔๘๘) : ๕๖.

_____ . "แซ็กสาธิบาย" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๒๘
(๒๕ กรกฎาคม ๒๔๘๘) : ๘.

_____ . "แซ็กสาธิบาย" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๒๙
(๑ สิงหาคม ๒๔๘๘) : ๘.

_____ . "แซ็กสาธิบาย" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๓๐
(๘ สิงหาคม ๒๔๘๘) : ๘.

_____ . "แซ็กสาธิบาย" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๓๑
(๑๕ สิงหาคม ๒๔๘๘) : ๘.

_____ . "แซ็กสาธิบาย" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๓๒
(๒๒ สิงหาคม ๒๔๘๘) : ๘.

_____ . "แซ็กสาธิบาย" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๓๓
(๒๙ สิงหาคม ๒๔๘๘) : ๘.

_____ . "แซ็กสาธิบาย" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๓๔
(๕ กันยายน ๒๔๘๘) : ๕๘.

_____ . "แซ็กสาธิบาย" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๓๕
(๑๒ กันยายน ๒๔๘๘) : ๖๐.

_____ . "แซ็กสาธิบาย" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๓๖
(๑๙ กันยายน ๒๔๘๘) : ๘.

โสมทัต เทเวศร์. เกร็ดภาษาหนังสือไทย. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตการพิมพ์, ๒๕๒๔.

อนุমানราชชน, พระยา. "คำนำ" สะกดให้ถูกตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน โดยอบ
ไชยवास. พิมพ์ครั้งที่ ๖, นนทบุรี : เจริญอักษรการพิมพ์, ๒๕๒๒.

อบ ไชยวสุ(แปล). นิยายรักในราชสำนักฝ่ายใน เล่ม ๑,๒,๓ และ ๔. พระนคร :
โรงพิมพ์คุรุสภาพระสุเมรุ, ๒๕๑๖.

อบ ไชยวสุ. ภาษาไทยของเรา ทั้งที่ใช้ผิดด้วยวิธีล่อแหลม. พระนคร : โรงพิมพ์
รุ่งเรืองรัตน์, ๒๕๐๕.

_____ . รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของฮิวเมอริสต์. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,
๒๕๑๖.

_____ . สะกอกให้ถูกตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พิมพ์ครั้งที่ ๖, นนทบุรี :
เจริญอักษรการพิมพ์, ๒๕๒๒.

อุปกิตศิลปสาร,พระยา. หลักภาษาไทย. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๘.

ฮิวเมอริสต์(นามแฝง). "กรณีศึกษาสามประการ" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒๒
(๑๘ พฤศจิกายน ๒๔๘๘) : ๒๕.

_____ . "กระดุมพู่ขึ้นสมอง" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒๒
(๑๖ ธันวาคม ๒๔๘๘) : ๒๕.

_____ . "กวนานุกรม" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓๘๐
(๒๓ สิงหาคม ๒๔๘๙) : ๒๑.

_____ . "กวนานุกรม" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓๘๔
(๒๐ กันยายน ๒๔๘๙) : ๓๘.

_____ . "กวนานุกรม" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓๘๖
(๔ ตุลาคม ๒๔๘๙) : ๔๕.

_____ . "การควรวัวและควรรประพุดติของชาวไร่" กะกึ่งทอง.
ฉบับที่ ๑๑(สิงหาคม ๒๔๘๙) : ๑๓๐.

- _____ . "การผจญภัยโดยไม่มีภัยของพรานคอนข้างใหญ่" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๔ (๑๘ กรกฎาคม ๒๔๙๗) : ๒๘.
- _____ . "กำไรจากไข่มหาหวัค" ลลนา. ฉบับที่ ๑๘๔ (สิงหาคม ๒๕๒๓) : ๒๕.
- _____ . "แกะรอยตัวเอง" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๘ (๑๒ กันยายน ๒๔๙๗) : ๓๐.
- _____ . "ก็เท่านั้นเอง" ลลนา. ฉบับที่ ๒๔๖ (มีนาคม ๒๕๒๖) : ๒๘.
- _____ . "ขบวนการกินแกง" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๘ (๑๕ สิงหาคม ๒๔๙๗) : ๔๒.
- _____ . "ขบวนการเทโพ" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๖ (๗ ตุลาคม ๒๔๙๙) : ๒๔.
- _____ . "ขอเสนอ" ลลนา. ฉบับที่ ๒๓๘ (พฤศจิกายน ๒๕๒๕) : ๔๒.
- _____ . "ขาดเกิน" ลลนา. ฉบับที่ ๒๓๓ (กันยายน ๒๕๒๕) : ๔๐.
- _____ . "ความสบายที่ยังไม่สมบูรณ์รูป" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๔๐ (๒๕ มีนาคม ๒๔๙๙) : ๔๐.
- _____ . "คำให้การของคนแก่" ลลนา. ฉบับที่ ๒๒๑ (มีนาคม ๒๕๒๕) : ๒๖.
- _____ . "จับเสือควยมีคสัน" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๕ (๒๕ กรกฎาคม ๒๔๙๗) : ๑๘.
- _____ . "ซิคกินซิคน้ำซิคลมซิคไฟ" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๓ (๑๑ กรกฎาคม ๒๔๙๗) : ๒๐.

- _____ . ซุกเพชรน้ำหนึ่ง. ม.ป.ท.,ม.ป.ป.
- _____ . "ชุมนุมผู้จะเขม่น" ลลนา. ฉบับที่ ๑๗๖(เมษายน ๒๕๒๓) : ๒๗.
- _____ . "ชุมนุมผู้จะเขม่น" ลลนา. ฉบับที่ ๑๘๐(มิถุนายน ๒๕๒๓) : ๒๕.
- _____ . "ช.ป.อ." ลลนา. ฉบับที่ ๑๘๕(กันยายน ๒๕๒๓) : ๓๑.
- _____ . "เค็นนินทา" ลลนา. ฉบับที่ ๑๘๕(กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔) : ๒๕.
- _____ . "ตรวจชั้นสอง" ควย ตูน. ปีที่ ๑๒ เล่ม ๑(กันยายน ๒๕๒๕) :
๒๓.
- _____ . "ต้องขอโทษอีกแล้ว" ลลนา. ฉบับที่ ๒๓๕(ตุลาคม ๒๕๒๕) : ๒๔.
- _____ . "ตอบให้หายข้องใจ" ลลนา. ฉบับที่ ๒๓๔(กันยายน ๒๕๒๕) : ๒๕.
- _____ . "หับศัพท์" ลลนา. ฉบับที่ ๒๓๑(สิงหาคม ๒๕๒๕) : ๓๐.
- _____ . "โทรทัศนจาร" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๔๗๑
(๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕) : ๑๒.
- _____ . "ธุรกิจธุรกิจการ" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๔๗๓
(๔ มิถุนายน ๒๕๕๕) : ๑๒.
- _____ . "ธุรกิจธุรกิจการ" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๔๗๔
(๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๕) : ๑๒.
- _____ . "ธุรกิจธุรกิจการ" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๔๗๕
(๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๕) : ๑๐.
- _____ . "น้ำท่วมแอนด์ไอ" ลลนา. ฉบับที่ ๑๕๐(พฤศจิกายน ๒๕๒๓) : ๓๒.
- _____ . นิทานทรราช. พระนคร : โรงพิมพ์เจริญธรรม, ๒๕๐๖.

_____ . "นักประพันธ์ในฉบับนี้" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓๓๕
(๑๙ กรกฎาคม ๒๔๙๗) : ๕๘.

_____ . "นินทาทำเกี้ยว" ลลนา. ฉบับที่ ๑๙๖ (กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔) : ๓๒.

_____ . "บริษัทจำ (ต้อง) กัก" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๔๐๒
(๒๔ มกราคม ๒๔๙๘) : ๘.

_____ . "บันทึก" ลลนา. ฉบับที่ ๑๖๓ (ตุลาคม ๒๕๒๒) : ๒๙.

_____ . "บันทึก" ลลนา. ฉบับที่ ๑๙๗ (มีนาคม ๒๕๒๔) : ๓๒.

_____ . "บันทึก" ลลนา. ฉบับที่ ๑๙๘ (มีนาคม ๒๕๒๔) : ๓๐.

_____ . "บันทึก" ลลนา. ฉบับที่ ๑๙๙ (เมษายน ๒๕๒๔) : ๒๒-๓.

_____ . "บันทึก" ลลนา. ฉบับที่ ๒๐๐ (เมษายน ๒๕๒๔) : ๒๙.

_____ . "บันทึก" ลลนา. ฉบับที่ ๒๐๒ (พฤษภาคม ๒๕๒๔) : ๓๐.

_____ . "บันทึก" ลลนา. ฉบับที่ ๒๐๔ (มิถุนายน ๒๕๒๔) : ๓๑.

_____ . "บันทึก" ลลนา. ฉบับที่ ๒๐๕ (กรกฎาคม ๒๕๒๔) : ๒๙.

_____ . "บันทึก" ลลนา. ฉบับที่ ๒๐๖ (กรกฎาคม ๒๕๒๔) : ๒๒.

_____ . "บันทึก" ลลนา. ฉบับที่ ๒๐๗ (สิงหาคม ๒๕๒๔) : ๓๑.

_____ . "บันทึก" ลลนา. ฉบับที่ ๒๐๘ (กันยายน ๒๕๒๔) : ๒๙.

_____ . "บันทึก" ลลนา. ฉบับที่ ๒๑๐ (กันยายน ๒๕๒๔) : ๒๙.

_____ . "บันทึก" ลลนา. ฉบับที่ ๒๑๑ (ตุลาคม ๒๕๒๔) : ๒๙.

_____ . "บันทึก" ลลนา. ฉบับที่ ๒๓๐ (กรกฎาคม ๒๕๒๕) : ๒๘.

- _____ . "ปลูกต้นไม้วันชาติ" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓๓๔ (๑๒ กรกฎาคม ๒๔๙๓) : ๕๔.
- _____ . "เป็นบ้าไถ่ง่าย" ลลนา. ฉบับที่ ๑๑๑ (สิงหาคม ๒๕๒๐) : ๑๕.
- _____ . "แปลกแปลกอีก" ลลนา. ฉบับที่ ๒๓๖ (พฤศจิกายน ๒๕๒๕) : ๘๓.
- _____ . "ไปปุรี Pot Pourri" ลลนา. ฉบับที่ ๒๑๓ (มกราคม ๒๕๒๕) : ๒๓.
- _____ . "ผมเข้าไปอยู่ในกล่อง" ถ้วย ฑูณ. ปีที่ ๑๑ เล่ม ๔ (ธันวาคม ๒๕๒๔) : ๒๑.
- _____ . "ผมรู้แล้ว" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓๕ (๑๔ มีนาคม ๒๔๙๕) : ๔๐.
- _____ . "พรานร้อยเปอร์เซ็นต์" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๗ (๑๓ ตุลาคม ๒๔๙๓) : ๒๖ และ ๓๕.
- _____ . "พริ้วแพ้อ" ลลนา. ฉบับที่ ๒๒๔ (เมษายน ๒๕๒๕) : ๒๕.
- _____ . "พากย์หนัง" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑๖ (๕ ตุลาคม ๒๔๙๔) : ๓๓.
- _____ . "มหเวรอสานทรศน์" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓๖ (๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๕) : ๒๖.
- _____ . "ยังตอบคำถาม" ลลนา. ฉบับที่ ๑๔๓ (กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๒๔.
- _____ . "ยังคึกไม่ขาด" ลลนา. ฉบับที่ ๑๕๒ (เมษายน ๒๕๒๒) : ๒๓.
- _____ . "ยื่นนินทา" ลลนา. ฉบับที่ ๑๕๔ (มกราคม ๒๕๒๔) : ๔๐.

- _____ . รวมเรื่องสั้นพรรษา. ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- _____ . "ระดะเจกานุสรณ์" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๒๕๗
(๑๔ ธันวาคม ๒๕๐๒) : ๑๗.
- _____ . "ร้อยพัน" ลลนา. ฉบับที่ ๑๖๐ (สิงหาคม ๒๕๒๒) : ๒๕.
- _____ . "เรื่องเป็นยั้ง" ลลนา. ฉบับที่ ๒๒๗ (มิถุนายน ๒๕๒๕) : ๓๗.
- _____ . "ล่อแหลมอีกแล้ว" ลลนา. ฉบับที่ ๑๖๑ (กันยายน ๒๕๒๒) : ๒๕.
- _____ . "วัฒนธรรมเท็คโคโคน" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒๐
(๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔) : ๓๗.
- _____ . "ว่าแล้ว" ลลนา. ฉบับที่ ๒๔๕ (มีนาคม ๒๕๒๖) : ๒๗.
- _____ . "วิจารณ์วิจารณ์" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒๓ (๒๓
พฤศจิกายน ๒๕๕๔) : ๓๗.
- _____ . "วิชาไม่น่ารู้เรื่องไก่" ลลนา. ฉบับที่ ๖๖ (กันยายน ๒๕๑๔) : ๓๒.
- _____ . "วิชาไม่น่ารู้เรื่องกล้วย" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓๗๙
(๑๖ สิงหาคม ๒๕๙๗) : ๒๑.
- _____ . "วิทยานิพนธ์เรื่องแมลงสาบ" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๑๔ ฉบับที่
๖๔๔ (๑๒ ตุลาคม ๒๕๐๒) : ๑๗.
- _____ . "วิธีตาย" ลลนา. ฉบับที่ ๑๔๓ (ธันวาคม ๒๕๒๑) : ๒๒.
- _____ . "วิธีใหม่" ทวย ชู. ปีที่ ๑๐ เล่ม ๑๒ (สิงหาคม ๒๕๒๔) : ๒๐.
- _____ . "ส.ค.ส. สมความประสงค์" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๘ ฉบับที่
๓๕๕ (๓ มกราคม ๒๕๕๔) : ๒๒.

- _____ . "สมรส" ลลนา. ฉบับที่ ๒๑๕ (ธันวาคม ๒๕๒๔) : ๒๖-๓.
- _____ . "สองพรานขึ้นทางที่ไม่มีของขาย" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๕ (๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๓) : ๒๐.
- _____ . "สามพระในวันขึ้นปีใหม่" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๖๖๐ (๔ มกราคม ๒๕๐๓) : ๑๓.
- _____ . "สุนทรภู่กับข้าพเจ้า" ลลนา. ฉบับที่ ๑๘๑ (กรกฎาคม ๒๕๒๓) : ๒๕.
- _____ . หัตถ์ก็สัจจร. พระนคร : เกษมสัมพันธ์การพิมพ์, ๒๕๐๕.
- _____ . "หายเหงา" ลลนา. ฉบับที่ ๒๒๕ (พฤษภาคม ๒๕๒๕) : ๒๖.
- _____ . "ออกอากาศ" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑๒ (๑๑ กันยายน ๒๕๕๔) : ๓๓.
- _____ . "ออลละ โปครีคะ" ลลนา. ฉบับที่ ๑๑๓ (กันยายน ๒๕๒๐) : ๑๓.
- _____ . "อิตตานักตะ" ลลนา. ฉบับที่ ๑๖๕ (พฤศจิกายน ๒๕๒๒) : ๒๔.
- _____ . อ้ายเปี้ยคว้น. พระนคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองรัตน์, ๒๕๐๖.
- _____ . "อินทนนท์ยังอยู่ที่นั่น" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒๓ (๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕) : ๒๕.
- _____ . "อีกแล้ว" ลลนา. ฉบับที่ ๑๘๒ (กรกฎาคม ๒๕๒๓) : ๒๖.
- _____ . อีวเมอริสต์ในอารมณ์ฉัน. พระนคร : เกษมสัมพันธ์การพิมพ์, ๒๕๐๕.
- _____ . อีวเมอริสต์คิดเบ่ง. พระนคร : บริษัทอักษรโสภณ จำกัด, ๒๕๕๖.
- _____ . "เฮ้อ ! ปีใหม่อีกแล้ว" ลลนา. ฉบับที่ ๒๔๑ (มกราคม ๒๕๒๖) : ๔๐.

- ก.ธ. (นามแฝง). "ล่อแหลม" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓๘๓(๑๓ กันยายน ๒๔๙๓) : ๕๕.
- _____ . "ล่อแหลม" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๔๐๔(๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๔) : ๖๒.
- _____ . "ล่อแหลม" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๔๐๕(๑ มีนาคม ๒๔๙๔) : ๖๒.
- _____ . "ล่อแหลม" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๔๒๕(๑ สิงหาคม ๒๔๙๔) : ๖๒.
- _____ . "ล่อแหลม" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๔๓๓(๒๕ สิงหาคม ๒๔๙๔) : ๖๑.
- _____ . "ล่อแหลม" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๖๖๑(๑ มกราคม ๒๕๐๓) : ๓๒.
- _____ . "ล่อแหลม" สยามสมัยรายสัปดาห์. ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๖๖๒(๑๔ มกราคม ๒๕๐๓) : ๓๒.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัมภาษณ์

สัมภาษณ์ชาวเม็กซิโกเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๕, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๒๕, ๖ มกราคม
๒๕๒๖ และ ๔ กรกฎาคม ๒๕๒๖.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย